

موقَدَّس کِیتابین آزاد ناغیلاری

License

This work is a translation of unfoldingWord® Open Bible Stories. The original work by unfoldingWord is available from <https://openbiblestories.org>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

If you would like to notify unfoldingWord regarding your translation of this work, please contact us at <https://unfoldingword.org/contact/>.

Attribution of artwork: All images used in these stories are © Sweet Publishing (www.sweetpublishing.com) and are made available under a Creative Commons Attribution-Share Alike License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>).

This PDF was generated using Prince (<https://www.princexml.com/>).

Table of Contents

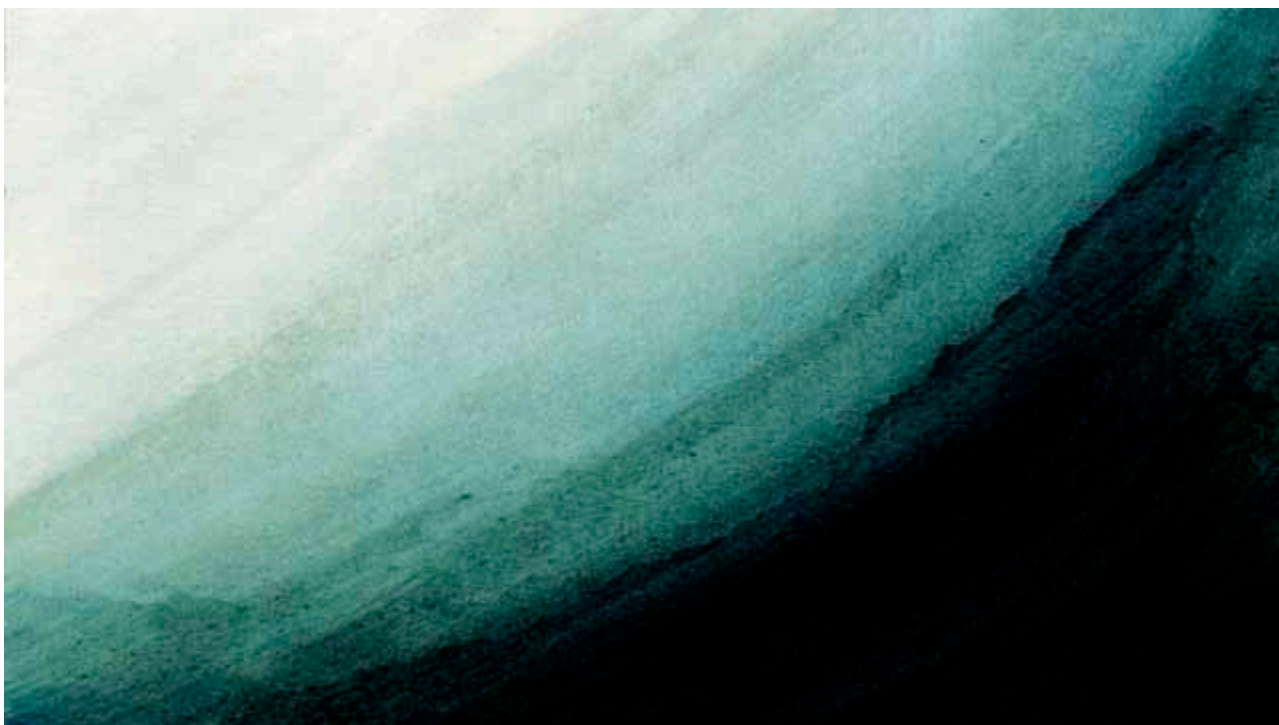
1	۱- یار اتماق.....
10	۲- گوناھین دونیا یا گلمه سی.....
18	۳- سینل.....
27	۴- تانرینین ایبراهیمین عہدی.....
33	۵- اوغول و عدہ سی.....
40	۶- تانری ایسحاق اوچون حاضیرلیر.....
45	۷- تانری یعقوبا بَرگت وئریر.....
52	۸- تانری یوسفی و عائیلہ سین قورتاریر.....
61	۹- تانری موسی نی چاغیریر.....
70	۱۰- اون بلا.....
77	۱۱- پَسخ بایرامی.....
82	۱۲- چیخیش.....
91	۱۳- تانرینین عہدی ایسرائیلین.....
101	۱۴- چولدہ آوارا قالماق.....
110	۱۵- و عدہ وئریلن یورد.....
118	۱۶- قورتاران لار.....
130	۱۷- تانرینین عہدی داودونان.....
141	۱۸- ایسرائیل پادشاهلیقینین یُولونمہ سی.....
150	۱۹- پیغمبرلر.....
162	۲۰- سورگونوک و قاییتماق.....
171	۲۱- تانری مسیحین گلمگینین و عدہ سینی وئریر.....
181	۲۲- یحیانین دونیا یہ گلمسی.....
186	۲۳- عیسی نین دونیا یہ گلمسی.....
193	۲۴- یحیی عیسی یا تعمید وئریر.....
199	۲۵- شیطان عیسی نی تولى بیر.....
204	۲۶- عیسی نین خیدمتینین باشلانماسی.....
211	۲۷- یاخشی سامری نین ناغیلی.....

218.....	۲۸- وارلى بىر جوان
225.....	۲۹- داش اورگلى نوكرين ناغىل
231.....	۳۰- عيسى مسيح بئش مين اداما يىمك وئير
237.....	۳۱- عيسى سو اوزوندە يئرير
243.....	۳۲- عيسى بىر دئو توتولموش كيشينين وناخوش اروادين شفاسين وئير
253.....	۳۳- اكينجينين ناغىلى
259.....	۳۴- عيسى ناغىل و اتالار سوزونتن درس وئير
266.....	۳۵- اورگى يوشاق اتانين ناغىلى
274.....	۳۶- مسيحين اوزونون دئيشيلمىسى
279.....	۳۷- عيسى ايلعازرى دىرلدير
286.....	۳۸- عيسى يا خيانت ائلماق
295.....	۳۹- عيسى نين محكمه سى
303.....	۴۰- عيسى چارمىخا چكىلدى
309.....	۴۱- تانرى عيسى نى اولئرلر اراسيندان دىرلدير
315.....	۴۲- عيسى نين گوبه قايتماغى
322.....	۴۳- كليسانين باشلانيشى
331.....	۴۴- پتروسين و يوحناين سببيله ديانجى كيشينين شفاسى
337.....	۴۵- استيفان و فيليپس
345.....	۴۶- پولس مسيحي اولور
352.....	۴۷- پولس و سيلاس فيليپى ده
361.....	۴۸- عيسى وعدە سى وئرلن مسيحي
371.....	۴۹- تانرى نين تزه عهدى
382.....	۵۰- عيسى قايدير

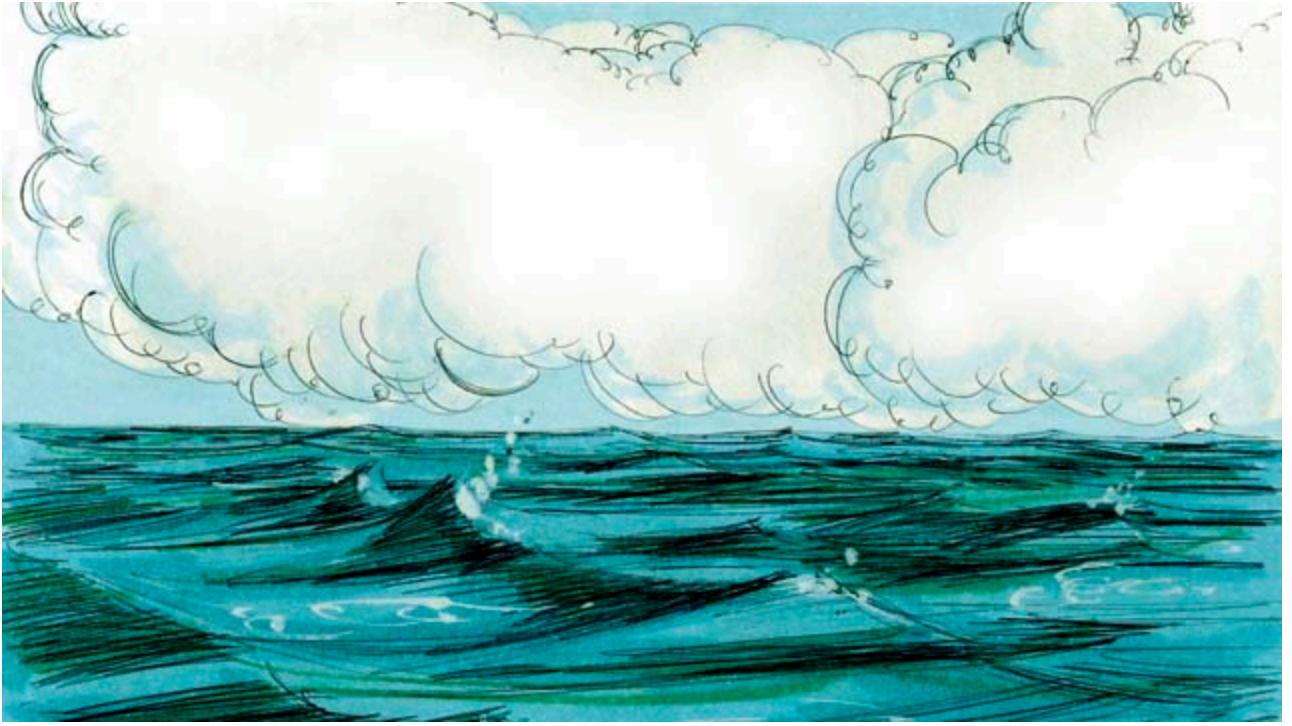
۱ - یاراتماق

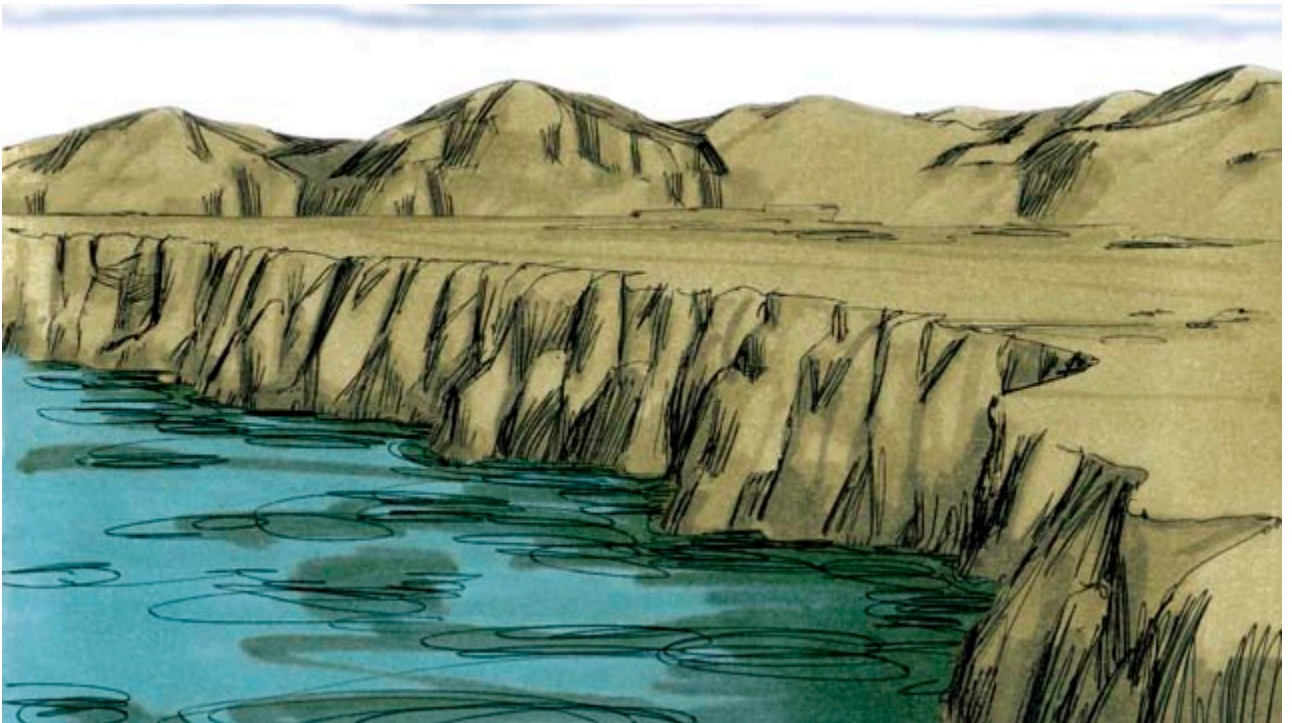
باشلانیش دا، تانری هر شئی بوجور یاراتدی. او دنیا و هامی جانلی لاری آلتی گون ده یاراتدی. پئری یارادیقدان سونرا، چون تانری هله هنج شئییه شکیل وئرممیشدی، هر پئر قارانیق و بوشیدی؛ اما تانرینین روحو سولارین اوزونده واریدی.

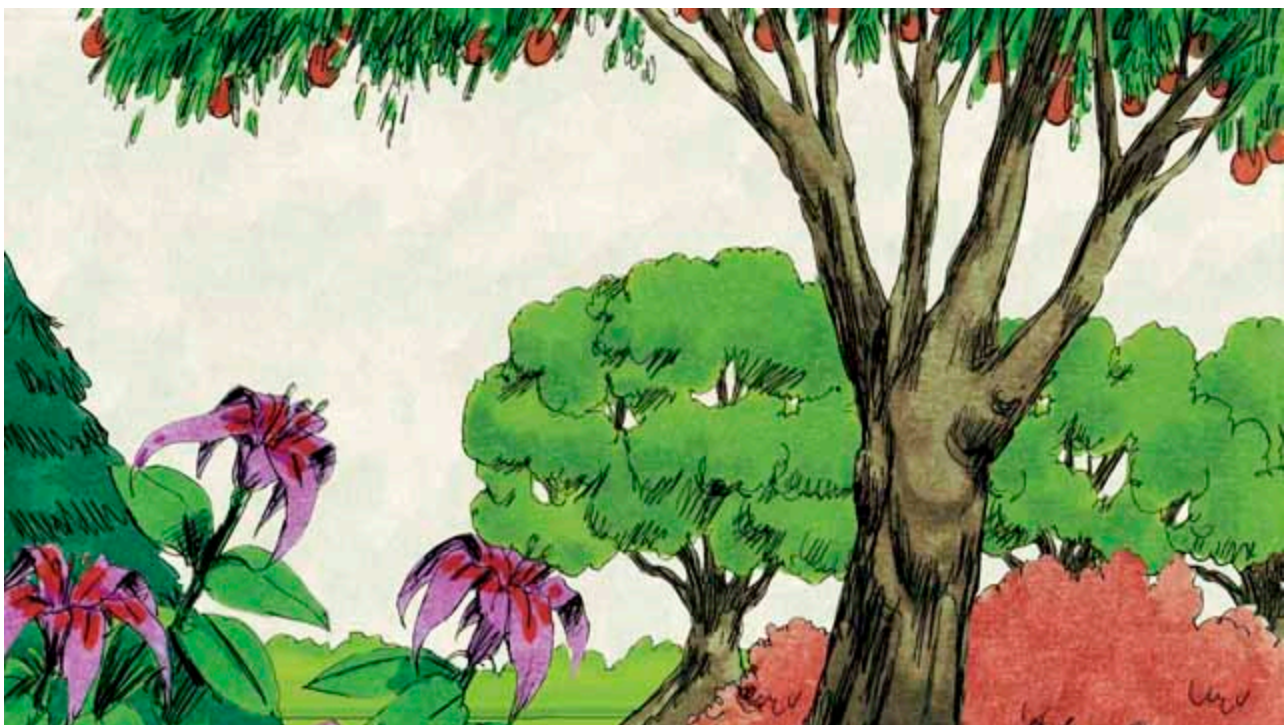
سونرا تانری یندی: «ایشیق اولسون» و ایشیق اولدی. تانری گوردی ایشیق یاخشی دی، و اونی «گوندوز» آدلانیددی. و تانری قارانیقی ایشقدان آییردی و اونی «گنجه» آدلانیددی. تانری ایشیقی بیرینجی گون ده یاراتدی.

يارتماقین ايكینجی گونون ده تانری دئدی: «سولارین اوزونده بیر فلك یارانسین» و بوجور اولدی. تانری او فلكین آدینی گوی آدلاندیردی.

اوچونجو گون ده تانری دئدی: گوی آلتیندا کی سولار بیر پئره بیغیشسین کی قورولوق گورولسون. او قورولوقی «پئر» و سولاری «دنیز» آدلاندیردی. تانری گوردی یاراتدیقی هر شئی یاخشی دی.

سونرا تانرى دىدى: «جور بە جور بېتكىلەر ۋە آغاجلار پىر اوستونده گۇۋرسىن» ۋە بوجور اولدى. تانرى گۇردى ياراتدىقى ھەر شىئە ياخشى دى.

ياراتماقچى دۇردونجى گونون دە تانرى دىدى: «گوى دە ايشىق گۇرونسون.» ۋە بوجور تانرى گون، آى ۋە اولدوزلارى ياراتدى كى پىرە ايشىق وئرسىنلەر. ۋە پىللە؛ گوندوز، گىنچە، فصلى لر ۋە ايل لرى بىر بىرىن دىن آيرىلدىلار. تانرى گۇردى ياراتدىقى ھەر شىئە ياخشى دى.

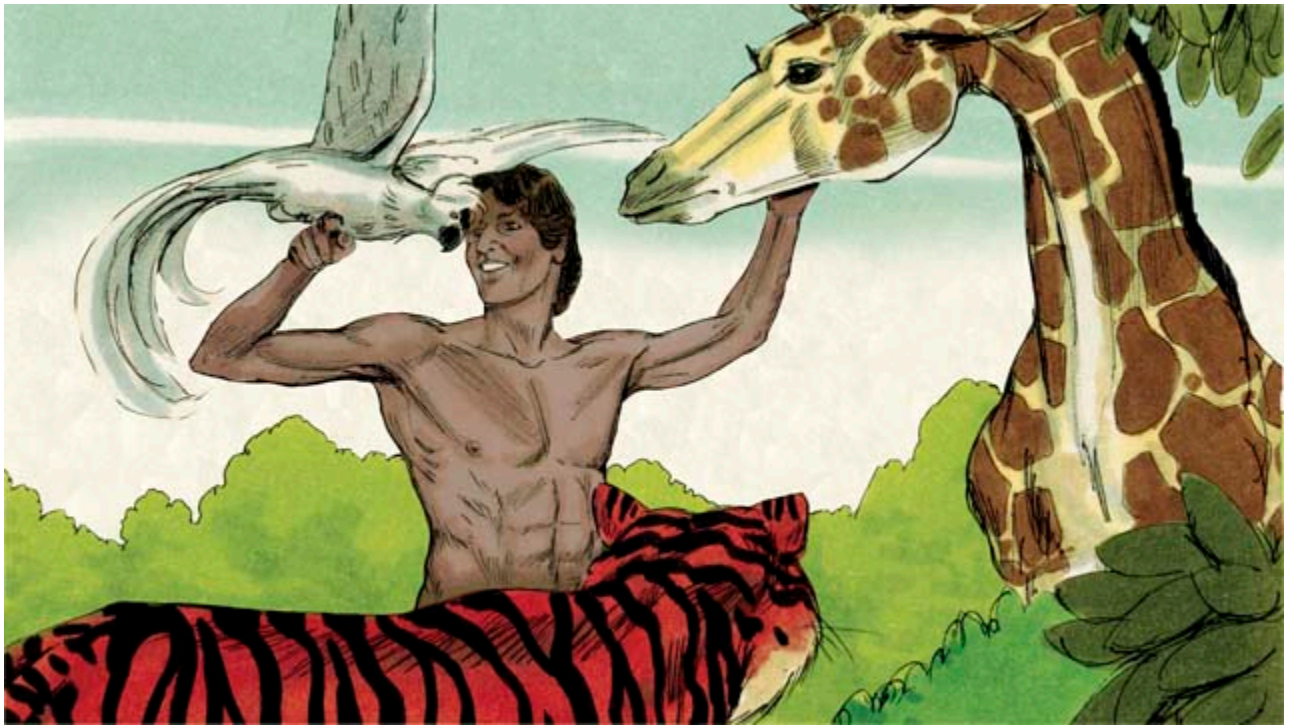
ئىشىنچى گون دە تانرى دىدى: «سو جانلارى دىنيزى دولدورسون لار و قوشلار گوى اوزون دە اوچسون لار.» بئله كى بوتون سو جانلى لارى و قوشلارى ياراتدى. تانرى گوردى ياراتدىقى هر شىئى ياخشى دى و اونلارى بركت وئردى.

ياراتماقچى گونون دە، تانرى دىدى: «پئر، جانلى لارىن هامسین دان دولسون.» و تانرىنین او دىدىگى اولدى. او حيوانلار، وحشى حيوانلار دان ، سورونن لر دن و بوجوك لر دن مېش. تانرى گوردو ياراتدىقى هر شىئى ياخشى دى و سئويندى.

سونرا تانری بویوردی: اینسانی اوزومہ اوخشار دورلنک کی پئر و پئر اوزوننکی جانلی لارا شاهلیق ائلسین.

او وقت تانری بیر آز توپراق آلدی، اونی اینسان کیمی چیخارتدی و اونا یاشام اوفردی. تانری اونی آدم آدلاندیردی و اونا بویوک باغ حاضرلادی کی اوردا یاشییب و اوردان موغاییت اولسون.

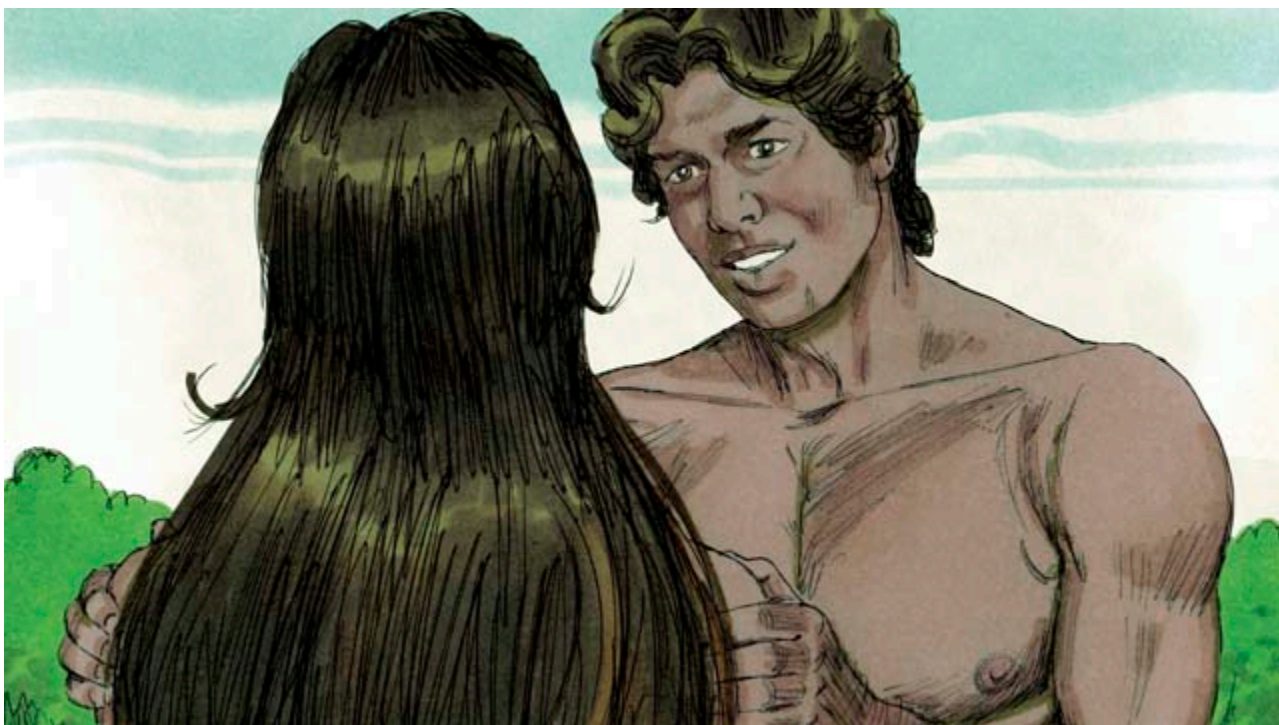
تانری ایکی مخصوص آغاچ باغین اورتاسیندا گۆیدی. بیرسی یاشام آغاچی و او بیرسی یاخشی و پیسی بیلّمک آغاچی دی. تانری آداما دندی: باغین آغاجلارینین میوه سین هامیسین پئییه بیلرسن آنجاق یاخشی پیسی بیلّمک آغاجدان پئئمنسن اگر او آغاجین میوه سینی پئسییدی، اولردی.

سونرا تانری دندی: «آدامین تک قالماقی یاخشی دئیر» چون کی حیوانلار آداما یاخشی یولداش اوللا بیلنمز دیلر.

بو اۋزىدىن تانرى ئادامى دىن يوخىيا آپاردى. اوندان سونرا اونون قايرىقاسىندان بىرىنى ئالدى ۋە اوندان آروادى ياراتدى ۋە اونى ئادامىن يانينا كىتىردى.

او زامان كى ئادام اونى كۆردى، دىدى: «بو مەنە اۋخىبىر، اونو آرواد چاقىراجايم چون كىشى دىن اولوب. بو اۋزىدىن كىشى ئانا ۋە ئاتاسىن دان آيرىلىپ ۋە اۋز خىيات يولداشينا قوشولاجاق ۋە اوندان سونرا اونلار دىن بىر جىسم اولاجاق لار.

تانرى كېشى ۋە آروادى، اۆزۈنە اوخشار ياراتدى. اۇ اونلار بَرگت وئردى ۋە بويوردى: «چوخالېب، اوشاقلار گئىرىپ پئرى دولدورون.»
ۋە تانرى گۆردى كى ياراتدىقى ھەر شئى ياخشى دى ۋە سئويندى. بونلارېن ھامىسى آلتىنجى گون دە اولدى.

ددينجى گون پئئىشَن دە، تانرى ياراتماق ايشىنى قورتاردى. پددينجى گونى بَرگت وئردى ۋە اونا موقدس دئدى چونكى ياراتماق ايشىن
قورتاردىقدان سونرا دىنجلدى. بونا گۆرە تانرى دونيا ۋە بوتون اۇلان لارى ھامىسېن ياراتدى.

بو ناغىل موقدس كىتابىن يازىلارېندان آلېنىپ: يارادىلىش كىتابىنىن ۱ ۋە ۲ بولومى

۲- گوناھین دونیا یا گَلمَہ سی

آدام و آروادی تانرینین گۆزل باغیندا؛ کی اونلار اوچون یارائیشدی دیلخوشلوغونان یاشیردیلار. لوٹ اولدوخلارینا گۆره اوندان اوتانمیردی لار چون هله گوناہ دونیا یا گلیمیشدی. اونلار چوخ زامان باغدا پئریب و تانرینان دانیشیردیلار.

اما بیر آلداتان ایلان باغیددی. ایلان آرواد دان سؤروشدی: «دوزدی کی تانری باغداکی بوتون آعاجلارین میوه لرینین پئمگین سیزه قَدغن ائلیب؟»

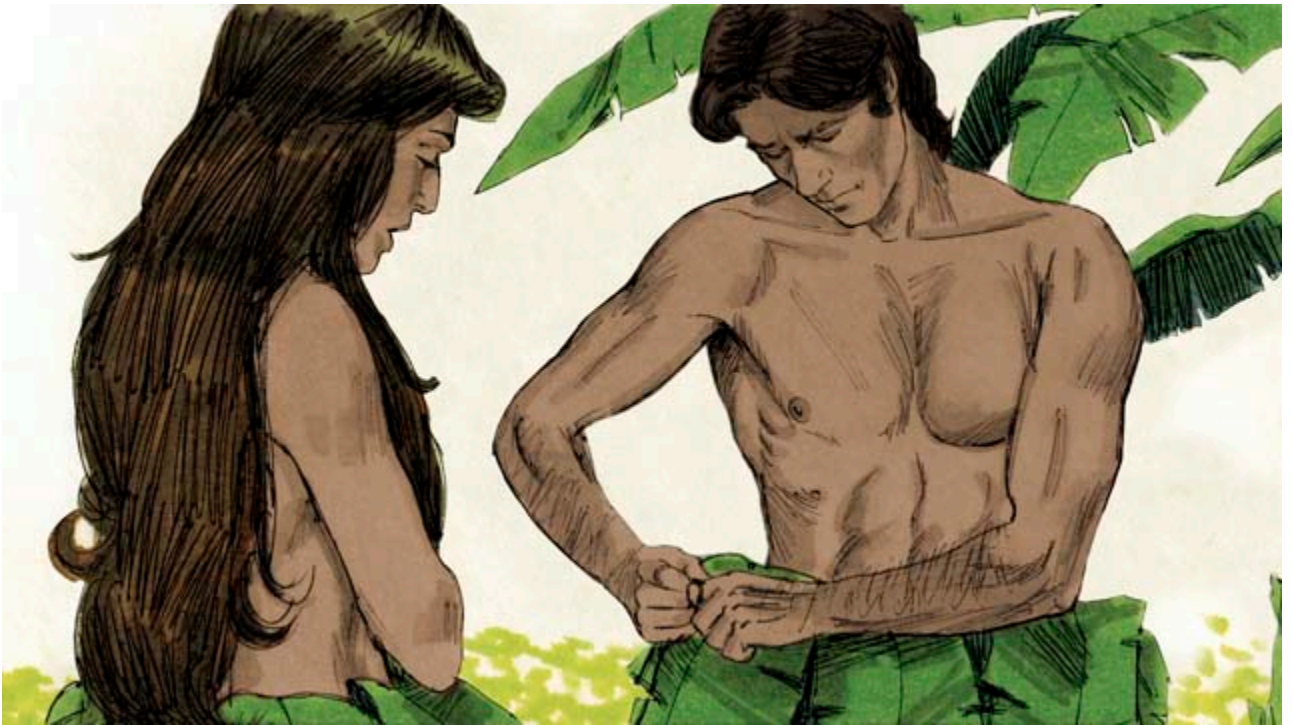
آرواد دئدى: «بىزىم ايجازە مىز وار بىر آغاج آدى پىس و ياخشى دان سونرا ھامى آغاجلار پىن مېۋە سىندىن پىئە بىلرېك. بىزە دىيىدى: «اگر سىز او آغاج پىن مېۋە سىندىن پىيىب يا ھتى ئىل وىراسىز اوڭاقسىز.»

ايلان آروادا دئدى: «بو دوز دىير! سىز او لمىچاق سىز. تانرى بىلر سىز او آغاج پىن مېۋە سىن پىئىن زامان تانرى كىمىن پىسى و ياخشى نى سىچاق سىز.»

آرودا گوردی او آجاج چوخ گوزلدی و دادلی نظره گلیر. او کی هر شیئی بیلیمک ایستیردی، آجاجدان بیر میوه دریب و پئدی. اوندان سونرا او میوه دن آریئده وئردی و اودا پئدی.

بیردن اونلارین گوزلری آچلیب و لوت اولدوخلارینی بیلدیلر. آدام و آروادی آنلشدیلر کی آجاجین یاپراقلارین دان لوت اولدوخلارین اورتسون لر.

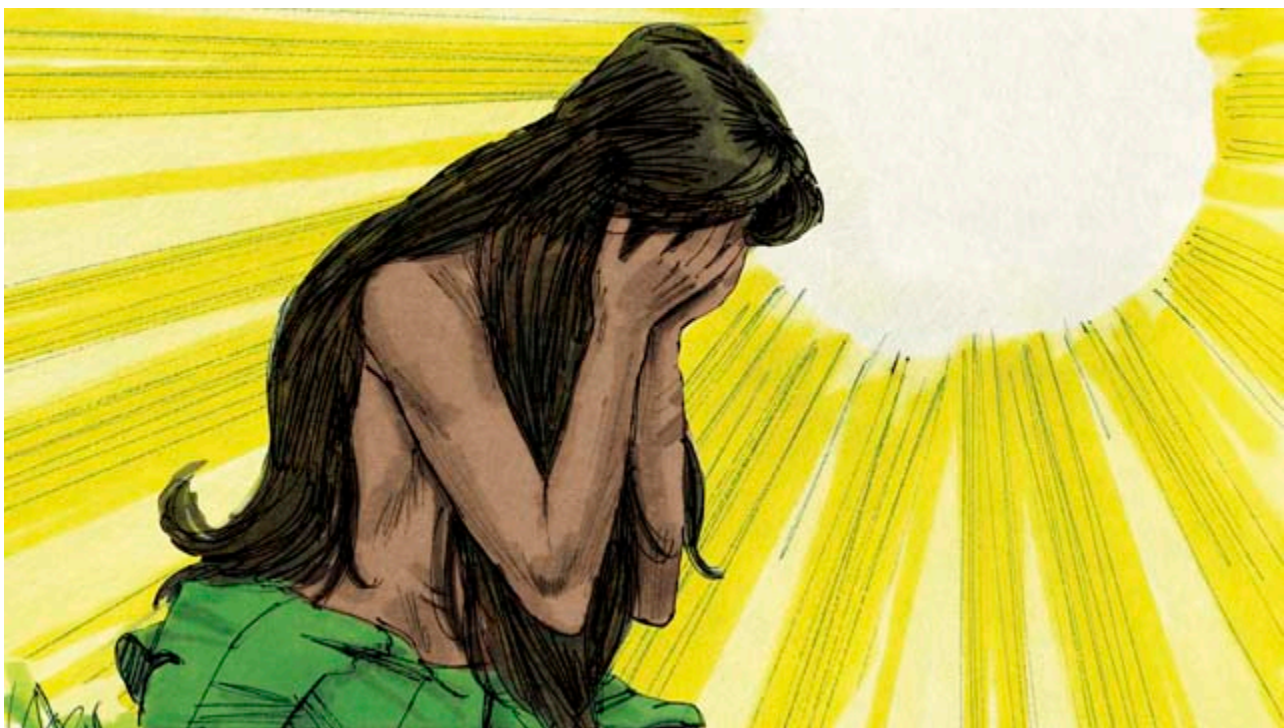
وندان سُونرا آدام وَ آروادی تانرینین سَسین اِنشیتدیَلر کی باغدا پِئیردی. اونلار اُزلرین تانریدان گیزلَت دیلر. تانری دَندی: "آدام هاردا سان؟" آدام جَواب وئردی: "سَنین سَسیوی باغدا اِنشیتدیم وَ چون لوتی دیم قورخُدم وَ اُزومی گیزلَتدیم."

وندان سونرا تانری سُرُوشدی: «کیم سَنَه دَئیب لوٹ سَن؛ اولمویا قَدَغَن اولموش میوه دَن بیبسن؟» آدام جَواب وئردی: «بو آرواد کی مَنَه باغیشلییب سَن؛ او میوه دَن مَنَه وئردی.» اوندان کی تانری آرواد دان سُرُوشدی: «بو نَه ایشیدی کی گُروبسن؟» آرواد دَندی: «ایلان مَنی آداتی.»

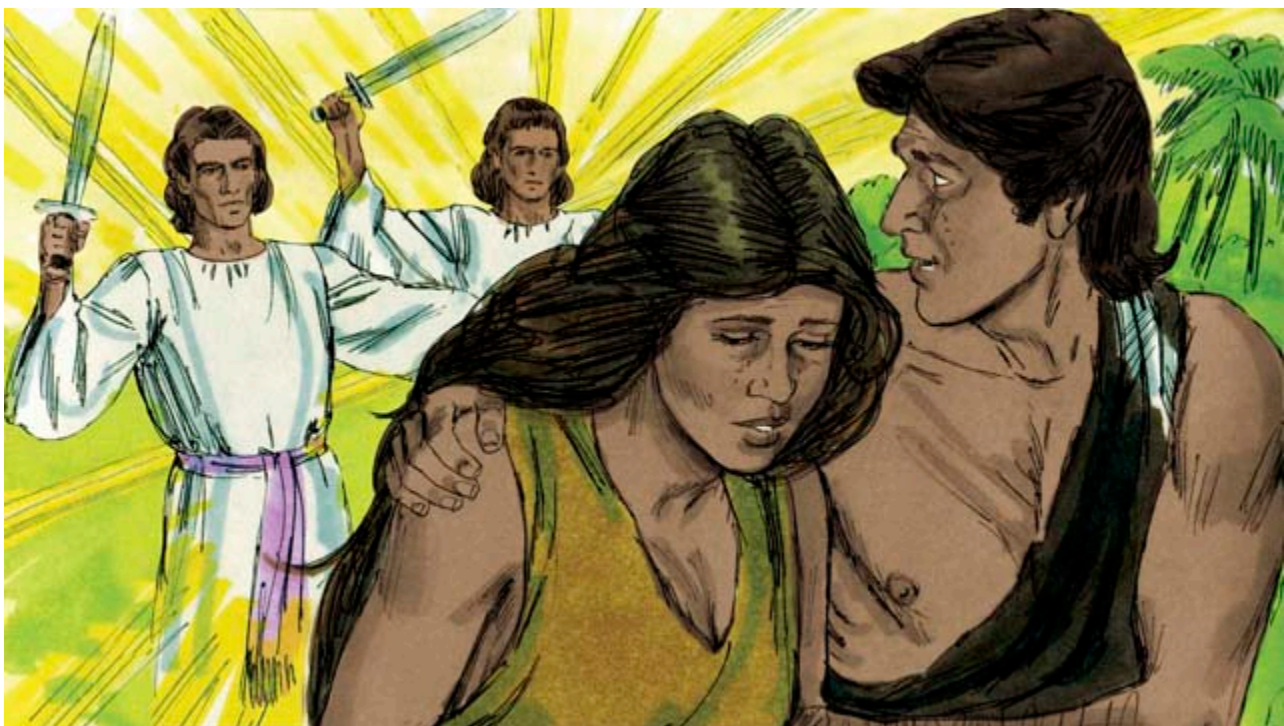
تانرى كىشى يە دىدى: "چون اۆز آراوديوين سۆزونه قولاق آسدين و منى ايطاعت ائلمدين، پئر اۆزى لعتنين آلتيندا قالاجاق و سن چوخ چتېنليگ له پيمك تاپاجاقسان و آخيردا اولجاقسان و سنين جيسمين توپراقا دۇنچاق." آدام آروادينين آدين حاوا قويدى كى ماناسى حايات باغيشليان دى، چون او گرک بوتون اينسانلارين آناسى اول. تانرى اونلارا حيوانلارين دريسين دن پالتار گئينديردى.

وندان سونرا تانرى آروادا دىدى: «دوغومو سنه چوخ آغير ائليجاقام. سئوگين آريوه چوخ اولوب آما او سنه اوستليگ اولاجاق.»

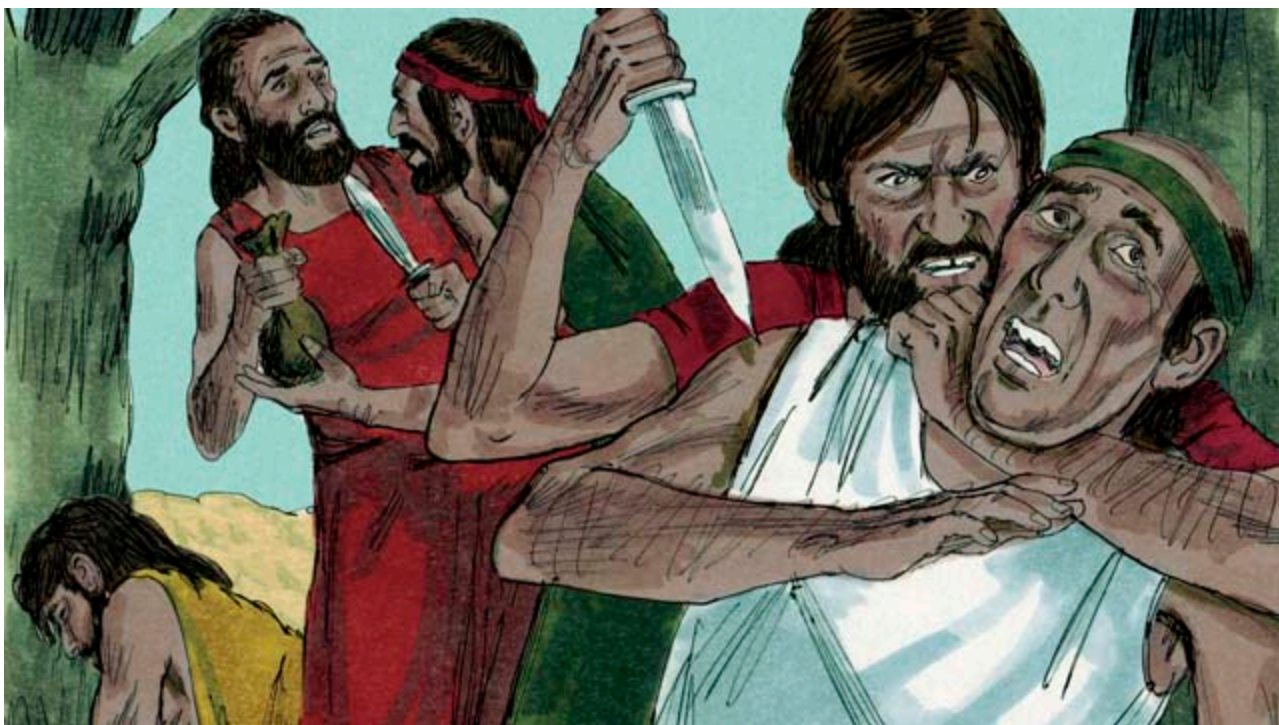
تانرى كىشى يە دىدى: "چون اوز آراوديوين سوزونه قولاق آسدين و منى ايطاعت ائلمدين، پئر اوزى لعنتين ائتينا قالاچاق و سن چوخ چتيليك له يئمك تاپاچاقسان و آخيدا اولچاقسان و سنین جيسمين توپراقا دۇنچاق." آدم آروادينين آدين حاوا قويدى كى ماناسى حايات باغيشليان دى، چون او گرک بوتون اينسانلارين آناسى اول. تانرى اونلارا حيوانلارين دريسين دن پالتار گئيديردى.

اوندان سونرا تانرى دىدى: «ايندى كى اينسان بيزه تائ اولوب و پيسى و ياخشى نى سئچير؛ گرک قويموياق كى ياشام ميوه سين دن يئيب و ابد جاق ياشييا.» بو اوزدن تانرى اونلارى گوزل باعدان چىخارندى. تانرى باغين گيريش قاپسينين يانيندا گوجللى ملك لر قويدى تا ياشام ميوه آغاجين يئمگينين قاباغين آلسينلار.

بو ناغىل موقەس كىتابىن يازىلار يىندان آلېنىپ: يارادىلىش كىتابىنىن ۳ بولۇمى

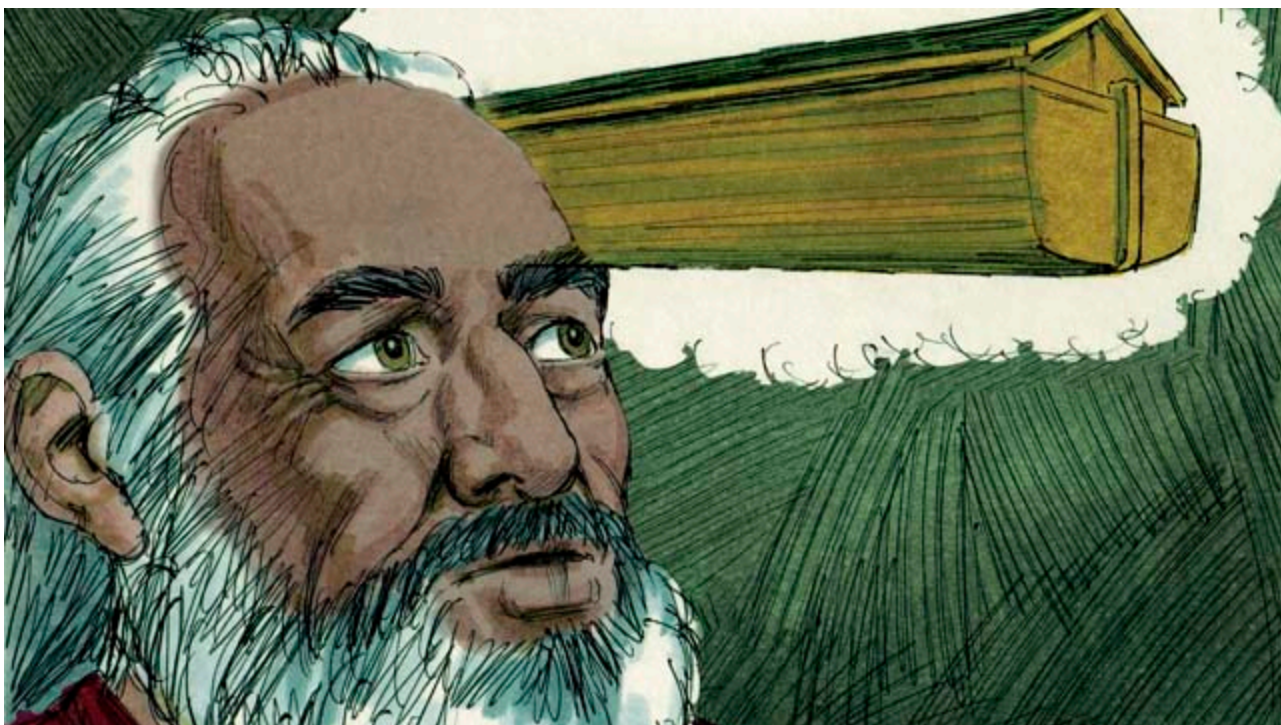
۳- سئل

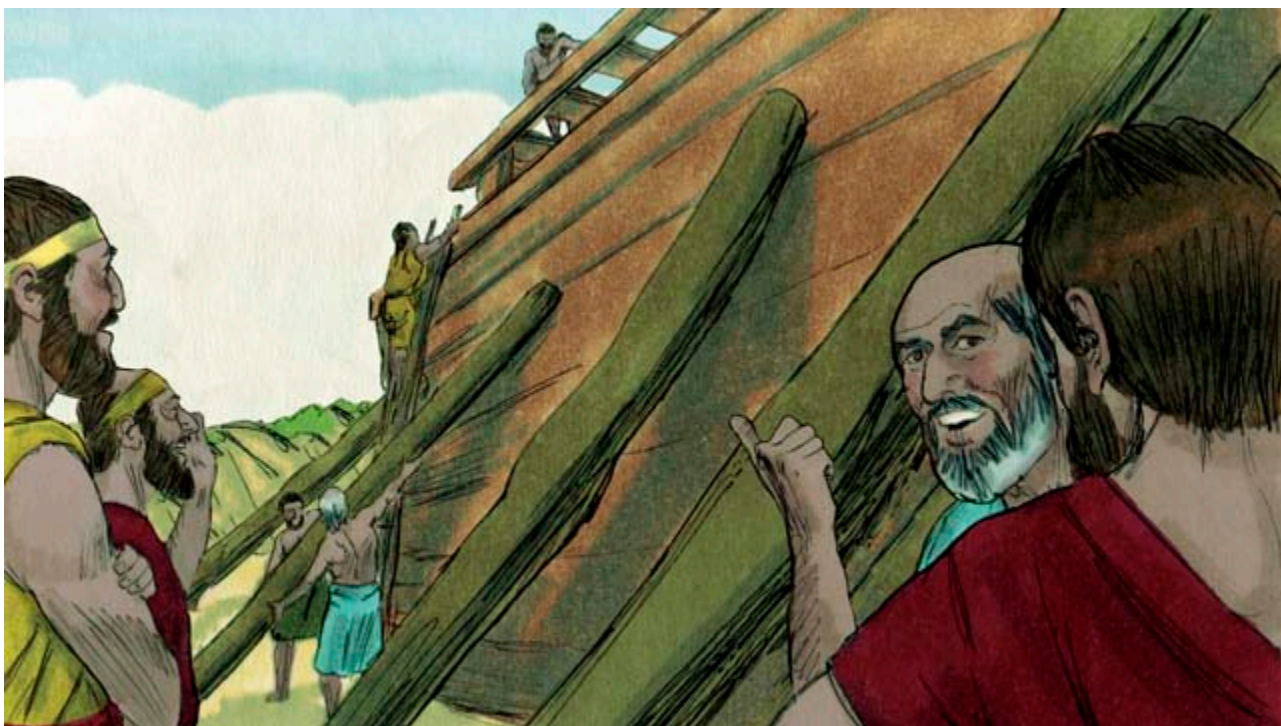
چوخ ایللر سونرا، اینسانلار پئر اؤزونده چوخالديلار. اونلار اوقدر پيس اولدولار كي تانري ايسئدى اونلاري بويوك سئل ايله بوتون دونياني اردان آپارسين.

اما تانري نوح دان راضييدي. او بيرعادي كيشيدي كي پيس اداملارين آراسيندا ياشييدي. تانري نوح اؤز قاراندان كي بويوك سئلیدی بيلين ديردي. او نوحا بويوردي كي بير بويوك گمي دوزلتسين.

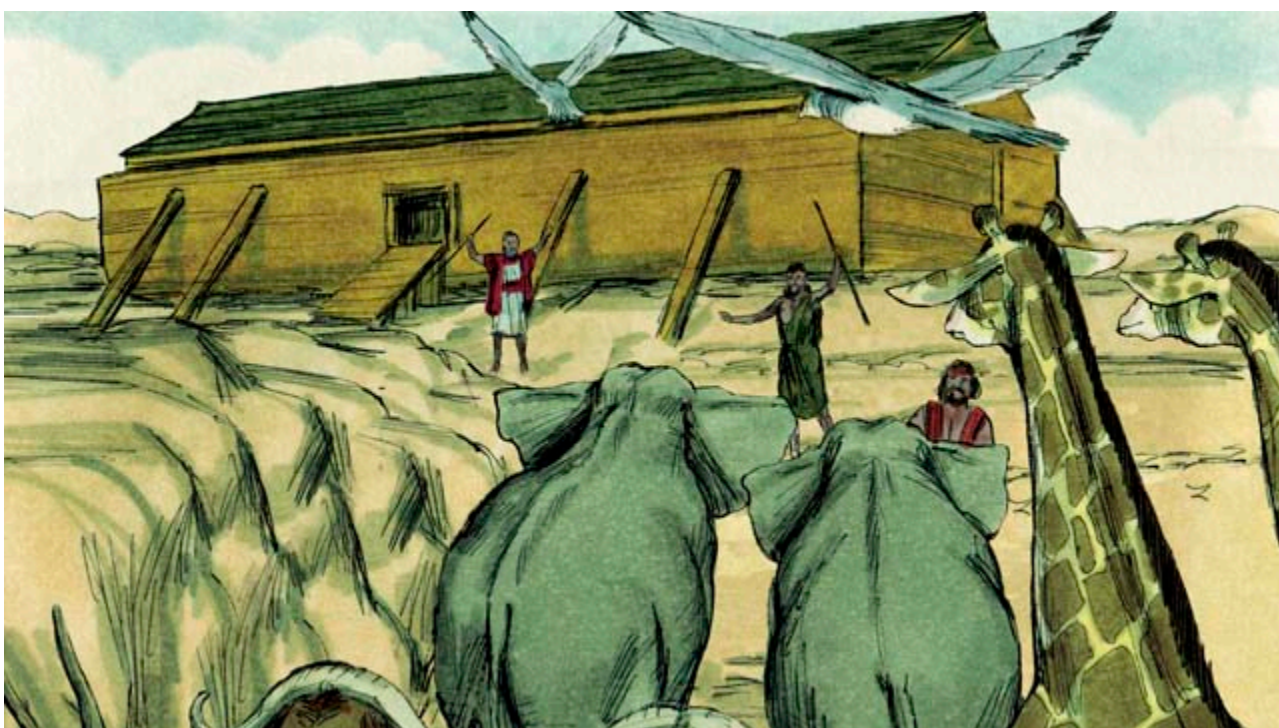
تائری نوحا بویوردی گمینین ۱۴۰ مِتر اوزونلوقو، ۲۳ مِتر آنی و ۵/۱۳ مِتر بویو دوزلتسین. نوح گَرک بو اوچ قات گمینی سَر و آعاجین دان دوزلیدی. گمینین دامی گَرک کی ، چوخ اتاقلاری و پَنجَرَه سی اولسون. گمی بونون اوچون دوزلیردی کی نوحی و عائله سینی و قورولوقدا کی اولان حیوانلاری سئلدن ساخلا سین.

نوح تائریدان ایطاعت ائلدی. او و اوچ اوغلو گمینی او جور کی تائری امر ائلمیشدی دوزتدیلر. گمینین بویوک اولماقینا گوره، ایللر زامان آپاردی کی دوزلسین. نوح خلقه سئلین گلمگینه هوشدار وئردی کی گَرک تائریا ساری قاییت سینلار. اما اونلار نوحون سؤزونی اینانمادیلار.

تانری همدہ نوحا و عائله سيئہ آمر ائلدی کی اوزلرئنه و حیوانلارا چاتار قدر پئمک ایچمک بیغسینلار. هر شئی حاضیر اولان دان سونرا، تانری نوحا دئدی زامانی گلیب کی او و سکیز آدام، یعنی نوح، آروادی، اوچ اوغلی و گلینلری گمینین ایچرسیئہ مینسینلر.

تانری هر حیوان دان و قوش دان بیر جوت ارگک و دیشی نوحا ساری یوللادی کی گمیہ گیریب سیئل دن آمان دا قالسینلار. همدہ، تانری حیوانلاردان قوربانلیق اوچون پددی ارگک و دیشی جوت، گوندردی. هامی گمیہ میندیک دن سونرا، تانری گمینین قاپیسین باغلادی.

اوندان سونرا قيرخ گون ياغيش بيردن ياغدى و سو پئردن ائله جوشدى كى هر شئي حتى اوجا داغلار اونون آلتيندا قالدى.

مىنين ايچين ده كى حيوانلار و اينسانلار دان ايستىسنا، قورولوقون اوستونده كى جانليلارين هاميسى اؤلدولر. گمى سو اوزونده اوزلو قالدى و ايچينه كى هر شئي بوغولماقدان اماندا قالديلار.

ياغيش گسيلىندى سونرا، گمي يئش آي، سو اوزونده اوزلو قالدى و بو مدت ده سو ائمنگه باشلادى. اوندان سونرا بير گون گمي بير داغين اوستون ده تيرپمكدن دوردى. اما انجاق دونيا سو آلتينديدى. اوچ آي سونرا داغلارين اوجو گورسئدى.

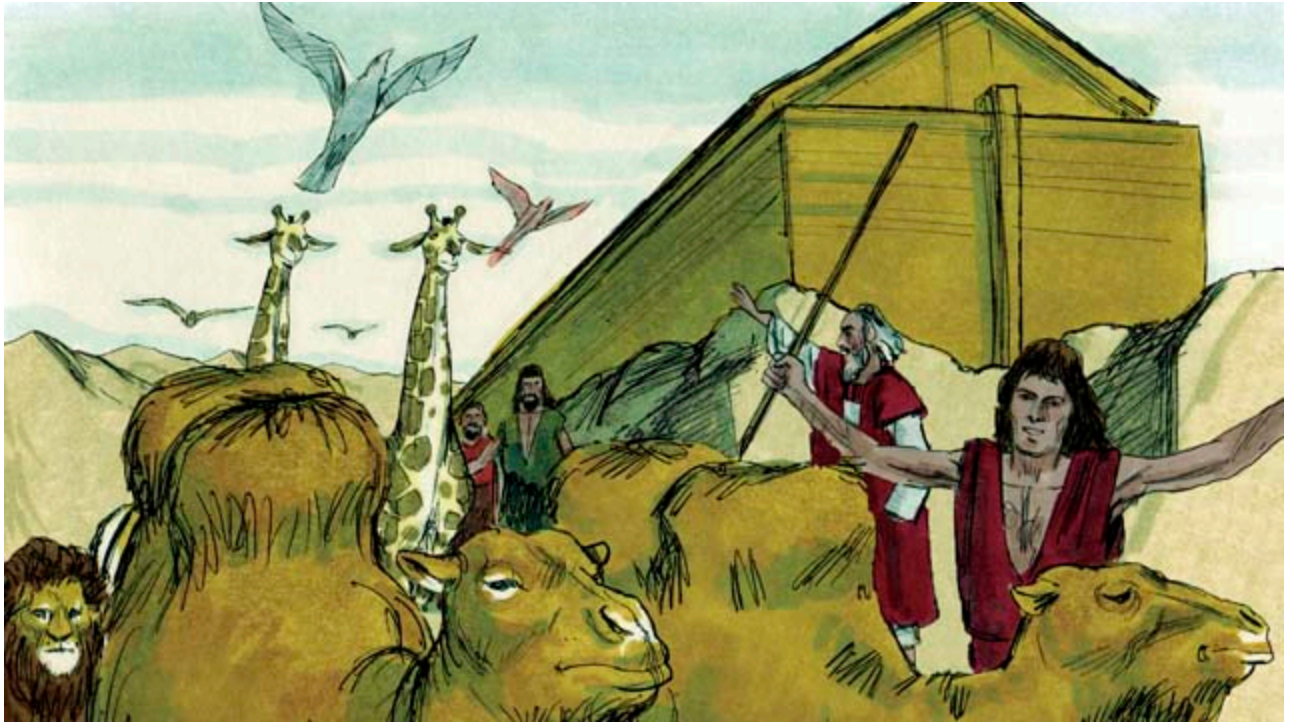
فيرخ گون گئچندى سونرا نوح قورو توپراق اختارماقا بير قارقانى گؤندردى. قارقا اوچدى اما قورولوقو تاپانمادى.

اوندان سونرا نوح گۇيرچىنى يوللادى. گۇيرچىن دە قورو بىر پىر تاپانمادى. بونا گورە نوحا سارى قايىتتى. گلن ھفتە گۇيرچىنى گيئدە يوللادى ۋ گۇيرچىن زيتون ياپراقى نان قايىتتى. سو چكىلىب ۋ اوتلار گورمىشىدى.

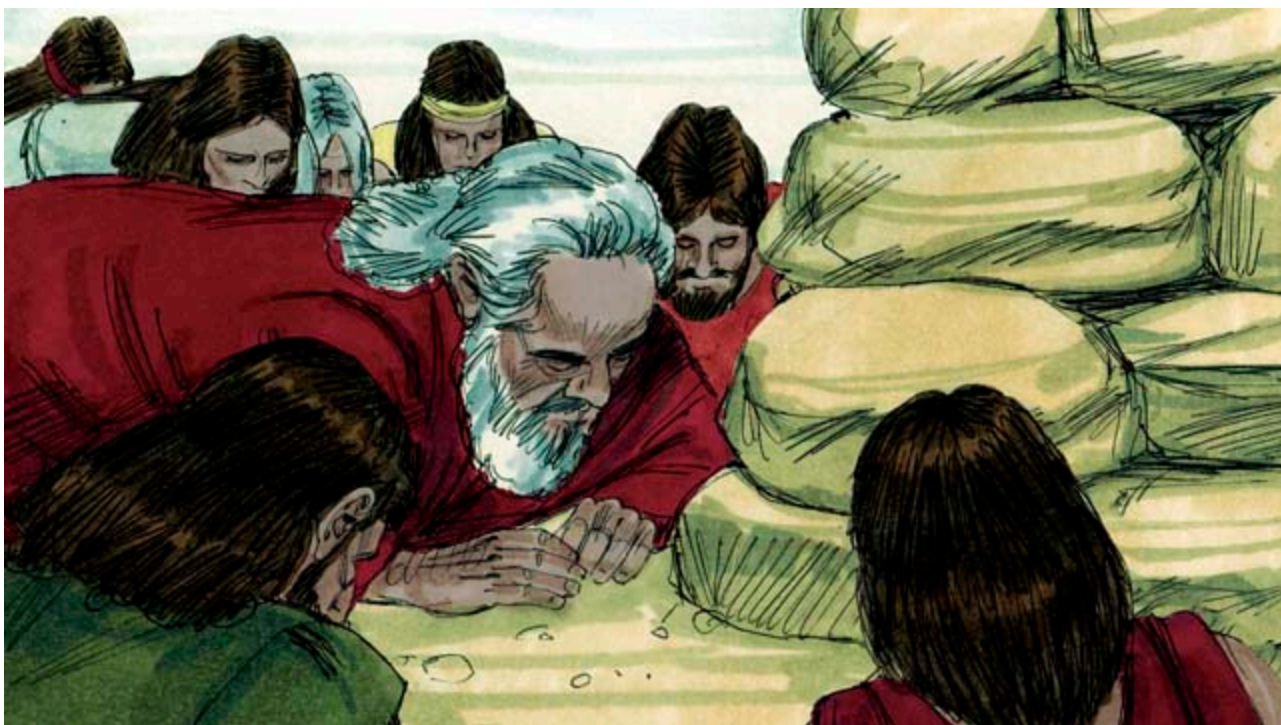
نوح بىر ھفتە دە گۇزلىيب ۋ اوچونجو دۋعە گۇيرچىنى يوللادى. بو دۋعە گۇيرچىن قايىتمادى. سو چكىلمىشىدى ۋ گۇيرچىن قورو پىردە بىر پىر تاپمىشىدى.

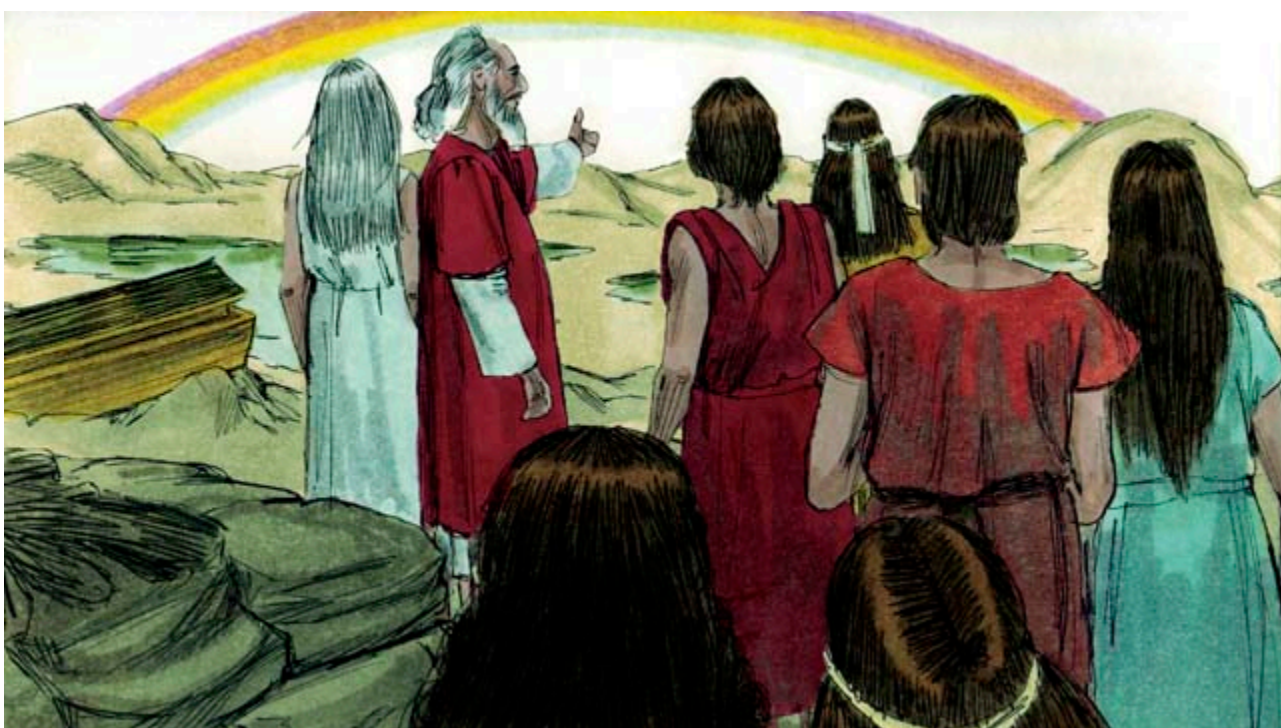
ایکی آی دان سونرا تانری نوحا بویوردی: «عائله وینن و حیونلارینان گمی دن انشیگه چبخین. چوخالین و اوشاق گتیرین و پئیرین اوزون دولورون.» بئله اولدی کی نوحون اوزی و عائله سی گمی دن انشیگه چبخیدیلار.

نوح گمی نی ترک ائلدیک دن سونرا تانریا قوربان پئر تیکدی و قوربانلیق اوچون گتیردیگی حیوانلاری، قوربان ائلدی. تانری نوحون ایشیندن راضی اولدی و طایفاسینی بَرَکت وئردی.

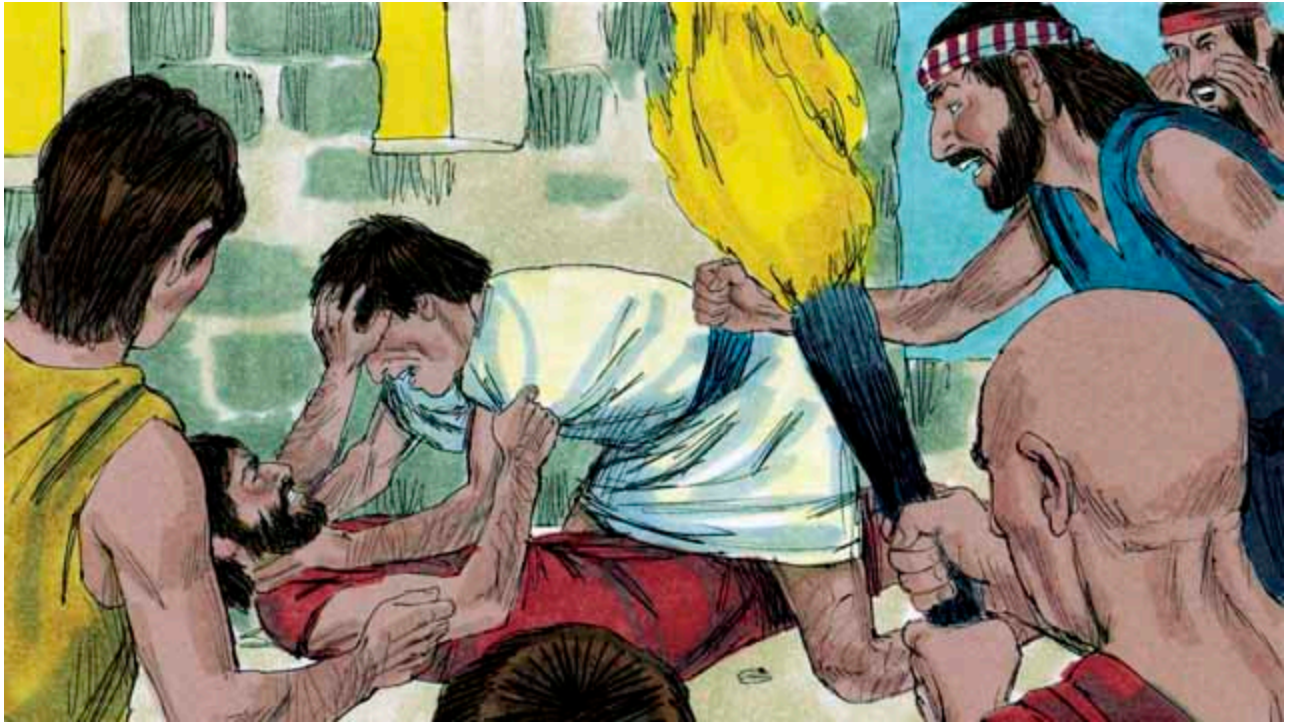
اوندان سونرا تانرى بىللە سۆز وئردى كى: «آرتىق دونيائى، اينسانين پيسلىقلىرى اوچون، بوجور سىل ايله لَعْنَت يا يوخ ائلمىجاقام چون كى اينسانين اورگى اوشاقلىقدان گوناھكاردى.

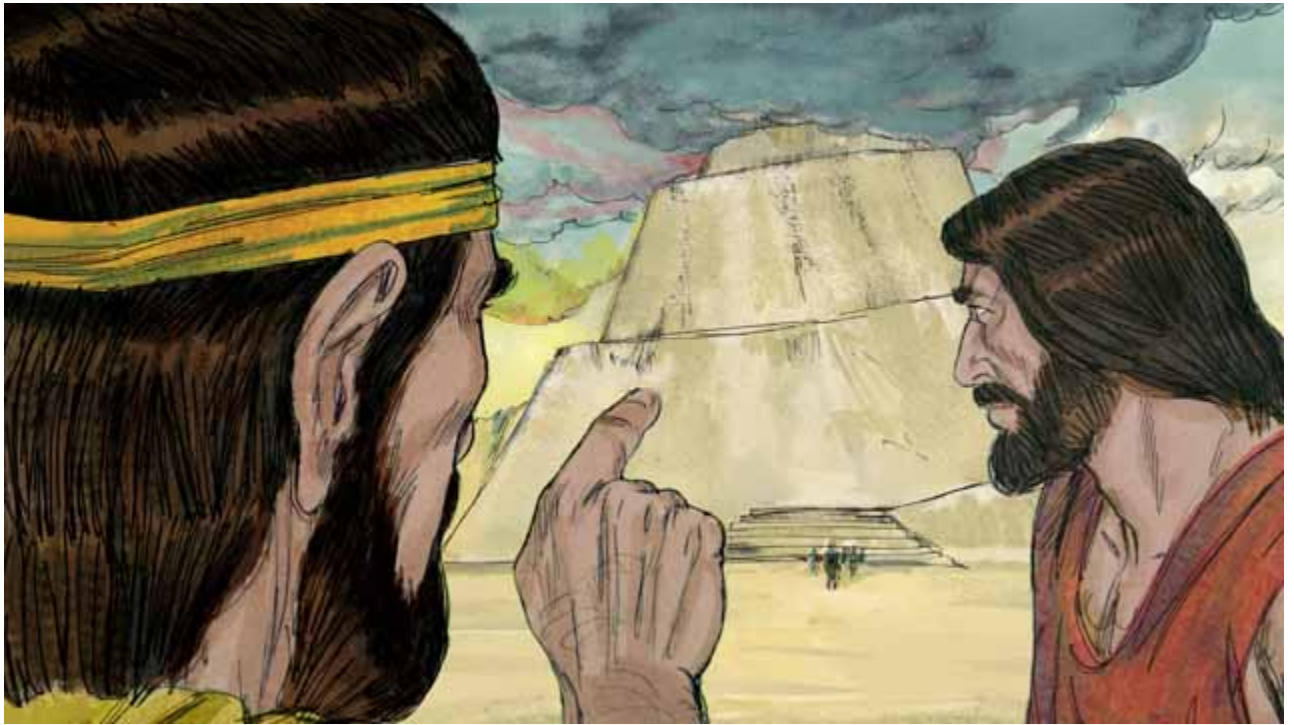
وندان سونرا تانرى سۆزونون نيشانه سى اوچون اۇز گۆى قورشاغىنى گۆى اوزونده گۆرستدى. او زامان كى گۆى قورشاغى گۆى دَه گورونوردى تانرى وَ اونون ائلى اونون سۆزونى يادَه گتيريردىلر.

بو ناغىل موقدس كىتابين يازيلاريندان آلينيپ: ياراديلش كىتابينين ۶ دن ۸ بولومى

۴- تارینین ایبراهیمین عہدی

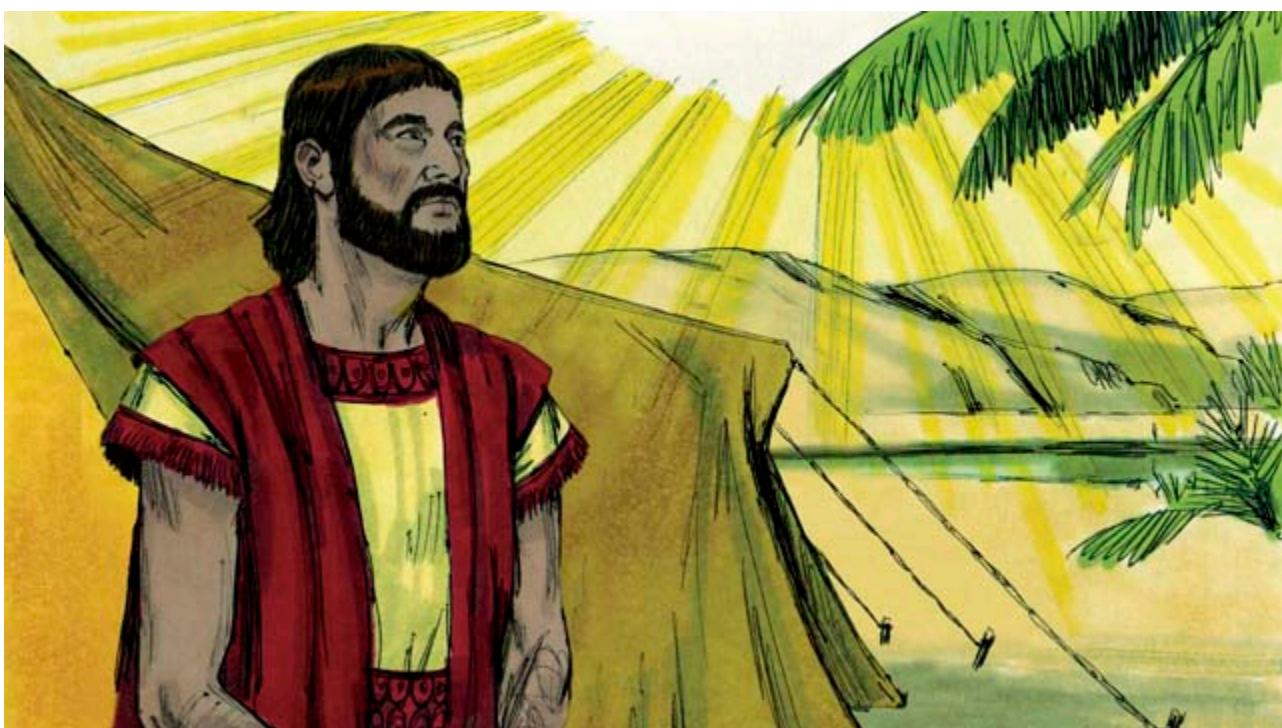
نوحون توفانين دان ايل لر سونرا، اينسانلارين سايسى گيئده چوخالدى. گينه تانريا و اوزلرينه گوناھ ائلمگه باشلاديلار، چون هامى بير ديل ده دانيشيردى لار، تانرين اَمرين ايطاعت ائلمگ پئرينه و داغليب و پئرى دولورماق اوچون ، بير پئره بيغيشيب و اوزلرينه بير شهر دوزلتماقا باشلاديلار.

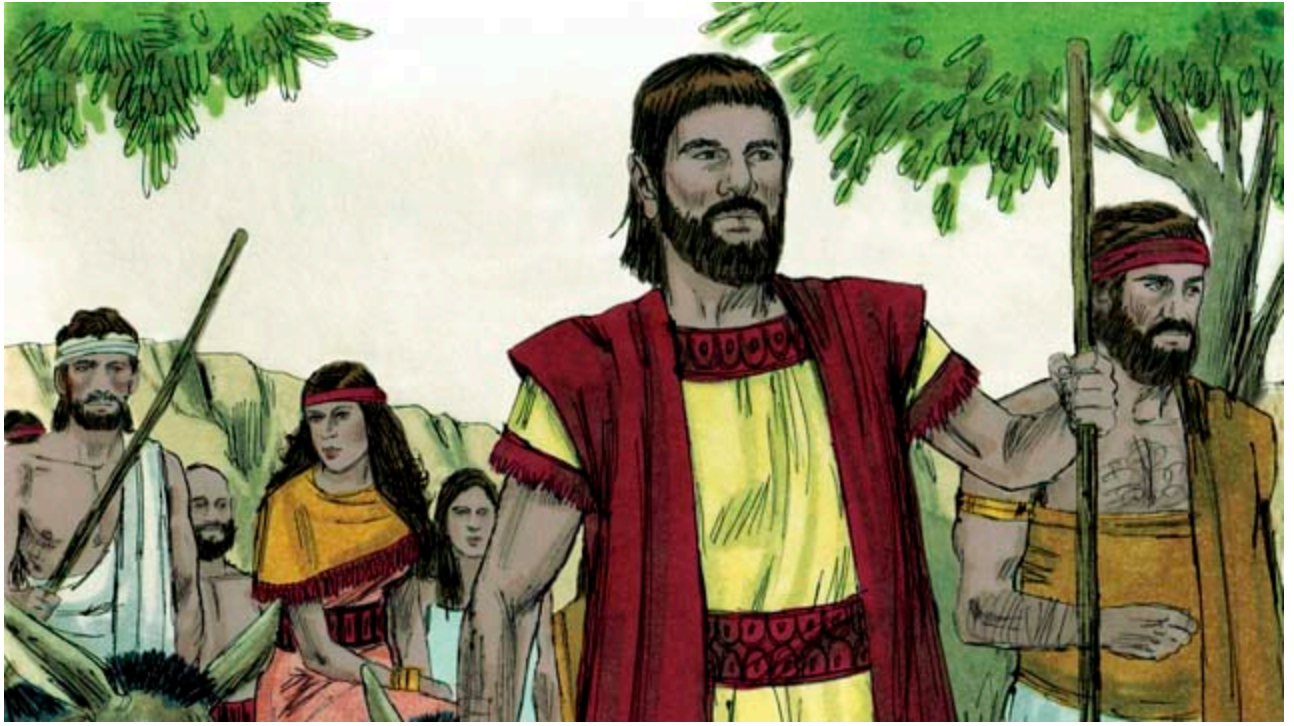
اونلار چوخ مغرور اينسان لاريدى لار تانرينين اَمر ائلديگى كيمي ياشاماق ايستميرديلر و حتى چوخ اوزون بير بينا تيگديلر كي گوى اوزونه چيخدى. تانرى گوردى اگر اونلار پيس ايشلرين ايدامه وئرسلر، داها چوخ گوناھلى اولان ايشلرى ائلييجاقلار.

بونا گورہ تانری اونلارین دیل لرین آیری دیل لرہ دئیشدیدی و اونلاری بوتون دونیانین هر طرفینه داغیئدی. او شهر کی اینسانلار دوزلتمگه باشلامیش دیلار، بابیل آدلاندی و اونون معناسی "قاریشقدی".

تانری یوز ایللردن سونرا، ابرام آدیندا بیر کیشینن دانیشدی. تانری اونا بویوردی: «اؤز یوردوی و آتاوین ائوینی ترک ائلیه و بیر یوردا گنت کی من سنی اوریاجاق یول گورسدجاقام. من سنی بزکت وئرجاقام و سن دن بیر بویوک ائل یاراداجاقام. من سنین آدیوی بویودجاقام اونلار کی سنی بزکت وئریلر؛ اونلار بزکت وئرجاقام و اونلار کی سنه لعنت ائیلیر؛ لعنت ائیلیجاقام. بوتون پئر اوزون ده عانیله لر سنه گورہ بزکت آلاقلار.»

آبرام دا تانريدان ايطاعت ائلدى. او و آروادى ساراي، خيدمتچى لرينى و مالين گوتورب و گنعان ئوپراقينا سارى كى تانرى اونا گۇرست
ميشدى، گنتدى.

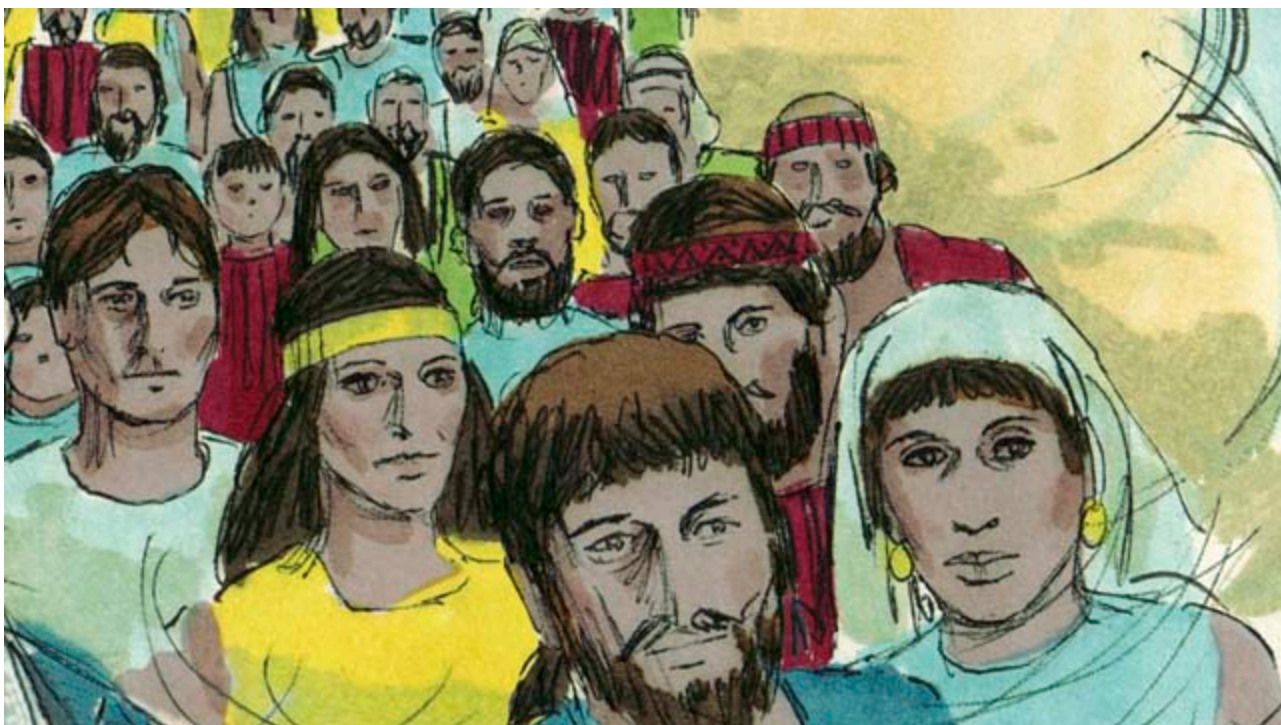
او وقت كى آبرام گنعانا گلدى؛ تانرى بويوردى: «اؤز دۆرۈه باخ. بوتون بو يوردى كى گۇروسن؛ سنە و اوشاقلار يوا باغيشلىياچاقام.
اونى دى كى آبرام او توپراقدا پىرلشدى.

اۋردا مَلِكِيصِدِّقْ آدِيندا بېر كِيشى اوجا تانرينين كاھينيدى. ابرام ساواشلارينين بېرينين سونوندا اونونلا گۇروشدى. مَلِكِيصِدِّقْ؛ ابرامى بَرَكْت وئردى و دئدى: «اوجا تانرى كى پئر و گۇيۇن صاحيبى دى ابرامى بَرَكْت وئرسين.» اوند كى ابرام اۋز ساواشديقى غَنِيْمَت لَر دَن، اۋن دان بېرينى مَلِكِيصِدِّقْ وئردى.

ايللر كِنچدى آما ساراي و ابرام؛ هَلْه بېر اوشاقلارى يوخودى. تانرى ابرامينان دانيشدى و گِيْنَه وَعْدَه وئردى كى سَنَه بېر اوغلان باغيشليجاquam و اونون نَسْلين دَن چوخلى اوشاخلار اولاجاق كى گۇيْدَه كى اولدوزلار كيمي چوخالاجاقلار. تانرى ابرامى عاديل سايدى چون او تانرينين وَعْدَه سِيْنَه اينانميشدى.

اوندا كى تانرى أبرامینان عَهْد باغلادی؛ عادتَه گۆره عَهْد، راضیلاشماقَدی كى ایكى طَرَف گَرَك اونا باغلی اولوب تا بیر بیرلر یَلَه
ایش گۆرسونُ لَر. اما أبرامین بارَه سیندَه تانرى بو عَهْدی او وقت باغلادی كى ابرام دَرین یو خود یَدی. بونا گۆره أبرام تانرینین سَسین
ئشیدیردی. تانرى دَئدی: «مَن سَنین اوز وُجودندان بیر او غلان باغیشلیا جاقام و كَنعان توپراقین سَنین نَسیل یَوَه وُئرجاقام» اما أبرامین هَلَه
اوغلی یو خودی.

بو ناغیل موقدس كیتابین یازیلاریندان آلینیپ: یارادیلش كیتابینین ۱۱ دَن ۱۵ بولومی

۵- اوغول وَّعدَه سی

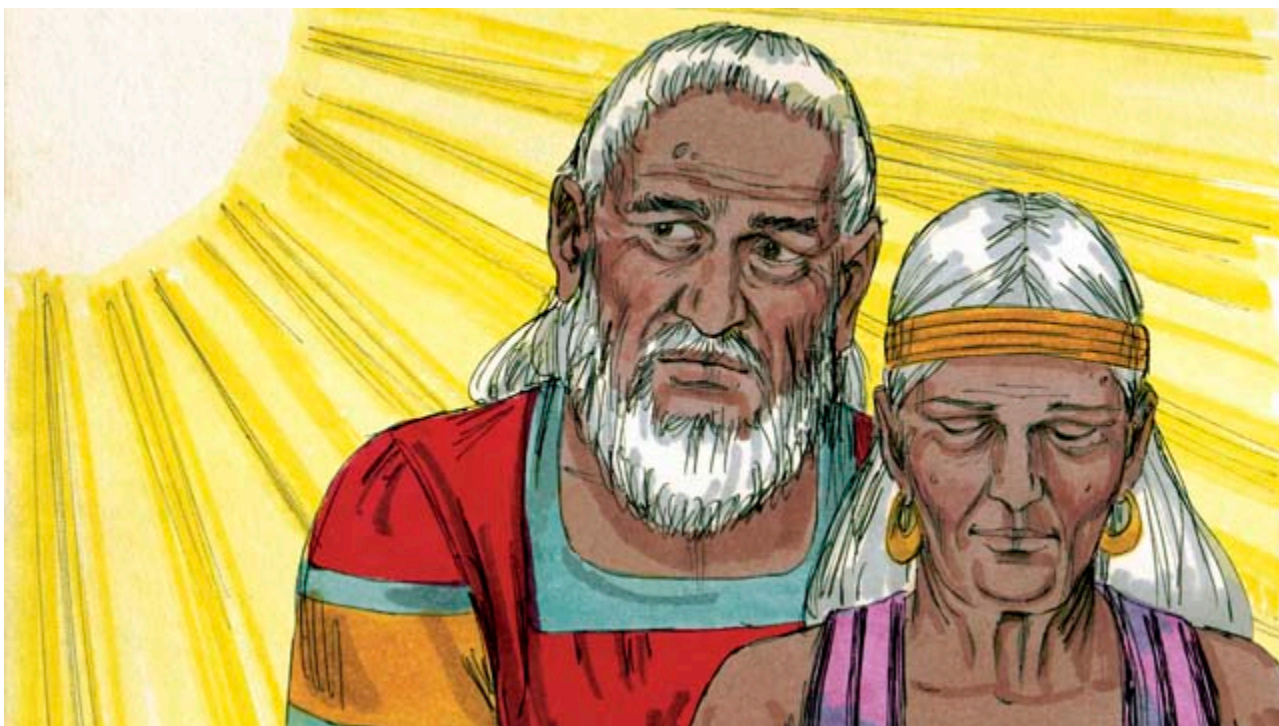
اون ایل گنعان یوردونا کوچ ائلدیک دن سونرا، ابرام و سارانین اوشاقلاری یو خودی. اوندان سونرا سارای، ابرامین آروادی، ابراما دئدی: «ایندی کی تانری مئه ایجازه وئرمیب بیر اوشاقیم اولا و ایندی کی بویلو اولماقا چوخ قوجایام، منیم کنیزیم هاجرین ائولن کی او مئه اوشاق گنیر سین.»

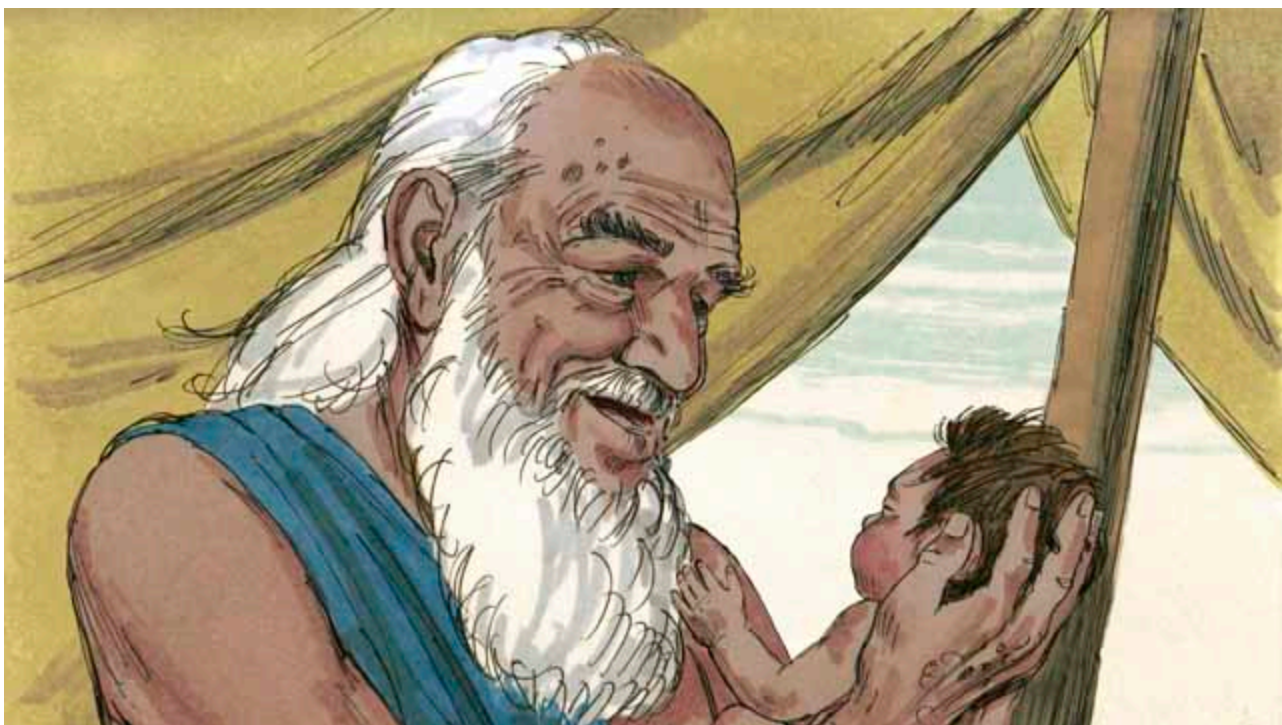
سونرا ابرام هاجرین ائولندی. هاجر بیر اوغلان دونیایا گئیردی و ابرام اونون آدین ایسماعیل گویدی. اما سارای هاجره پاخیلیق ائلیردی. ایسماعیل اون اوچ یاشینا پنتیشن زامان، تانری گیئه ابرامینان دانیشدی.

تانری بویوردی: «مَن قادیر تانریام. سَن دَن بیر عَهد باغلیاجاقام. او زامان اَبرام تانرینین دَرگَاهیَنه باش اَندیردی. تانری دا اَبراما بویوردی: «سَن چوخ اِنلَلَرین اَتاسی اولاجاقسان. مَن کَنعان یوردونی سَنَه وَ سَنین نَسلی وَه اِیرث اوچون پائِ وَ نَرَجاقام وَ هَمِشه اونلارین تانریسی اولاجاقام. سَن دَه گَرک عائِلَه وین او غلنلارین هامیسینی کَسْتیر سَن.»

«آروادین سارای، بیر اوغلان گَنتیر جاق کی وَعَدَه اوشاقی اولاجاق. اونون آدینی ایسحاق گوی. مَن اونونان عَهد باغلیاجاقام وَ اون دان بویوک نسل یاراداجاقام. ایسماعیل دَن دَه بویوک بیر اِنل یاراداجاقام اما مَنیم عَهدیم ایسحاق ایلَه اولاجاق.» اُوندان سونرا تانری اَبرامین آدینی ایبراهیمه دَئیشدی. ایبراهیم یعنی چوخ اِنلَلَرین اَتاسی. وَ هَم دَه تانری سارای آدینی سارَه یَه دَئیشدی. سارَه یعنی «شَهزاده.»

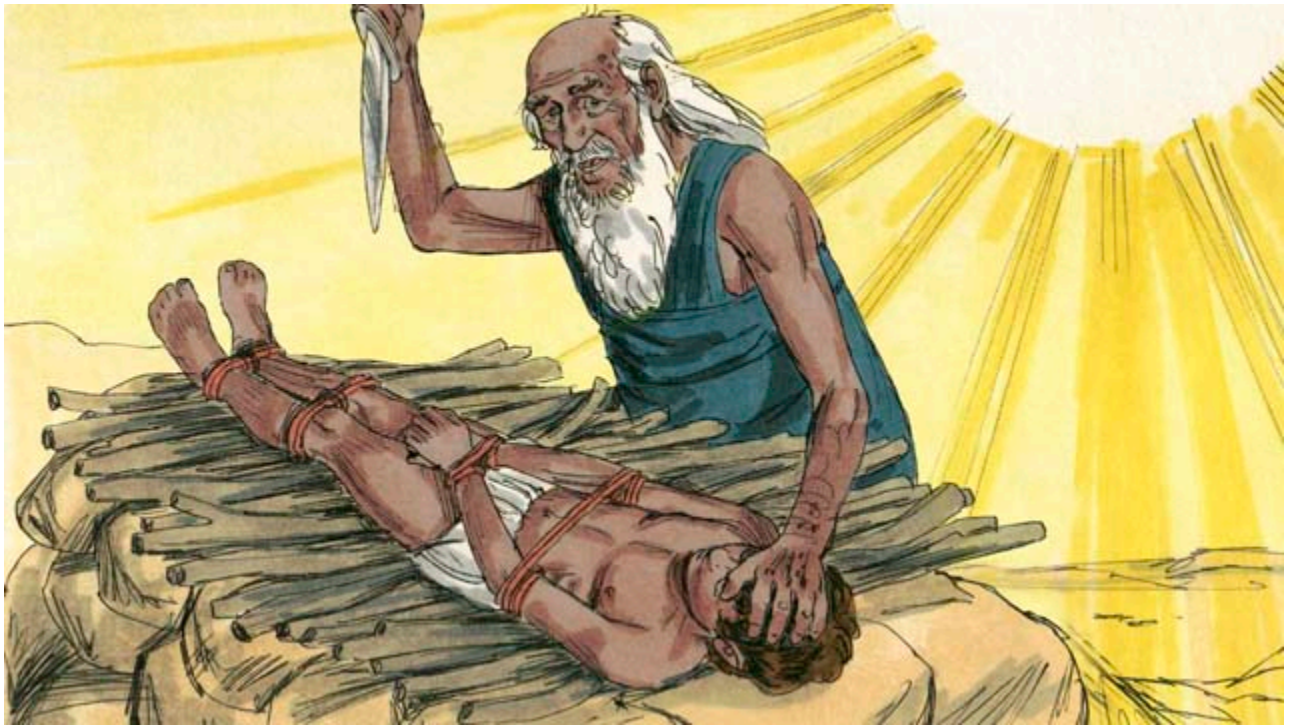
او گون ایبراهیم اثلینین اوغلانلارین هامیسین گستیردی. بیر ایله یاخیندان سونرا ایبراهیم یوز یاشیندا و ساره دوقسان یاشیندی کی ساره
بیر اوغلان دوغدی. تانرینین ایستدیگی کیمی، اونلار اونون آدینی ایسحاق قویدولار.

ایسحاق جوان کیشی اولدوقو زامان، تانری ایبراهیمین اینانجین ایمتحان ائلدی و دئدی: «تک او غلوی، ایسحاقی مئه قربان ائله. ایبراهیم
بیر داها تانرینین سوزونی ایطاعت ائلدی و او غلونی قربان وئرمیه حاضیرلادی.

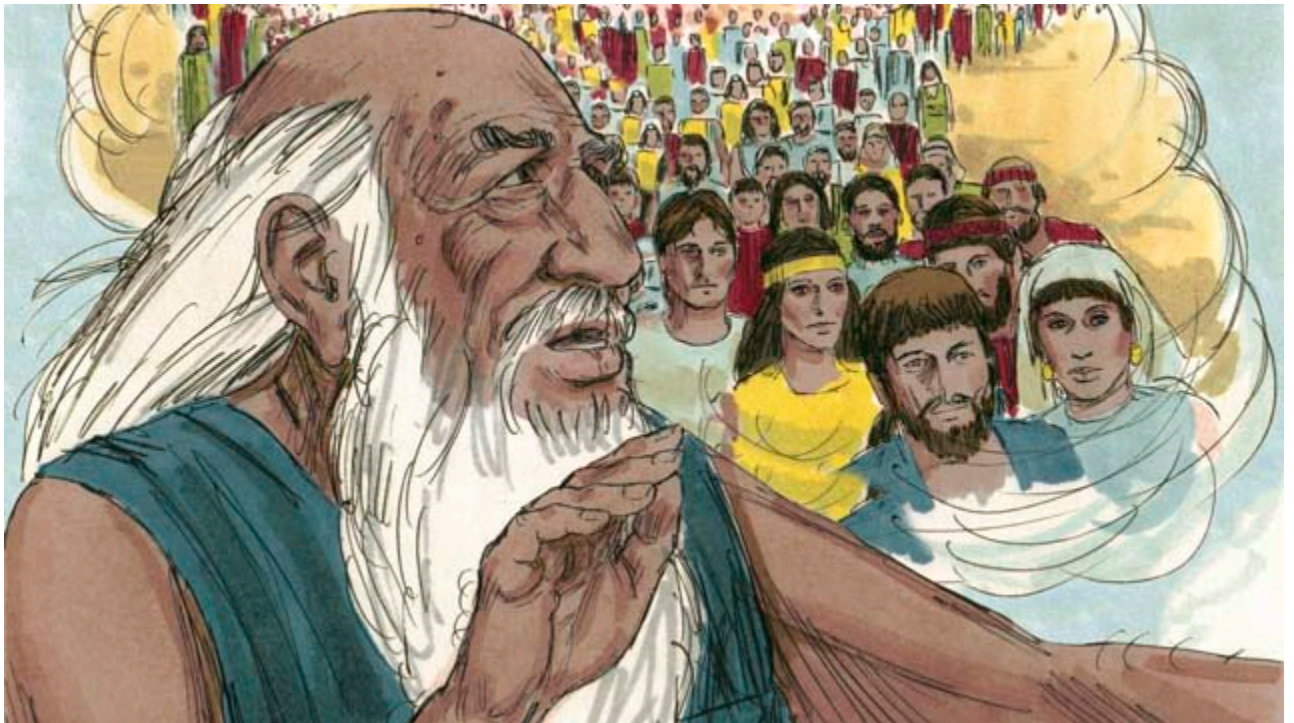
او زامان کی ایبراهیم و ایسحاق قربان پُرنہ گنڈیر دیلر، ایسحاق سؤروشدی: «آتا، قربانلیقا اؤدون حاضیردی اما قربانلیق قوزوسو هاردادی؟!» ایبراهیم جواب وئردی: «او غلوم، تانری قربانلیق قوزوسونی حاضیر ائلیجاق»

اونلار قربان پُرنہ پُتیشن زامان، ایبراهیم او غلونو، ایسحاقی ایپینن باغلادی و اؤنو قربان پُرنہ گویدی. ایبراهیم ایستیردیکی او غلونو قربان ائلیه کی تانری بویوردی: «آئل ساخلا! او غلئنان ایشین اولماسین. ایندی بیلدیم کی منیم قورخوم سنین اورگینده وار چون تَک او غلوی مَن دَن قییمادین.»

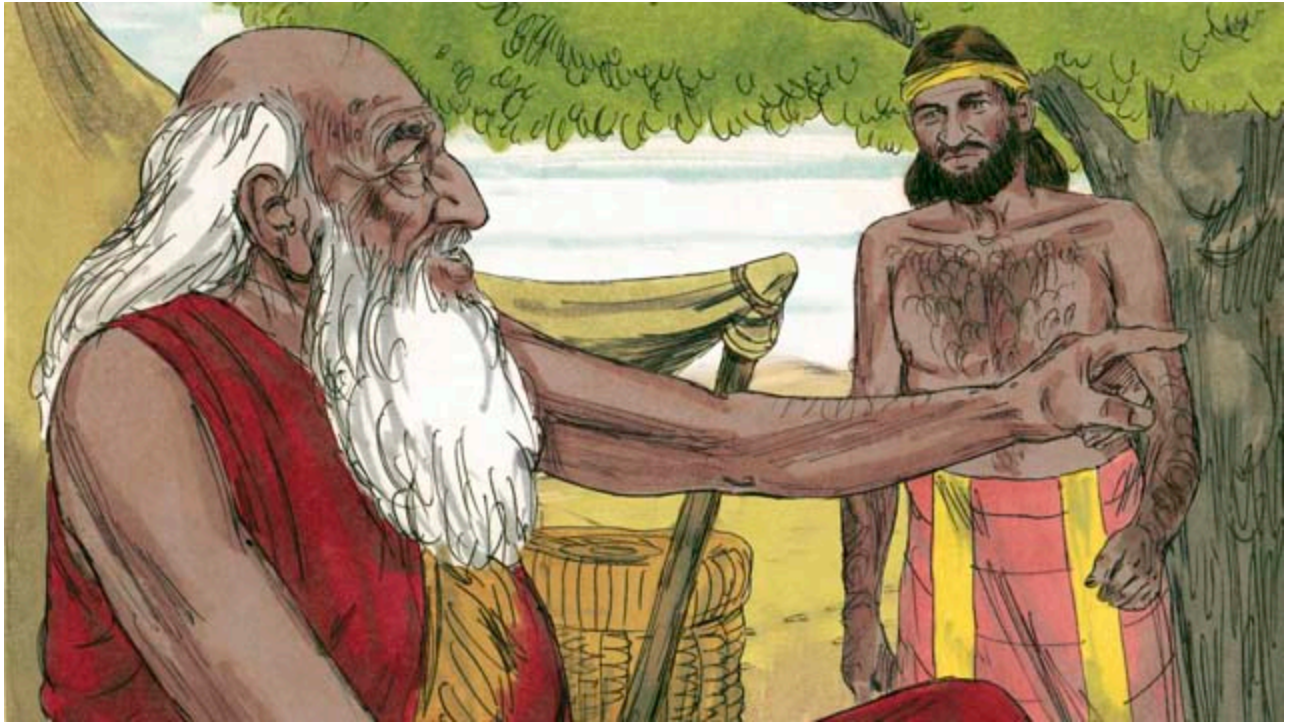
ایبراهیم او یاخین لاردا گوردی کی بیر قوچ اوتلارین آراسیندا ایلیشیپ. تانری قوچی ایسحاقین پئرنه حاضیر لامیشدی. ایبراهیم سنوینه سنوینه قوچی قوربانلیق اوچون تانریا پائی وئردی.

او زامان تانری ایبراهیمه دئدی: «بونا گوره کی سن حاضیری دین هئر شیئی نی ، حتی تک او غلوی منه باغیشلیاسان، من ده سوز وئریزم کی سنی بَرَکت وئز جاقام. سنن نسلین گویون اولدوز لاریندان چوخ اولاجاق. بونا گوره کی منی ایطاعت ائلدین، پئر اوزوندہ کی ائل لر، سنن عاتیلن دن بَرَکت آلاقلار.»

بو ناغیل موقّس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: یارادیلش کیتابینین ۱۶ دن ۲۲ بولومی

۶- تانری ایسحاق اوچون حاضیرلیر

او زامان کی ایبراهیم قوجالمیشدی و اوغلی ایسحاق جوان اولموشدی؛ ایبراهیم اؤز خیدمتچی لرین دن بیرینی آنا یوردونا و اؤز ائلینین یوردونا گؤنڈردی کی اوردان ایسحاقا حیات یولداشی گئیڑ سیئر.

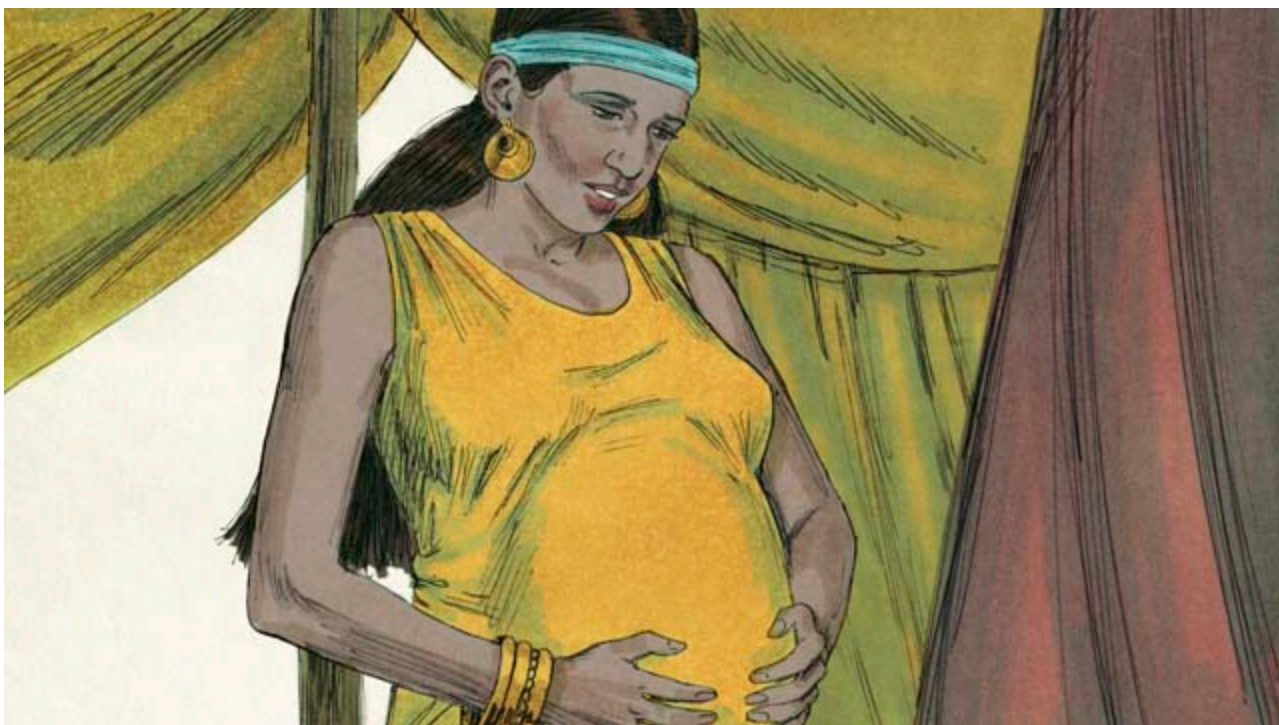
اوزاق بیر گزمک دن سونرا او ئوپراقلاردا کی اوردان ایبراهیمین قوھوملاری یاشییر دیلار، تانری او خیدمتچینی ایبراهیمین قارداشی نوه سی، ربکیا ساری هیدایت ائلدی. او ایبراهیمین قارداشینین نوه سی دی.

رېکا راضی اولدی اؤز عائیلہ سین ترک ائلسین و او خیدمتچی له ایسحاقین ائیوینه گئتسین. بئلہ کی رېکا پتیشندن سونرا، ایسحاق تئز اونونلا ائولئدی .

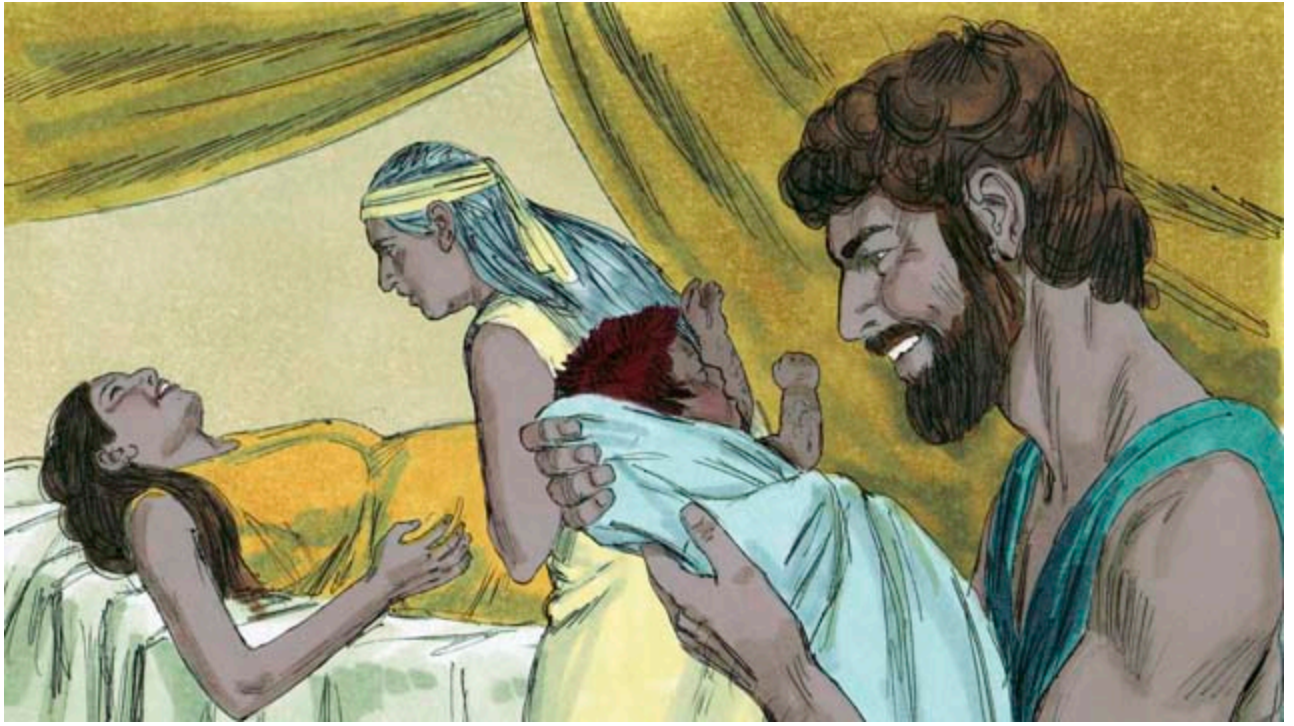
اوزون زامان دان سونرا، ایبراهیم اولدی و تانری عهده گوره کی ایبراهیمین باغلامیشدی، ایسحاقی برکت وئردی. تانرینین وعدہ سینین بیر عهدی بوئودی کی ایبراهیمین نسلی ساییسز اولاجاق، اما ایسحاقین حایات یولداسی رېکا اوشاق صاحیبی اولانمیردی.

تانری ایجازه وئردی ایسحاقین دوعاسینان، ریکا ایکیز بویلی اولسون. او ایکی اوشاق، دنیا یا گلمدن قابق، ریکانین رحیمینده، بیربرلرین ساواشیردیلار و ریکا بو سببه گوره اونون نه دن اولماقین تانری دان سؤروشدی.

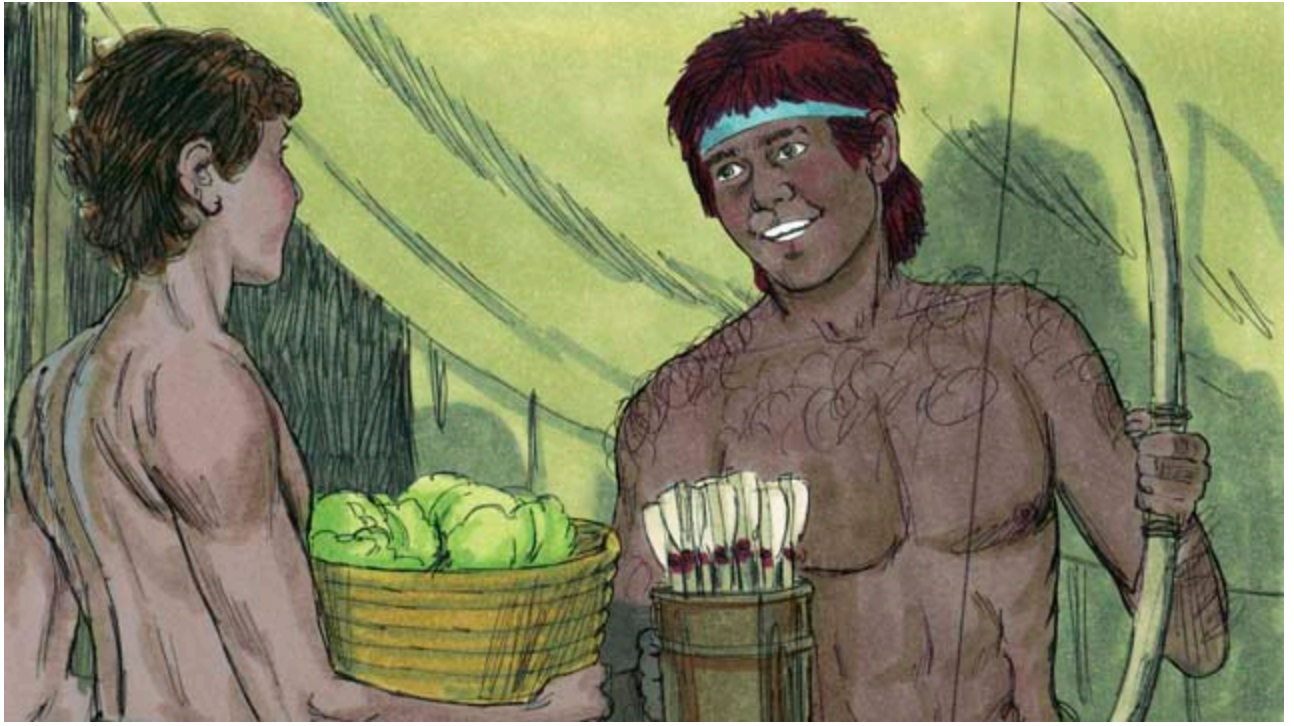
تانری ریکایا یددی: « سَن ایکی اوغلان دونیایا گتیرجاقسان. اونلارین ایکسین دن دئیشیک ائلر جورلنجا. اونلار هر زامان بیربرلرینه ساواشاجاقلار؛ اما بویوک اوغلون ائلی، کیچیک اوغلون ائلیندن ایطاعت ائلیجاقلار. »

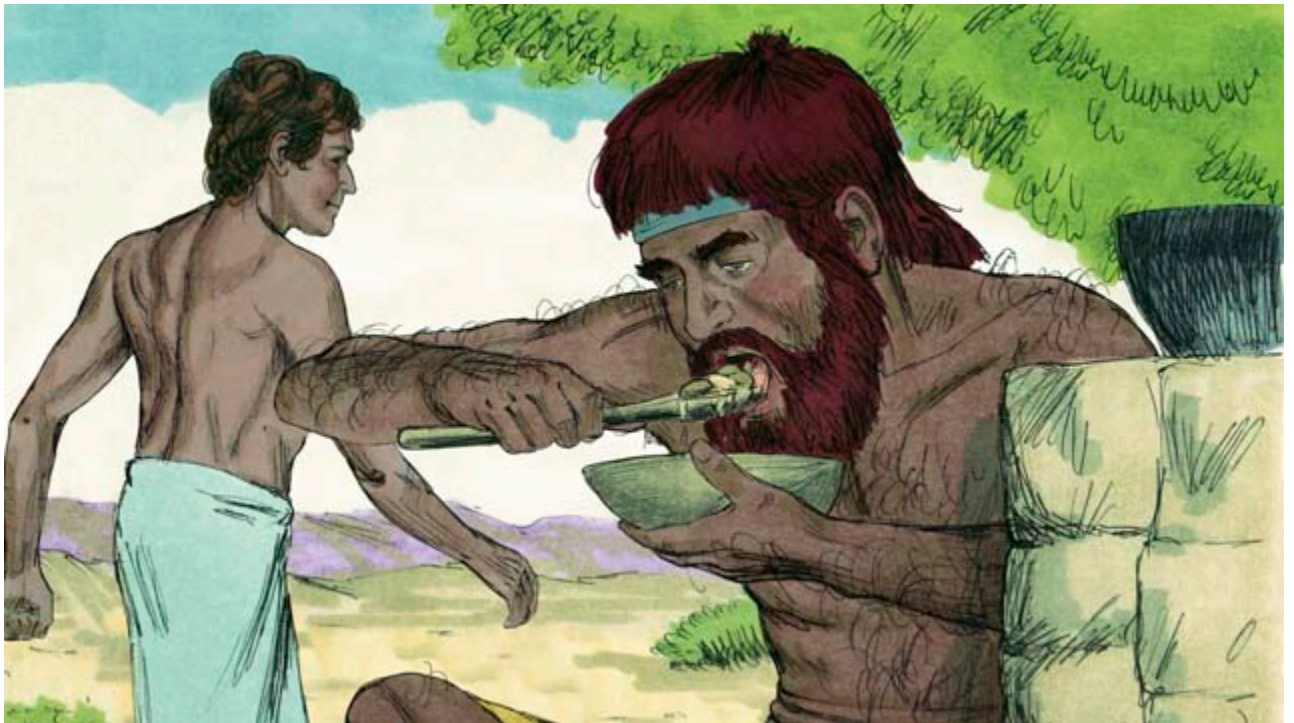
او زامان کی رېکانين او غلنلاری دونيايا گلدیلر، ایلک او غلان، اؤزی قیرمیزی وَ بَدَنی توکوئن دولموشدی. اونلار اونون آدین عیسو قُودولار. سونرا ایکینجی او غلان، عیسونون دابانین اَنلین دَن توتמוש حالدا دونيايا گلدی. اونون آدین یَعقوب قُودولار.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ: یارادیلش کیتابینین ۲۴ بولومی ۱ دن ۲۵ آیه لری وَ ۲۶ بولومی

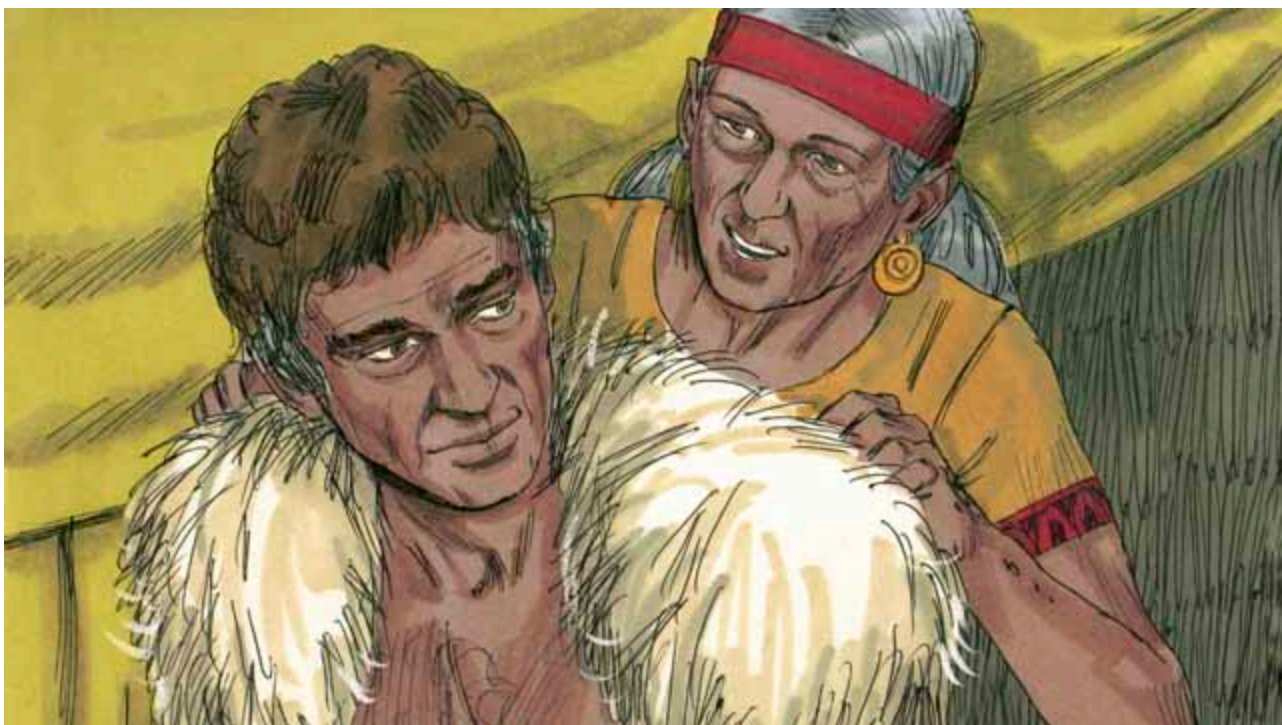
٧- تانری یعقوبا بَرَكَت وِئیر

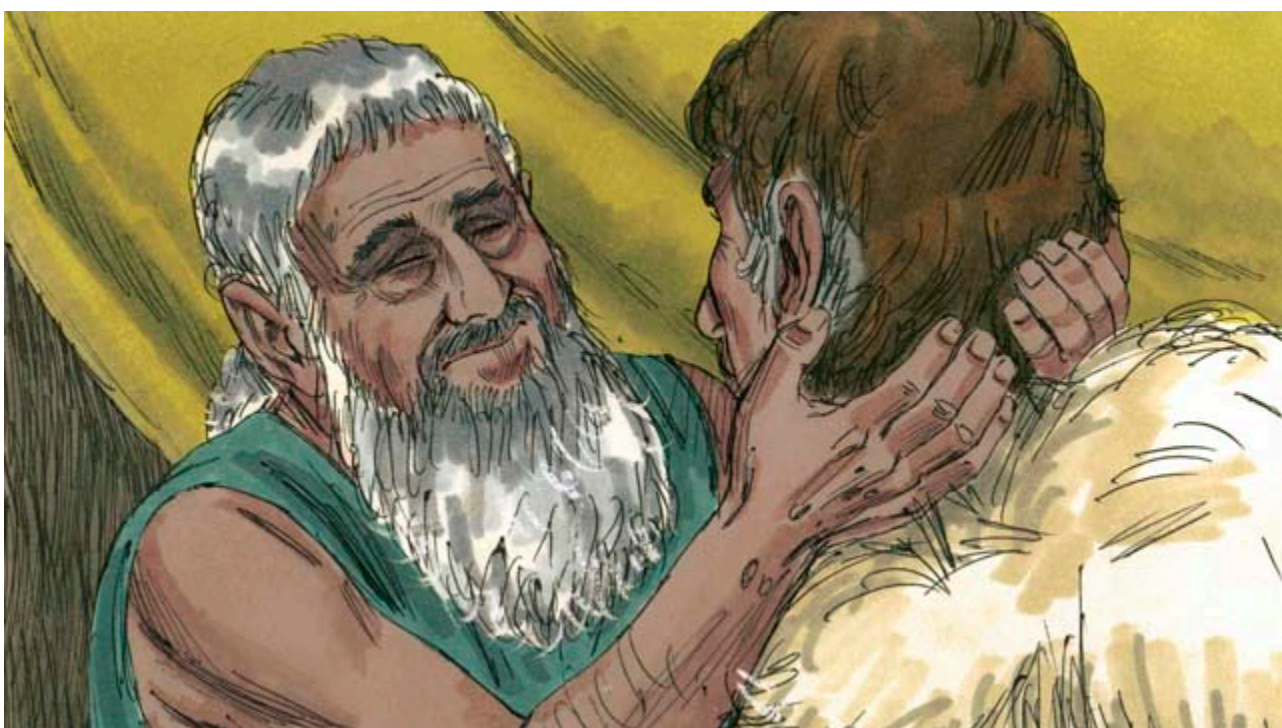
او ايکي اوغلان بۇيودۇلر. عيسو اوۇچولوقا گىتمىگى سئويردى اما يعقوب ائوده قالان كيشيدى . رېكا يعقوبى سئويردى اما عيسو، ايسحاقين ايسئكلى سى دى.

بىر گون عيسو او حال دا كى چوخ آجيدى اوۇچولوقدان قايتدى . عيسو يعقوبا دئدى: «يالواريرام بىر آز يئمگين دَن مَنه وئر.» يعقوب جَواب وئردى: «أول ده مَنه سۇز وئر كى بويوك او غولان اولماقين حَقينى مَنه وئرسَن.» بو اوز دَن عيسو سۇز وئردى كى بوتون بويوك او غوللوق حَقينى يعقوبا وئرسين. اوندان سونرا يعقوب يئمگين دَن بىر آز عيسويا وئردى.

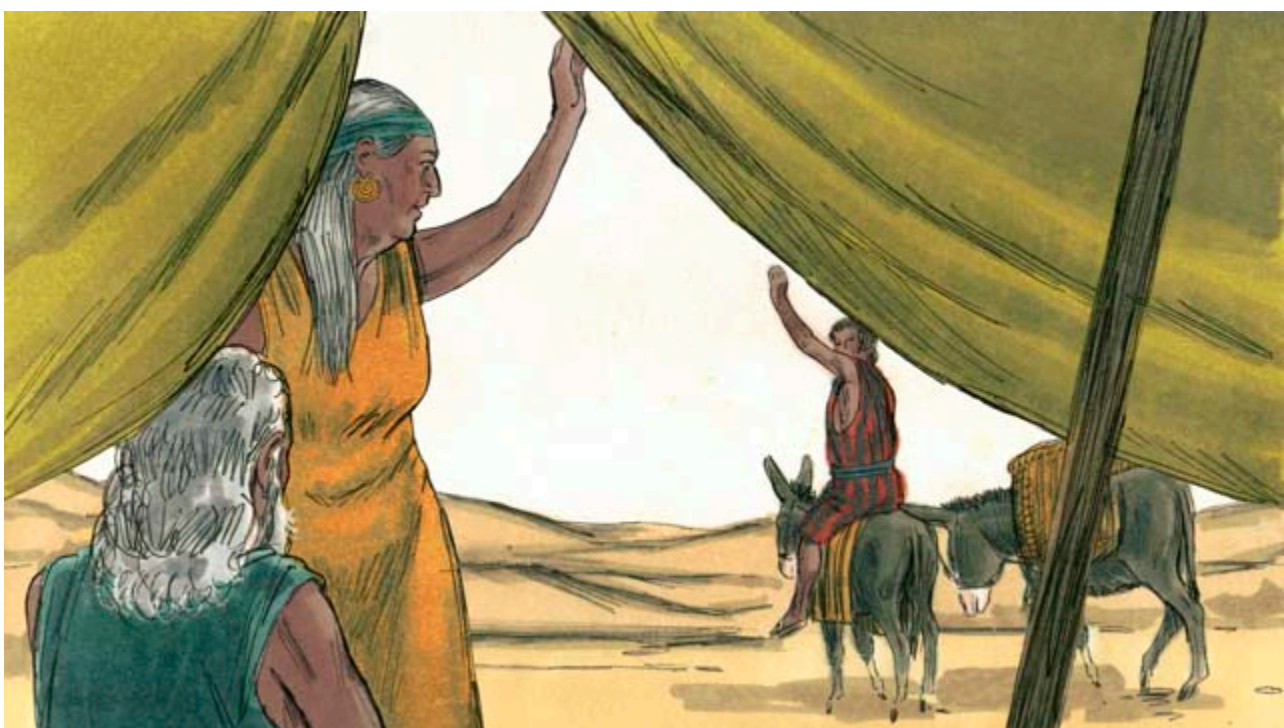
ایسحاق ایستیردی کی، عیسویا بَرگت وئَره. رِبکا آلداتماقینان یعقوبی عیسونون پُئریئَه، ایسحاقین اوتاقینا یوللادی. ایسحاق قوجالمیشدی و گُزَلری ائلییه بیلنمیردی یاخشی گُزَه. یَعقوب عیسونون پالتارلارین گَئیدی و بویونوی و قوللارینی کُچنین دَرسین دَن بورودی.

یَعقوب آتاسینین یانینا گلدی و دَندی: «مَن عیسویام و گَلمیشم کی مَنه بَرگت وئَرسَن.» ایسحاق کُچنین توک لَریئَه ائَل چَکدی و یعقوبون پالتارلارین ایلدی، فیکر ائلدی کی عیسو گَلیب و اونا بَرگت وئَردی.

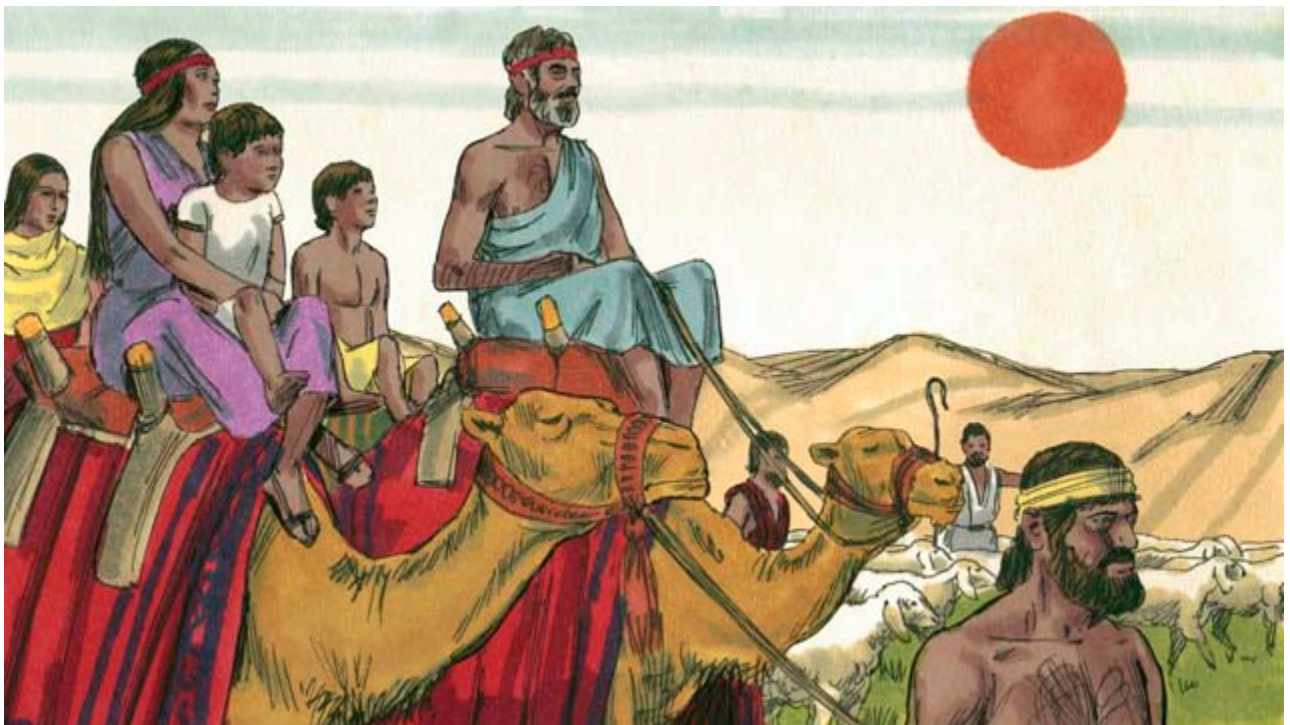
عیسو یعقوب دان نیفرتی واریدی چون کی او بویوک اوغوللوق حَقَّینی وَ بَرگَتینی اَنلیندن آلمیشدی. بونا گورَه یولون آخداریردی کی ایسحاقین اُولمگین دن سونرا یَعقوبی اُولدورَه.

آما ریکا بو ایشی بیلدی. او وَ ایسحاق، یعقوبی بیر اوزاق پئره کی ریکانین ائل طایفه سی واریدی یولادیلار.

یَعْقوب رِبْكَانین طایفا سینین یانیندا چوخ ایل لر یاشادی. او زامانلاردا ائولندی و اون ایکی اوغلو و بیر قیزی اولدی. تانری یَعْقوبا چوخ وار باغیشلادی.

یَعْقوب بیرمی ایلدن سونرا کی کنعان دا کی ائویندن اوزاقی دی ، او عائیلَه سینن ، نوکرلَرینن و کنیزلَرینن و بوتون سوروسونن کنعانا قاییتدی.

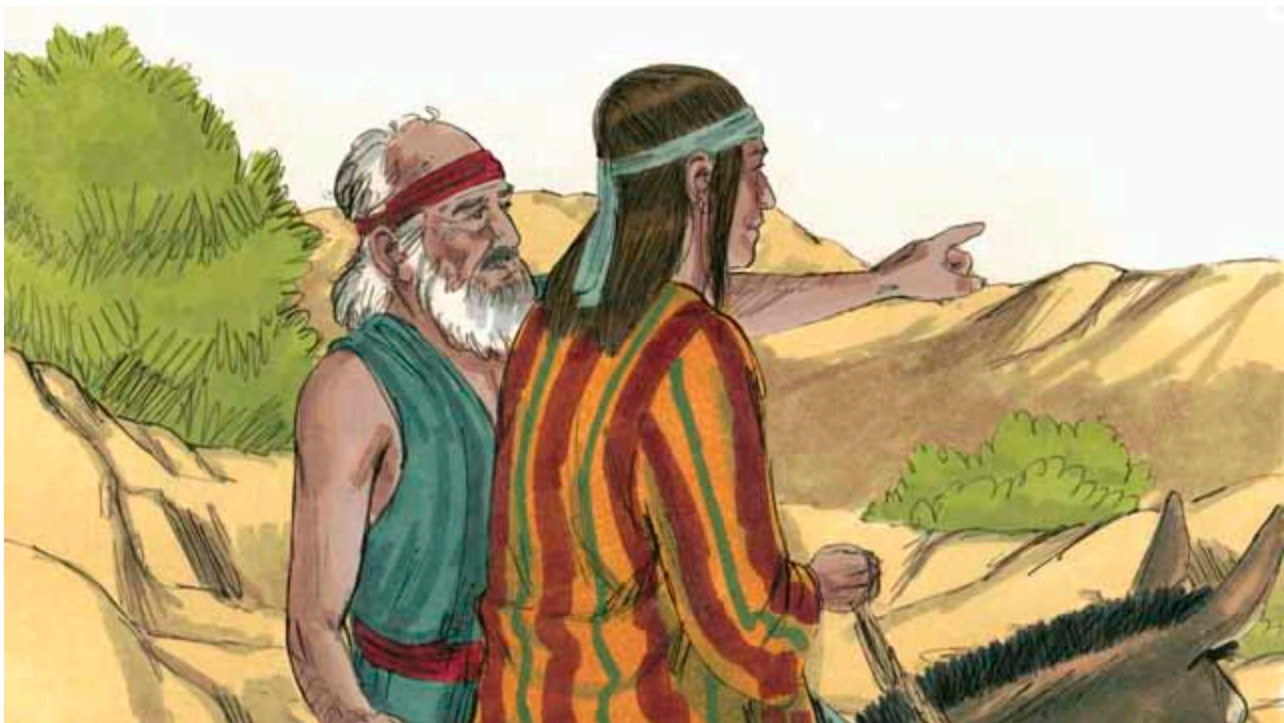
يَعْقوب چوخ قۇر خوردى چون فيكر اتليردى كى عيسو ھلە دە ايستير اونى اۆلدورە. بونا گورە اۆز سوروسون دن حيوانلارين چوخونون عيسويا پاي گۇندردى. او نوكر كى بو سورولرى عيسويا گتيرميشدى دئدى: «بو داوارلارى خيدمت چى يعقوب، سنە پاي وئير. او بو تزلېك دە بورا پتېشجاق.»

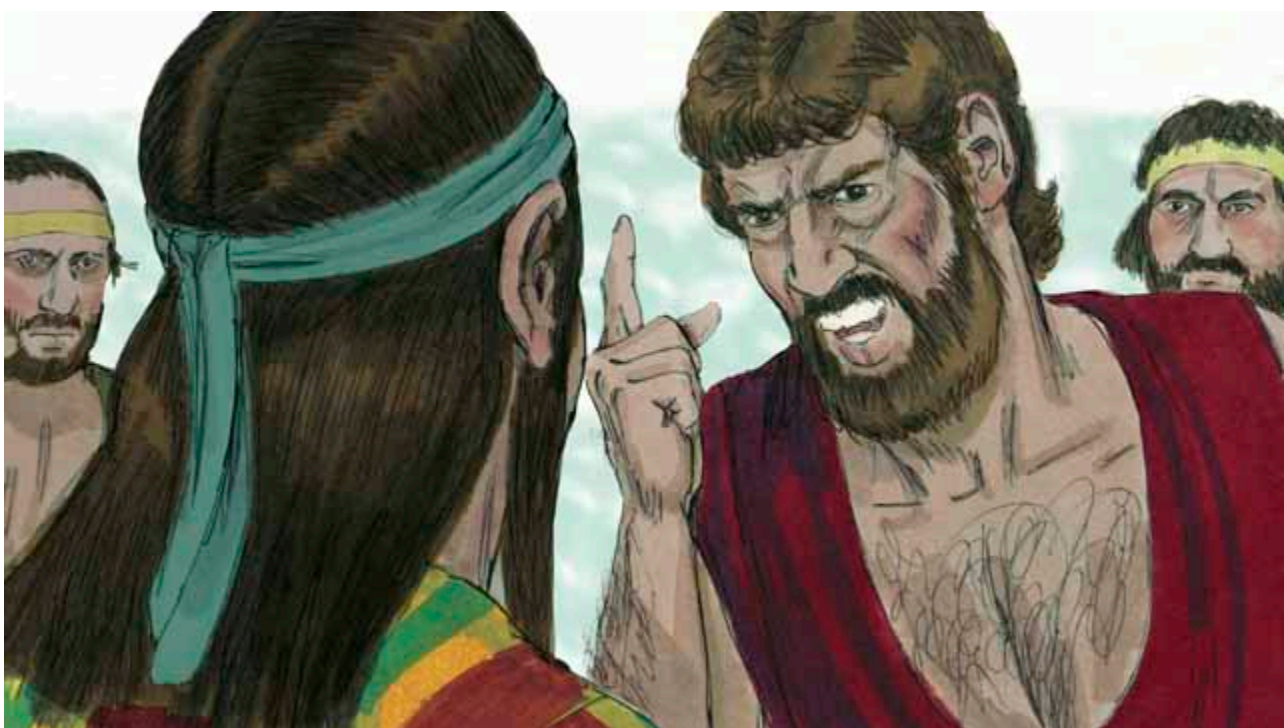
اما عيسو داما ايستميردى يعقوبى اينجيدە و يعقوبى گۇرندە چوخ سئويندى. يعقوب گنعان دا باريش دا و آمان دا ياشيپيردى. اوندان سونرا ايسحاق اولدى، يعقوب و عيسو اونى قويلاديلار. او عھدى كى تانرى ايبراهيمي نَن باغلاميشدى، ايسحاق دان سونرا، يعقوبا پنتيشدى.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: یارادیلش کیتابینین ۲۵ بولومی ۲۷ دن ۳۵ آیه لری و ۲۹ بولومی

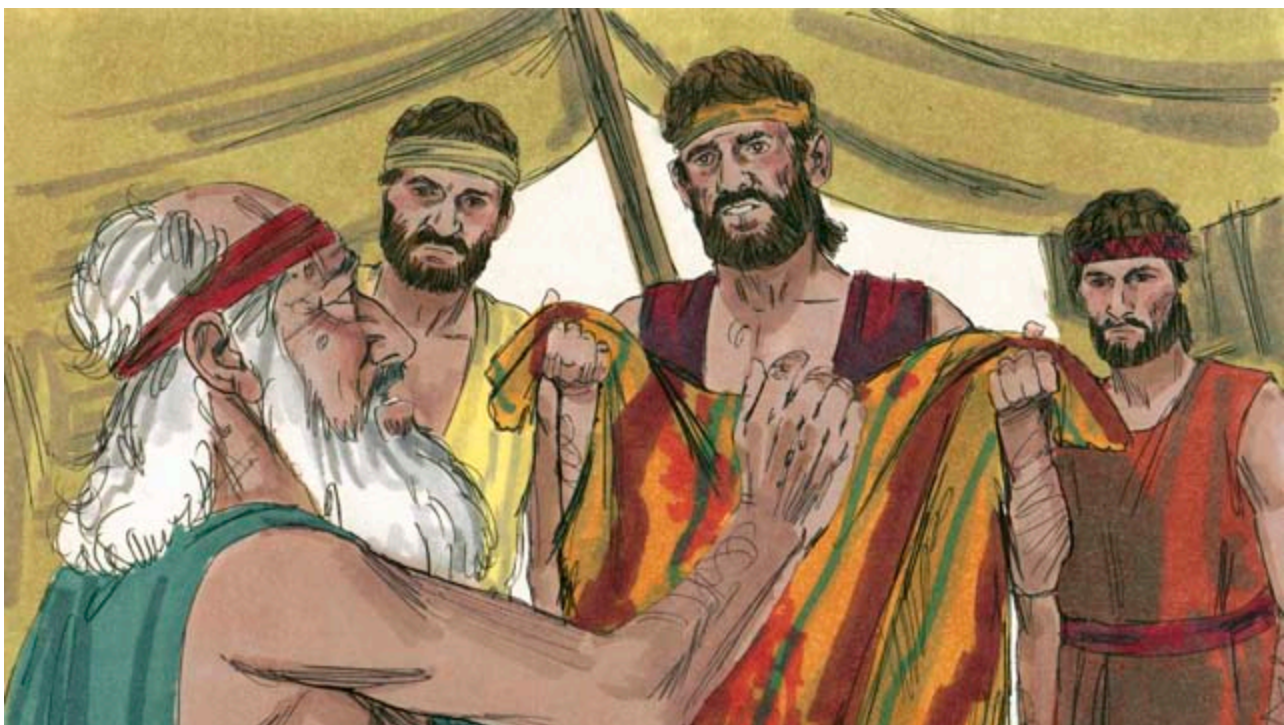
۸- تانری یوسفی و عائیلہ سین قورتاریر

ايل لَر سونرا، اُو زامان كى يَـعقوب قوجا بىر كيشى اُولدى، چوخ ايسْـتَكلى اُوغلو يوسوفى گُونْدَردى كى چوبانلىق اِنليين قارداشلارينين ساغلىق خَبَرين اونا گَتيرسين.

يوسوفون قارداشلارى اوندان آجىقلارى گليردى چون كى يَـعقوب اونى چوخ سئويردى وَ يوسوف دا يوخودا گورموشدى اونلارا پادشاهلىق اِنلييجاق. او زامان كى يوسوف قارداشلارينين يانينا گِئَندى اونلار اونى توتدولار وَ برده آلان تاجيرلَرَه ساتدىلار.

يوسف قارداشلاری ائۆه گلمدن قاباق، اۇنلار يوسفون اوست كۆيىنگين ييرتديلار و اونون اوستۆنه كىچى قانين دان سېدىلر. اونلار اوست كۆيىنگين اتالارينا كۆرستديلر كى بېلسينكى وحشى بير حيوان يوسفى اۆلدورب. سونرا يعقوب چوخ غملى اۆلدى.

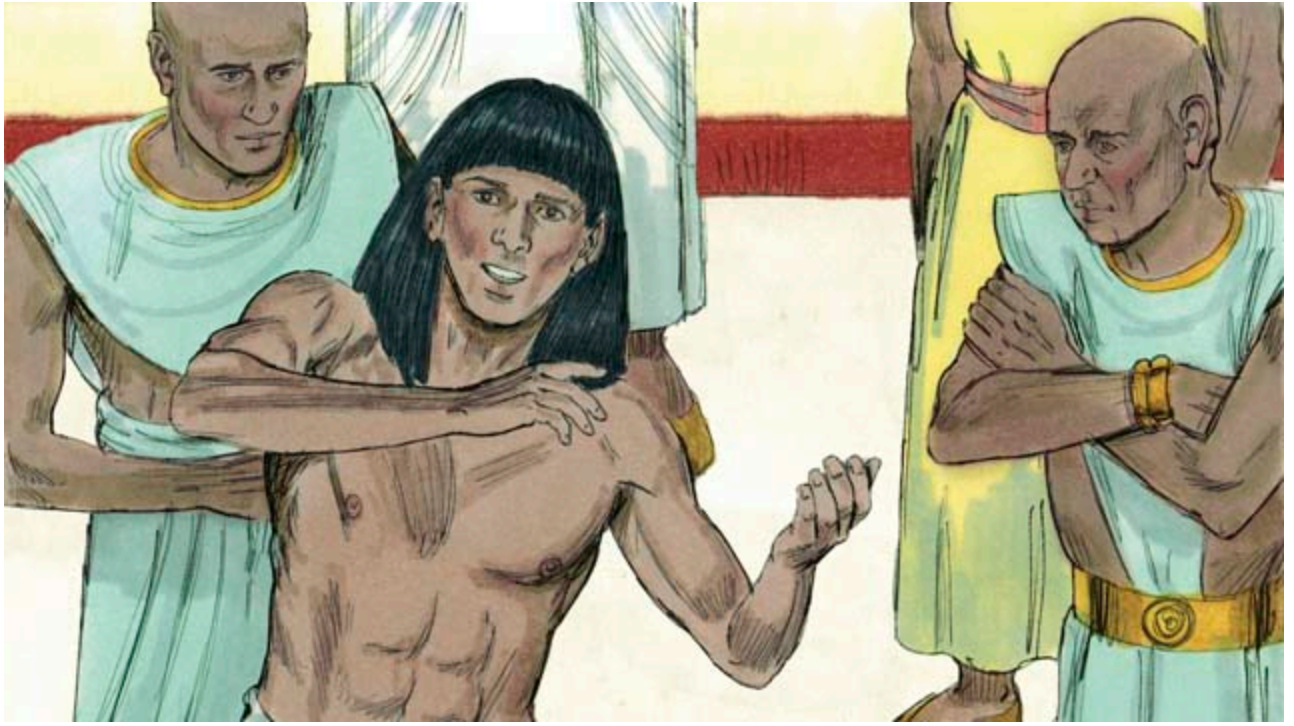
قوول تاجيرلرى يوسفى مېصره آپاردیلار. مېصر بير بويوك و گۆجلى اۆلكيىدى كى نيل چاين يانينديدى. اونلار اونی بير وارلى مېصريلي مقاماساتديلار. يوسف اربابينا ياخشى نوگرليك ائلدى و تانرى دا اونی بركت وئردى.

وارلی مقامین آروادی یوسوفونان بیرلیکده یاتماقا چالیشیدی، اما یوسوف قبول ائلمدی کی تانریا نیسبت گوناہ ائلمسین. سونرا او آرواد حیرصلندی و یوسوفا بوش پئره ایفتیرا آئدی. اونی توتدولار و زیندانا آپاردیلار. اما یوسوف زیندانداندا تانری یا وفالی قالدی و تانری اونی برکت وئردی.

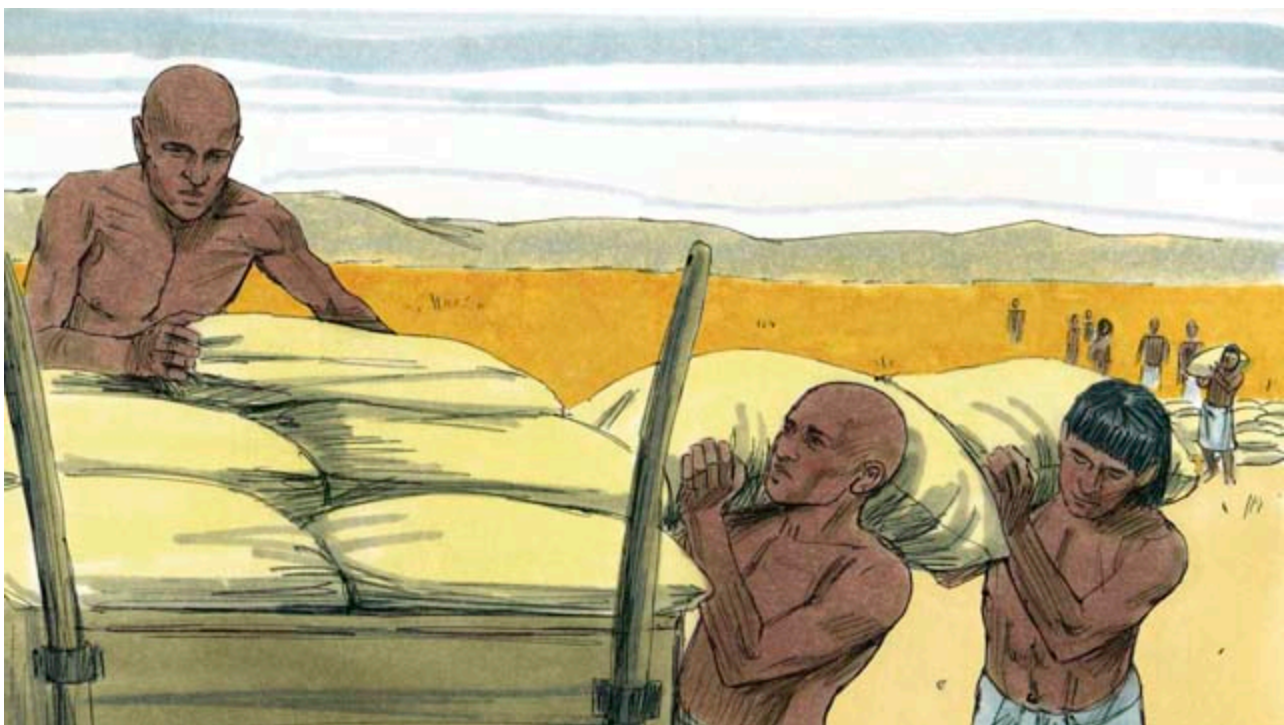
نئجه ایل کئچندن سونرا، یوسوف هله گوناہسیز زیندان دیدی. بیر گنجه فیر عون (میسری لر شاه لارینی فیر عون چاغیریر دیلار) ایکی یوخو گوردی کی اونی چوخ پریشان ائلدی. فیر عونون هنج بیر موشاویری ائلیتمدی لر او یوخولاری آچیقلیا لار.

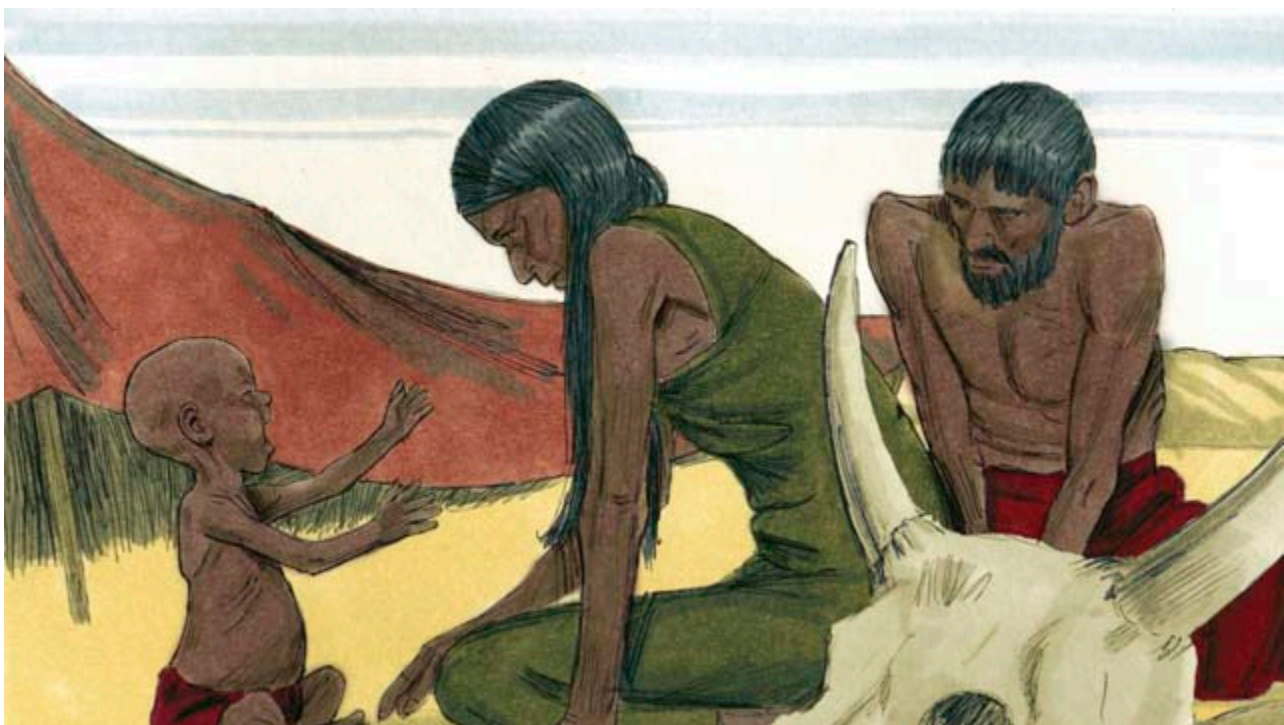
چون کی تانری یوسوفا یوخونون آچیقلاماسینین گوجون وئرمیشدی، فیر عون اونی زیندان دان یانینا چاغیردی کی یوخوسون آچیقلا سین.
 یوسوف اونا دندی: «تانری پددی ایل بوللوق وئرجک اما دالیسیجاق پددی ایلدن سونرا قحطدیق اولاجاق.»

فیر عون ائله یوسوفون شخیصیتینه حیران قالدی کی اونی میصر ده اکینجی گوجل یئره قویدی.

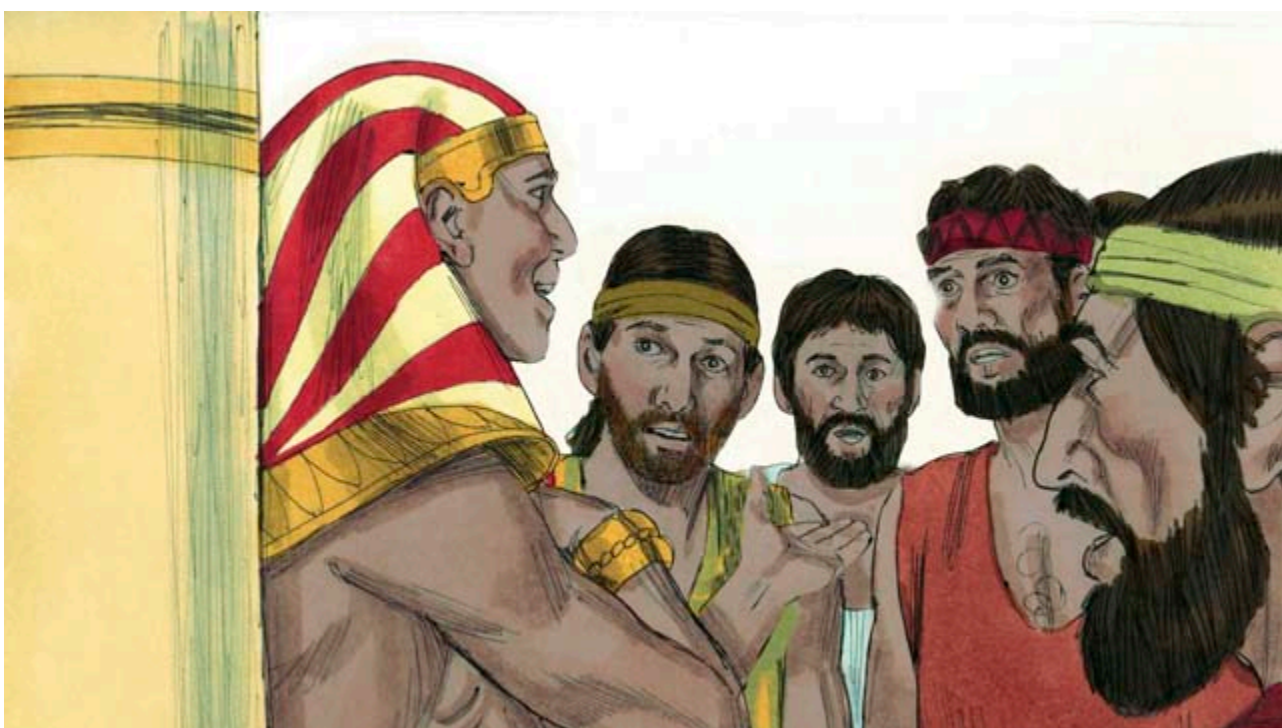
يوسوف خَلَقَ دِنْدِي كِي بُو پِدِي ايل بوللوقون دا، يِئَمَك حاصيل لارين اَنبار ائلسينلَر. اوندان سونرا پِدِي ايل قَحَطْدِيك كِي باشلادِي،
يوسوف اَكينلَرِي خَلَقَه ساتيردي كِي دُيونجاق يِئَمَكلَرِي اُولسون.

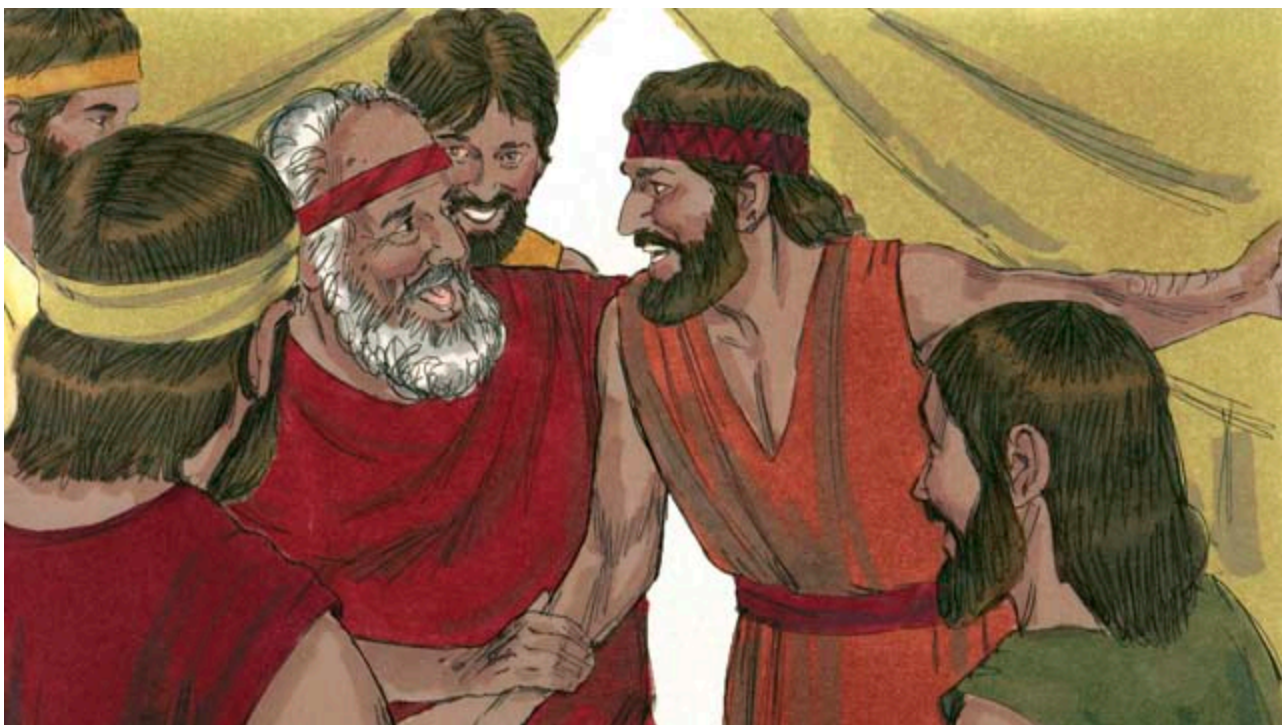
قَحَطْدِيك وَ يامان قورولوخ تَغْجَه ميصيرده دَبيردِي بَلَكه يِعْقوب وَ عائيلَه سينين ياشاديغي گنغان توپراقيندا بوُروموشدي.

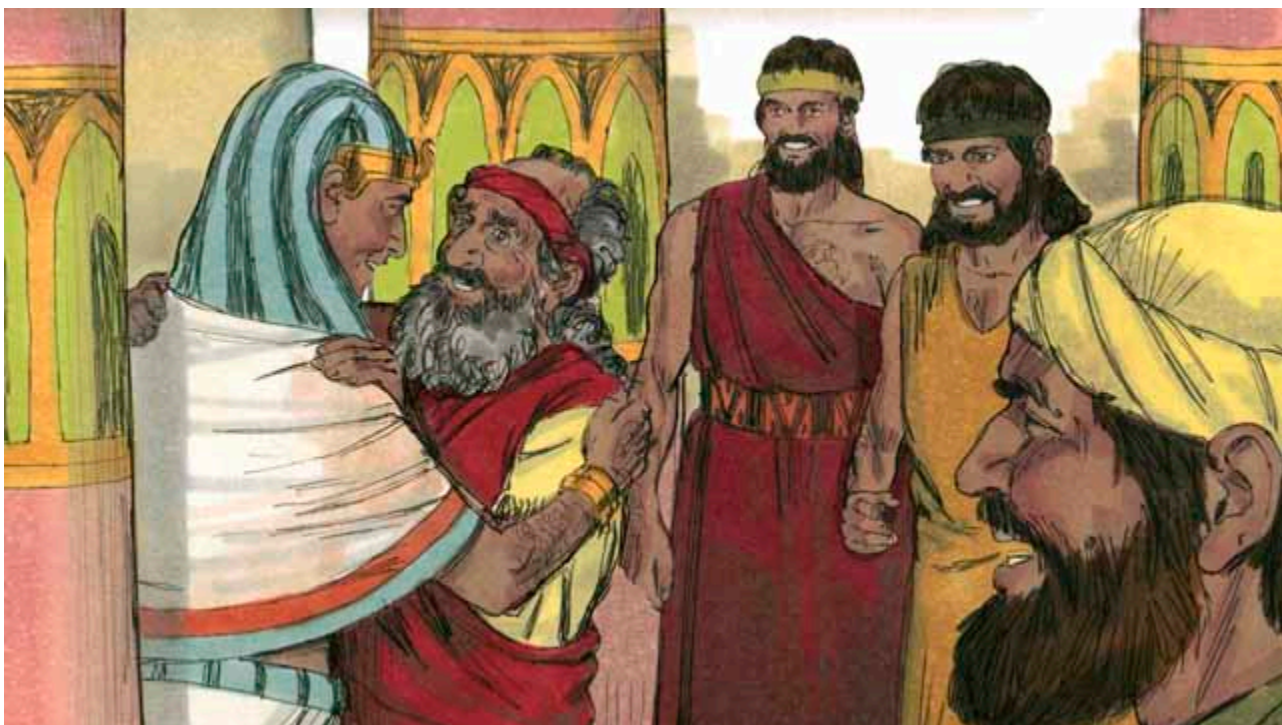
بونا گۆره يعقوب بويوك اوغلان لارين ميصرا گوندردى كى پئىمك و آذوقا آلسينلار. او زامان كى پئىمك آلاق اوچون يوسوفونان گۆز گۆزه گلديلر ، اونى تانيماديلار. اما يوسوف اونلارى تانيدى.

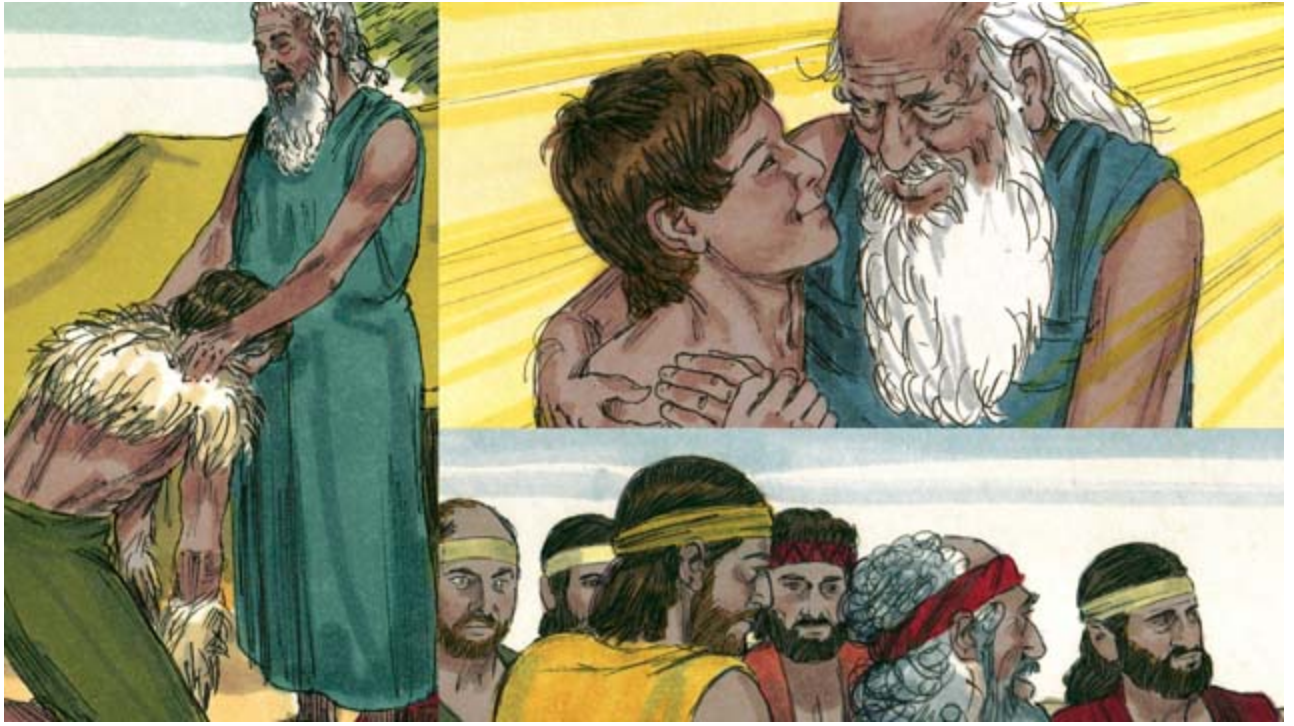
يوسوف قارداشلارينىن نه قدر دئيىشملىرىنى بيلمك اوچون اونلارى ايمتاحتان ائلدى. سونرا دئدى: «مَن يوسوف سىزىن قارداشىزام، قورخمايىن. سىز مَنىم حقيقم ده پىسلىك ائلدىز اما تاترى سىزىن پىسلىگىزى ياخشيا چئويدى. گلين ميصر دا ياشيىن كى مَن بوردا سىزه و عائيله ز هر شئىي حاضير ائلييه بيلرم.»

يوسوفون قارداشلاری ائۆه دُوندولر و يوسوفون دیری اولماقینین خبرین آتالارینا دَندیلر. او چوخ سئویندی.

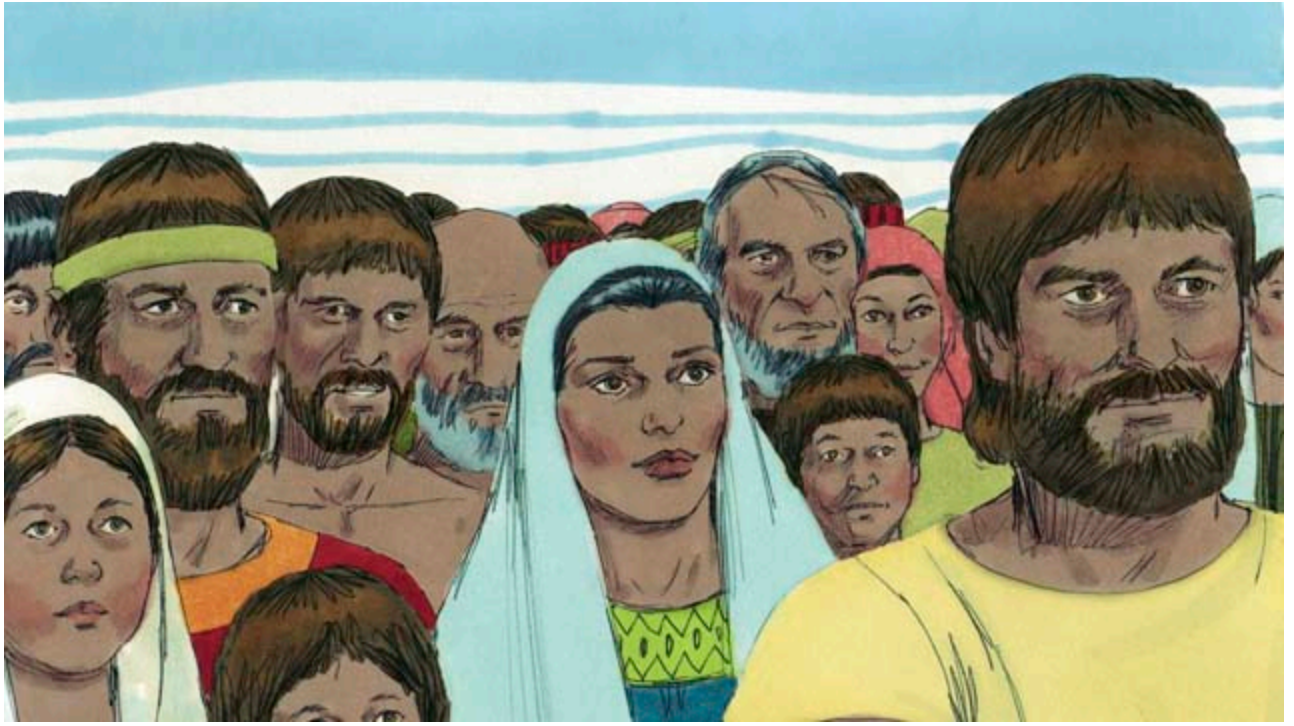
يَعقوب قوجا بیر کیشی اولموشدی،آما اؤز عائیلَه سین لَه میصرَه کوچدی و اوردا بیر پُردَه یاشادیلار. يَعقوب اؤلمَمیشدَن قاباق اوغلان لارینین هامیسین برکت وئردی.

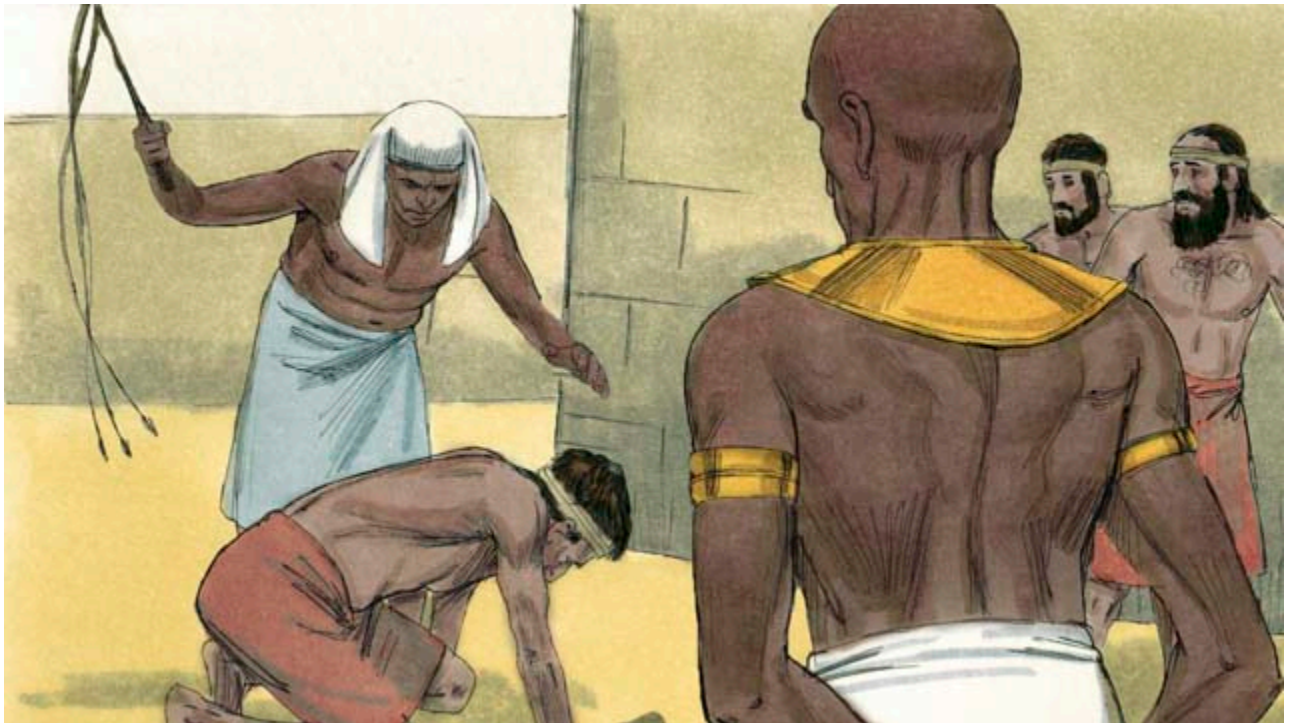
عہد و سۆزو کی تانری ایبراهیمینن باغلامیشدی، ایسحاق دان سونرا یعقوبا و اوندان سونرا اُون ایکی اۇغلونا و عائیلہ لَریئہ پئتیشدی. یعقوبون اُون ایکی اۇغلون دان، ایسرائیلین اون ایکی ائلی دورلدى.

بو ناغیل موقّەس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ: یارادیلش کیتابینین ۳۷ دن ۵۰ بولومی

۹- تانری موسی نی چاگیریر

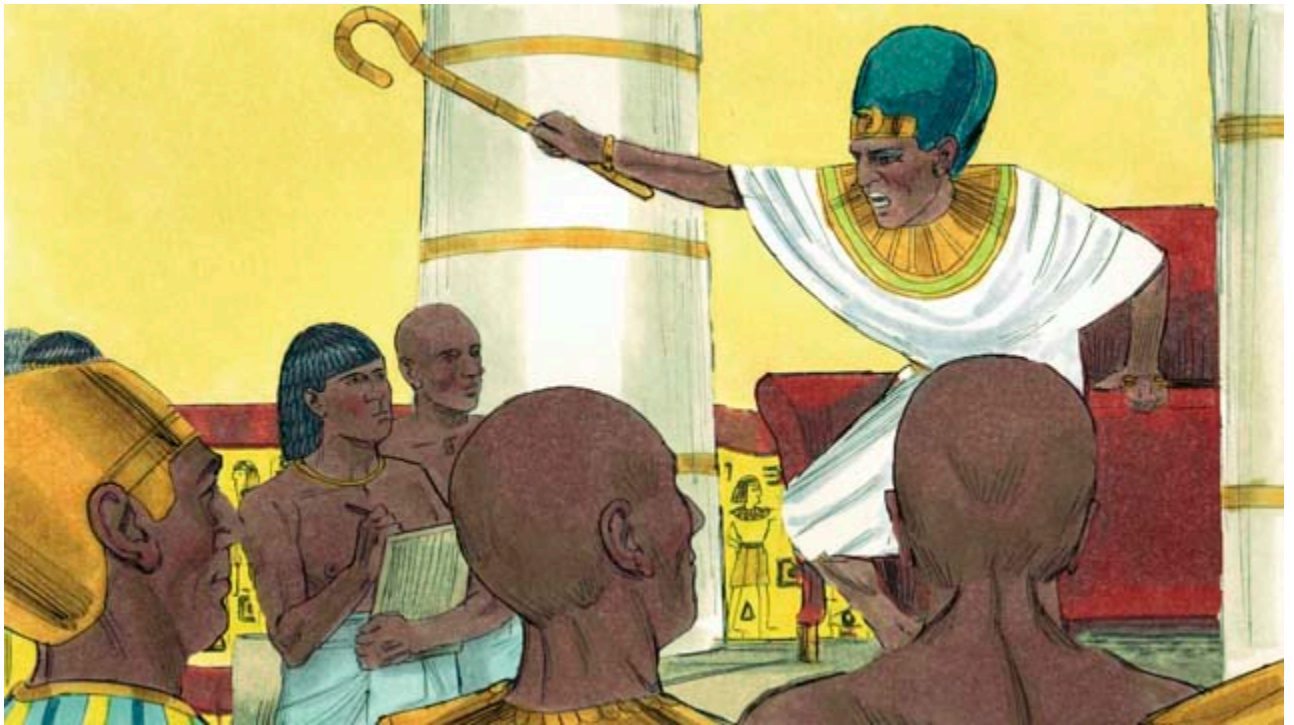
يوسوفون اۆلومون دَن سونرا، بوتون ائل طایفا سی میصردا قالدیلار. اونلار و اوشاقلاری اۇردا یاشییردیلار و چوخ اوشاق صاحیبی اولدولار. میصری لر اونلاری ایسرائیلی سسلی یردی لر.

ئىچە يوز ایل كىچندَن سونرا، ایسرائیلی لرین سایى سی داها چوخالدى. میصری لر، يوسوفو و ياخشى ایشلرینی دا هنج يادا گتیرمیردیلر. اونلار ایسرائیلی لر دَن قورخوردولار چون ایسرائیلی لرین سایسی چوخیدى. بئله اولدی کی او زامان دا حکومت إنلیین فیرعون میصری لرّه امر إنلدى کی ایسرائیلی لری قوللوقا توتسونلار.

میسری لَر، ایسرائیلی لَری زورا قویدولار کی بویوک بینا لار و شہر لَر تیکسیئلَر. چتین ایشلَر، ایسرائیلی لَرین گونون قارالْمیشدی، اما تانری اونلارا بَرَکت وئردی و اونلارین اوشاقلاری گینَه دَه چوخالیردی.

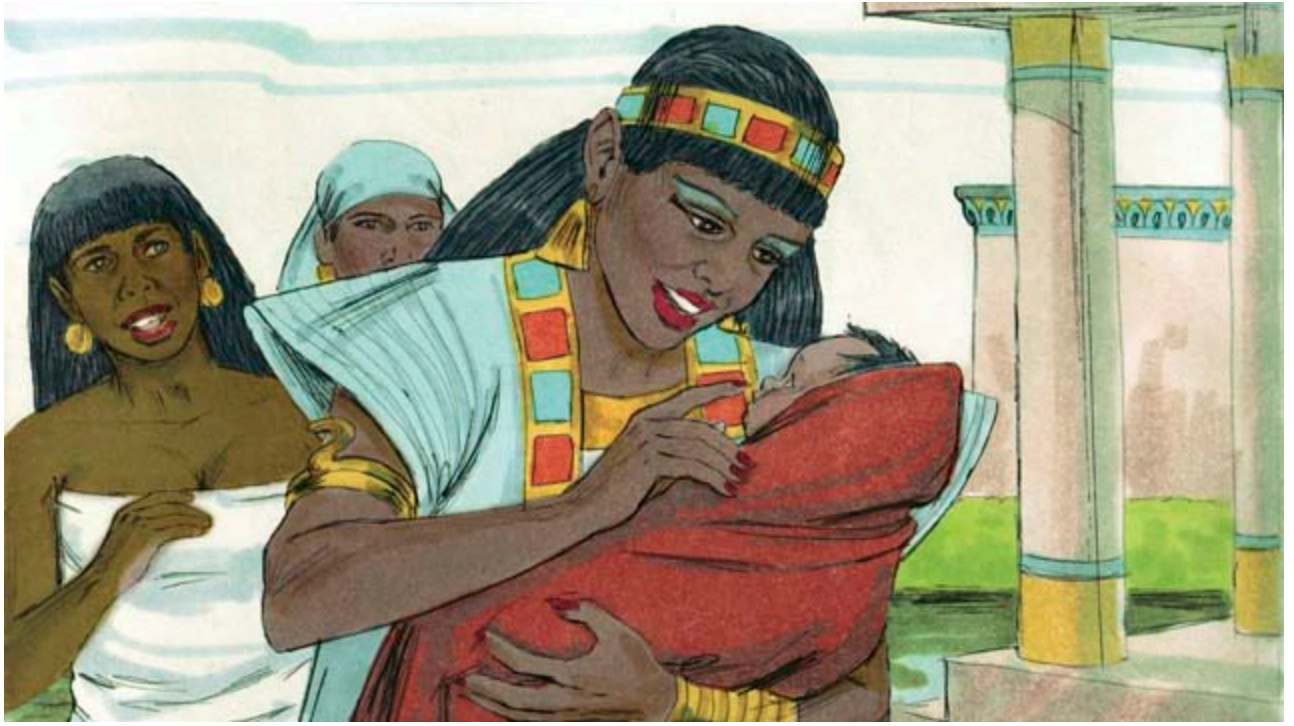
فیرعون گُوردی کی ایسرائیلی لَر چوخ اوشاق گتیریرلَر، بو اؤزدن اؤز ائلینه اَمَر ائلدی کی اونلارین اوغلانلارینی نیل چائینا آتسینلار و اؤلدورسونلَر.

ہنلکی بیر ایسرائیلی آرواد بیر اوغلان دۇغدی. او و آری اوراجاق کی پئری واریدی، او اوشاقی گیزلندیلر.

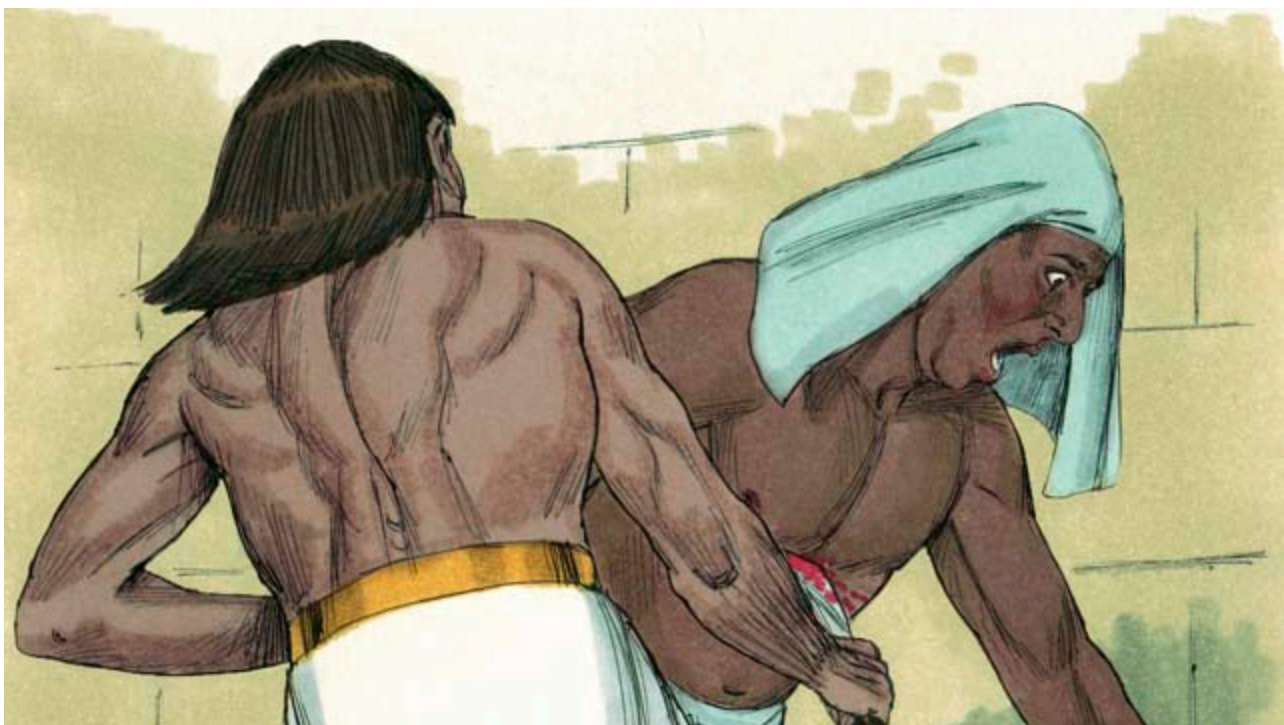
او وقت کی اوشاقین آناسی و آتاسی داھا ائلیہ بیلمدیلر اونی گیزلڈلر ، بو اوزدن اونون جانین امان دا ساخلاماقا، بیر کۆرپہ اوشاقی سلہ نین ایچینده نیل چائین نیزارلارینین آراسیندا قویدولار. اما اوشاقین بویوک باجیسی اوزاخدان باخیردی گۆرہ کی اونون باشینا نئلر گلجاق

فیرعون قیزی سلّٰہ نی گوردی و ایچیئہ باخدی. او وقت کی کورپہ اوشاق گوردی اونی اوز اوغلی کیمی قبول ائلدی. او بیر ایسرائیلی آروادی آمیشترمگہ ایشہ توتدی آما بيلمیردی کی بو آرواد اوشاقین اوز آناسی دی. او وقت کی اوشاقین آناسی، اوشاقی سوت دن آاندان سونرا، اونی فرعون قیزین یانینا قایتاردی و فرعون قیزی اوشاقین آدین موسی گویدی.

او زامان کی موسی بؤیودی، بیر گون گوردی بیر میصری، بیر ایسرائیلی نوگری گؤتک لیر. موسی ائلشدی کی ایسرائیلی قارداشینی اونون ائلین دن قورتاراسین.

موسى بوفىكرينن كى ھىچ كيم اونى گورمىيچاق ، او مىصرينى اۆلدوردى وَ جَنَازَه سىن گىزلىتدى. اما بىر ادام موسى نىن بو ايشىن گوردى.

فىرعون موسى نىن بو ايشىن بىلدى وَ ائلىشىدى موسى نى اۆلدۆرە. اما موسى مىصر دىن چۆللەره قاچدى وَ فىرعونون سىربازلارى ائلىمەدىلر اونى اوردا تاپسىنلار.

موسیٰ میصر دِن اوزاق بیر چؤللوک پئردہ چوبانلیق ائلیردی. اوردا ائولندی و ایکی اوغلو اولدی.

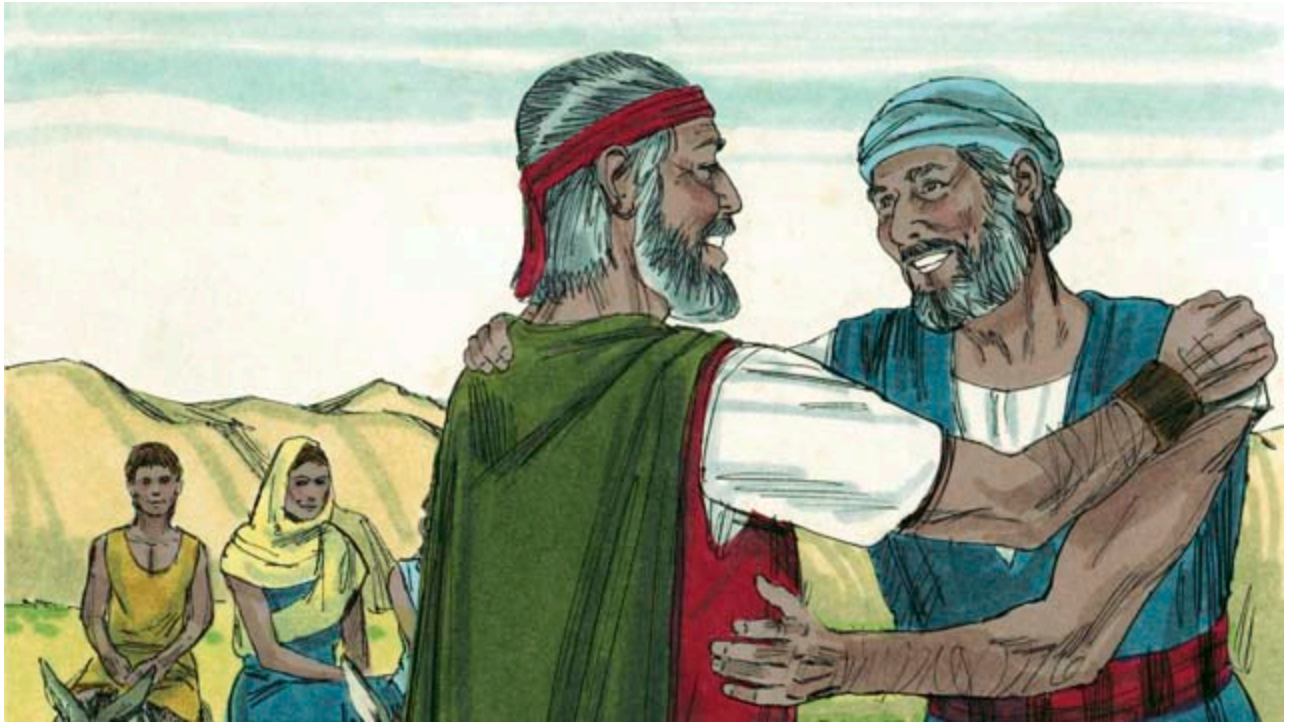
بیر گونون ، او وقت کی موسیٰ قایین آتاسینین قویونلارین گوزلوردی، بیر بوته گوردی کی آلیشیر اما یانمیر. سونرا اونون سَبَّین بیلْمَگَیْنه بوتیْیه یاخینلاشدی. موسیٰ آلیشان بوته نین یاخینینا گلن زامان، تانری بوته نین آراسیندان سسلدی: «باشماقلارین آیاقین دان چیخارت چون کی دوردوقون پئر موقدس دی».

اوندان سونرا تانری ڊندی: « مَن ائليمين اينجيمک لرین و مُصیبت لرینی گورموشم. مَن سنی فیرعونون یانینا گوندریزم کی ائلیمی میصرین قوللوقوندان ائشیگه چبخارتاسان. مَن کنعانین یوردون اونلارا وئرجاقام. او یوردون کی سوزون ایبراهیم، ایسحاق و یعقوب چوخدان و عدّه سین وئرمیشدیم.»

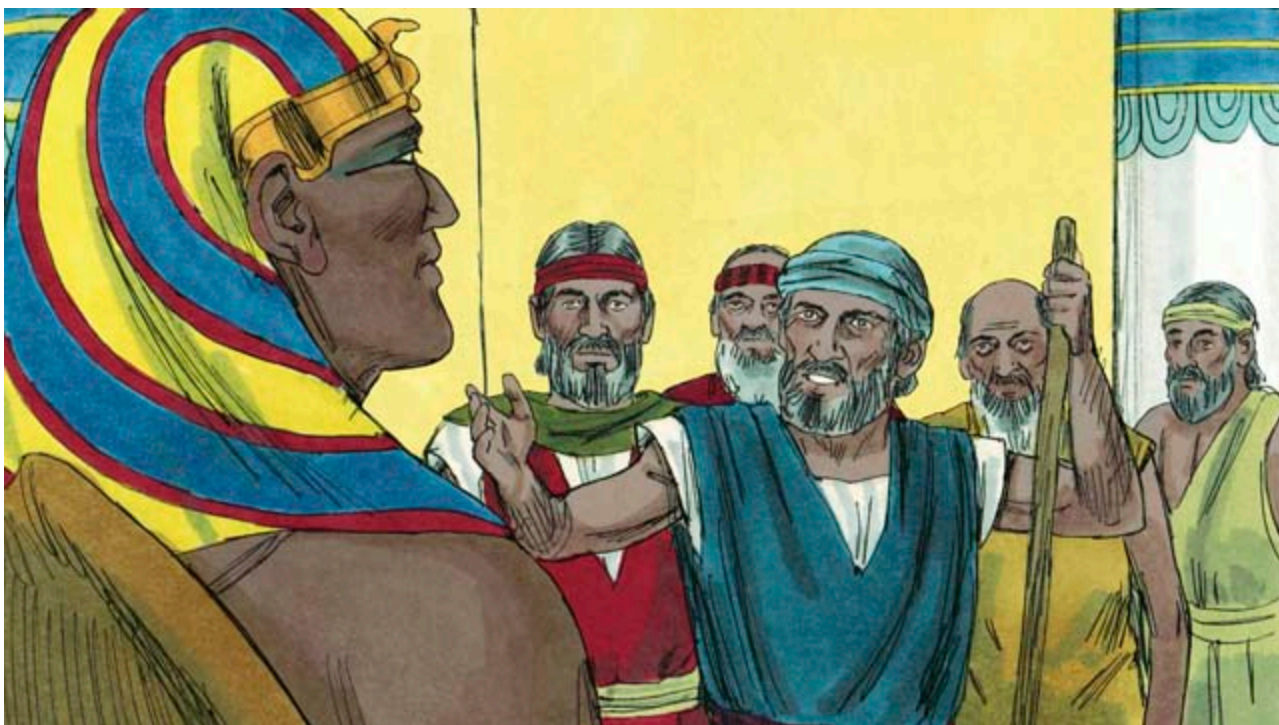
موسی ڊندی: اگر ائل مَن دن سوروشسالار کیم مَنی یوللویوب، اونلارا نه ڊنیم؟ تانری بویوردی: « وaram هَمَن کی وaram. اونلارا ڊنگینن * وaram " مَنی سیزین یانیزا یوللویوب. بیرده کی، اونلارا ڊنه، مَن یهوه، سیزین آتالاریز ایبراهیم، ایسحاق و یعقوبون تانریسیام. مَنیم آدیم سونوناقدر بودور.»

موسیٰ فیر عونون یانینا گنتمک ایستمیردی، چون کی یاختی دانیشامیردی. بونا گوره تانری موسیٰ نین قارداشی هارونی یوللادی کی موسیٰ یا کؤمک ائلیه.

بو ناغیل موقّس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: چیخیش کیتابینین ۱ دن ۴ بولومی

۱۰- اونی بَلا

تائری موسی یا و هارونا بو هوشداری وئردی کی فیرعونون اؤرگی بَرک اُولاجاق. موسی و هارون فیرعونون یانینا گئتدیلر و دندیلر:
 « بو ایسرائیلین تائریسینین سؤزو سنین اوچون دور منیم ائلیمی اوتور گوی گئتسینلر ». فیرعون اُونلارین سؤزو نه قولاق آسمادی و
 ایسرائیل ائللین بوشلاماق پئرینه ، اُونلاری زورا قوئیدی کی قاباق سیری دنده چوخ ایشلسینلر.

فیرعون هله ده ایسرائیلین ائللینین آزاد ائلمسین باش آئردی. بونا گۆره تائری میصره اون وحشتلی بلا گؤندردی. بو بلالارین سببی له
 تائری فیرعونا گؤرسئندی کی اونون گۆجی فیرعون دان و اونون تائری لارین دان چوخیدی.

تانری نیل سویون قانا چئویردی. أما فیرعون هَلْه ده ایسرائیل ائلینی بوشلامادی.

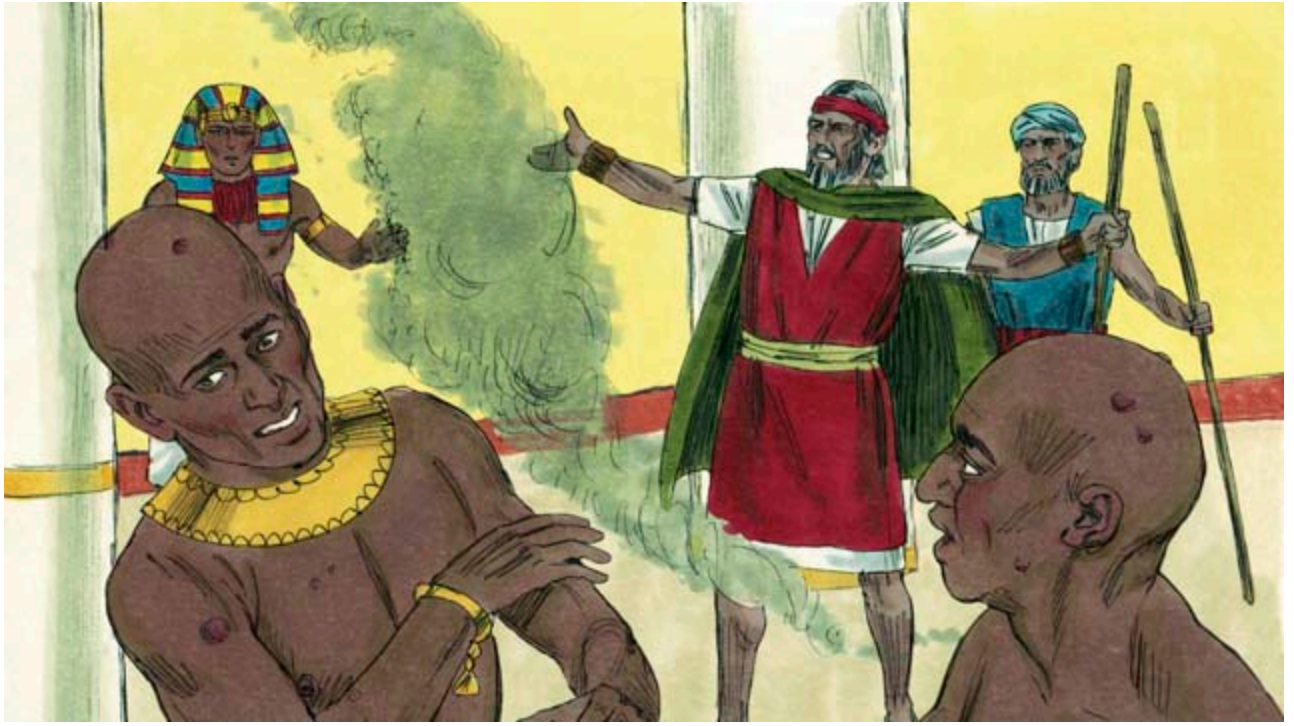
تانری بوتون میصر یوردون قورباغالاردان دُولدوردی. فیرعون موسی دان ایستدی کی قورباغالاری اُونلارین یوردون دان اُزاق ائلسین. أما قورباغالار آرادان گِئندَن سونرا ، فیرعونون اورگی داش اولدی و اُونلارا ایجازَه وئرمَدی کی میصر دَن چیخسینلار.

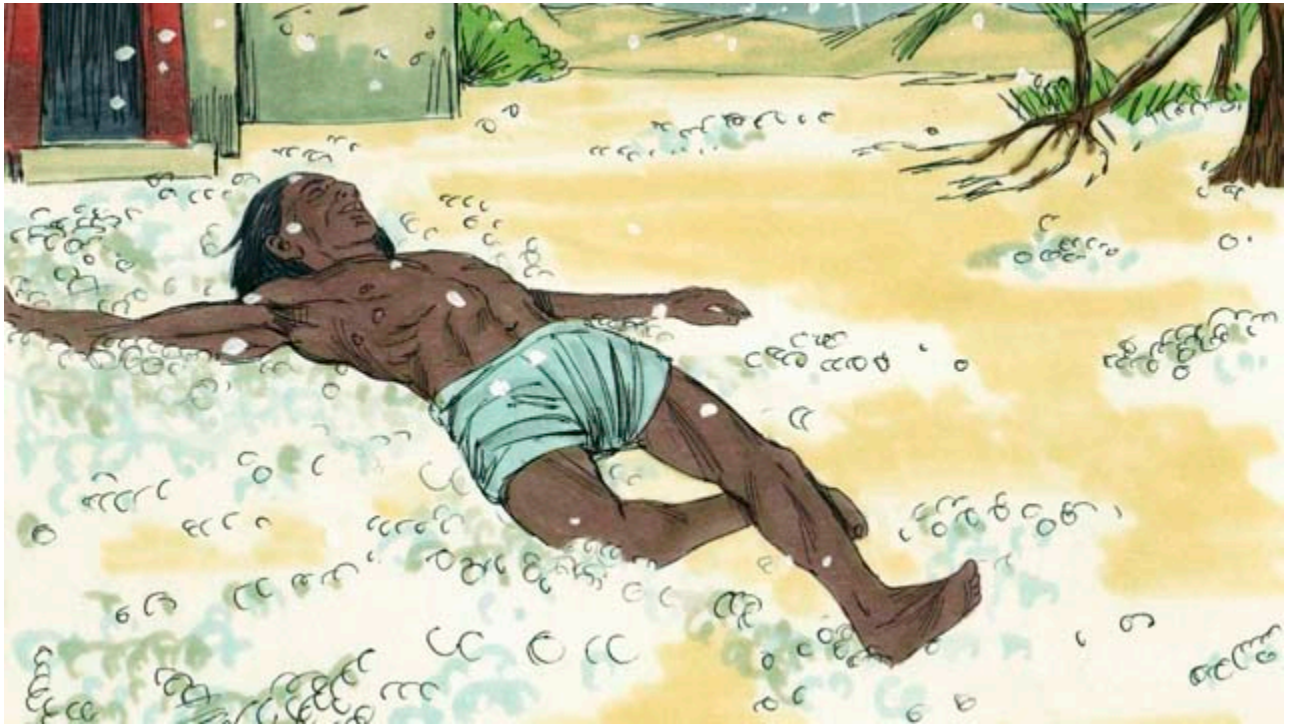
سونرا تانری میغمیغا واوندان سونرا میلچک بلامسین گؤندردي. فیر عون موسی و هارونا دئدی اگر بو بلانی دا اوزاق الیه بیلسز، اونلارا ایجازه وئرجاق میصری دن چیخ سینلار. موسی نین دو عاسین دان سونرا، تانری او بلایی اوزاخلائی اما فیر عونون اورگی داش اولدی و گینه ده ایجازه وئرمدی میصری ترک ائلسینلر.

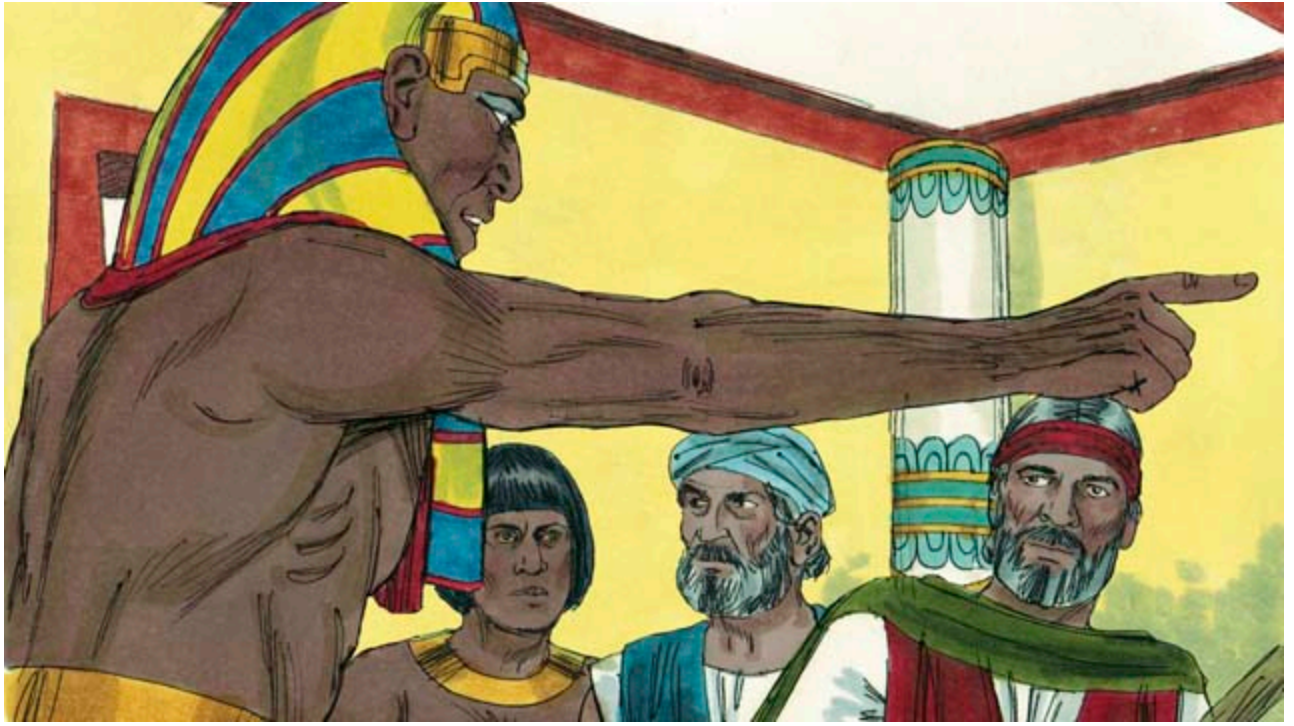
اوندان سونرا، تانری بیر ایش گوردی کی بوتون میصری لرین حیوانلاری ناخوش اولوب و اولسونلر. اما فیر عونون اورگی داش اولموشدی و بو دفعه ده اونلارین گنتمسینه ایجازه وئرمدی.

تانرى موسى يا ئىدى كى اۇچ لارين كولون دولدوروب و فيرعونون قاباغيندا هاوا يا سېسېن. و وقت كى موسى بو ايشى گوردى، ايسرائىلى لر دن سونرا، بوتون مىصر خلقى هاميسى چييان چىخارت ديلار. اما تانرى فيرعونون اورگين داش ائلدى و فيرعون اولارين گنتمه سېنه ايجازه وئردى.

اوندان سونرا تانرى دولو بلاسين گوندردى و بوتون اكيئلرى و آچيق هاوادا جانلى لارى اولدوردى. او وقت فيرعون موسى و هارونى چاغيردى و ئىدى: «مَنْ بُو دَفَعَه گوناھ ائلميشتم، سيز آزادسيز كى گننيسيز.» اوندان سونرا موسى دوعا ائلدى و دولى گسيلدى.

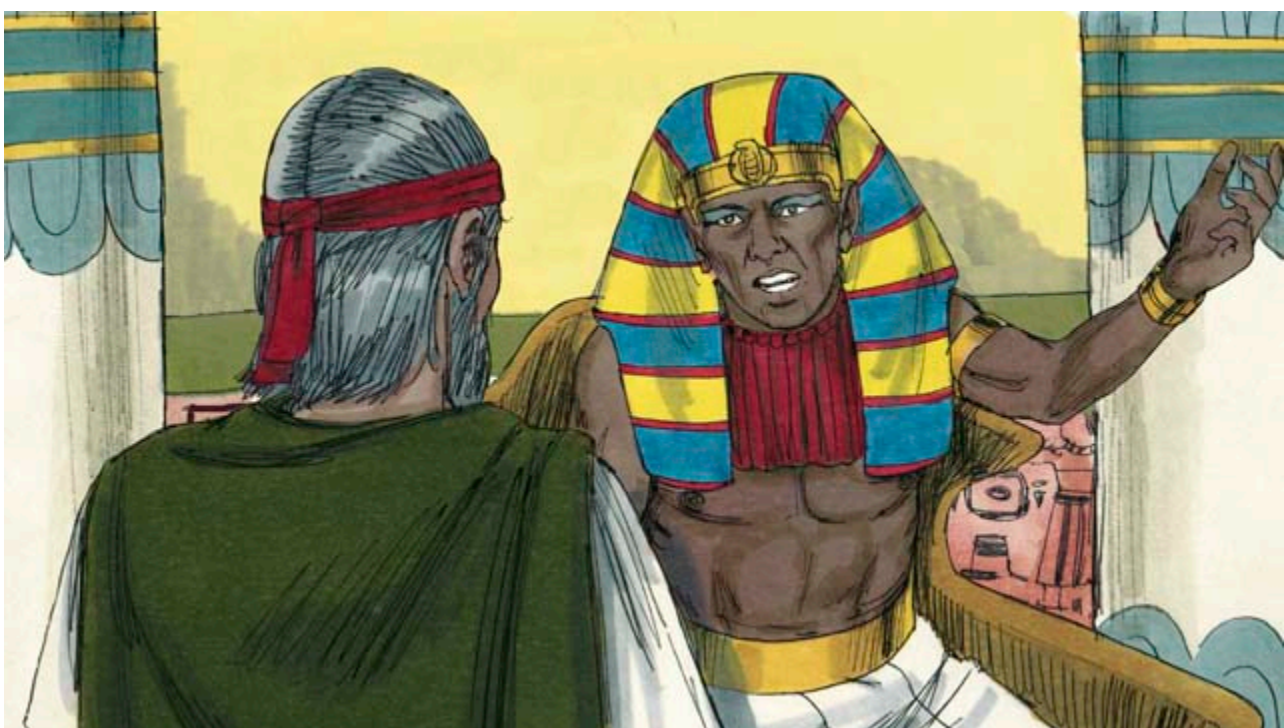
آما فيرعون گينه گوناہ ائلدى و اورگين برک ائلدى و ايجازہ وئرمدى ايسرائيلي لر آزاد اولسونلار.

بونا گورہ تانرى چوخ چکيرنگه ميصر يوردونا يولادى. اونلار بوتون اكيئلرى كى دولو بلاسيندان قالميشدى، پنديلر.

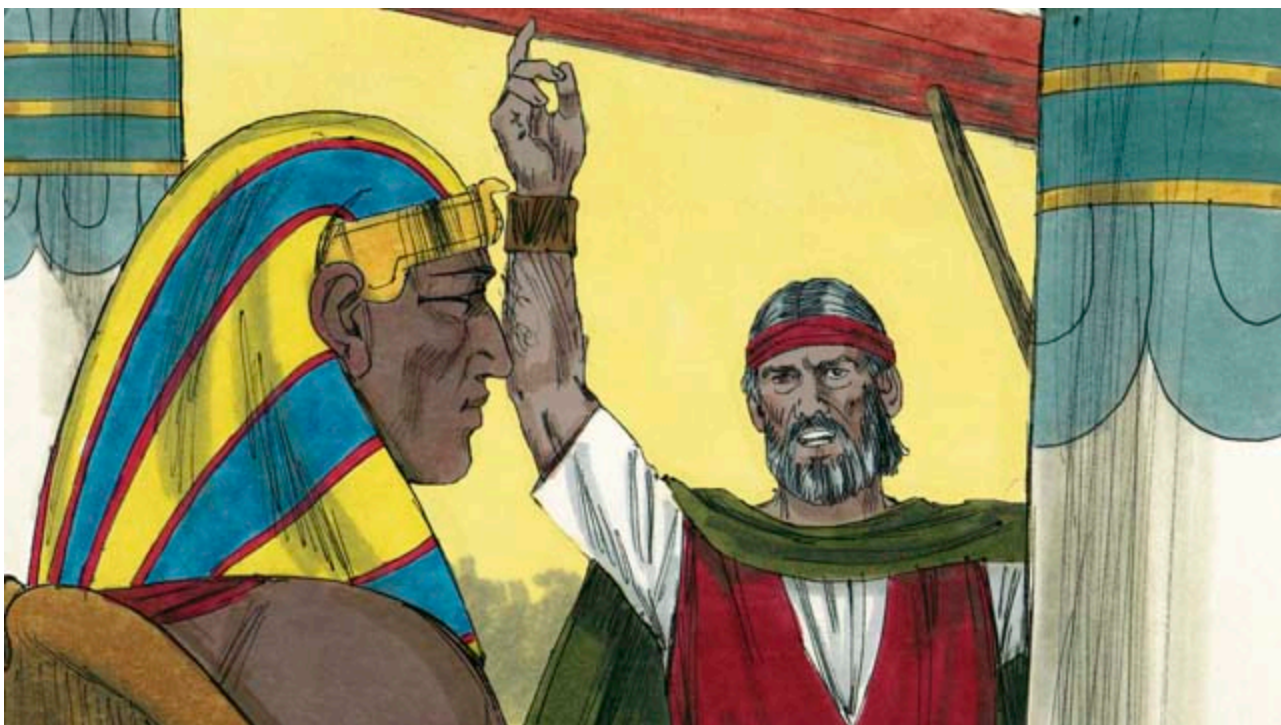
اوندان سونرا تانری قارائلیق بَلا سین گُوندردی کی اوچ گون چَکدی. هَر پَنر اُو قَدَر قارائلیقیدی کی میصریلر ائودن ائیشیگه چیخان مادیلار. اما اُو پَنر ده کی ایسرائیلی لر یاشییردلار، ایشیقلیق واریدی.

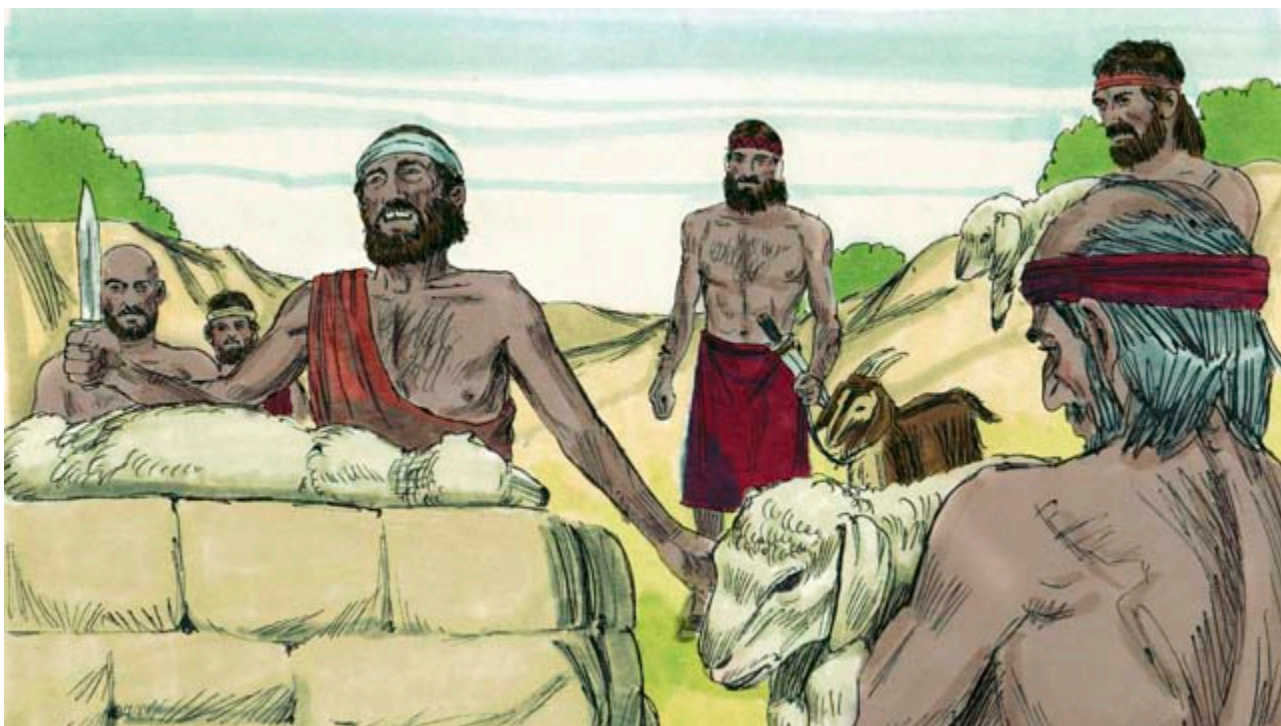
حتی بو دُوقوز بَلا دان سونرا، فیرعون ایسرائیلی لَره ایجازه وئرمَدی گِئتسینلر. اوردان کی فیرعون سوزلَره قولاق آسمیردی، تانری قارار وئردی کی سُون بَلا نی دا گُوندَرسین. بو بَلا سَبب اُولاجاق کی فیرعون قارارین دَئیشدیرَه.

بو ناغیل موقَدس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ: چیخیش کیتابینین ۵ دَن ۱۰ بولومی

۱۱- پَسَخ بایرامی

تانری موسی و هارونی فیر عونون یانینا گوندردی کی اونا دئسینلر ایسرائیلی لری آزاد ائلسین. اونلار فیر عونا گوز قورخو وئردیلر کی اگر ایسرائیل ائللین آزاد ائلمسه، تانری میصر ده کی بوتون ایلک دوغلان اوغلانلاری و حتی حیوانلاری آرادان آپاراجاق. فیر عون بو سوزی ائشیتدی اما اینانمادی و گینه ده تانرینین آمرین دن باش دوندردی.

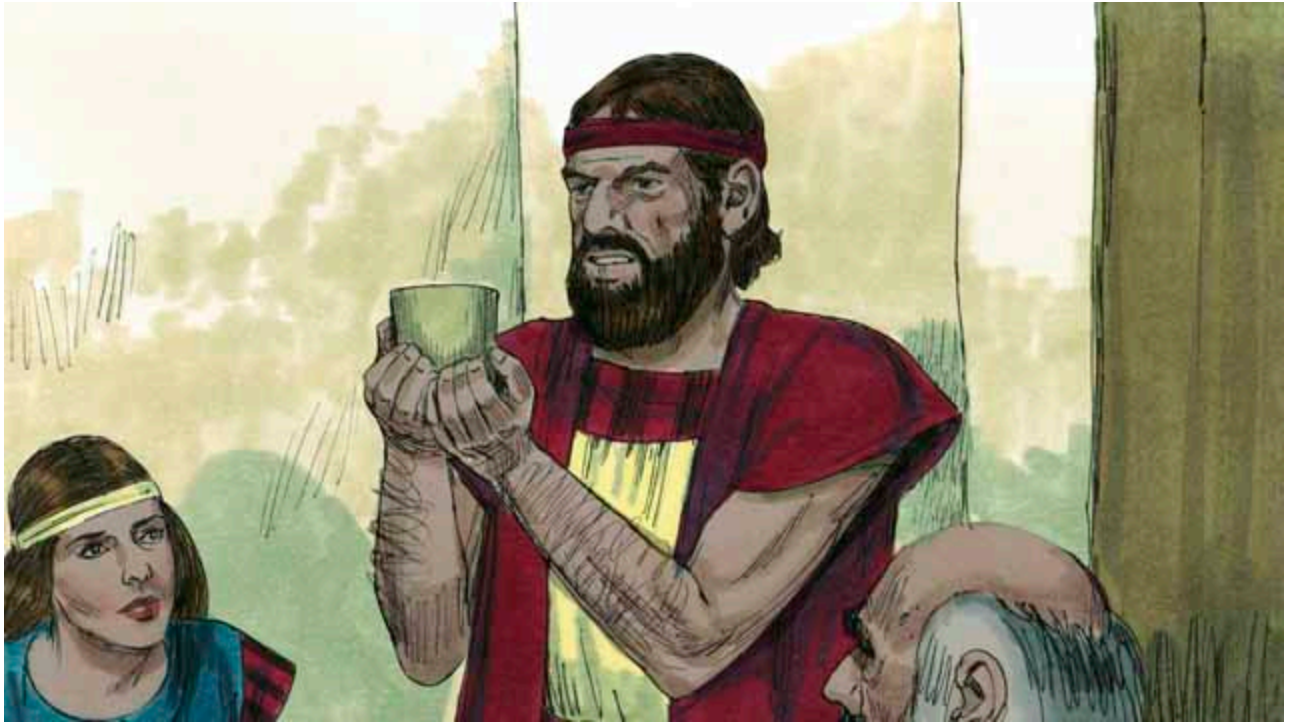
تانری او اینانجی اولان لارا بیر یول گورستدی کی اونلارین ایلک اوغلانلاری بو بلا دان قورتاسینلار. هر عائله گزک کی بیر عیب سیز قوزونی سنجیب و اونی قوربان ائلیی دیلر.

تائری ایسرائیل انلیئہ بویوردی کی قوزونون قانیندان ائولرینین قاپیسینین چرچوسینہ یاخسینلار. وَ هَم دَه کی، قوزونون آتیندن تئز گباب انلییب وَ مایاسیز چورگینن تئز پییدیَلر. بیر دَه کی تائری اونلارا بویوردی کی حاضیر اولسونلار کی اونی پئمکدن سونرا، میصر دَن تئز چیخسینلار.

ایسرائیلی لَر دَقَتینن تائرنین بوتون آمرلرینی پئرنه پئتیردیَلر. او گنجَه نین یاریسی، تائری میصر دَن کِچدی وَ میصری لَرین بوتون ایلک اوغلانلارین آرادان آپاردی.

تائری بوتون ایسرائیلی لَرین ائویندن کی اونلارین قاپیسیندا قان نیشانی واریدی گنچیردی. او آدمالاری کی او اولرین ایچیندیئلر ، او قوزونون قانینین نیشانی اوچون امان دا قالدیلار.

اما تائری او میصری لری کی اینانج لاری یوخیدی و تائیرینین بویردوقون قولاق آسمیردیلار، اولرینین یانیندان کچمدی و بوتون ایلک دوغولان اوغلانلارینی اولدوردی.

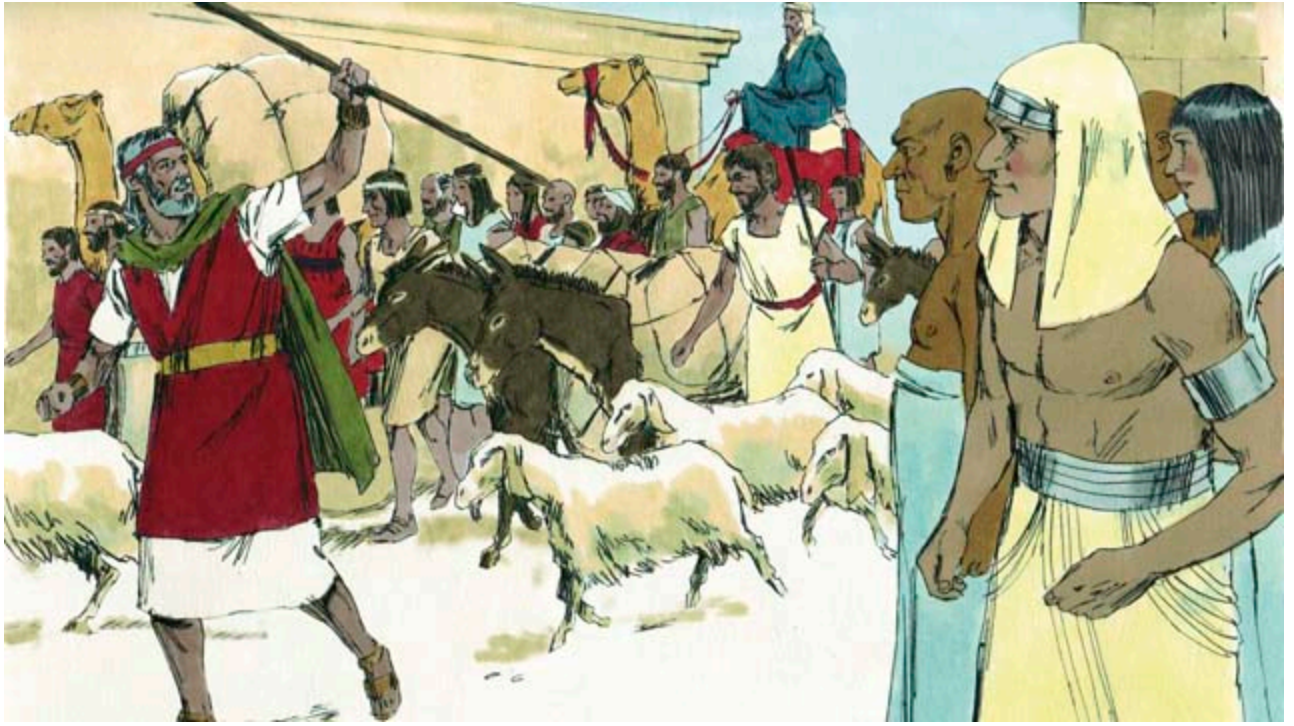
میسر دہ ایلک دوغولان اوغلانلار اولدورول دولر. فیرعونون بویوک اوغلو اولایدی یا دا او نوکر کی زیندانیدی. میصرین چوخ آداملاری بو بویوک غم دن سیزلییب آغلاشیردیلار.

فیرعون او گنجہ موسی و هارونو چاغیردی و دئدی «ایسرائیل ائلین بوردان گوتوروب و تئز میصردن چیخین گئدین.» میصری لر دہ اونلارا ایصرار ائلدیلر کی تئز او اولگه دن انشیگه چیخسینلار.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: چیخیش کیتابینین ۱۱ بولومی، ۱۲ آیه لری و ۳۲ بولومی

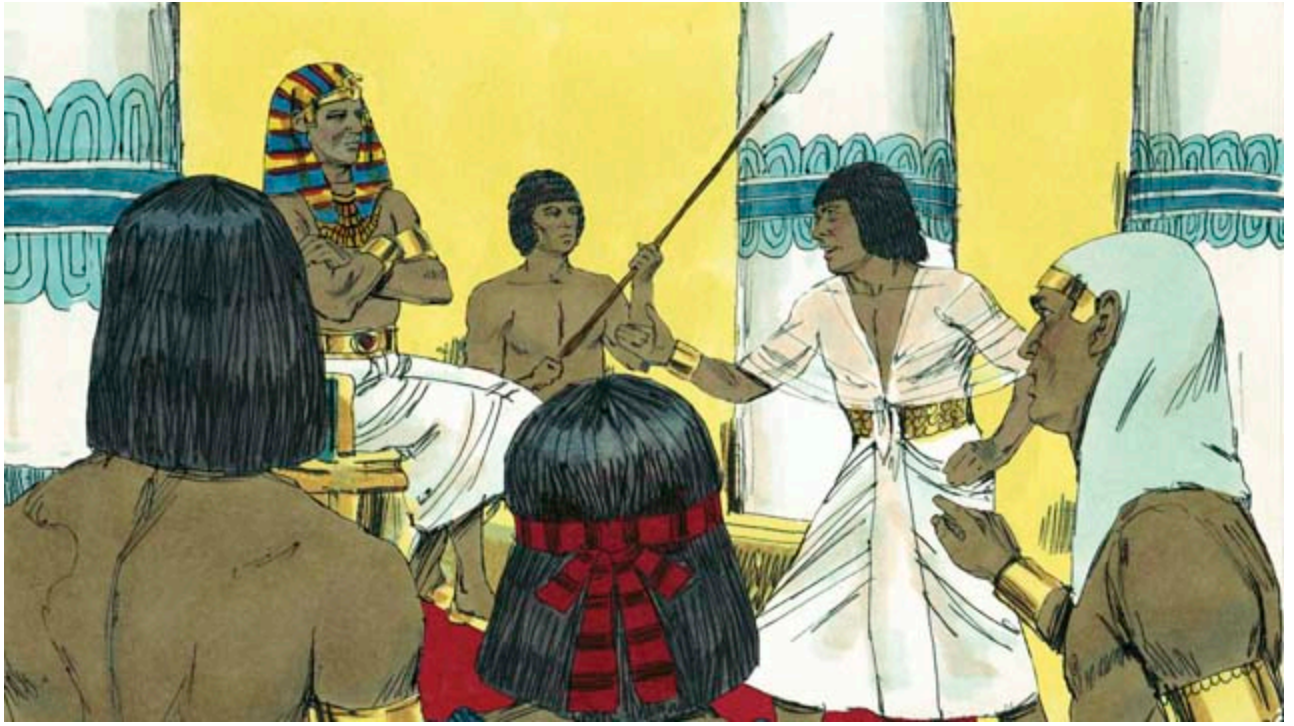
۱۲- چرخش

ايسرائیلی لَر میصری تَرک اِنلَدیک لَری اوچون چوخ سئویندیلَر. اُونلار داها قول دَنیردیلَر وَ اُونلار وَ عَدَه وئریلمیش توپراقا دُغرو گَنتدیلَر. میصری لَر هَر نَه کی ايسرائیلی لَر ايسْتدیلَر گوموشدن ، قیزیلدان وَ قیمتلی آشیالار اونلارا باغیشلادیلار. بعضی اِنلَر کی تانریا اینانمیشدیلار ، اونلارینان میصری تَرک اِنلَدیلَر.

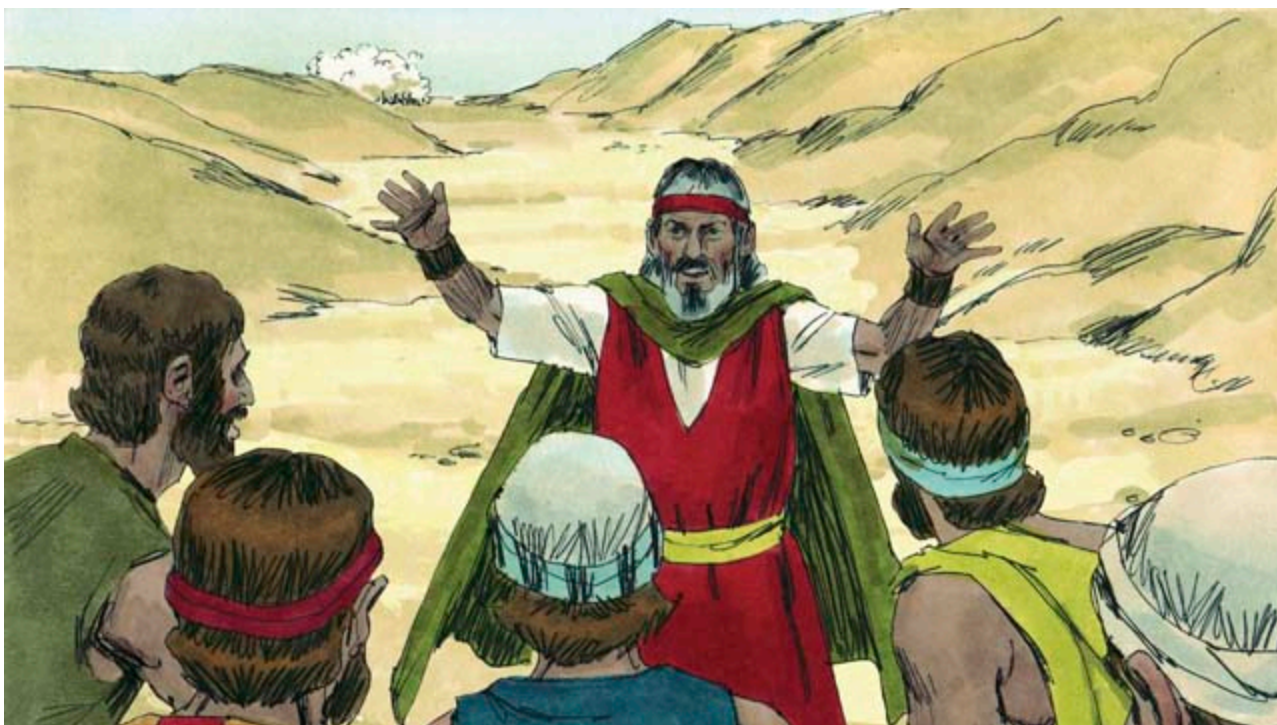
گُونوز بیر بولود سوتونی وَ گَنجه اُوت سوتونی اونلارین قاباغیندان حَرَکت اِنلییردی ، تانرینین حوضوری بولود وَ اُوت سوتونونُدی اونا باغلی اونلاری بو سَفَرده هیدایت اِنلییردی. تَک بیر ایشی کی اونلار گَرک گورُیدیلَر ، بویودی کی اونون دالیسیجاق گَنتدیلَر.

بیر آز زاماندان سونرا فیرعون و ائلی، اوز ایشلریندن پشمان اولوب و انیسرایلی لرین دالارینا دوشدولر کی اونلاری گینده قوللوقا آلینلار. تانری اونلارین فیکرین دئیشدی کی گورسده تکجه تانری دوغودی، و خلق بیله کی یهووه فیرعونان و میصر تانریلاریندان دا گوجلیدی.

او وقت کی ایسرائیلی لر، میصرین اوردوسون گوردولر، بیل دیلر کی قیرمیزی دینیزین و فیرعونون اوردوسونون آراسیندا تلییه دوشولر. اونلار چوخ قورخدولار و قیشقیردیلار «نییه بیز میصری ترک ائلدیک؟» «هاممیز تزلیکله اولجیبیک!»

موسیٰ ایسرائیلی لَر دندی: «قورخمایین! تانری بوگون سیزین او چون ساواشاجاق سیز قورتولاجاقسیز. اوندان سونرا تانری موسیٰ یا بویوردی: «ایسرائیل ائلیئنه دئنن قیرمیزی دنیز ساری یولا دوشسونلر.»

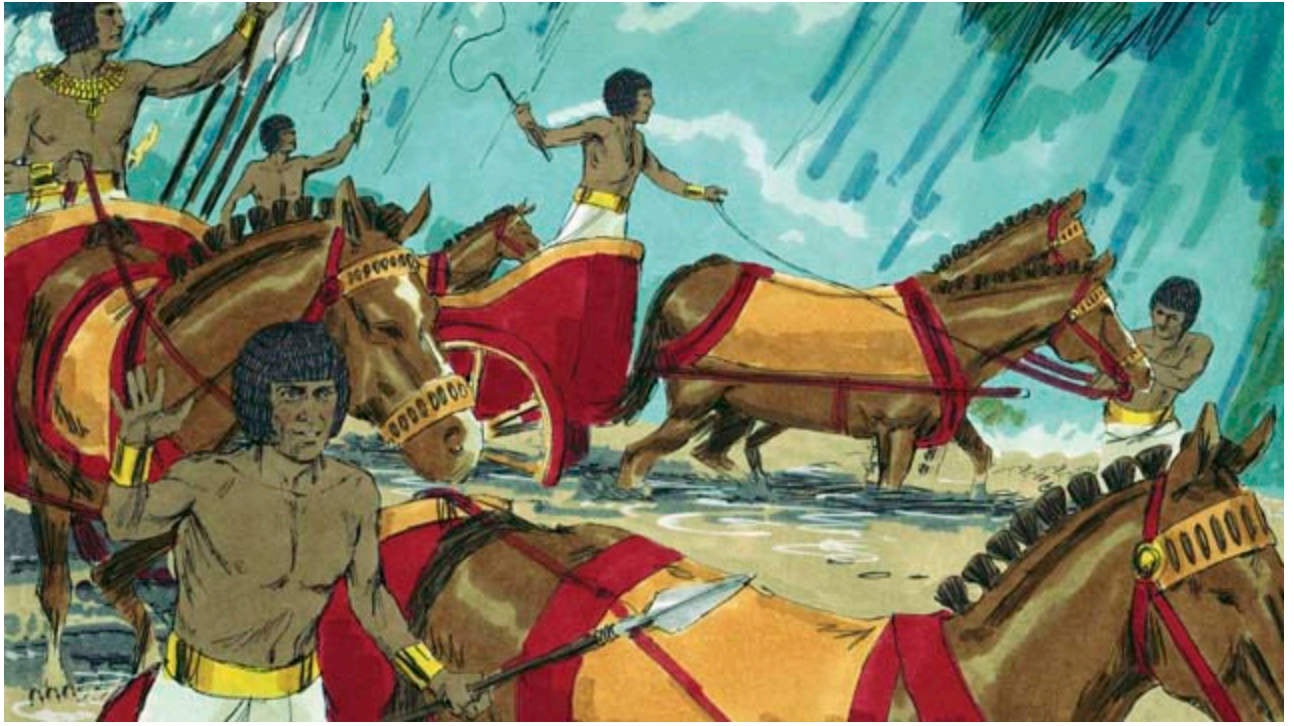
اوندان سونرا تانری بولود سوتونی تَر پتدی و اونی ایسرائیل و فیرعونون اوردوسونون آراسیندا قویدی، تا میصرین سربازلاری اونلاری گورن مسین لَر.

تانری موسی یا امر ائلدی کی ائلینی دینیزین اوستوننه قأخیزا .اوندان سونرا تانری بیر پئل گوندردی کی دینیزین سویونی ساغا و سولا سورودی ،ائلکی دینیزده بیر یول آچیلدی.

سونرا ایسرائیلین ائلی او حال دا کی اونلارین ایکی طرفلرینده سو دوواری واریدی،دینیزین آراسیندا یوللارینا دوام وئردیلر .

اوندان سونرا ،تائری بولود سوتونون گوئوردی کی میصریئر اسرائیلی لرین قاچماسینی گورسونئر. میصریئر قرار وئر دیئر کی اونلارین دالیسیجاق دوشسونئر.

بونا گوره اونلار اسرائیلی لرین دالیسیجاق دنیز گئتدیئر،آما تائری میصریئر قورخویا سالدی و بیر ایش گوردی کی اونلارین آر بئری پالچیکا دا گیر ائلییه . اونلار قیشقیردیلا: «قاچین! چون تائری اسرائیلی لر اوچون ساواشیر.»

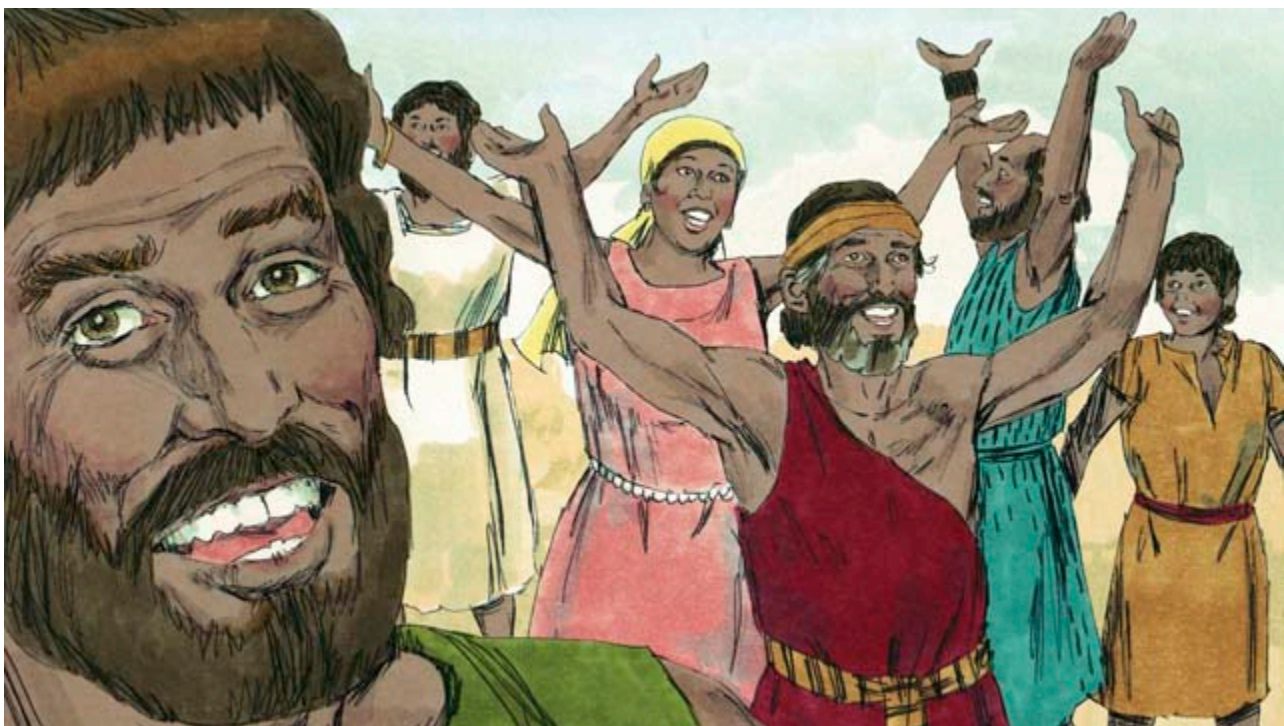
سونرا کی اسرائیلین اِلیٰ دِیزین او تائینا پِنتیشدیلر، تانری موسیٰ یا بویوردی: «گینده اَلیوی دِیزین طَرفین اوزاد.» او زامان کی بو ایشی گوردی، سو میصریلرین و آرَبَلرین اوستونه توکودی و اونلارین هامیسی دِیزده بو غولدولار.

او وقت کی اسرائیلیلر بوتون میصر اُردوسونون آرادان گِنتَمگین گُوردولر، تانریا ایناندیلار و بو اینانجا پِنتیشدیلر کی موسیٰ، تانرینین پیغمبریدی.

ایسرائیل ائلی چوخ سئونجکلی دیلر چونکی تانری اونلاری قولچولوقدان و اولومندن قورتارمیشدی. و اونلار قورتولموشدولار کی تانرینی عیبادت ائلیدیلر و اوندان دستور آلیردیلار. ایسرائیلی لر چوخ ایلاهی لر قورتولموش حالین یازمیشدیلار و تانرینی عیبادت ائلدیلر کی اونلاری میصرین اوردوسونون ائلیندن قورتارمیشدی.

سونرا تانری ائل امر ائلدی کی، هر ایل بو اولان لاری بایرام ائلیین و یادا سالین کی تانری میصریلی لر ی نجور آرادان آپاریب و ایسرائیل ائلین قوللوق دان قورتاردی بو بایرام پسخ آدلاندی. اونلار قوزوو قوربانلیق لاری قاویریپ و فطیر چورگیندن، بایرام توتوردولار.

بو ناغیل موقّس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ: چیخیش کیتابینین ۱۲ بولومی ۳۳ آیّه دَن ۱۵ بولومی ۲۱ آیّه.

١٣ - تارینین عہدی اسرائیلین

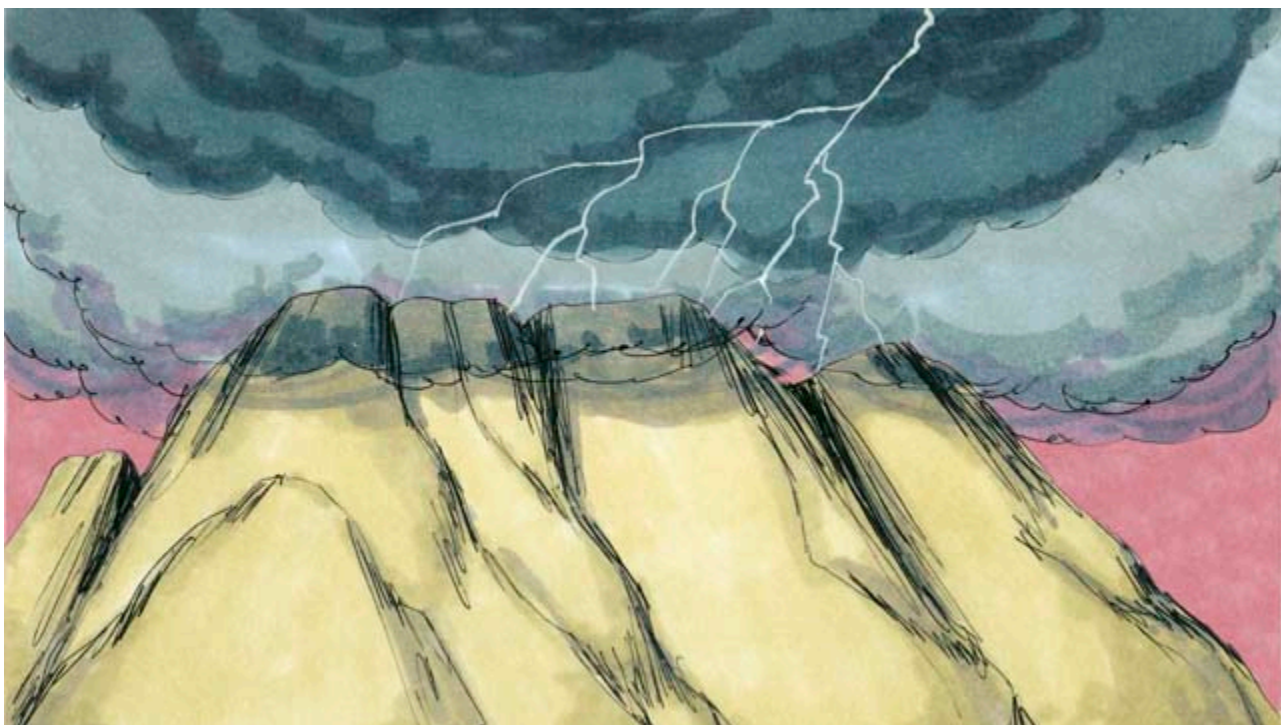
سونرا ایسرائیل ائلی قیرمیزی دنیزدن کچن دن سونرا، تانری اونلاری سینا داغینا ساری یول گۆرستدی. ائله همن داغی کی اونون باشیندا موسی، آلیشان اۆتی گۆرموشدی. اوندان سونرا ائل داغین آشاقسین دا اوتراق ائلدیلر.

تانری ایسرائیل ائلینه و موسی یا بویوردی: « سیز گزک منیم آمرلریمی ایطاعت ائلیه سیز و سیزین باغلا دیقیم عهدہ وفالی قالاسیز. اگر بو ایشی ائلیه سیز، منیم اوچون خصوصی بیر، ملک کی کاهینلرین دولو و موقدس خلق اولاجاقسیز. »

اۋچ گونون ايچين ده، خُلق اۋز لر يني تانرينان گور شَمَك اوچون حاضير اِنلَدِيلَر. سونرا تانري ايلديريمينان، سيس و دومان، آغير رَهْمَلِي زيرنا سَسِينَن سينا داغينين باشينا آندى. موسى تَكْجَه اۋزو داغين باشينا چيخدى.

اوندان سونرا تانري اونلارينان عَهْد باغلادى وَ دِنْدِي: « مَن يَهُوه يَم، سَنِين تانريوام، كى سَنِي مِيسَرِين ايسارَتِين دَن وَ قَوْلُوقُون دان قورتاردى. مَن دَن سونرا آيرى تانري نى عِيْبَادَت اِنَلْمَه.»

«بُت دوزلتمه و اونی عیبادت ائلمه چون من یهوه یم و گرک سنین تک تانرین من اولام. منیم آدمین حُرمتینی پوزما و شبات گونون موقدس بیل. بوتون ایشلرینی، هفتته نین آلتی گونون ده گور، یئددینجی گونده دینجل و منی پادا گئتیر.»

آنا و آتالوا حُرمت ائله. آدام اولدورمه، زینا ائلمه، اؤغورلوق ائلمه، یالان دئمه. قونشونون مالینا و ناموسونا گوز تیکمه.

اِئِلْ قَبُولِ اِئِلْدِيلَرْ كِي تانرينين اَمْرَلَرِيْنِي اِيْطَاعَتِ اِئِلْسِيْنَلَرْ. اونا لَر قَبُولِ اِئِلْدِيلَرْ كِي تانرينين اولسونلار وَ تَكْ جِهْ اونی عِيْبَادَتِ اِئِلْسِيْنَلَرْ.

هَمْدَهْ تانری ايسرائیلی لَرَهْ اَمْرِ اِئِلْدی كِي بِيْر بویوكْ چادیر (گُوروشْمَكْ چادیری) تِكْسِيْنَلَرْ. اوْ چادیرین دوزلْتَمْسِيْن وَ اِیْچینْدَهْ هَرْ زَادِ اَوْلْمَاقِیْنِيْ دِیْقَتِیْنِ دِئِدی. اوْ اَمْرِ اِئِلْدی چادیرین اِیْچینْدَهْ بِيْر بویوكْ اُورْتوكْ، تِكْسِيْنَلَرْ كِي چادیری اِیْكِيْ یُزْهْ بُولْسُون. تانری اُورْتوكْ دالینْدَا كِي اِتَاقْ دَا حَاضِرِ اُولوردی وَ اوردَا قَالِیرْدی. تَكْ جِهْ بویوكْ كَاهِنِیْنِ حَقِیْ واریْدی كِي تانرينين يانيندا حاضیر اولا.

ہم دہ گرک، ائل، گوروشمک چادیرین قابقیندا، بیر قوربان پئری دورلتسینلر . هرکیم تانرینین شریعتین دن باش دوندرسیدی، گرک بیر حیوان قوربان پئرینه گتیرییدی. بیر کاهین گرک او حیوانی تانریا قوربان گسیدی و اونی قوربان پئرنین اوستونده یاندیرییدی. تانری بویوردی کی قوربانلیق حیوانین قانی، اینسانین گوناھین اوستون اؤرتلر. بئله اولوردی کی تانری اونون گوناھین دان گوز باغلاردی و او اینسان تانرینین گوزون دہ پاک اولوردی. تانری، موسی و هارونی و اونون نسلینی سچدی کی کاهین اولالار.

اوندان سونرا تانری اۇن فرمانی ایکی دَنه داشین اۇستونده یازدی و موسی یا وئردی. تانری او ائله آیری فرمانلاری دا وئردی تا اونلاری ایشلئسینلر. تانری سۆز وئردی کی اگر اونلار فرمانلاری دوز پئرنه گتیرسلر، اونلارا بَرَکت وئره جَک و اونلاری اماندا ساخلیاجاق. اما اگر او فرمانلاردان باش دؤندرسلر، اونلاری جزا وئرجاق.

موسی چوخ گونلر سینا داغین باشیندا تانرینان دانیشیردی. خَلق، اوقدَر موسی نین گنلمگیئی، گۆز تیکتیلر کی یورولدولار. بونا گۆره اونلار قیزیل لاری بیغیب هارونون یانینا گتیردیلر و اون دان ایستدیلر کی، قیزیل دان بیر بُت دوزلئسین و اونی تانری پئرنه عیبادت ائلسینلر. بئله اولدی کی ایسرائیلی لر تانرینین حقینده بیر قورخمالی گوناها ائل ویردیلار.

هارون قيزيل دان بير داناييا اوخشار بُت دوزلتيدي. خَلق ، چوخ حيرصينن او بُتي عيبادت ائلييب و اونا قوربانليق گسيرديلر. تانري اونلارين گوناھينه گورہ چوخ آجيقى گلدی و موسى يا دئدی کی ايستير اونلاری آرادان آپارا. اما موسى تانري دان ايستدی کی بو ايشی گورمسين. تانري موسى نين دو عاسين ائشيئدی و اونلاری آرادان آپارمادی.

او زامان کی موسى، سينا داغين دان آشاقيا ائندی، ايکی داش ائلينئیدی کی تانري اؤن فرمانی اوستون ده يازميشدی. ائله کی بُتي گوردی، او قَدر حيرصلَندی کی داشلاری پَنرہ ويريب و سينديري.

اوندان سونرا بُتى ياندىردى و اونى اُزىب، خىردالادى و اونى اۋغدى و اونون ئۇزون سىوا ئۇكىدى. خَلقى زور ائلدى كى اونى اىچسىنلر. تانرى اونلار بىلا گۇندردى و اونلار اىن چوڭى اۋلدى.

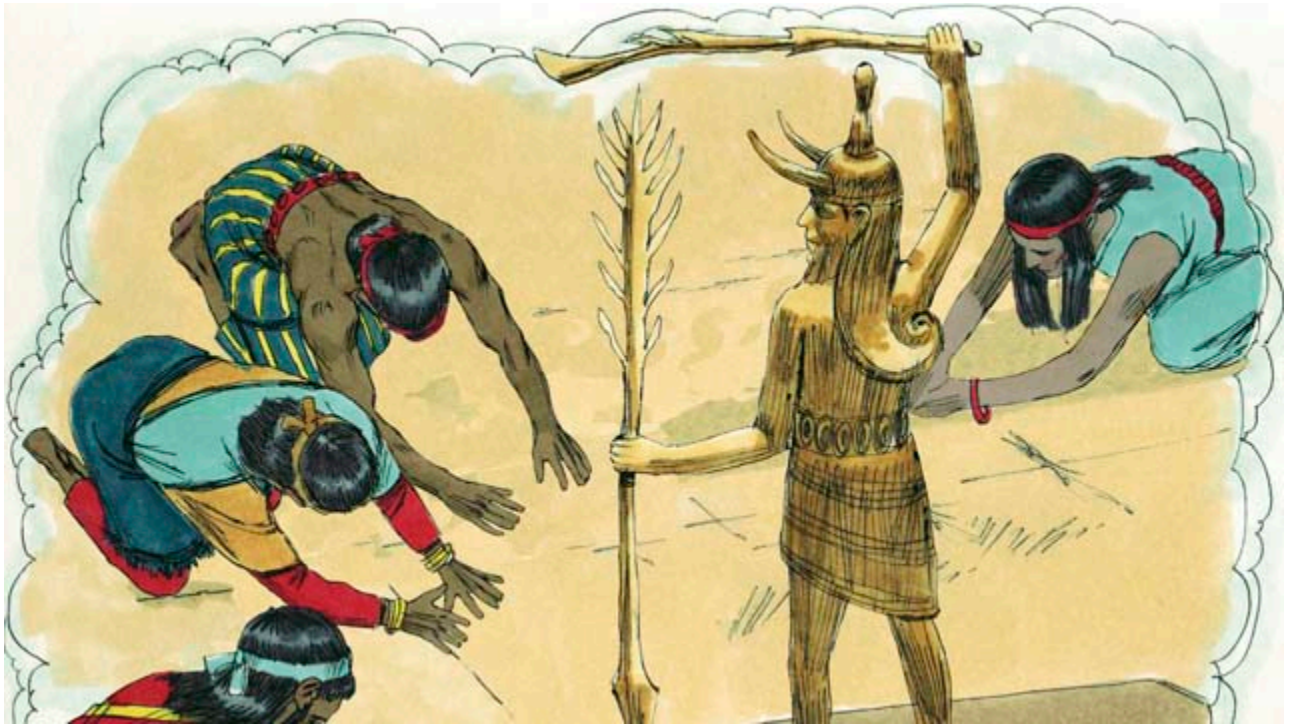
موسى اۋز سىندىردىقى داشلار اىن پىرىنە، اۋن، فرمان اوچون اىرى داشلار قازدى. اوندان سونرا گىنە داغىن باشىنا چىخدى و خَلقىن گوناھلار اىن باغىشلانماق اىن دوعا ائلدى. تانرى موسى نىن دوعالار اىن ائشىندى و اونلار باغىشلادى. موسى اۋن فرمانى كى تانرى تَزە داشتىن اۋستونە يازمىشىدا داغان اُشا قىا ائندى. اوندان سونرا، تانرى اونلار سىنا داغىن دان، موعود توپراق اىن گىنمگە هىدايت ائلدى.

بو ناغیل موقّەس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: چیخیش کیتابینین ۱۹ دن ۳۴ بولومی

۱۴ - چولده آوارا قالماق

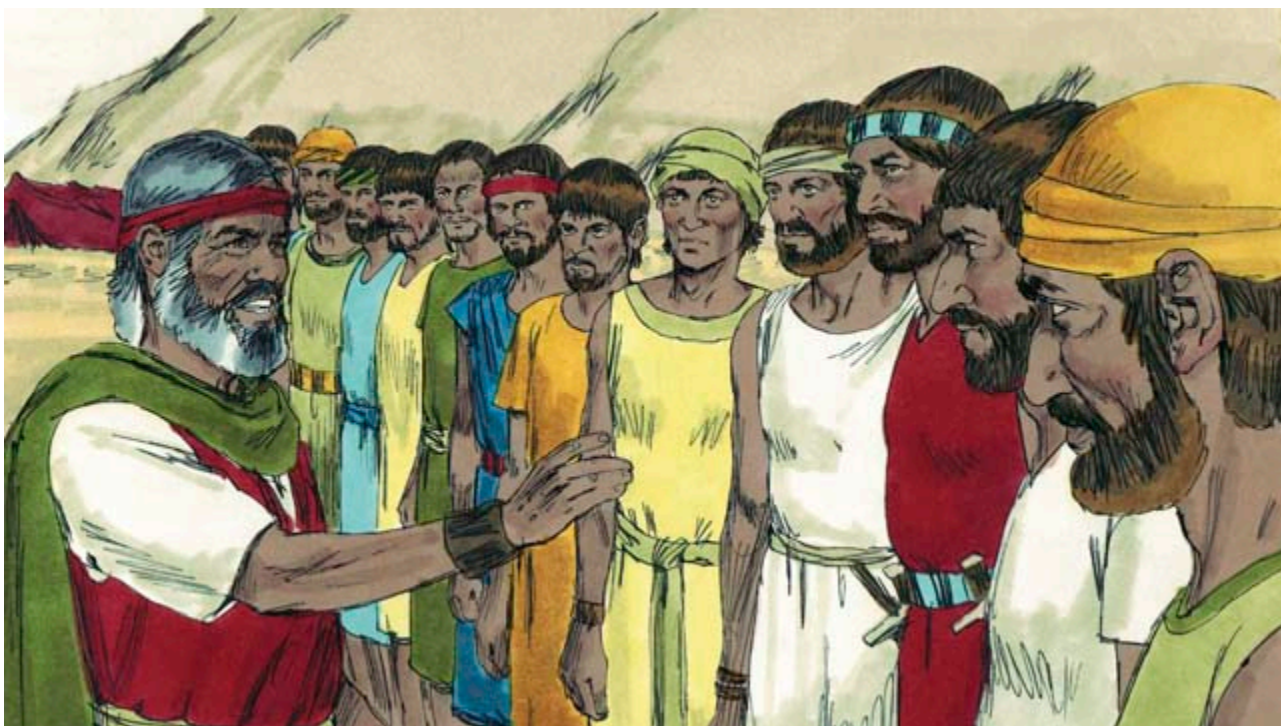
اوندان سونرا کی تانری اینسانلارا شریعتین قانونون بیلدیردی، اونلاری سینا داغینا ساری یول گورسئدی. اُونلار تانرینان باغلادیقلاری عَهْدَه گورَه شریعت قانونلاری گرک ایطاعت ائلیی دیلر. تانرینین ایستدیگی بویودی کی وعدَه وئرلن یُوردا، یعنی کنعانا پتیشسینلر. تانری اُونلارین قاباقیندان، بولود سوتون دا گنڊیردی وَ خَلْفَه اُونون دالیسیجاق گنڊیردیلر.

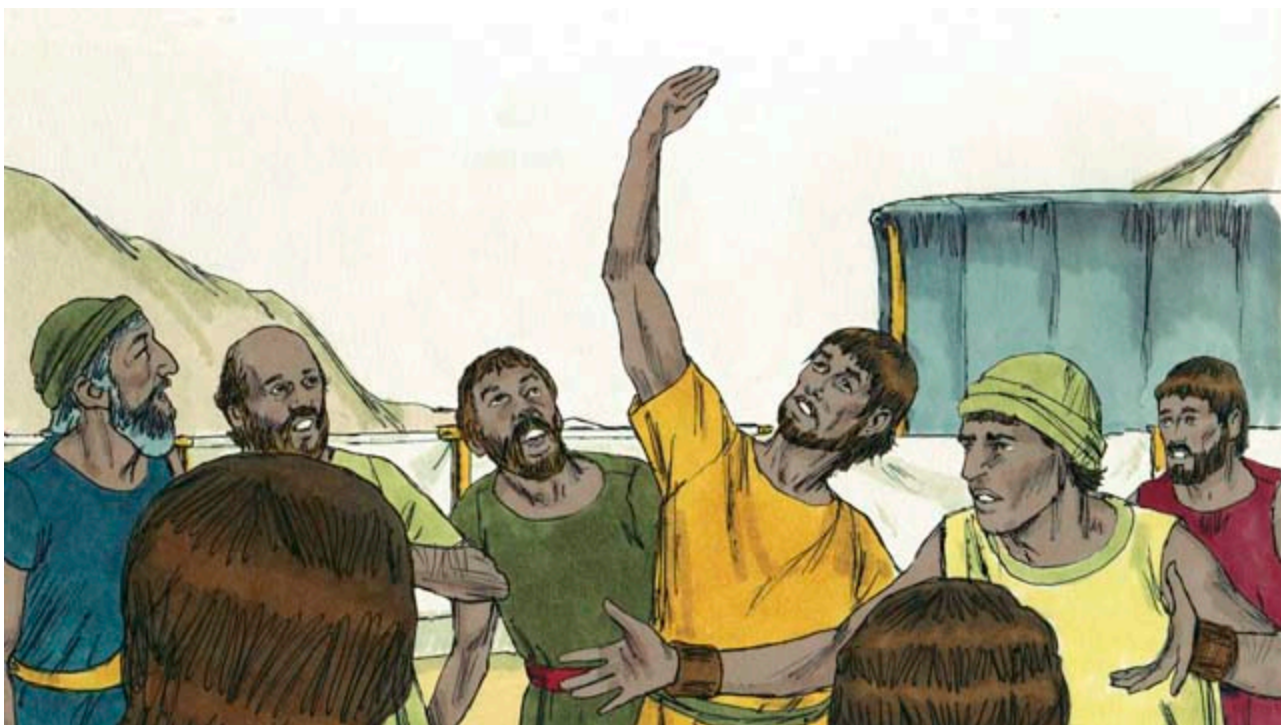
تانری ایبراهیم، ایسحاقا و یعقوبا سوز وئرمیشدی کی موعود یوردون اونلارین اوشاقلارینا وئرَجاق. اما او زامان چوخ ائللر اُوردا یاشییردیلر کی اونلارا، کنعانیلار دییردیلر. کنعانیلار تانریی ایطاعت و عیبادت ائلمزدیلر. اونلار یالانچی تانریلاری عیبادت ائلییردیلر و چوخ پیس ائیشلر گوروردیلر.

تائری ایسرائیل ائلیئە بویوردی: «وعدلی توپراقا ینتیشدن سونرا، گرک اوزوزی کنعانیلارین شریندن کی اوردایاشییلر قورتاراسیز. اونلارینان باریشب و ائولمیین. سیز گرک اونلارین بٹ لارین هامیسین آرادان آپاراسیز. بو امری ایطاعت ائلمسیز نتیجه سی بودو کی، منیم پئرمه اونلارین بٹ لاری عیبادت اولاجاق.»

او وقت کی ایسرائیلی لر کنعان توپراقینین مرزینه ینتیشدی لر، موسی هر ائلدن بیر آدام یعنی اونیکی کیشیی سئچدی. او اونلارا کنعان توپراقینین چوغولغونون یولون اوزگندى. همده اونلاردان ایستدی بیلسینلر کی کنعانیلار گوجلویا گوج سوزدولر.

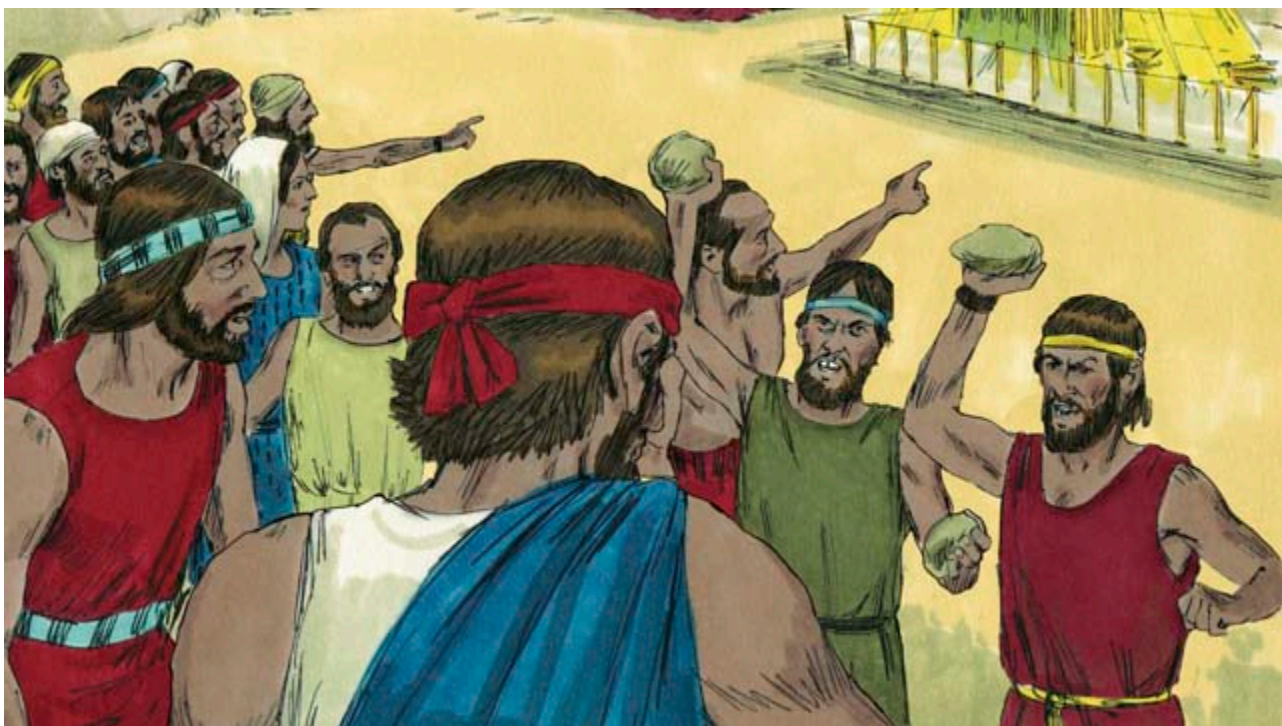
اَو، اُون ايكى كيشى قيرخ گون كنعانين هر يئرين گزديلرو اُون دان سونرا دوندولر. اُونلار ائله دنديلر: «توپراق بركتلى و بول اكيني وار
«اما اُون كيشى اَو چُغولوغ ائليين لر دنديلر كى: «شهرلر دايانقلى اما اورانين اداملارى چوخ ينگه پرديلر . اگر اُونلارا هوجوم ائلسك،
بوني بيلين ارادان گنديب و اُونلارين ائلينده اولجاقيق.»

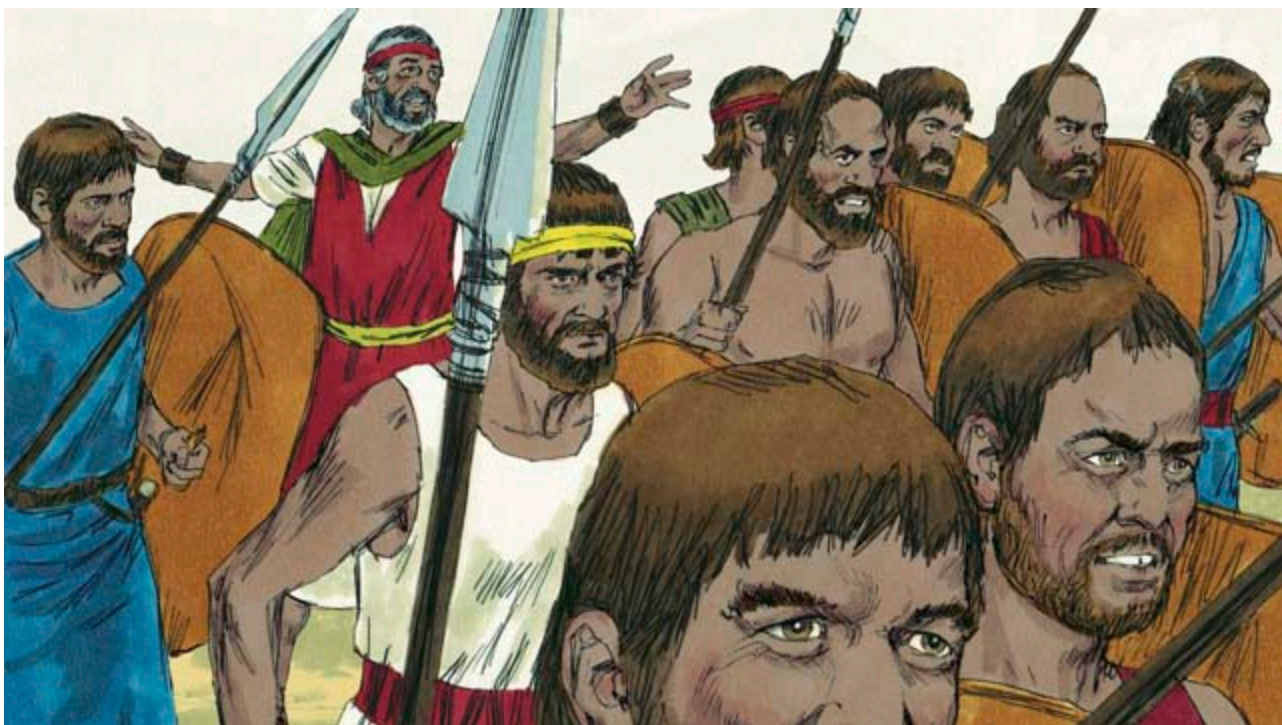
او زامان ايكى آبرى چُغولوغ ائليين كى آدلارى كاليب و يوشع دى ، دنديلر «دوزدو كى كنعانين خلقى بيزدن اوجا و گوليديلر، اما يقين
بيز اُونلارى ارادان آپاراجاييق! چونكى تانرى بيزيم اوچون ساواشاجاق.»

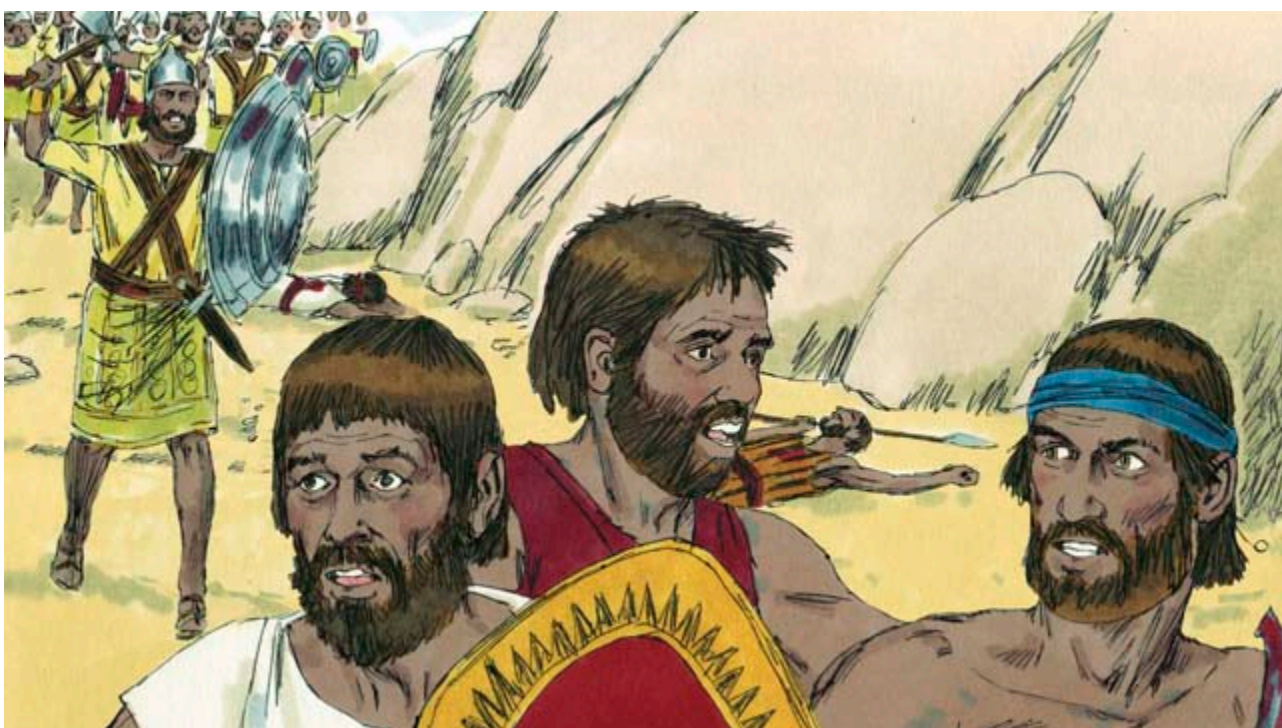
آما ئىل يوشعين و كاليبين سۆزلەين قولاڭ آسمادىلار و حىرصىن موسى يا و ھارونا دىئىلەر: «نېيە بىزى بو قورخولى پىرە گىتىردىز؟ بىز گىرك مىصردا قالىدۇق. اگر او توپراقا گىتسەك، ساۋاشدا آرادان گىتجاپىق و بىزىم آرواد اوشاقلار يىمىز قوللوقا گىتجاقلار.» اۇنلار ايسىتىلەر ايرى رەب سىچسىنلەر كى اۇنلار مىصر اقايتارسىن.»

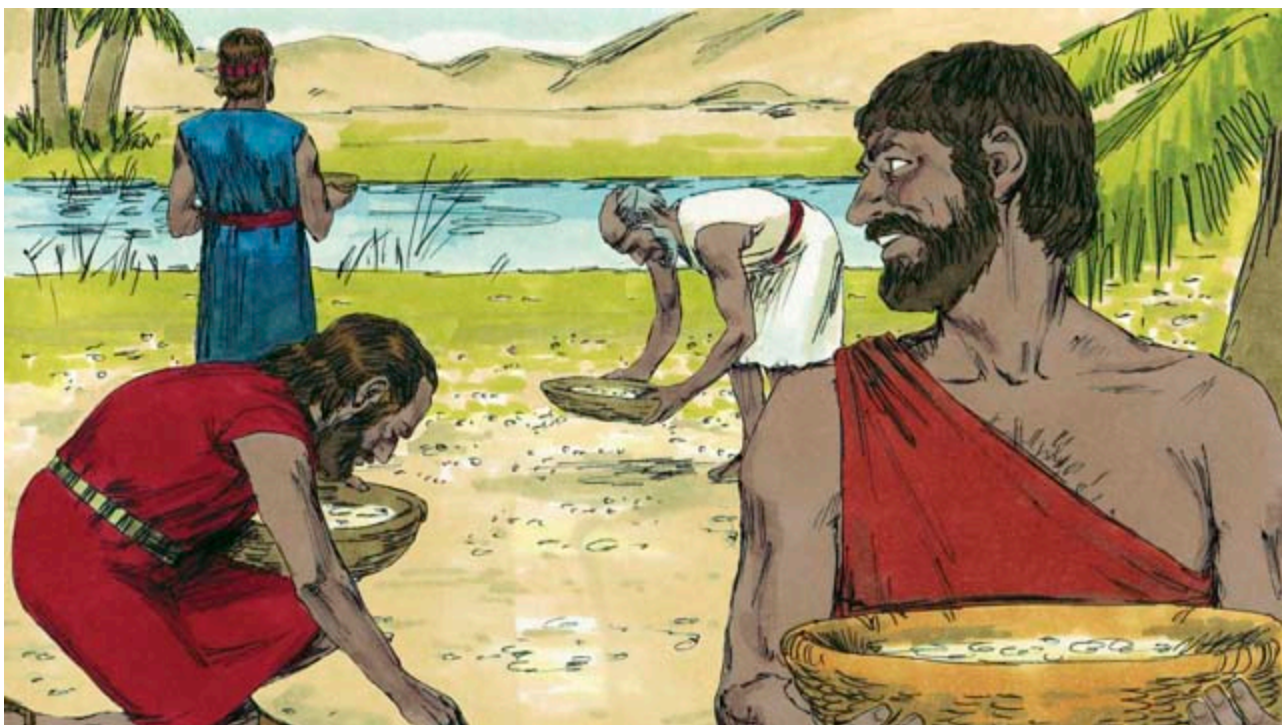
تائىرى خەلقىن بو دانىشدىق لارىندان چوخ حىرسلەندى و گۈرۈش چادىرىنا گەلدى و دىندى: «سىز مەن عىصيان ائىلدىز، ايندى سىزىن ھامىز چۆلدە آوارا قالماق سىز. ايرىم ياش اوستە كىشىلەر ، كالىب و يوشەن سونرا، چۆل دە اۈلجاقلار و ھىچ ۋەقتە ۋەتەنلەرنى توپراقا گىتىن مەيلىق لار.»

او زامان اينسانلار تانرىنىن سۆزلەرىن ئىشيتىپ و گوناھلارىندىن پىشمان اولدولار و كنعانا ھوجوم ئىلمىشكە قارار وئردىلەر. موسى اۇنلاردا
 آيىتىدى كى گىتمىشكەلەر، چونكى تانرى اۇنلارنى يۇقىدى، آما اۇنلار موسى يا قولاخ آسمادىلەر.

تانرى اۇ ساواشدا اۇنلارنى يانيندا دىردى. بونا گۆرە كنعانىلاردا مغلۇب اولدولار و اۇنلارنى چوڭى اولدورۇل دولر. اوندان سونرا
 ايسرائىل ائلى كنعانا دۇندۇلر و قىرخ ايل چۇلدە آوارا قالدىلار.

او قیرخ ایل کی ایسرائیلی لر چولده آواری دیلر، تانری أونلارین ایحتیاج لارین بیئرینه بیئریردی. او گویدن أونلارا بیر چورک وئردی کی أونون آدی «مننا» دی. و همده أونلار اوچون بیلدیرچین گوندریردی کی پئمگلرینه آت لری اولسون. بوتون او زاماندا تانری قومادی أونلارین باشماقلاری و پالتارلاری کهنلسین.

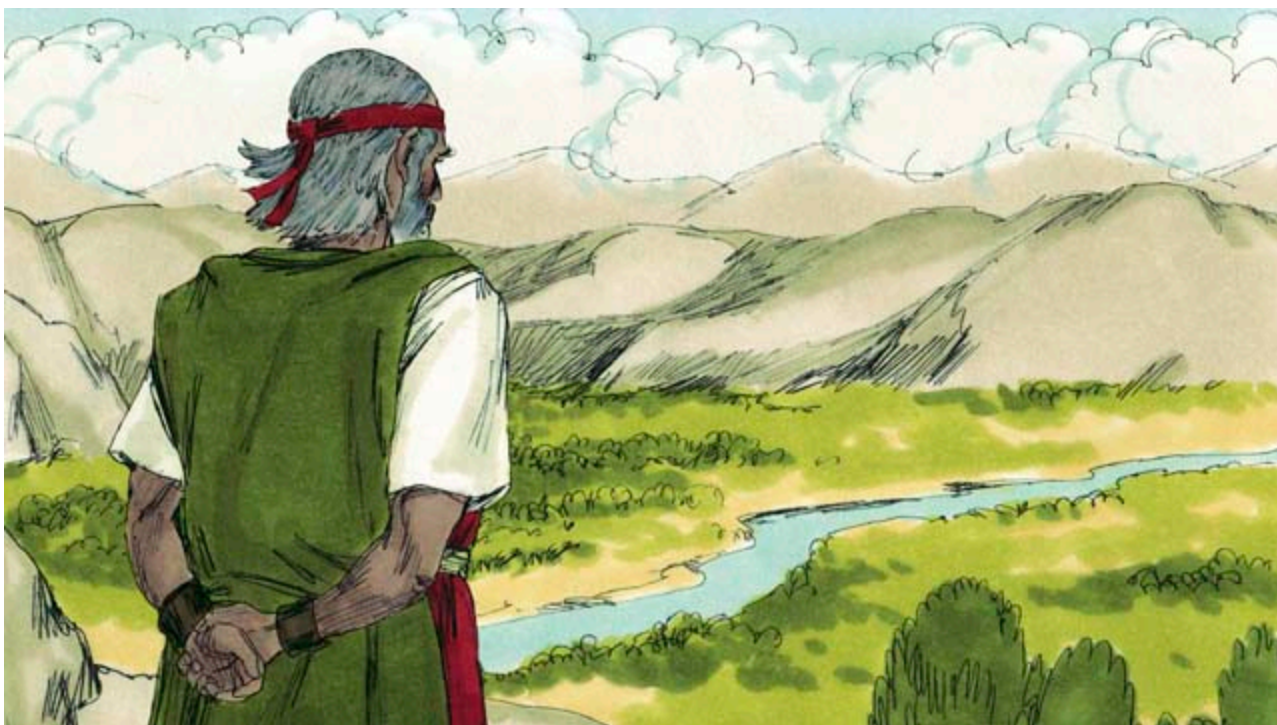
تانری موعجزلی بیر شکیلده قایانین آراسیندان اونلارا، ایشمک اوچون سو وئردی. اما بئلکی، ایسرائیل ائلی تانریدان و موسی دان گیلیلیدی لر و دینیز دیلر. بونا گوره، تانری گینه ده ایبراهیم، ایسحاق و یعقوبونان باغلا دیقی عهد گوره وفالی قالدی.

او زامان کی گینده خَلقین ایچمگه سولاری یوخیدی، تانری موسوی یا بویوردی: «قایا یا دِنَن اوردان سو آخسین.» اما موسی قایا یا آمر اِنلَمک پُرنه چَلکیَنن ایکی دَفَعه اونا ووردی و بو ایشیَن تانرییا حورمَت سیزلِیک اِنلَدی. قایانین آراسیندان هر کیم اوچون چوخ سو چیخدی، اما تانرینین موسی یا حیرسی توتوب و بویوردی: «سَن موعود یوردونا گِنَدَن میجاقسان.»

قیرخ ایل ایسرائیل اِنلی چوللَرده آوارا قالاندان سونرا، تانریبیدان باش دوندَرَنلَرین هامیسی، اولدولَر. او زامان تانری گِیَنده خَلقی موعود یوردونون مَرزینین، یاخینلیقی نا دوغرو یول گورسَندی. چونکی موسی چوخ قوجالمیشدی، تانری یوشعَ نی، رهبرلیقا سِنچدی. تانری موسی یا سوز وئردی کی بیر گون اوزی کیمی بیر پیغمبر خَلق اوچون گوندَرَجاق.

تانری موسی یا بیر داغین اوجالی پئرنه گتمسینی امر ائلدی، کی اوردان موعود یوردونی گۆره بیلسین. موسی موعود یوردونی گوردی، اما تانری اونون گتمسینه ایجازه وئرمدی. سونرا موسی دونیادان گتندی و ایسرائیل ائلی اوتوز گون اونا یاس توتدولار. یوشع اونلارین رهبری اولدی. او یاخشی بیر رهبریدی، چونکی تانریا اینانیردی و اوندان ایطاغت ائلیردی.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: چیخیش کیتابینین ۱۶ و ۱۷ بولومی، سایلار کیتابینین ۱۰ دن ۱۴ بولومی، تثنیه کیتابینین ۳۴ بولومی

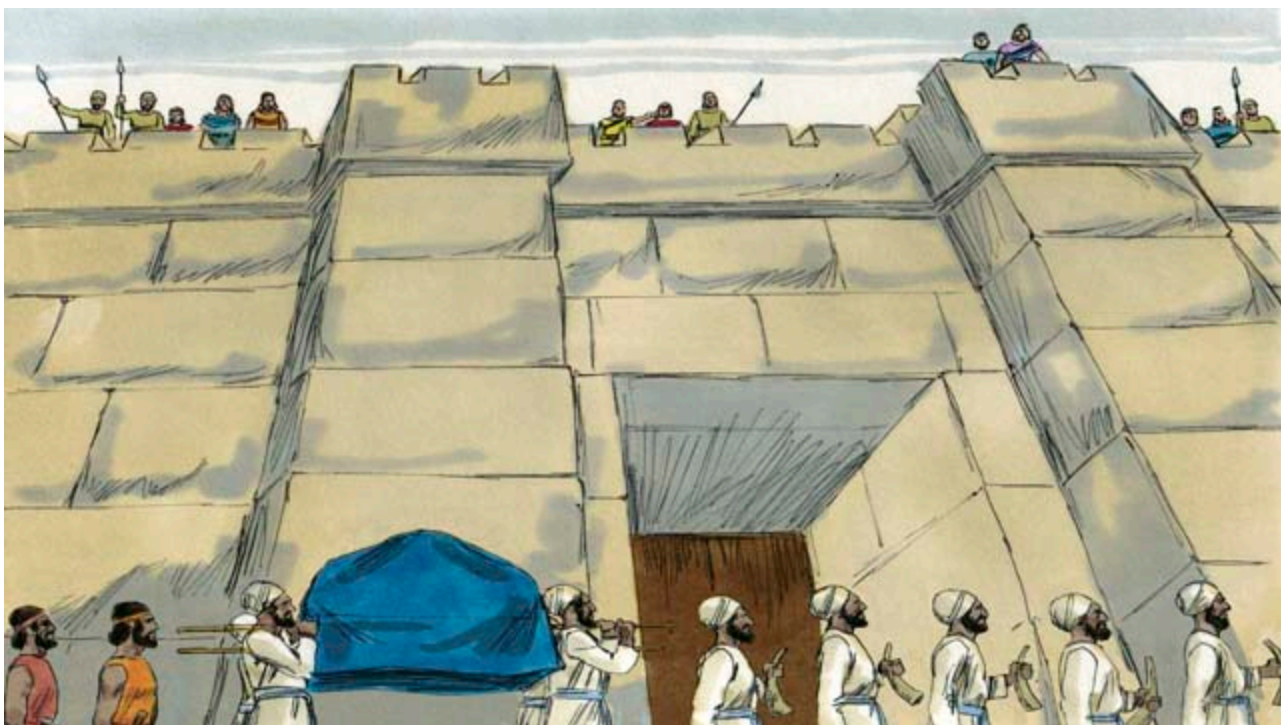
١٥ - وَعْدَه وَنَرِيْلَن يورد

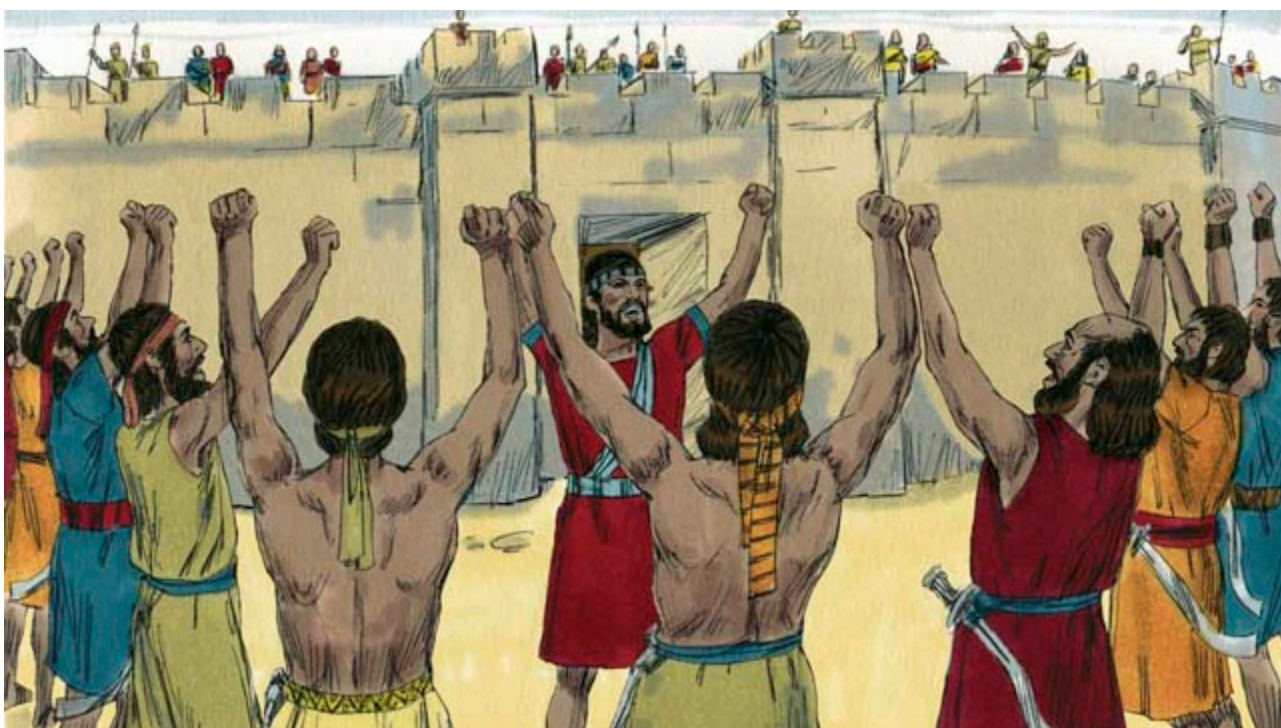
سونون دا زامانی پُنتیشدی کی اسرائیل اِئلی، کنعانا، هَمَن موعود یوردونا آباق قُوسینلار. اوردا اَریحا آدیندا بیر شَهر واریدی کی اونون دورَه برین قالین دووارلار ساخلیردی. یوشع او شَهره ایکی چُغولچی یوللادی. اوردا بیر راحاب آدینا، فاحیشه آرواد پاشییردی. او چُغولچی لاری اؤز یانیندا گیزلَئدی، اونلارا کُومک اِئلدی کی شَهر دَن قَچسینلار. او چون کی تانریا اینانجی واریدی، بو ایشی گُوردی. چُغولچی لار راحابا سۆز وئردیلر کی اَریحانی داغیدان زامان، او وَ عائله سی امان دا ساخلینجاق لار.

موعود یوردونا گَنتمک اوچون اسرائیلی لَر گَرَک اَرُدن چاییندان گَنجیدیلر. تانری یوشعه دَئدی: «کاهینلری قاباقدان گوندَر.» او زامان کی کاهینلَرین آباقی اَرُدن سویونا دَئدی، سو گَسیلدی وَ اسرائیلی لَر قورو پَئردن، اِئلییه بیلدیلر چابین او تاینینا گَچسینلر.

اوندان سونرا كى ائل اَرْدُن چايين دان گنچديلر، تانرى يوشعه دئدى: «كى بو گوجلۇ اريحا شھريته يوگورماقا حاضير اولون». تانرى اينسانلارا دئدى: كاهينلر و سربازلارا امر ائلدى گرگ كى آلتى گون، گون ده بير يول شھرين دؤرسينه دولانسين لار. سونرا كاهينلر و سربازلار بو ايشى گوردولر.

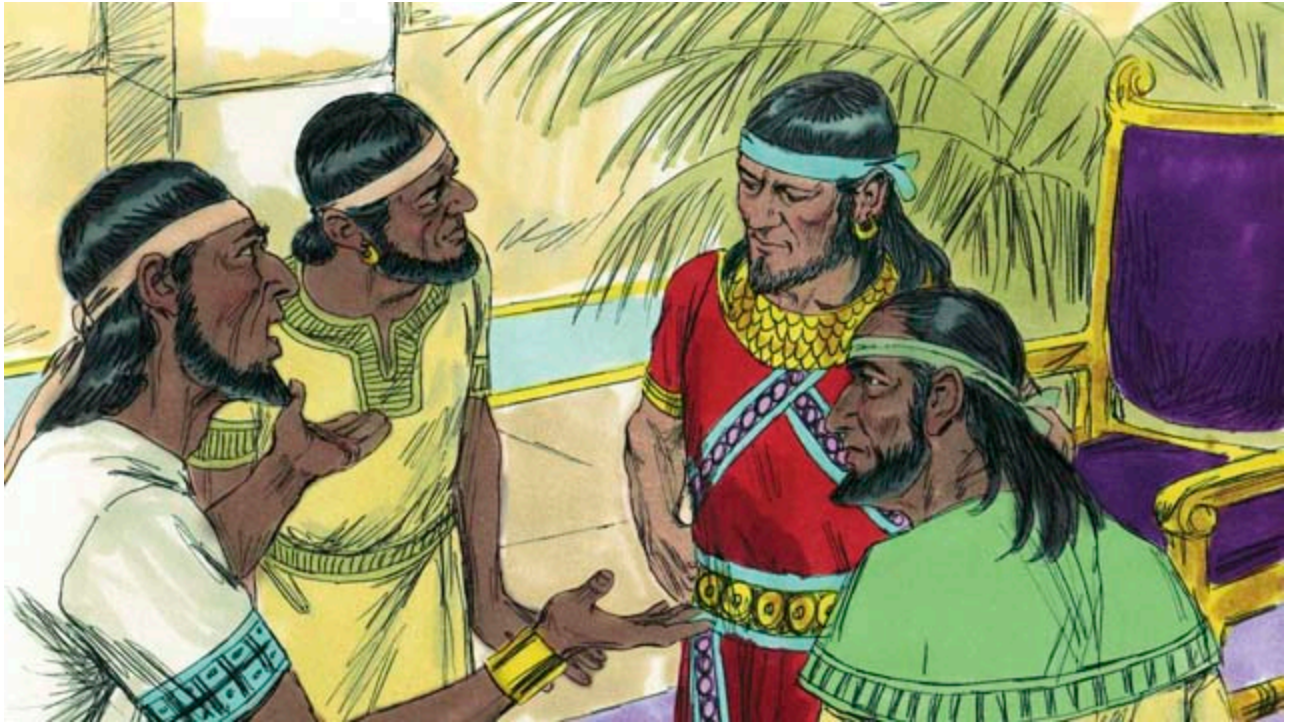
يئددىنچى گون، اسرائيلى لر گرگ يئددى يول شھرين دؤرسينه دولانسينلار و اوندان سونرا كاهينلر اوز زيرناسين چالسينلار . جماعتده هامى بيرليك ده اوجا سسين قيشقيرسينلار. اونلاردا بو ايشى ائلديلر.

او زامان آریحانین دووارلاری بیخیلیدی. ایسرائیلی لُر تانرینین دُندیگی کیمی، بوتون شَهری و ایچیندکی لُرینی آرادان آپاردیلار. تَک راحاب و عائله سی کی ایسرائیلی لُرَه قوشولموشدولار اَمان دا قالدیلار. او وقت کی آیری اِنلُر کی کنعان یوردوندا یاشییردی لُر اِشِبُتْدیلُر، اسرائیلی لُر آریحانی آرادان آپارییلار، قورخدولار اولمیا ایسرائیل اِلی، اونلارا دا یوگورلُر.

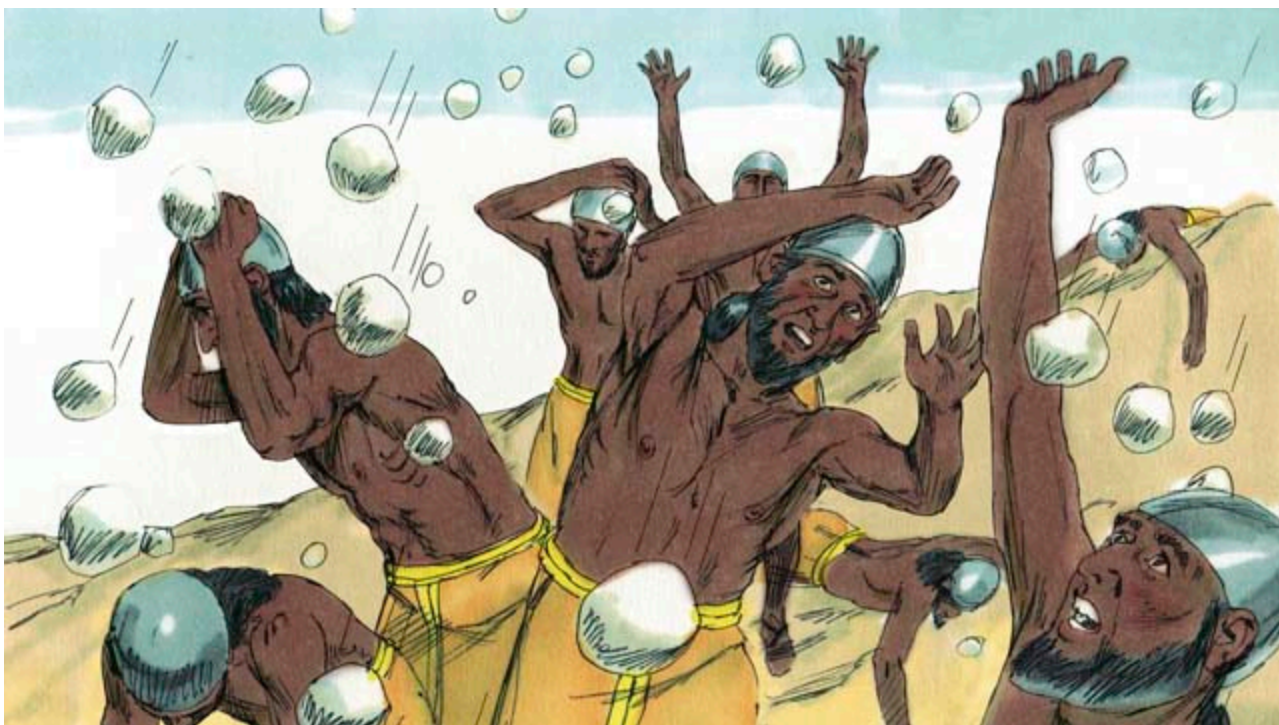
تانری ایسرائیل اِلینَه اَمر اِنلَمیشدی کی کنعان دا هُنچ بیر اِنلین باریش عهَدی باغلاماسینلار. اما کنعاندان بیر اِنل اوردا چبعون آدیندا گَلیب یوشعَه یالان دُندیلُر کی بیز کنعاندان دا اوزاق بیر پُرنیدن گلمیشیک. اونلار یوشع دِن باریش عهَدی باغلاماق ایسَدیلُر ، یوشع و ایسرائیلین بویوک لُری، تانرینان مَصَلَحَت اِنلَمیش، چبعونی لُرینن باریش عهَدی باغلادیلار.

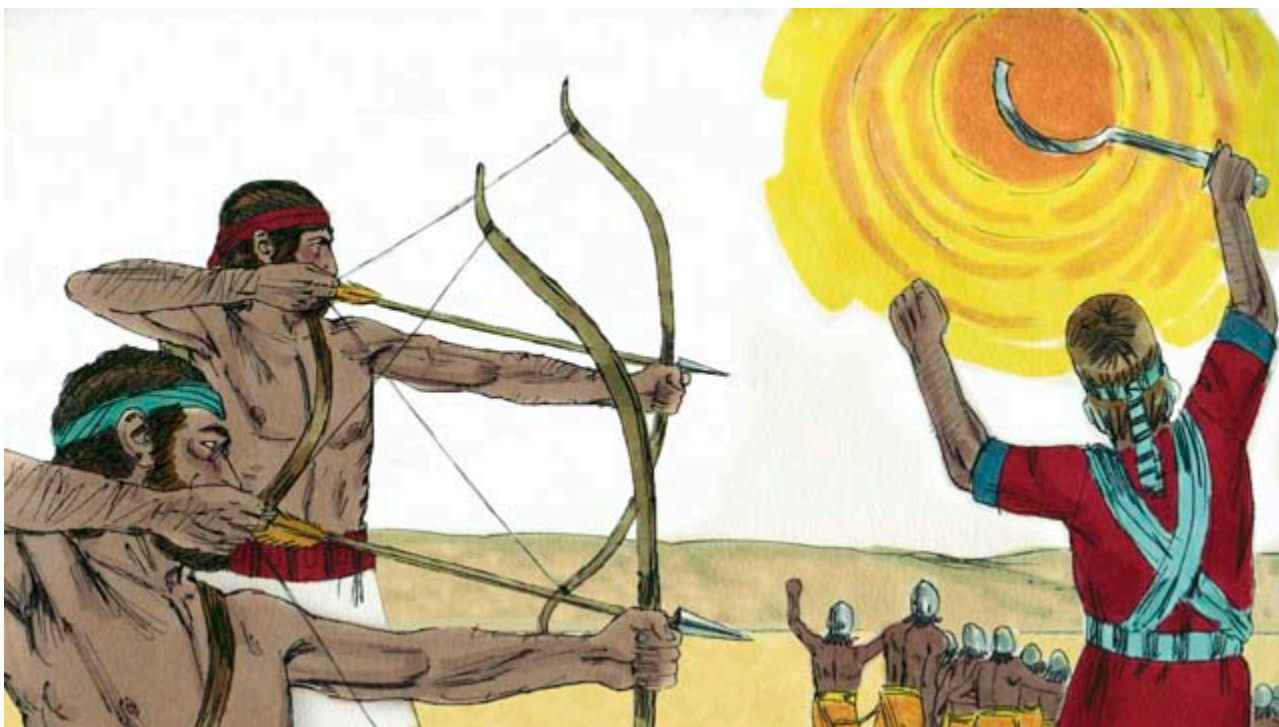
اوچ گوندن سونرا، اسرائیلی لر بیلدی لر کی جبعونی لر حقیقتن گنعانی دیلار. سونرا بو آلداتماقدان چوخ حیرصلندی لر. اما باریشما عهدینی اونلارینان پوزمادیلار چون کی او سؤزی تانرینین حوزوروندا باغلامیشدی لار. اوندان سونرا کی گنعانیلارین آیری انلرینین شاهلاری بیرری آموری لر آدیندی او وقت کی ائشیتدی لر جبعونی لر، اسرائیلی لرین باریش عهدی باغلیبیلار، بیرلیکده عهد باغلادیلار اوز اوردلارین بیغدی لارو جبعونی لرین ساواشدیلار. جبعونی لر، یوشع دن کومک ایستدی لر.

یوشع اسرائیل اوردوسون بیغدی و اونلار بوتون گنجہ نی یولدی دیلر کی جبعونا پنتیش سینلر. سحر تئزدن آموری لر چاپقین وروب و اونلارا یوگوردولر .

تانری او گون ایسرائیل اوچون ساواشدی. او آموری لری گیجئدی و گوئ دن دولو لار یاغیدردی و اموری لرین چوخلارین اؤلدوردی.

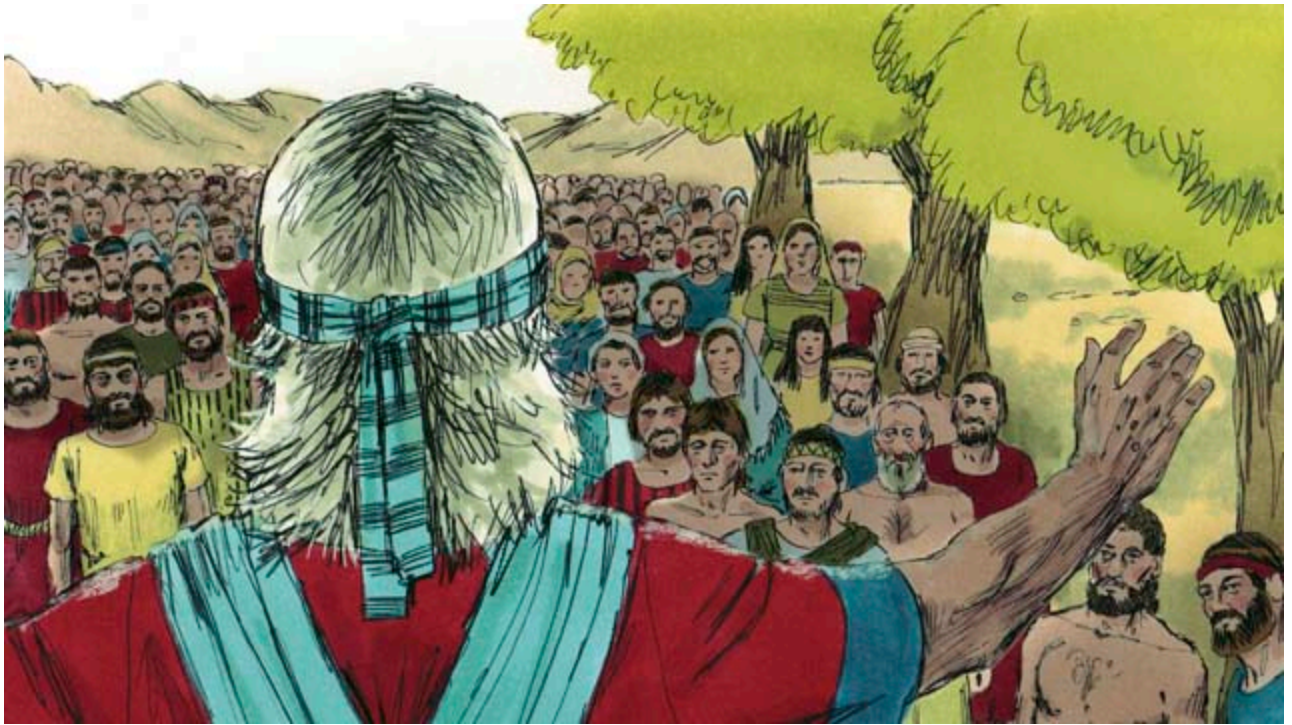
هم ده کی، تانری بیر ایش گوردو کی گوئش حرکئدن دایاندی . اسرائیلین سربازلاری، زامانلاری اولسون کی آموری لری کامیل آرادان آپارسینلار. تانری او گون ایسرائیل لی لراوچون بیر بویوک قازانج کتیردی.

تانری آموری لرین اوردوسون آرادان آپارانندان سونرا، گنغانین چوخ آیری ائل لری ایسرائیلی لرین ساواشماق اوچون بیرلیکده عهد باغلا دیلار . یوشع و ایسرائیلی لر اونلارا ساواش دیلار و آرادان آپار دیلار.

بو ساواشلاردان سونرا، تانری ایسرائیلین هر ائلینه موعود یوردوندان پائینی وئردی . سونرا تانری ایسرائیلین بوتون مرز یلرینه راحتلیق گنیردی.

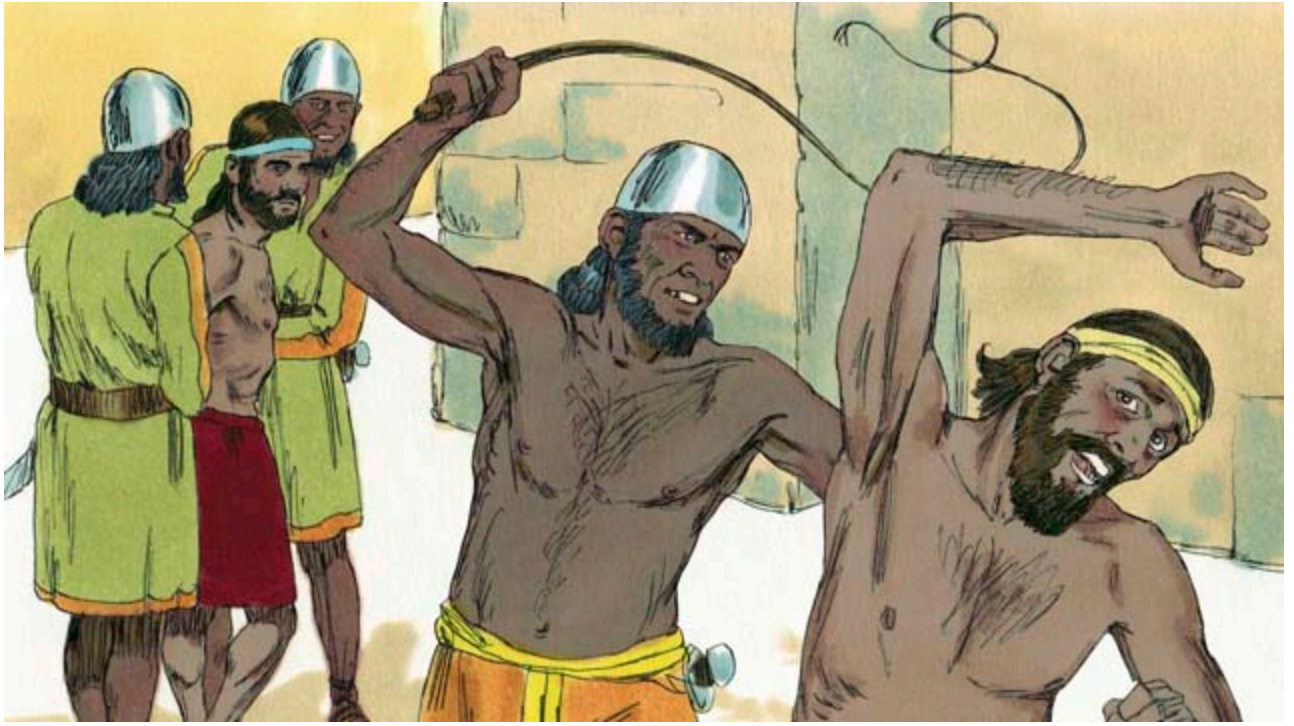
چون یوشع قوجالمیشدی ، بوتون ایسرائیلی لری بیر پئره بیغدی . اوندان سونرا اینسالارین یادینا گتیردی اونلار سؤز وئرمیشدی لر کی او عهدی کی تانری سینا اونلارینان داغیندا باغلامیشدی اونی ایطاعت ائلسینلر. خلق سؤز وئردیلر کی تانریا وفالی قالیب و اونون شریعتینی ایطاعت ائلسینلر.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: یوشع کیتابین ۱دن ۲۴ بولومی

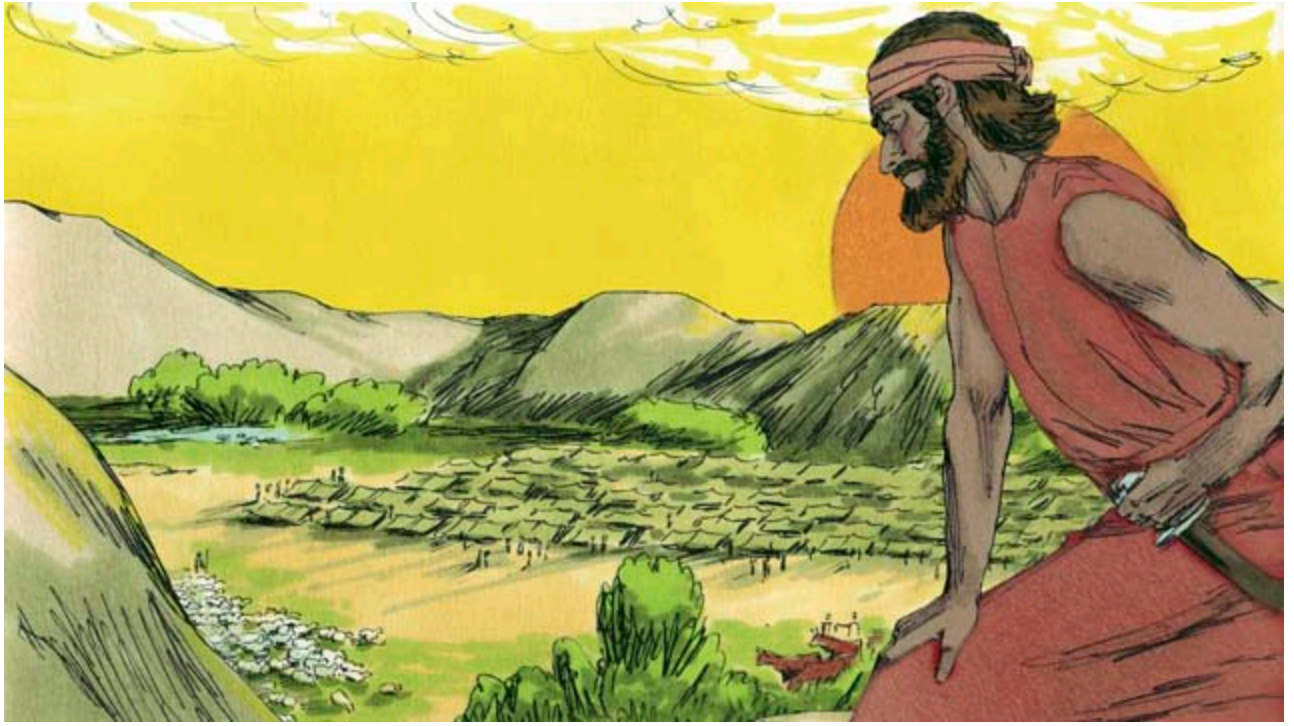
۱۶ - قورتاران لار

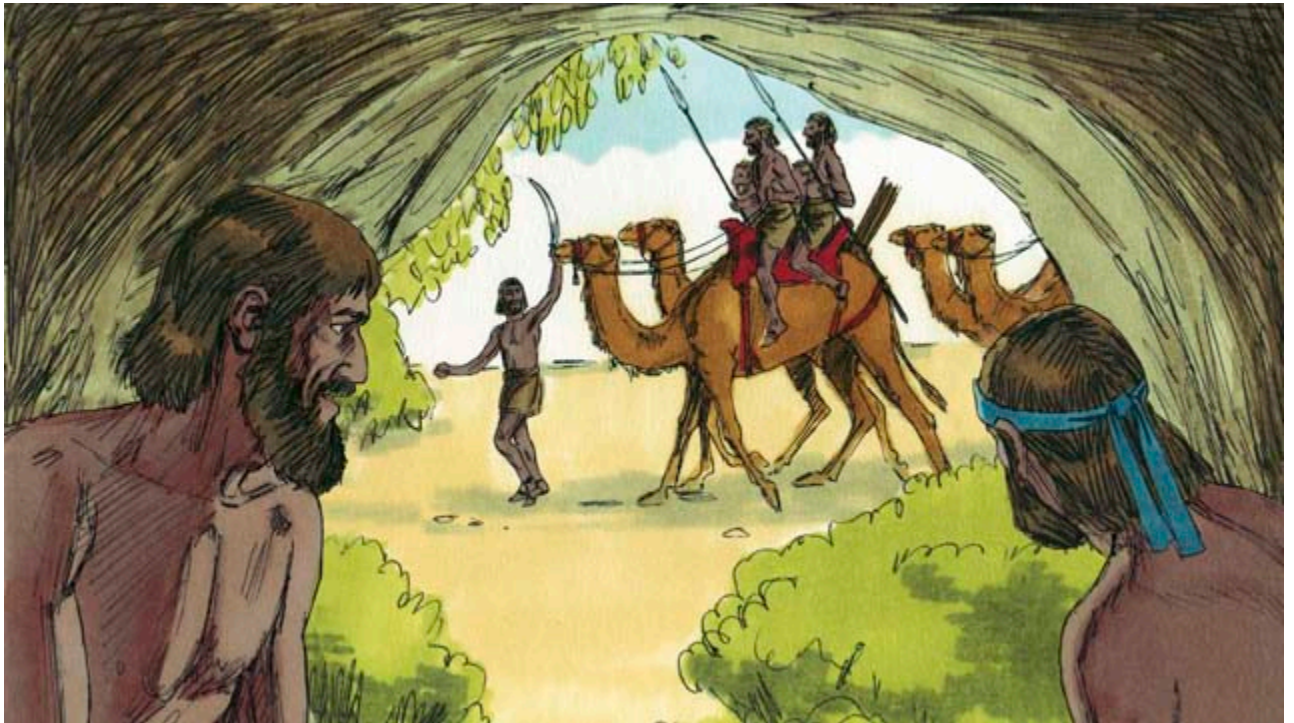
يوشعین اۆلوموندن سونرا، ايسرائیل ائلی تانرینین آمرین دن باش دۇندردیلر و بوتون گنغانیلاری موعود یوردوندان قۇوالامادیلار. اونلار یهوه دۆزگۆن تانرینین پئریئه گنغانیلارین بُت لارین عیبادت ائلدیلر. او زامان لار دا، ايسرائیل ائلینین پادیشاهی یو خودی و هرکیم هر نئی دوز بیلیردی اونى ائلییردی.

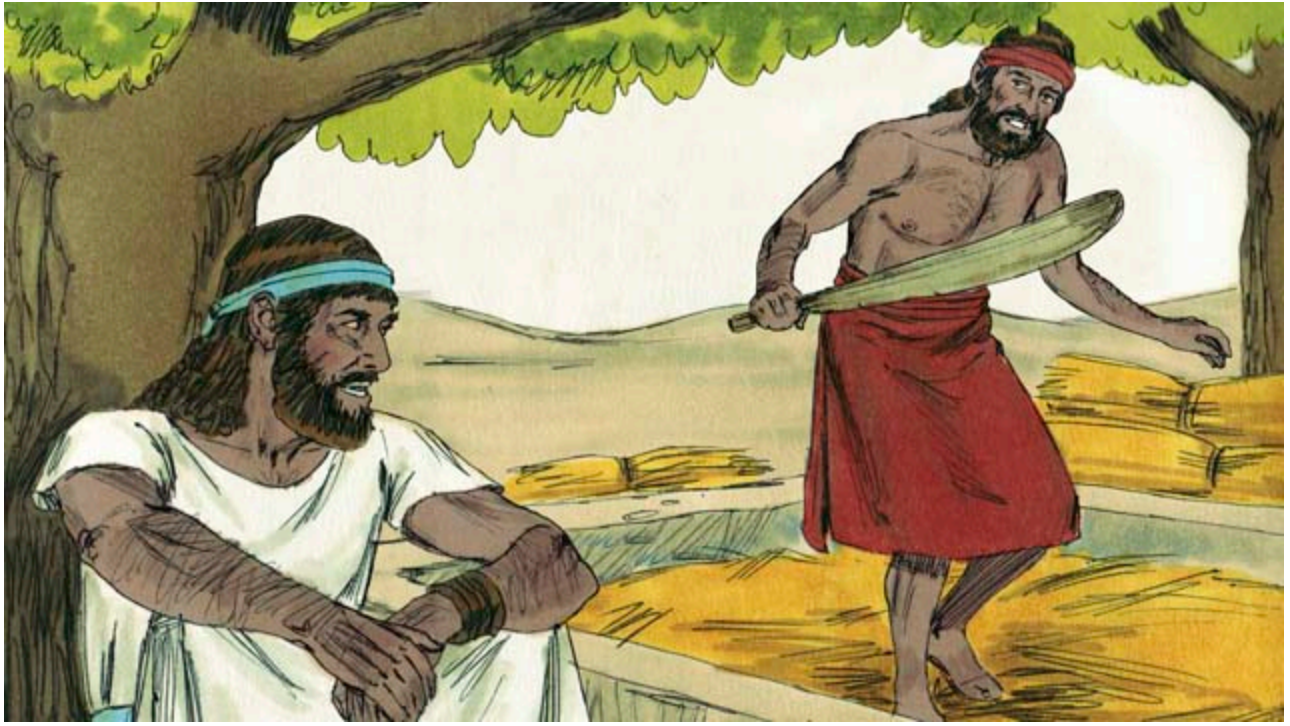
ایسرائیل ائللینین ایطاعت سیزلیق لری اؤزوندن نئچه دفعه لراونلارین حیاتیندا حادیثه سلسیله سینین یارانماسینا باعیث اولدی. بو حادیثه لر یلیدی: ایسرائیل ائلی نئچه ایللرتانریدان ایطاعت ائلمدیکلرین ایدامه وئردیلر. اوندان سونرا تانری اُونلاری تنبیه ائلمگ اوچون، دوشمنلرینه ایجازه وئردی کی اونلاری مغلوب اولسون لار. دوشمنلر اُونلاری چاپدیلا و آرادان آپاردیلار و اونلارین چوخلارین اؤلدوروردولر. اوندان سونرا نئچه ائیللرکی دوشمنلر طر فیندن آزار لاندیلار، تانرینین خُصُوروندا توبه ائلیب و اوندان ایستدیلر کی اونلاری دوشمنلرین ائللیندن قورتارسین .

هر دفعه کی اونلار توبه ائلیردیلر تانری بیر قورتاریجی گوندرمگین اونلاری قورتایردی. او آدام ، اونلارین دوشمن لرین ساواشیپ و اونلاری مغلوب ائلییردی. بئلكی راحتلیق اونلارین یوردوندا قالیجی اولوردی و قورتاریجی آدام یاخشی لیقینان اونلارا حوکومت ائلییردی ،تانری ایسرائیل ائلیته قورتارماق اوچون چوخ قورتاریجی یوللادی. اوندان سونرا تانری ایجازه وئردی کی بیر دسّته دوشمن ،مدیان آدیندا ایسرائیل ائلینی آرادان آپارسینلار ، گینه ده اونلار اوچون قورتاریجی یوللادی.

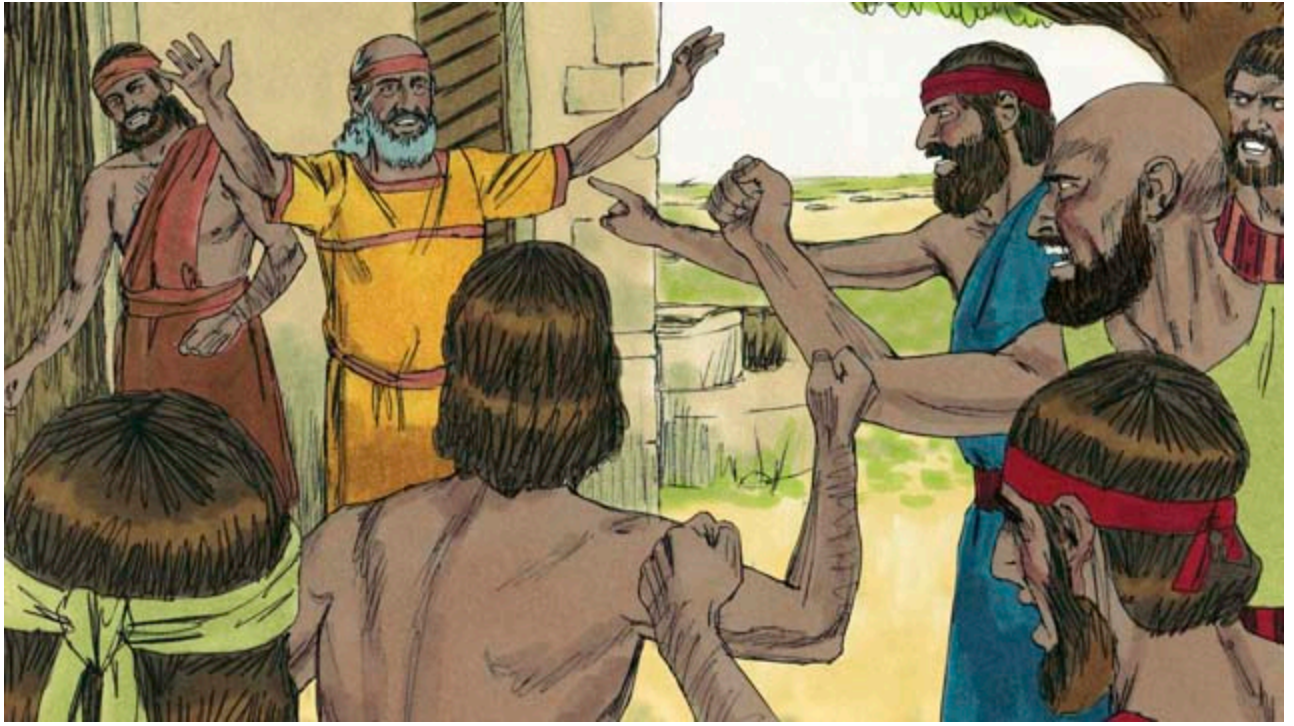
مدیانی لار یددی ایل ،ایسرائیل ائلینین آکیلرین چاپیردیلار. ایسرائیل ائلینی قورخودان غارلاردا گیزلنیردیلر کی اولمیه مدیانلار اونلاری تاپسینلار. سونوندا اونلار تانریا یالواردیلار کی اونلاری قورتارسین .

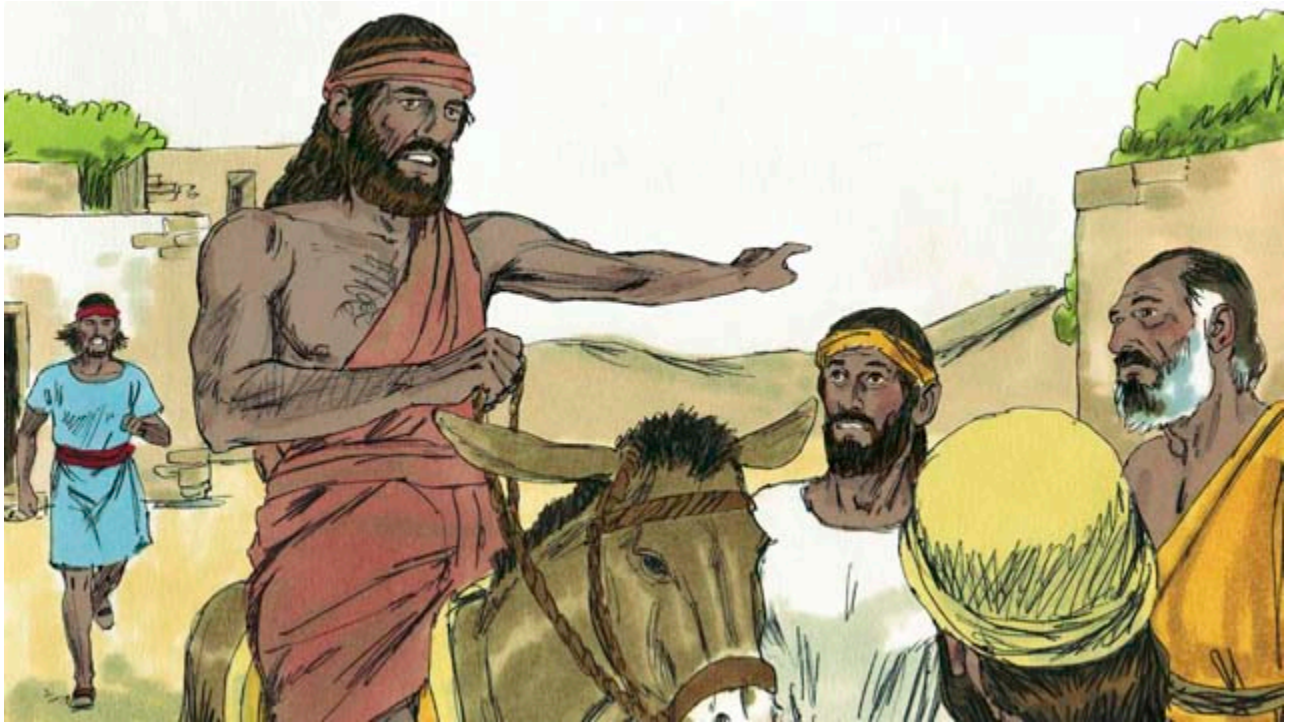
بیر گون جدعون آدیندا بیر اسرائیلی کیشی گیزیلی جاق بوغدا دیوردی کی مدیانلاراونی ائلییمسینلرچاپسین لار. او زامان یهوه ملکی اونا گوروسندی و دندی: ای اورکلی ساواشچی، تانری سَنَن دى. گنت و اسرائیلی مدیانی لارین اَنلیندن قورتار.

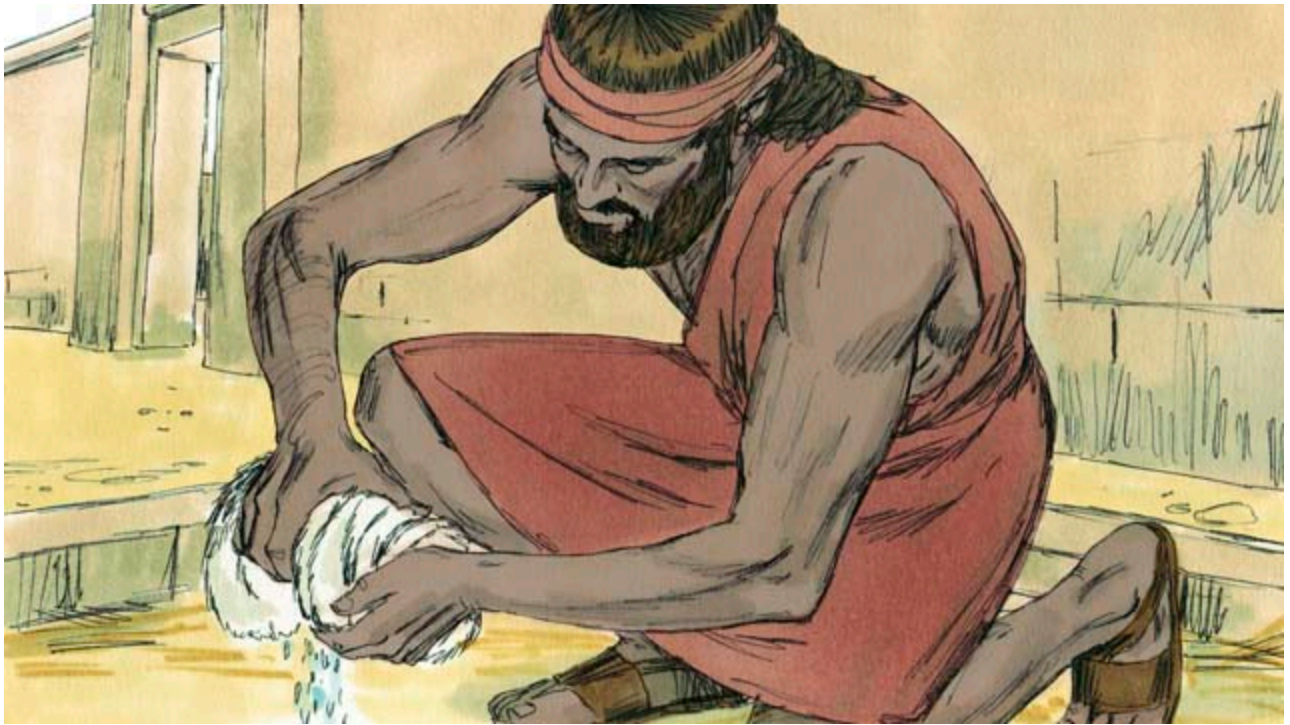
جدعونون آتاسی قوربان پئرینی ، بیر بُتا پائی وئرمیشدی .تانرینین بیرینجی ایستدیگی جدعوننان بویودی قوربان پئرینی داغیتسین. اما چون جدعون خَلقیدن قورخوردی گنجه یاریسینا قَدَر گوزلدى .اوندان سونرا قوربان پئرینی داغدیپ و خیردآلادی. او مکانین یاخْلیقین دا تانریا تزه قوربان پئری تیکدی و اوردا قوربان گسدى.

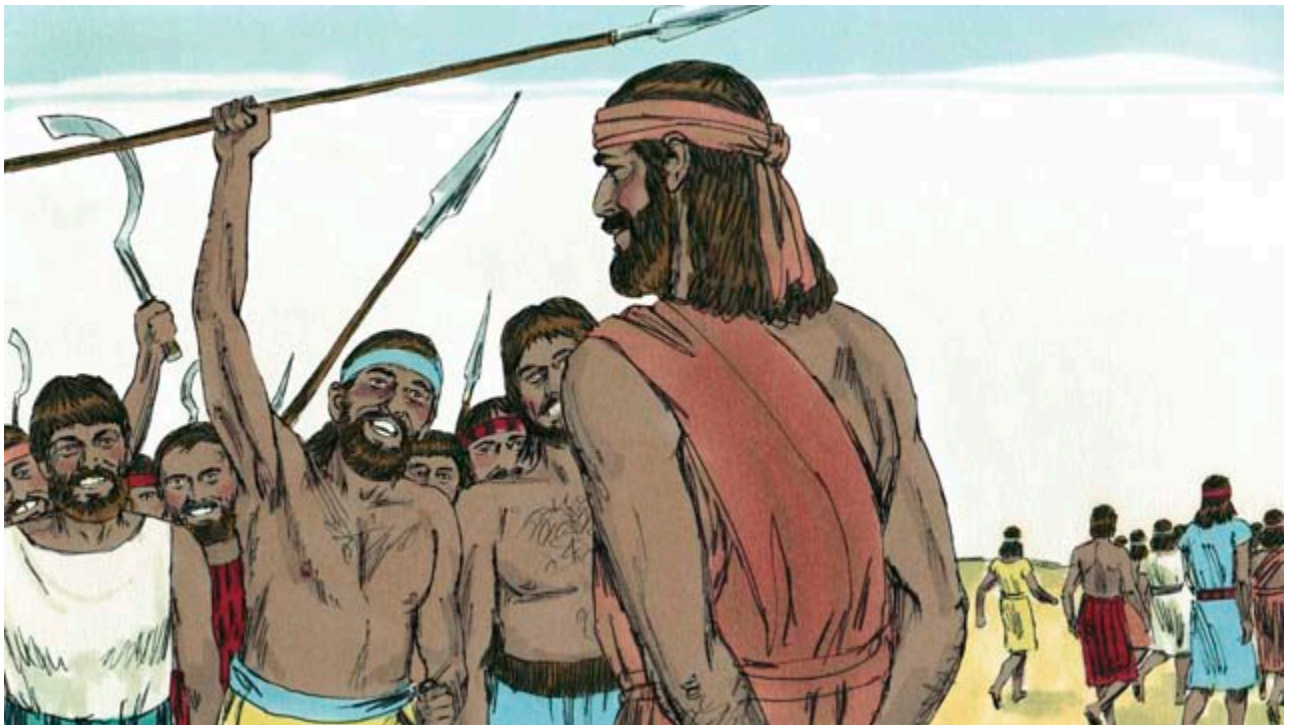
سونرا کی گونون سَحری، خَلق گوردولر کی بیر آدم قوربان پُئرنی بیخیب و اونو داغدیب، چوخ حیرصلندی لر. اونلار جدعونون ائیوئه ساری گُتدیئر کی اونی اؤلدورسون لر، اما جدعونون آتاسی دئدی: «نئیّه ایستیرسیز اوز تانری زا کومک ائلیسیز؟ اگر او تانریدی، گوپون اوزون گوزلَسین.» اونون یندیکلرینه گوره، اونلار جدعونون اؤلدورمَسیندن گُتدیئر.

سونرا مدیانی لار گینده گلدیئر کی ایسرائیل ائلینی چاپیب و سویسونلار. اونلارین سایبسی او قَدَر چوخیدی کی سایماقا گنلمیردیئر. جدعون بوتون ائلی مدیانی لارینان ساواشماقا چاغیردی. جدعون تانری دان ایکی نشان ایستدی گوئه کی تانری اون دان ایستییب ایسرائیلی لری قورتارسین.

بیرنجی نشان بویودی، جدعون بیر تیکه قویونون دریسیندن پتره گویوب و تانریدان ایستدی کی فقط درینین اوستونه دامجی اوتورسون. اما پتر قورو قالسین. تانری بو ایشی گوردی. او بیرسی گون، تانری دان ایستدی کی پتر یاش اولسون، اما دری قورو قالسین، تانری بو ایشی ده گوردی. بو ایکی نشان، جدعونی دوشوندوردی کی تانری اون دان ایستییب اسرائیلی مدیانیلارین ائلیندن قورتارسین.

۳۲۰۰۰ اسرائیلی سرباز جدعونون یانینا گلدیلر، اما تانری اونا یددی کی اونلارین سایسی چوخی. بونا گوره جدعون ۲۲۰۰۰ سربازلاری کی ساواشدان قورخوردولار ائوه یوللادی. تانری گینه یددی بونلارین سایسی دا چوخی. اوندان سونرا جدعون ۳۰۰ آدمی سئچیپ و قالانلارین ائوه قایتاردی.

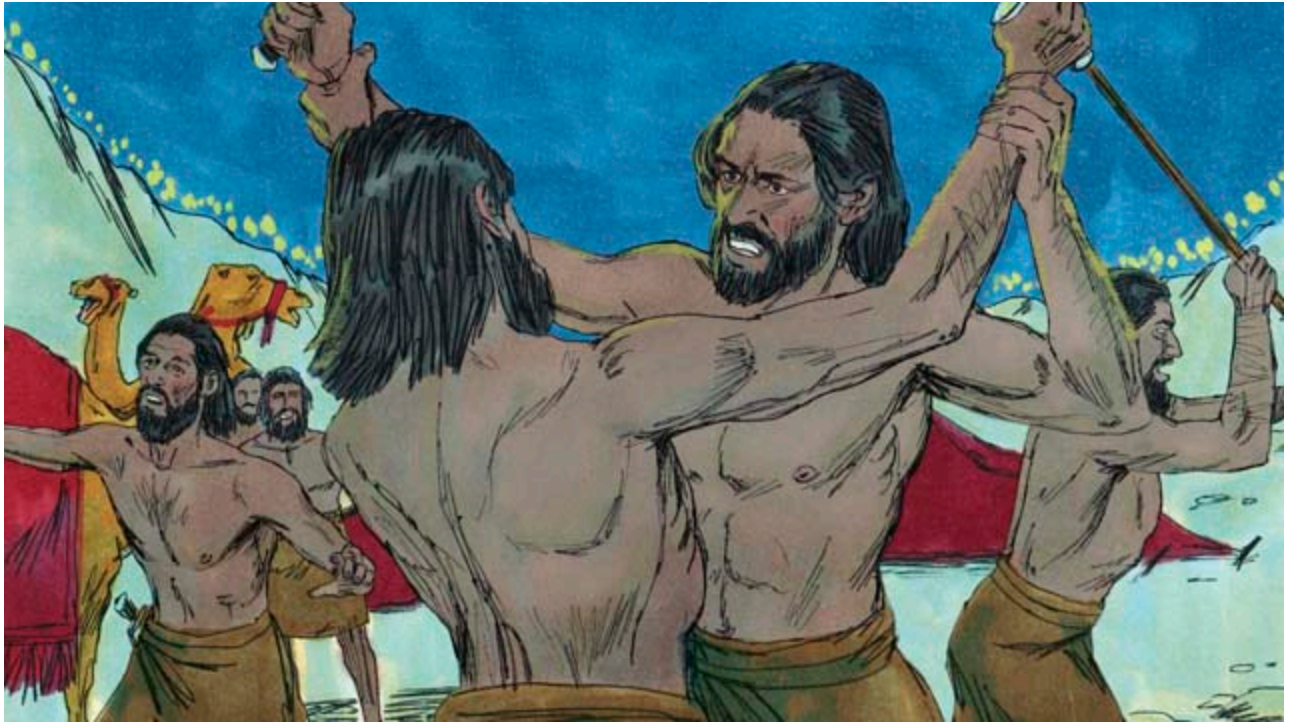
او گنجہ تانری چدعونا دئی: «گیزلیجہ مدیانلارین اُردولارینا گئت، اُو زامان کی اونلارین سۆزلرین انشیدیسَن، دای اونلارینان ساواشمقَدان قورخمایاجاقسان.» چدعون اونلارین اُردولارینا گئتدی و انشیتدی کی بیر مدیانلی سرباز یوخوسوندا نَه گورموشدی یولداشینا تعریف ائلییردی. یولداشی اونا دئی: «سَنین یوخوون مَعناسی بودوکی چدعونون اُردوسی بیزیم اُردوموزی، مدیانیلاری ارادان آپاراجاقلار.» اُو وقت کی چدعون بونی انشیتدی تانریا شوکر ائلدی.

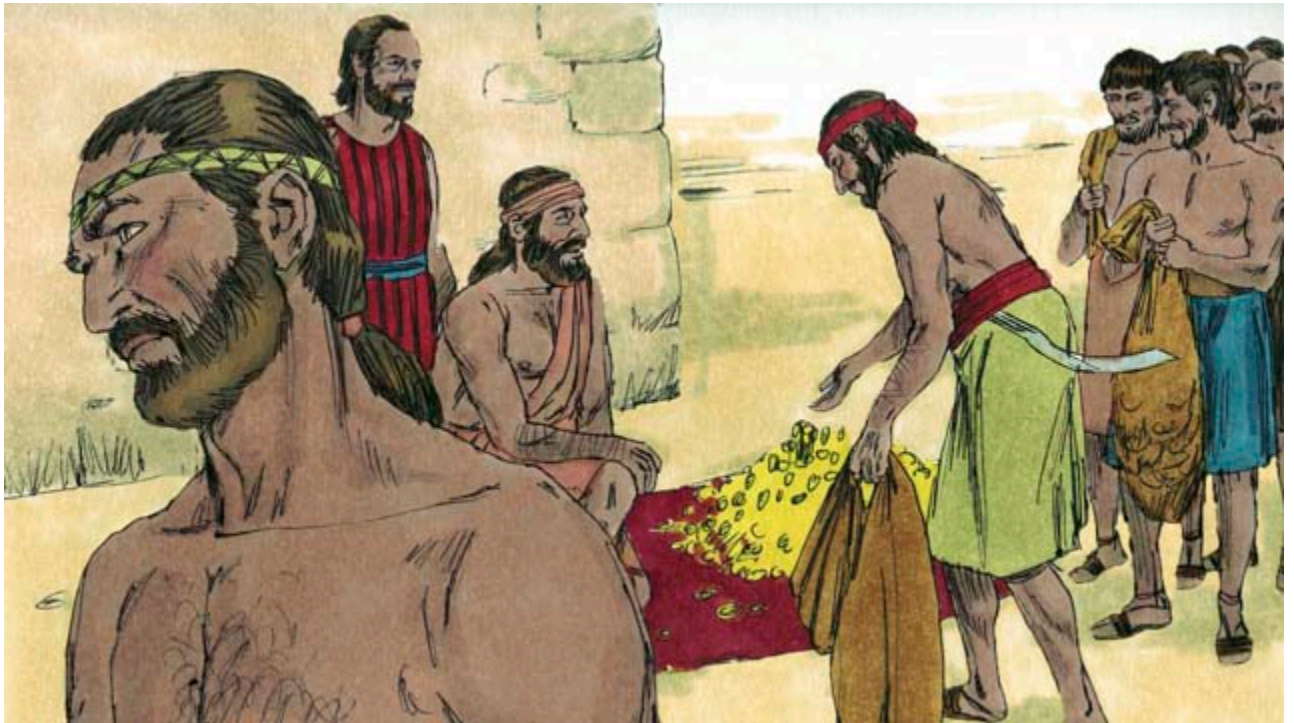
جدعون سرباز لارینین یانینا گنڏی و اونلارین هر بیرینه زیرنا و بیرساخی کوزه کی مشعلی واریدی، وئردی. اونلار دوشمنین اردو پئرنی او زامان کی مدیانیلار یو خودیدیلر، دورلد یلر. جدعونون ۳۰۰ سربازی مشعللرین، کوزه ایچینه قویموشدولار تا مدیانیلار مشعلین ایشقین گورنمسیئلر.

اوندان سونرا جدعونون بوتون سرباز لاری بیرلیکده کوزه لرین سیندیردیلار و مشعلین ایشیقی گورسندی. و او حال دا کی زیرنا لارین چالیردیلار، قیشقیریردیلار: «قیلینچ یهوه وجدعون اوچون دی.»

تانرى مېدانىلارى ئىلگە قارىشىق سالىدى كى بېرىبىرلەيتىن ساواشىپ و اولدورمگە باشلايدىلار. جىدون بىردىن ايسرائىل ئىللىنىن قالانىندا ئولۇرىن دىن چاغىردى تا مېدانىلارىن دالىنا دوشوب و اونلار دىن كومكلىرىنە گلسىنلار. اونلار چوڭلى مېدانىلى اولدوردولر و قالانىن دا ايسرائىل توپراقىن دان ئىشىگە اوتوردولر. او گون ۱۲۰۰۰۰ ادام، مېدانلى اولدولر. بو اوزدىن تانرى ايسرائىل ئىللىن قورتاردى.

خلىق ايسىدىلر جىدونى اوز پادىشاھلارى ئىلسىنلر. او اونلارا بو ايشىن اولماقينا اىجازە وىرمىدى، اما اونلاردان ايسىدى كى بىراز قىزىل خالقارلاردان كى مېدانىلاردان ئىلگە گىنرىمىشىدىلر، اونا وئرسىنلر. خلىق بىر چوخ قىزىل جىدونى وئردىلر.

اوندان سونرا جدعون او قیزیل لاردان ،بیر جیلیق قا کی کاهنین ریسلری گبیردی دورلندی .آما خلق ،او جیلیق قا کی دورلتمیشدی اونو بُت تَکین عیبادت ائلدیلر.،بونا گوره ، تانری ایسرائیل ائلینی گینده تَنبه ائلدی.چونکی بُت لاری عیبادت ائلمگه اوز گنتیرمیشدیلر و دوشمنلرین ایجازه وئردی کی اونلاری مغلوب ائلسینلر.سونون دا گینده تانریدان کومک ایستدیلر و تانری اونلارا آیری قورتاریجی یوللادی.

بو ایشلر نَچه دفعه تیکرار اولدی. ایسرائیل ائلی گوناه ائلیردیلر ، تانری تَنبیه ائلیردی ، اونلار توبه ائلیردیلر و تانری اونلارا قورتاریجی گوندیریدی. بو اوزون ایللر ده، تانری ایسرائیل ائلینه دوشمنلرین ائلیندن چوخ آدملار قورتارماق اوچون یوللادی.

سونون دا ايسرائيل ائلى تانريدان ايسئديئر كى آيرى خلقى لر كيمين اونلارا بير پاديشاه وئرسين. اونلار اوجا بويلى و گؤجلو بير پاديشاه ايسئيرديئر كى ساواشلاردا اونلارى رهبرلىق ائلييه بيلسين. تانرى بو ايسئكن راضى دئيردى. اما اوجور كى ايسئميش ديئر ، اونلارا بير پاديشاه باغيشلادى.

بو ناغيل موقدس كيتابين يازيلاريندان آلينيپ: داورلر كيتابينين ۱دن ۳ و ۶ دن ۸ بولومى، سموئيلين بير اينجى كيتابى ۱دن ۱۰ بولومى

١٧- تاترينين عهدى داودونان

ایسرائیلین بیرنجی پادشاهی، شاولیدی. خَلقین ایستدگی کیمین، اوجا بویولو و گۆزل سیما سی واریدی. شاولون حوکومتی باشلیان زامان، چوخ یاخشی پادشاهییدی آما یاواش یاواش بیر شر آداما دؤندی کی تانرینی دا داها ایطاعت ائلمیردی. بئله کی تانری اونون پئریئه بیر آیری کیشینی، پادشاهلیقا سئچدی.

تانری داود آدیندا بیر ایسرائیلی جوانی سئچدی و اونی حاضیر ائلدی کی شاول پادشاهین، پئرینده اؤتوردا . داود بیت لجملی و چوبانی دی. او حالدا کی آتاسینین قویونلارین ساخلیردی، ایکی یول سورونی آصلان و آبی نین ائلیندن قورتارمیشدی و اونلاری اولدورموشدی. داود بیر عادیل و آچاق گویول کیشیدی. او تانریا گوونی واریدی و اونی ایطاعت ائلییردی.

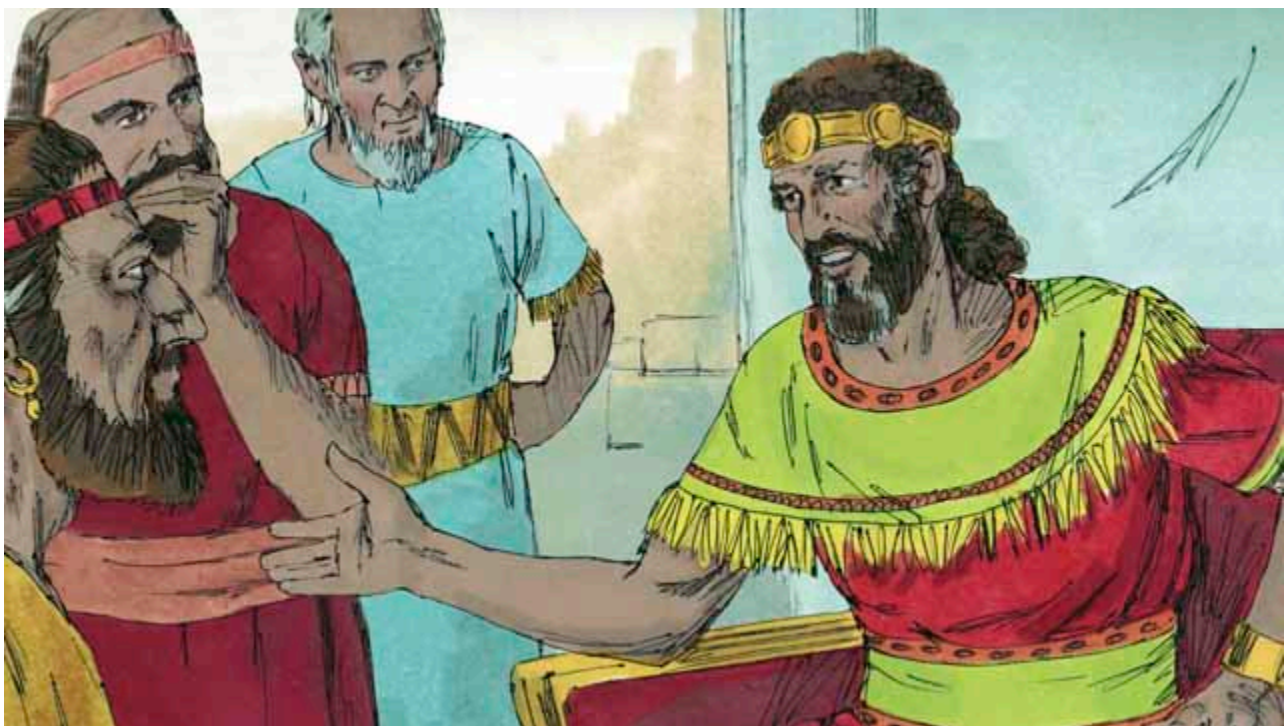
داودون جوانلىق زامانىدا، بىر اوجا بۇيلو آدمىنىڭ ساۋاشىدى كى آدى جولىياتى دى. جولىيات اوچ مېتىر بويو واريدى و گۇجو چوخيدى. اما تانرى داودا كۆمك ئىلدى كى جولىياتى اۆلدۈرە و ايسرائىلى قورتارا. اوندان سونرا، داود نېچە دَفْعە لَر ايسرائىلىن دوشمان لارىنا پىروز اولدى. او بىر زىرنگ و هوشلى ، سرباز اولدى و ساۋاشلارين چوخوندا، ايسرائىل ئىلىن رهبرلىق ئىلدى. خَلْقِين هامىسى داودى چوخ تَشْوِيق ئىلپىردىلَر.

خَلْقِين مَحَبَّتِي دَاوَدَا گُورَه شَانُولُون پاخلِيقِي نَا سَبَب اولدى. سونون دا شَانُول ايسْتَدِي دَاوَدِي اُولدُورَه آما دَاوَد بِيَر چُولَه قَاچْدِي وَ اُزُون گِيزَلْتَدِي. بِيَرگُون كِي شَانُول وَ سَربازلاري، دَاوَدِي آخْتارِيرْدِيلار، شَانُول بِيَلْمَدَن بِيَر غارا گِيرْدِي كِي دَاوَد اوردا گِيزَلْنَمِيشْدِي. شَانُول دَاوَدِي گُورْمَدِي. دَاوَد چوخ شَانُولا يَاخِينْلَاشْدِي وَ پَالْتارينْدان بِيَر آز كَسْدِي. شَانُول غار دان چِيخان زامان دَاوَد چِيغِيرْدِي وَ شَانُولُون كَسِيلْمِيش پَالْتارينِي اونا گُورَسْتَدِي. بو ايشِينَن شَانُولا بِيَلْدِيرْدِي، دَاوَد اونی اُولدُورْمَكِينَن پادِشاهْلِيقا ايسْتَمِيرْدِي يَنْتِيشْسِين.

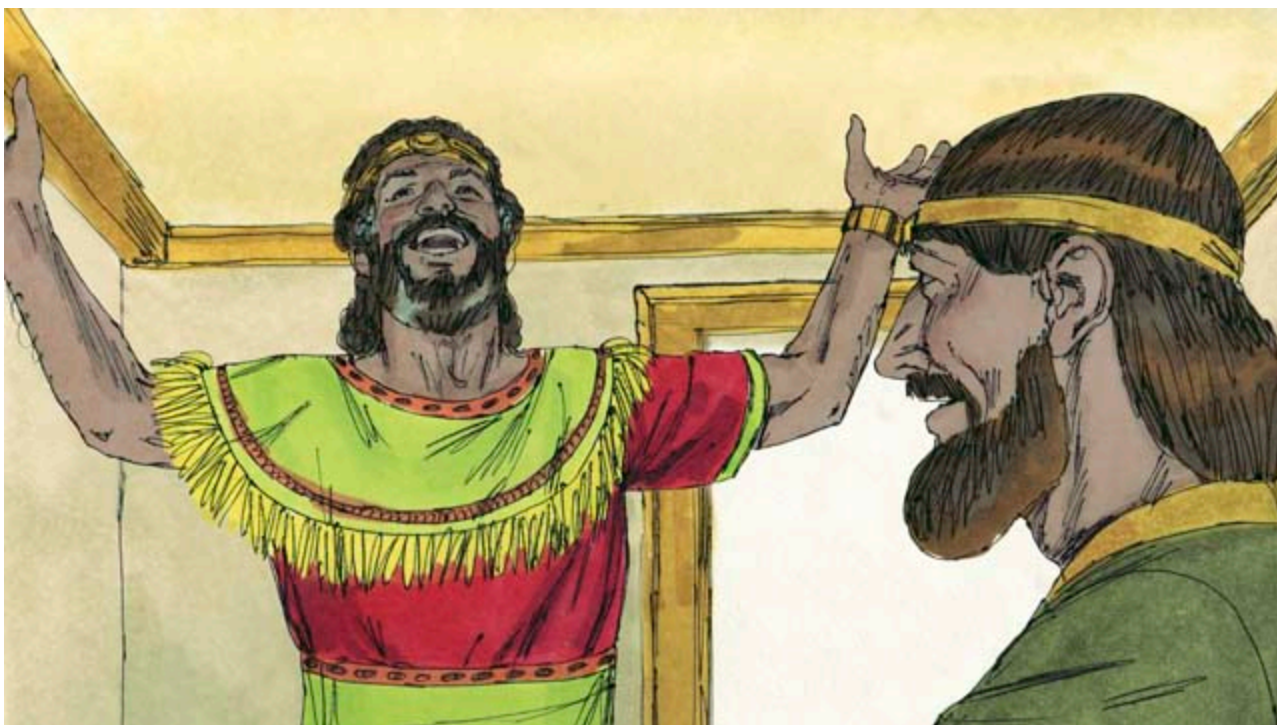
سونوندا شائول ، بير ساواشدا اولدى و داود ايسرائيلين پادشاهليقينا يېتىشىدى. او بير ياخشى پادشاهيدى و خَلق اونی چوخ سئویردى. تانری داودی بَرگت وئردى و هَر يئردە ایشلَرین دوز گئیردى. داود چوخ ساواشلارا گيردى و تانرينين کۆمگی له ايسرائيلين دوشمانلارینی آرادان آپاردى. داود اورشلیمی قَنح ائلییب و اونی اؤز باشکندی ائلدى و داود اوردا ياشادی و اوردا اولدى. او ۴۰ ایل پادشاهيدى و ايسرائیل بو مودتده وارلی و گۆجلی اولدى.

داود ایستیردی کی بیر عیبادت یئری دوزلئده کی بوتون ايسرائیل ائلی اوردا تانرینی عیبادت ائلییلر و اونا قوربانلیق پای وئزلر. ۴۰۰ ایله یاخین ، جماعت بیر یئردە عیبادت ائلییب و قوربان گسیردیلر کی گوروش چادیری آدی واریدی و موسی اونی دوزلتمیشدی.

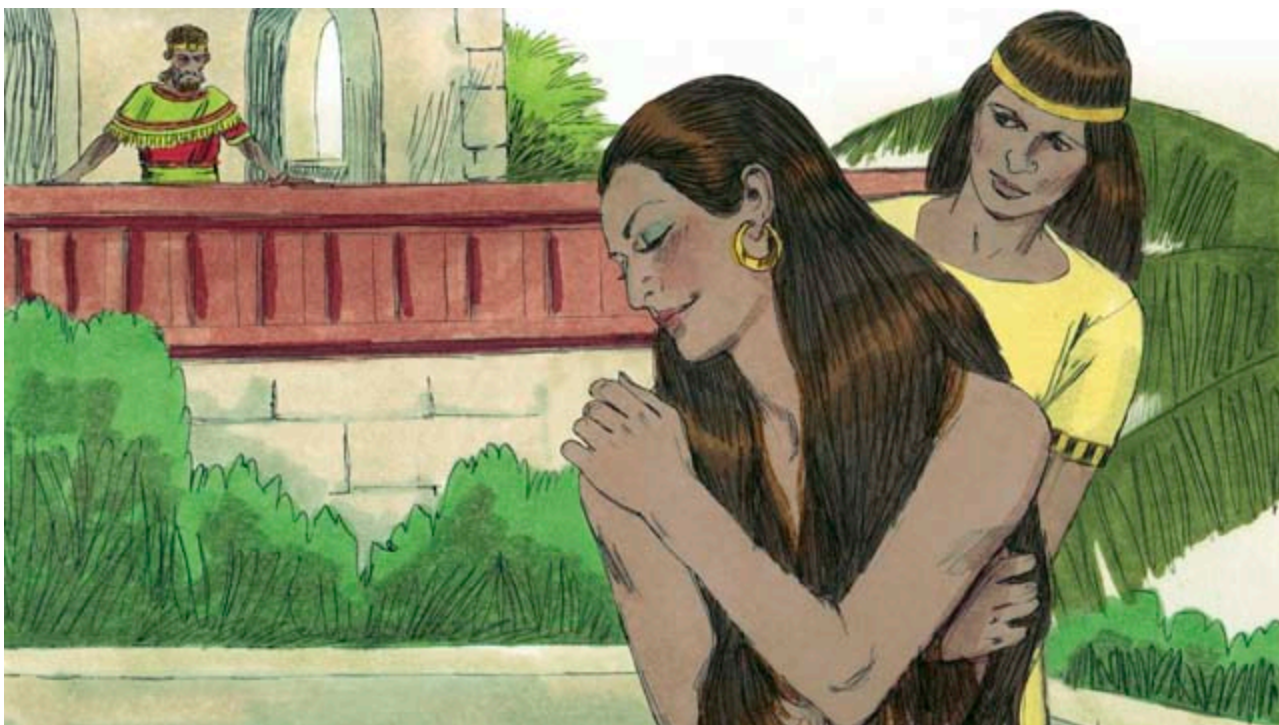
آما تانری ناتان آدیندا بیر پیغمبری داودا یوللادی و اونا دئدی: « چون کی چوخ ساواش لاردا واریدین، سن مئه عیبادت پئری تیکمی
یَجَکَسَن بَلْکِ سَنین اوغلون اونی تیگجک. بونا گوره من سئه بَرَکت وئرجاقام. بیر آدم سَنین نسلین دَن ايسرائیل خَلْقِیَنه سونونا قَدَر
حُکومت ایلینجا. » تَک اینسان کی داودون نسلیندن سونونا قَدَر پادشاهلیق ائله بیاردی عیسی مسیح دی. مَسیح هَمَن تانرینین سنجیلمیشی
دی کی دونیائی بوتون گوناھلارین دان قورتاریردی.

داود بو سۆزی انشیدن زامان، تانرینی چوخ شکر ائلدی. تانری دا اونون باشین اوجا ائلدی و اونا چوخ بَرگت وئردی. دوزدوکی داود تانرینین وعدّه لرین دؤغرو اولماقینین زامانین بیلیمیردی، اما بیز ایندی بیلیریک کی، ایسرائیل خَلقی، گرک داودون زامانین دان، مین ایله یاخین مسیحین گلمگین گوزلیئلر.

داود چوخ ایللر عیدالتی له حوکومت ائلدی. او تانری دان ایطاعت ائلیردی و تانری دا اونی بَرگت وئیردی. اما داود عُمرونون سونون دا تانرینین قاباقیندا بیر بویوک گوناّه دوشدی.

بیر گون، داودون بوتون سربازلاری ساواشماقا ائشیگیدی لر، داود سارایین دامینین اوستوندن ائشیگه باخیردی ، بیر گوزل و خوش سیما آروادی گوردی کی چیمیردی. او آروادی تانیمیردی اما بیلدی کی اونون آدی بَتشَبَع دی.

تاماهدان اوزاق اولماق پئرنه ، داود بیر آدمی یوللادی کی او آروادی یانینا گئیرسین. داود او آروادینان یاتدی و سونرا اونى اؤز ائوینه گؤندردی. بیر آز زامان کئچمدی کی بَتشَبَع داودا خَبر یوللادی و دندی کی بویلودی.

بَتَشَبَعِین اَری کی آدی اوریائیدی ، داودون بیر یاخشی سربازلارینانیدی. اوریایا زامان ساواشا گِنتمیشدی و ائودن اوزاقیدی. داود اونی چاغیردی و اونا دندی کی ائوه گئدیب و آروادینین یانیندا قالسین. اما اوریایا ائوه دونمگی قبول ائلمدی چون سربازلارین چوخی ساواش میدانیندی دیلر. بونا گوره داود اوریانی گینده ساواش میدانی نا، یوللادی و بویوک باشلاردان ایستدی کی اونی ساواش میدانین قاباقینا گوندرسینلر کی اؤلسون . بوجور اؤلنکی اوریایا ساواشدا اؤلدی.

اوريانين اۆلمگين دن سونرا داود بَتشَبَعين ائولندي و او داودا بير اوغلان دوغدى. تانرى داودون بو ايشيندن چوخ حيرصلندي. بو اوزدن ناتان پيغمبىرى يوللادى كى داودون پيس گوناھين اوزوئە گنتيرسين. داود گوناھينا اعتيراف ائلدى و تانرى اونى باغيشلادى. داود عومرونون سونونا قدر حتى چتتين زامانلاردا، تانرىنى ايطاعت ائلدى.

داودون گوناھينين مोजازاتينا گوره ،داودون اوغلو اولدى . و همده ائل طيفاسين چوخى داودون سوزوندن باش دوندرديلر. داودون جلال و عزيزتى خلقين گوزنده چوخ ازالدى .داودون ايطاعتسيزليقيئە گوره تانرى او سوزو كى اونان باغلاميشدى وفالى قالدى و پئريئە گتيردى. سونرا، داود و بتشبع بير اوغلان صاحيبى اولدولار كى آدينى سليمان قويدولار.

بو ناغیل موقّس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ: سموئیلین بیرینجی کیتابی، ۱۰ بولومی و ۱۵ دن ۱۹ و ۲۴ و ۳۱ بولومی، سموئیلین
ایکینجی کیتابی، ۵ و ۷ و ۱۱ و ۱۲ بولومی

۱۸ - اسرائیل پادىشاھلىقىنىڭ بۇلۇنمەسى

سولیمان اورشلیم شہریندہ بیر معبد دوزلندی کی اونون تیکمه سینین و سایلین داود بیر پئره یغمیشدی. او زاماندان سونرا ، گوروش چادیرین پئرنه ، خلق ائلییه بیلیردیئر اوردا تانرینی عیادت ائلسینئر و قوربان پایی وئرسینئر. تانری معبد ده حاضیریدی و اوز ائلین یاشییردی.

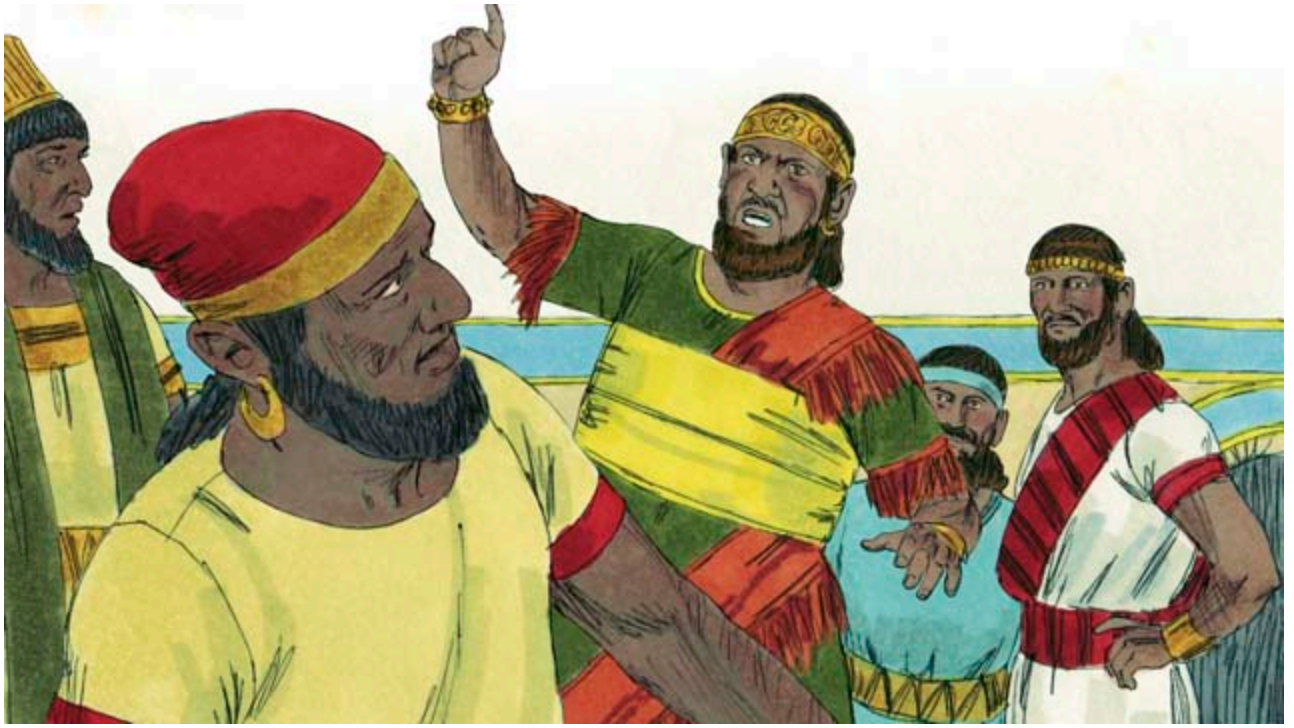
اما سولیمان آیری ائلرین آروادلارینا اورگ باغلییب و اونلاری آروادلیقا قبول ائلدی. او آز چوخ، ۱۰۰۰ آروادینان ائولندی. بونا گوره تانرینین آمریندن چیخدی. چوخ ساییدا او آروادلار ، اوزگه اولکلردن گلیمشیدیئر و عیادت اوچون اوزلرین بئ گئیرمیشیدیئر. او زامان کی سولیمان قوجالادی ، اودا آروادلارینین بئ لارین عیادت ائلییردی.

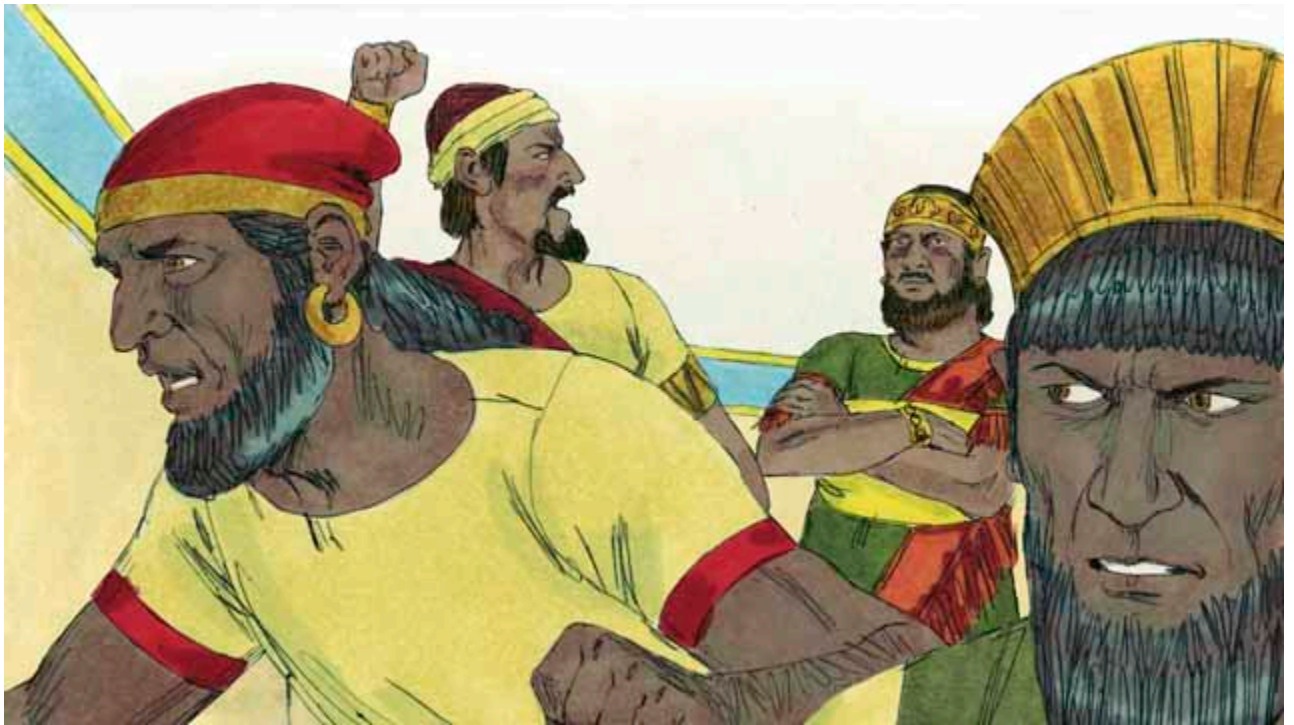
بو سببیلہ تانری سولیمانا حیر صُنْدی و اونا دُندی کی، مَنْدَن باش دوندر مَگین جَراسی بودور کی ایسرائیل پادشاهلیقی، اونون اُولومونْدَن سونرا ایکی پُتره بولونْجک.

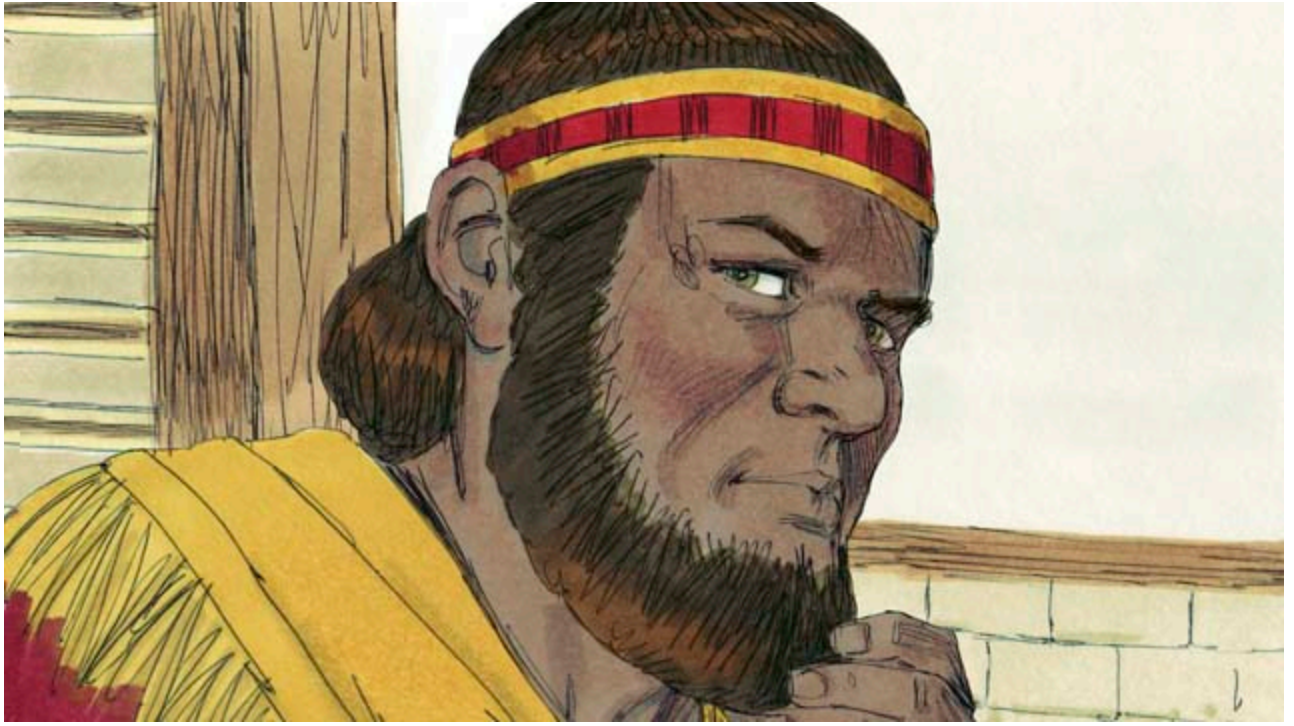
سولیمانین اُولومونْدَن سونرا، اُوغلی رُخْبعام اونون پُترینه اُتوردی. ایسرائیلین بوتون اِثلی بیر پُتره یغشیدیلار کی اونی اُوز پادشاهلاری اِنْسینلَر. اونلار رُخْبعام گیلْلیک اِنْدیلَر کی سولیمان اونلاردان چوخ ایش چْکیر و مْجبوریدیلَر چوخ مالیات و نرسینلَر. اونلار رُخْبعامدان ایسْتدیلَر کی اَناسی کیمین چْتین توتماسین.

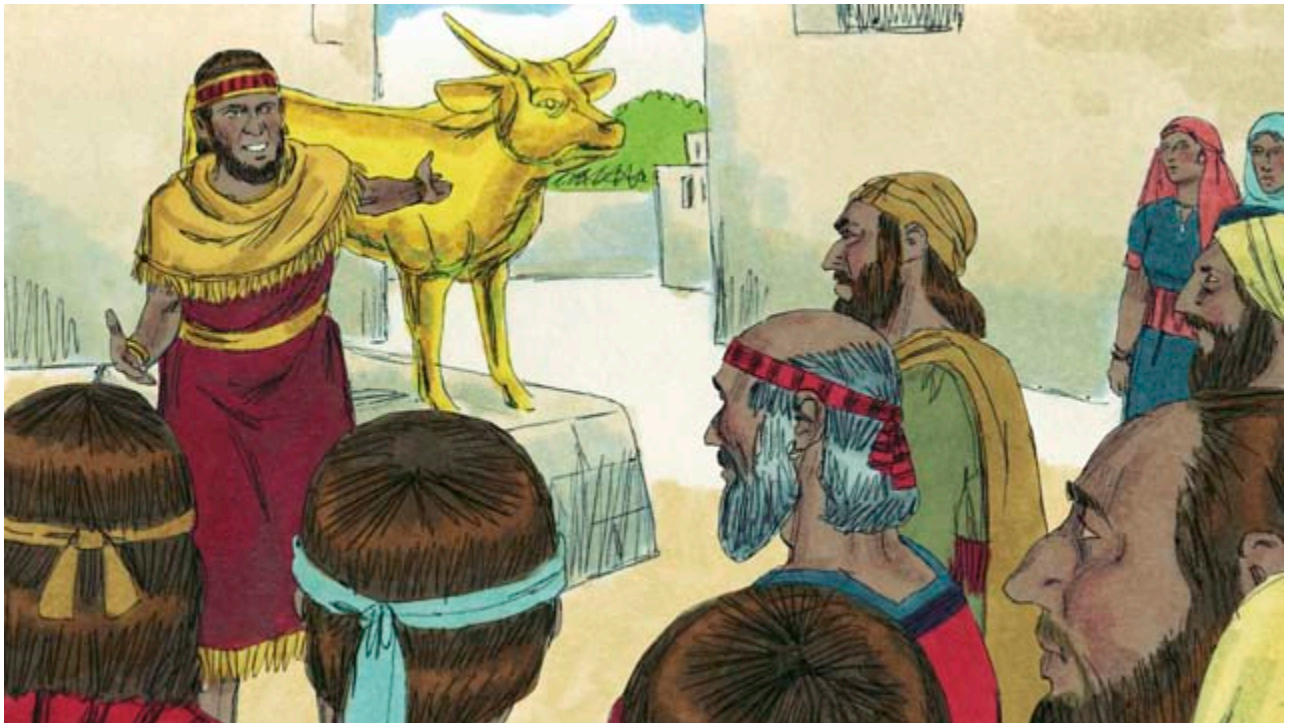
آما رُحُبعام سَفَح بَير جَواب وئردى و دئدى: «سيز فيكر ائليير سيز كى آتام سوليمان چوخ چَتين توتوردى ، آما من سيزى چوخ ايشلديب و عذاب وئر جاقام.»

اونون سؤزلرين ائشيدندن سونرا خَلقين چوخى اونا يوگوردولر . اون ائل، ايسرائيل ائللريندن اوندان آيريلدیلار. فقط ايكي ائل اونا وفالى قالدیلار و اونلار اوزلرين يهودا پادشاهلىقى آدلانديرديلار.

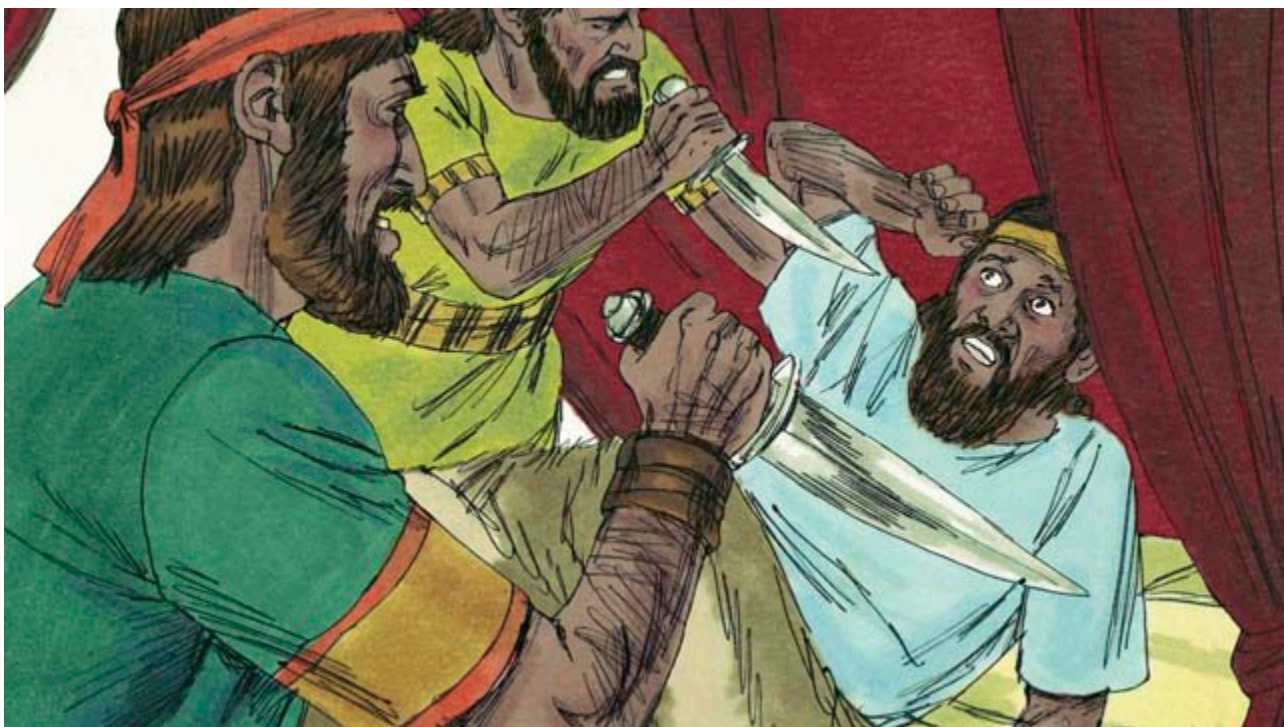
اون آیری ائلده، بیر کیشینی پربعام آدیندا اوز لرینه پادشاه ائلدیئر کی بولگه نین شومالین دا یاشییردیلار و اوز لرین ایسرائیل پادشاهی آدلانیردیلار.

پربعام تانرینی ایطاعت ائلمیردی و بو سبب اولدی خلق گوناها ساری گئتسینلر. او ایکی بُت دوزلندی و خَلقَن ایستدیکي اونی عیبادت ائلسینلر. اونلار عیبادت اوچون داهی اورشلیم شَهرینه کی یهودا پادشاهلیقی اوردیدی گتتمیردیئر.

يهودا و اسرائيل پادشاهى بيرير لرین دوشمن اولدولار و چوخ زامان لار بيريرین ساواش حالیندی لر .

اسرائیلین تزه پادشاهلیقین دا، پادشاهلارین هامیسی پیسیدی لر. اونلارین چوخى، او اینسانلارین آنلین کی ایستردیلر پادشاهلیقی آنله کنیر سینلر ، اؤلدورولدولر.

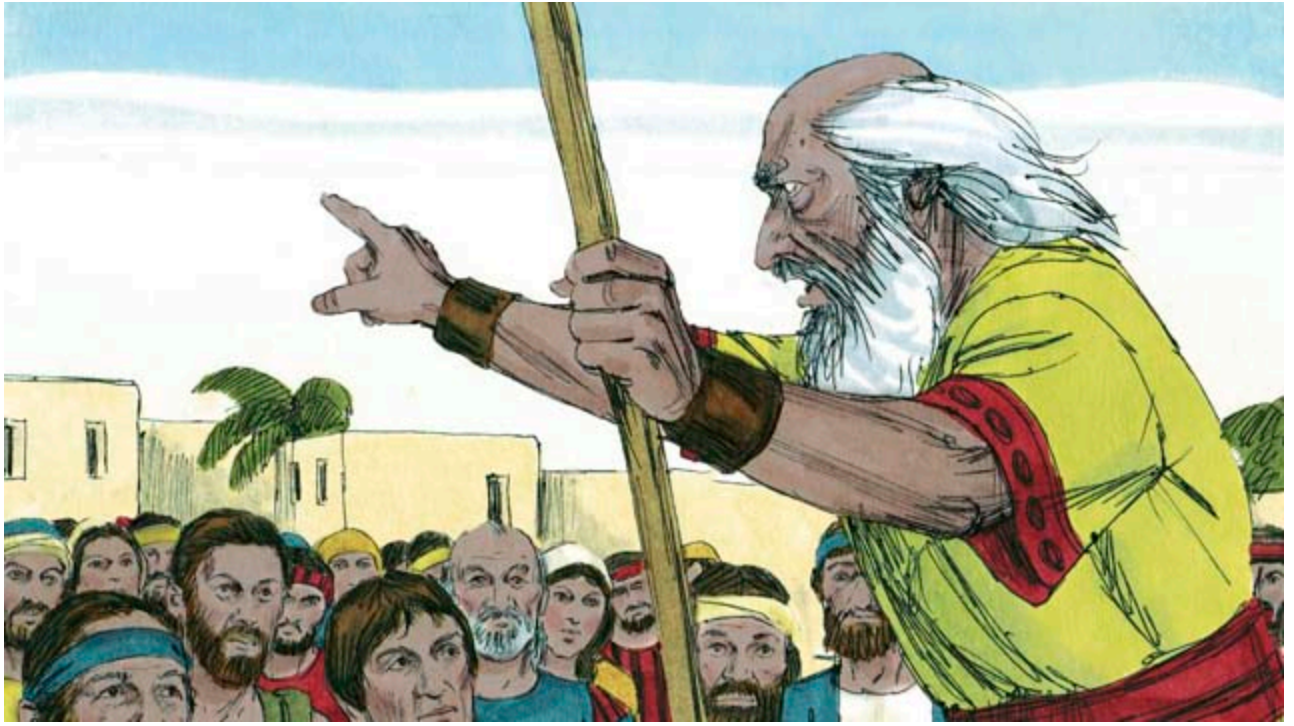

او پادشاهلارین هامیسی و ایسرائیل ائللینین چوخی بُت لاری عیبادت ائلییردیلر. بوتلاری عیبادت ائللین زامان دا فاحیسه آروادلارینان یاتیردیلار و حتی اوشاقلاری بُت لار قوربان کسیردیلر .

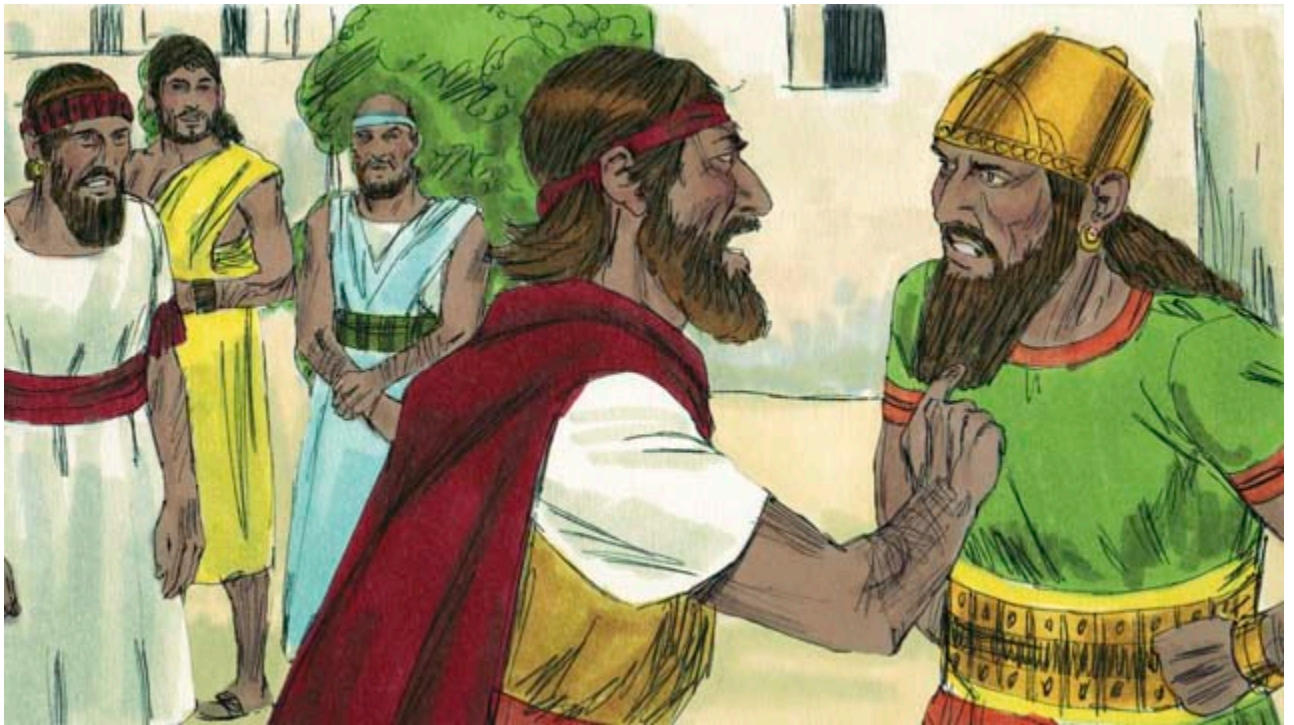

یهودا پادشاهلاری، داودون نسلینتی دیلر. بو پادشاهلارین بعضی لری یاخشی اینسانیدیلر. اونلار عیدالتینن حکومت و تانرینی عیبادت ائلییردیلر. اما یهودانین پادشاهلاری چوخی پیسیدی لر. حتی بعضیلری اوشاقلاری بُتلارا قوربان کسیردیلر. یهودانین خلقینین چوخی تانریا دوشمن اولوب و آیری تانری لاری عیبادت ائلدیلر. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینب:

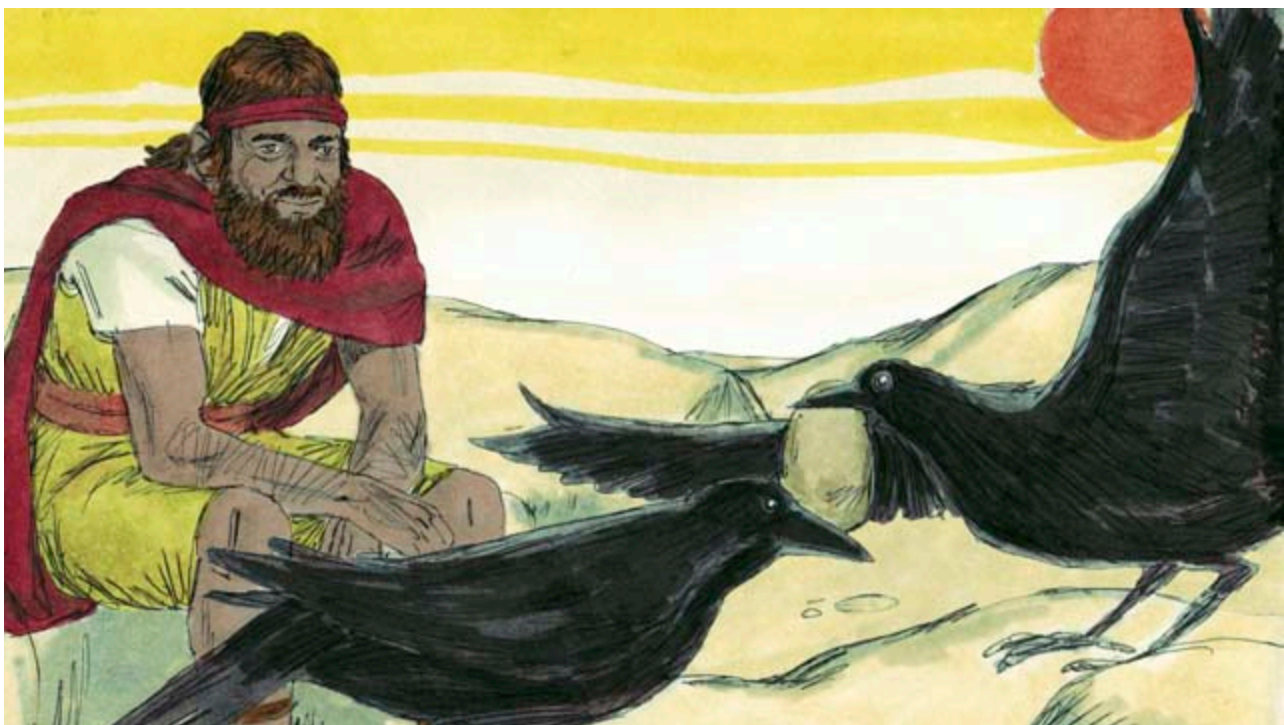
۱۹- پیغمبر لَر

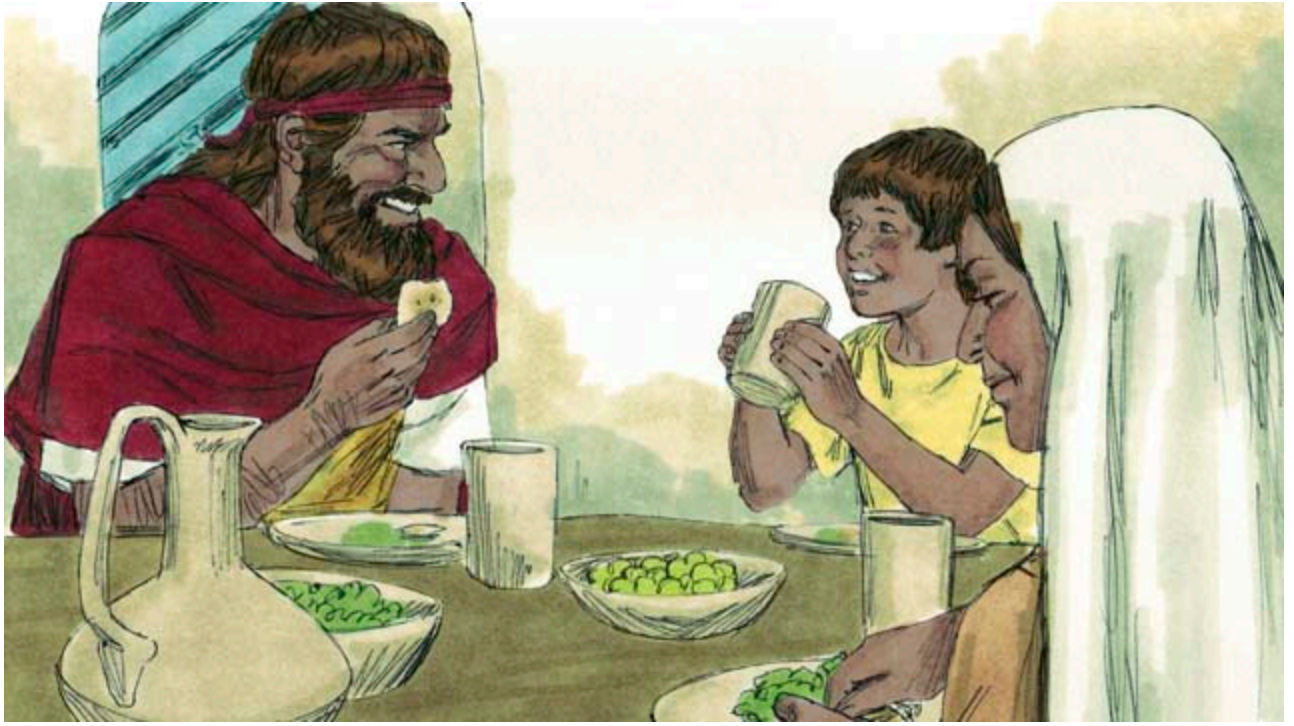
ايسرائيلين بوتون تاريخينين بويو، تانرى اونلارا پيغمبرلر يوللادى. پيغمبرلر تانرىدان خبەرلرين آليرديلار و اينسانلارا چاتيريرديلار.

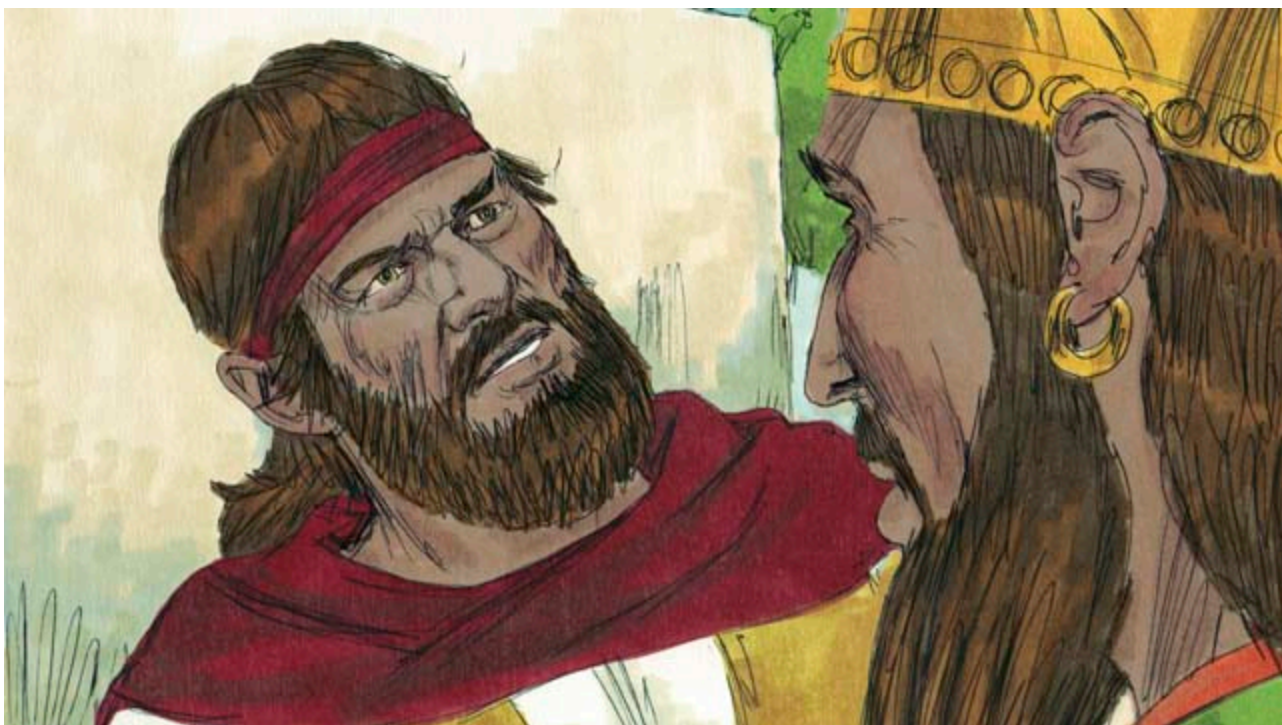
ايليا پيغمبر، آخاب پادشاهين زامانين دا ياشييردى. آخاب بير شر كيشيدى كى خلقى بعل بتا عيادت ائلمگه تشويق ائلييردى. ايليا آخابه ديدى كى تانرى اونون جزاسين وئزجاق. او هم ده آخابا ديدى: «ايسرائيل اولگه سين ده، منيم آمريم اولمادان هئچ بير دامجى ياغيش پئر اوزونه ياغمياجاق». آخاب، ايليانين بو سوزون دن ائله حيرصلندى كى ايسئدى اونى اولدوزه.

تانرى ايليايا دىدى كى چۆلە گىندىب و اوردا اوزونى آخابدان گىزلتسين. ايليا چۆلە گىندىب و تانرى گورسەن بير آرخين يانيندا پىرلشدى. هر گون سحر و اخشام، قارقالار اونا ات و چۆرك گىتيرىدىلر. بو موددته آخاب و سربازلارى، ايليانى آختارىدىلار اما اونى تاپا بىلنمىردىلر.

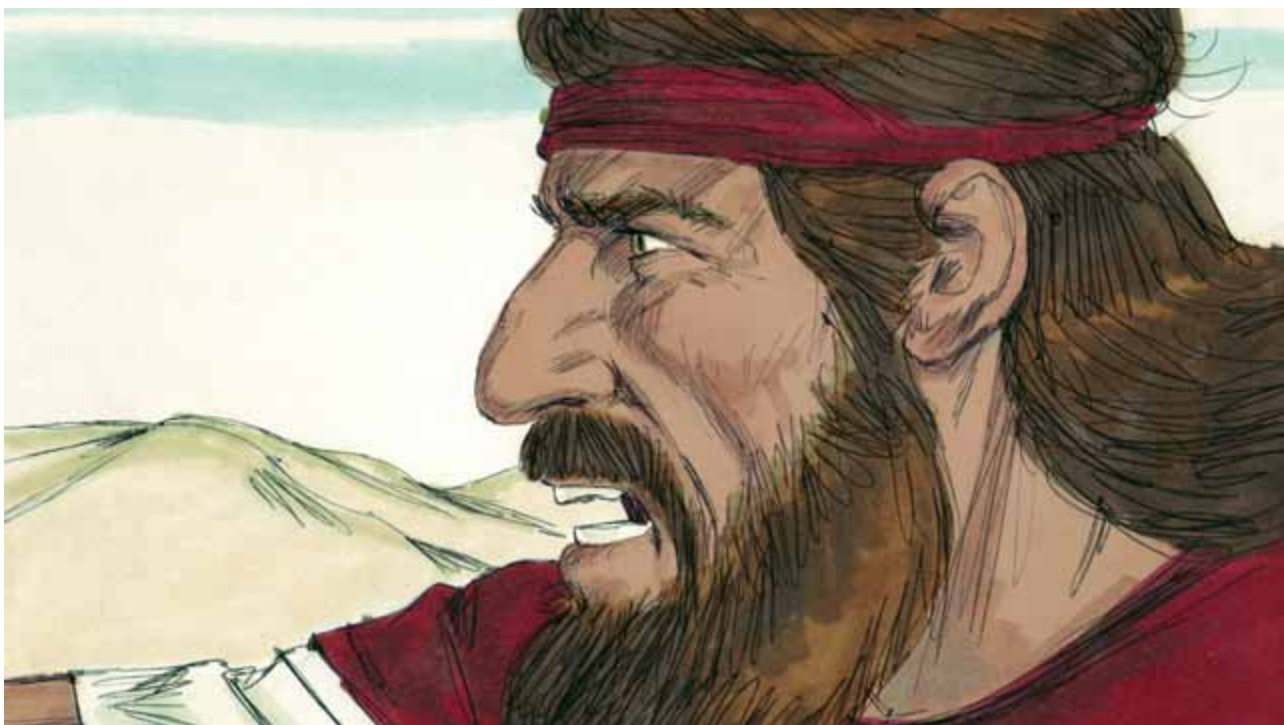
ياغيش ياغميردى و زامان گنچمىدى كى آرخ قورودى. بو سببه گوره ايليا بير ياخين آيرى يوردا گنتدى. اوردا بير يوخسول آرواد اوغلينان ياشيىردى كى قحديقا گوره آذوقه لرى قورتارميشدى. بو حال دا او آرواد، ايليا پيغمبره پنتيشيردى و تانرى دا اونون و اوغلونون ايتياجلارين وئيردى. اونون اون كوزه سى و ياغ قابى لارى هنج زامان بوشالميردى و او قحطديق زامان دا همشه پئمكلرى وارىدى. ايليا اوچ ايل اوردا قالدى.

اوچ ایل یاریم دان سونرا، تانری ایلیا یا دئدی کی گینه یاغیش یاغاجاق. تانری ایلیا دان ایستدی کی اسرائیل پادشاهلیقنا قاییدیب و آخابینان دانیشسین. او زامان کی آخاب، ایلانی گوردی دئدی: « بوتون مُصیبت لرین سَببی سَن سَن.!» ایلیا جوابین دا دئدی: « بو چَتینیق لار سنین اوزون دَن دی. سَن دؤغرو تانرینی ترک ائلدین و بَعلی عبادت ائلدین. اسرائیل ائللین هامیسین گرمِل داغینا گتیر.»

بوتون اسرائیلی لر و بَعل پیغمبرلری کی ۴۵۰ آدام اولوردولار، گرمِل داغینا گلدیلر. ایلیا دئدی: « نَه وَقْتَه کیمی ایستیرسیز شَک دَه قالاسیز؟! اَگر یَهُوه، تانری دی اونی عبادت ائللین، اَگر بَعل تانری دی، اونون یولونی گَندین.»

اوندان سونرا ايليا، بَعل بُوتين پيغمبرلرينه دى: «بىر اوكوز قوربان ائلين. اتين نچە پارچا ائلين و قوربان پئرين اوستونە گويون اما اوني يانديرماين. من اوزوم دە آيرى قوربان پئرين اوستونە بو ايشى ائليجاquam. او تانرى كى قوربانلىق لارا اوت يوللاسا، دوغرو تانرى دى.» بونا گورە بَعل بُتين پيغمبرلىرى، قوربانلىقى قوربان پئرينە گئيردىلر اما اوت يانديرمادىلار.

اوندان سونرا اونلار بَعل بُتونا سارى دوعا ائلدیلر: «ای بَعل، بيزيم سسيميزى ائشيت». اونلار بوتون گونى دوعا ائلدیلر، اوجا سسين بَعلی چاغيردىلار و پيچاقينان اوز بئتلرين ياراليردى لار. اما بَعل دن هنج جواب گلدى و هنج اوت دوشمى.

بَعْلين پيغمبرلری بوتون گونی دوعا ائلمکدن يورولوب و دوعا ائلمکدن آل چئکديلر. اوندان سونرا ايليا آيرى اؤكوزى قوربانلىق اوچون قوربان پئرينين اوستونه گويدى و خَلَقَه دئدى کى اون ايکى دَنَه بويوک کويَه نى سودان دولدورسونلار و قوربان پئرينين اوستونه بوشاښينلار کى اؤكوزون آتى، اؤدون و دؤره سينده کى يئريده، هاميسين ايسلاښين.

اوندان سونرا ايليا بوجور دوعا ائلدى: «اى يَهُوه، اى ابيراهيمن، ايسحاقين و يعقوبون تانريسى، بو گون بيزه گورست کى سَن ايسرائيلين تانريسى سان و مَن سَنين خيدمتچينم. منيم دوعامى ايجابت ائله کى بو ائل بيلسين دوغرو تانرى، سَن سَنن.»

بیردن گۆی دن اؤت دوشدی و آتی، اؤدونی، داشلاری، توپراقی و قوربان یئرینی سَپیلن سوی یاندیردی. خَلق بونی گۆزندن سونرا
بیردن پئره دوشدولر و دَندیلر: «يَهُوه تانری دئر! يَهُوه تانری دی!»

اوندان سونرا ایلیا دَندی: «قویمایین بَعل ئُتون پیغمبرلَرین دن بیرى دَه قاچماسین!» سونرا خَلق بَعلین پیغمبرلَرینین هاممیسین توتودولار
و اونلارین هاممیسین اوردان آپاریپ و اولدوردولر.

سونرا ايليا، اخاب پادشاهينا دئدى: «تَنْز ائوينه قاييئ چون كى بو تْزليک ده ياغيش ياغاجاق.» او زامان دا، قارا بولوتلار گؤئ اوزونى بورودى و گؤجلو ياغيش ياغماقا باشلادى. يَهُوه فَحْطِيقى قورتاردى و بو ايشيئَن گُورستدى كى تْک او دوغرو تانريدئر.

ايليانين ايشى قورتارائدان سونرا، تانرى اِليشع آدين دا بير پيغمبَر سئچدى. تانرى اِليشعين ائلين چوخ مُعْجَزه لر گُورسئدى. معجزة لرين بيرى نَعمانا اولدى كى دُشْمَن اُردوسونون بويوكلريندن دى. او چوخ قورخمالى بير دَرى ناخوشلوقونا ياخالان مىشدى. او اِليشع نين بازه سينده انشيئتميشدى ، بو اوزدن اونون يانينا كُنْديب و شَفا سَين ايسئدى. اِليشع نَعمانا دئدى كى اُرْدُن چايينا كُنْده و اوزون پىدى يُول سويلا باتيرا.

نَعْمَان بو سۆزی ائشیدن دَن سُونرا چوخ حیرصلَندی وَ فیکر ائلدی کی سَفح ایشدی وَ ایستَمیردی او ایشی گورَه. اما سونرا فیکری دئییشدی وَ گئنتدی پَددی یول اَردن سوینا بائدی. پَددینجی دَفعه کی سوا بائدی وَ ائشیگه چیخدی، کامیل شفا تاپدی!. تانری اونی شفا وئردی.

تانری اسرائیل ائلینه چوخ آیری پیغمبرلَر یوللادی. اونلارین هامیسی خَلقه هوشدار وئردیلر کی بُت لاری عبادت ائلمَگیندن آل چَکسینلَر، عیدالت وَ اینصافی نان بیربیرلَرینن تَریش سینلَر، بیربیرینه رَحَم ائلسینلَر، پیسلیک دَن اوزاق اولسونلار وَ یئرین ده تانرینی ایطاعت ائلسینلَر. اگر بوجور تَریشمسَلر، تانرینین گوزونده گونَهکار ساییلیب وَ اونلارا جَزا وئرجاق.

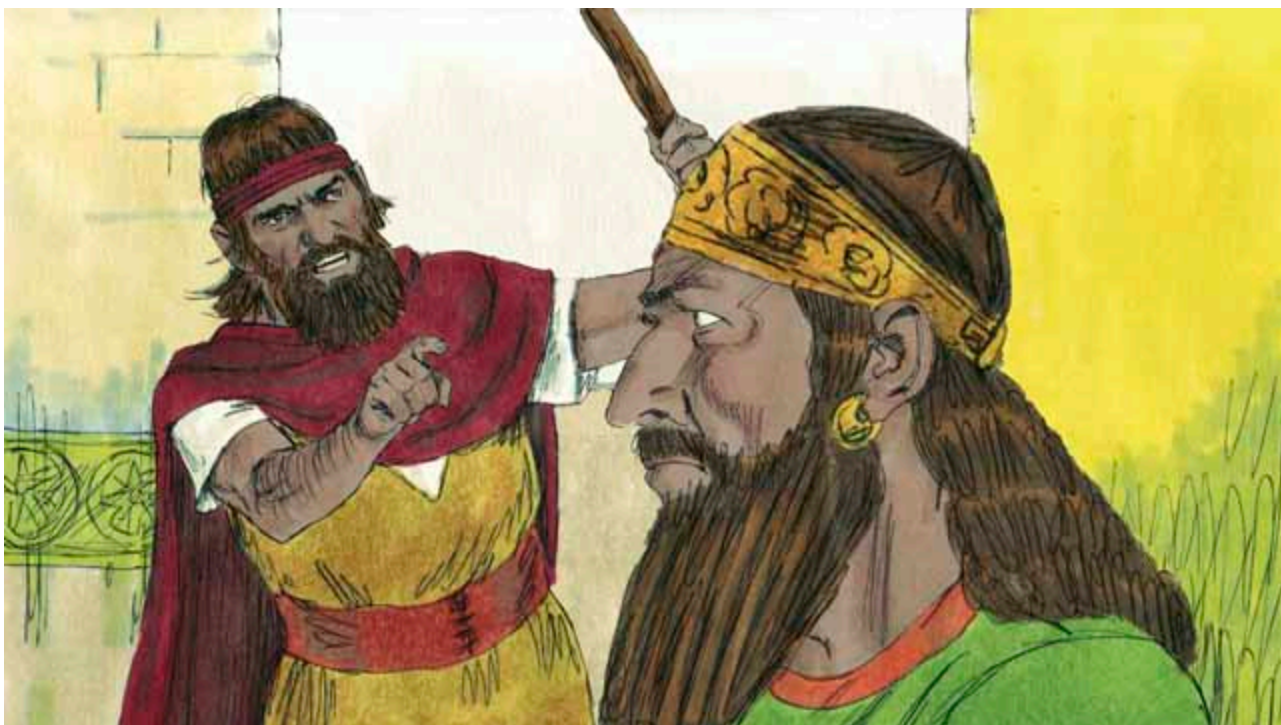
چوخ زاماندا، خَلْق تانرینی ایطاعت ائلمیردیئر . اونلار چوخ زامان پیغمبرلَره پیس تریشیردیئر و هَر دن اونلاری اولدوروردولر! بیر یول، ارمیا پیغمبری درین قویویا سالدیلار و اونی اوردا بوشلادیلار کی اولسون. ارمیا قویو ایچینه پالچیکا بائدی. اما اوندان سونرا پادشاه اونا رحم ائلدی خیدمتچی لرینه امر ائلدی کی اونی اولمیش دن قاباق قویودان چیخارشیئلار .

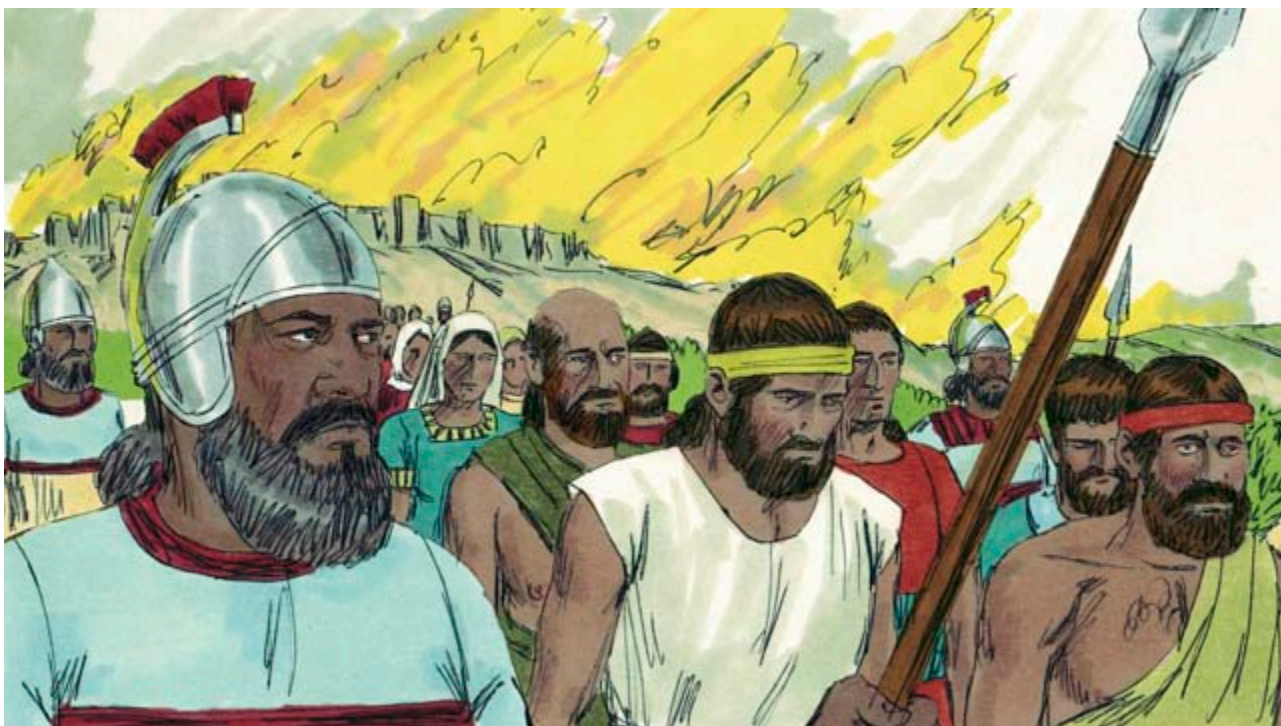
بونا گوره کی خَلْق پیغمبرلَر دن آجیقلاری گلیردی گینه اونلار تانریدان دانیشیردیلار و اونلار خَلقه هوشدار و نریزدیلر کی اگر توبه ائلمسلر، ارادان گنجکلر. و همده تانرینین وعده سینی کی عیسی مسیحین گلمسیدی خلقین یادینا سالیردیلار. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آیینیب:

پادشاھلارین بیراینجی کیتابی ۱۶دن ۱۸ بولومی، پادشاھلارین ایکینجی کیتابی ۵ بولومی ، ارمیا کیتابینین ۳۸ بولومی

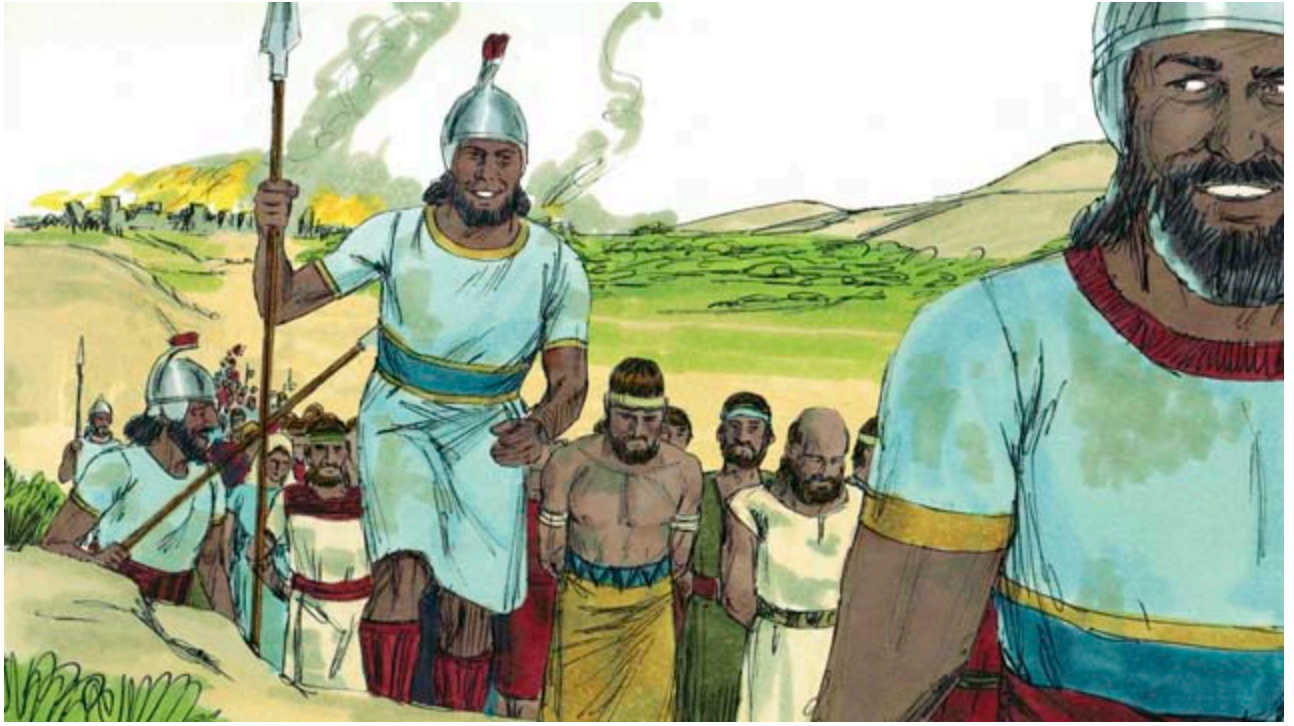
۲۰- سورگونوک و قاییتماق

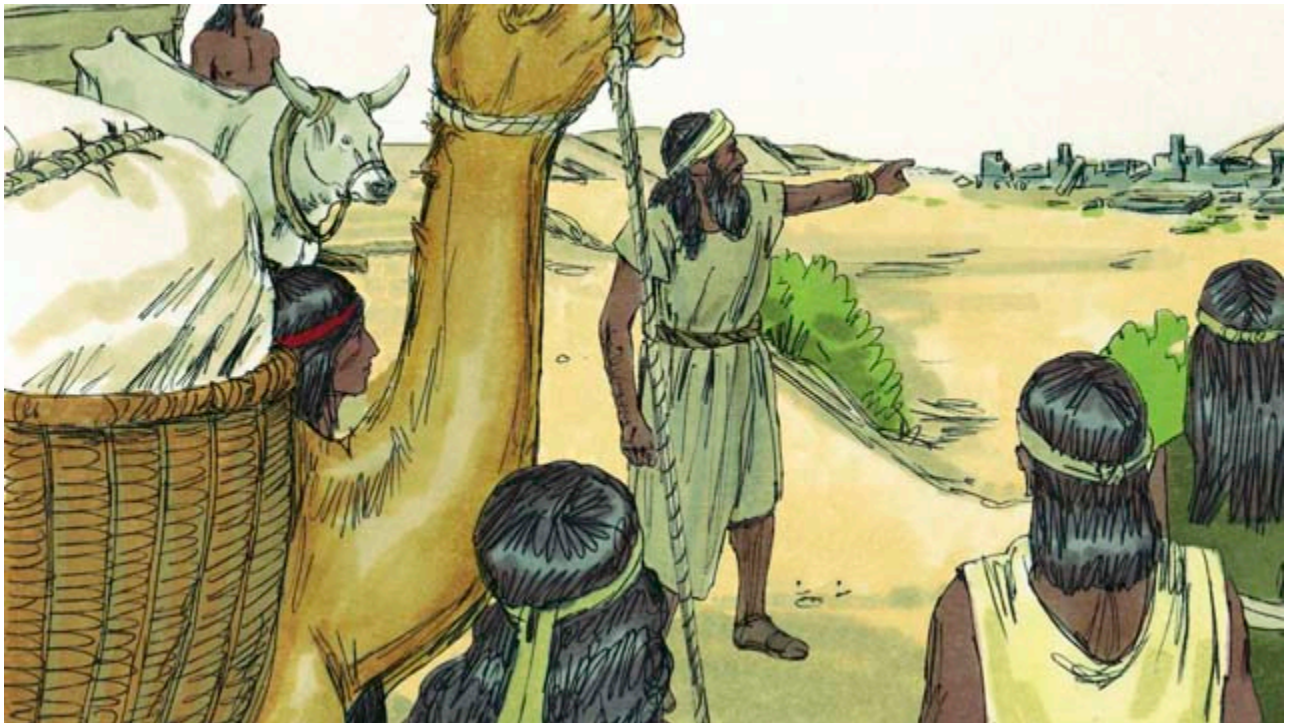
ایسرائیل و یهودا پادشاهلیقی هر ایکی سی ده تانریا دوشمن اولوب و گوناہ ائلدیلر. اونلار او عهدی کی تانرینان سینا داغیندا باغلامیشدیلار پوزدولار. تانری پیغمبرلرینن اونلارا هوشدار وئردی کی توبه ائلییب و گینه اونی عیبادت ائلسینلر، اما اونلار تانرینی ایطاعت ائلمدیلر.

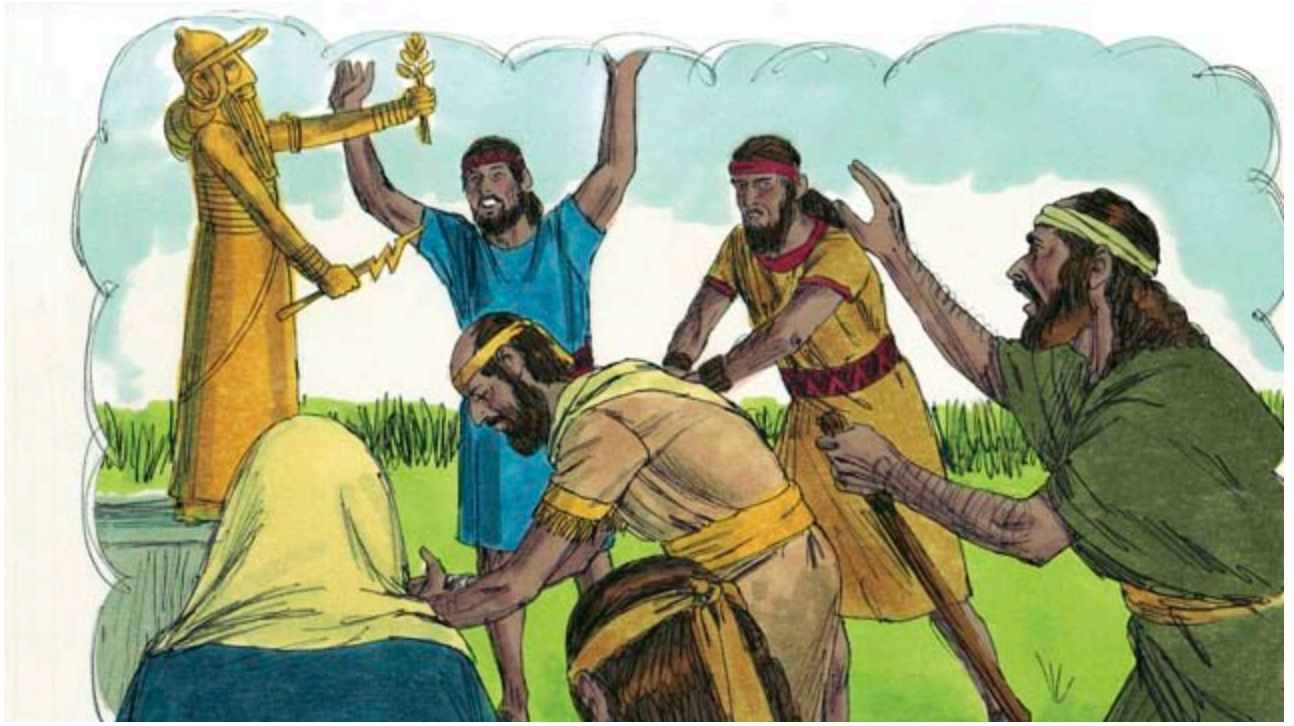
بونا گوره تانری اونلاری تنبه ائلدی و ایجازه وئردی کی دوشمنلری اونلاری آرادان آپارسینلار. او زامانلاردا گوجلی بیرآشور آدین دا ائل واریدی. آشوری لر آیری ائللرده رحم ائلمیردیلر. ایسرائیل پادشاهلیقی آشوریلرین ائلینن آرادان گئنتدی. آشوری لر ایسرائیل پادشاهلیقینین خلقینین چوخون اولدوردولر، ایستدیک لرین چاپدیلار و یوردلارینین چوخ بولگه سین یاندریدیلار.

آشوری لَر بوتون اسرائیل رَہبر لَرین و وارلی آدمالارین و اونلاری کی باشاریق لی دیلَر اؤزلرینن آشورا آپار دیلار. فقط آز آدمالار کی چوخ یوخسولی دیلَر اسرائیل دَہ قالدیلار.

اوندان سونرا آشوری لَر، اؤزگہ لَری اسرائیل یوردونا گنیر دیلَر کی اوردا یاشاسینلار. اؤزگہ لَر داغیلیمیش شَہر لَری گینَہ دوزلَندیلَر و اوردا قالان اسرائیلی لَرینن ائولَندیلَر. بو ائولَنگین اوشاقلاری ، سامیری آدلَندیلار.

یهودا پادشاهلیقینین خلقی گوردولر کی اسرائیل پادشاهلیقینی تانریا اینانمادیق لاری و ایطاعت ائلمدیک لری اوچون موجازات ائلدی. اما گینه ده بوت لاری و کنعانیلارین تانریلارین عیادت ائلدیلر. تانری اونلارا هوشدار وئرمک اوچون پیغمبرلر گوندردی اما اونلار هله ده ایستدیکلری ایشی ائیلردیلر.

یوز ایله یاخینی دی کی اسرائیل پادشاهلیقی آشوریلرین ائلینن آرادان گندندن سونرا ، تانری نبوگد نصر بابلین پادشاهین گوندردی کی یهودا پادشاهلیقینا یوگورسون . بابیلی لر گوجلی بیر ائلدیلر. یهودا پادشاهی راضی اولدی نبوگدنصرین خیدمتچیسی اولسون و ایله اونا چوخ پول وئرسین.

أما نِجَہ ایل دَن سونرا یھودا پادیشاهی بابیلی لَرین ضیددیئە یوگوردولر. بو سَبَّیئە بابیلی لَر دوندولر وَ گِئَہ یھودا پادیشاھلیقینان ساوashedیلار. بابیلی لَر اورشلیم شَهرین اَنلَہ گتیردیلَر، مَعَبَدی داغیئدیلار وَ شَهردَہ وَ مَعَبَدَہ اولان هَر واری وَ ثیرۆتی اؤزلرینن آپاردیلار.

نیوگدنصرین سربازلاری، یھودا پادیشاھین تَنبیه اِنلَمگ اوچون اونون اوغلانلارین گوزونون قاباغیندا اُولدوردولر وَ اونوندا گوزلرین کور اِنلَدیلَر. اوندان سونرا اونلار پادیشاهی اؤزلرینن بابیل زیندانیندا اولمگ اوچون آپاردیلار.

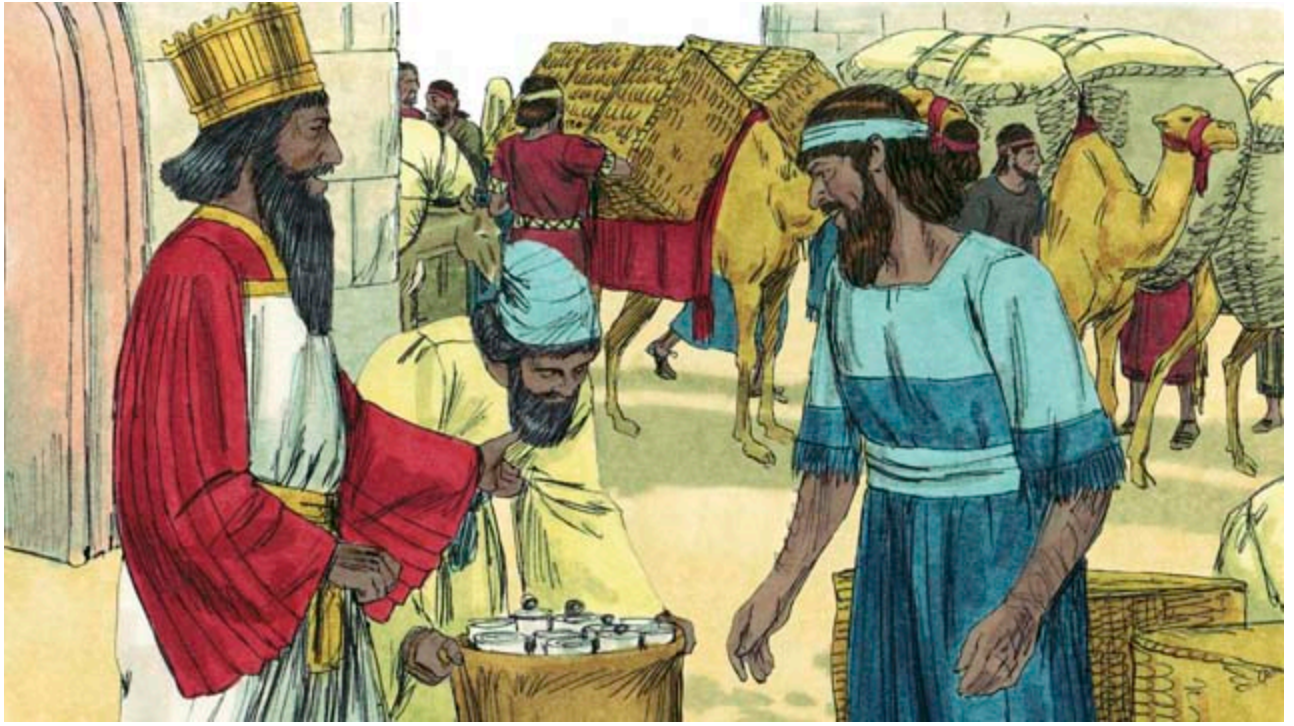
نبوگدنصر و اونون قوشونلاری آز چوخ هامیسین یهودا پادشاهلیقینین اؤتوران لارین اؤزلرینتن بابیله آپاردیلار و چوخ یوخسول آداملاری اوردا قویدولار کی اکینجیلیک ائلسینلر. بو دۆره نین آدینا کی تانرینین ائلی موعود یوردونی مجبور اولدولار ترک ائلیلر، سورگون دییللر.

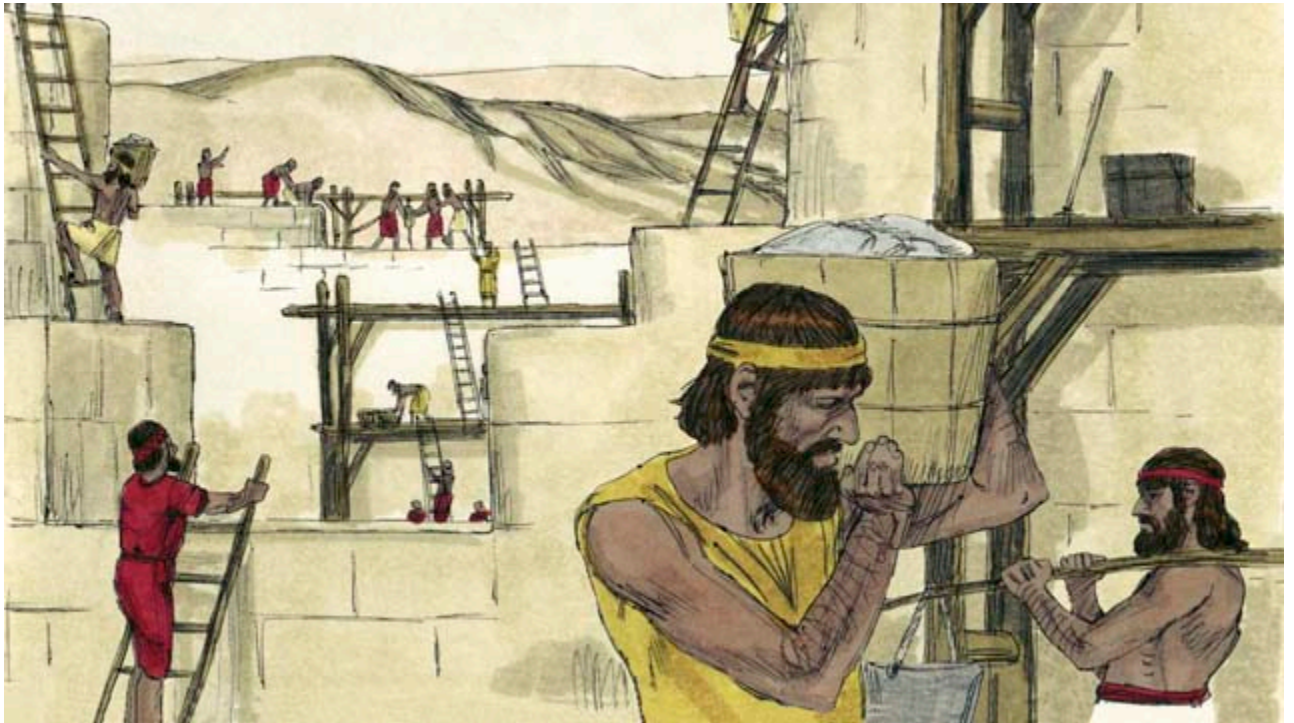
دوزدی کی تانری سورگون لوقونان اؤز ائلین گوناھلارینا گۆره موجازات ائلدی آما اونلاری و وئردیکلری وعدّه لری یادیندان چیخارئمادی. تانری اوز ائلین گۆزلیردی و پیغمبرلرین واسیطسیله اونلارینان دانیشیردی. تانری سۆز وئردی کی یتیمیش ایل دن سونرا گینه ایسرائیل ائلین وعدّه سینی وئرن یوردا گتیرجاق.

يئتميش ائيل دن سونرا كوروش پارسی لارين پادشاهی، بابیلی لری آرادان آپاردی و بونا گۆره پارسین ایمپراطورلوغی، بابیلین ایمپراطورلوغونون پئرينه چوخ ائللره حاکیم اولدو. بو دورده ایسرائیل خَلقینی یهودی آدلاندیردیلار و اونلارین چوخى بوتون عُمُرلرینین هامیسین بابیل ده یاشامیشدیلار. فقط اونلار کی چوخ یاشلی دیلر ائلیه بیلیردیلر یهودا یوردون یادلارینا گتیرسینلر.

پارسی لار دوزدی کی چوخ گوُج لی دیلر ، آما او انلر کی اونلارین سلطنتلرینن آلتینیدیئر ، چوخ یوموشاق و مهربان چیلیق ائنان تریشیدیئر. آز مودتن سونرا کوروش پارس شاهلیقنا پئتیشدی، آمر وئردی هر یهودی کی یهودایا دونمک ایستییر ، پارس اولگسین ترک ائلییب و یهودا یوردونا دونه بیلیر، او حتی ، اونلارا پول وئردی تا گینه معبدی اورشلیمده دوزلتسینلر ! پئتمیش ایل سورگون دن سونرا، خیردا بیر دسئه یهودولار، یهودا اولگسینده اورشلیم شهرینه دوندولر.

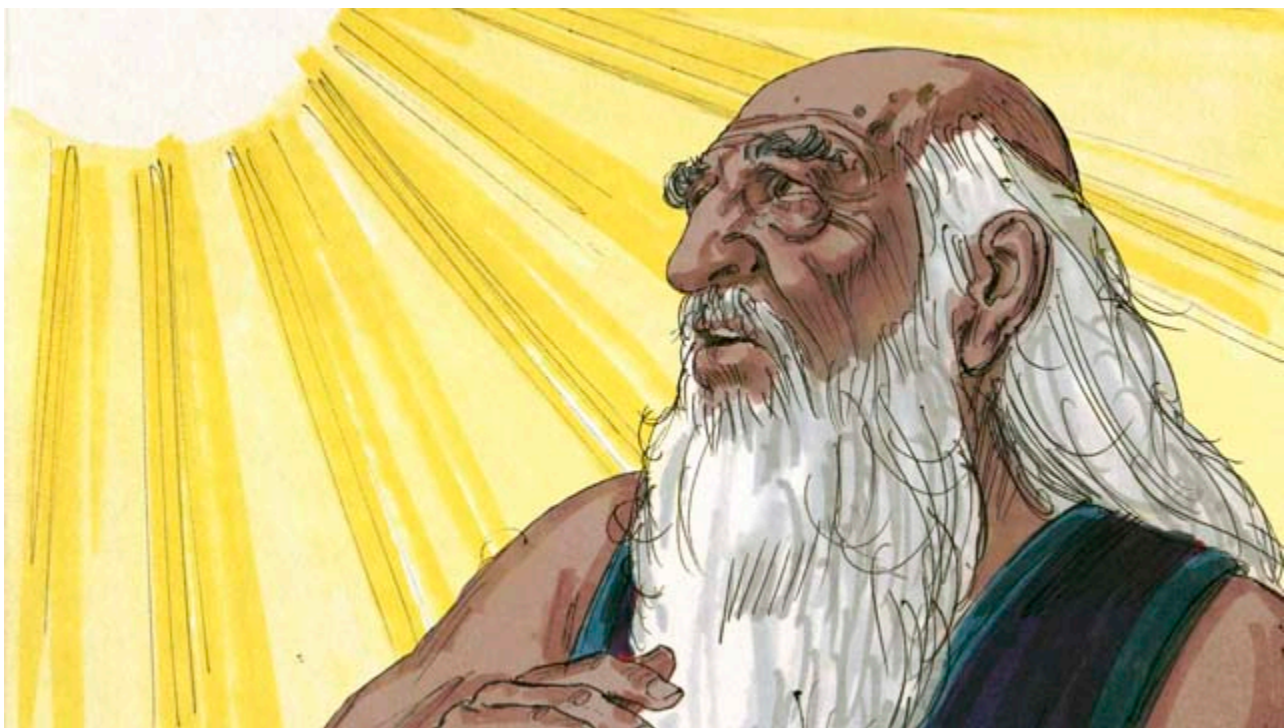
او وقت کی ائل اورشلیمه پئتیشدیلر، معبدین و شهرین دوارین تزه دن دوزتدیئر . پارسی لر هله ده اونلارا حاکیمی دیلر آما ، اونلار گینه موعود یوردوندا یاشییردیلا و تانرینی معبد ده عیادت ائلییه بیلیردیئر.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ: پادیشاهلارین ایکینجی کیتابی ۱۷،۲۴،۲۵ بولومی تاریخ لارین ایکینجی کیتابی ۳۶ بولومی
عزرا کیتابینین ۱ دَن ۱۰ بولومی نحمیا کیتابینین ۱ دَن ۱۳ بولومی

٢١ - تانرى مسيحين گلمگينين وعدە سيني وئير

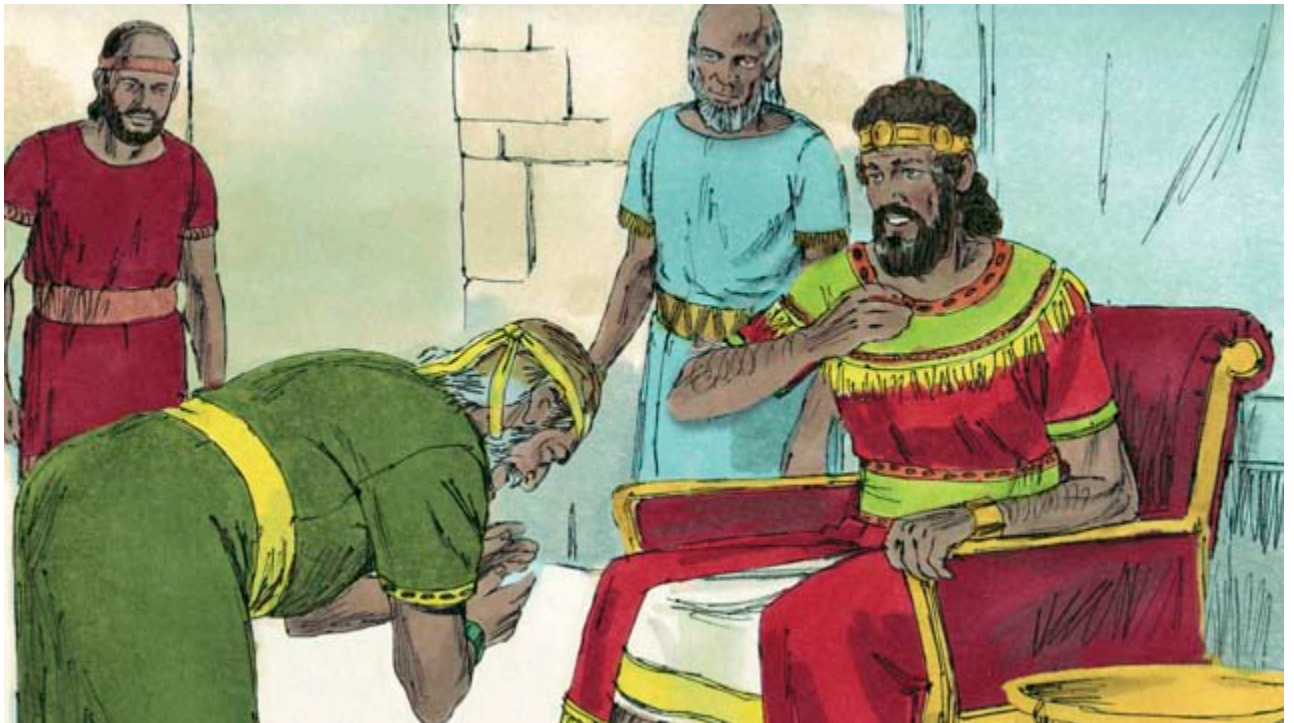
تائری یار اتماقین ایلک زامانیندا چوخ یاخشی بیلیردی کی اوزون زامان دان سونرا وعدہ وئرلمیش مسیحی گوندَر جاق او آدم و حوایہ سوز وئر میشدی کی بو ایشی ختمی ائلیجَنک. تائری وعدہ وئر میشدی کی خوانین نسلیندن بیر ی گَلجَک و ایلانین باشین اَر جاق. او ایلان کی خوانی آلدادی، هَمَن شیطانیدی. وعدہ بو یودی کی عیسی مسیح، شیطانین پُنین کامیل آرادان آپار جاق.

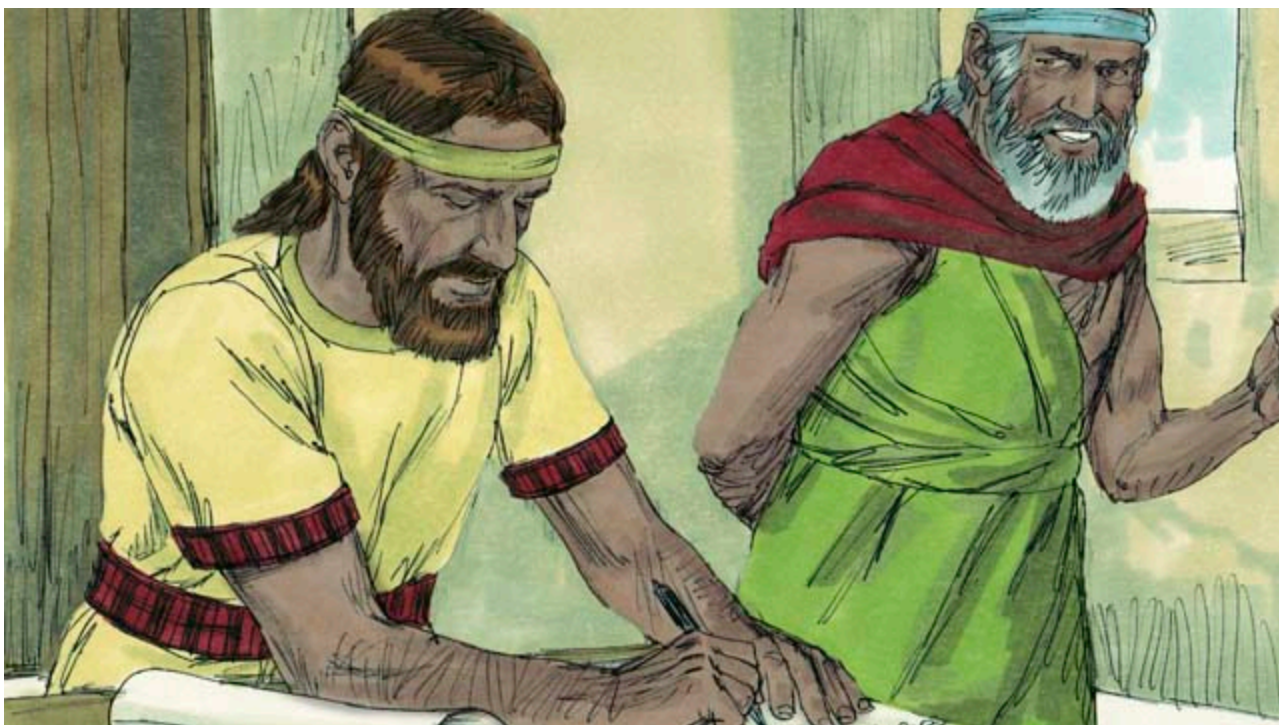
تائری ایبراهیمیه سوز وئردی کی دونیانین بوتون اینسانلاری، اوندان بَرگت آلا جاقلار. او نچہ موددت دن سونرا مسیحی گوندَر مَگینن وعدہ سین پئر یَنه پئتیر میشدی. وعدہ وئرلمیش مسیح گَرک دنیا دا هر ائلین خَلقینی گونا هاریندان قورتارا.

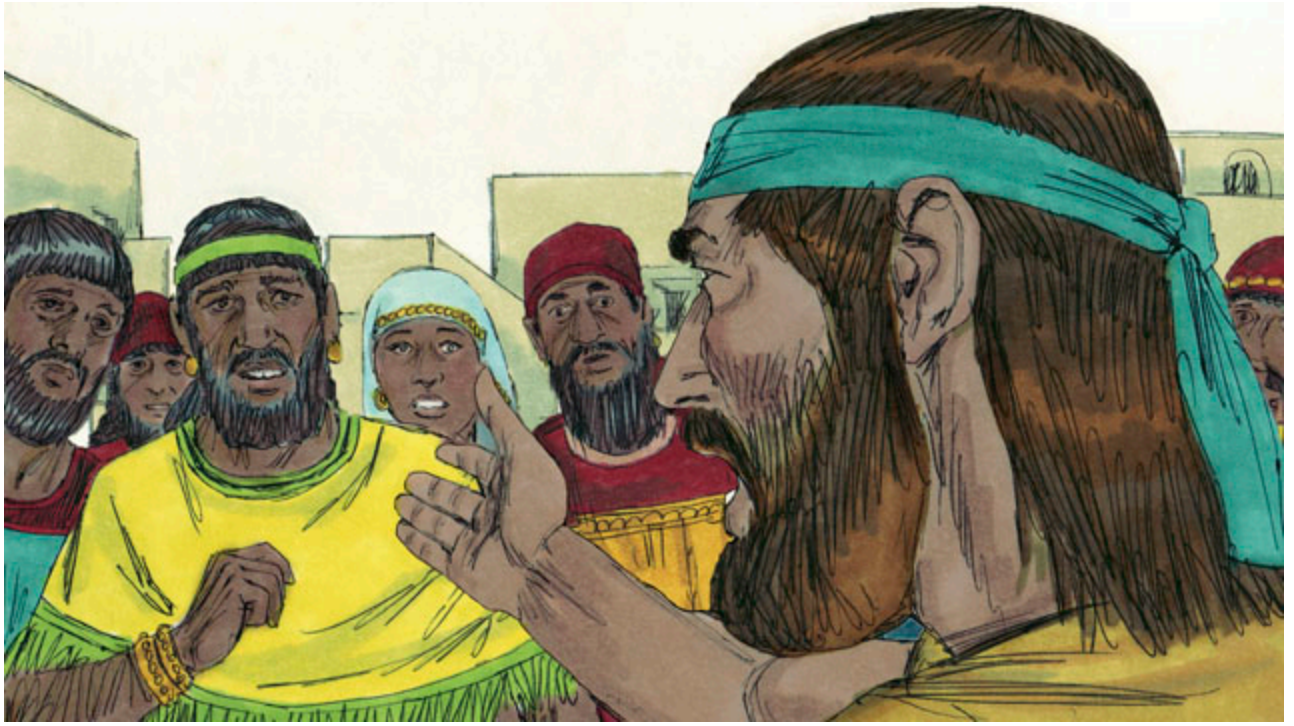
تانری موسی یا وعدہ وئردی کی گلن گون لر دہ اونون کیمی قورتاران آیاقا قالخاجاق. بو قورتاران هَمَن وعدہ وئریلمیش مسیحیدی.
تانری گینده مسیحین گلمگینین وعدہ وئردی.

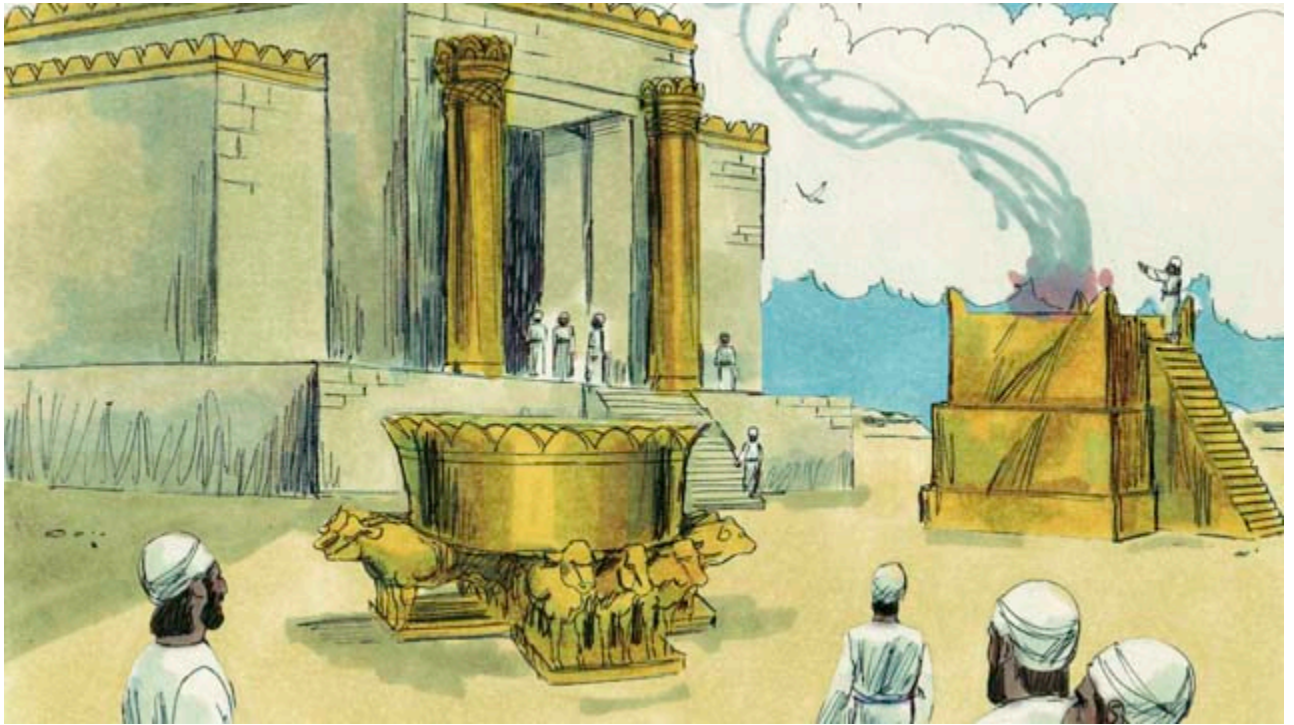
تانری داودا سوز وئرمیشدی کی اونون نسلین دن بیر آدم پادشاهلیقا پئتیئشجاق و تانرینن ائلینه سونونا قدر پادشاهلیق ائلیجاق . بو بونی
گورسندیر کی مسیح، داودون نسلین دن گلجاق

تانی، ارمیا پیغمبرین واسیطسیله وعدہ وئردی کی بیر تَرّه عَهْد باغلیاجاق ، آما اسرائیل ائلیئن سینا داغیندا باغلادیق عَهْدّه، اوخسامیاجاق. تانی تَرّه عَهْدین دَه، قانونلارینی اینسانلارین اورگین دَه یازاجاق وَ خَلْق اوزی تانیرینی تانییب، اونی مَحَبّت ائلییب وَ اونون سؤزلرینی ابطاعت ائلییاجاقلار. مسیح او کس دی کی بو تَرّه عَهْدی باغلادی. اونلار تانیرین ائلی اولاجاقلار وَ تانی اونلارین گوناھلارین باغیشلاياجاق.

تائرينين پيغمبر لری هم ده دندیلر کی وعدہ وئر یلمیش مسیح پیغمبر، کاهین و پادشاه اولاجاق. پیغمبر بیر اینسان دی کی تائیرینین سوزون ائشیدیر و اونی خَلقه اچیق لییر. تائیرینین وعدہ وئر یلمیش مسیحی، کامیل بیر پیغمبردی چون کی تائیرینین آمرلرین کامیل باشا دوشوب و اونی باشا دوشدوگی کیمین اونلارین هامیسینی خَلقه دییجاق.

یهود کاهینلری خَلقین یئرینه، تائیریا قوربان گسیردی لر کی اونلارین گوناھلارینین تاوانی دی. همدہ کاهینلر تائیرینین درگاہینا خَلق اوچون دوعا ائلیردیلر. بونا گورہ قرار اولدی کی مسیح بوبوک کاهین اولا کی اوزون تائیریا کامیل قوربانلیق اوچون پای وئرہ. بونی معنی وئریر کی او هئچ وقت گوناھ ائلمز و او زامان کی اوزونی قوربان ائلسہ، گوناھین تاوانی اوچون داھا آیری قوربان لازیم اولمویجاق.

پادشاهلار و بویوک باشلار بیر دسته اینسانلارا حوکومت إنلیلر و گاهدان کیریخیر دی لار. داود پادشاه تک ایسرائیله حوکومت إنلدی
 .آما وعدہ سی وئرلن کی داودون نسلین دن گلجاق بوتون عالمہ سونونا قدر عیدالتینن حوکومت إنلییجاق. او عیدالتینن حوکومت إنلییب و
 دوغرو قرار وئرچاق.

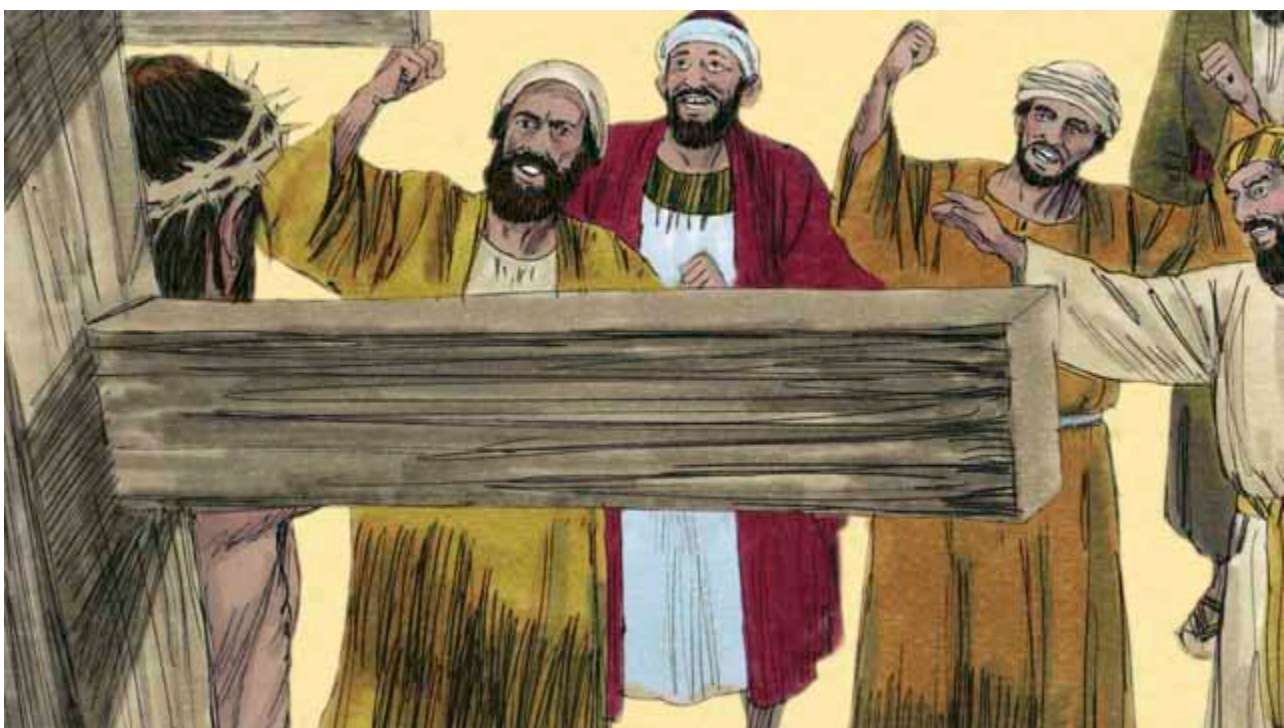
او پیغمبرلری کی تانری اونلاری یوللامیشدی، وَّ عَدَه سی وئرلین مسیحین گلمگینی، قاباق دان دئمیشدیلر. ملاکی آدینا بیر پیغمبر تانرینین سوزلرین قاباقدان دئمیشدی کی وَّ عَدَه سی وئرلمیش مسیح دن قاباق، بیر آیری بویوک پیغمبر گلجاق. اشعیای نبی ده، تانرینین سوزلرین دئمیشدی کی وَّ عَدَه سی وئرلین مسیح، بیر باکیزه دن دونیایه گلجاق. میکاه پیغمبری همدَه دئمیشدی کی او بیت لجم شهرینده دونیایه گلجاق.

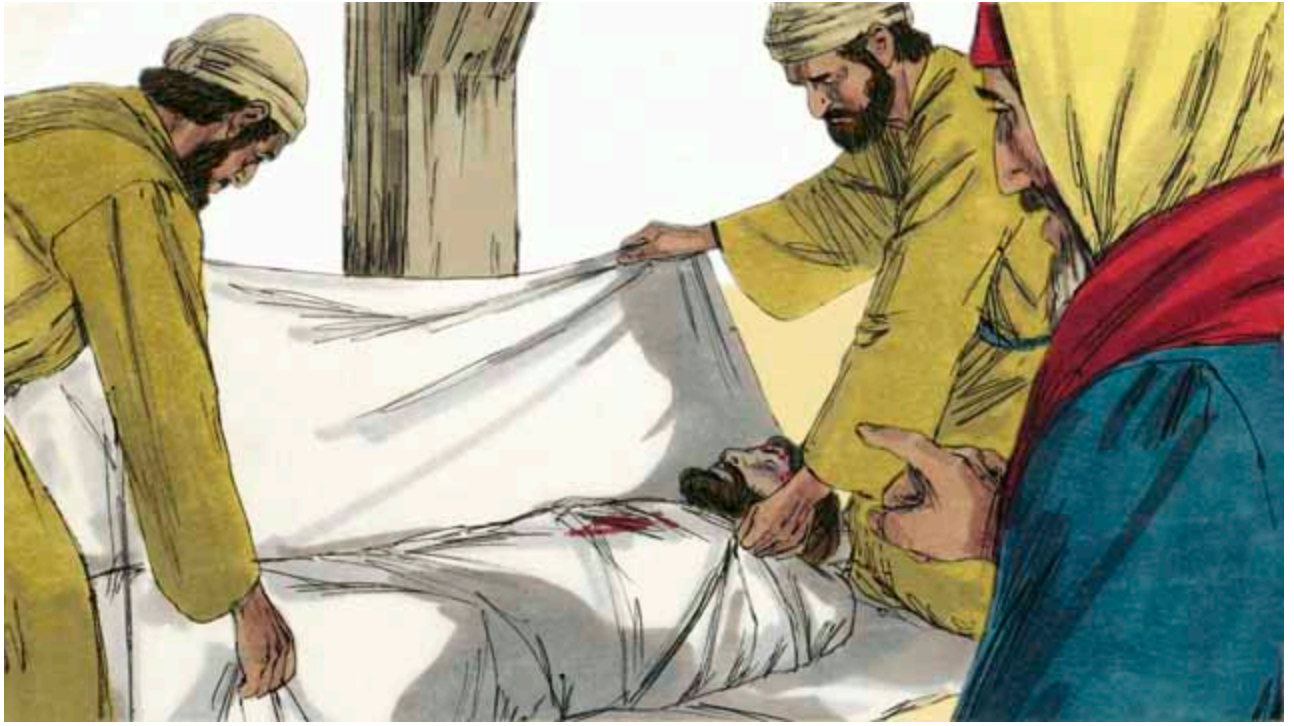
اشعیای نبی دندی کی مسیح جلیل شهرین ده یاشیباچاق. او سینان اورکلر مرهم اولاجاق و آسیرلری قورتاراجاق. او هم ده کی تانرینین سوزلرین دئمیشدی کی وَّ عَدَه سی وئرلین مسیح، هامی ناخوش لاری کوزلاری، چولاق لاری، گر و لال آدم لاری دا شفا وئرچاق.

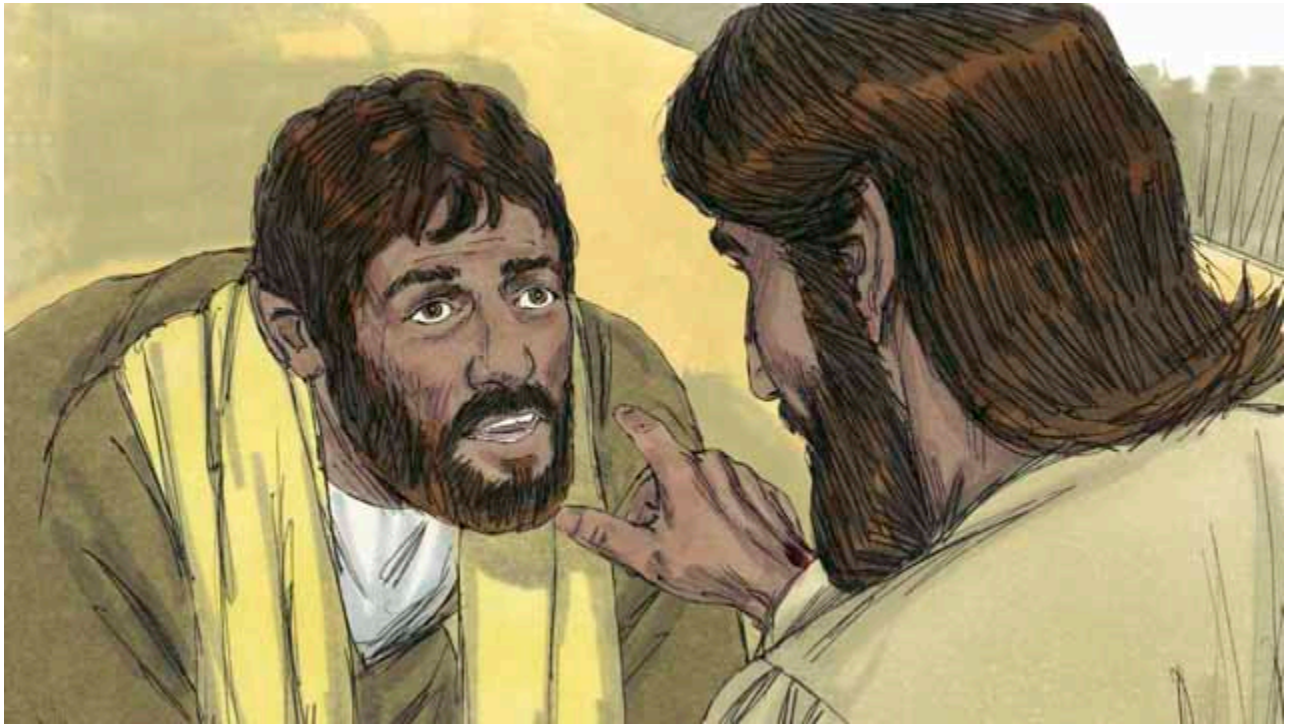
اشعيا پيغمبري تانرينين سوزلرين دئميشدى كى دونيانين خلقى مسيح دن آيقلارى گلجاق و اونی قبول ائلميجاق لار. او بير سي پيغمبرلر ده تانرينين سوزلرين دئميشديلر كى مسيحين يولداشلارينين بيرى اونا خيانت ائليجاق. زكريا پيغمبري تانرينين سوزلرين دئميشدى كى بو يولداش، اوتوز گوموش سيگه يه، اونی خيانت ائليجاق. آيري پيغمبرلر ده تانرينين سوزلرين دئميشديلر كى مسيحي اولدورجاق لار و اونون پالتارين آماق اوچون پۇشك اتاجاقلار.

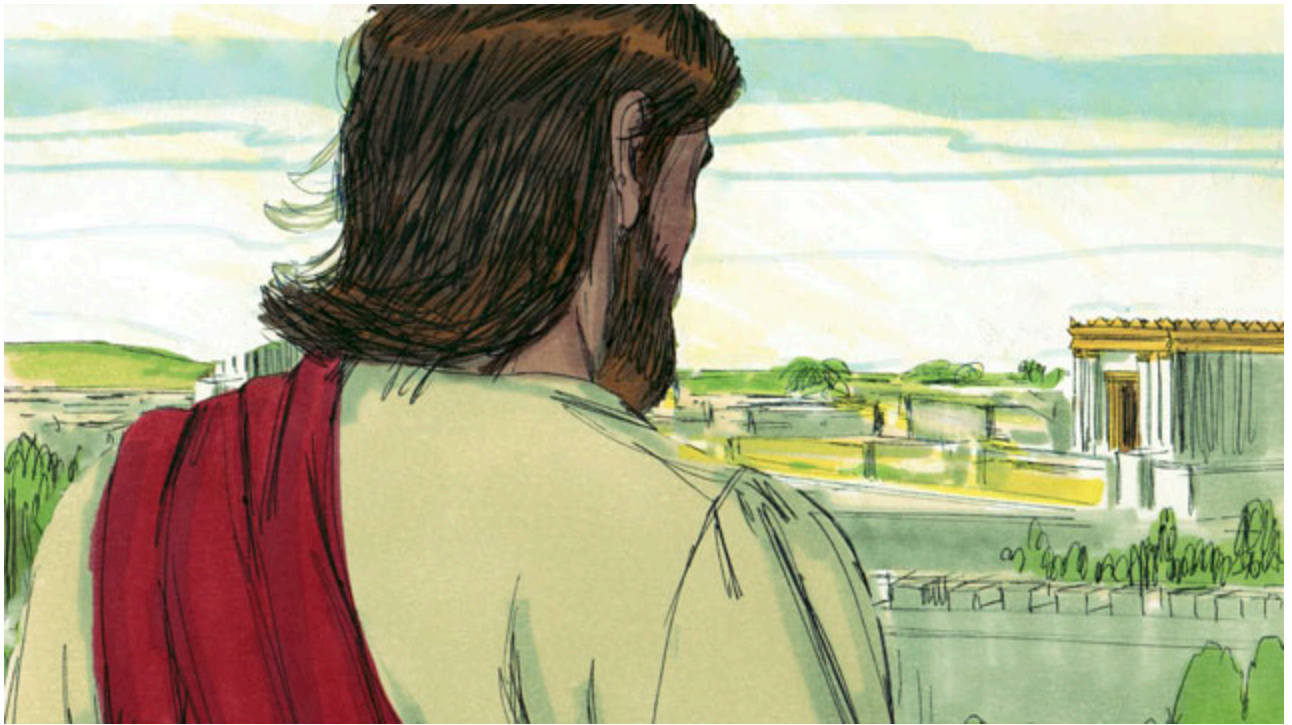
همده پيغمبرلر تانرينين سوزونى دئميشديلر كى اونون اولومى نئجور اولاجاق. اشعياي نبى دئميشدى كى خلق اونون اوزونته توپوروب دووب و اونی آچاقلى ياجاق لار. سونرا اونون بدنين دئلجاقلار كى بويوك دردين اولسون، بونا گوره كى او هئچ گوناھ ائلمميشدى.

آیری پیغمبرلر ده تانرینین سوزون دئمیشدیلر کی وعدّه وئریلمیش مسیح گُزک کامیل اینسان و گوناھسیز آدم اولا. او گُزک اؤله، چون کی تانری اونى بوتون دونیانین خلقینین گوناھین پُریئّه تاوان وئرجاق. اونون مجازات اولماقی سبب اولاردی کی تانرینین و اینسانین آراسیندا راختلیق و باریش اولاجاق. بو سببیلّه، تانرینین ایستدیگی بویودی که مسیح، یارالانیب و اؤلسون.

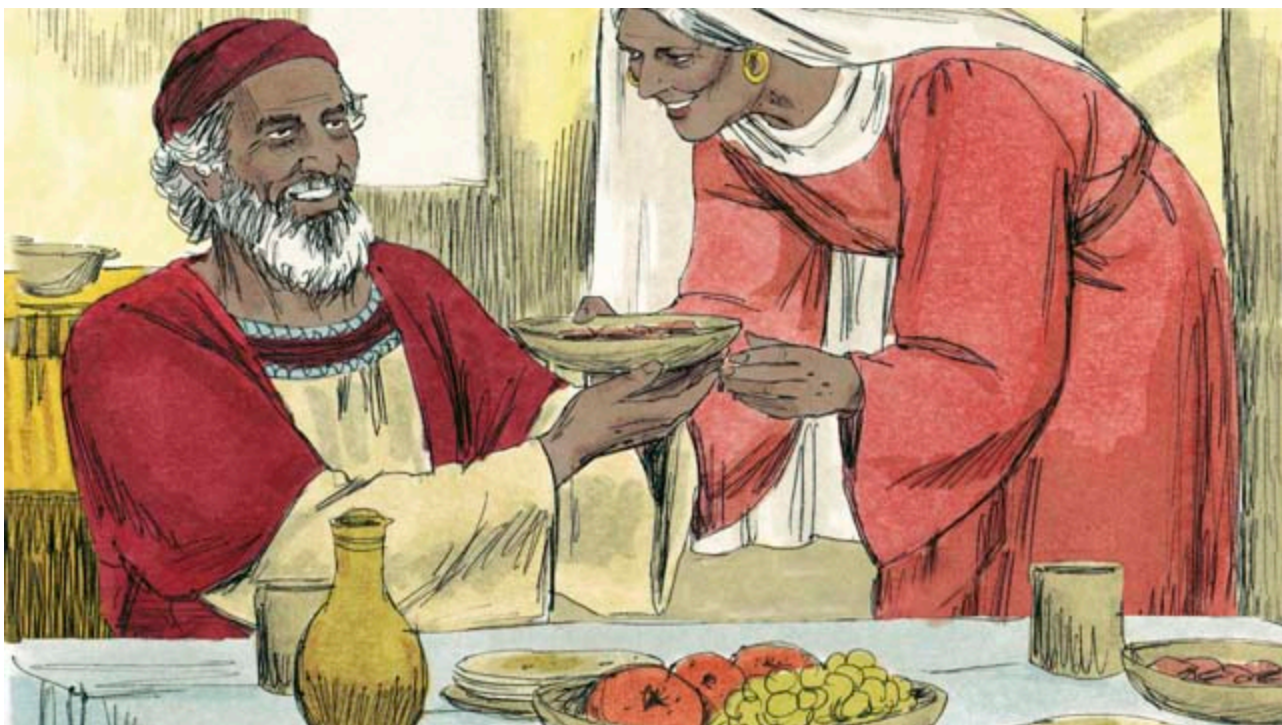
آیری پیغمبرلر ده تانرینین سوزون دئمیشدیلر کی تانری مسیحی اولوموئندن سونرا دیریلدجاق. بونا گُوره مسیحین اؤلمگی و دیریلمگی له تانری ایستیردی کی گوناھى اولانلارین قورتارماسینین نَحْشَسین کامیل ائلسین و اینسانلارینان تَزّه بیر عهد باغلا سین.

تانری پیغمبرلَره مسیحین گلمگینین باره سینده چوخ شئی لر گورستدی. اما مسیح پیغمبرلَرین هئچ بیرینین زامانیندا گلممیشدی. ۴۰۰ ایلدن چوخ سون پیغمبرلیق گنجندن دن سونرا، زامان کی وقتیه پئیشیدی، تانری مسیحی دونیاپا گوندردی.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ: یارادیلش کیتابینین ۱۲ و ۱۳ بولومی، تثنیه کیتابینین ۱۸ بولومی، ۱۵ آیه، سمویلین ایکینجی ۷ بولومی، مزمور ۱۶ و ۲۲ و ۳۵ و ۶۹ و ۴۱ بولومی، اشعیا کیتابینین ۷ بولومی و ۱۴ آیه، ۹ بولومی ۱ دن ۷ آیه لری و ۵۰ بولومی ۶ آیه و ۵۹ بولومی ۱۶ آیه و ۵۳ و ۶۱ بولومی، ارمیا کیتابینین ۳۱ بولومی، دانیال کیتابینین ۷ بولومی، میکا کیتابینین ۵ بولومی ۲ آیه، زکریا کیتابینین ۱۱ بولومی، ۱۲ و ۱۳ آیه، ملاکی کیتابینین ۴ بولومی، ۵ آیه

۲۲ - یحیٰئین دُونِیَایَه گَلَمَسِی

چوخ گنجمیش لَرْدَن تانری پیغمبرلر واسیطَسیلَه اوز ائلیئن دانیشیردی . ۴۰۰ ایل گچمیشدی اما تانری اوز ائلیئن دانیشمامیشدی. بیردَن تانرینین مَلکی زکریا آدیندا بیر قوجا کاهینه گُورسَندی . اُو وَ حایات یولداشی اِلِیزابت، تانریدان قورخان اینسانلاریدی. اونلار قُوجیدیَلر وَ اِلِیزابتین اوشاقی اُولموردی.

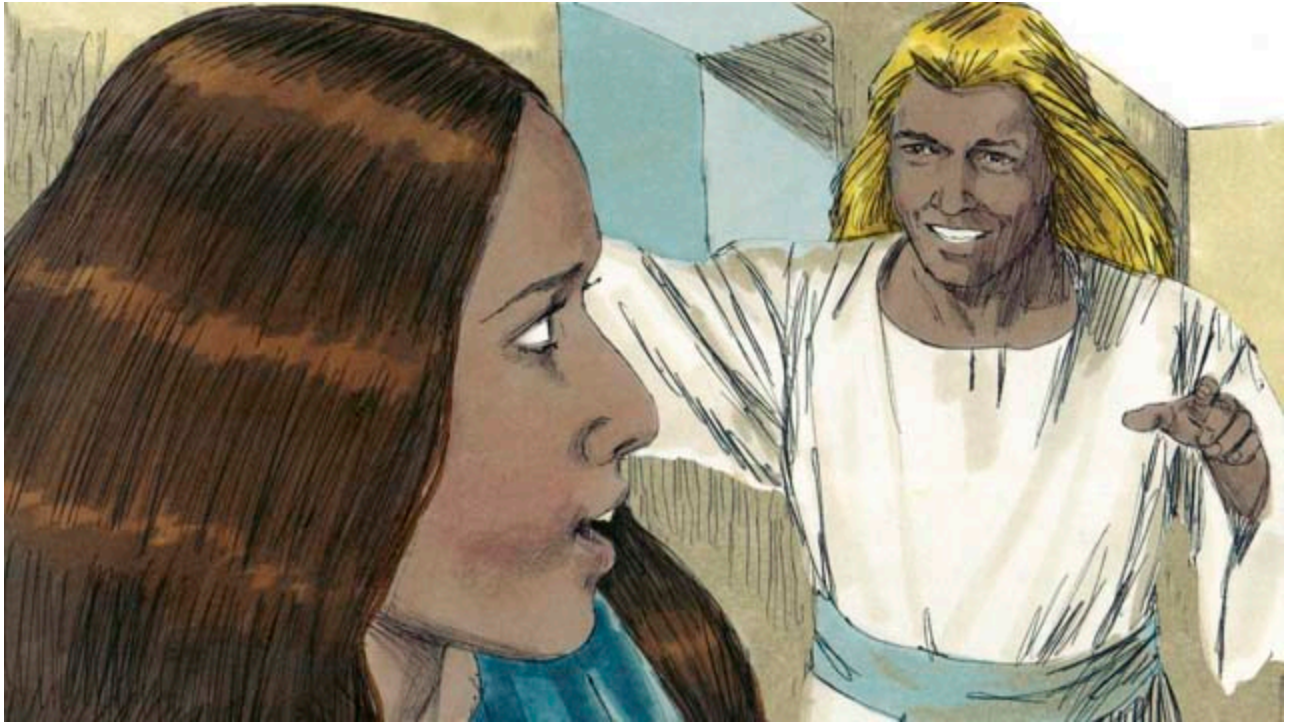
تانرینین مَلکی زکریا یا دِندی: «سَنین حایات یولداشین بیر اوغلان دُوغاجاق . سَن اُونون آدین یَحیی قویاجاقسان. تانری اونی روح القدوسونان دُولدوراجاق وَ یَحیی اینسانلاری، وَ عَدَه سی وئریلَن مَسیحین گَلَمَسینَه حاضیر ائلیجاق.» زکریا جَوابیندا دِندی: «مَن وَ حایات یولداشیم اوشاق صاحیبی اولماق اوچون چوخ یاشللیق! هاردا ن بیلیم کی مَنه دوزون دییر سَن؟»

تائرنین مَلکی زَکریا یا جَوَاب وِردی: «مَن تائرنین طَرَفِیْنَدَن گُوندرِیَلْمِیْشَم کی بو خوش خَبَری سَنَه پِئْتِیَرَم. ایندی کی سَن مَنیم سُوْز لَرِیْمَه اینانمادین، اوشاق دونیا یا گَلَن زامانا جاق دانیشماق گُوجونی اَنلَدَن وِئَرَجاقسان.» او وَقْتَدَن زَکریا دانیشا بیلَمَدی. سونرا تائرنین مَلکی زَکریانین یانین دان گِئَتدی. زَکریا اِنُوَه قابیئَدی وَ چوخ زامان گِچَمَدی حایات یولداشی بویلو اولدی.

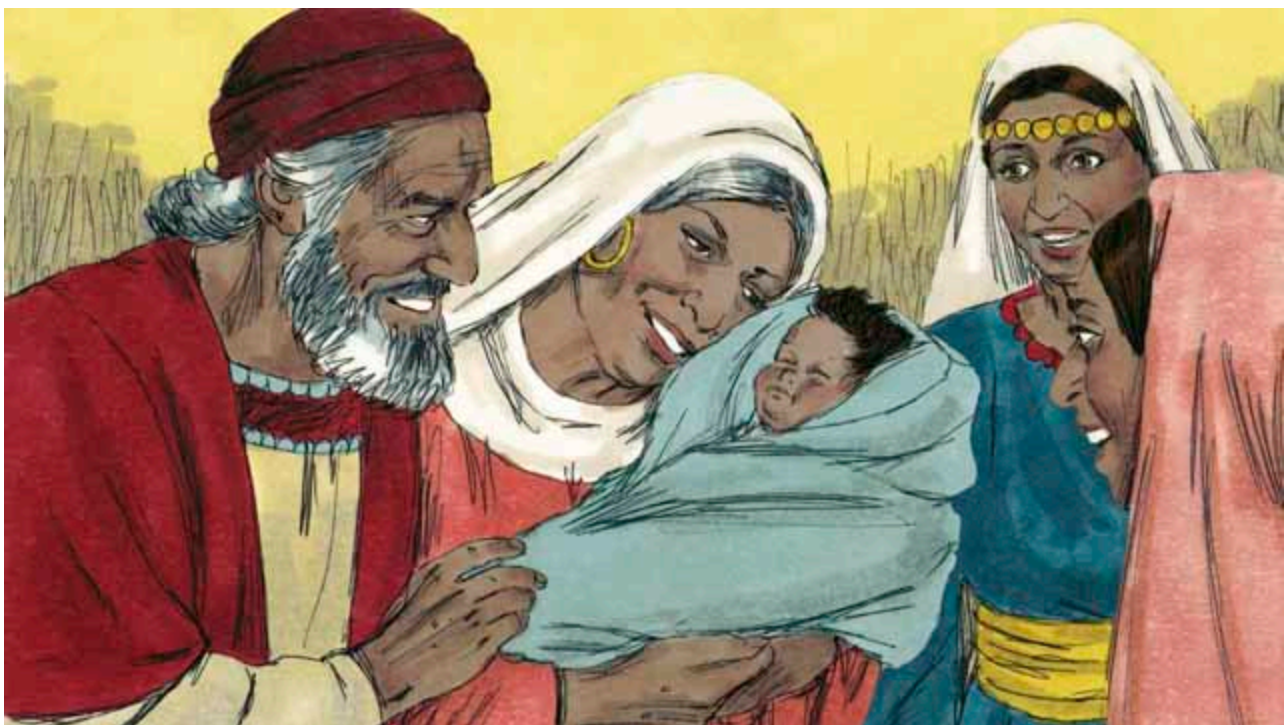
أو زامان کی الیزابت آلتی آیلِیق بویلیدی، أو مَلک بیردَن الیزابتین قوهومونا کی آدی مَرِیْمِدی گُورسَندی. أو باکیرَه قیز وَ یوسف آدیندا بیر کیشینین نیشانلیسیدی. مَلک أونا دِندی: «سَن بویلو اولاجاقسان وَ بیر أوجلان دوغوب وَ اونون آدین عیسی قُویاجاقسان. او اوجا تائرنین اوغلی اولاجاق وَ اونون حوکم اِنَلْمَگی سونونا قَدَر فالاجاق.»

مریم جواب وئردی : «مَن باکیَرَه اولدوغوم حالدا بو ایش نَجور اولاجاق؟» مَلک اونا آچیخلادی : «روح القدوس سَنَه گَلْجاق وَ تانرینین گُوجی سَنَه کولگه سالاجاق . بونا گُورَه اُو اوغلان موقَدَس و اوجا تانرینین اُوغلی چاگیریلْجاق. « مریم اُو مَلکین سُوْز لَرینَه ایناندی وَ هَر نَه کی اُو دئمیشدی، قَبول ائَلدی.

بوایشْدَن بیر آرزاماندان سونرا، مَریم الیزابتین ائویْنَه گِئتدی. الیزابت هَمَن کی مَریمین سَلامین ائیشیتدی، اوشاق بَطْنین دَه تَریشْماقا باشلادی. اونلار، تانری اونلارا ائَلدیکلری ایشلَر اوچون چوخ شادلیق ائَلدیَلر. مَریم اوچ آیا یاخین الیزابتین یانیندا قالدی وَ سونرا ائُوَه قاییتدی.

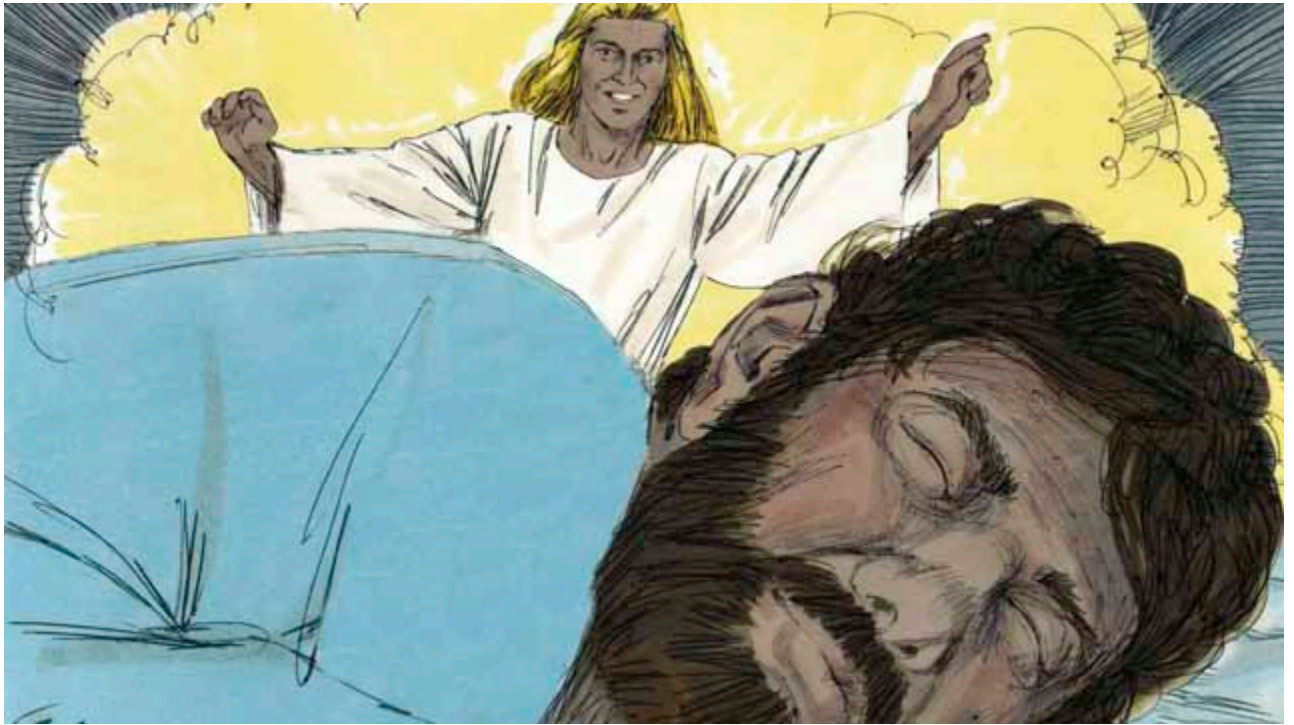
بو اولدوقلاردان سونرا اليزابت بير اوغلان دونيا يه گئيردى. او و زكريا اوجور كى ملك دئميشدى اونون آدين يحيى قويدولار. سونرا تانرى گينه زكريانين ديلين آچدى و زكريا دئدى: تانريا شوكر اولسون. چونكى اوانليين كومگينه گلدى! و سن اى اوغوم اوجا تانرينين پيغمبرى چاغريلاجاقسان و اينسانلارا دييجاقسان كى گوناھلارينين باغشيلانماسينين يولونى نئجور تاپسينلار.

بو ناغيل موقدس كيتابين يازيلاريندان آليتيب: لوقا انجيليين ۱ بولومى

۲۳ - عیسیٰ نین دَونِیایَه گَلَمَسی

مریم یوسفونان کی بیر عادیل و یاخشی کیشیدی، نیشانلائمیشدی. اُو زامان کی یوسف بیلدی مریم بولودی، بیلیردی کی اُو اوشاق اوندان دبیر. چون یوسف ایستمیردی کی مریمی بی آبیر و رُسا ائلییه، ایستدی کی سئسسیزجه اوندان آیرلا. اما بو ایشی گُورندن قاباق، یوخوسون دا بیر مُلک گُورسندی.

مُلک یوسوفا دندی: «مریمین ائولنمکن قورخما. اُو اوشاق کی اونون بطنینده، روح القدس دان دی. مریم بیر اوغلان دوغاجاق و اونون آدین عیسی (یعنی نیجات وئرن یهوه) آدلانیر، چون کی او، خَلقی گوناھلاریندان قورتاراجاق.»

بئله اولدى كى يوسف مريمين ئولندى و اونى اوز ائوينه گئيردى. اما مريمين دوغماقاندان قاباق، اونونان ياشمادى.

مريمين دوغماق سون گونلرينده ، روم امپراتورى امر ائلدى كى هر كيم باش سايلماق اوچون گرگ اوز انا يوردونا قايتسين. يوسف و مريم ناصره دن بيت لحمه گئتمگه، بير اوزون يولى گرگ گئيدى لر چون اونلارين بويوك بابالارينين باباسى، داود پادشاه و شهرلى بيت لحميدى.

بئله كى مريم و يوسف بيت لحمه پئيتيشديلر، بير پئر قالماق اوچون تاپانماديلار. بيدانا پئر تاپديلار كى اوردا مال و حيوان ساخلانيردى. مريم اوشاقى اوردا دونيايه گئيردى و اونا آخور ايچينده ياتيردى چونكى اوني ياتيردماق اوچون بير پئر يوخودى. اونلار اونون آدين عيسى آدلانديردى لار.

او گنجە چوبانلار چولده سورولرين گوزلورديلر. اونلارين آراسيندا بيردن بير پارلايان ملك گورسئدى و اونلارى قورخو گوتوردى. ملك اونلارا دئدى: «قورخمايىن چون كى سيزه بير موشتلوق گئيرميشم. بو آخشام وعده سى وئريلن مسيح كى اوزى تانيردى، بيت لحم ده دونيايه گلدى.»

« گنڊين آختارين اُو اوشاقى تاپين. اُو کورپه اوشاقى گُورجاقسيز کى بئَلک ده بير آخور دا ياتيب» بير دَن سايبسيز مَلکَلر گوى دَن اُو بيرينجى مَلگه قُشولدولار. اُونلار تانرينى گُوزل سَسينَن حَمَد وَ سَتايش اِنلديَلر وَ دِنديَلر: «بويوکلوگ وَ عَظَمَت تانرينيُندي کى گوى ده دى، پَر اوزونده باريشيق وَ تَسلى اولسون اُو خَلقه کى تانرى اُونلارى چوخ لُطفى وار!»

سونرا مَلک لَر اوردان گنڊيديلَر وَ چوبانلار دا داوارلارين اوتوردولَر وَ اُو پَنزه کى عيسى واريدى پَنتيشديَلر، مَلک دِنديگى کيمين، گُورپه اوشاق گُورديلَر کى آخور ايچينده ياتيب. اونلار چوخ هيجانلى دى لَر. چوبانلار اُوز سورولرينين يانينا قايتيديلار وَ گُوردوکلرى وَ انشيدیکلرى اوچون تانرينى شوکور اِنلديَلر.

اوندان سونرا نېچە مۇجىم و بېلن كىشى، گون چىخان اولكە لردن، گۇى دە بىر فرقىلى اولدوز گوردولر. بىلدىلر كى يهودون نرە پادشاهى دونياپە گلبىدى. بونا گورە اوشاقى گورمك اوچون يوردلارين دان اوزون يولى توتدولار و گلبىلر. اۇنلار بيت لحم دە اۇ ائوى كى عيسى و آنا و آتاسى اۇردا ياشىيردىلار، تاپدىلار.

او وقت كى اۇ حكيم آقالار، عيسى و آناسىنى گوردولر، دىز اوستە چوكنولر و اوزلرين پىرە قويوب و شكر ائلىدىلر. اۇنلار باهالى و قىمتلى پايلارى عيسى يا باغىشلادىلار و سونرا ائولرىنە دوندولر.

بو ناغىل موقەس كىتابىن يازىلار يىندان آلېنىپ: مَتى اينجىلىنىن ۱ و ۲ بولومى لوقا اينجىلىنىن ۲ بولومى

٢٤ - يَحْيَى عِيسَى يَا تَعْمِيدِ وَئِيرِ

يَحْيَى زَكْرِيَّا وَ اِلِيزَابَثَين اُوغلى بُوئودى وَ پيغمبرليگه سنجيلدى. اُو چولده ياشيىردى وَ چول بالى وَ چكىرئگه پئيىردى وَ دُونين يُونوندىن پالتار گئيردى.

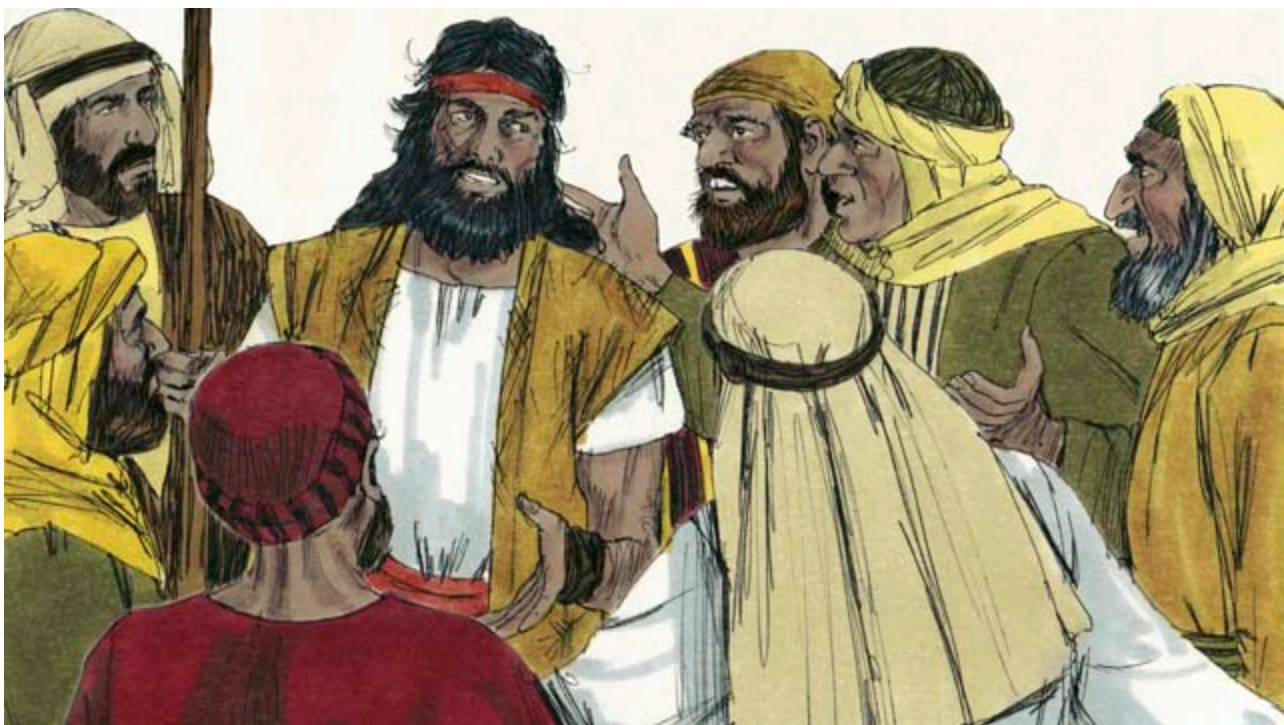
جَماعتين چوخى چؤلّه وَ يَحْيَى نين يانينا گليرديلر وَ اونون سوزلرئنه قولاخ اسيرديلار. او اونلارا دانشيردى وَ دييىردى: «توبّه ائليين چون تاترينين پادشاهليقى ياخيندادى.»

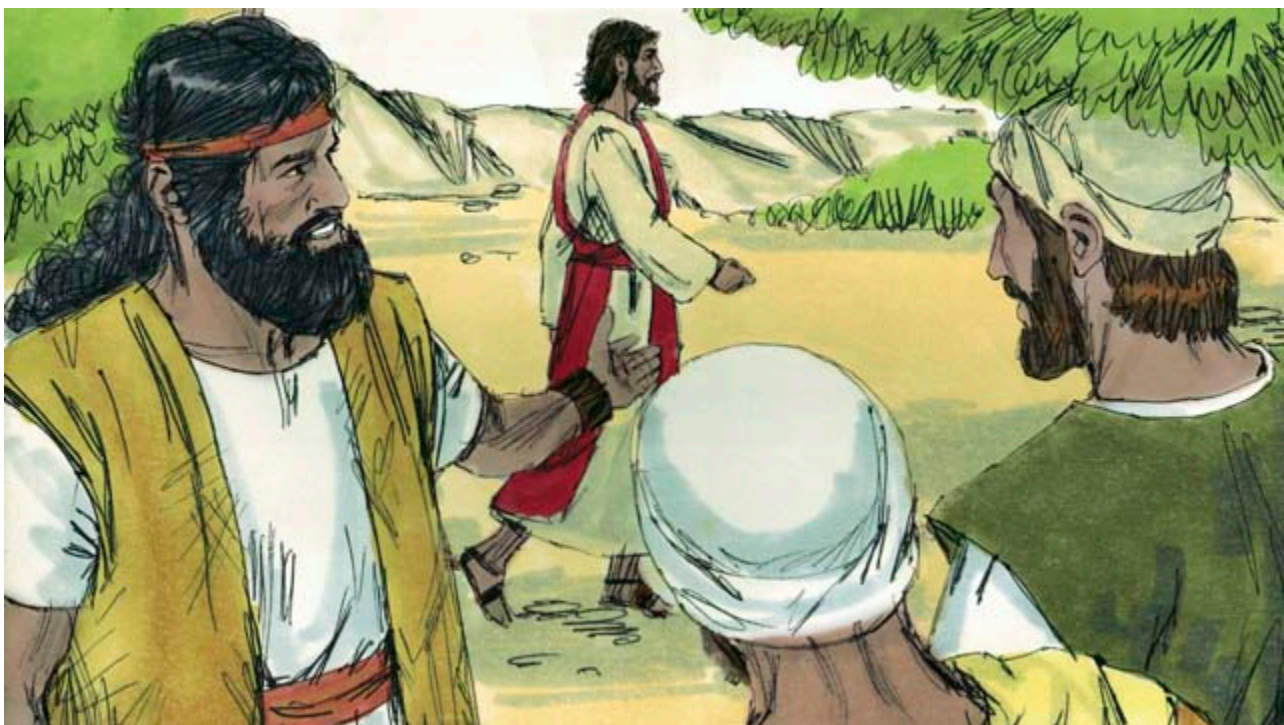
چون جَمَاعَتِ یَحییٰ نین سۆزلَرین ائشیدیردیلَر، اونلارین چوخی گوناھلارین دان توبَه ائلییردیلَر وَ یَحییٰ اونلارا سونان تَعْمید وئیردی.
دین رَهبرلَرین چوخی یَحییٰ نین یانینا گلیردیلَر، اما گوناھلارینا اعتیراف ائلمییب وَ توبَه ائلمیردیلَر.

یحییٰ دینی رَهبرلَرَه یندی: «ای رَه لَی ایلانلار! توبَه ائلیین و دولان ماقیزی دئییشین. تانری هَر آغاج کی میوه سی یاخشی اولمویا، کسیب وَ اوتا آتاجاق.» یَحییٰ پیغمبرلَرین قاباقدان دان یندیکلَری کیمی کی ینمیشدیلَر: «گورون کی، ایندی مَن پیغمبری می سَنَدَن قاباخ گوندَر جاقام کی یولی سَنین اوچون آچسین.»، پَرنَه پَنتیریلدی.

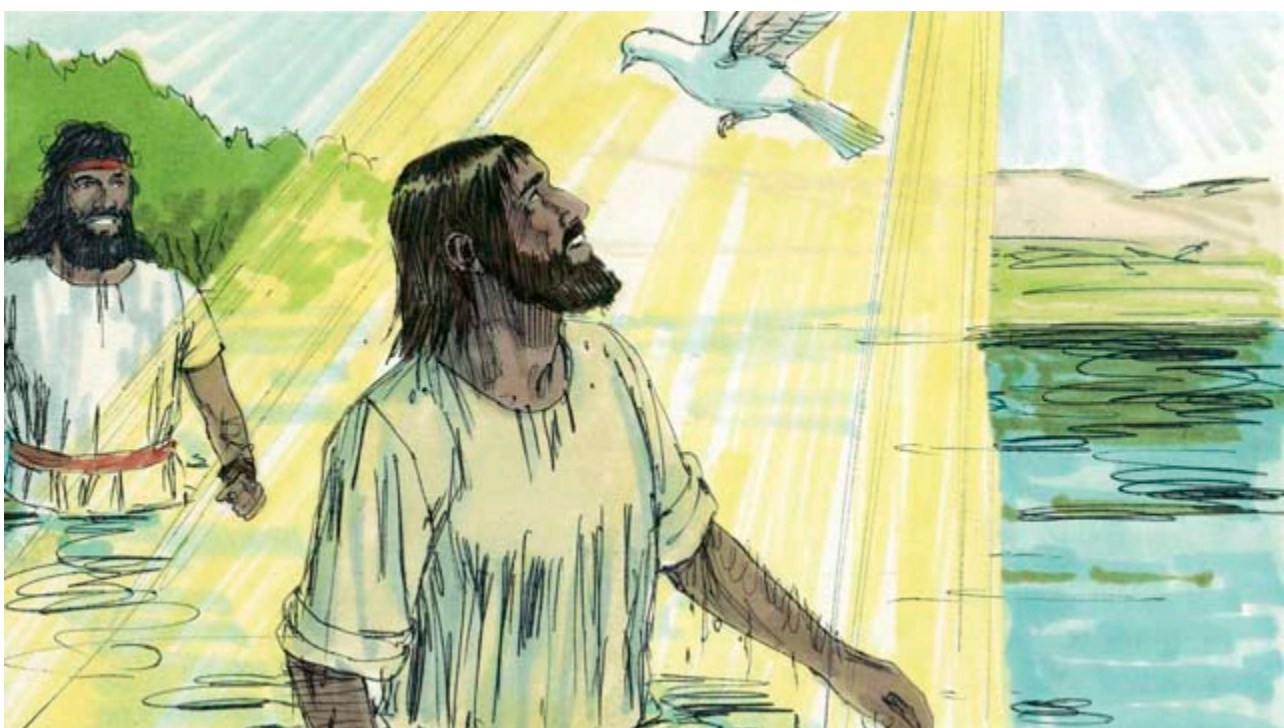
بعضی دینی رہبر لُر یحیی دان سور شور دولار: «سَن مَسیح سَن؟» یحیی جواب وئردی: «من مسیح دَییرَم، اما مَنَدَن سونرا بیر ی گَلجک کی اونون مقامی مَنَدَن چوخ یوخاریدی. اوقَدَر کی من اونون باشماقلارینین ایپین اچماقینا لائیق دَییرَم.»

او بیر سی گون عیسی سو تَعْمیدی اوچون ، یحیی نین یانینا گلدی . یحیی اونی گُورَن زامان دَئدی کی :«بو تانرینین قوزو سودور،کی بوتون دونیانین گوناھلارین گوتور جاق .»

یحییٰ، عیسیٰ یا ڊنڊی: «من سَنی تَعْمید وِئرمَاقا لایِیق دَنیِرَم . بو مَنَم کی سَنَدَن گَرک تَعْمید آلام .» آما عیسیٰ ڊنڊی مَنه تَعْمید وِئَر ، چوَن کی دوغرو ایش بودی بونا گورَه یحییٰ عیسیٰ نی تَعْمید وِئَر دی، آما عیسیٰ هِنچ واقت گوناہ اِنَلَمَمِشْدی.

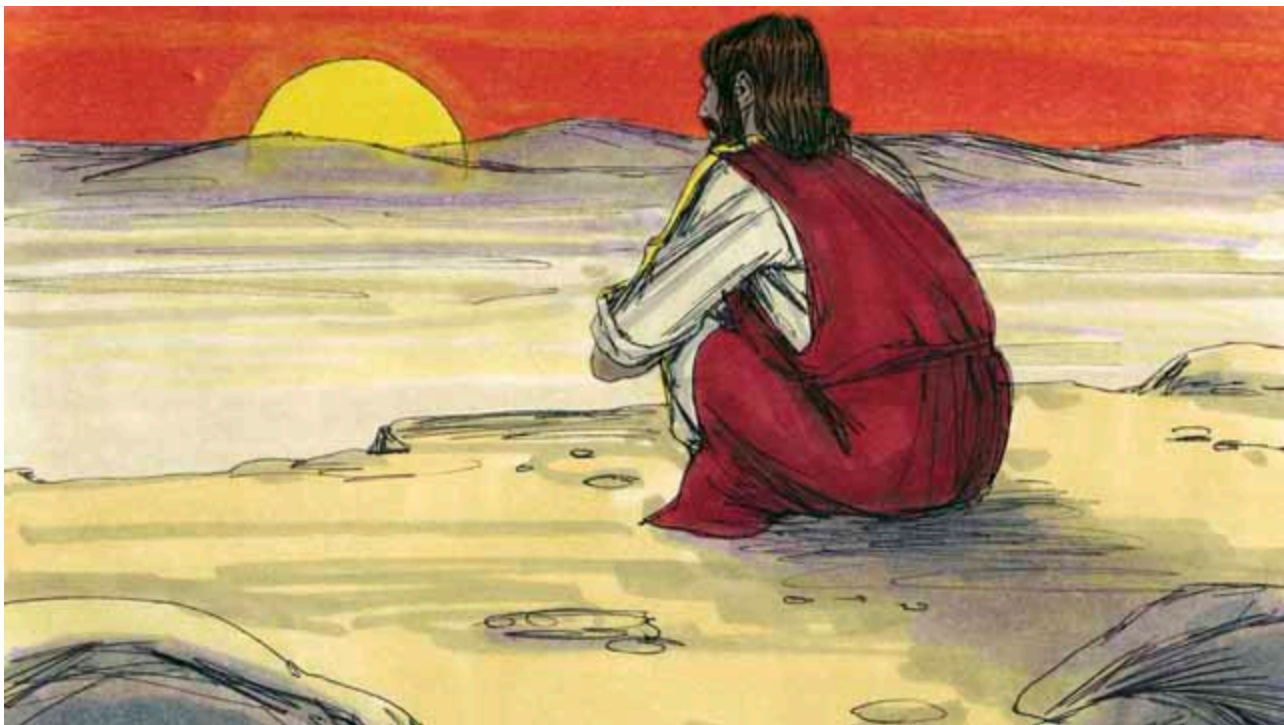
او زامان کی عیسیٰ سو تَعْمیدِیَن اِنَشِیگه چِیخدی ، تانَرینین روحی بیر گووَرچین کیمی گورَسندی وَ اَشاقِیا گَنلَی وَ اونون اوستونَه گوندی وَ او دَم ، تانَرینین سَسَی گوینَدَن گَلدی: «بودی منیم او غلوم اونی چوخ سِئویرَم وَ اوندان چوخ راضی ام.»

تانرى يحيى يا دئمىشدى: «روح القدس بىر آداما كى سَن اونی سو تَعْمِیدى وئریسن گُلجاق، اُو تانرىنین اُو غلودى.» تانرى تَك دیر و اُو زامان كى يحيى عيسى يا تَعْمِید وئردى ، آتا تانرىنین سَسین اِنشیتدى. اُو غول تانرى یعنی عيسى نى گوردى و روح القدس گُوَرچین شَكیلُنْدَه گُوَر سَندى.

بو ناغیل موقدس كىتابین یازیلاریندان آلینیپ : متى انجیلینین ۳ بولومی، مرقس انجیلینین ۱ بولومی لوقا انجیلینین ۳ بولومی، یوحنا انجیلینین ۱ آیَه لرى ۱۵_۳۷

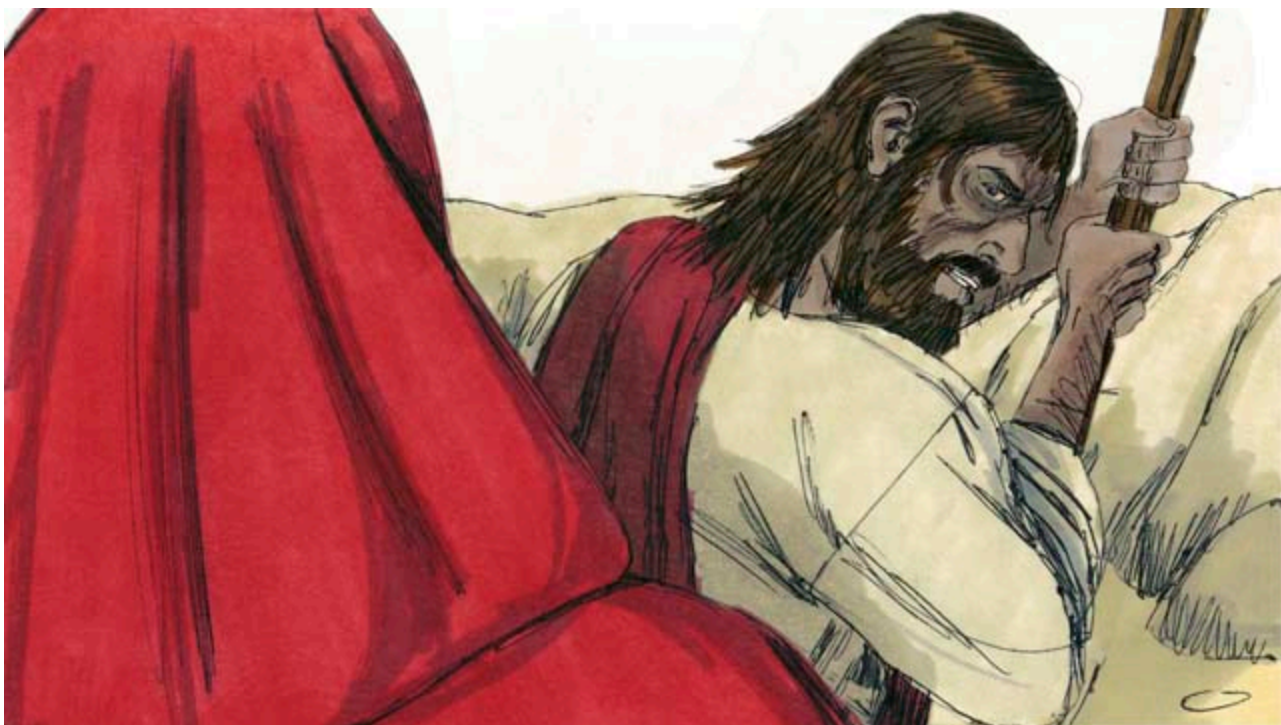
٢٥ - شيطان عيسى نى تولى يير

عيسى غُسل اولاندان سونرا، تانرينين روحى بيردن اونی چۆله آپاردی. او پئردە کی عيسى قيرخ گنجە گوندوز، اُروج توتدی. او زامان ايبلېس گلدی کی عيسى نى تولييب و گوناها سالا.

ايبلېس عيسى نى تولادی و دئدی: «اگر سَن تانرينين او غلوسان، بو داشلارا دنگينن چۆرک اولسونلار کی پئيه بيلسن.

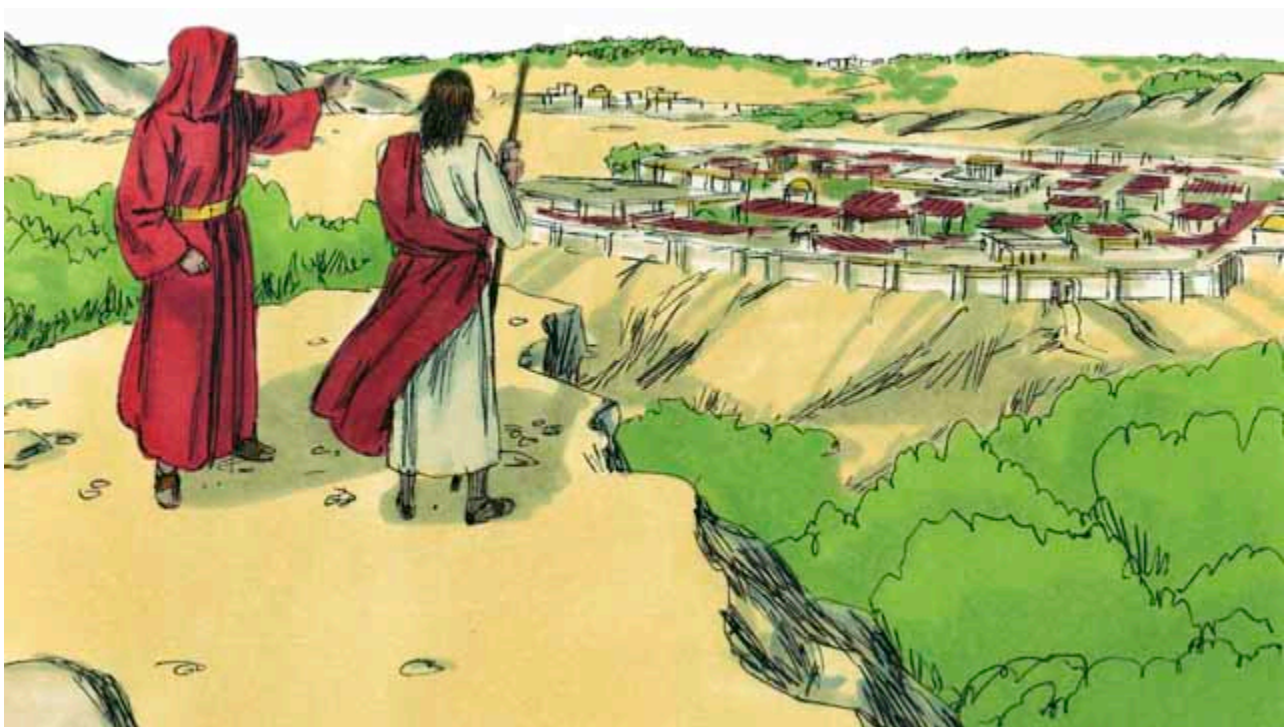
عیسی سسلندی : تانرینین کتابین دا یازیلیب « اینسان یاشاماق اوچون ، تگ چورگه احتیاجی یوخ ، بلکه هر گلمه یه کی تانرینین آغزیندان چیخیر! » محتاج دی.

سونرا ایبلیس اونی عیبادتگاهین بیر اوجا پئرینه آپاردی و یددی: « اگر سن تانرینین اوغوسان، اوزووی بوردان آشاقیا آت . چون کی موقدس کیتاب بویوروب « تانری ملک لرینه امر انلیجاق کی سنی ائلرینین اوستون ده آپارسینلار، اولمیا آیاقین داشا دئیسین.»

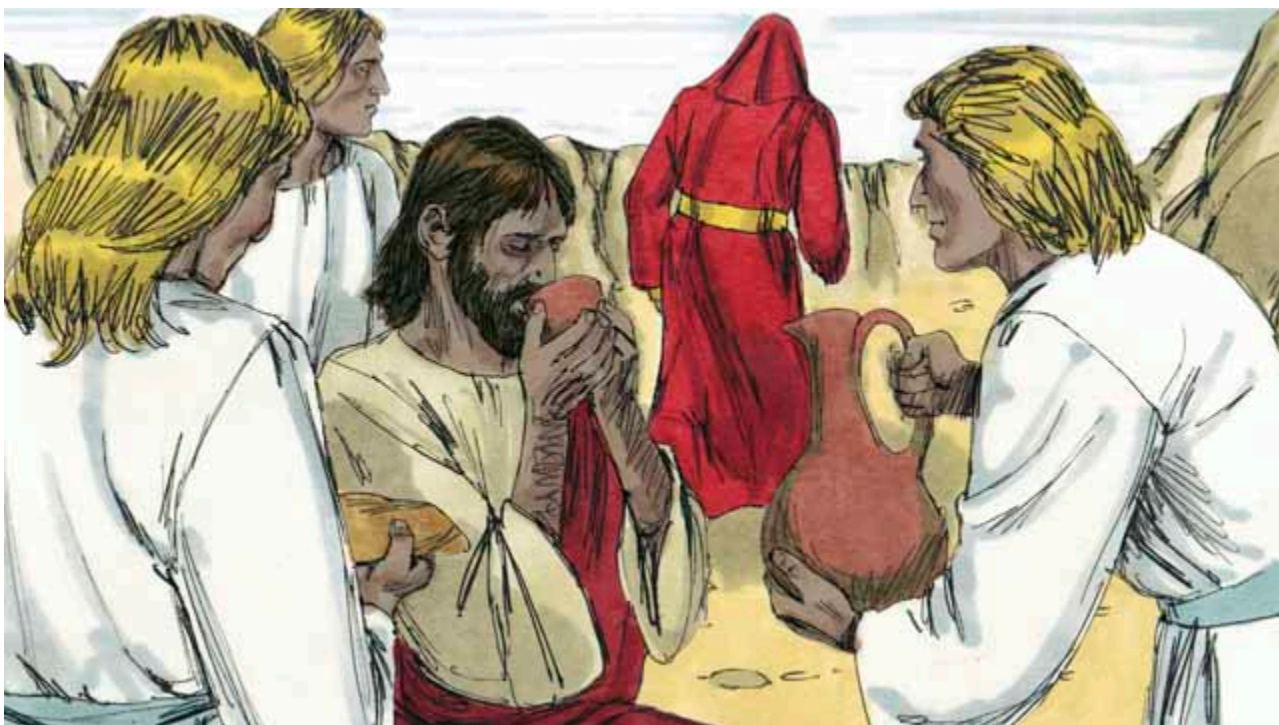
اما عيسى اييليسين دىدىگين سايمادى و سسلندى: « تانرى سۆزلرينده، اۆز ائلينه امر ائلييب كى: تانرى نى، اۆز تانرى وى سينا. »

اوندان سونرا اييليس عيسى نى گوتوردى و بير اوجا داغين باشينا آپاردى و بوتون اۆلكه لرین گوجونى و وارليقین اونا گورستدى و دىدى: « اگر ديزه چۆكوب و منى عيبادت ائلسن، بونلارى بوتون سنه باغيشلاياچاق. »

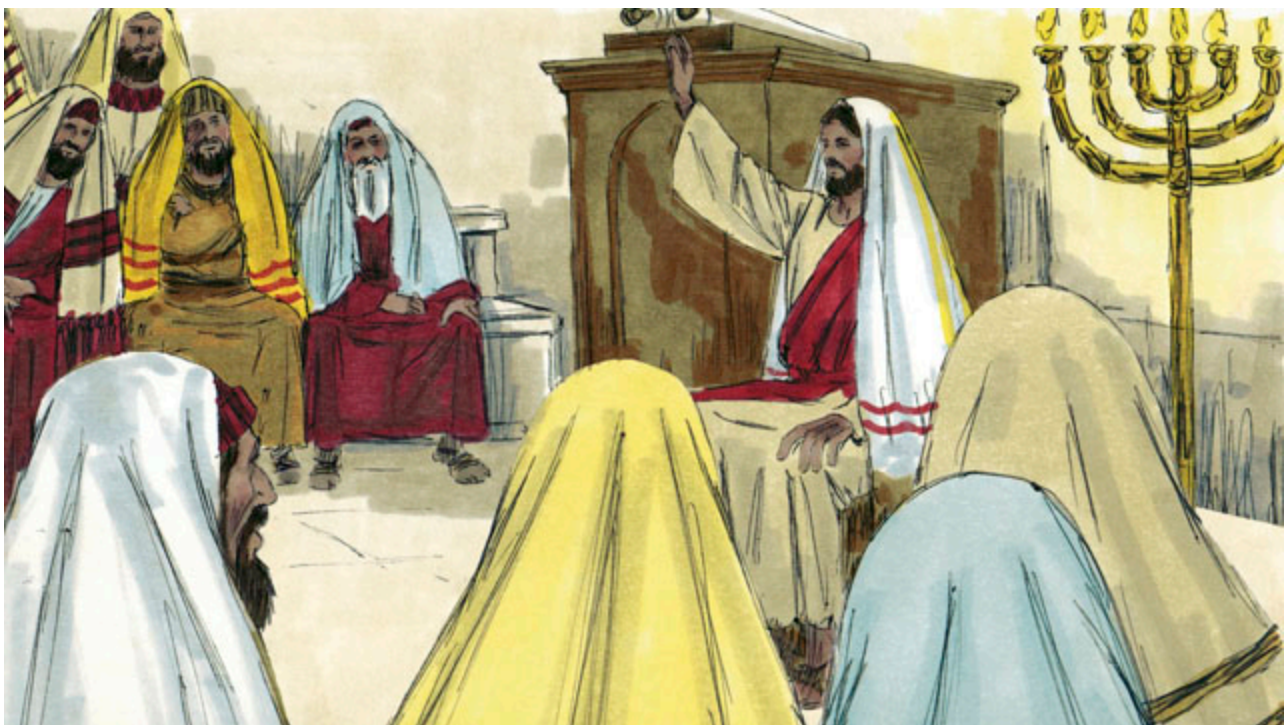
عیسی جَوابین دا دئدی: مَن دَن اوزاقلاش ای ایبلیس! تانری کیتابین دا اُوز ائلیئه بویوروب کی: «تَکجه تانری نی اوز تانری وی عیبادت ائله وَ تَکجه اونا خیدمت ائله.»

عیسی شیطانبین تولا ماڤینین تورونا دوشمَدی. او گوناھ ائلمَدی وَ شیطانبین اوندان اوزاق اولدی وَ مَلک لَر گلدیلَر عیسی یا خَدمَت ائلدیلَر.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ : متی انجیلین کیتابی ۴ بولومی آیه ۱ دَن ۱۱ مرقس انجیلین کیتابی ۱ بولومی ۱۲ آیه دَن ۱۳ لوقا انجیلین کیتابی ۴ بولومی ۱ دَن ۱۳

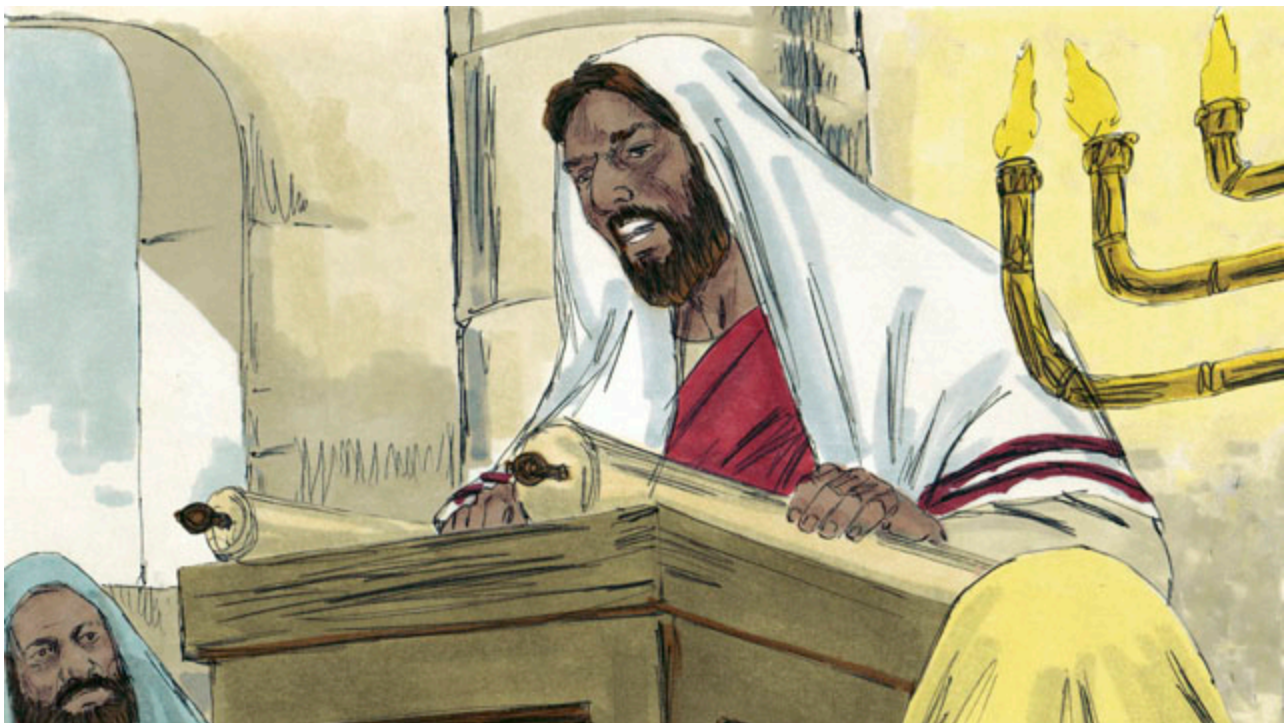
٢٦ - عيسى نين خيـمـتـينـين باشلانماسى

شیطانین تولا مادیقلارینا غالب گلندن سونرا، عیسی یاشادیقی پئره ، جلیله دوندی. روح القدس عیسی یا چوخ گۇج و قۇوت وئیریدی و او اؤرگنمک اوچون پئردن پئره گئیدیدی. و هامی اونون باره سیندن یاخشی دانیشیردیلار.

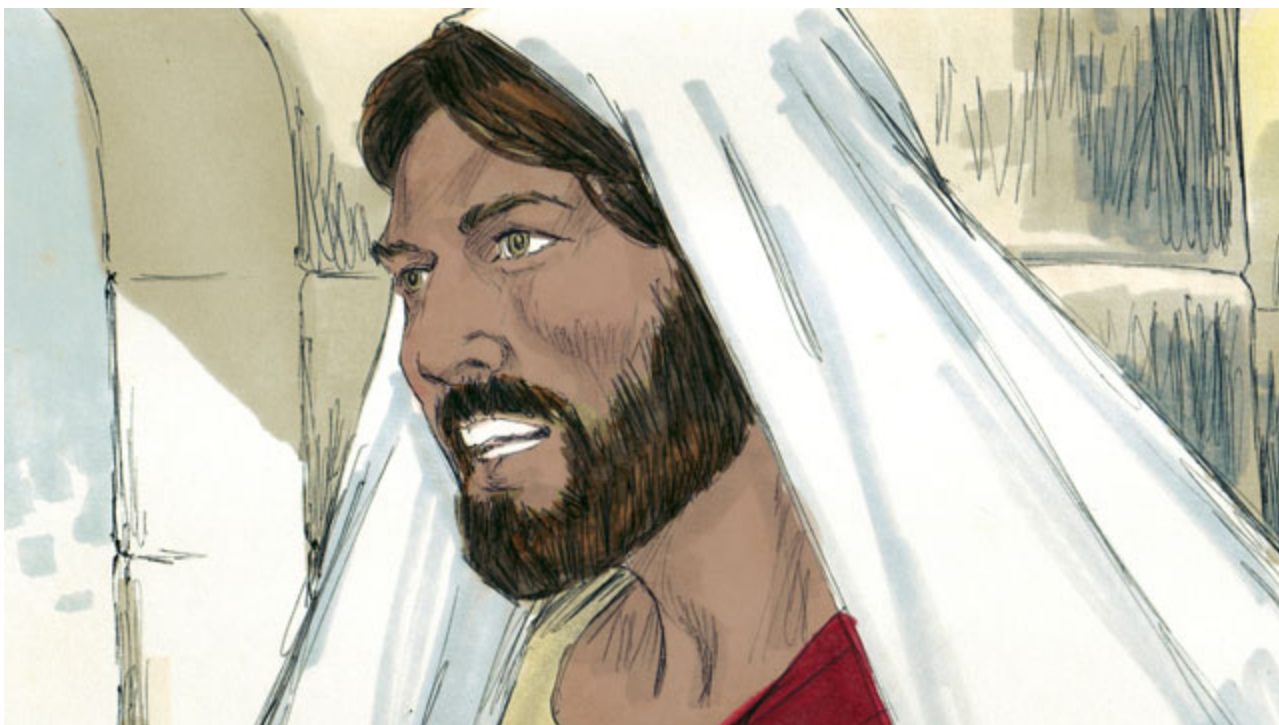
عیسی ناصیره گندییه کی اوشاقلیقین اوردا گئچمیشدی گئندی. شبات گونو ، او عیبادتگاها گئندی. دین رهبرلری اشعیا پیغمبرین کیتابیندان بیر نُسْخه سین اوخوماق اوچون اونا وئردیلر، سونرا عیسی طوماری آچیب و اونون بیر بؤلومون اینسانلار اوچون اوخودی.

او بوجور اوخودی: «تانی اۆز روحندان منه وئردی کی خوش خَبرین دَن یازیق اینسانلارا پِئتیرم. او منی یوللادی تا اسیرلری قورتارام، کورلاری گوزون آچام و مظلوملاری دا قورتارام. چون کی تانرینین اینسانا رَحْمَت وئردیقی زامان پِئتیشب.»

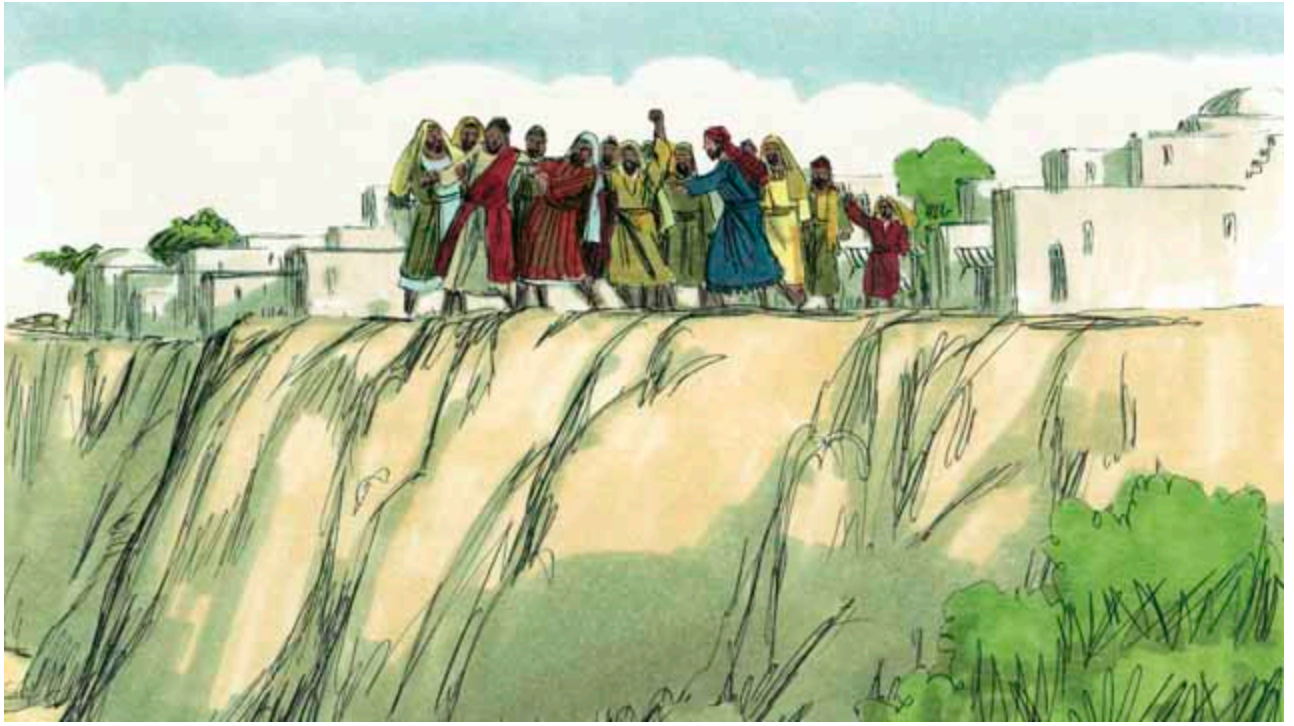
اوندان سونرا عیسی ائیلشدی و هامی دِیقتین اونا گوز تیکمیش دیلر. اُونلار بیلیردیلر کی موقدَس کِتابین اُوخونان بولومی، وَعده سی وئرلَن مَسِیح ایشاره ائیلیردی. عیسی دندی: «اُو سۆز کی سیزه اُوخودوم، ایندی پِئرینه پِئتیشمکدیی» جَماعت هامیسی حیران قالدیلار و سؤروشولار: «مگر بو کیشی یوسوفون اوغلی دیر؟»

اوندان سونرا عیسی بویوردی: «دوزدوکی هنج پیغمبر اوز یوردوندا قبول اولونماز . او زامانکی ایلیا پیغمبرین دُور سینده اُچ ایل یاریم یاغیش یاغمادی بونا گورّه کی ،ایسرائیلده دول آروادلار نَقْدَر چوخ اُولسادا ،تانری ایلیانی ، آیری اولگده یاشییان دول آروادین کُومگینه گُوندردی.»

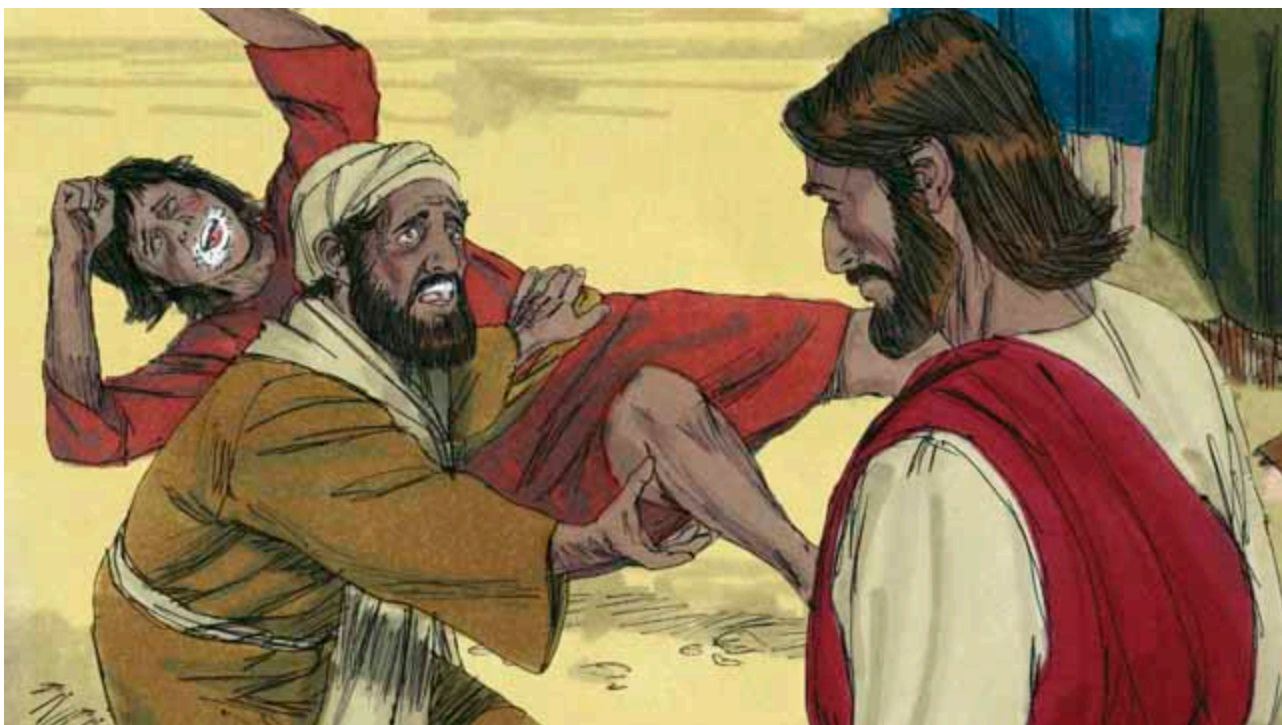
و بوجور ایدامه وئردی: «الیشع پیغمبرین زامانیندا ،ایسرائیلده چوخلاری پیس نوخوشلوغو توتموشدولار . اما الیشع اونلارین هنج بیرینه شفا وئرمدی. او تَک نَعْمَان سور ی، ایسرائیل دوشمنینین بویوک باشین او ناخوشلوقدان شفا وئردی .» بو سوزلری انشیدنلر کی یهودی دیلر، انشیدینگدن سونرا اونا حیرصنلندیلر.

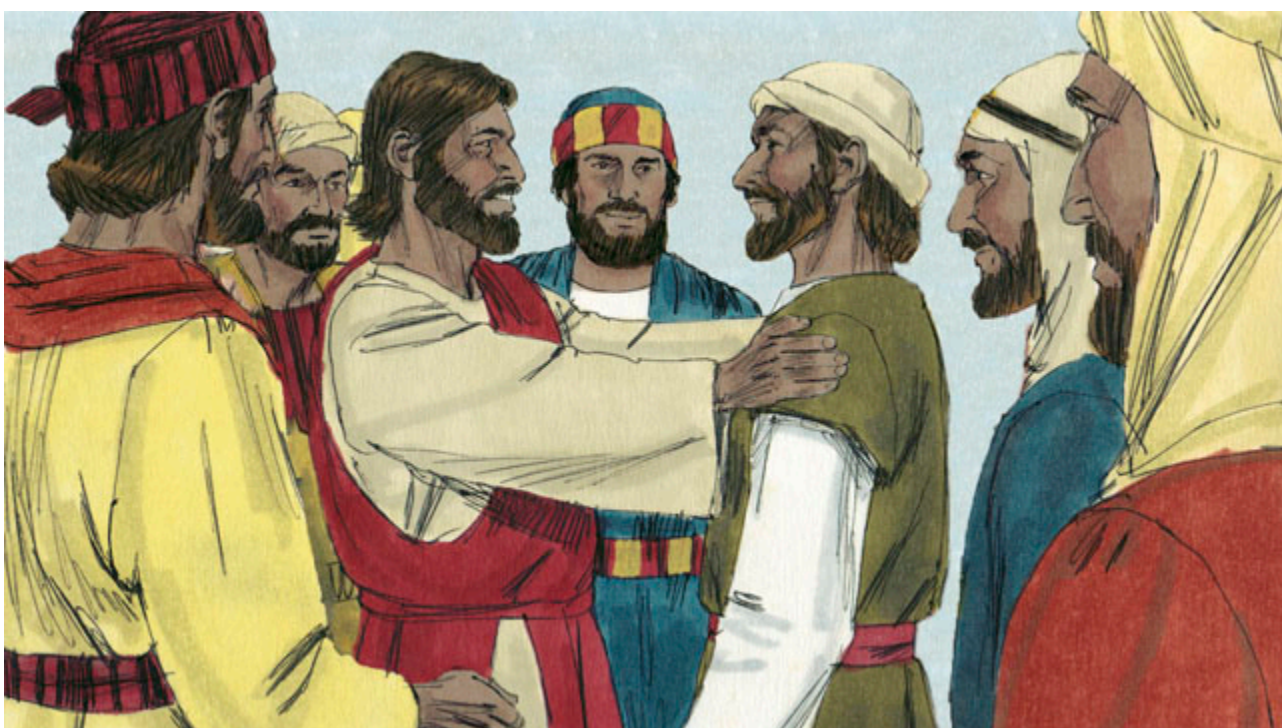
ناصره جماعتی، عیسی نی عیبادتگاهدان ایشیگه چئار دیپ، بیر قایانین قیراغینا آپاردیلار کی اونی اوردان اشاقیا اتسینلار و اولدورسونلر. اما عیسی اونلارین آراسیندا گنچدی و ناصره شهرین ترک ائلدی.

اوندان سونرا عیسی جلیلین هر پئرینه گئتدی. چوخلی جماعت اونون یانینا گلیر دیلر و چوخ ناخوشلار یانلاریندا گنتیریزدیلر. اونلارین آراسیندا علیل چولاق کور و کار و بعضی لری یول پئرییه بیلیر دیلر و دانشامیر دیلار. عیسی اونلاری شفا وئریردی.

همده چوخلاری کی پیس روحلارا گیرفتاریدیئر ، عیسی نین یانینا گنتیریدیئر. عیسی نین آمرینن پیس روحلار جماعتدن انشییگه چیخیردیلار. پیس روحلارین چوخی قیشقیریدیلار: «سن تانرینین او غلوسان!» خلق جیرتینن تانرینی عیبادت انلییریدیئر.

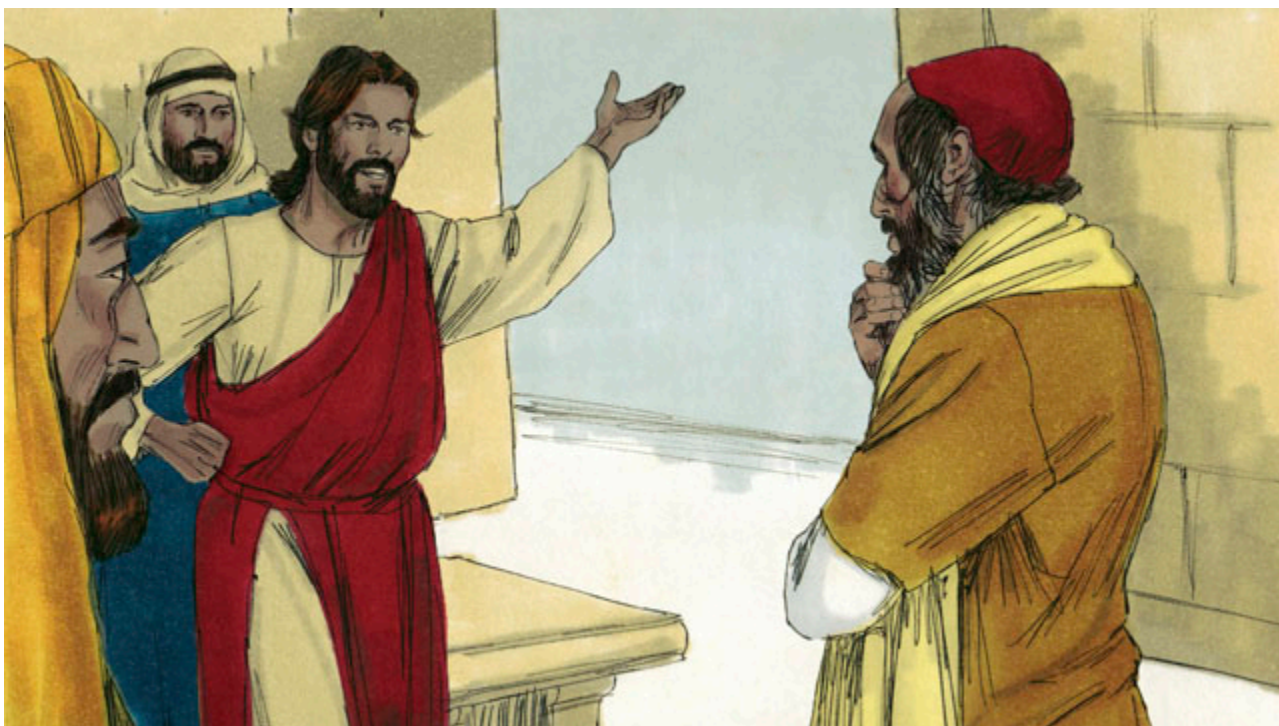
او زامان عیسی شاگیردلریندن اُون ایکی آدم سئچدی و اونلارین رسول لار آدلاندیردی. اونلار عیسی نان دولانماقا گئدیریدیئر و اوندان اُورگنیریدیئر.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب : متی انجیلین کیتابینین ۴ بولومی ۱۲ دَن ۲۵ آیه لَری مرقس انجیلین کیتابینین ۱ دَن ۳ بولومی لوقا انجیلین کیتابینین ۴ بولومی

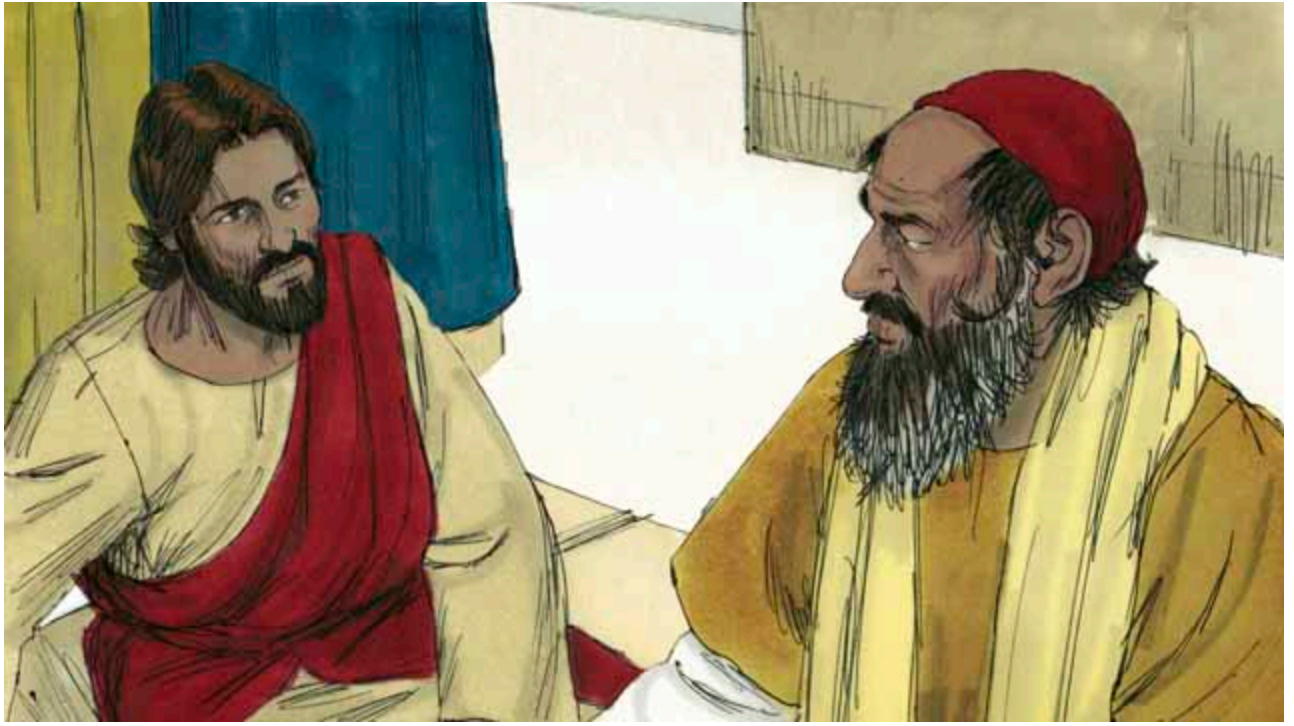
۲۷- یاخشی سامری نین ناغیلی

بیر گون یهودون دین عالمی عیسی نین یانینا گلدی. او ایستیردی کی اثبات ائلییه کی عیسی نین درس لری دوغرو دبیر. او سؤروشدو: «ای مُعَلِّم، اینسان نَجور ائلسین کی اَبَدی یاشاماغی اَنلَه گتیرسین؟» عیسی جواب وئردی: «تورات کتَابین دا بونا گورَه، نَمَنَه یازیلیب؟»

او کیشی دئدی: «تائری نی اوز تائری وی، بوتون اورگینله و بوستون گوجوون بوتون جانینلا و بوتون عقیلویین سئو. قونشووی دا اوزون کیمین سئو.» اوندان سونرا عیسی بویوردی: «دوغرو دبیرسن، سن ده بوجور اَنلَه تا اَبَدی یاشاییشین اولسون.»

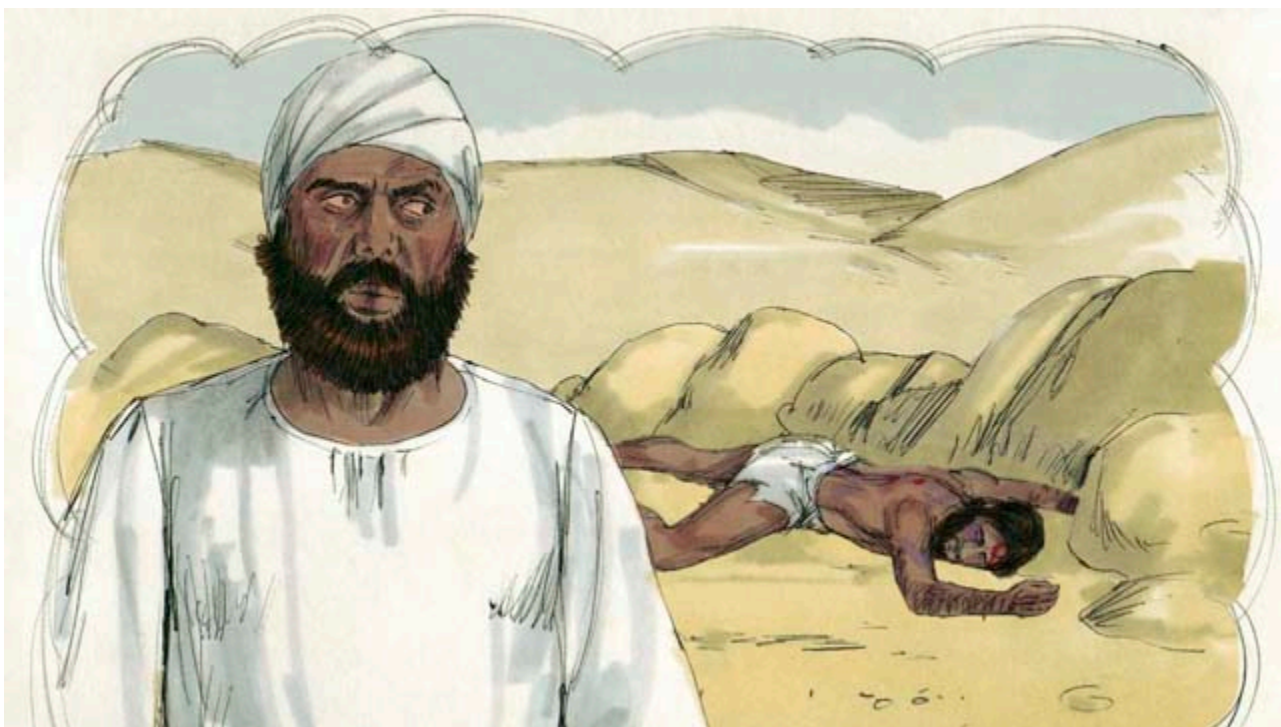
آما او دین مُعلّی چون ایستیردی کی اُزونی عالیم گُور سَدَه، گُئنه سُوروشدو: « مَنیم قونشوم کیم دی؟ »

عیسی بیر ناغیلینان او دین عالمینه جَواب وئردی وَ دَندی: « بیر یهودی کیشی اورشلیم دَن اَریحا شَهرینه دولانماقا گَندیردی.

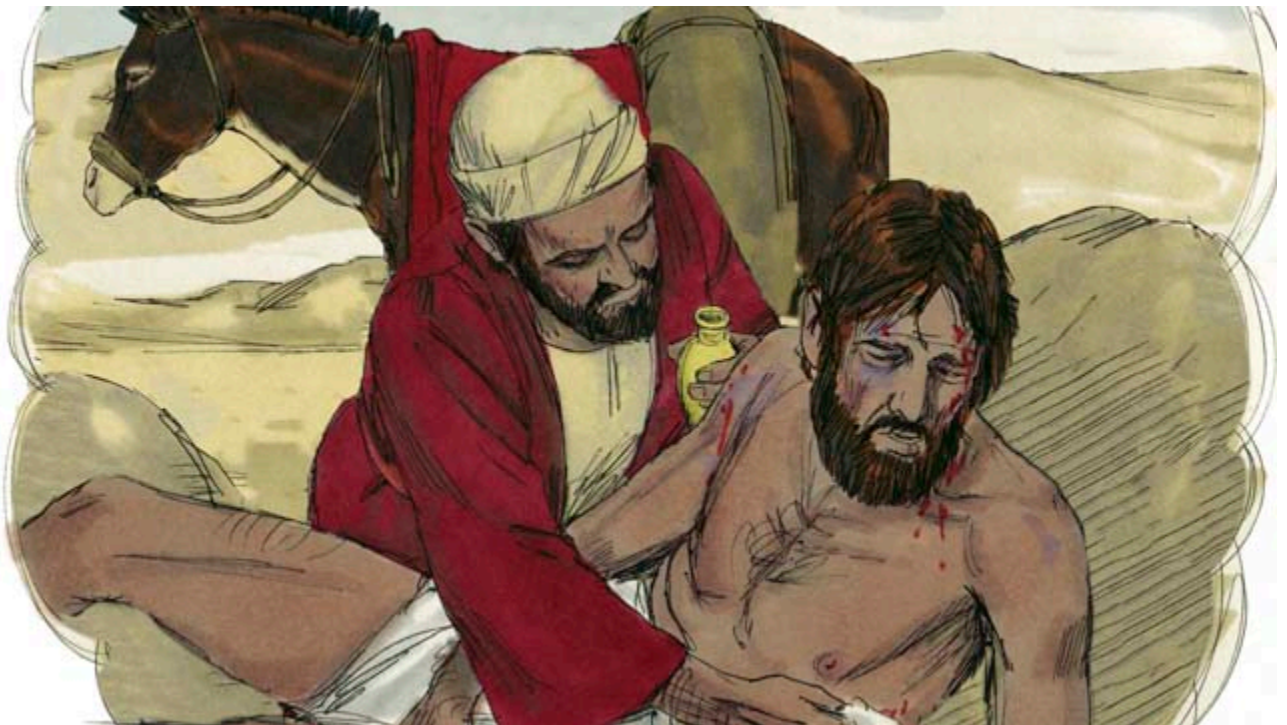
بولدا، يۇل كىسىنلر اونون باشينا ئۇكولدولر و اونون بوتون وارليقن چاپدىلار، اونى ويردىلار و يۇل قىراقيندا، يارى جانلى بوشلادىلار.

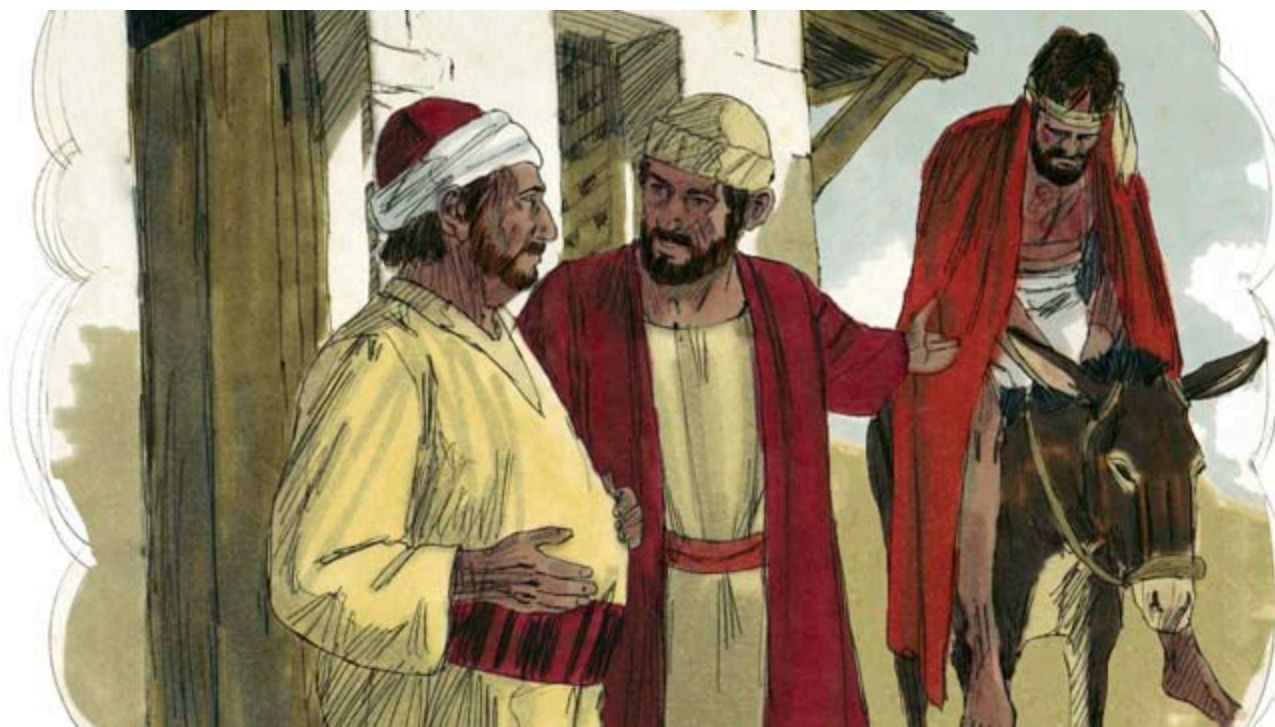
بو باشا گلنردن سونرا، بير يهودى كاهين اوردان كىچىردى. ائله كى او كىشىنى يول اورتاسيندا گۇردى، يولون او تاييىندان اوز يولونا ايدامه وئردى و ھىچ او كىشىنى سايمادى.»

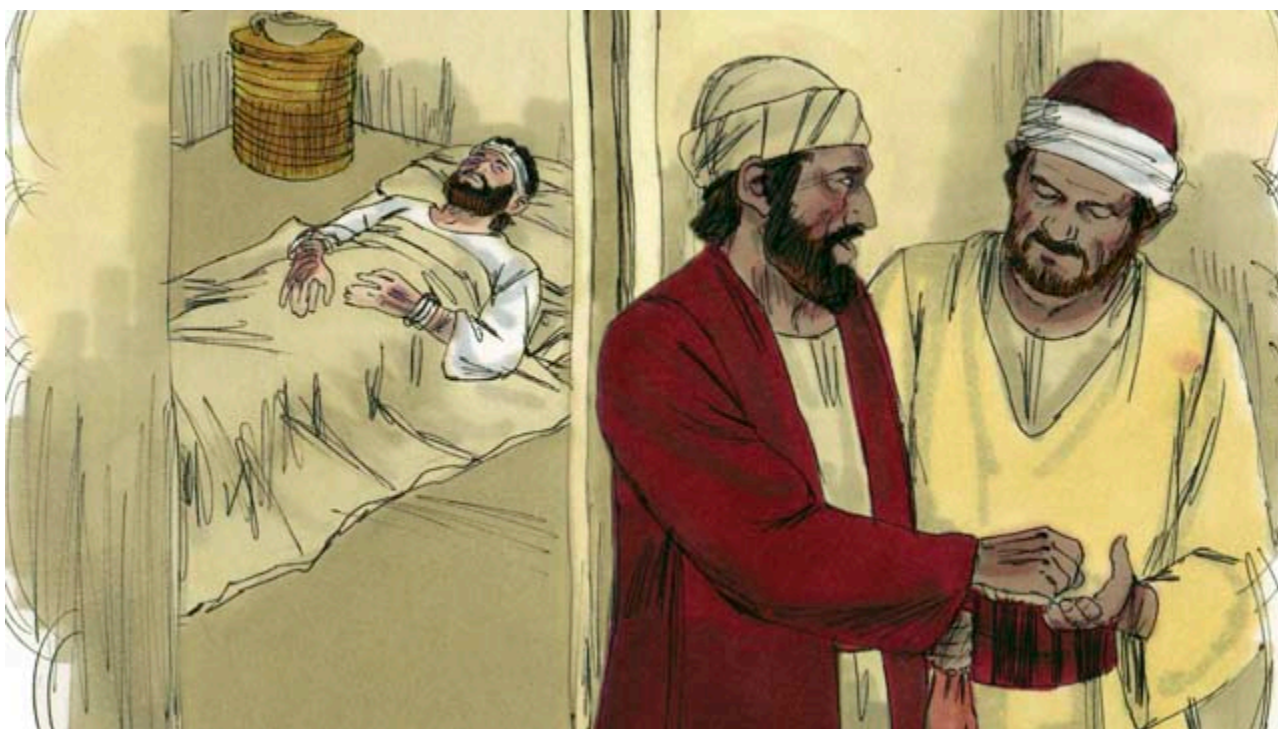
بیر آزدان سونرا، بیر لاوی یولدان پُنتیشدی. (لاوی لَر، اسرائیلین بیر ائلیدی کی کاهین لَرَه کُومک ائلیردیلر). اُو دا یولون آیری باشین توتدو و گُنتدی و او کیشین دَرینَه پُنتیشمَدی.

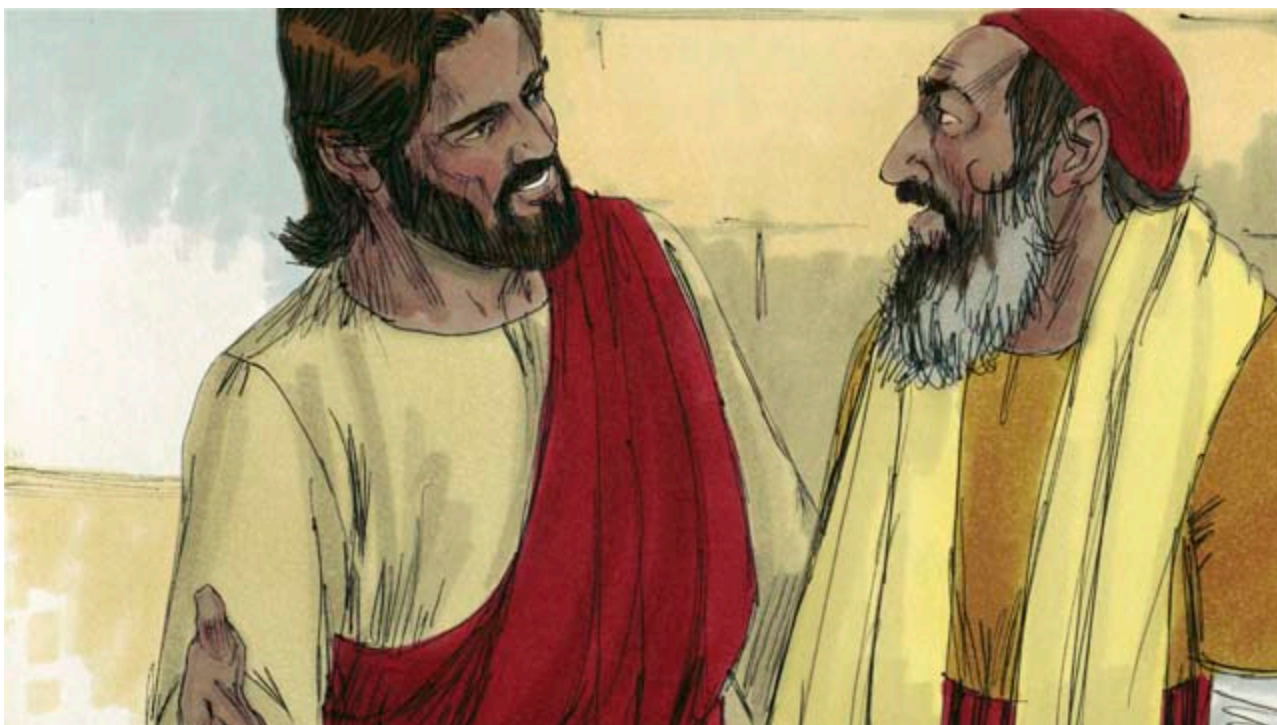
او زامان بیر آیری کیشی گلدی کی سامریدی. (سامری لَر و یهودی لَر بیر بیرین آجیقلاری گُئلیردی). ائله کی او یارالی کیشی نی گوردی کی یهودی دی، اورگی اونا یاندی. اُونون یارالارین یودو، اوستونَه مَرَهَم گُویِدو و اُونلاری باغلادی. «

اوندان سونرا سامری کیشی اونی اؤز ائشگیته میندیردی و بیر قوناق ائویته آپاردی و اوردا دا اونی تیمارلادی.»

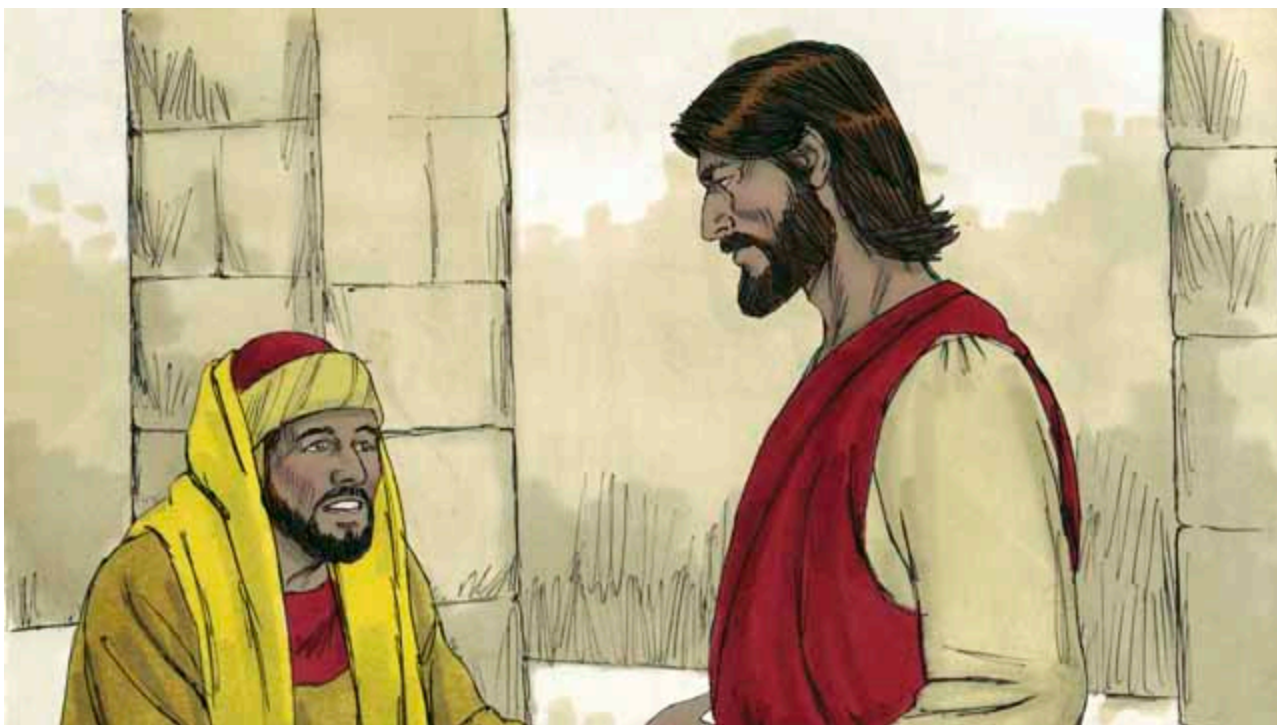
« گلن گون، سامری کیشی گرک یولونا ایدامه وئریدی او موسافیر خانانین صاحبیته بیر آز پول وئردی و دئدی: « بو کیشینی گوزله و اگر خشلدیقین بونا اوندان چوخ اولسا، قابیدان زامان اونی سنه وئر جاقام.»

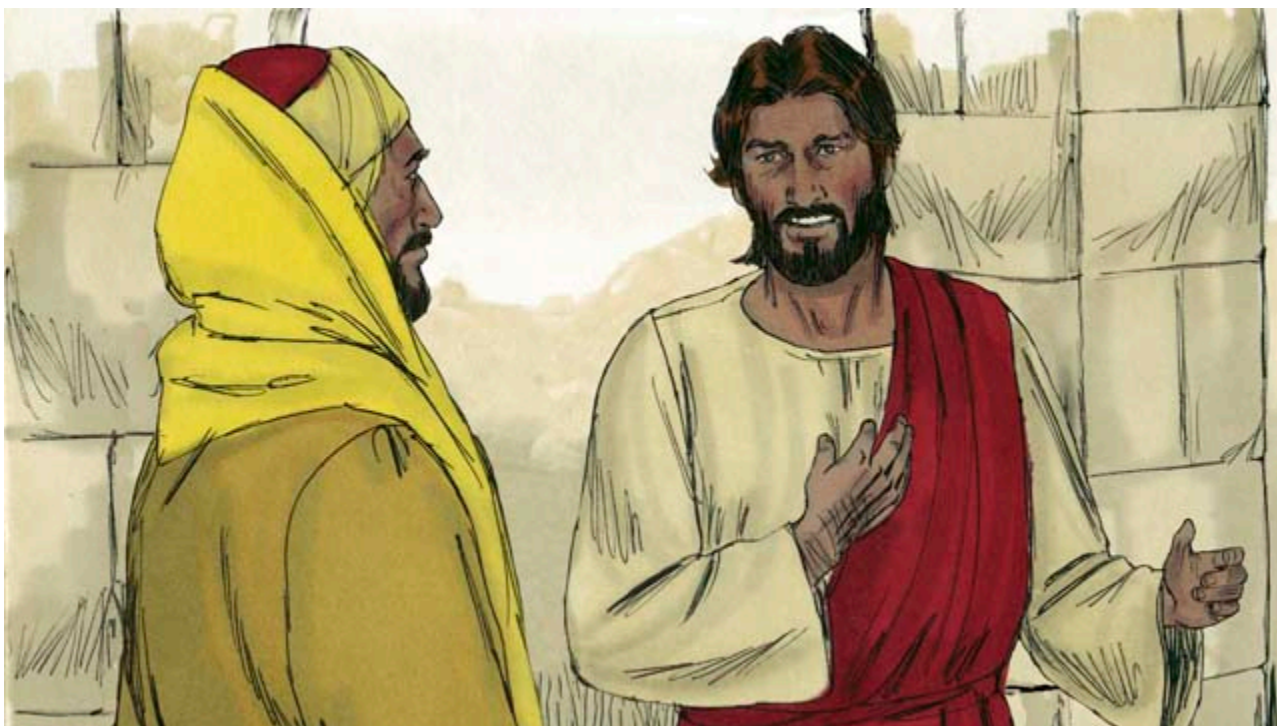
اوندان سونرا عيسى دين عاليمين دن سؤروشدى: «سَنين فيكريوَه بو اوچ نَقرَدَن هانسی او دۇؤلَن و مالی گُئَدَن كيشينين قونشوسیدی؟!»
او دين عالمی جواب وئردى: «او کی اونا اورگی یأئدی.» عيسى اونا جواب وئردى: «سَن دَه گُئَت بوجور ائله.»

بو ناغیل موقدس كيتابين يازيلاريندان آلينيب: لوقا انجيلينين كيتابينين ۱۰ بولومى ۲۵ دَن ۳۷ آيه لرى

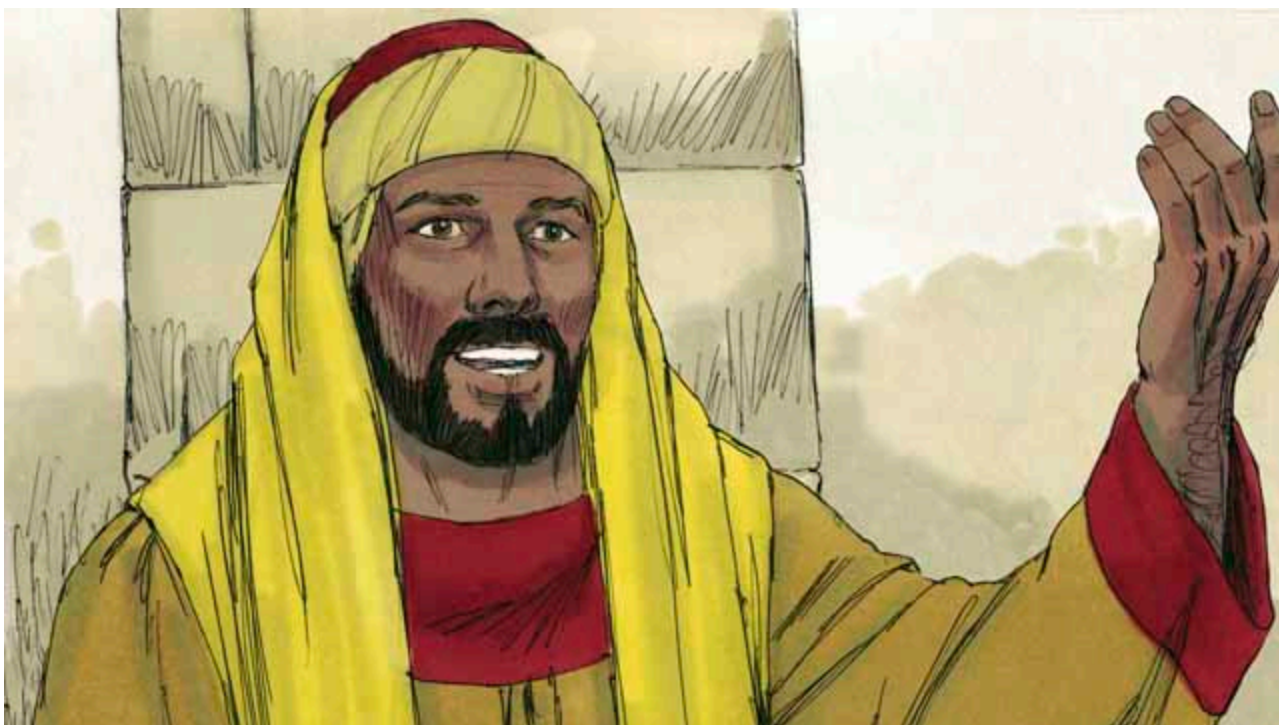
۲۸- وارلی بیر جوان

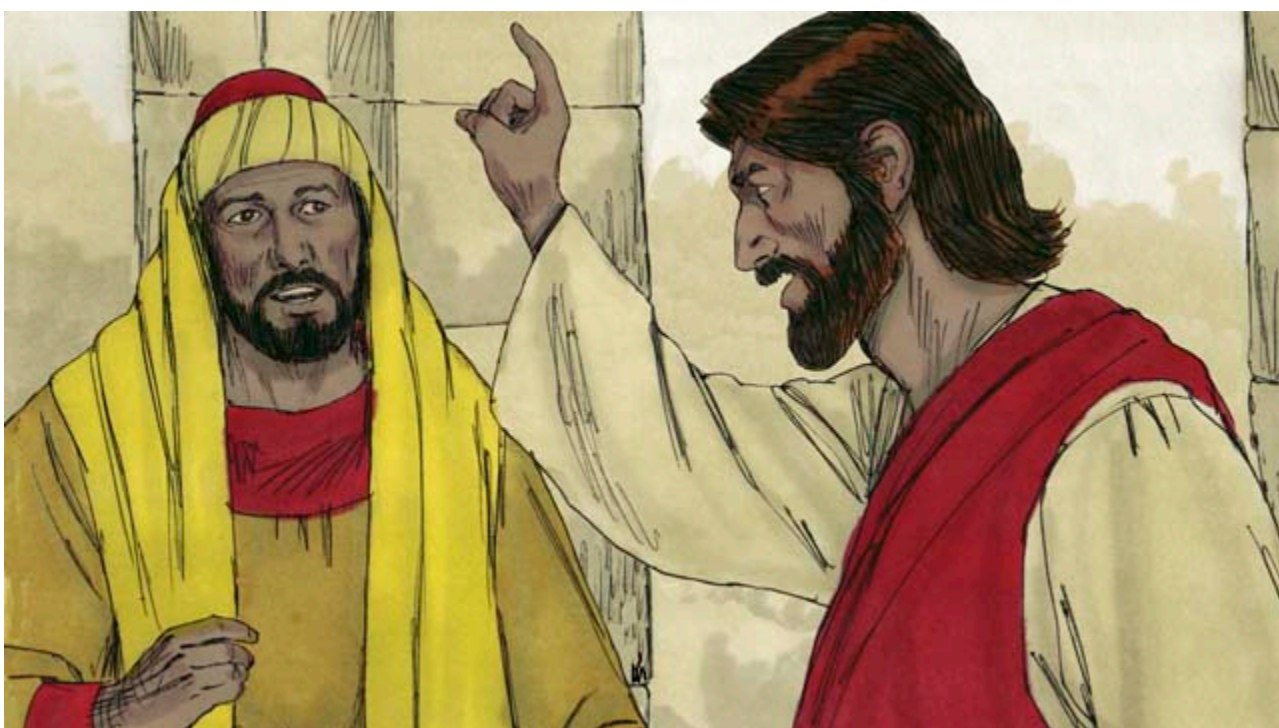
بیر گون وارلی بیر رَهبر عیسی نین یانینا گئلدی وَاوندان سۇروشدى: «یاخشى مُغَلیم، اَبدى یاشامى اَنله گتیرمگ اوچون نه اِنلییه بیلرَم؟» عیسی اونا بویوردی: نییه مَنه یاخشى دبیسن؟ ایندى کی ، تانریدان سونرا هُنچ کیم یاخشى دبییر. اگر اَبدى یاشام ایستیرسن، تانرینین اَمرى لَریندن ایطاغت اِنله.»

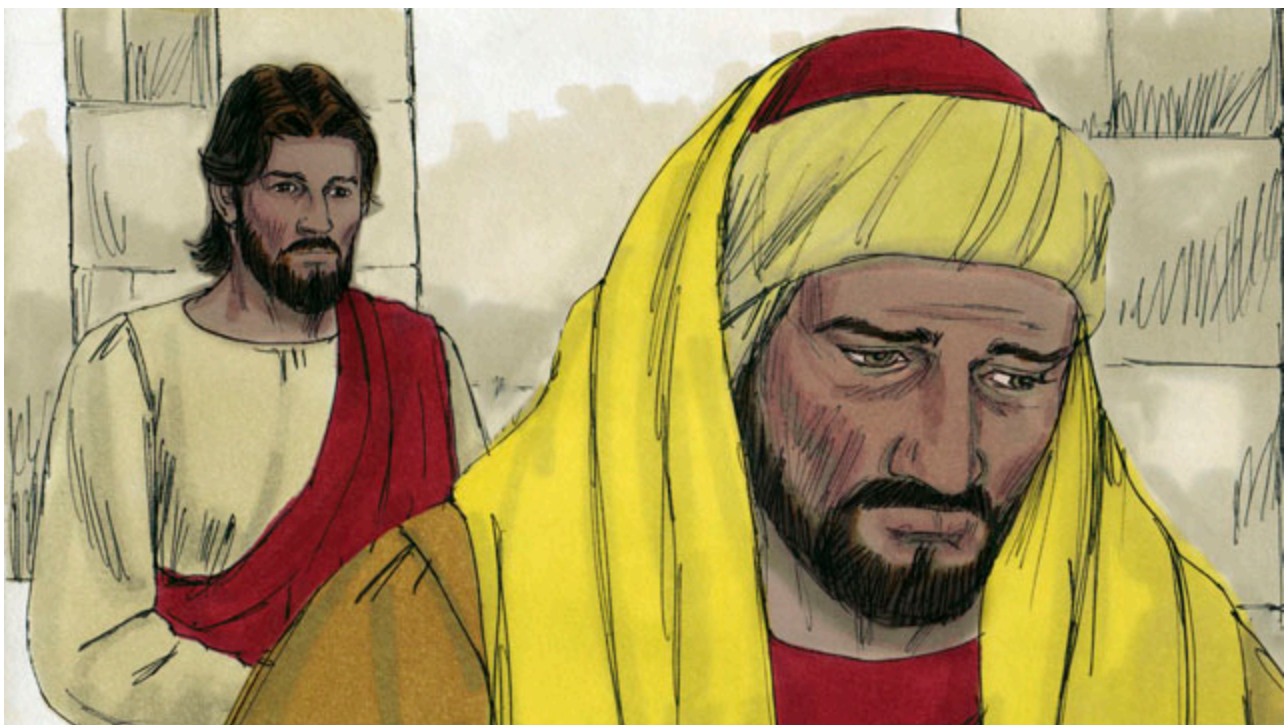
اُو سۇروشدى: «هانسى بیری اَمریلَرَن ایطاغت اِنلییم؟» عیسی جَواب وئردی: «اُولدورمه، زینا اِنلَمه، یالان دِنمه، اتاوا و اناوا خورمَت اِنله و قونشووی اُوزون کیمین سِنو.»

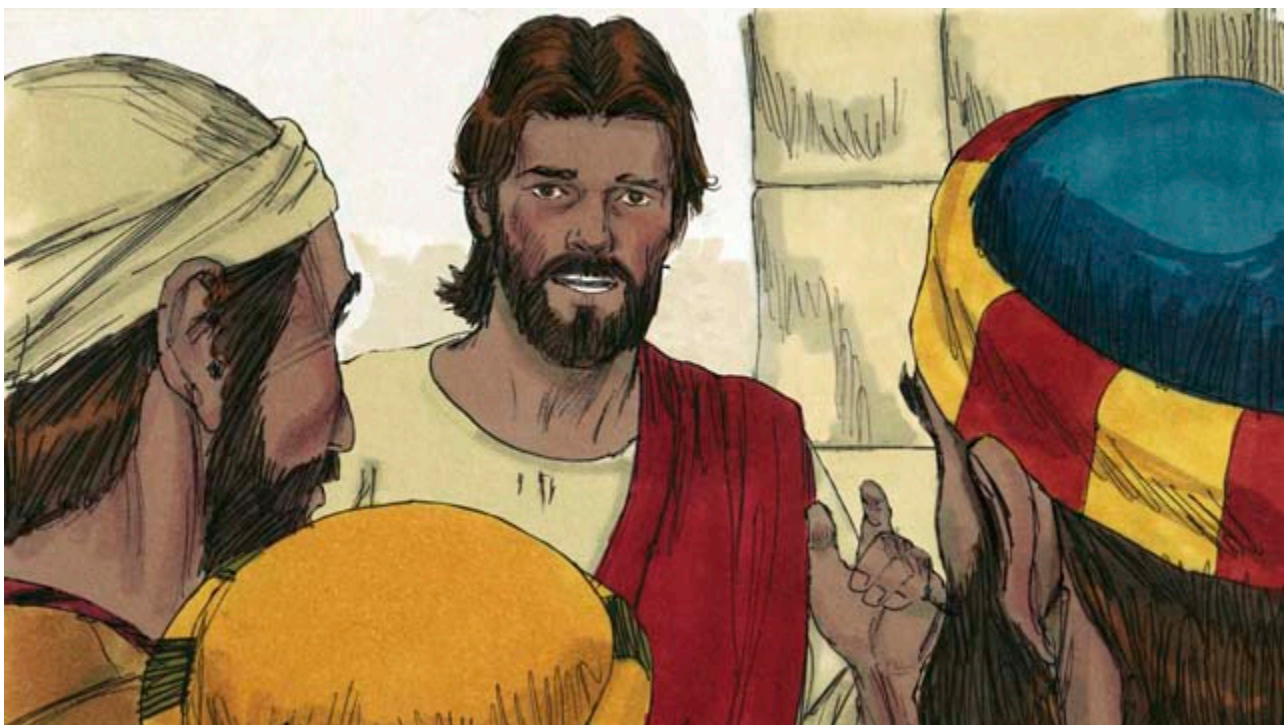
اما جوان كيشى دىدى: «من اوشاقلىقدان بوتون دىدىگلىرى پىرىنه گىتىرمىشم ، ايندى گرگ نىئلى يم تا ابدى ياشايشىم اولسون؟» عيسى مېر بانلىقپان اونا باخدى.

و جواب وئردى: «اگر اىستىيرسن چوخ ياخشى ايش ائلىسن، گنت و هر نيين وار سات و پولون يوخسوللارا وئر تا گوى اوزونده گنجين اولسون نه پىر اوزونده ! سونرا گل و مندن ايطاعت ائله!»

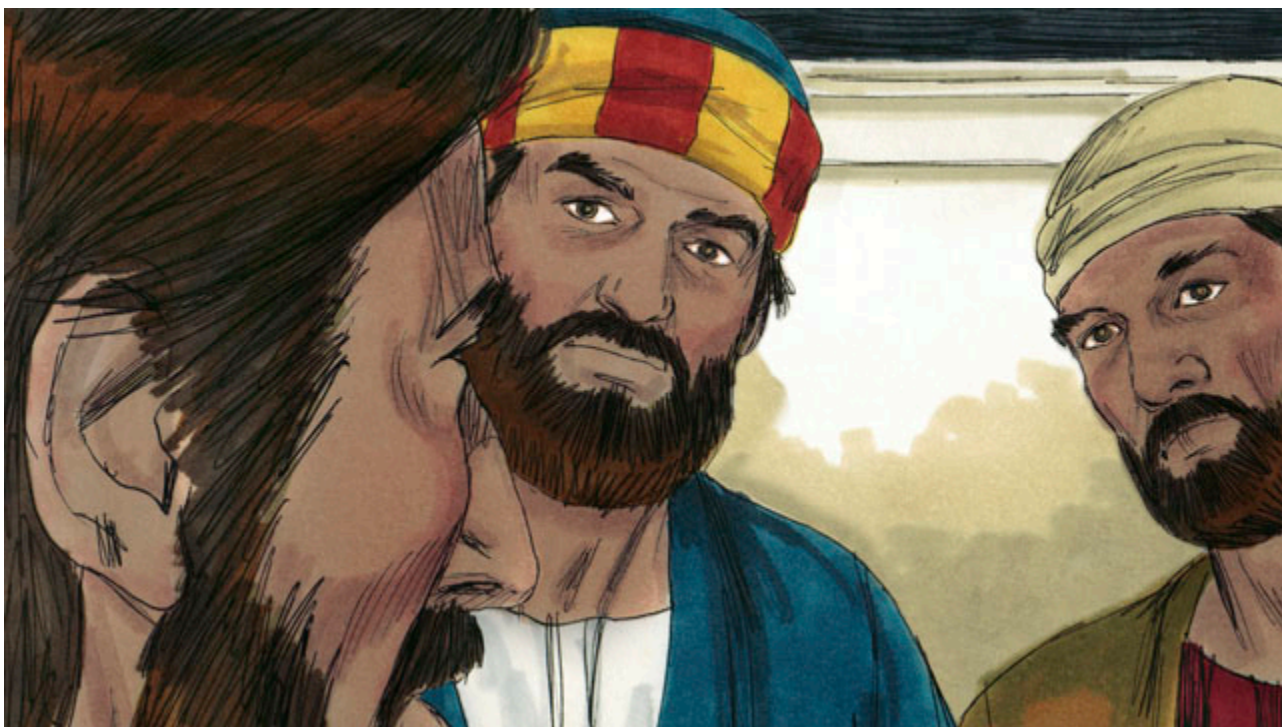
اُو وقت كى جوان آدام، عيسى نين بو سوزون انشيتدى، چوخ غملى اولدى چونكى وارلى بيريدى وائىستميردى وارليقن و ينقدىقلى انليندن گنتسين. او اوزون چنوردى و عيسى دان اوزاقلاشدى.

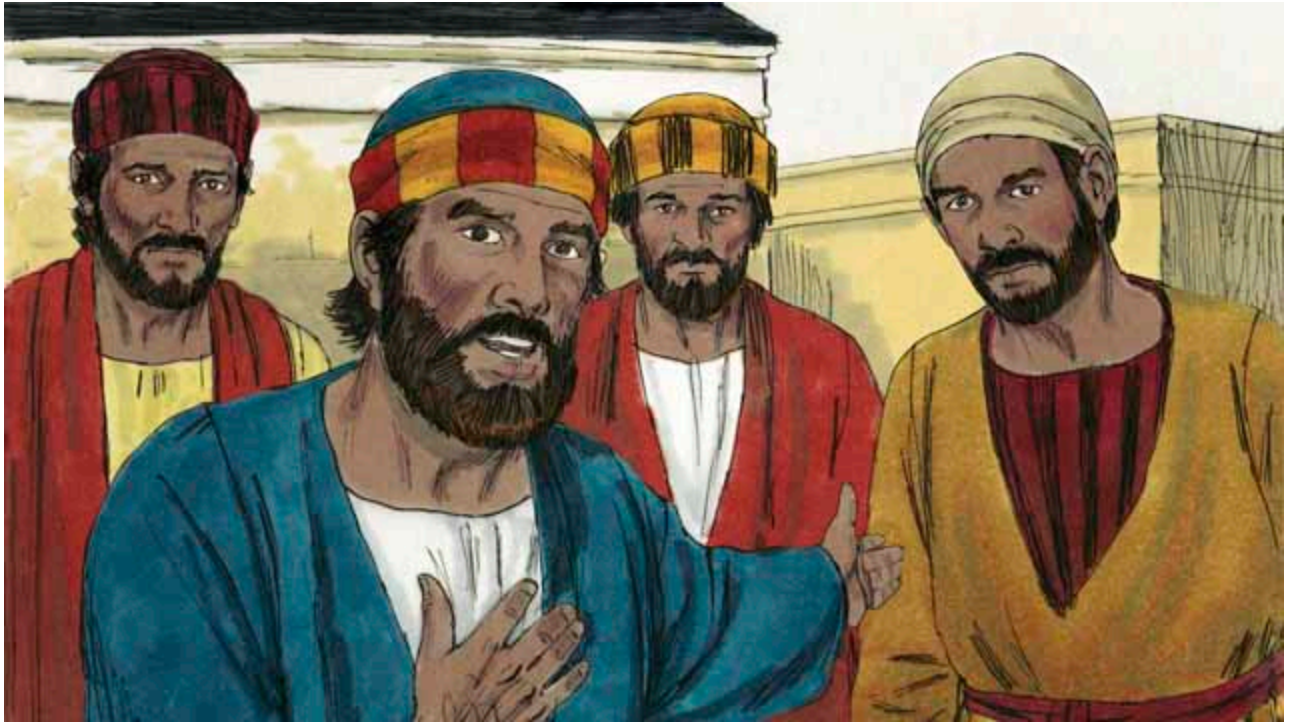
اوندان سونرا عيسى شاگيردلرينه بويوردى: «بوني بيلين كى وارلى آدامين تانرينين پاديشاهليقينا گيرمسي چوخ چتينيدي. گينده دئيرم كى ، دونين اينه دليگيندن گنچمسي ، وارلنين ، تانرينين شاهليقينا گنچمسيندن چوخ راحتدي.»

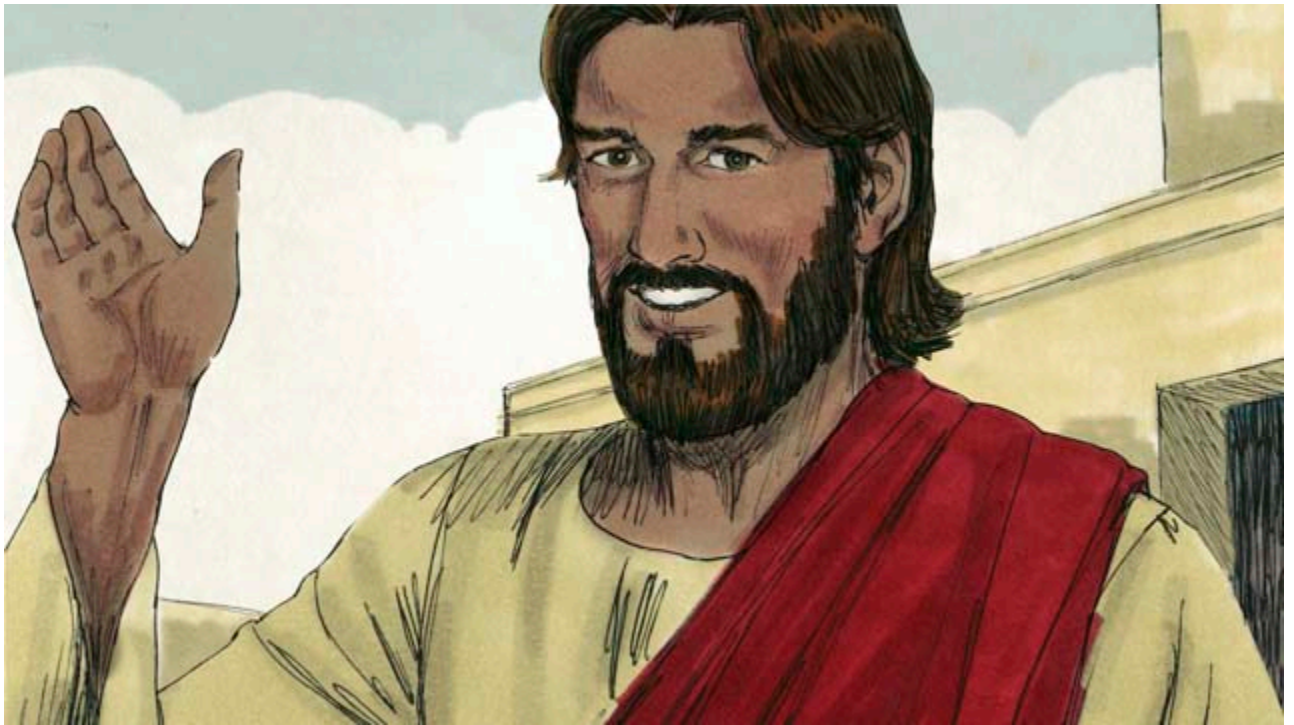
شاگيردالر عيسى نين بو سوزون انشىدندن سونرا چوخ حيران قالدیلار و سوروشدولار: «کیم انلییه بیلر قورتارماقین یولون تاپسین؟»

عيسى شاگيردلرینه بير باخدی و بويوردی: «اينسان انلییه بيلنمز اوزونی قورتارسین، اما تانرينين يانيندا هر شئی مومکوندی.»

پتس عیسی یا دئی: «بیز هر نئیمیزدن ائل چکمیشیک تا سنین آرخاندا اولاق، ایندی بیزیم پای میز نجر اولاجاق؟»

عیسی جواب وئردی: «هر کس منیم اوچون قارداشیندان و باجسیندان، آتاسیندان و آناسیندان و اوشاقیندان، ائوینه مولکونه گوزون یوما ، یوز فات چوخ تاپاجاق. وابدی یاشاییشی ائله گنیر جاق. اما چوخ لار کی بیرینجی دیلر، سون اولاجاقلار و چوخلار کی سونوندا دیلار ، بیرینجی اولاجاقلار.»

بو ناغىل موقەس كىتابىن يازىلار يىندان آلېنىپ: متى انجىلىنىن ۱۹ بولومى ۱۶ دَن ۳۰ آيه لُرى مرقس انجىلىنىن ۱۰ بولومى ۱۷ دَن ۳۱ آيه
لُرى لوقا انجىلىنىن ۱۸ بولومى ۱۸ دَن ۳۰ آيه لُرى

۲۹- داش اورگلی نوکرین ناغیل

بیر گون پترُس عیسی دان سوروشدی: «مُعلیم! او قارداش کی مَنه پیسلیک اِئلییه، نِنچه یول اونی باغیشلییا بیلَرَم؟! یددی یول؟ عیسی بویوردی: «یددی یول یوخ، بَلکی پتمیش یددی یول.» عیسی ایستیردی کی بیزی باشا سالسین کی هَمشه گرک باغیشلیاق. اوندان سونرا عیسی بو ناغیلی دِندی.

او دِندی ، :«تانرینین پادیشاهلیقی اوجور پادیشاهدی کی ایستیردی قوللارینان حق حساب اِئلیه. نوکرلرین بیرنین بورجی ۲۰۰۰۰۰۰ ایلین ایشینین گون مُزدی دی .»

بو اۆزدن کی او نوگر بورجونو وئره بیلیمیدی، شاه آمر ائلدی کی بورجون پئرنیه، گرک نوگری و آرواد اوشاقین و بوتون وارلیقین ساتسینلار.

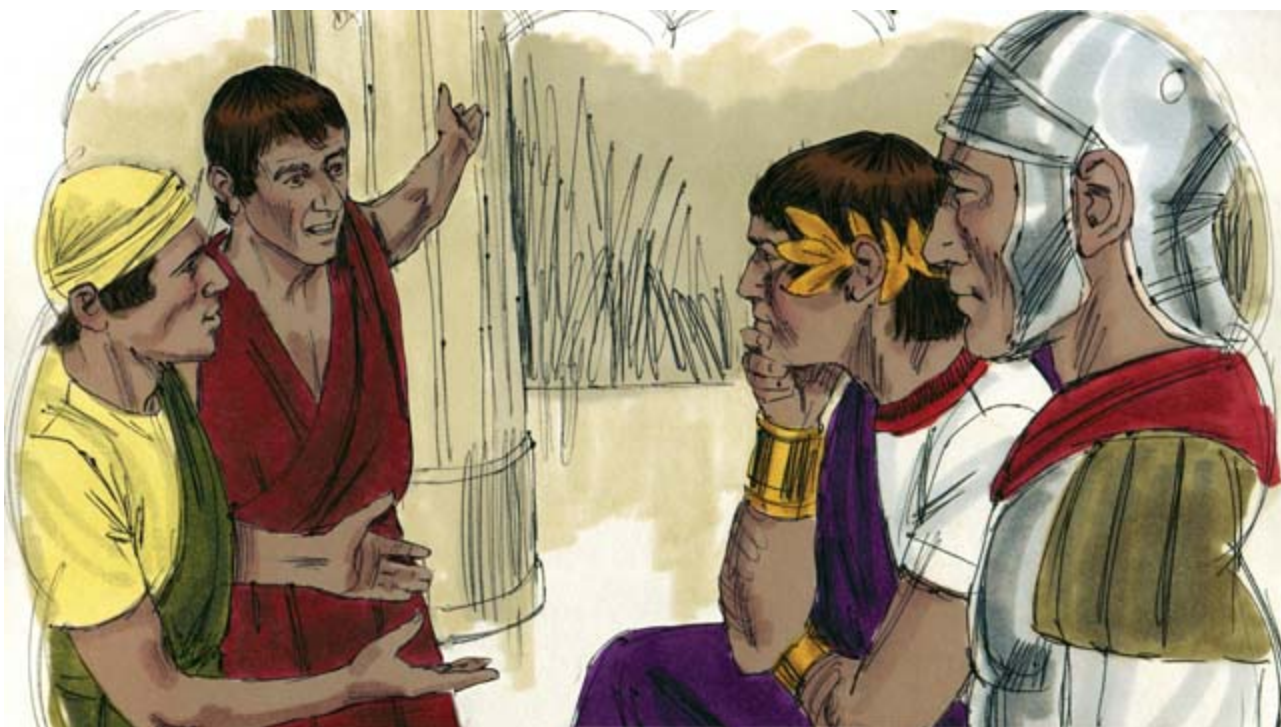
اما او کیشی شاهین آفاقینا دوشدی و یالواردی و دندی: «ای پادشاه منہ زامان وئر کی سنه بورجومی اخیر قیرانیناجاق وئریم.» پادشاهین اورگی اونا یاندی و اونی بوشلادی و بوتون بورجونی باغیشلادی.

آما او زامان کی نوگر ، شاهین سَرابین دان اِشِیگه چِیخدی ، اوز ایش یولداشلارینین بیرینی گوردی کی او ایش یولداشی اونا دورت آی
آلیقین اونا وئرملیدی .سونرا اونون بُغازین سیخدی و دِندی: «مَنیم بورجومو وئر.»

بورجی اولان یولداش، اونون آیاقینا دوشدی و دِندی: «سَنه یالواریرام، مَنه مُهَلت وئر کی سَنه بوتون اولان بورجومی وئریم.» آما
آلاجاقلی یولداش، راضی اولمادی و یولداشین دا بورجونى آلانا کیمی ، زیندانا سالدی.

او وقت کی اونون یولداشلاری بو اولان لاری ائشیتدی لر غملی اولدولار وشاهین یانینا گئدیب و بو باشا گئلری دئدی لر.

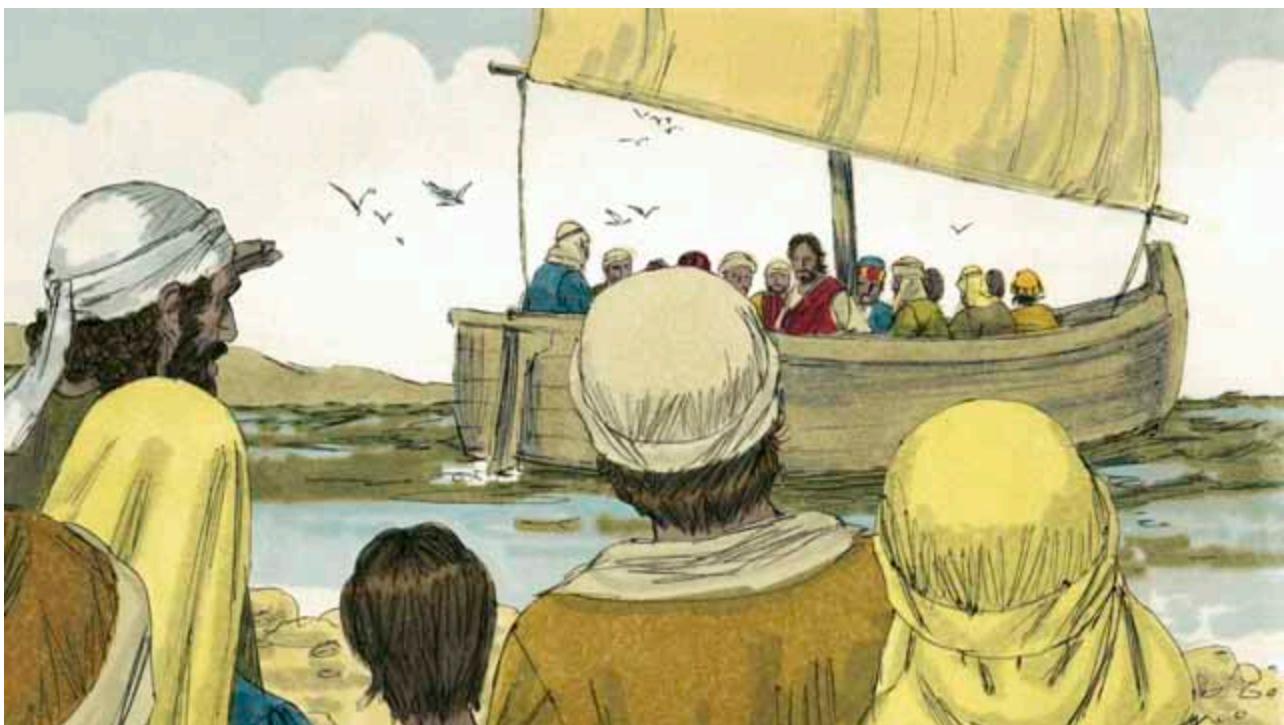
شاه بیردن او کیشینی یانینا چاغیردی و دئدی: «ای شر نوکر، سن مننه یالواردیقویا گوره من بویوک بورجووی باغیشلادیم. سن ده گرگ ایش یولداشیوا همن ایشلری گوریدین.» شاه چوخ حیرصلنئیب و امر ائلدی کی اونی زبندانا سالسین لار و بورجون وئرمیش، اوردان بوشلاماسین لار.

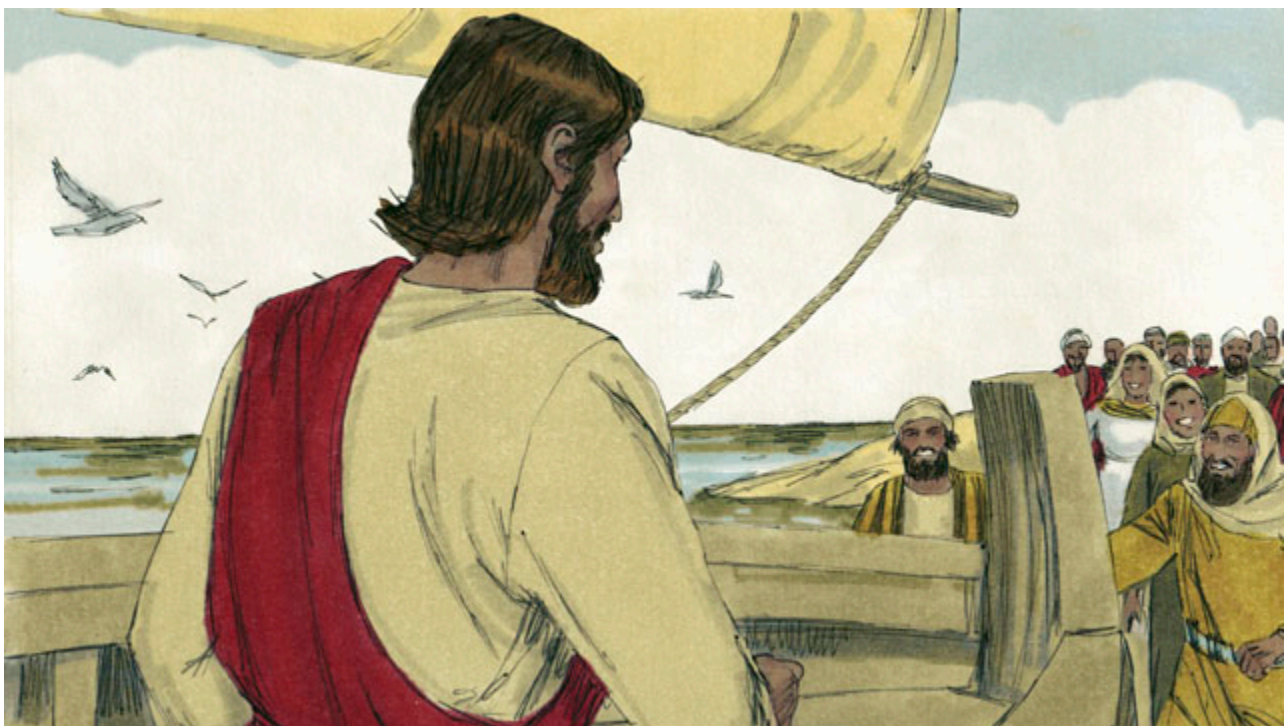
اوندان سونرا عیسی بویوردی: «اگر سیز قارداشیزی اورکنن باغیشلامیه سیز، منیم گوی ده کی آتام دا سیزیئن اوزوز کیمی رفتار
الیجاق.»

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: متی انجیلینین ۱۸ بولومی ۲۱ دن ۳۵ آیه لری

٣٠- عيسى مسيح بنش مين آداما يئمك وئير

عیسی رسولارینی تانرینین سۆزون پئیتیرمک اوچون و اورگتمک اوچون ،چوخ گندلره ،گوئدردی.قایدانان سونرا ،اونلار عیسی یا انلدیگلی ایشلری، بیلدیردیلر.اوندان سونرا عیسی اونلاری بیر گولون یاخینلیقی نا ،خلوت پئره آپاردی تا بیر آز دینجلیسیلر.بونا گوره هامیسی بیر قایقا میندیلر و گولون او تایی نا گئتدیلر.

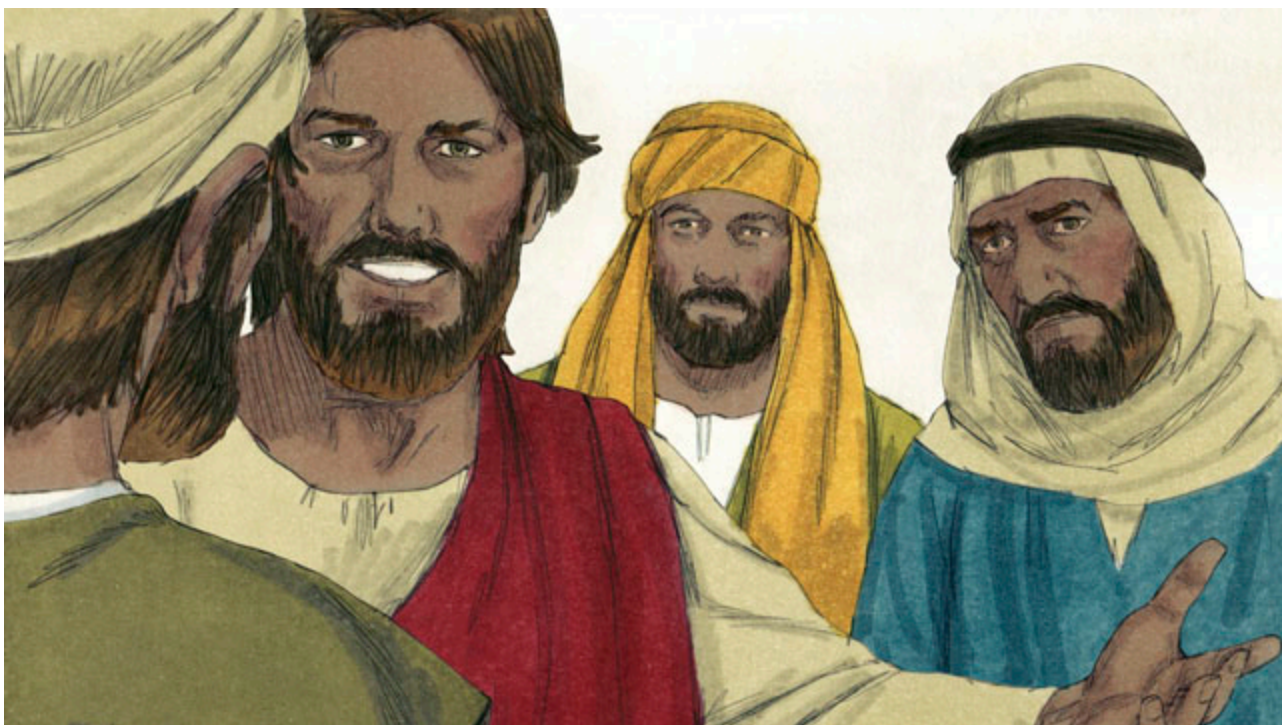
چون جماعت گوردولر کی عیسی شاگیردلرین قایقا مینیبلر و گندیلر ،گولون قیراغیندان، قاشماغا باشلادیلار کی اونلاردان قاباق گولون او تایینا پئیتیش سیلر.بونا گوره او زامان کی عیسی و شاگیردلری اؤرا پئیتیشدیلر، بویوک بیر دسّه جماعت اونلارین یولون گوزلیبردیلر و پیشوازا گلدیلر.

اونلارین ساییسی آروادلار و اوشاقلاردان سونرا، بَش مِیْن یاخیین کیشیدی. عیسی مَسِیحین اورگی اونلارا چوخ یانندی. چون کی اونلار چوبانسیز قویون کیمی دیلر. سونرا اونلارا اورگَنَمَیَه باشلادی و اونلاری کی ناخوشی دیلر. شفا وُردی.

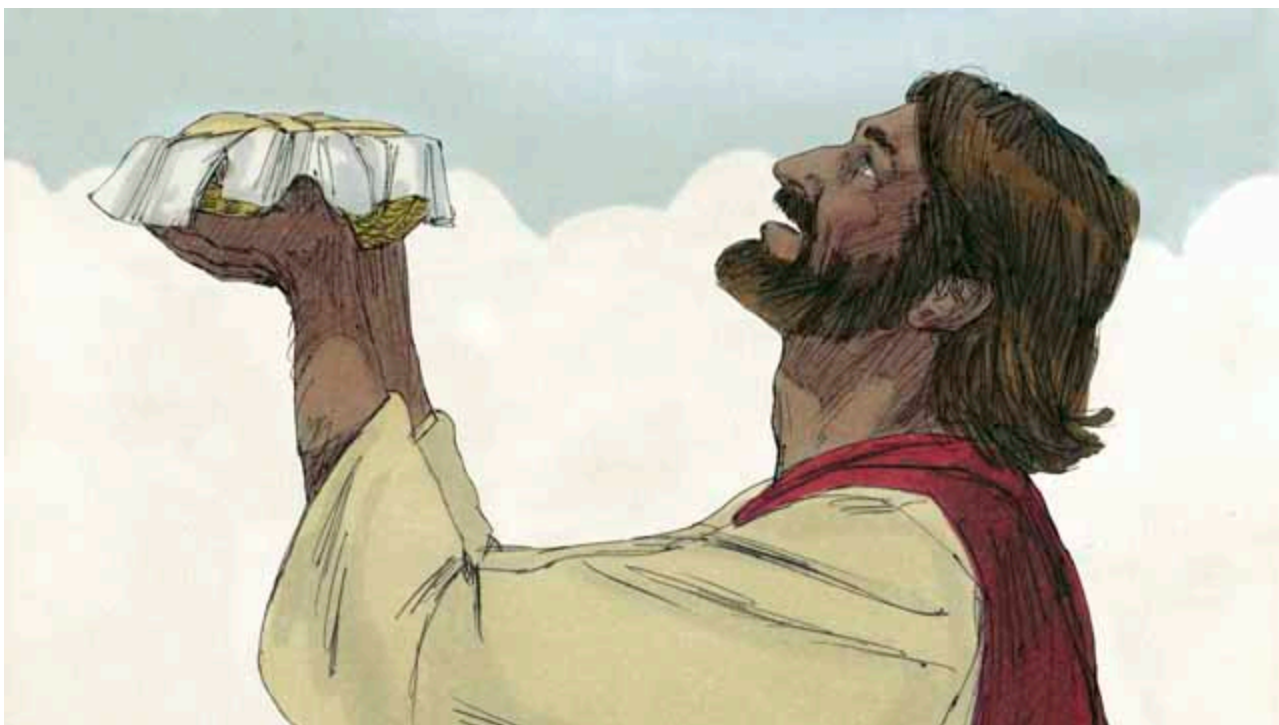
آخشام چاقی شاگیردلر عیسی نین یانینا گلیب و دِنْدیلر: «ای مُعلِّیم . جماعتی گوئدر کی اوزلَرینَه پُئْمک تاپسینلار ، چون بو اوزاق پُرت پُردَه ، پُئْمگ اوچون بیر شِئْی تاپیلماز.»

آما عيسى شاگيرد لرينه دئدى: «سيز اوزون اونلار يئمك وئرین.» اونلار جواب وئرديلر: «بیز بو سايبسيز خلقى نئجه دويدورا بيلريک؟! اما بيزيم تئجه بيش چورک و ايکى خیردا باليقميز وار و بس.»

عيسى اوز شاگيرد لرينه بو يوردى كى خلقه ديسينلر كى، انللى باش دسئنه سينده، پئشيل اوئلارين اوستوننه اوتورسونلار.

اوندان سونرا عیسی بَش چورک و ایکی بالیقی ائیلینده توتوب و گۆویه باخدی و تانرییا یئمک اوچون شوکور ائلدی و اونی بَرگت وئردی.

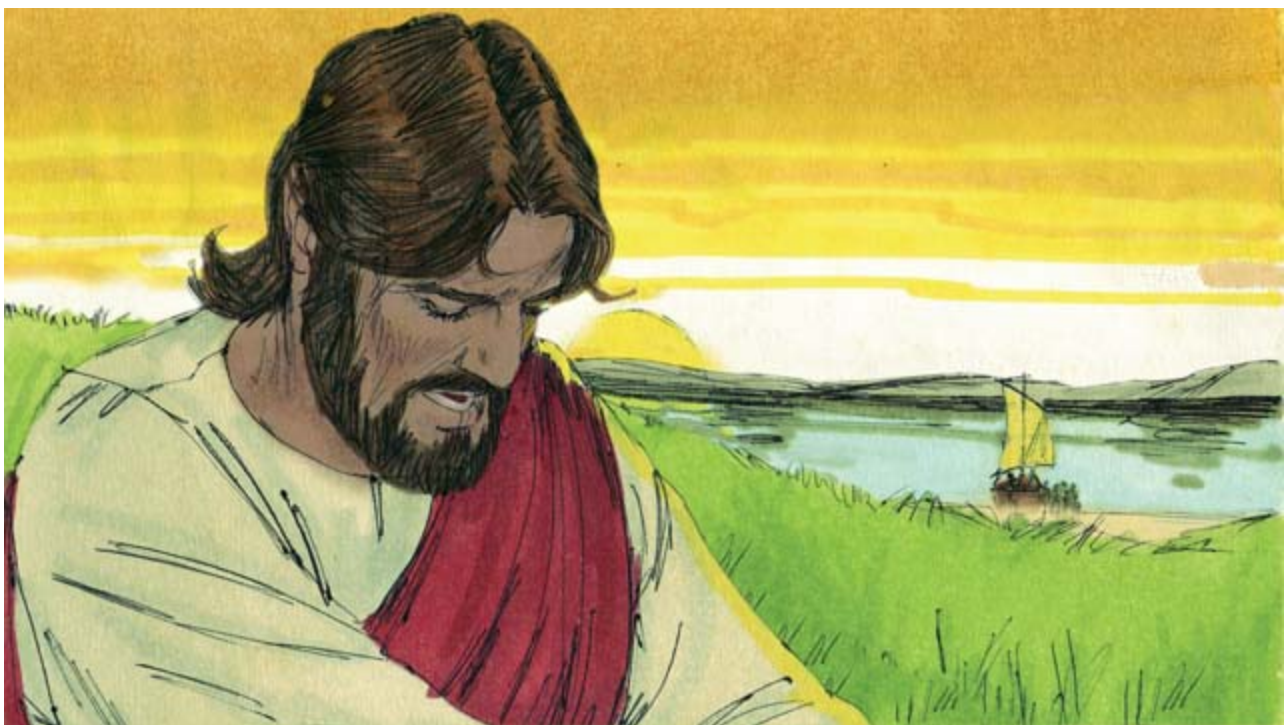
اوندان سونرا عیسی چورک لری و بالیق لاری تیگه تیگه ائلییب، و شاگردلرینه وئردی تا خلقین آراسیندا پایلاسینلار. شاگردلر خَلقه یئمک وئریردیلر هامیسی یئدیلر و دویولار ،اما او یئمگلردن هنج آزالمیزدی.

اوندان سونرا شاگردلر پئمگین آرتیق لارین پئغشدیردیلار، بئلكی او بئش چورک و بالیقین قالنیئندان، اُون ایکی سبئ دولدی.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: متی انجیلین کیتابینین ۱۴ بولومی ۱۳ دَن ۲۱ آیه لری مرقس انجیلین کیتابینین ۶ بولومی ۳۱ دَن ۴۴ آیه لری لوقا انجیلین کیتابینین ۹ بولومی ۱۰ دَن ۱۷ آیه لری یوحنا انجیلین کیتابینین ۶ بولومی ۵ دَن ۱۵ آیه لری

۳۱ - عيسى سو اۆزۈندە يۈرۈپ

عيسى او جَماعته پَنَمَك وِئَرَدَن سونرا شاگيرد لَرِيَنه بويوردي كى قاييقا مينسينلَر و گولون او تايينا گِئْتَسِينلَر. اما اوزو گِئْتَمَدِي و بير قيسا زامان اوردا قالدي. سونرا شاگيردلَر يولا دوشدولَر و عيسى جماعتى يولا يالاندان سونرا، بير داغين باشينا گِئْتَدِي كى دوعا ائلسين. او اوردا تَكِيدِي و گِئْجه ياريسينا قَدَر دوعا ائليردِي.

بو آرادا ، شاگيردلَر قاييقين كورَكِيَن سويا وروردولار. اما بير تَرَسَه پَنَل اَسَمَك حاليندِيْدِي ،بونا گُورَه گِئْجه ياريسينا قَدَر دنيزين ياريسيناجاق گِئْله بيلميشدِيلَر.

او زامان عیسی دو عاسین قورتاریب و شاگردلرینین یانینا گئندی، او قایق ساری سویون اوزونده پئردی.

او وقت کی شاگردلر عیسی نی گورن ده، چوخ قورخدولار چون فیکر ائلردیلر کی روح گوروپ لر. عیسی بیلدی کی اونلار قورخوبلار، اونلار بویوردی: «قورخمایین، منم!»

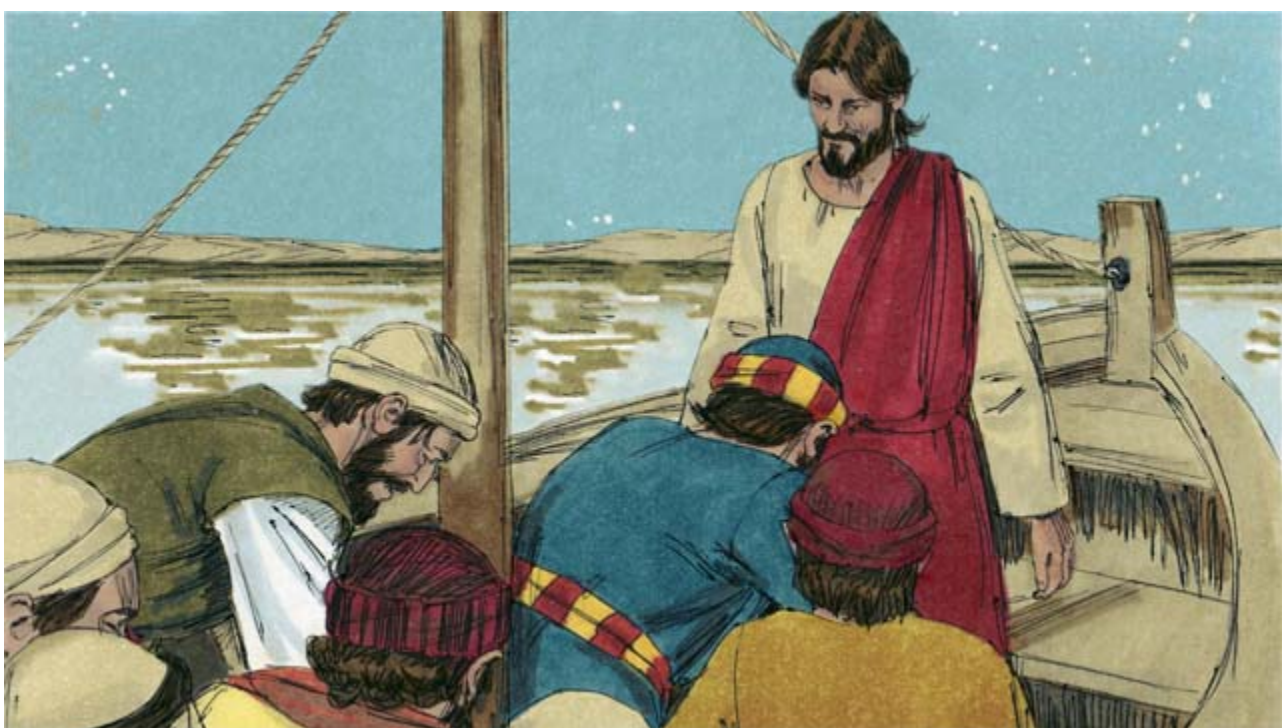
اوندان سونرا پٽرُس عيسى يا دئدى: «مَنيم اقام، اَگر سَن سَن، اَمَر اِنَّه كى سو اوزونده سنه سارى گليم. عيسى پٽروسا بويوردى: «گئل!»

سونرا پٽرُس قاييقدان چيخيپ سو اوزونده عيسى يا سارى گئئدى. اما بير قيسا مسافتدن سونرا ، پٽرُس عيسى دان اوز دوندردى و سويون شپلنمسين و گوجلويلى گوردى.

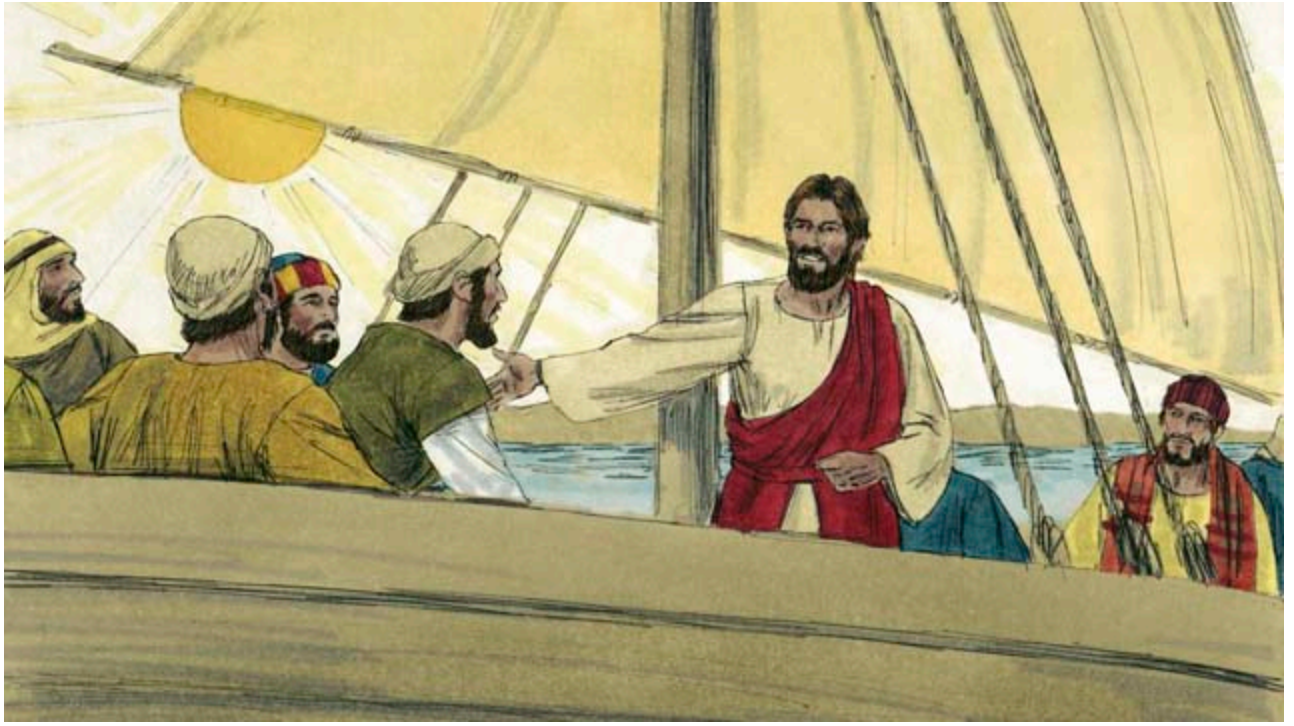
او زامان پترسی قورخو گوتوردی و سویا باتان زامان قیشقیردی. «منیم آقام منی قورتار!» عیسی تیزدن آنلینی اوزاتدی و اونی ایشیگه چیخارئدی. اوندان سونرا عیسی پتروسا بویوردی: «ای اینانجی آز اولان، نیه مئه اینامادین کی جانین ساغلیق دا قالا؟»

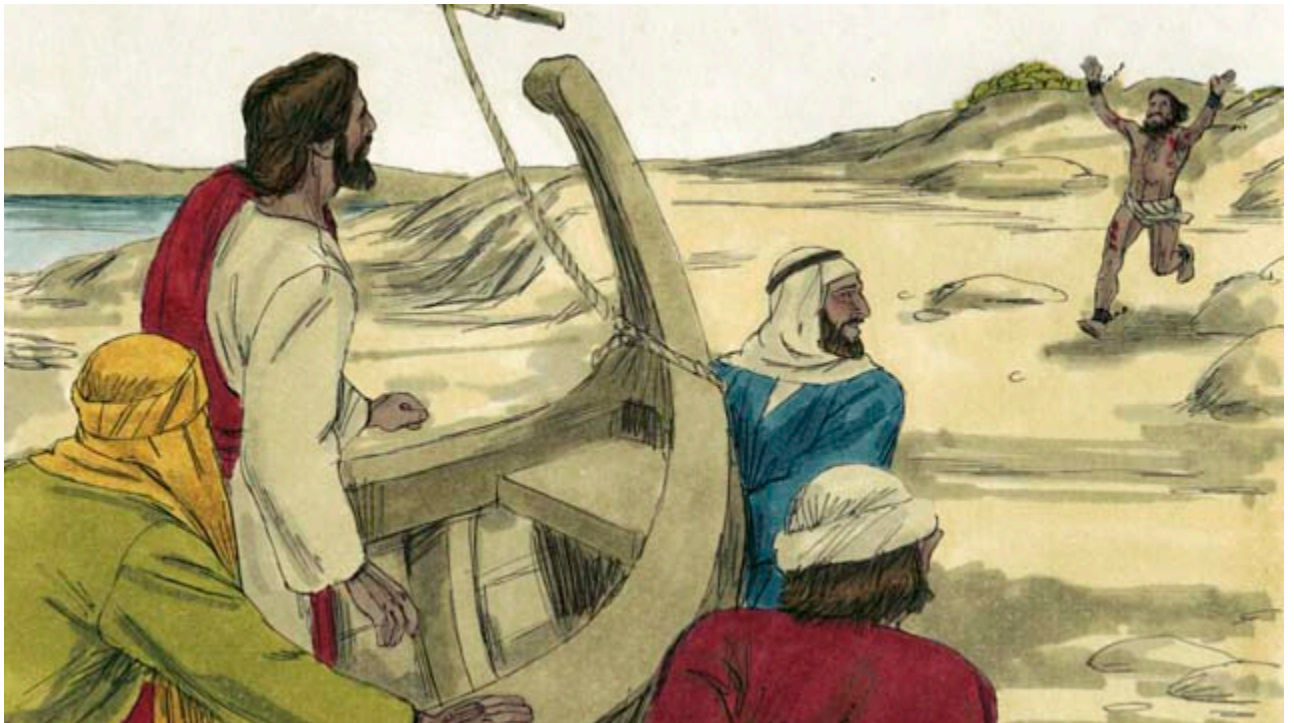
او وقت کی پترس و عیسی قایقا میندیئر، پئل اسمگی بیردن گسیلیدی و سو تریشمکدن دایاندی . شاگیردلر کی حیرتده قالمیش دیلار، عیسی نی عیبادت ائلدیلر و اونا یندیئر: «دو غوردان کی سن تانرینین اوغوسان.»

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: متی انجیلینین ۱۴ بولومی ۲۲ دن ۳۳ آیه لری مرقس انجیلینین ۶ بولومی ۴۵ دن ۵۲ آیه
لری یوحنا انجیلینین ۶ بولومی ۱۶ دن ۲۱ آیه لری

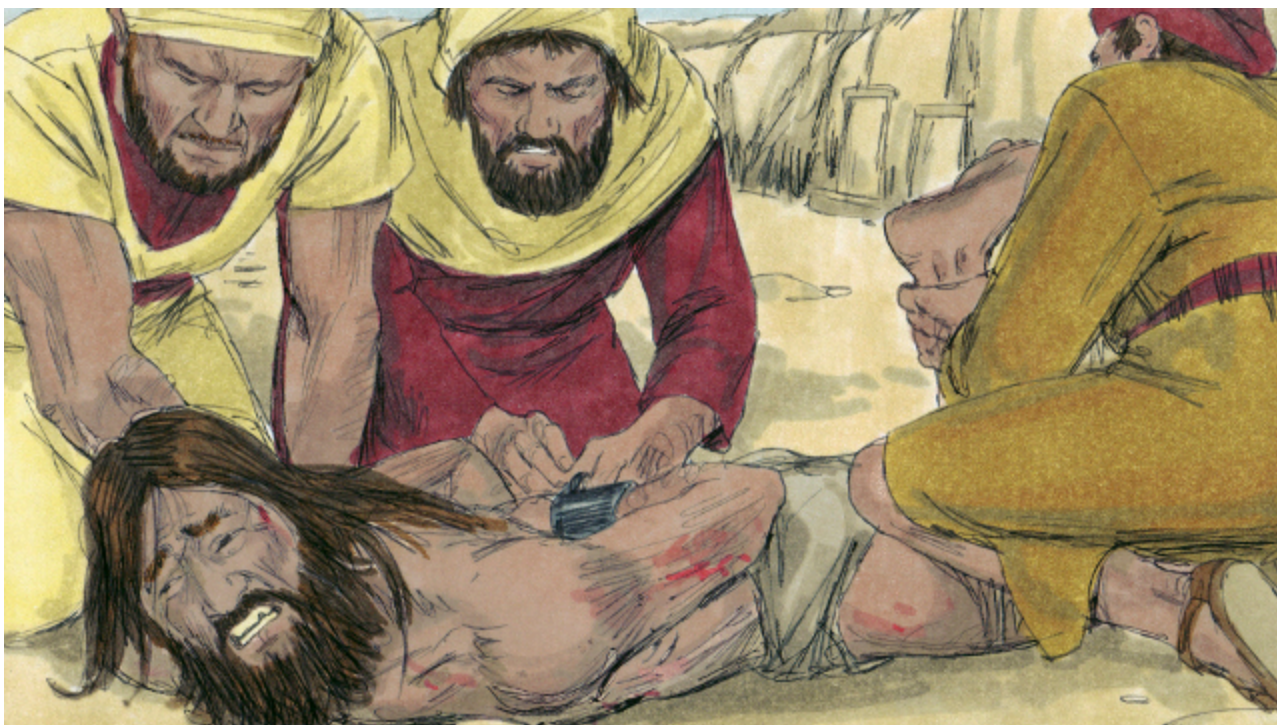
۳۲ - عيسى بىر دئۇ توتولموش كىشىنەن وناخوش آروادىن شىفاسىن وئىر

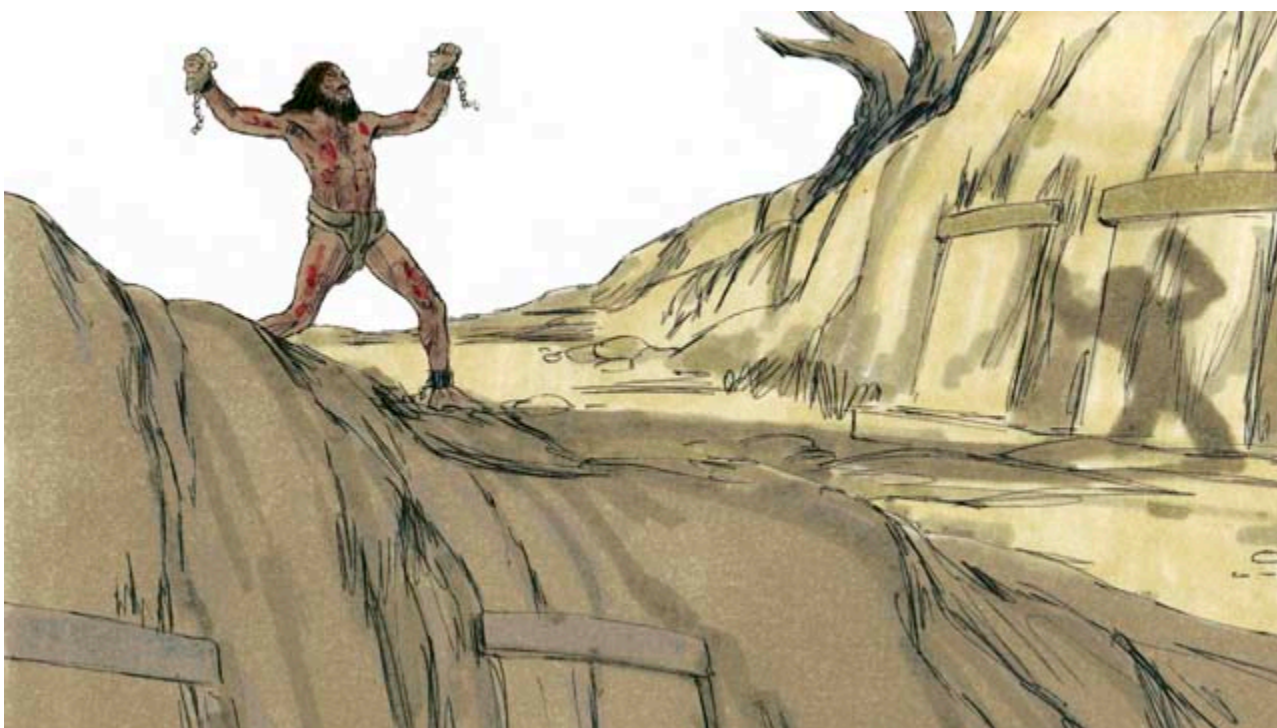
بیر گون عیسی و شاگیرد لری قایقی نان گولون آیری تاییندان جدریان یوردونا گئندی لر. او زامان کی اونلار قورولوقا یتیشدی لر اوز قایقلاریندان انشیگه چیخدیلار.

بیر کیشی اوریدی کی پیس روح لارا توتولموشدی.

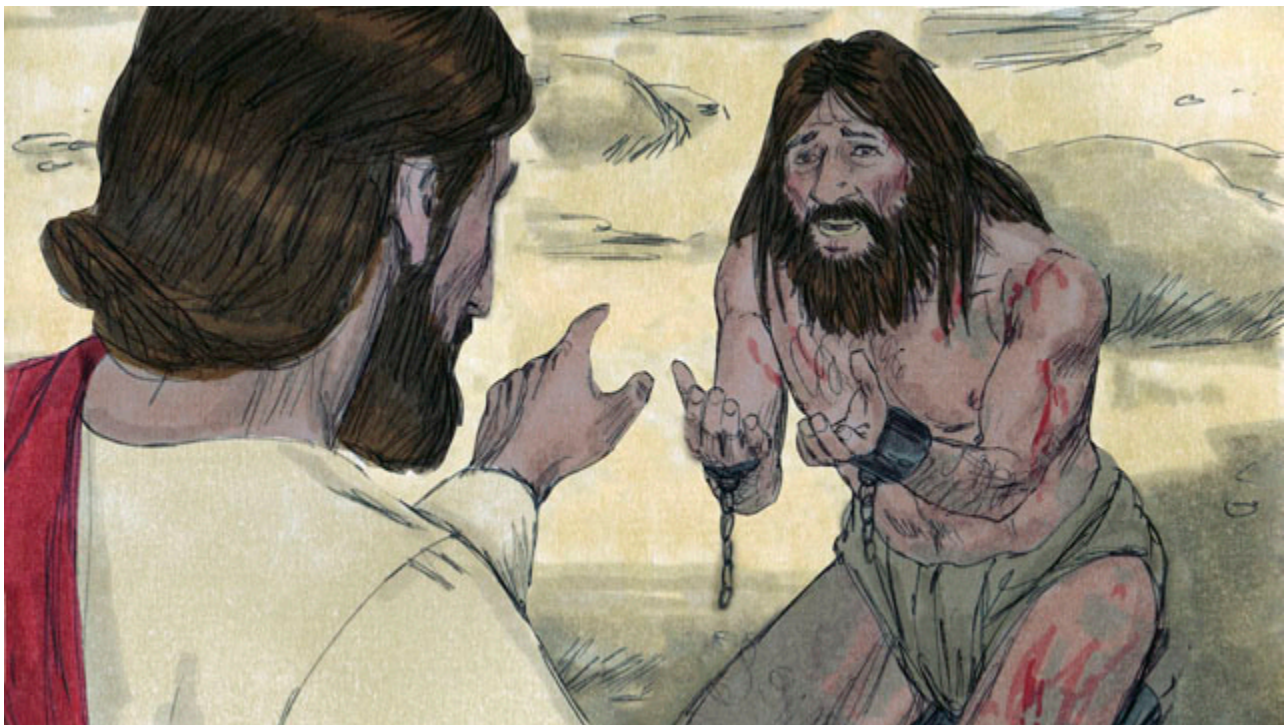
او كيشى او قَدَر گۇجلىدى كى ، ھىچ كسىن اونى داياندىرماقا گۇجى يوخىدى . دَفَعَه لَر اونى رَنجىرلەمىشىدىلەر، اما او رَنجىر لَرى چَكىب قىرىردى.

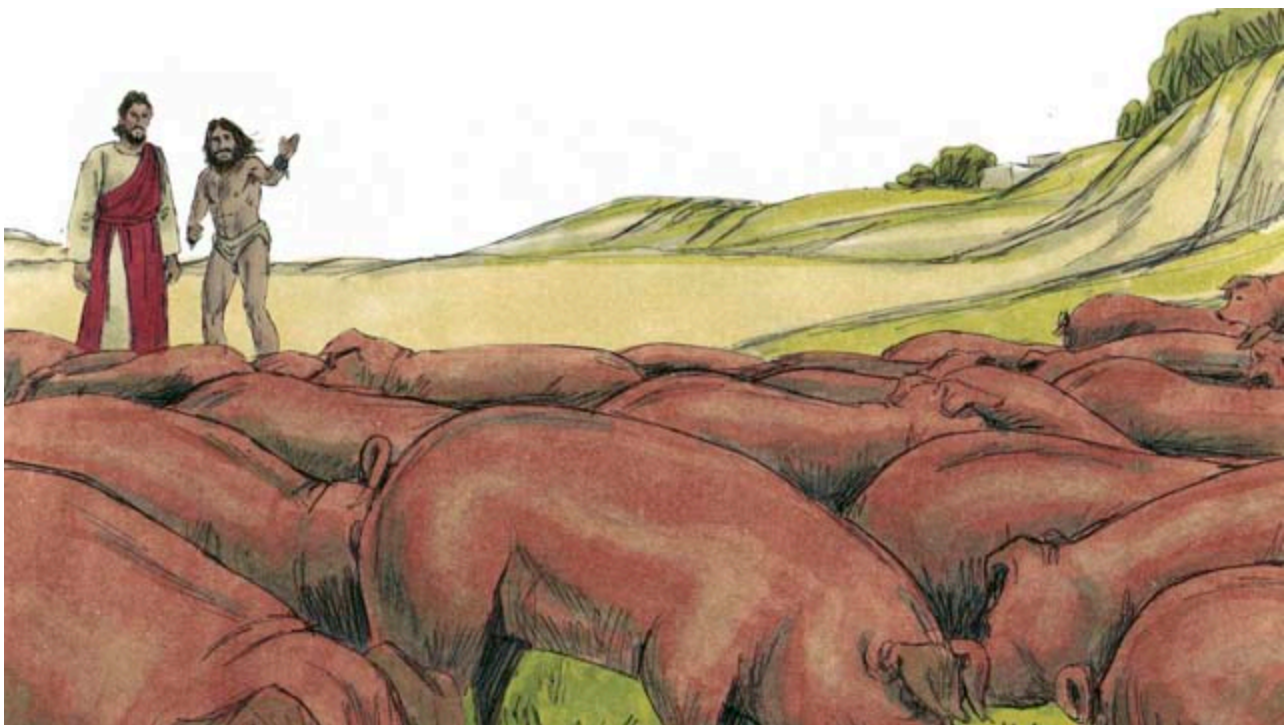
او كيشى او بولگىن قىرلارن آراسىندا ياشىيردى. او گىجە گوندوز قىشقىرىردى . اَيْنىن دَه پالتارى يوخىدى و اوزونى ايتى داشلارېنان ياراللىردى.

او وقت کی عیسی نین یانینا پنتیشدی. اونون قاباغیندا دیز چوگدی. عیسی او دئو امر ایلدی: «بو کیشیدن چیخ ایشیگه!»

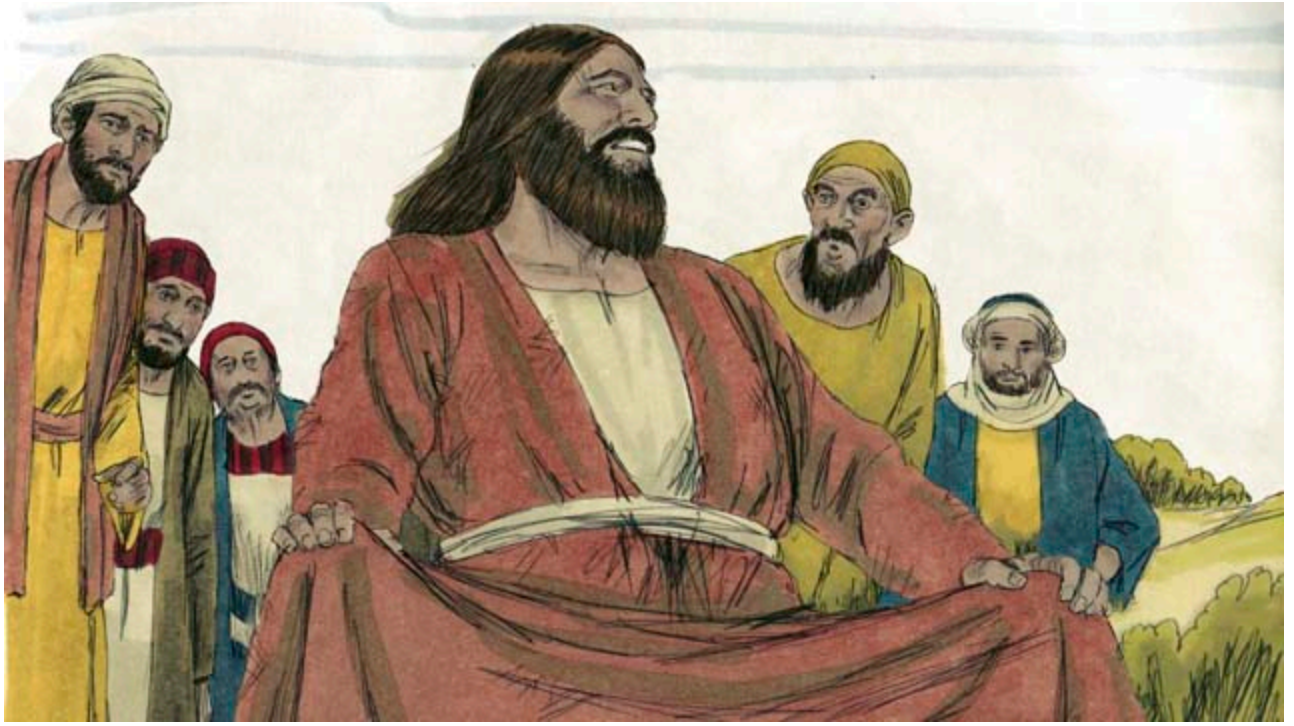
دئو اوجا قیشقیردی و دئدی: «ای عیسی، اوجا تانرینین اوغلی، مَندن نه ایستیرسن؟ یالواریرام اینجیئمه منی!» «اوندان سونرا عیسی او دئودن سوروشدی: «سنین آدین نَدير؟» او جَواب وئردی: «مَنیم آدیم لژیوندی، چون بیز چوخوق.» (لژیون روم اوردوسونون نَچمه مین سربازیدی.)

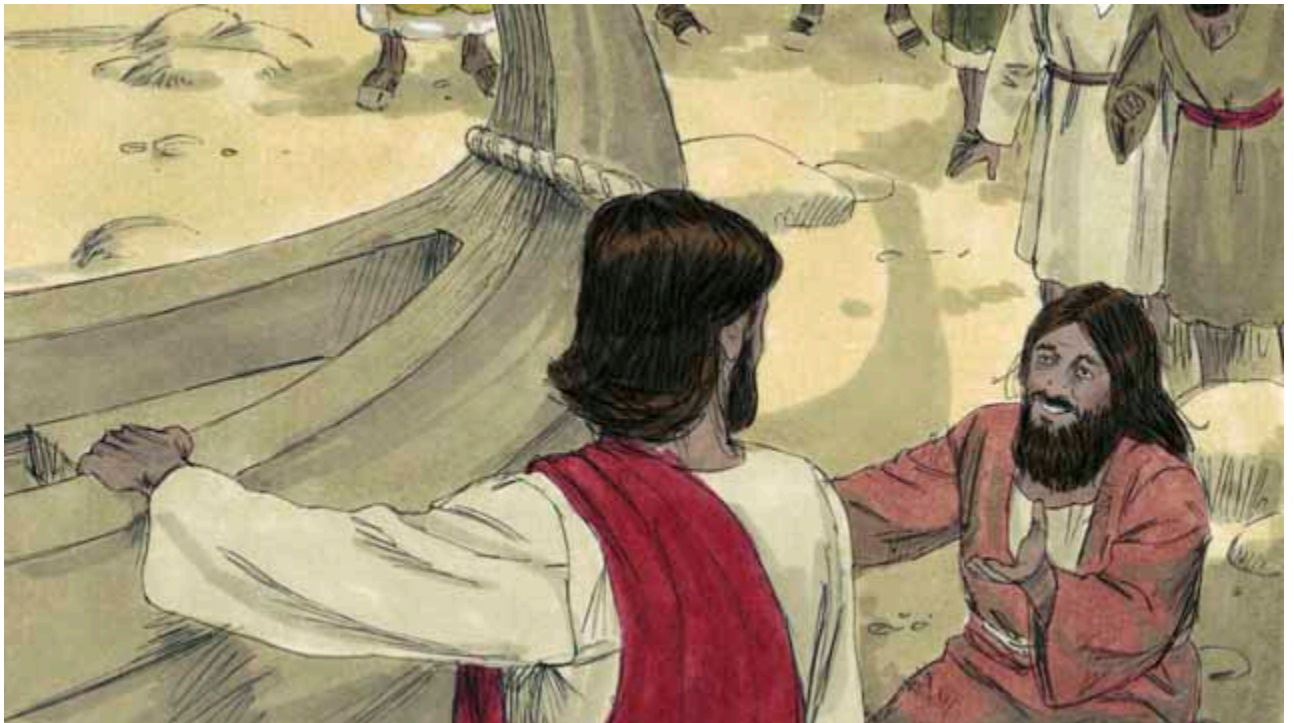
دئۇلر عيسى يا يالواردىلار: «بىزى بو توپراقدان قوۋما» بىر تېدە دوغوز سوروسى اُتارىدى. بېس روڭلار عيسى يا، يالوارىب و دئدىلر: «ابندى بىزى دوغوزلارىن جىسمىنە گوندر» عيسى ايجازە وئردى و بويوردى «گندىن.»

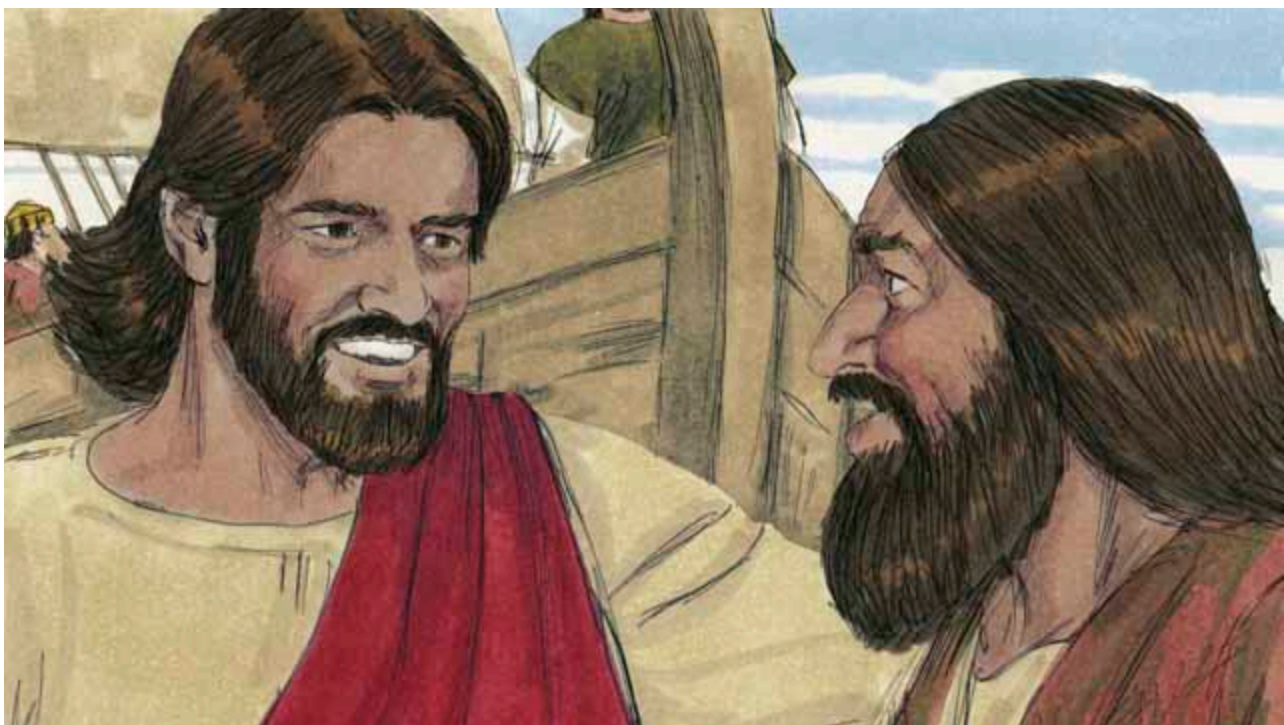
دئۇلر اۇ كىشىدن ائشىگە چىخب و دُغوزلارىن جىسمىنە گندىلر، بوتون اۇ دُغوزلار كى اىكىمین دنىە ياخىنىدى لار، تېدن ائشىب گولە دوشوب و بولولار.

دُغوز اوتاران لارکی اُو سورونی ساخلیردیلر، اُو باشا گئلری گُورندن سونرا شهره ساری قاشدیلار و خَلَقَه عیسی نین اِنْدیگلرینی، خَبر وئردیلر. شَهرین آدمالاری گلدیلر و اُو دِنُو توتولموش کیشینی گُردولر کی آرام اُولوب، اَینیه پالتار گیب و عاقیلی اُتوروب.

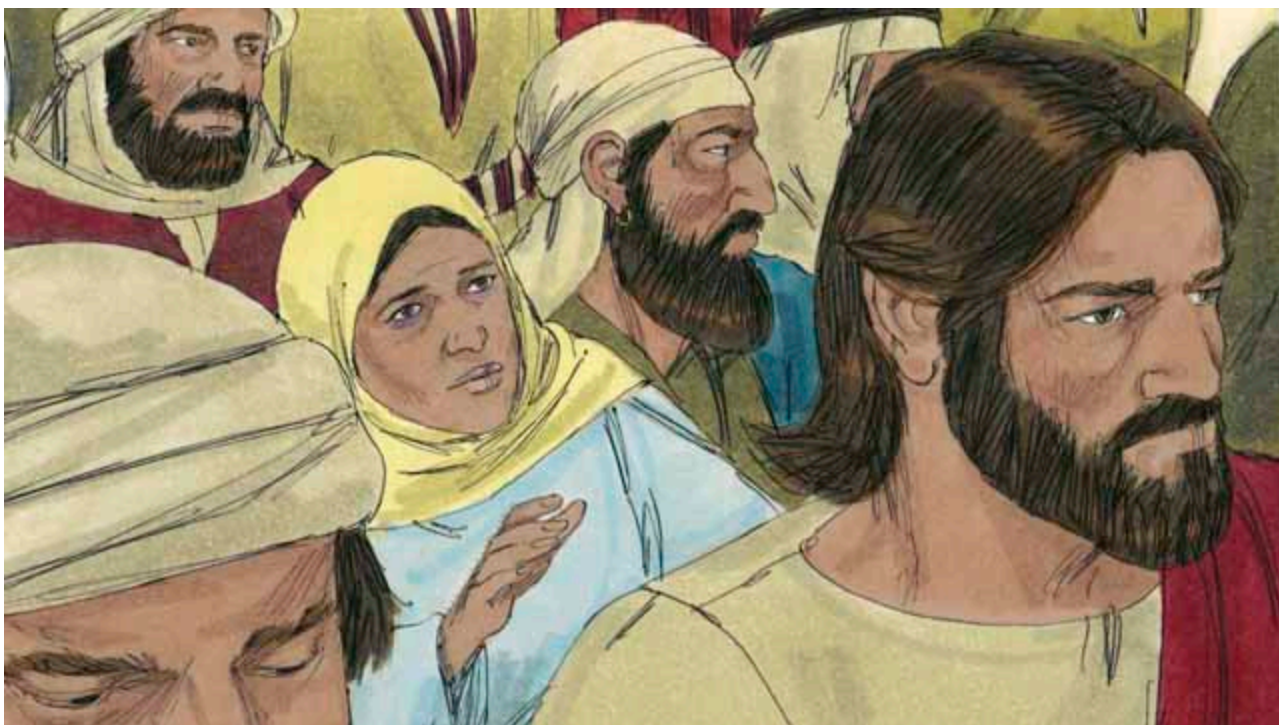
جماعت کی چوخ قورخُمشدولار، عیسی دان ایستدیلر کی اورانی تَرک اِلسین. سونرا عیسی قایبقا میندی. اما او کیشی کی قاباقجا دِنُو توتولموشدی، عیسی یا یالواردی کی اونون یانی جاق گنتسین .

آما عیسیٰ اونا ڊنڊی: «اٺویٺه ڊون و هامییا ڊئٺه کی تانری سٺین اوچون نلڙ اٺلڊی و اونون رحمتی سٺه ٻنڄه ڇاٺڊی.»

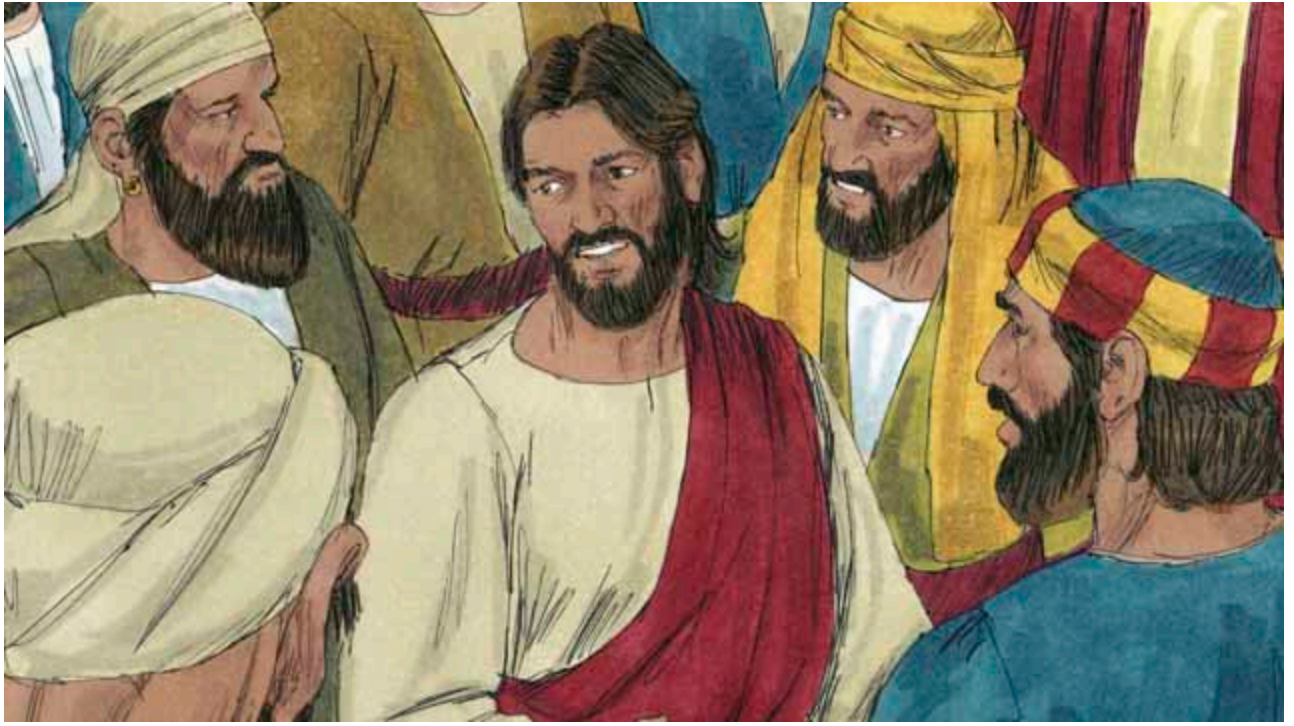
بونا گورہ او کیشی گٺنڊی و هر کسینن اؤز به اؤز اولورڊی، ڊییرڊی کی عیسیٰ اونون اوچون نلڙ اٺلییب. هر کیم اونون ناغیلین اٺشیڊیرڊی، جیران قالیرڊی.

عيسى گولون آيرى تايينا قايتدى. اُورا يئتيشندن سونرا، چوخ سايبدا اُونون دورَه سينَه يغيشميشديلار، سايسيز جَماعتين ايچينده، بير آرواد واريدى كى اون ايكي ايل قانامقدان عذاب چكيردى. اُو بوتون مال وارليقين درمان اولماق اوچون خَرَج ائليب و حكيم لَرَه وئرميشدى، اما اُونون حالى داها چوخ پيس اولموشدى.

او انشيتميش دى كى عيسى چوخ مريض لَر شفا وئريب سونرا اُوْز اوزونَه دئدى: «اينانيرام كى عيسى نين پالتارى نادا ائل چگم منده شفا تاپاجاقام.» او آرواد جَماعتين آراسيندان اوزون عيسى نين آرخاسينا يئتىردى و اُونون آباسينا ائل چگدى. عيسى نين پالتارينا ائل سورئن زامان اُونون قانامسى گسيلىدى.

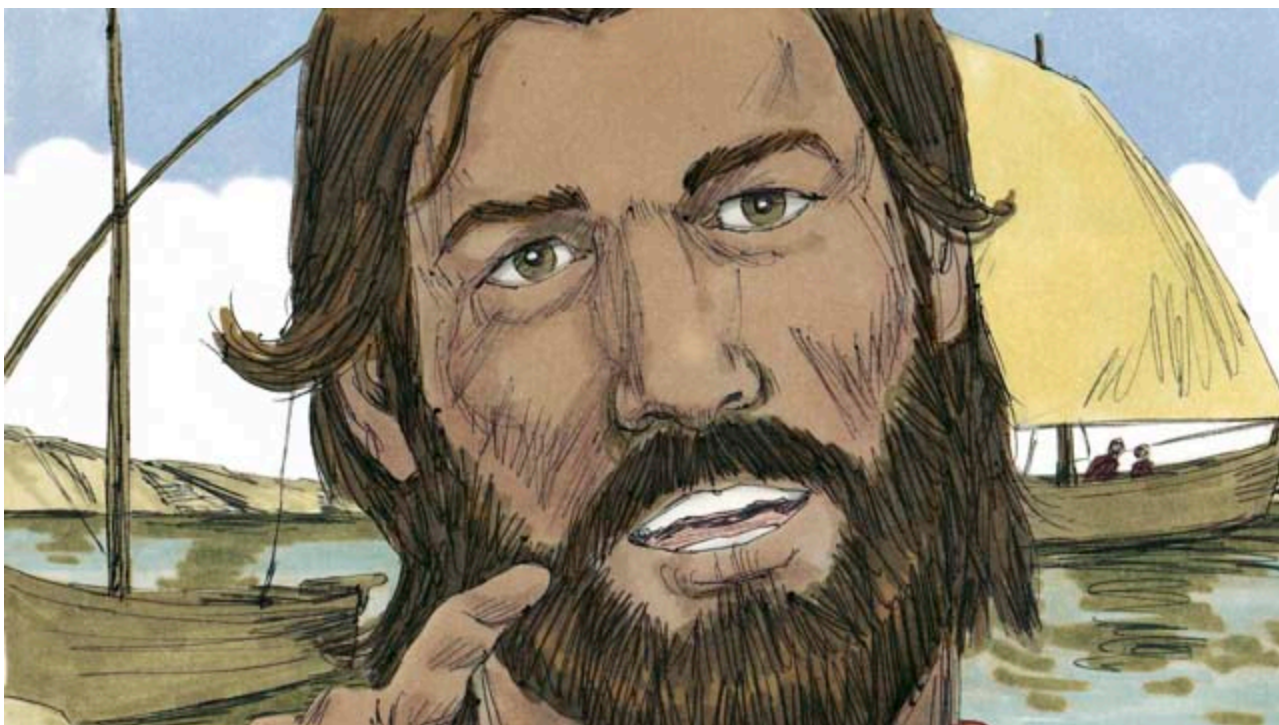
او دم عیسی باشتاپدی کی بیر گۆج اوندان چیخدی .سونرا دونوب و سوروشدی: «کیم منیم پالتاریما ائلین سورئدی؟» شاگردلر جواب وئردیلر: «جماعت چوخدی و هر یاندان سیخیشدیریل لار ، نییه سوروشوسان «کیمین ائلی منه دئیدی»؟

او ارواد کی قورخودان اسیردی، عیسی نین ایاخلارینا دیز چوکید .اوندان سونرا اونا دئیدی کی نلر ائلدی و نجور شفاسین آلدی. عیسی اونا دئیدی : «اینانجین سننه شفا وئردی! سالیغینان گنت.»

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: متی انجیلین ۸ بولومی ۲۸ دَن ۳۴ آیه لری ۹ بولوم: ۲۰ دَن ۲۲ آیه لری، مرقس انجیلین ۵ بولومی لوقا انجیلین ۸ بولومی ۲۶ دَن ۴۸ آیه لری

۳۳- اکینجینین ناغیلی

بیر گون عیسی گؤلون قیراقیندا بیر بویوک جماعتّه درس وئیردی. اونلارین سایسی اوقدر چوخودی کی عیسی نین اونلارا دانیشماقا پئری یوخیدی . بونا گۆره، سویون قیراقیندا بیر قایبقا میندی و اوردان اونلارا درس وئردی.

عیسی جماعتّه بو ناغیلی آچیلادی : « بیر اکینچی، توخوم اکمگ اوچون ائشیکه چیخدی. ائله کی توخوملاری اویان بویانا سپیردی، اونلارین چوخو یول دا دوشدی و قوشلار گلیب اونلارین هامیسین پندی لر.»

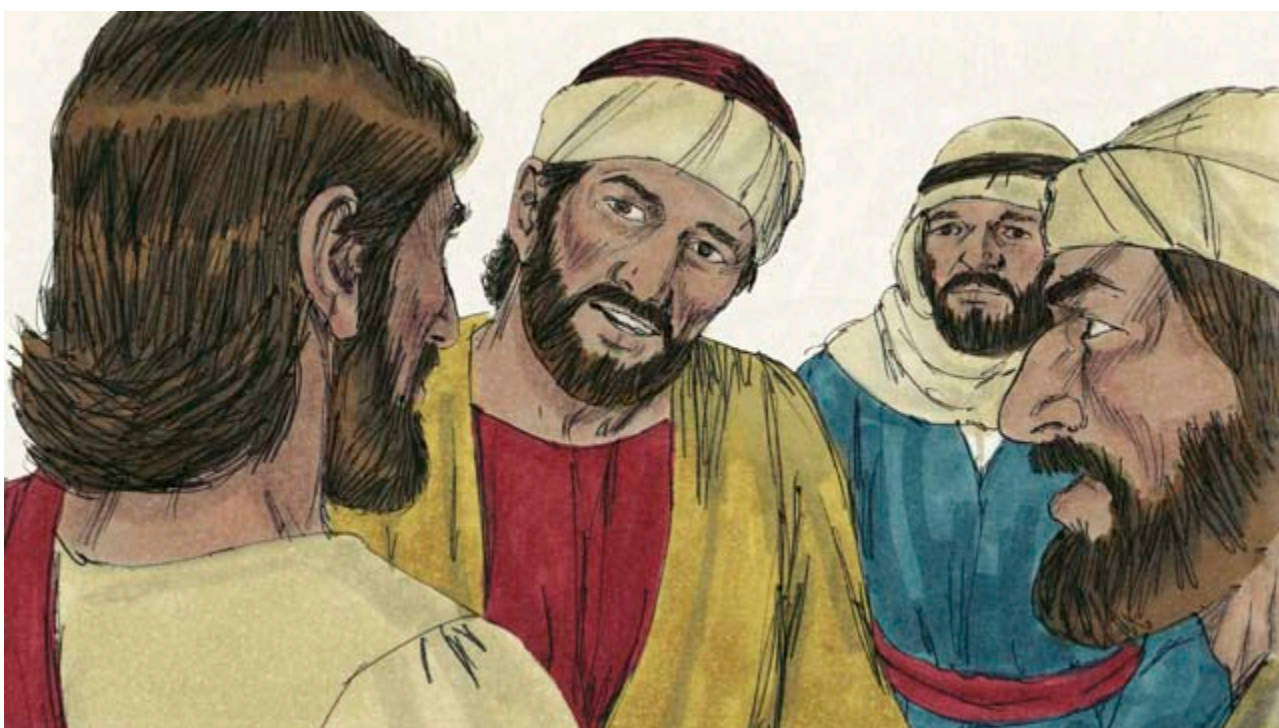
«توخوملارین بَعْضى سى بىر داشلىق پئزە دوشدۇلر كى اونلارین اوزون بىراز توپراق اۇرئموئىدى. او داياز توپراقین توخوملارى، چوخ تئز جوجردى. اما اونلارین كۇڭلى توپراقین درىنيقينا پئتيشمميش دى لر.بونا گۆرە، او زامان كى گونون ايستيسى اونلارین اوستونە دوشدى، هامىسى قورودولار و آرادان گئندیلر.»

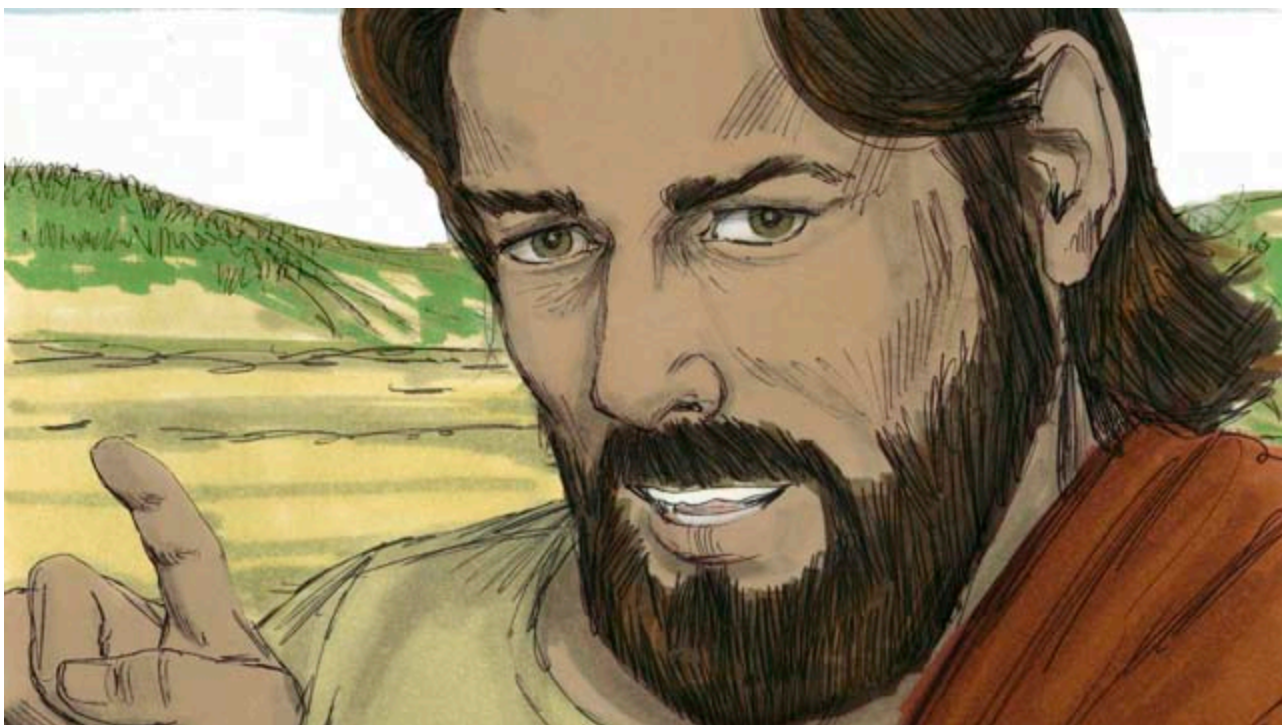
« توخوملاردان بَعْضى سى تىكانلارین آراسينا دوشدولر. تىكانلار و توخوملار بىرليكدە گۆردیلر و تَزە گۆردىكلرى بوداقلار تىكانلارین گۆجونون آلتیندا، آرادان گئندیلر و هئچ حاصل عَمَلە گئتىر نمدیلر.»

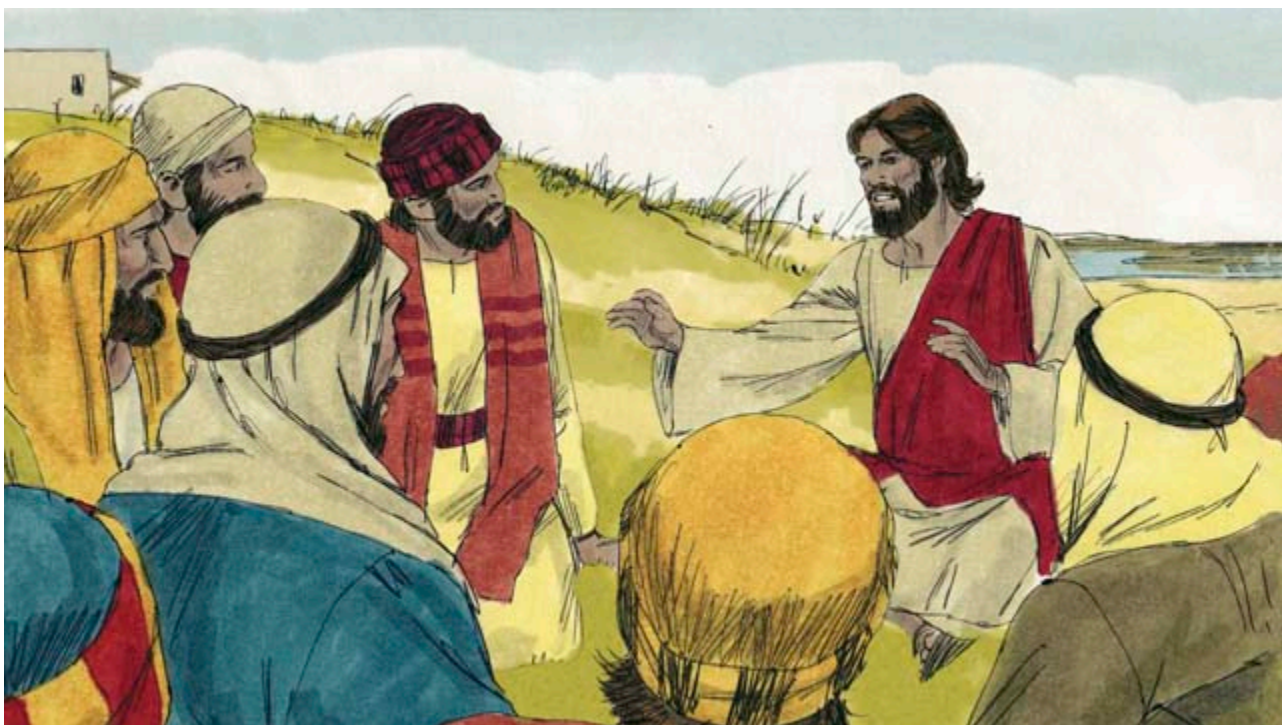
«توخوملارین بیر آزی یاخشی توپراقین اوستونه دوشدولر و هر توخومدان، اوتوز، اتمیش و حتی یوز قات حاصلیل عمله گلدی. هرکیم ایستیر تانرینی ایطاعت ائلییه، منیم سوزلریمه قولاق آسین.»

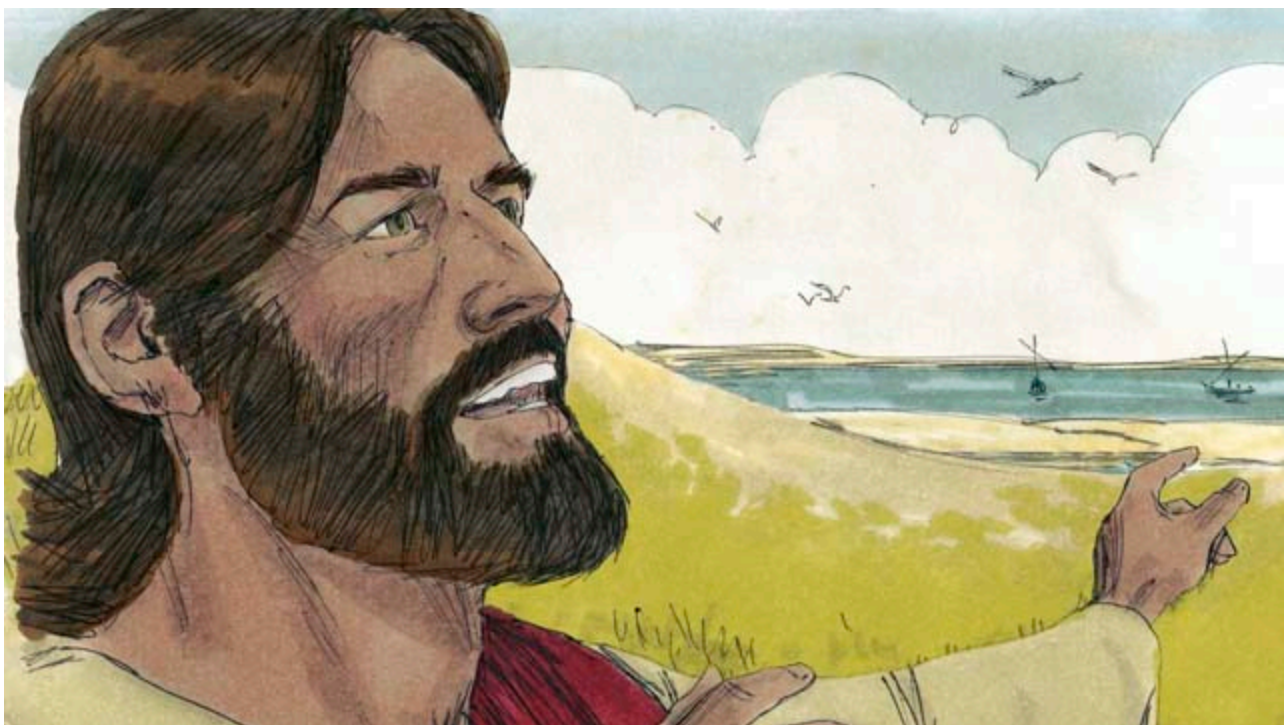
شاگیردلر بو ناغیل ائشیدتئن سونرا، گیج‌لدیلر. عیسی اونلارا بوجور آچیقلا دی کی: «توخوم، تانرینین سوزودی و یول، او آدم دی کی تانرینین سوزون ائشیدیر اما اونی باشا دوشمور و شیطان گلیب سوزی اوندان اوغورلییر. دؤغوردان کی شیطان قویمور او آدم تانرینین سوزونی باشا دوشه.»

«داشلیق پئر، او آدام دی کی هَمَن تانرینین سؤزونى ائشیدیر، اونی دیلخوشلوقونان قبول ائلیر اما چتینلیقا دوشَن زامان او وَقت کی خَلق اونی اینجیدیر، تانریدان اؤز دوندریر. یَعْنی او تانریا گووئَمکَدَن اَنَل چَکیر.»

«تیکانلار اورتورولموش توپراق او اینسانیدی کی، سؤزی ائشیدیر اما حیات سیخینتی لار ونیگرانچیلیق لاری، اورگی دونیا مالینا باغلی اولماسی و چوخلی شینیلری اَنَلَه گتیرمگی، بیر آز زاماندان سونرا بونلار تانرینین سئومگینه قاباقین آلاقلار. اونون گؤجو اولمیجاق تانرینین سؤزون اوچور کی اورگشمیشدی، تانرینی راضی سالا. او حاصل وئرَمین بوغدا سونبولی کیمیدیر.»

«آما ياخشى توپراق، او آدم دى كى تانرين سوزونى انشيدير، اينانير و بار گنتيرير.»

بو ناغيل موقدس كيتابين يازيلاريندان آلينيپ: متى انجيلينين ۱۳ بولومى ۱، دن ۲۳ آيه لرى مرقس انجيلينين ۴ بولومى ۱، دن ۲۰ آيه لرى لوقا انجيلينين ۸ بولومى ۴، دن ۱۵ آيه لرى

۳۶- عیسیٰ ناغیل و آتالار سۆزوننن درس وئیر

عیسی چوخ آیری ناغیلارینان تانرینین پادیشاهلیقیندان دانیشدی. میثال اوچون بئله دئدی: «تانرینین پادیشاهلیقی خارداال تْخومی کیمی دی کی بیر آدام زَمی سینده اْگدی، سیز چوخ یاخشی بیلیرسیزکی خارداال توخومی توخوملارین ایچینه هامیسیندان خیردادی.»

بونا گُوره اُو زامانکی خارداال تْخومی بُویر ، بوتون باغین گُورنْتیی لریندن بُووک اُولور. اُو قَدَر کی قوشلار اونون بوداقلارینین آراسیندا دینجلیرلر.

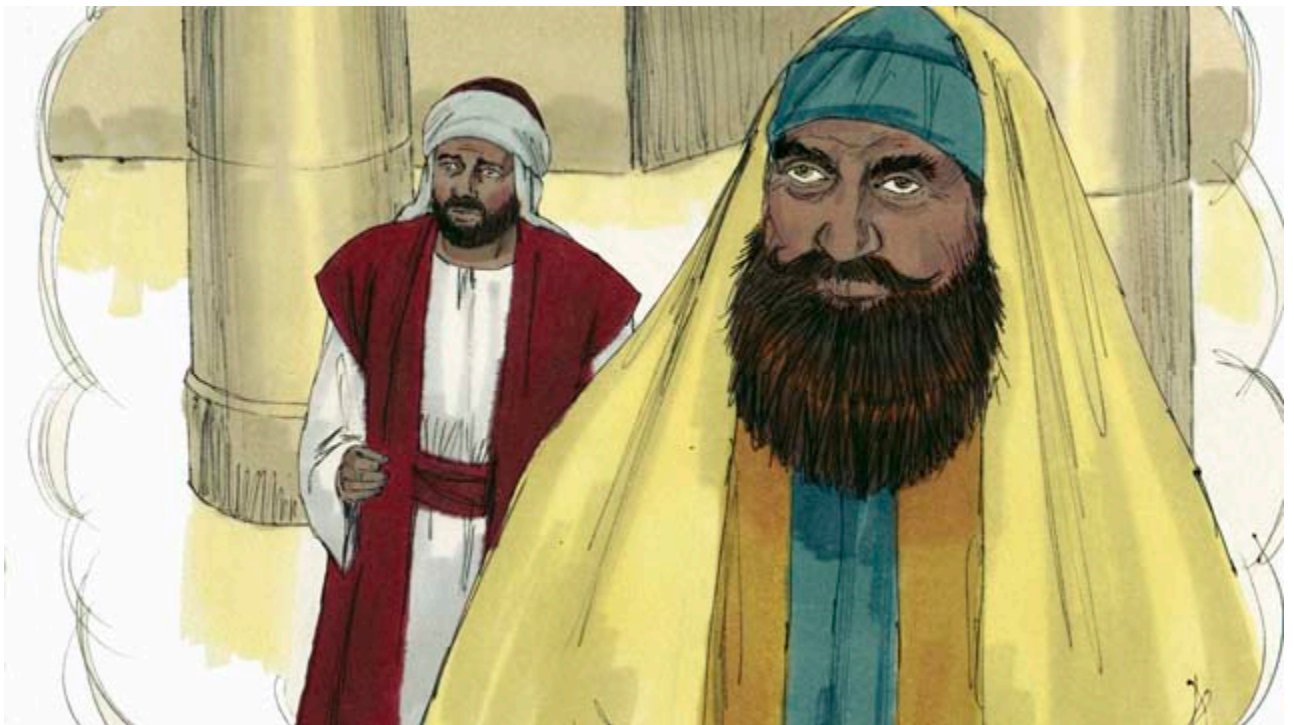
عيسى آبرى ناغيل دانيشدى و دئدى: «تارينين پاديشاهلىقى، خميرين ماياسينا تائدى كى آرواد اوونى، اونا قارشديرير تا خميرين باشاباشينا يايلسين.»

«تارينين پاديشاهلىقى، بير گنج كيميدى كى بير آدام اونى زى سنده گيزلتميشدى. آبرى آدام اونى تاپدى و گينه اونى توپراقين التيندا گيزلندى و سئوينديگيندن گئندى وارليقين ساتدى كى گنجى اولان زىمى آماقا اوچون پولو چاتسين.»

«تائرين پادشاهلیقی ، بیر میرواری کیمی چوخ گۆزل و باهالیدی کی تاجیر او میرواری تاپدی و هر نئی واریدی، ساندی تا پولی نان اونی آلسین.»

اوردا آداملار واریدیلار کی اوز خیالاریندا فیکر ائلییردیلر کی یاخشی ایشلرینه گوره تائیرین قبول اولنموشلارینان دی لار. اونلار اوبیرسی لر کی یاخشی ایش لر گورموردولر آلچاق ساییردیلار. سونرا عیسی اونلارا بو ناغیلی دانیشدی: «ایکی آدام دوعا اوچون معبد گئتدی لر. اونلارین بیر دینی رهبریدی و اوبیرسی مال چاپانیدی.»

«دینی رَہبرِ دورِدی و پُئلہ دوعا اِئلدی: ای تانریم سَنہ شوکر اِئلیرَم کی جَماعت کیمین، گوناہلی، اُغوری، ظالیم، زینا کار و حتی بو مال چاپان کیمین دَنیرَم.»

«هَفْتَه دَه ایکی دَفْعَه اُروج توتورام و بوتون قازانجیمدان کی اَنلَه گَنتیریرَم، اوندان بیرینی، سَنہ وئریرَم.»

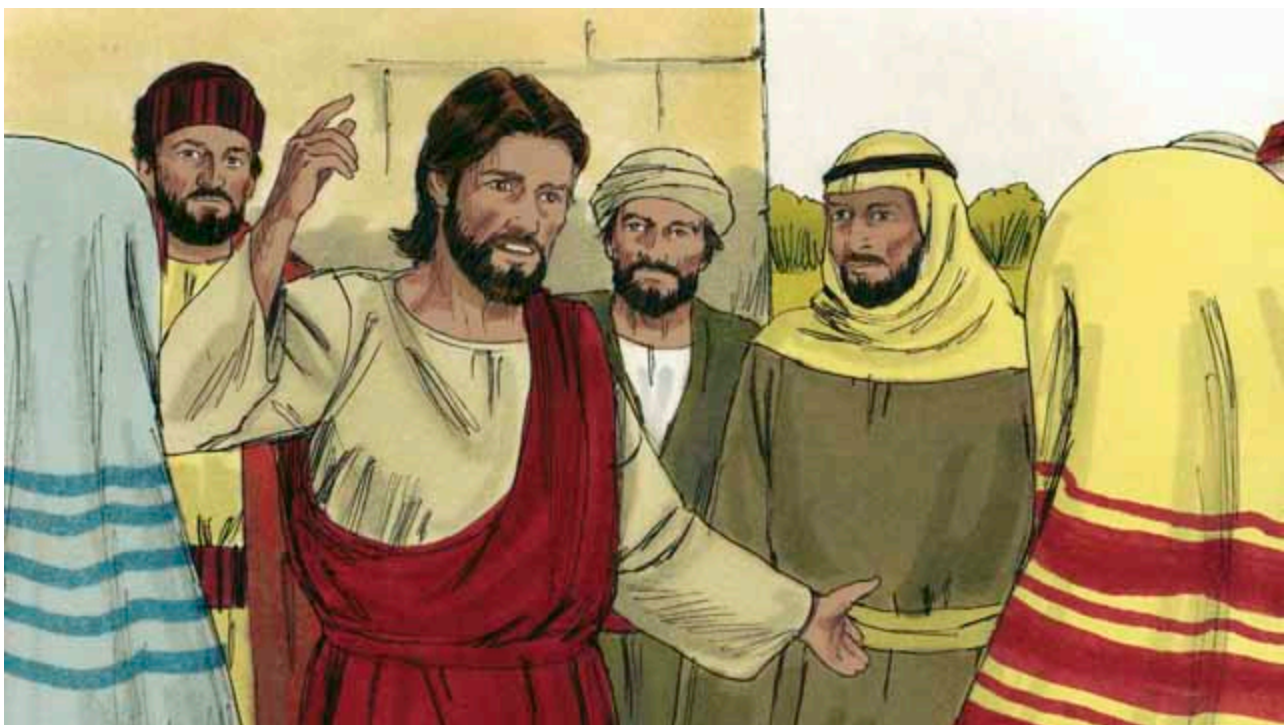
« آما اُو مال چاپان ، دینی رَهْبَرْدَن اوزاق دوردی و دوعا زامانیندا ، باشین بئله گویَه گوزامادی ، بئلکی یوموروقونان سیئسی نَه ووروب ، دئدی: «تانری مَنه رَحْم ائله ، چونکی گوناهاکارام.»

اوندان سونرا عیسی ایدامَه وئردی: «سیرَه دوغرونی دبیرم ؛تانری او مال چاپانین دوعاسین ائشیتدی و اونی عادیل سائیدی .تانری ، هر کیم کی اوزون بئنه آلقاق ائلیجاق و هر کیم کی آلقاق گویل اولسا اونی باشین اوجا ائلیجاق.»

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: متی انجیلینین ۱۳ بولومی ۳۱ دَن ۴۶ آیه لَری مرقس انجیلینین ۴ بولومی ۲۶ دَن ۳۴ آیه
لَری لوقا انجیلینین ۱۳ بولومی ۱۸ دَن ۲۱ ۱۸ بولومی ۹ دَن ۱۴ آیه لَری

۳۵- اورگی یوموشاق آتائین ناغیلی

بیر گون چوخ اینسانلار عیسی دان درس انشیئمک اوچون اونون دورہ سینہ یغیشمیش دیلار . اونلارین چوخو مال چاپانلار و قالانی موسی نین شریعتین ایطاعت انلمیینلری دی لر.

اما اوردا دین رهبرلری گوروردیلر کی عیسی تجور گناهکارلارینان یاخین یولداشلاری کیمین دانیشیر.سونرا بیربیرلرینه دئدیلر کی عیسی نین ائلدیگی دووز دئییر. او وقت کی عیسی بو سوزلری انشیئدی، اونلارا بو ناغیلی دئدی.

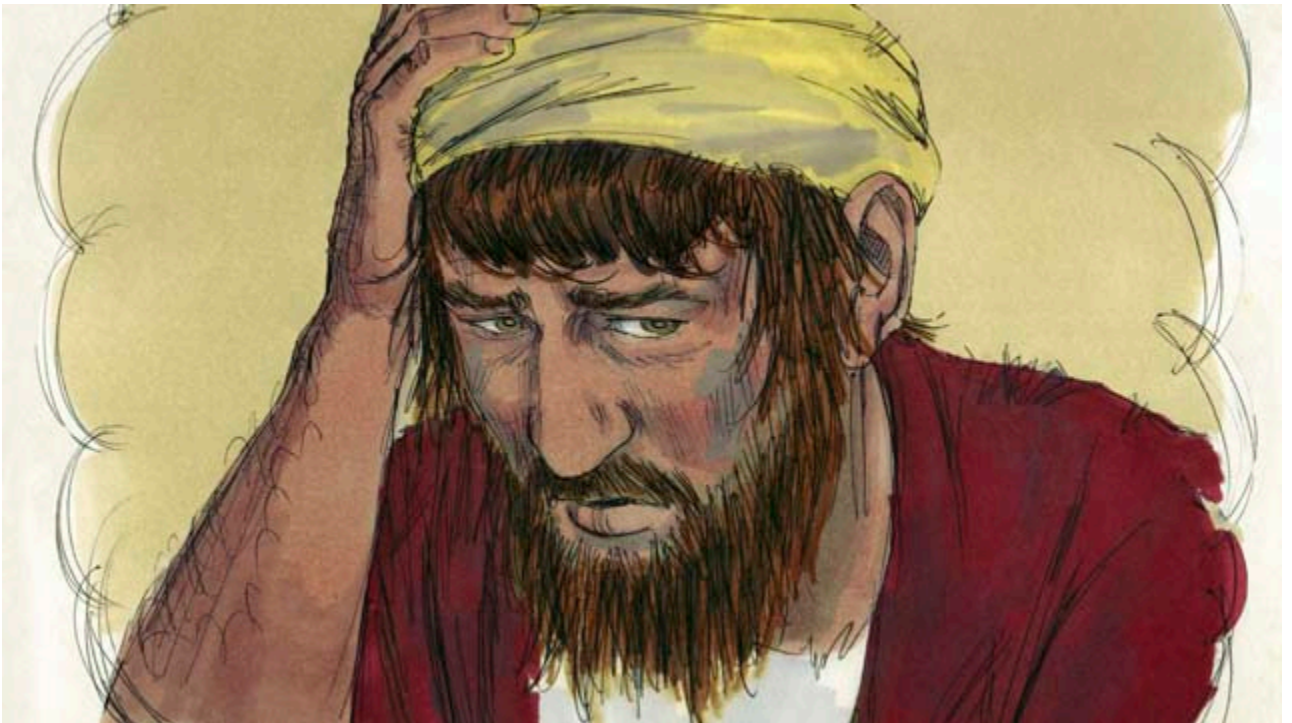
«بیر کشینین ایکی اوغلو واریدی. بیر گون خیردا اوغلان آتاسینا دئدی: «آتا، مَن دَکّه مالیمی ایندی ایستیرَم.» بونا گُورّه آتاسی اؤز مالیندان اونون پایینی وئردی.»

چوخ زامان کئچمّدی کی خیردا اوغلان هر شئییین یغیشدیریب و اوزاق اولکییه گئتدی و بوتون مالینی پیس یاشاماقینان ائلدن وئردی.

چوخ كئچمىدى كى اوغلان اولان پئردە بتر قَحْطَدِيق دوشدى وَ اونون پئمك آماقا دا پولى يوخودى .بونا گۆره ناچار قاليب و تَك
باشاردىقى ايشه كى دوغوزلارى اوتارماقيدى مشغول اولدى. ناچارليقدان قارنين، دۇغوزلارين پئمكلرينن دويدورور دى.

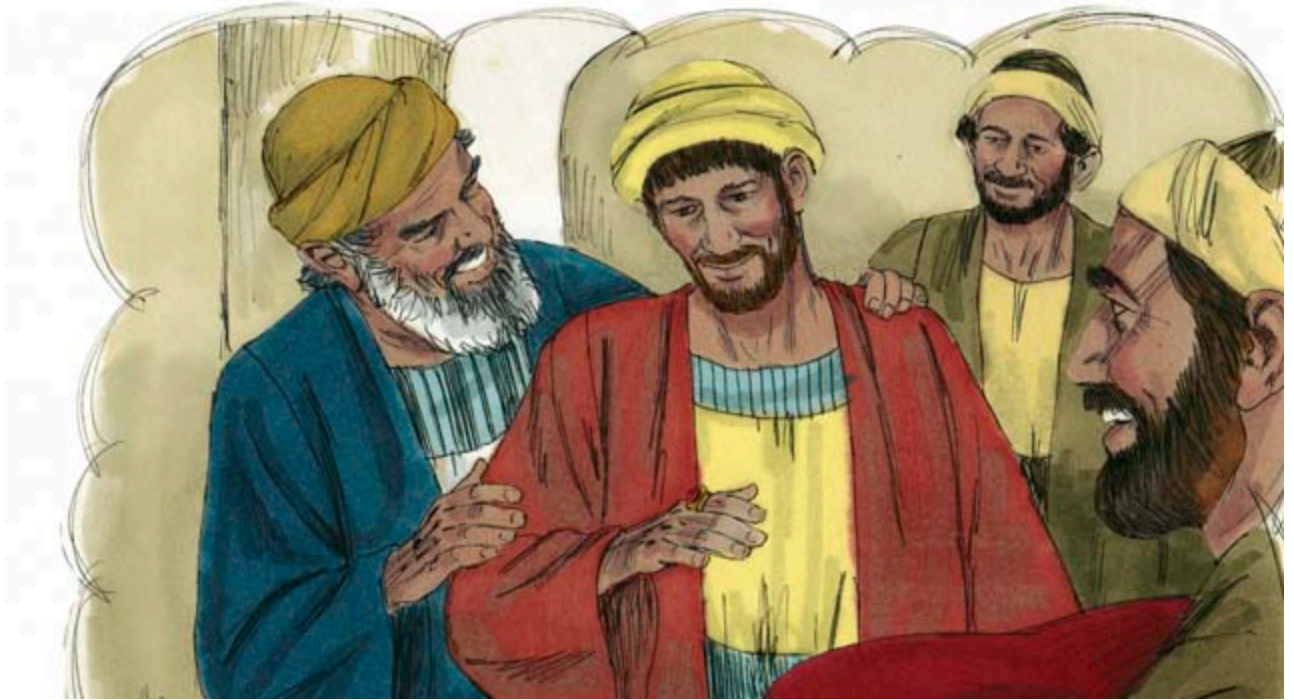
سونون دا، بير گون خيردا اوغلان اوز اوزونه دئدى: «من بوردا نينيرم؟ آتامين خيدمتچيلرين هاميسى من دن چوخ پئمكلرى وار اما من
بوردا آجليقدان اولورم. آتامين يانينا قايداجاقام وَ اونون نوكرى اولماقى ايسيتجاقام. »

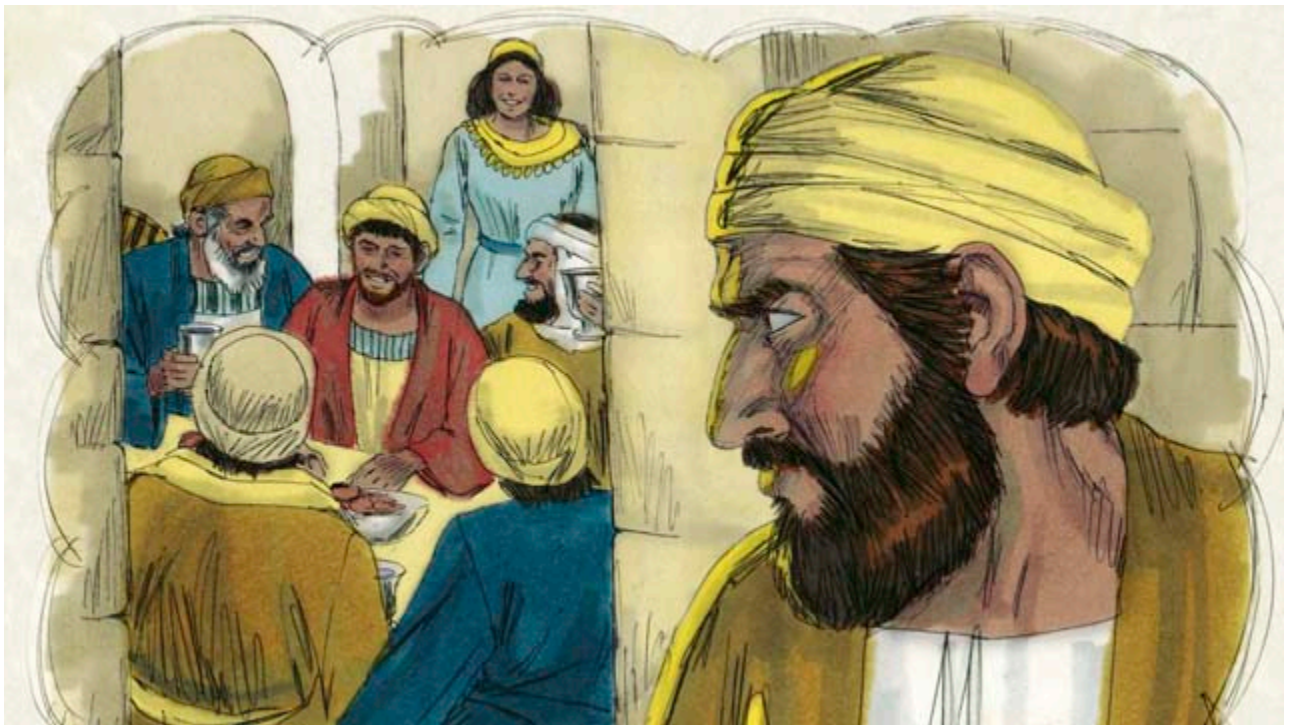
سونرا آتاسين ائوينه ساری يولا دوشدو. هله ائوه چاتمیشدی کی آتاسی اونى اوز اقدان گوردی و اورگی اونا یاندی. قاچا قاچا اونا ساری گئتدی و اونى قوجاقلادی و اوپدی.

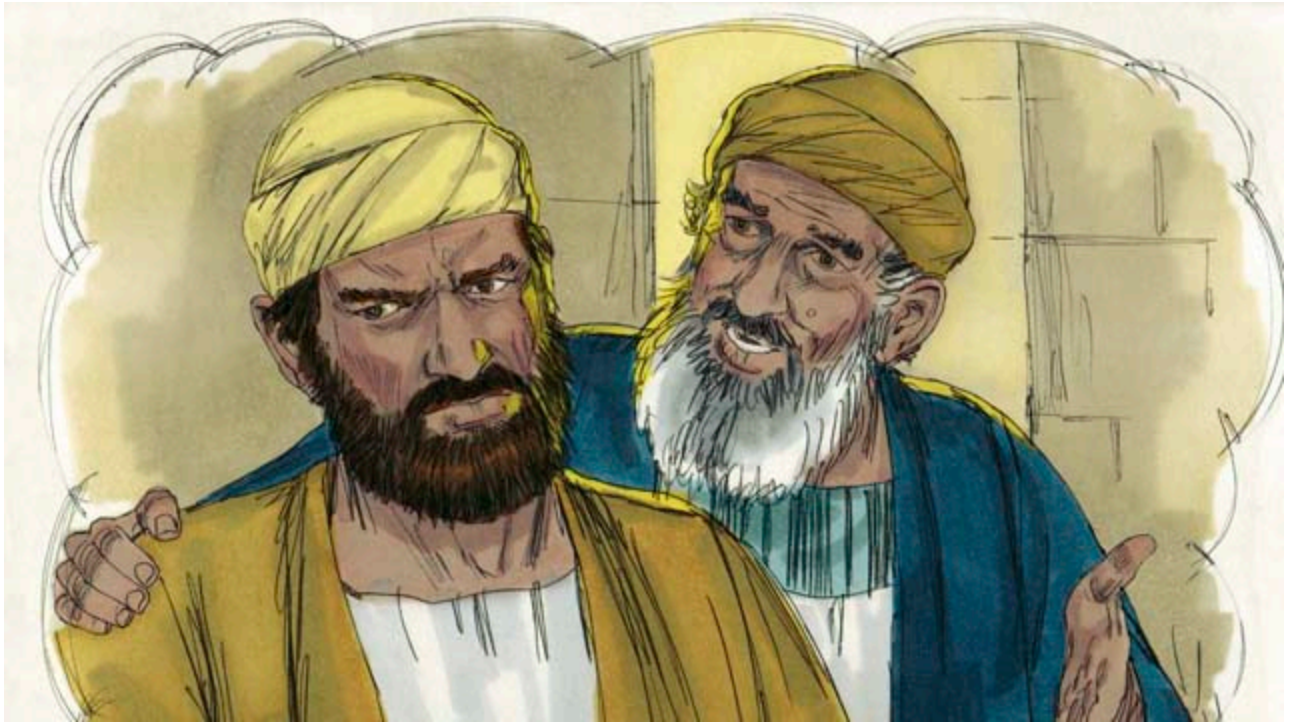
او غلان آتاسینا یددی: «آتا، من سنه و تانری یا گوناہ ائلمیشم و سننن او غلون اولماقا لاییق دئییرم.»

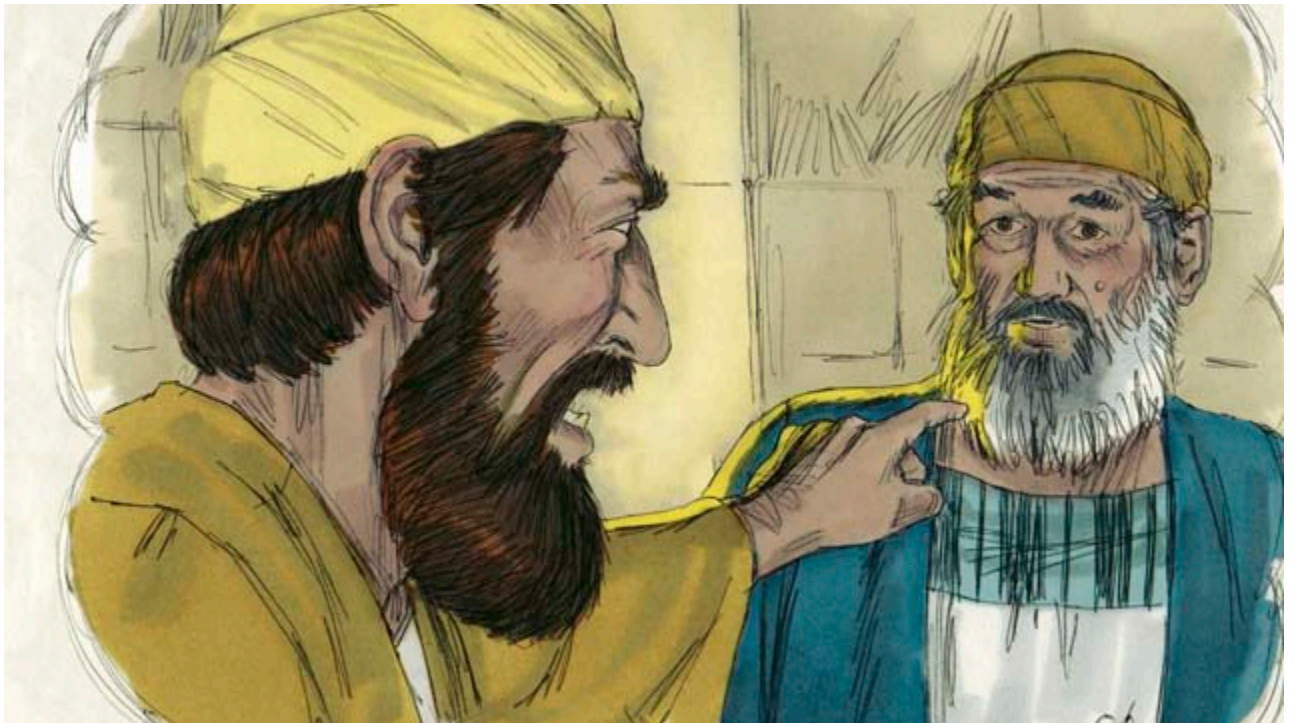
آما آتاسی خیدمتچیلرین بیرینه دندی: «تیز اولون ائودن یاخشی پالتارلاردان گتیرین و اوغلوما گئیديرین. اوزوگی بارماغینا، باشماقی آياقینا و آتلی دانا گتیریب و باشین گنشین کی چال چاغیر و شادلیق ائلیاق. چون کی بو اوغلوم اولموشدی و ایندی دیریلیب و ایتمیشدی و ایندی تاپمیشام.»

سونرا هامیسی بیر بویوک شادلیق ائلدیلر. چوخ کئچمیشدی کی بویوک اوغلان اکینچیلیک دن ائوه قایدیردی کی چال اویناماق سسی انشیدیپ و نه اولدوغونا فیکره دوشدی.

او وقت کی بویوک او غلان بیلدی بو شادلیق قارداشینین قاییت ماقینادی ، چوخ حیرصلندی و ایستمدی ائوین ایچینه گیره . آتاسی ائشیگه چیخدی و اونا پالواردی کی ائوه گله و قوناقلارا قاتیشا اما او آتاسین سوزون پئره سالدی .

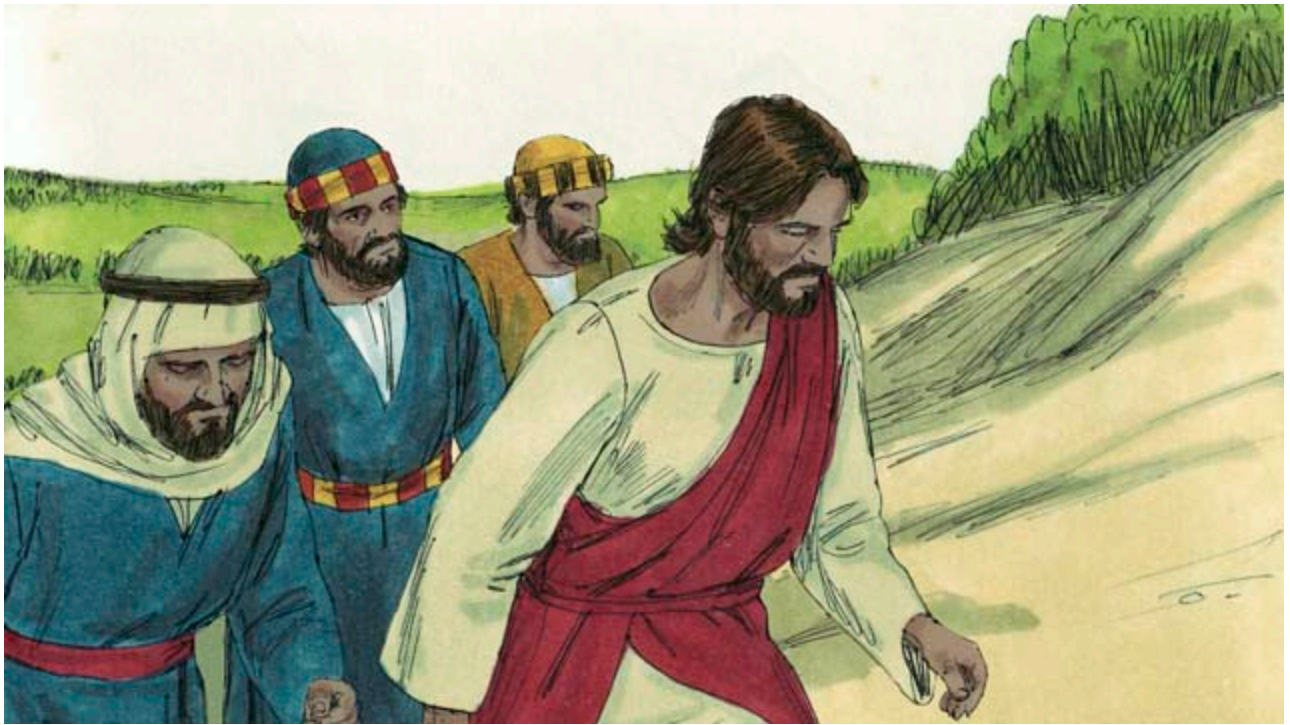
بویوک او غلان آتاسینا دئدی : «ایللر بویو سنه و فالی خیدمت ائلمیشم. هئچ وقت سوزوندن باش دوندرمیشم و بوتون بو مودتده سن بیر یولدا بیر چپیش منه وئرمدین کی یولداشلاریمی بیغام و شادلیق توتام. اما بو اوغلون بوتون وارلیقیوی و مالیوی پیس یولدا باتیریب و ایندی کی ائوه قاییدیپ، اونا لاپ یاخشی دانالارین بیرین گسیبسن کی اونا شادلیق توتاسان.»

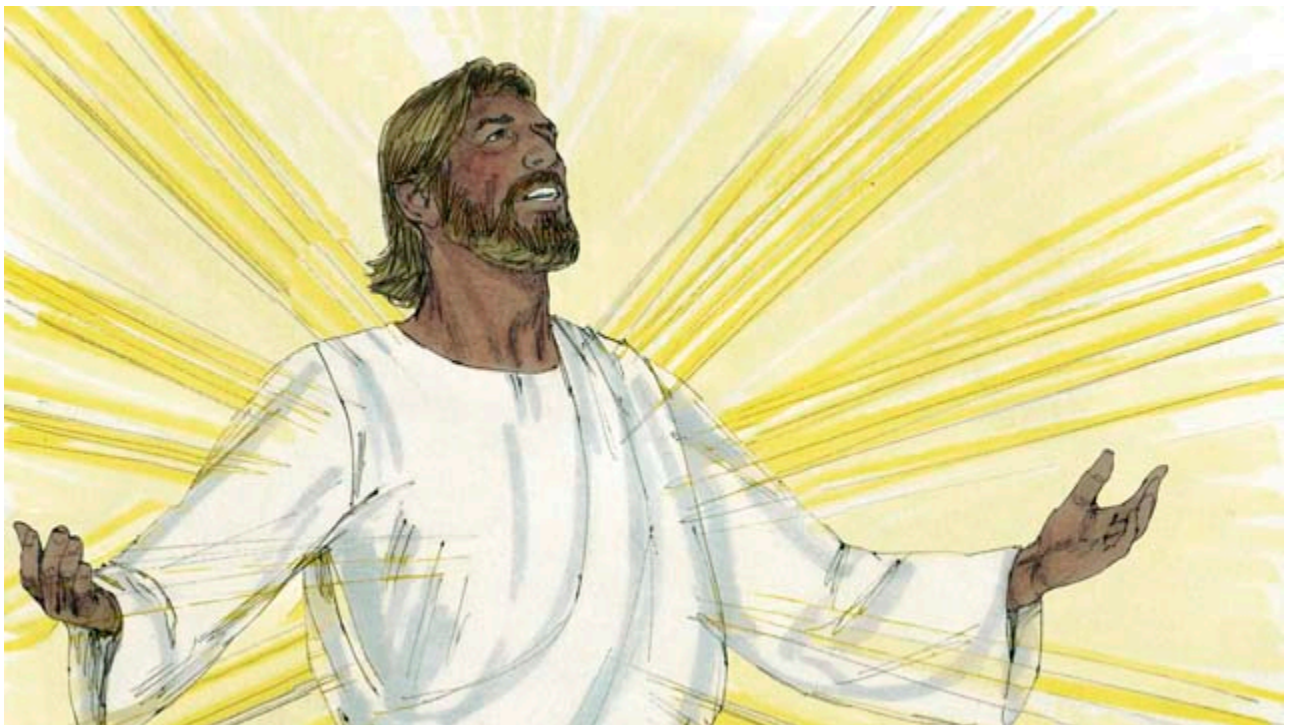
آتاسی جواب وئردی: «او غلوم، سَن هَمِشَه مَنیم یانیمداسان وَ هَر نَه واریم سَنین دی. آما یاخشی ایش بودو کی ایندی چالاق وَ اوینیاق وَ شادلیق ائلییاق چون کی قارداشین اؤلموشدی، دیریلدی. ایتمیشدی و تاییلدی.»

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: لوقا انجیلینین ۱۵ بولومی

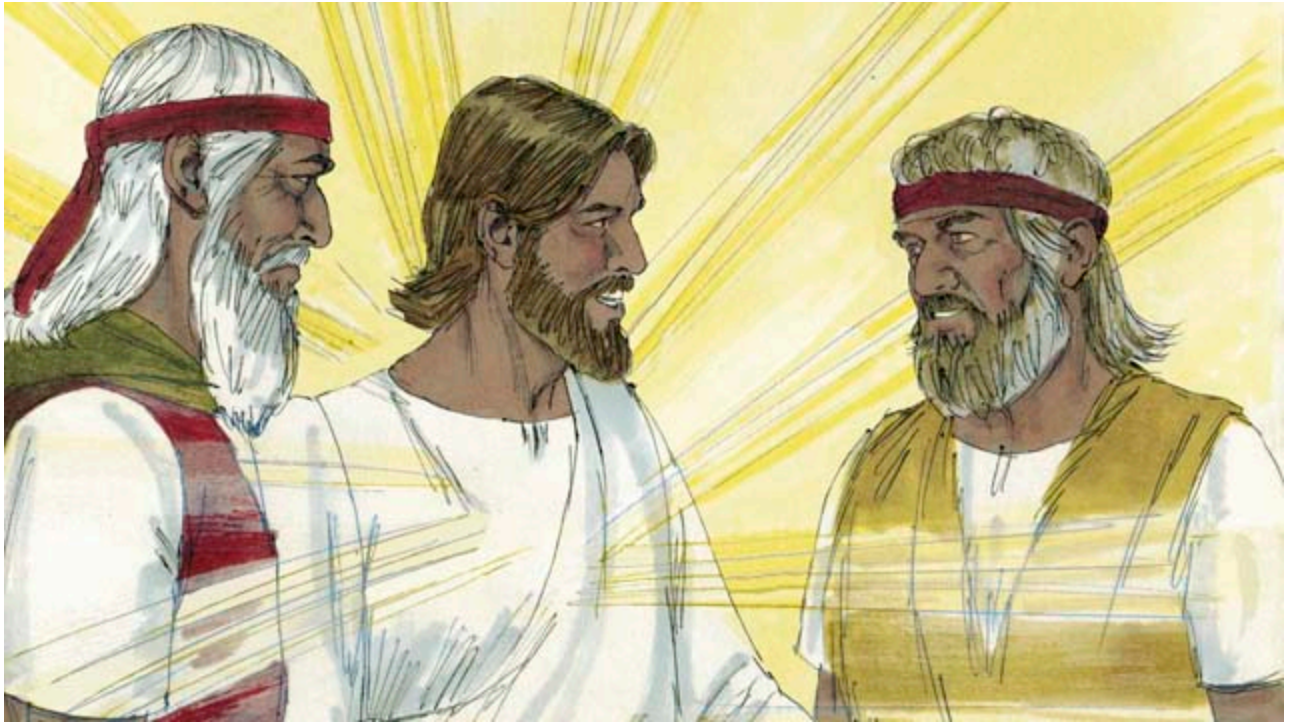
۳۶ - مسیحین اۆزونون دئیشيلمسی

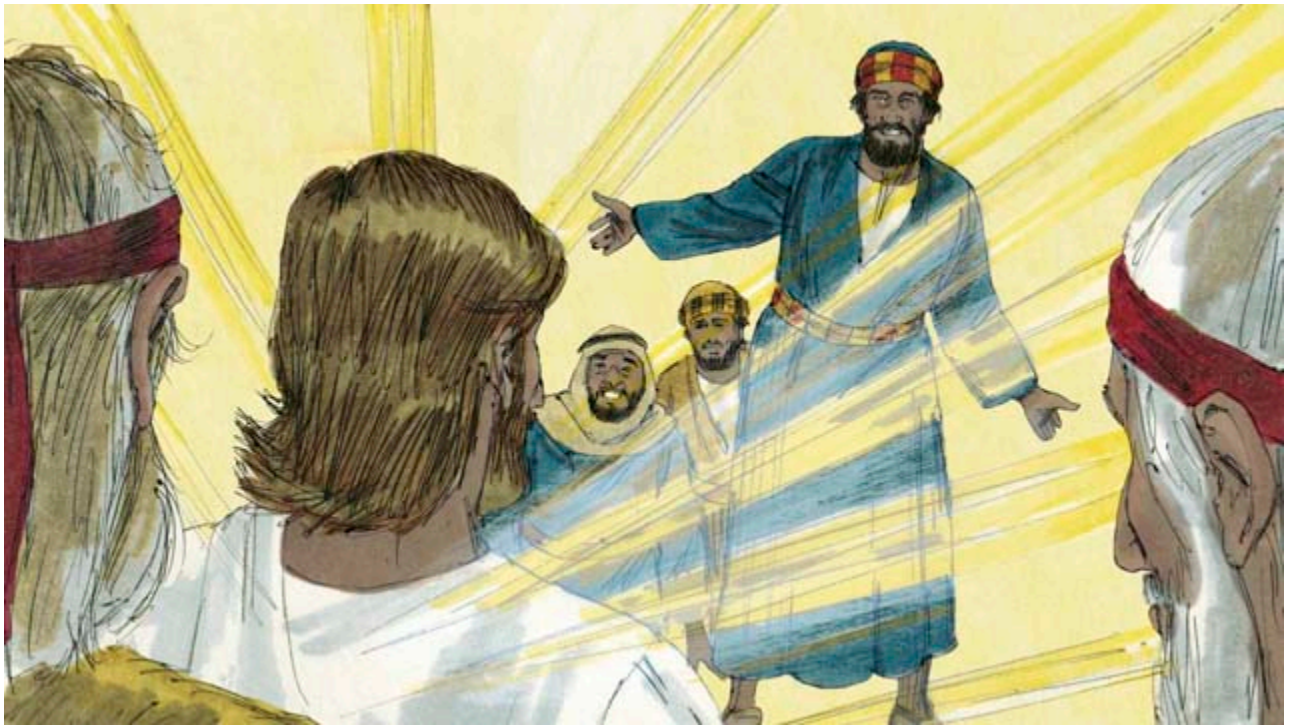
بیر گون ، عیسی اوچ آدم شاگیر دلرین پترس ، یعقوب و یوحنا کی گوتوردی و بیرلیکده دوعا ائلمک اوچون داغین اوجا پئرنه آپاردی
(یوحنا کی عیسی نی تعمید وئردی، آیری آدمپدی).

دوعا زامانی، عیسی نین اوزی گوئش کیمی پاریلدادی و پالتاری ایشیق کیمی آق اولدی. ائله آق اولدی کی پئر اوزونده اونا تایی تاپیلمازدی.

او زمان موسی و ایلیا پیغمبر گورسندیلر. بو کیشیلر، یوزلر ایل بو باشا گلنلردن قاباق پئر اوزونده یاشییردیلر. اونلار عیسی نین اولومونون بارسینده کی بوتزلیکده اورشلیم ده اولاجاق ، دانیشیردیلار.

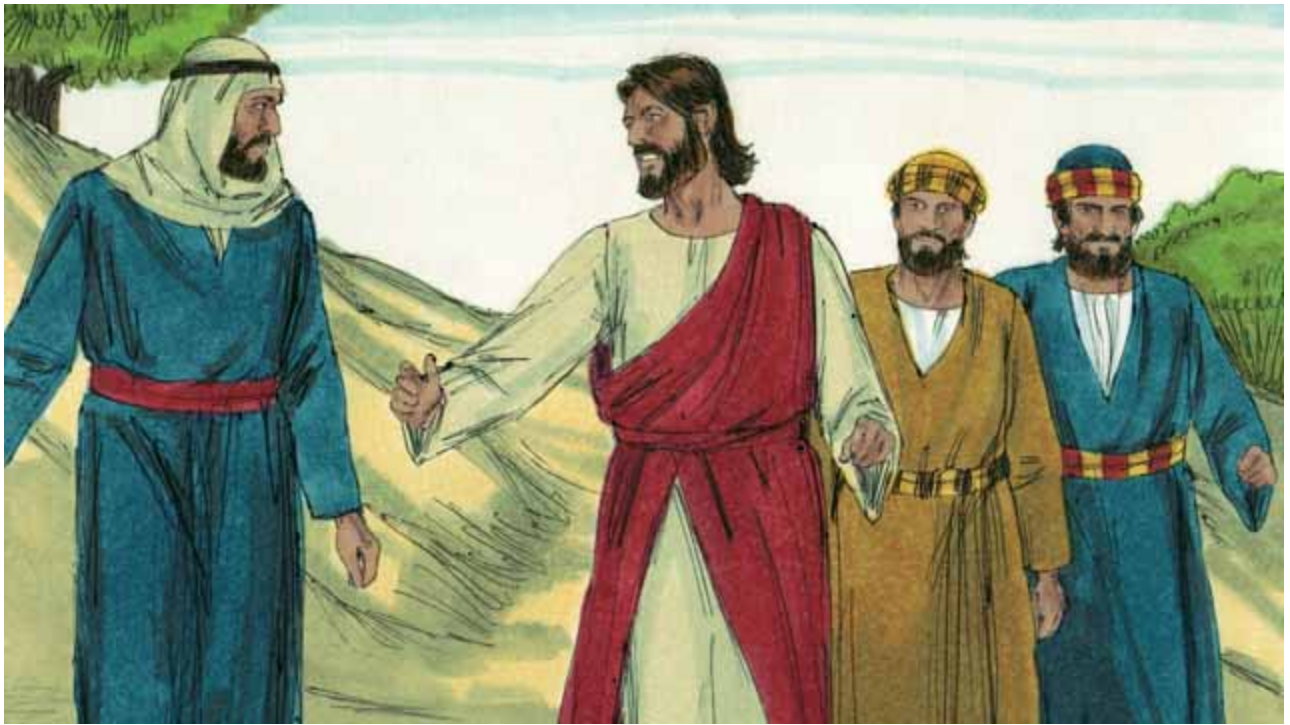
او زمان کی موسی و ایلیا ،عیسی نان دانیشیردیلار ، پترس عیسی یا دئدی: «نه یاخشی کی بیز بورداییق .ایجازه وئر اوچ کولگه لیک تیگک؟بیرین سنه،بیرین موسی یا و بیرینده ایلیا یا.» پترس بیلیردی کی نمنه دییر .

پتروسون سؤزوی قوتار مامیشدی کی بیر ایشیقلی بولود آشاقیا گئلیب و اونلاری بورودی و ایچیندن بیر سس گئلدی کی: «بو منیم ایستکلی اوغلودی کی اوندان راضی یام. اونون سؤزونہ قولاق آسین.» اوچ شاگیرد قورخودان پترہ دوشدولر.

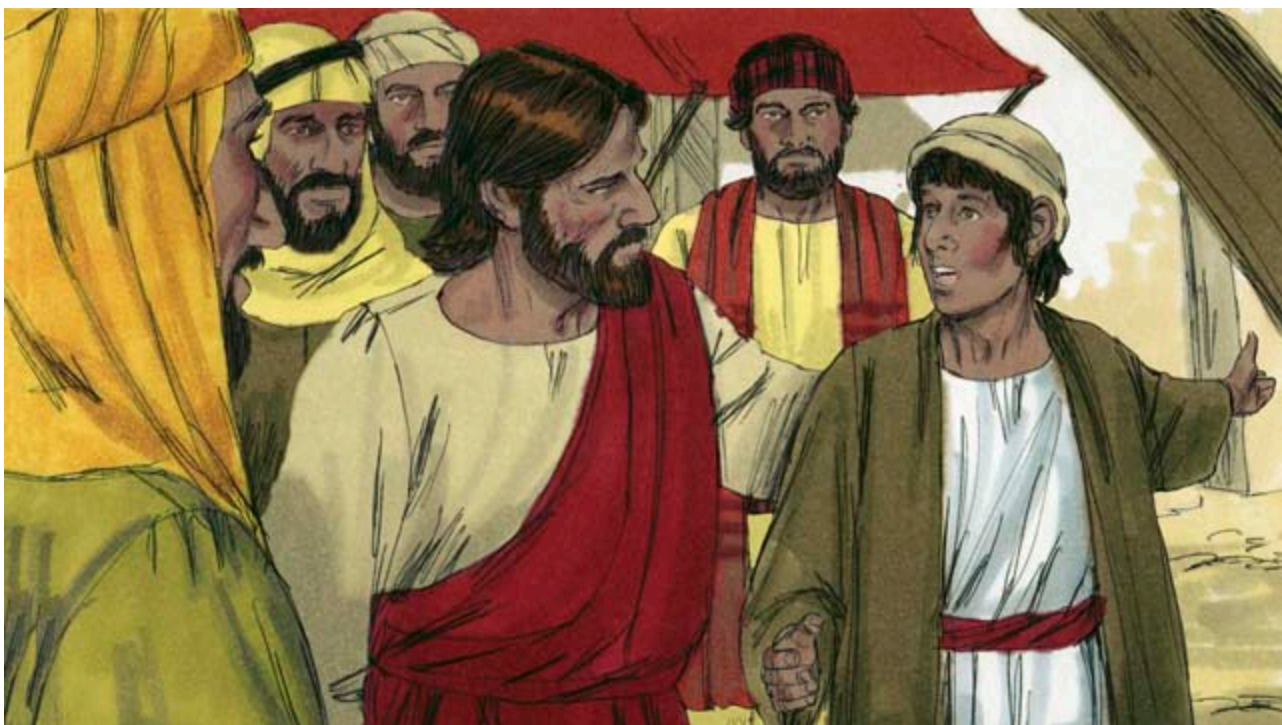
عیسی آنلین اونلارین اوستونہ گویوب و دئدی: «دورون و قورخماین». او زامان کی اونلار هر یانا باخدیلار ، عیسی دان سونرا آیری آدمی اوردا گورمدیلر.

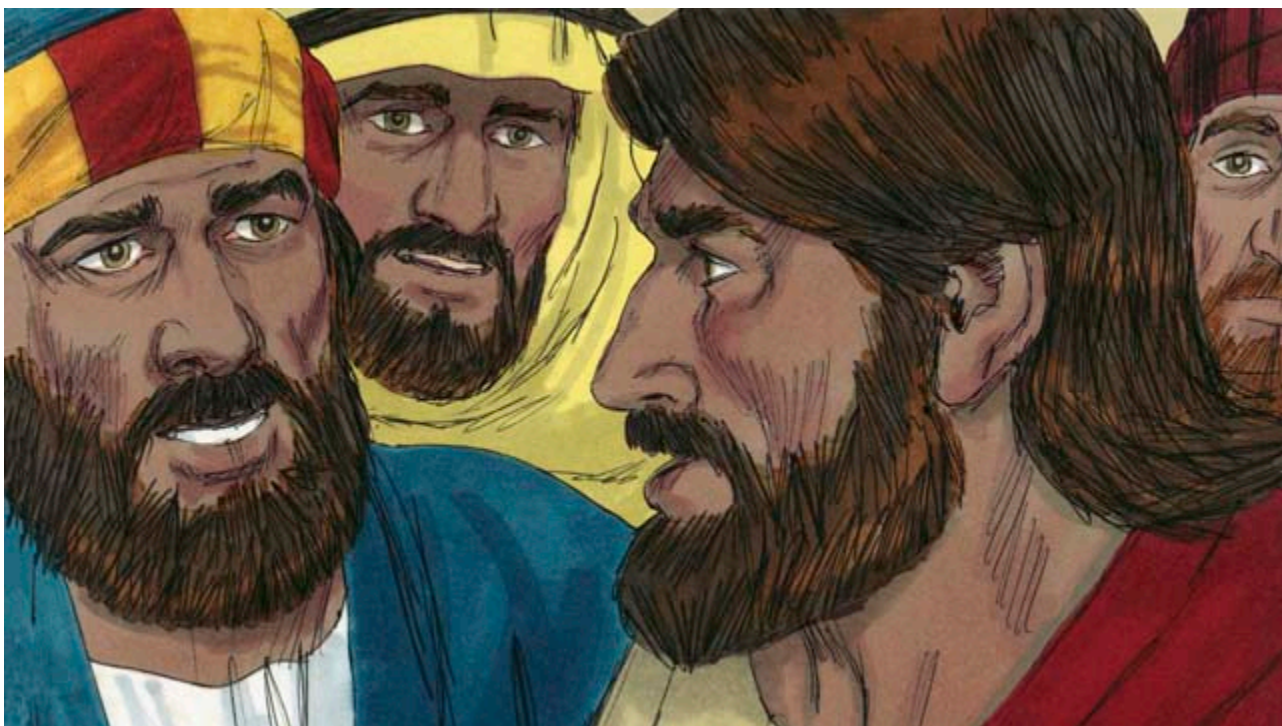
عیسی و اوچ شاگیردلری داغین آشاقیسی نایقاییندیلار. او زامان عیسی اونلارا بویوردی: «ایندی گوردوق لاریزی هئچ کیمه دئمیین. من بو تزلیگده اولوب و گینده دیریلجاقام. اوندان سونرا اوزگلره نه گوردوغلریزی دییه بیلرسیز.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: متی انجیلینین ۱۷ بولومی ۱ دن ۹ آیه لری مرقس انجیلینین ۹ بولومی ۲ دن ۸ آیه لری لوقا انجیلینین ۹ بولومی ۲۸ دن ۳۶ آیه لری

۳۷- عیسیٰ ایلعازی دیریلدیر

ایلعازر آدیندا بیر کیشی واریدی. او و ایکی باجیسی مَریم و مَرتا، عیسی نین یاخیین یولداشلاریدی. بیرگون عیسی انشیتدی کی ایلعازر بتر ناخوشلییب. عیسی بو خبری انشیدن سونرا دندی : « ایلعازر بو ناخوشلوقونان اولمَیَاق بئلکی بو ایشین تانرینن، بؤیوکلوگ و عیزتی هامیا گور سَنَاق.»

عیسی اونلاری چوخ سئویدک لرینه گوره ، ایکی گون ده اولدوغو پئرده قالدی. ایکی گون کئچندن سونرا، عیسی شاگردلرینه دندی : « گلین یهودیه شهرینه قاییداق . » اما شاگردلر دندیلر : « ای مُعلم، نجه گون بوندان قاباق یهودی یه نین آدمالاری ایستیردیلر سنی اولدورلر. » عیسی جواپیندا دندی: «یولداشیمیز ایلعازر یاتیپ و من گرک اونی آییلدام .»

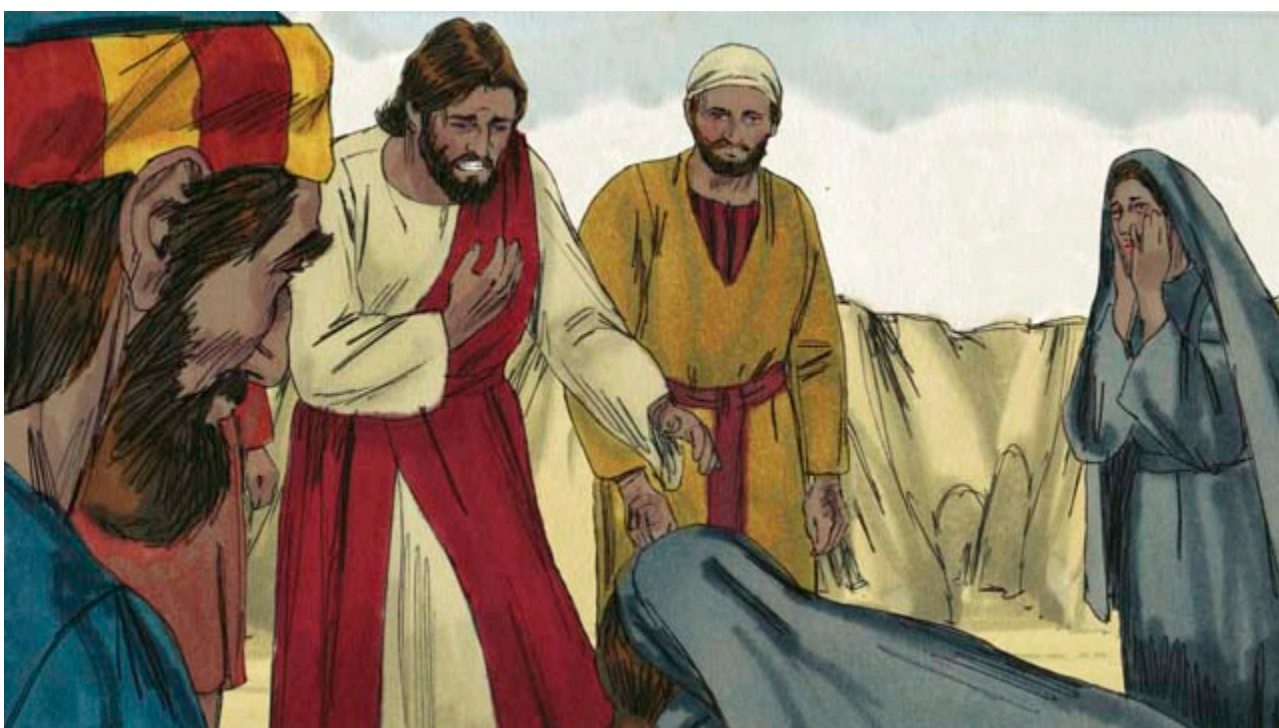
عيسى نين شاگيردلى جواب وئردىلر: «تانى، اگر او ياتيبدى، ياخشى لاشاجاق.» اوندكى عيسى اچيق دندى: «ايلعازر اولوب. سئوينيرم
كى اوردا دبيرديم تا سيز ائليه بيلسىز منه ايناناسيز.»

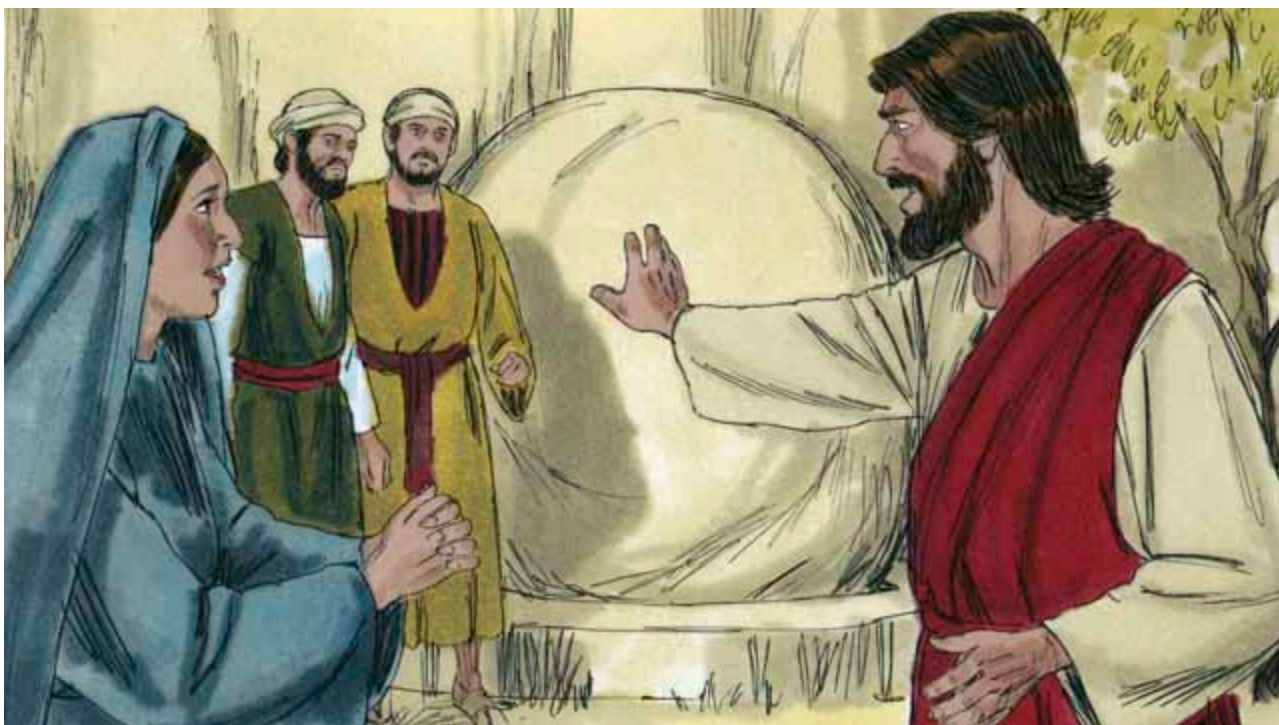
او وقت كى عيسى، ايلعازر اولان شهرة يئتيشدى، ايلعازرين اولومون دن دورت گون كنجميشدى. مرتا عيسى نين پشوازيना گلدى و دندى
: «منيم اقام، اگر سن بوردا اولسايدين، قارداشيم اولمزدى. اما اينانيرام كى تانى دان هر نمنه ايسنسن، سنه وئزجاق.»

عیسی جواب وئردی: «مَن قیامت و یاشاییشام . هرکیم منی اینانا، اگر اؤلسه ده، دیر یلجاق. هر کیم منه اینانچ گئیره هنج وقت اولمیجاق . « منیم دندیکلریمی اینانیسان؟» مرتا دئدی: « بَله ای مُعلِم، مَن اینانیرام کی سَن مسیح تانرینین او غلوسان.»

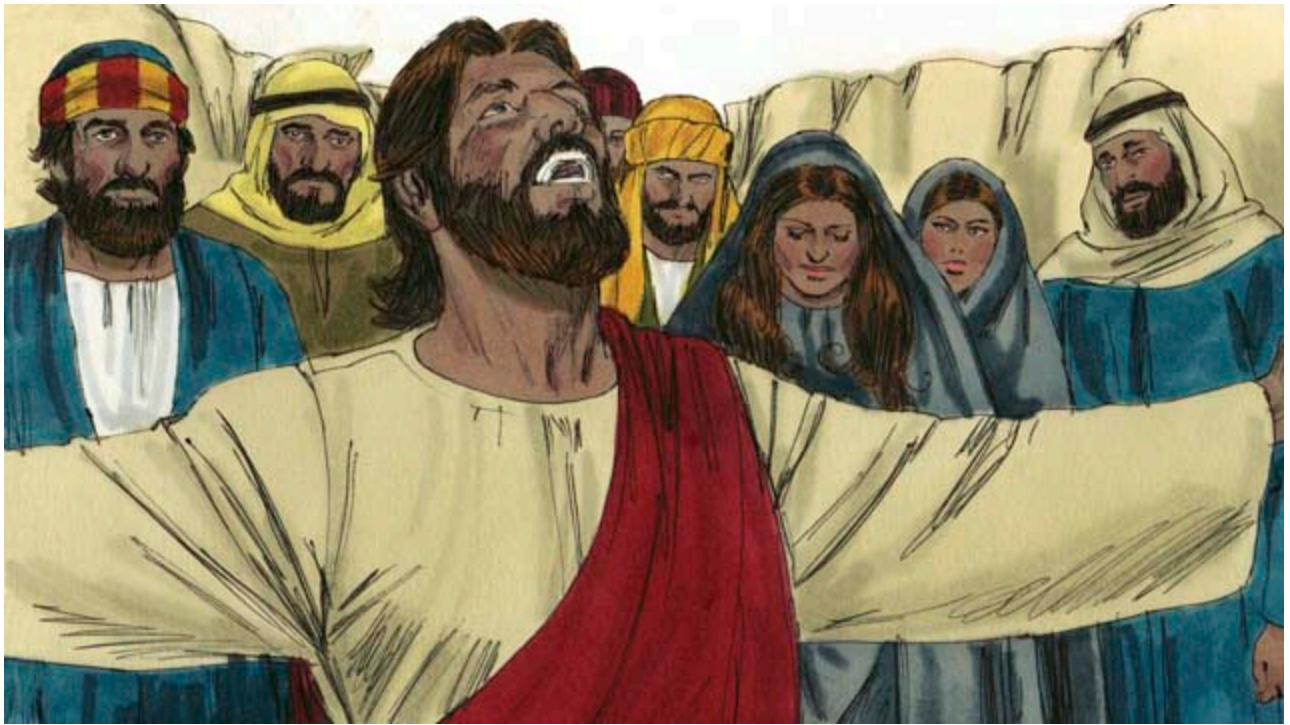
اوندان سونرا مَریم عیسی نین یانینا گلدی و اونون آیاقینا دوشدی و دئدی: « منیم اقام، اگر سَن بوردا اولسایدین، قارداشیم اولمزدی.» عیسی اونلاردان سوروشدی «هاراد قویلامیسیز؟» اونلار جواب وئردیلر «بیر مقبرده . گل اوزون گور.» او زامان عیسی آغلادی.

ایلعازرین قبری بیر غاردیدی کی اونون آغزیندا بیر بویوک داش قویموشدولار. عیسی مقبرییه پئتیشتن زامان اونلارا دئدی ، داشی قیراغا چئکین . آما مرتا دئدی: «اونون اولوموندن دؤرت گون کئچیب. ایندی جنازه سی اییلنیپ.»

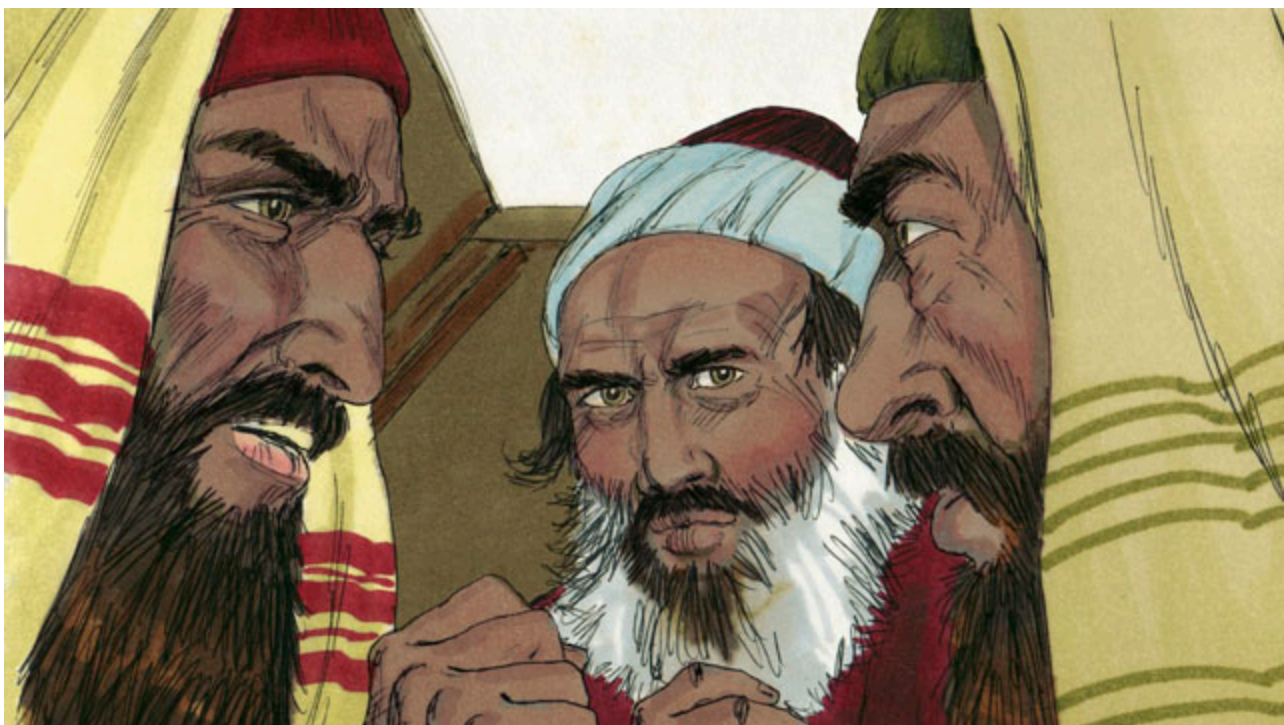
عیسی جواب وئردی: «مگر دئمَدیم مَنی اینانسان، تانرینین بویوکلوگون گور جاقسان؟» بونا گوره داشی قیراغا چکدیلر.

او زامان عیسی گویہ باخدی و دندی: «آتا، سنی شوکر انلیزم کی سیمی انشیدیرسن و بیلیرم کی هر زامان منه قولاق آسیرسان. اما ایندی جماعتین بوردا اولدوقونا گوره دندیم کی اینانسیلار سن منی گوندریسن. «اوندان سونرا اوجا سسین بوردی: «ایلعازر، انشیگه چیخ!»

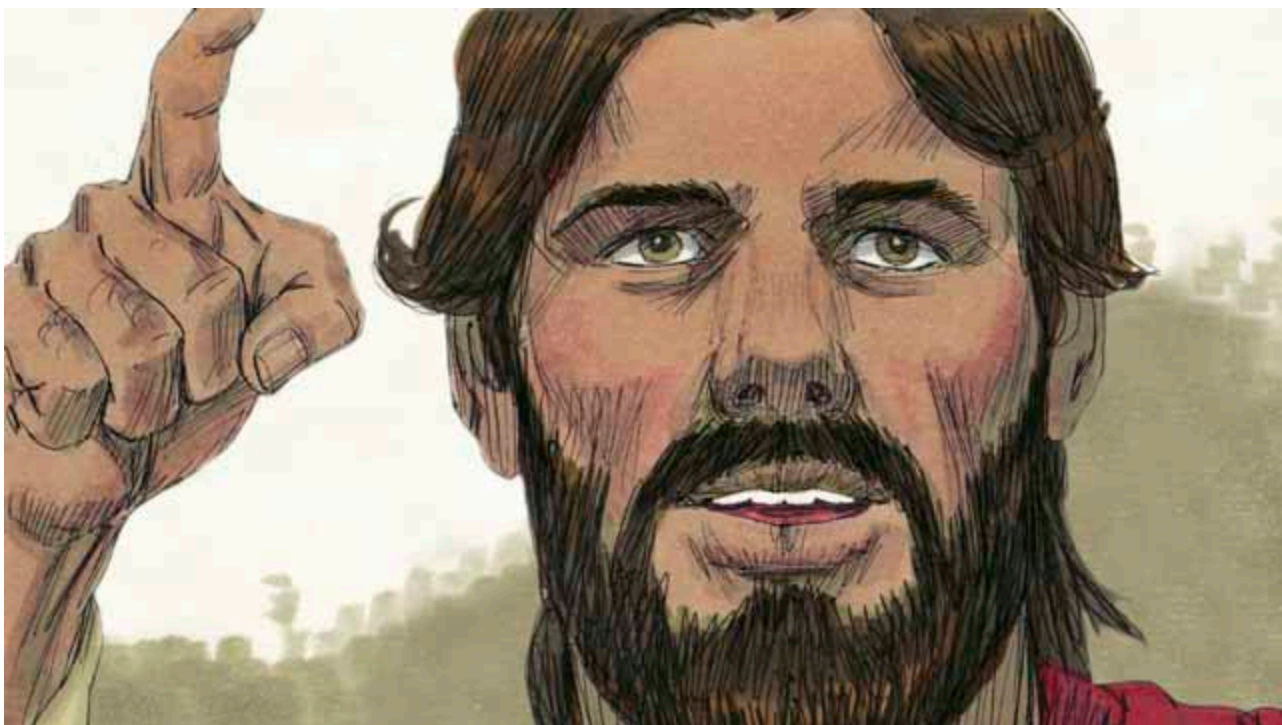
او حال دا کی ایلعازرین بدنی گفنه بوکولموشدی، قبری دن انشیگه چیخدی. عیسی اونلارا دندی: «اونون گفنین آچین کی یول گنده بیلسین.» یهودیلرین چوخو بو معجزه نی گورنده، عیسی یا اینانج گنتیردیلر.

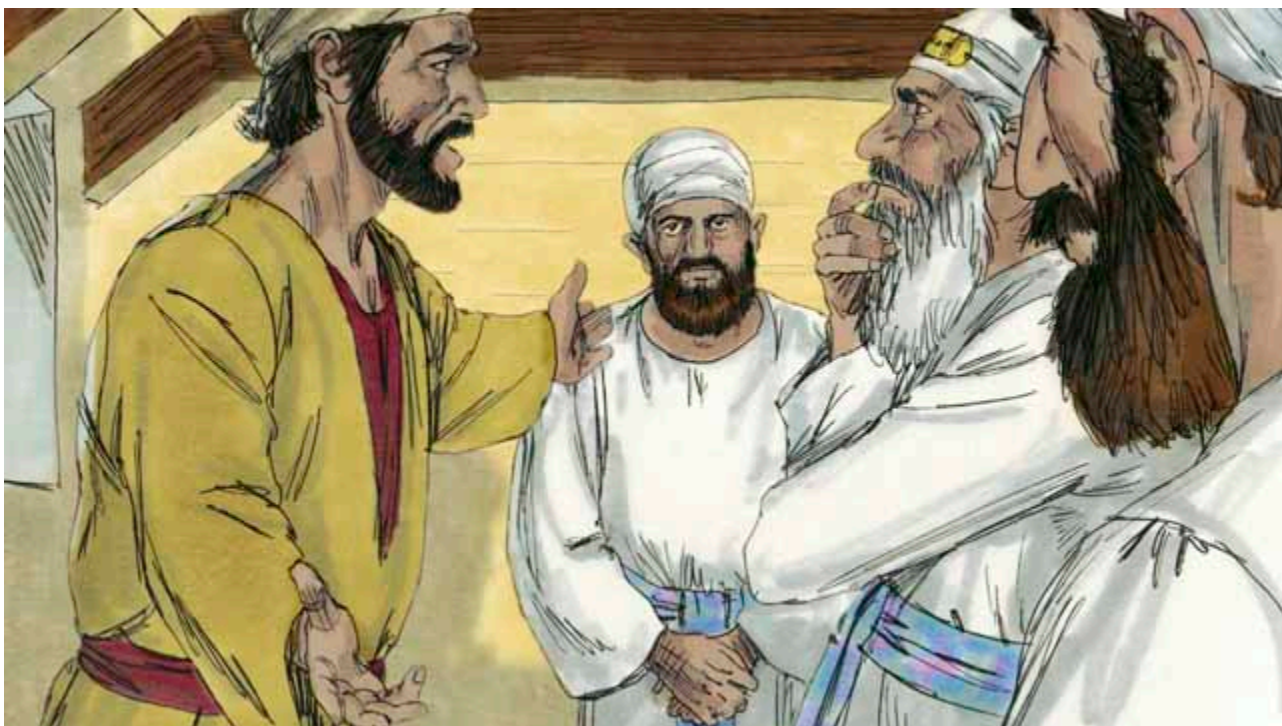
آما يهودين بويوك لرى پاخىلىق ائلدیلر. بو اوزدن بير پئره بيغيشديلار كى عيسى و ايلعازرين اولدورمگنين نخشه سى نى چكسينلر.

بو ناغيل موقدس كيتابين يازيلاريندان آلينيب: يوحناين انجيلينين ۱۱ بولوم ۱-۴۱ آيه لر

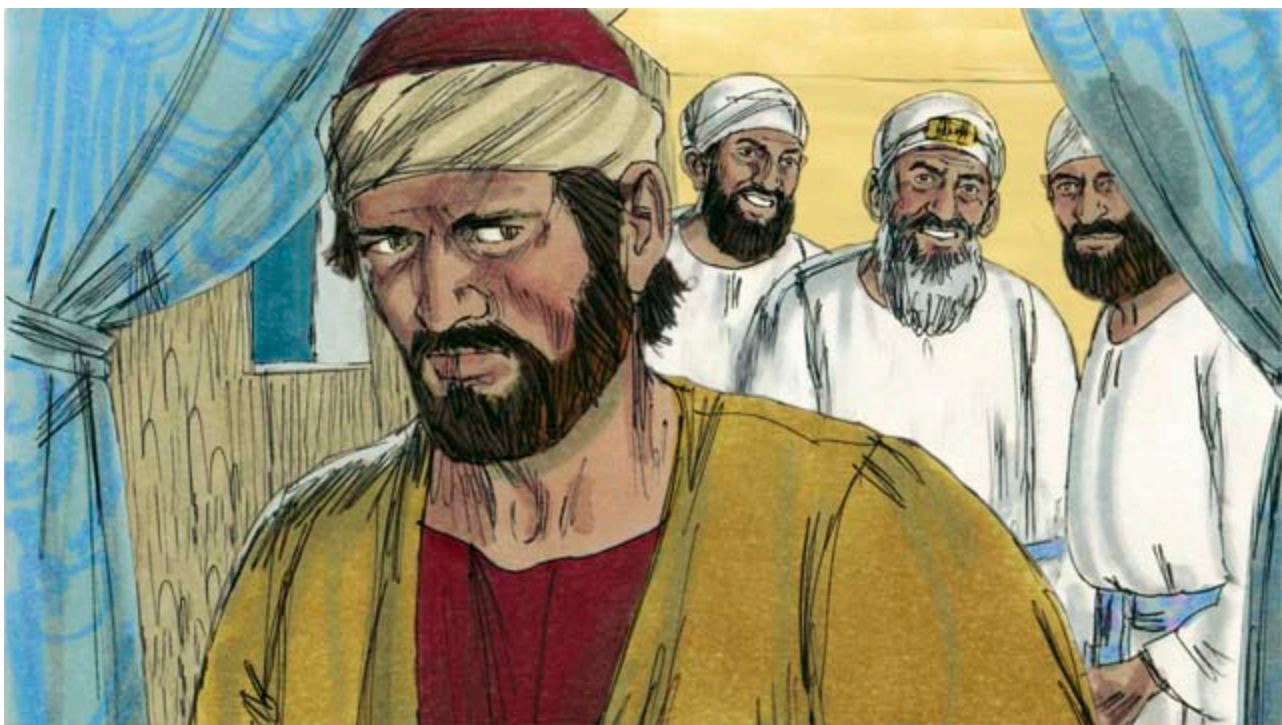
٣٨ - عيسى يا خيانت اِنلَمَاق

یہودیلاں ہر ایل ، پسخ بایرامیندا شادلیق ایلیردیئر . بو شادلیق ، یادا گتیریدی کی یوزلر ایل بوندان قاباق، تانی اونلارین آتالاری میصرین ایسارتیندن قورتار میشدی. اوچ ایل یاخین ، سونرا عیسی اینسانلارا دانیشمیشدی و اورگتمگی باشلامیشدی و شاگیردلرینہ ، پسخ بایرامین اورشلیم دہ اونلارینان بیرلیکدہ توتاجاقینی دندی . او ہمدہ اوردا اؤلدورولمسی نی دندی.

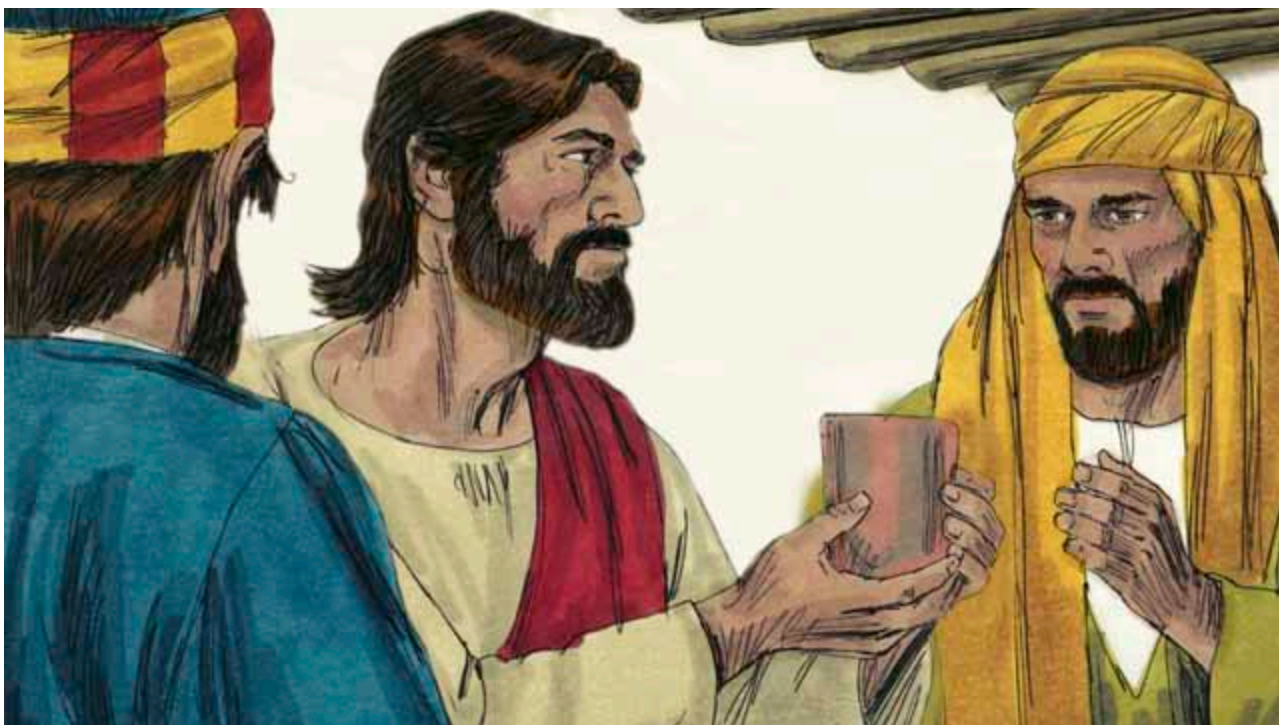
یہودا عیسی نین شاگیردلریندن بیردی و شاگیردلرین دسٹسینین خزانہ داریدی. چوخ زامان دا اوردان مال اوغورلوردی. عیسی و شاگیردلری اورشلیمہ ینتیشندن سونرا، یہودا ، یہودلارین دینی رہبرلرینین یانینا گتندی، و عیسی نین پترین دئمگ اوچون اونلارا پول تکلیف ائلدی . او بیلیردی کی یہودی رہبرلری، عیسی نین مسیح اولدوغونی اینانمیردیلاں و اونی، اؤلدورمسینی ایستیردیئر .

یہودی لرین دینی رہبر لری، بویوک کاهینین رَہبر لیقینان، یہودانین عیسی یا خیانت اِئلمَسیئہ و عیسی نی اونلارا تَسلیم اِئلمَسیئہ گورہ اونا اوتوز گوموش پول وئردیلر. دوز اوجور کی پیغمبرلر قابقدان دئمیشدیئر . یہودا پولی قبول اِئلدی ، آلیب و گئتدی. او زاماندان سونرا، عیسی نی اونلارا تسلیم اِئلمگ اوچون یاخشی وقت آختاریردی.

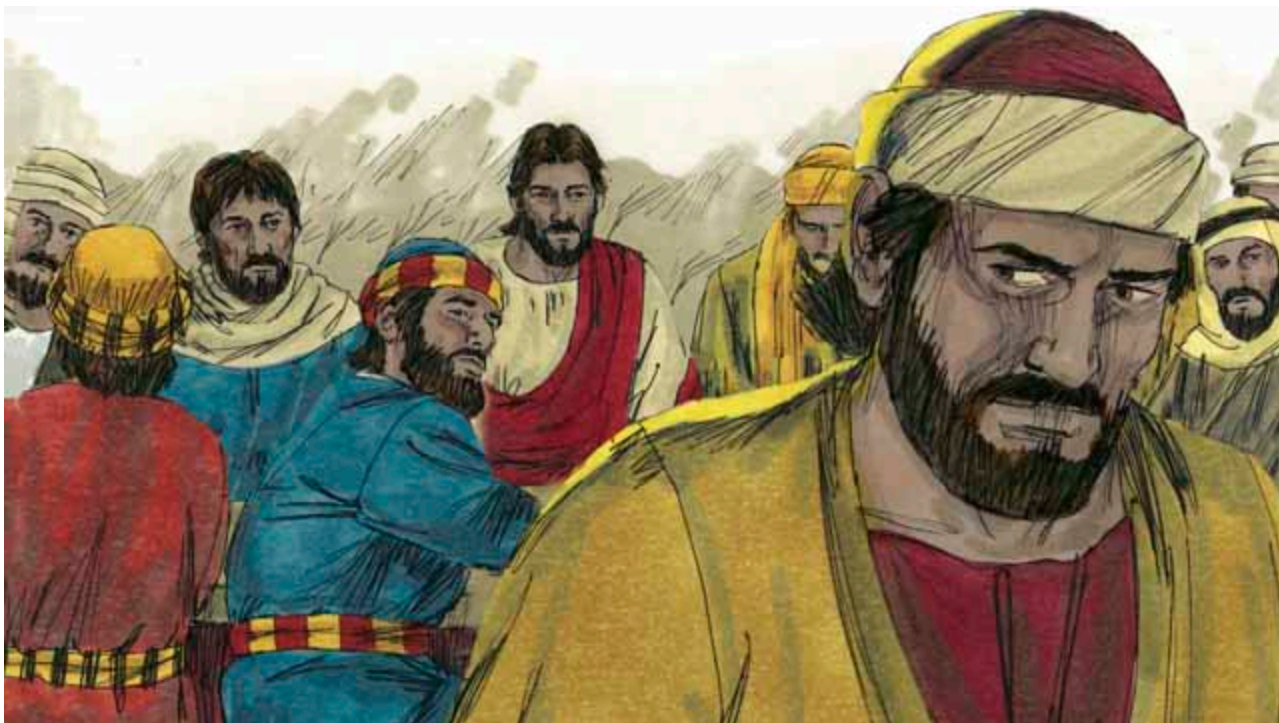
عیسی اور شلمیدہ شاگیر دلرین بیر لیکدہ پسخ بایر امین توتدی. پسخ پئمگین پیین زامان، عیسی چور کی گوتوروب و تیگلدی و دندی: «آلین و پین، بوو کی سیزہ وئرلییر، منیم بدنیم نندیر. بونی منیم اوچون یاد ائلیین.» بوجور کی، عیسی دندی اونلار اوچون، جان وئر جاق و بدنی اونلارا قوربان اولاجاق.

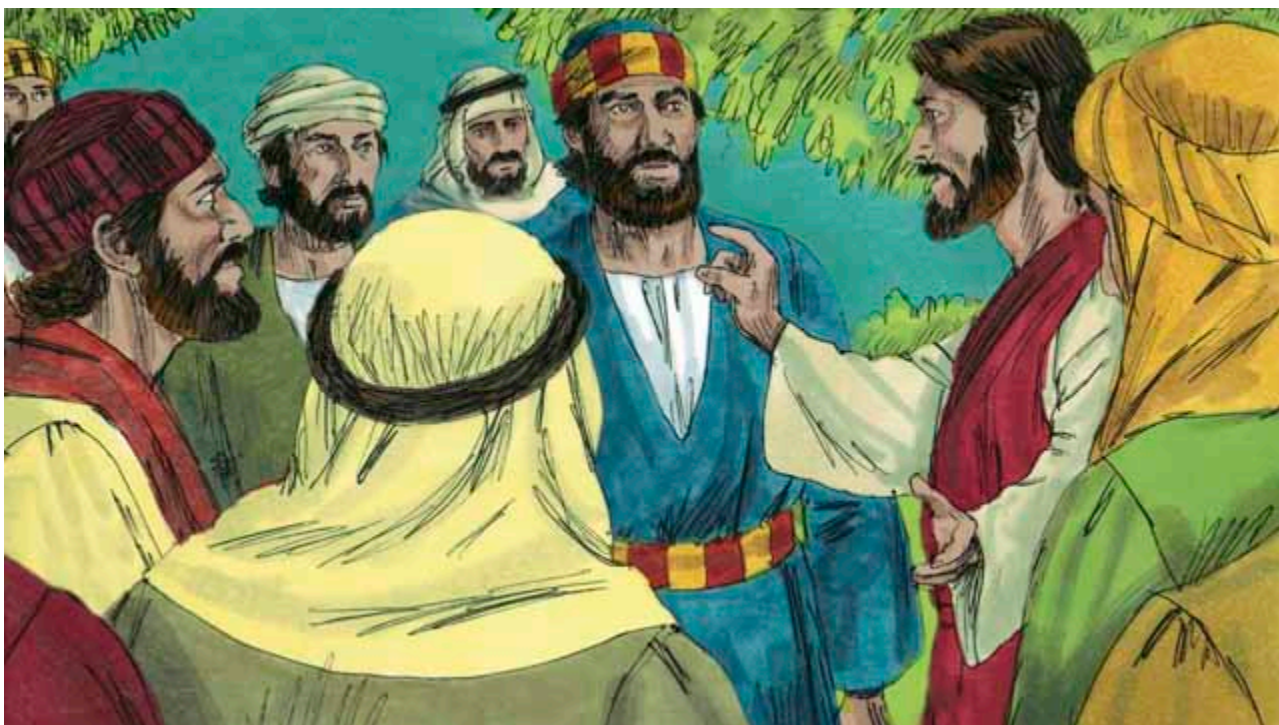
اوندان سونرا عیسی شراب جامین آلدی و اونلارا دئدی : «بو منیم قانیم تَرَه عَهْدِیَدِی کی سیزین گوناھلاریزین باغیشلانماسی اوچون
توکولور، اوندان ایچین . بو ایشی گلجکده منیم یادیما گورون.»

اوندان سونرا عیسی شاگیردلرینه دئدی: «سیزین بیریز منه خیانت ائلیجاق.» شاگیردلر جیرتده قالیب و سوروشدولار کیم بوجور ایشی
گورجاق. عیسی بویوردی: «مندن بو تیکه نی آلا خائین دیر.» اوندان سونرا چورکی یهودا یا وئردی.

یهودا چورکی گوتورندن سونرا، شیطان اونون جیلدینه گئیدی. او یهودین بویوک باشلارینین یانینا گئتدی کی اونلارا عیسی نی توتماق دا گومک ائلسین. بونلارین هامیسی گنجه باش وئردی.

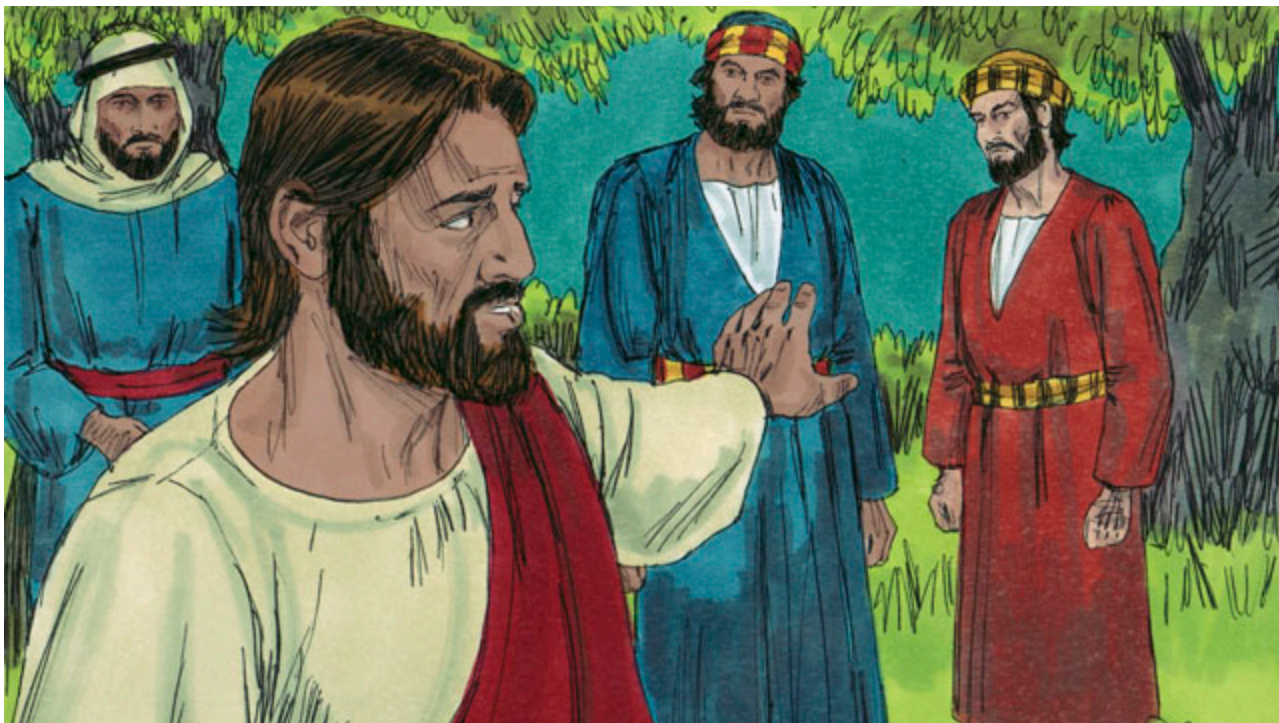
یئمگی پیندن سونرا، عیسی و شاگیردلری زیتون داغینا ساری گئتدیلر. عیسی یندی: «بو آخشام سیزین هامیز منی تک قویاجاقسیز. چونکی یازیلیبدی: «چوبانی ویرجاقام و بوتون قویونلاری داغیلاجاق.»

پتس دئدی: «اگر هامی سنی تَرک ائلسَلَر. من بو ایشی گورمییَجا قام.» عیسی اونا دئدی: «شیطان سیزین هامیزی اوزوئه ایستیر، اما من سنی دوعا ائلدیم تا اینانجین آرادان گنتمسین. بونا گورَه کی، بو گنجه، خوروز بانامادان قاباق، سَن اوچ دَفَعَه منی تانیدیقوی دانا جاقسان.»

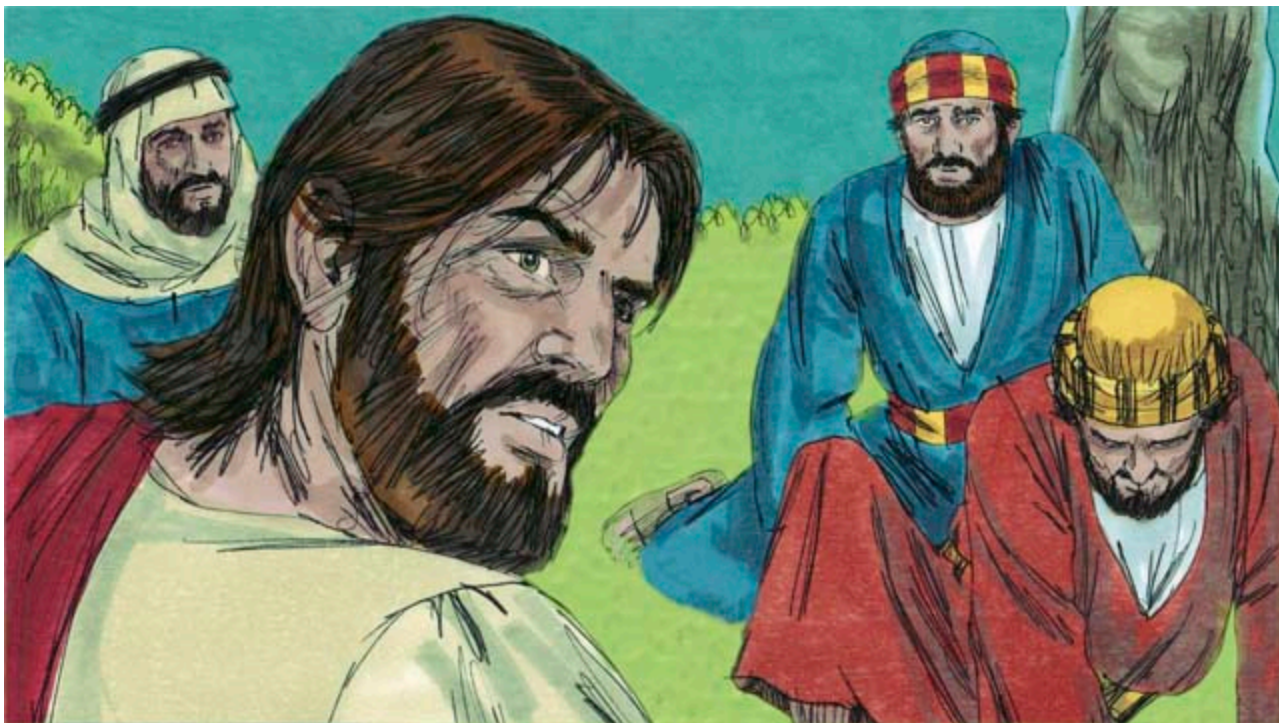
پتس عیسی یا دئدی: «اگر اؤلسم ده، سنی دانمییَجا قام.» او بیر سی شاگیر د لَر ده پله دئمیشدی لَر.

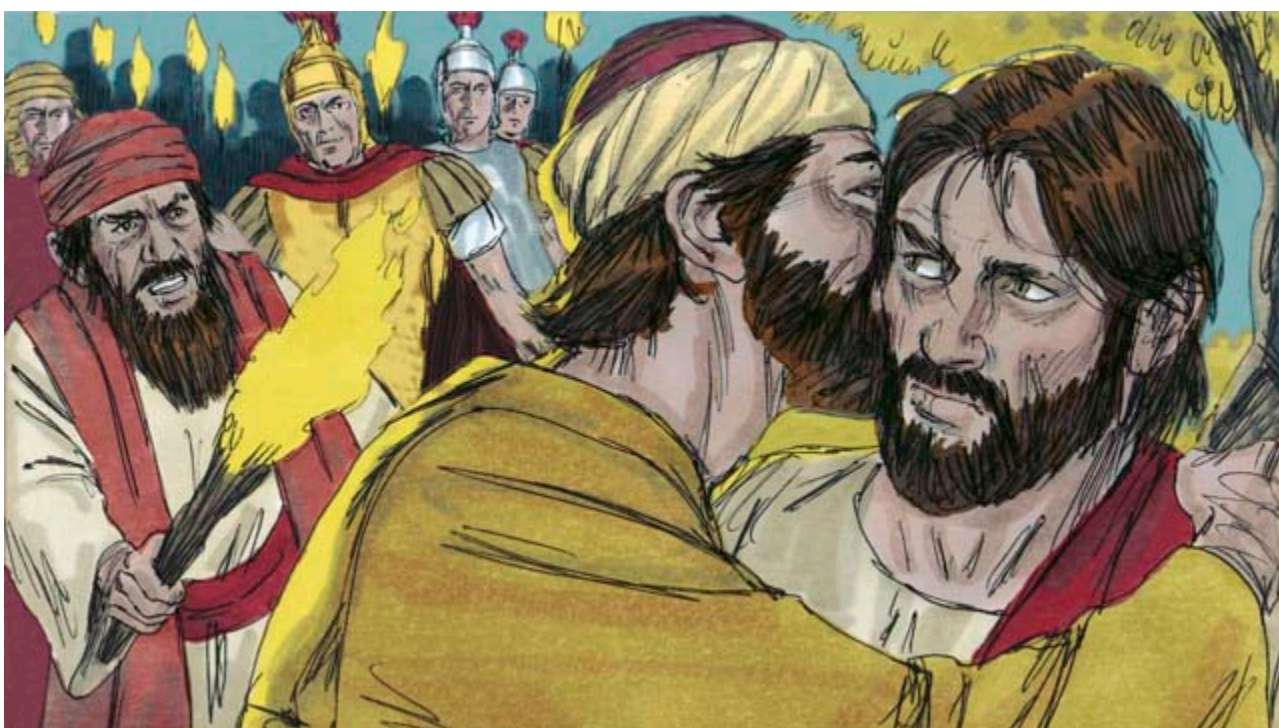
اوندان سونرا عیسی و شاگردلری جتسیمانی باغینا گئتدیلر. عیسی اونلارا دندی دوعا ائلیین تا شیطان سیزی تولى یا بیلنمسن. سونرا اونلاری ترک ائلدی و خلوته گئدیپ و دوعا ائلمگه باشلادی.

عیسی اوچ دفعه بوجور دوعا ائلدی: «ای منیم آتام، اگر مومکوندی، ایجازه وئر بو عذاب جامین ایچمی بیم. اما اگر اینسانین گوناھلارینی باغیشلاماقا آیری یول یوخدی، اوندان سننن ایستدیگین اولسون.» عیسی او قدر نیگرانیدی کی اونون تری، قانین دامجیسینا اوخشوردی. تانری بیر ملک یوللادی تا اونى گؤوجلندیرسین.

هَر دوعا دان سونرا، عیسی شاگیردلرین یانینا قاییدیردی ، اما اونلاری یاتمیش حال دا گوروردی. اوچونجو دفعه کی قاییتدی ،دندی:
«آیاقا قالخین او خائین شاگیرد بوردادی.»

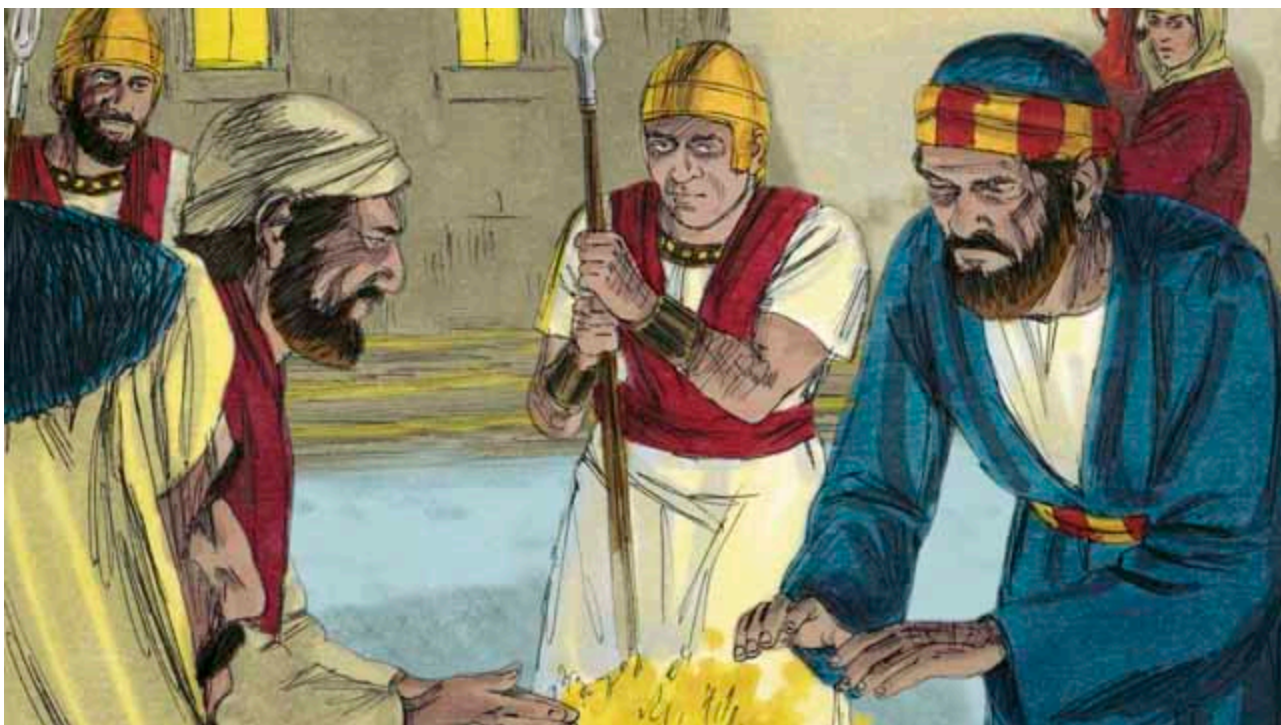
یهودا، یهودی رهبرلرین، سربازلار و بویوک بیر دسته جماعتین گئلدی. اونلار اوزلرین قیلینچ و دینک داشیردیلا. یهودا عیسی یا ساری گئلدی و دندی « سن سلام اولسون ای معلم » و اونی اوردی. بو بیر نیشاندی کی عیسی نی یهودی رهبرلره ، اونی توتماق اوچون ، تانیترسین. عیسی اونا دندی: «یهودا، بیر اوشن منه خیانت ایلین. ؟»

او زامان کی سربازلار، عیسی نی توتدولار، پترس قیلینچین چکیب و بویوک کاهنین خیدمتچی سینین قولاغین گئسدی. عیسی اونا دئدی: «قیلنچینی گوی پئرنه. من ائلییه بیلرم آتامدان خواهیش ائلییم منه کومک ائلمگه ملک اوردوسونی یوللا سین. اما گرک آتامدان ایطاعت ائلییم.» اوندان سونرا عیسی او کیشین قولاغین شفا وئردی و شاگردلرینین هامیسی قاجدیلار.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینب: متی انجیلینین ۲۶ بولومی ۱۴ دن ۵۶ آیه لری مرقس انجیلینین ۱۴ بولومی ۱۰ دن ۵۰ آیه لری لوقا انجیلینین ۲۲ بولومی ۱ دن ۵۳ آیه لری یوحنا انجیلینین ۱۸ بولومی ۱ دن ۱۱ آیه لری

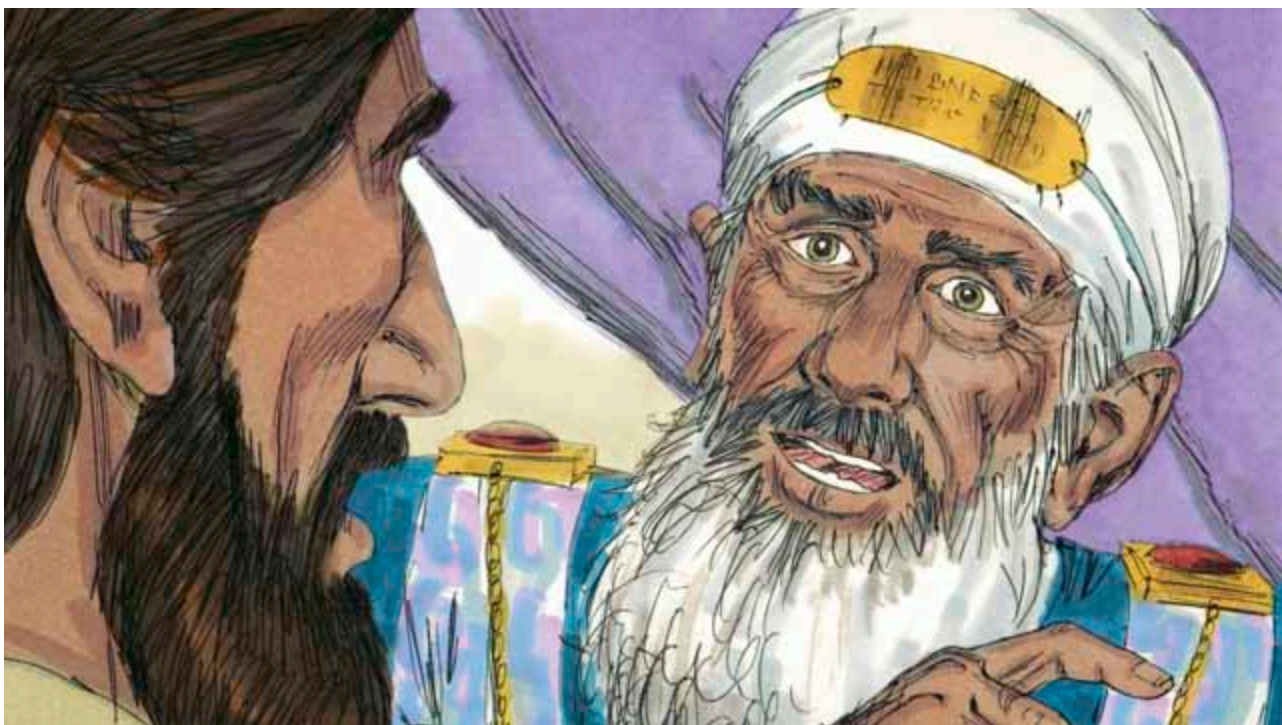
٣٩ - عيسى نين محكمه سى

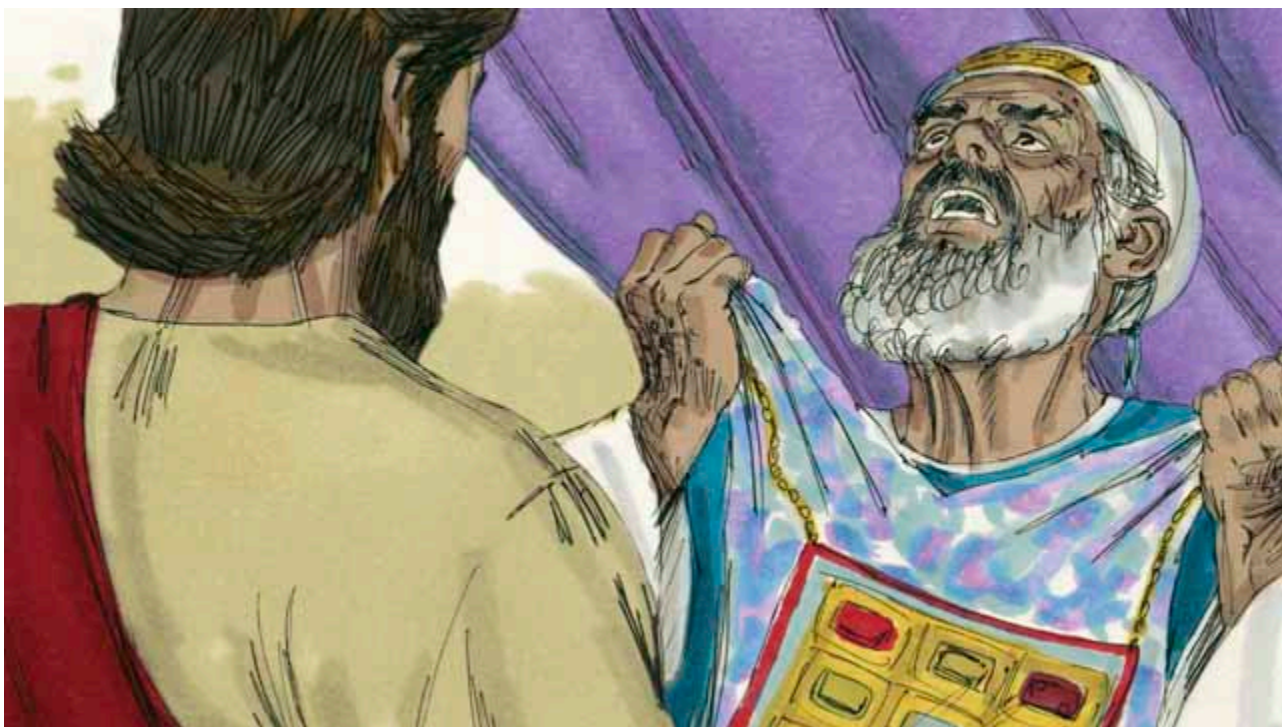
گنجه ياريسى سربازلار عيسى نى بويوك كاهينى ائوينه آپارديلار كى اونی سورغويا چكسين. پترس دا اوزاقدان اونلارين داليسيچاق گنديردى. او وقت كى عيسى نى ائوين ايچريسینه آپارديلار ، پترس ائوين انشيگينه اوتون يانيندا دايانميشدى كى اوزون قيزيشديرسين.

ائوين ايچينه، يهوديلرين بويوكلى عيسى نى سورغويا چكيردى لر . اونلار يالانچى شاهيدلىرى گنتيرميشديلر كى عيسى يا بهتان ياخالار. اما اونلارين سوزلىرى بيربيرين توتموردى ، بونا گوره يهوديلرين زهيرلىرى عيسى نين گوناھكارليقين ايثبات ائليينمديلر. عيسى دا هنج سوز ديله گتيرمدى.

سونون دا، بویوک کاهین عیسی یا باخدی و دئدی: «بیزه دئنن کی سن دیری تانرینین او غلو، مسیح سن؟»

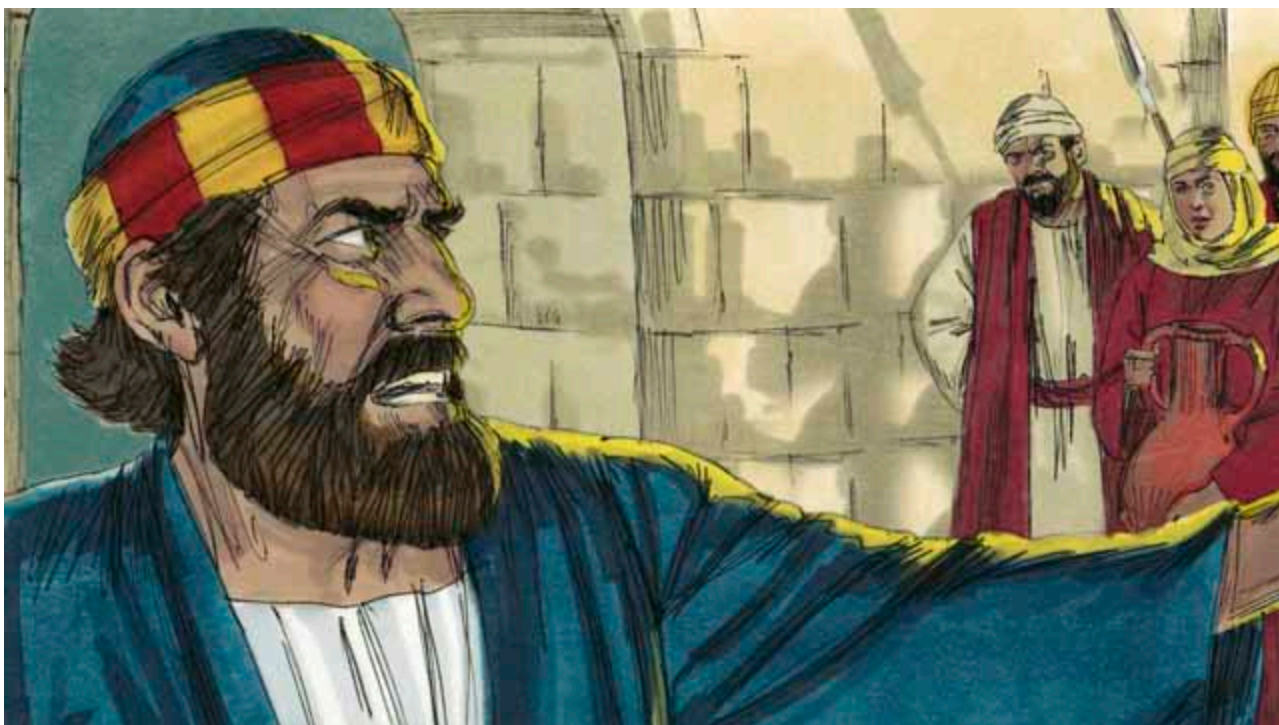
عیسی دئدی: «بلی، اوزومم و بیر گون گورجاقسيز کی تانرینین ساغ ائلینده ائیلشمیشم و گوی دن، پئترین اوزونه قاییداجاقام.» بویوک کاهین کی عیسی نین بو سوزلریندن حیرصلنمیشدی، اوز پالتارین جیردی و اوجا سسینن قیشقیردی و او بیرسی دین رهبرلزه دئدی: «بیز ده آیری شاهیدلر ایستیمیریک. هامیز ائشیتدیز کی دئدی من تانرینین او غلویام. سیزین راییز نمئه دی؟»

هامی یهودین رَہبرلری بویوک کاهنین سؤزوئہ، جَواب وئردیلر: «اونون حَقی اُولمَدور.» او زامان عیسی نین گُوزلرین باقلادیلار و اُزوئہ توپوردولر و اُونو دُوب و آچاقلادیلار.

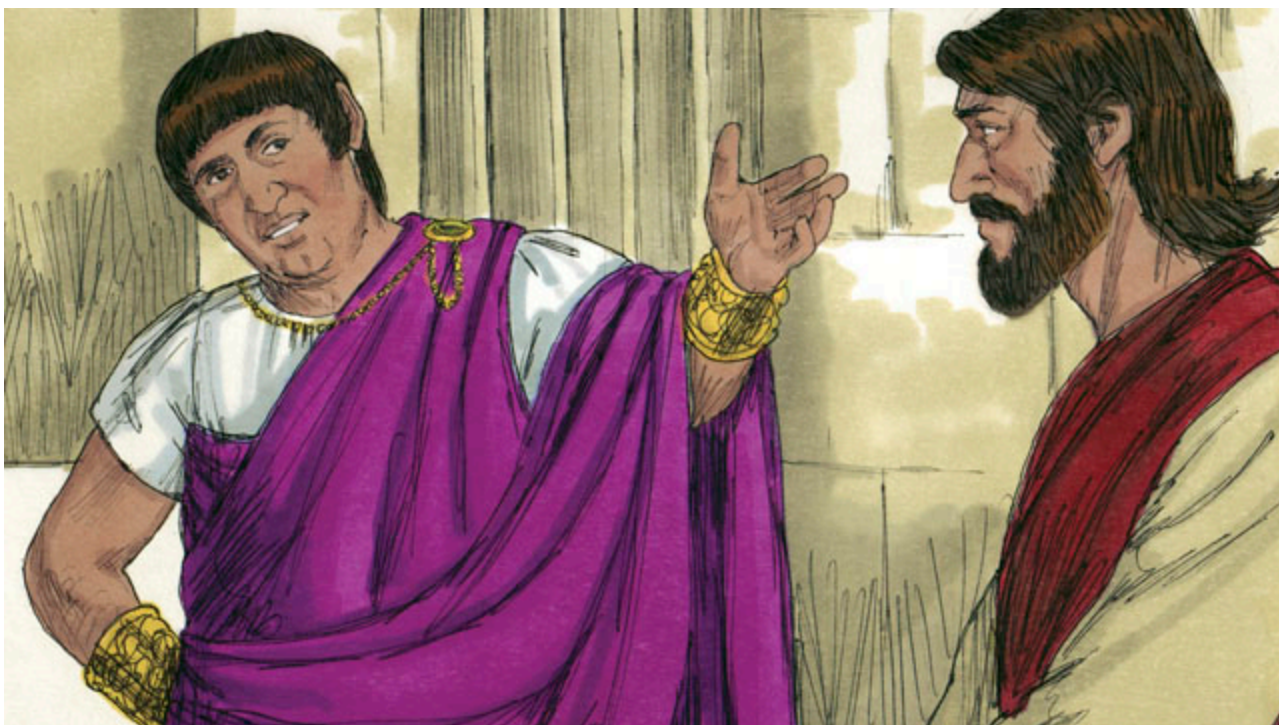
پتُرس ائوین ائشپگیندہ دایانمیشدی . بیر گنیز اُونو گُوروب دئدی: «سَن دَہ عیسی نئی دین .» پتُرس دانندی. بیر آز کئچدی آیری گنیز دَہ هَمَن سؤزو دئدی و گَننہ پتُرس دانندی. سونون دا، او آدمالاری کی اوردا دایانمیشدیلار، اونا دئدیلر: «بیز بیلیریک کی سَن عیسی نین شاگیردلرینین بیر سی، چون کی سَن دَہ جَلیلی سَن.»

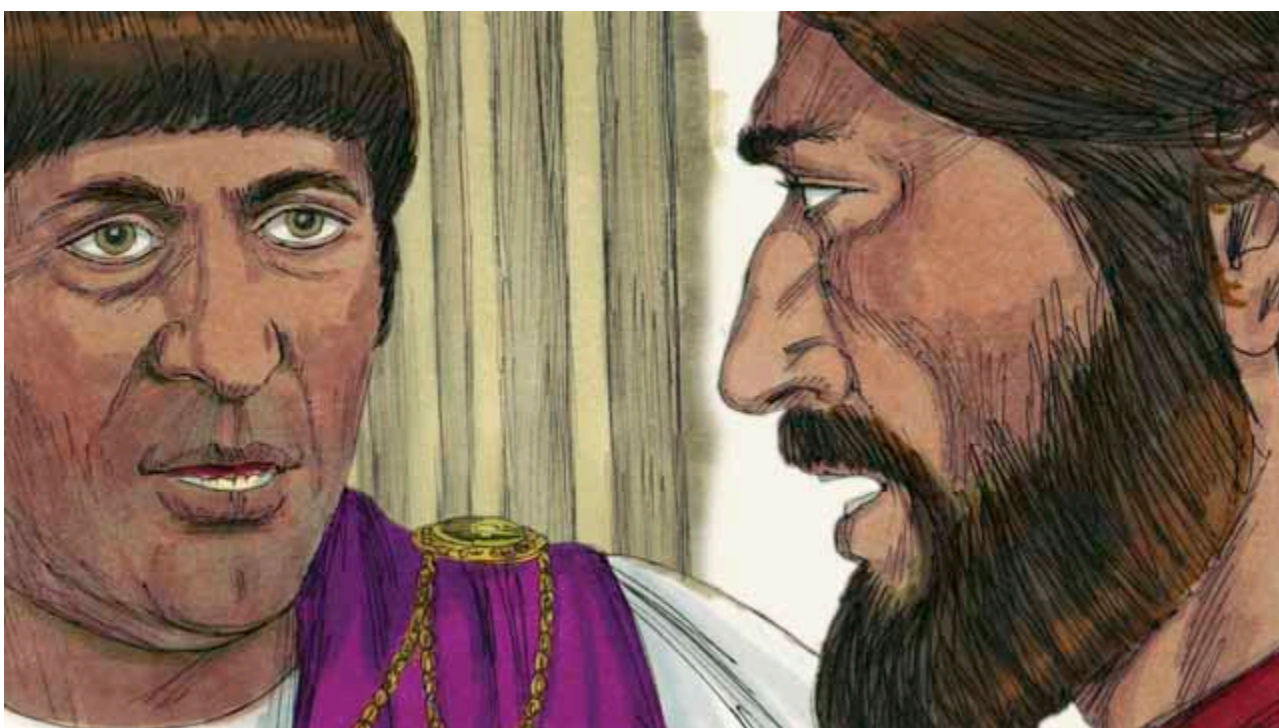
او زامان پترس آند ایچدی و دندی: «تانی منی لعنت ائلسین اگر بو کیشینی تانیسام». او دم خوروز بانلادی و عیسی قاییدیپ و پترسا باخدی.

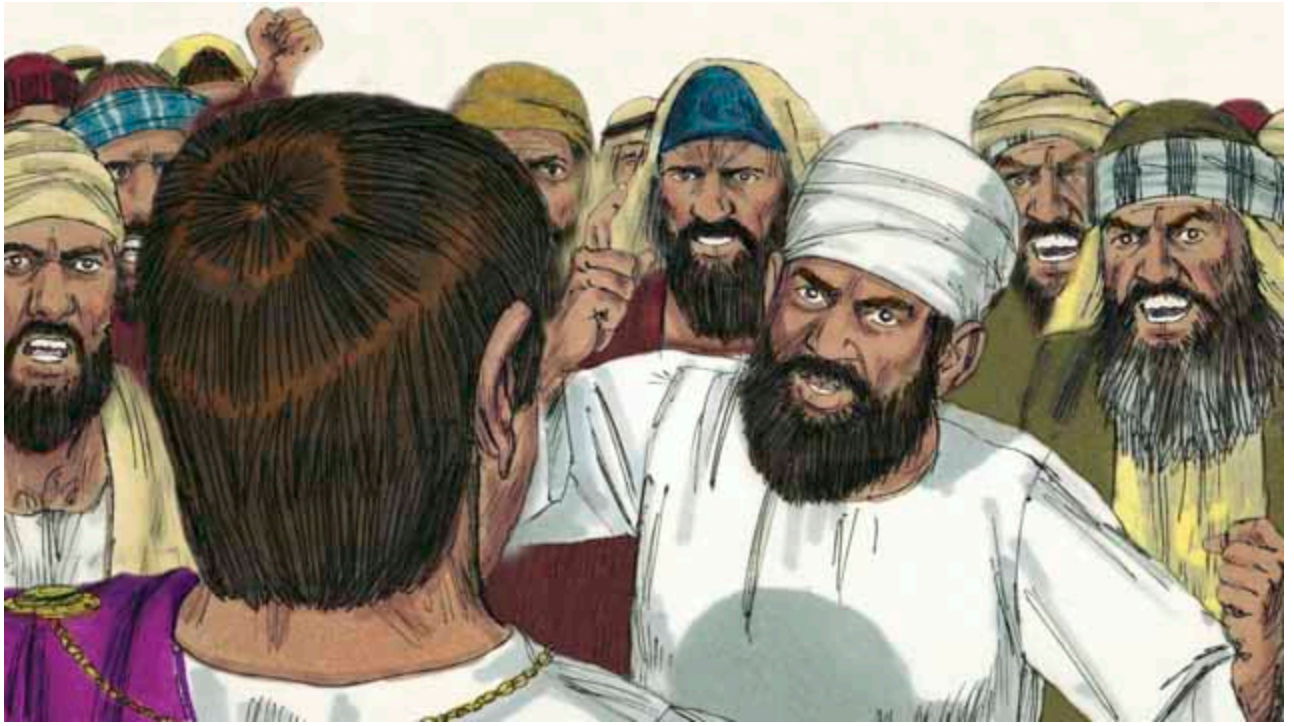
پترس گنتدی و زولوم زولوم آغلادی. اوزاماندا خائین یهودا گوردی یهودلارین رهبرلری عیسی نی اولومه محکوم ائلیلر . غم اونی گوتوردی ، گندی کی اوزون اولدوره.

بو گونلرده روملى بويوك باش پىلاتس، يهودانين حاكمىدى. يهودلار يېن بويوكلى عيسى نى اونون يانينا آپار دىلار اونلار يېن ايسنديگلىرى كى پىلاتس عيسى نى اولومه محكوم ائلسين. پىلاتس عيسى دان سوروشدى: «دوزدى كى سن يهودون پادىشاھيسان؟»

عيسى جواب وئردى: «دوز يئدین. اما منیم پادىشاھلىقىم يئر اوزونده دئیر. اگر بوجوریدی منیم آرخامداكى لار، مَنه گوره ساواشار دىلار. اما مَن بو دونيايا گنلیمش تانرىنین حاق اولماقینی بوتون خَلقه دئیم. هرکیم حقیقتی سئویر، مَنه قولاق آساجاق.» پىلاتس سوروشدى: «دوغرو سؤز نمنه دى؟»

پيلاٿس عيسى نان دانيشاندان سونرا، جماعتين ياتينا گنديب و ڊنڊي: «مَن هِئچ بير گوناہ بو آدام دا گورمديم کي اولومہ لاييق اول.»
 اما يهوديلرين بويوک لري و جماعت، قيشقيرديلار «اوني چارميخا چنکين.» پيلاٿس ڊنڊي: «او گوناہکار ديير» اما جماعت بو يول
 قيشقيريب و سسلريني اوجالتديلار. اوندان سونرا پيلاٿس اوچونجو يول ڊنڊي: «او گوناہ کار ديير.»

پيلاٿس بلّمه شوردان قورخورڊي، قبول ائلدي و عيسى ني گزمه لره تاپشيردي کي اوني چارميخا چنگلر. رومي گزمه لري عيسى
 ني شاللاق لاديلار و اونا بير شاهانه پالتار گيديريپ و باشينا تيکاندان تاج قويدولار. اونا آچاقلاديلار و ڊنڊيلر: «ياشاسين يهودون
 پادشاهي.» بو ناغيل موقدس کيتابين يازيلاريندان آليبيب:

متى انجيلينين ٢٦ بولومى ٥٧ بولوم ٢٦ دَن ٢٧ آيه لَري مرقس انجيلينين ١٤ بولومى ٥٣ آيه لَري لوقا انجيلينين ٢٢ بولومى ٥٤ بولوم
٢٣ دَن ٢٥ آيه لَري يوحنا انجيلينين ١٨ بولومى ١٢ بولوم ١٦ دَن ١٩ آيه لَري

۴۰- عیسی چار میخا چکیلدی

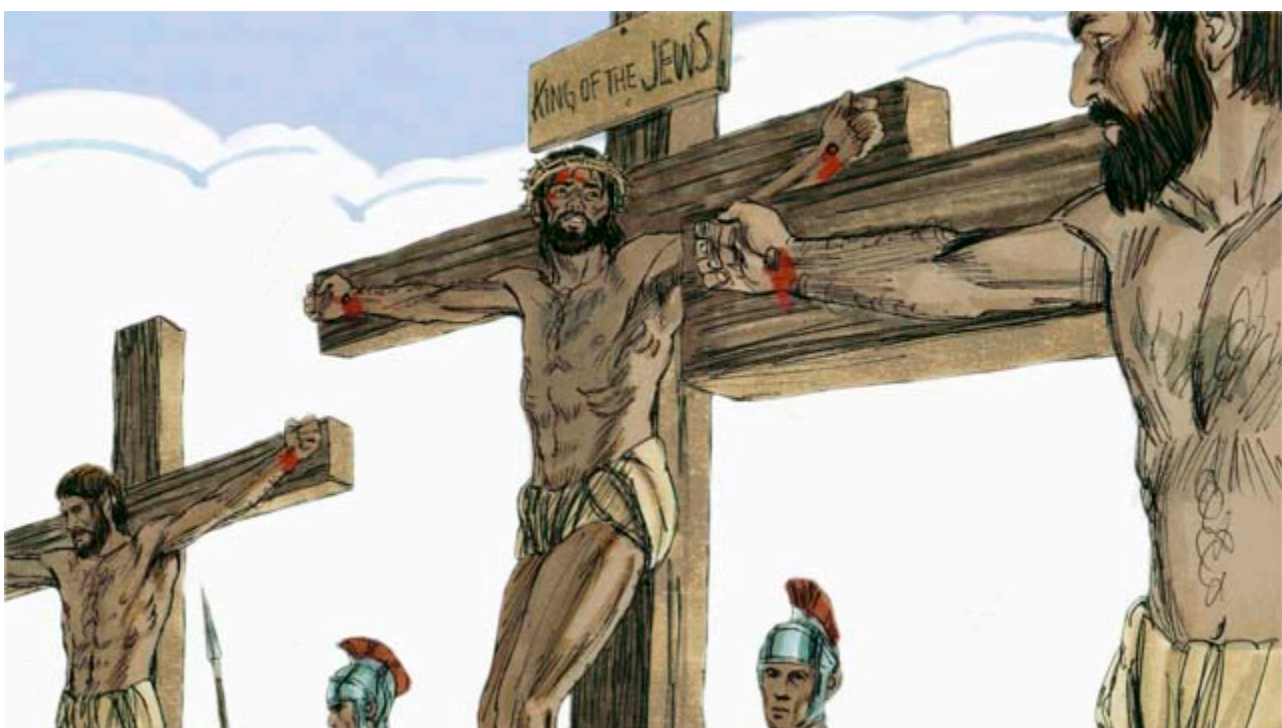
سربازلار عیسی نی لُوغوزا قویاندان سونرا ، اونی ائشیگه آپاردیلار کی چارمیخا چنکسینلر. اولار، اونی اُوز چارمیخین آپارمانا مَجبور ائلدیلر.

سربازلار عیسی نی بیر پئزه آپاردیلار کی آدی جُلُتَا (یعنی باشین کاساسی) آدلانیردی و ائل آیاقینی چارمیخا میخلادیلار. اما عیسی دندی: «ای آتا! بو جَماعتی باغیشلا ، چونکی نَه ائلدیکلرین بیلیمللر اولارا پپلاتسون آمرینن اونون باشین اوستونَه یازی قویدولار کی اوندایاز بلمیشدی: بودور یهودون پادیشاهی.

اوندان سونرا سربازلار عیسی نین پالتارلارینا پوشک آتدیلار. بو ایشنن موقّس کیتابین قاباقدان دّندیکلری پئرنه گّلدی کی دپیردی:
«پالتارلاریمی آرالاریندا بؤلوب و غبام اوچون پوشک آتدیلار.»

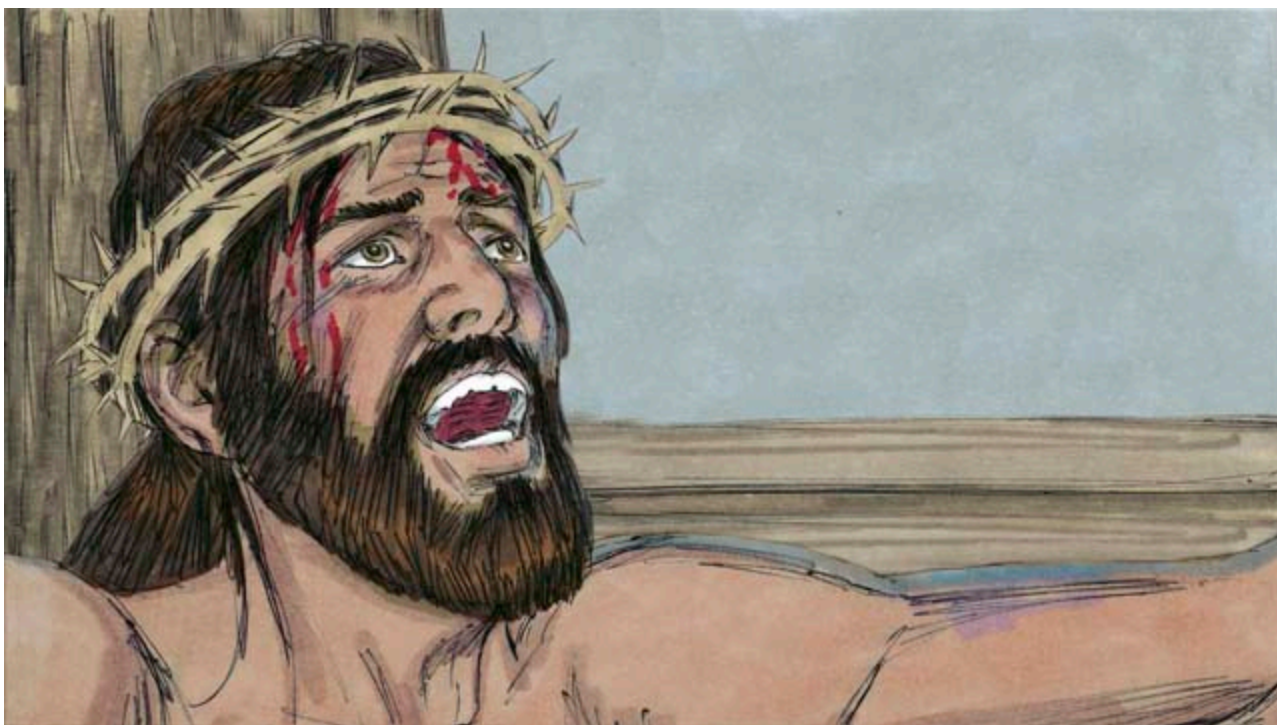
سربازلار بیر زاماندا ایکی اوغورونودا چارمیخا چّکدیلر و عیسی نی اونلارین آراسیندا چارمیخا قویولار. اونلاردان بیری عیسی نی لوغوزا گویدی ،آما اوبیرسی دّندی:«سن تانریدان قورخمورسان؟بیز گّوناہ کاریق آما بو کیشی گّوناہسیزدی .» او زامان عیسی یا دّندی:«ای عیسی !منی پادیشاهلیقیندا یادیوا سال.» عیسی اونا جواب وئردی :«بوگون سن منیمله بیرلیکده بهشتده اولاجاقسان.»

یہودولارین بویوک باشلاری و اورداکی جماعت عیسی نی لوغازا قویوب و دندیلر: «اگر تانرینین اوغلوسان چارمیخدان آشاقیا گل و اوزونی قورتار! «او زامان بیز سنہ اینانج گتیرجاییق.»

دوزدی کی گون اورتاسی دی، اما او بولگه ده گوی اوزی قارانیق اولدی. بو زیل قارانیق زامانی اوچ ساعات ایدامہ تاپدی.

اوندان سونرا عیسی قیشقیردی : «قورتولدی ، ای آتا ، روحومی سننن آنلاریوه تاپشیریرام.» او زامان باشین ائییب و روحون تسلیم ائلدی. او وقت کی جان وئردی پئر تیتزدی و بویوک معبدین پرده سی ، کی خلقی تانرینین حضوروندان آیریردی (قدس الاقداس) یوخاریدان آساقیا جیریلدی.

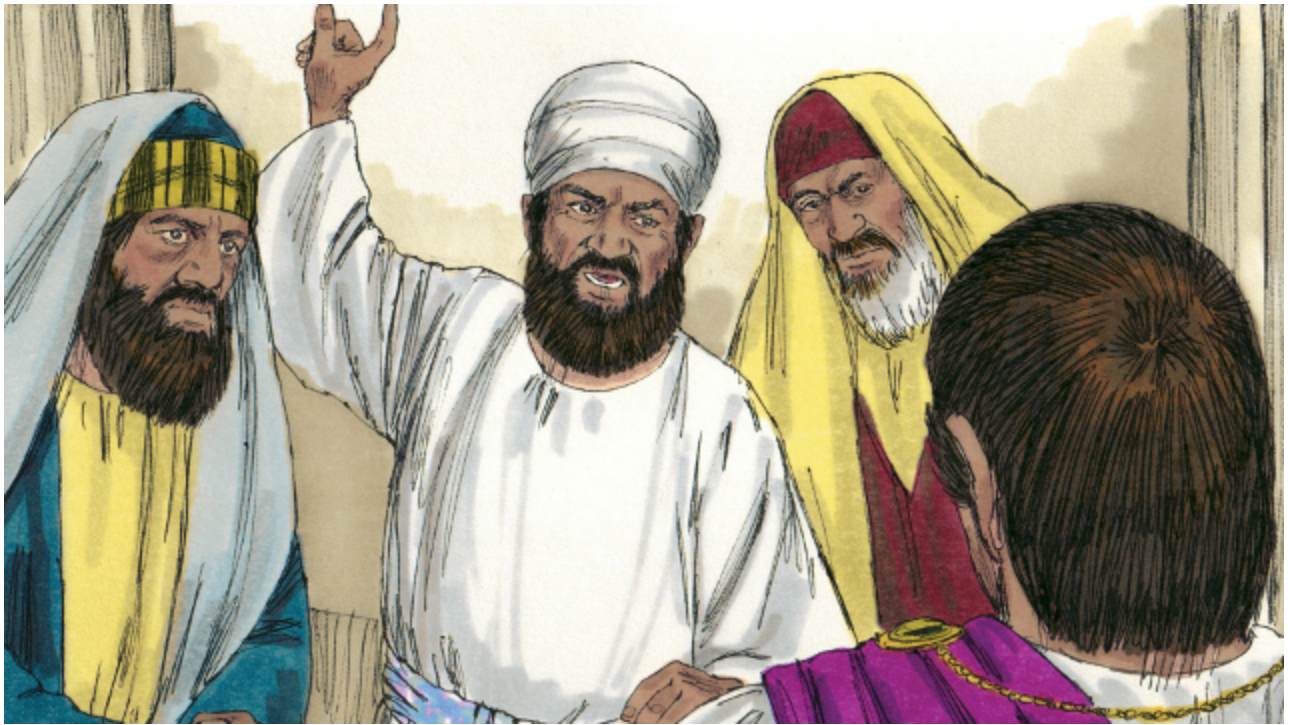
عیسی اوز اولوموله ، اینسانلارا تانرینین حضورونا گئلمسی اوچون بیر یول آچدی. رومی گزمچی بو اولنلاری گوردی، یندی: «دوغوردان دا بو کیشی گوناھسیزی دی. او تانرینین اوغلیدی.»

اوندان سونرا عیسی نین وَّعدَه وئریلمیش مسیح اولدوغونی ایناتان یهودی رهبرلرین ایکی سی نیکودیموس و یوسف پیلاطسین یانینا گئدیپ عیسی نین جسدین اونلاردان ایستدیلر. اونلاریپگری گتان پارچایا بوکوب و داشلی مَقْبَرَه نین ایچیته قویدولار و اونون قاباغین باغلاماق اوچون بویوک بیر داش هِلَلْتْدی لر کی قَبْرِی باغلانسین. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب:

متی انجیلینین کیتابینین ۲۷ بولومی ۲۷ دَن ۶۱ آیه لری مرقس انجیلینین کیتابینین ۱۵ بولومی ۱۶ دَن ۴۷ آیه لری لوقا انجیلینین کیتابینین ۲۳ بولومی ۲۶ دَن ۵۶ آیه لری یوحنا انجیلینین کیتابینین ۱۹ بولومی ۱۷ دَن ۴۲ آیه لری

۴۱- تانرى عيسى نى اۆلنلرین آراسیندان دیریلدیر

سربازلار، عیسی نی چارمیخا چڭگندن سونرا یهودون بویوک باشلاری، پیلاتس یانینا گنڊیب و دندیلر: «عیسی یالان دندی کی اوچ گون اولئرین آراسیندان سونرا دیرلیجاق. بونا گوره بیز گرک اونون قبرین یانیندا بیر آدمی اوچ گون گوز قویاق کی شاگردلری اونون چناره سین اوغور لایئماسین لار. اگر اونی اوغورلویا بیلسنلر، ایدیعا ائلییجاقلار کی او اولئرین آراسیندان دیریلیب.»

پیلاتس دندی: «سربازلاری اوزوزونن آپاریب اورا قویون، کی قبرین موغاییت اولسونلار.» بونا گوره اونلار قبرین داشین مهر وموم ائلدیلر و سربازلاری گوز اولماقا اورا قویدولار کی هنج کیم عیسی نین پیکرین اوغور لایئماسینلار.

ئىچە گون عيسى نين قويلاماغيندان سونرا، يانى شبات گونونده ايشلمك قَدَغَنيدى، عيسى نين دوستلاريندان هنج كيم قبرينين باشينا كُندَمَدِيلَر. اما سونراسى گون ،سَحَرَ ياخين ، ئىچە آرواد حاضير اولدولار كى عيسى نين قبرينين باشينا كُنديب و عيسى نين پيگرين عطير وىرسينلار.

آرودلار اورا پَتِيشْمَدَن قاباق ، قبرين يانيندا بتر پَر تَتَرَدى. بير ملك گويدن پَره گلدى، و قبيرين قاباقينداكى داشين كنارا ديويرلاندى و اونون اوستونده اوتوردى. او ملك گويلر ايشيقي كيمين پارلاقيدى .گَرْمَه لَر اوني گورندن سونرا او قَدَر قورخدولار كى اولنلره تاي پَرَه دوشدولر.

او زامانکی آرواد لار قبرین باشینا پئیشدیلر، ملک اونلار دئی: «قورخمایین! عیسی بوردا دئییر. او دئیگی کیمین اولولر آراسیندان دیریلیب. قبرین ایچینه باخین و گورون.» آرواد لار قبرین ایچینه باخدیلار و او پئره کی عیسی نی پیگرین قویموشدولار گوردولر، اما اوردا هنج پیگر یوخیدی.

او زامان ملک آرواد لارا دئی: «گنڊین عیسی نین شاگیر دلرینه دبین کی عیسی اولولرین آراسیندان دیریلیب و سیزدن قاباق جلیل شهرینه گنڊجاق.»

آرودالار كى سئوينيب و مات قالميشديلار شاگيردلرين يانينا گنتديلر تا بو شنلى خبرى اونلارا پئتيرسينلر.

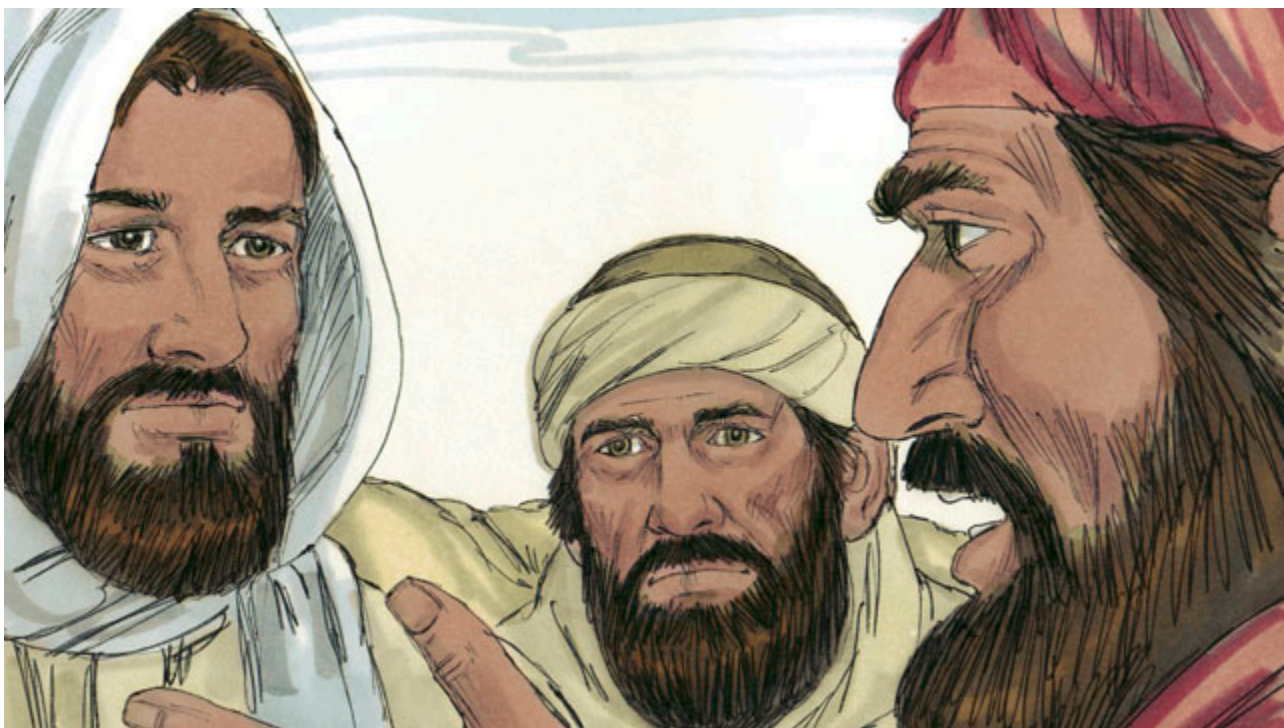
او زامان آرودالار بو خبرى شاگيردلره وئرمگ اوچون قاچيرديلار كى بيردن عيسى اوزى اونلارا گورسندى. اونلار عيسى يا سجده
 ايندیلر. عيسى اونلارا دندى: « قورخمايىن! گندىن و منىم شاگيردلريمه دىين كى جليل شهرينه گنتسينلر و منى اوردا گورجاقلار.» بو
 ناغيل موقدس كيتابين يازيلاريندان آلىنىب:

متى انجيلينين كيتابينين ۲۷ بولومى ۶۲ آيه دن ۱۵ دن ۲۸ آيه لرى لوقا انجيلينين كيتابينين ۲۴ بولومى ۱ دن ۱۲ آيه لرى يوحنا انجيلينين
كيتابينين ۲۰ بولومى ۱ دن ۱۸ آيه لرى

۴۲- عیسیٰ نین گویه قایتماغی

اُو گون كى تانرى عيسى نى اُولولر آراسيندان ديرلُديردى، ايكي آدام شاگيردلردن كى ياخين بير شَهَرَه گُئديرديلر، عيسى نين باشينا گُئلنلردن دانيشيرديلار. اونلار اوميد لرى واريدى عيسى اُو وَعَدَه سى وئريلن مَسِيح اُولسون، اَمَا اُو ائولدورولموشدى. ايندى آروادلار دئيللر اُو گيئدَه ديرليپيدى، اَمَا شاگيردلر بيلميرديلر نَبَه اينانسينلار.

عيسى شاگيردلر ياخيناشدى و اونلارينان بئله دانيشدى اَمَا اونلار اونى تانيمايديلار. عيسى اونلاردان سورشدى كى نَمَنَدَن دانيشيلار. اونلار عيسى يا دئيدلركى سون گونلردَه عيسى نين باشينا گُئلنلردن دانيشيلار. اونلار بئله بيليرديلركى عيسى بير اوزگديكى اورشليمين باشا گُئلنلريندن خَبَر سيزدى.

سونرا عیسی اونلارا آچیخلادی، کی تانرینین سوزی عیسی نین باره سینده نه دئمیشدی. نچه موددت بوندان قاباق ، پیغمبر لر دئمیشدی لر کی پیس اینسانلار مسیحی شیگنجه ائلییب و اونی اولدور جاقلار ، اما او اوچونجو گون دیریلقاق.

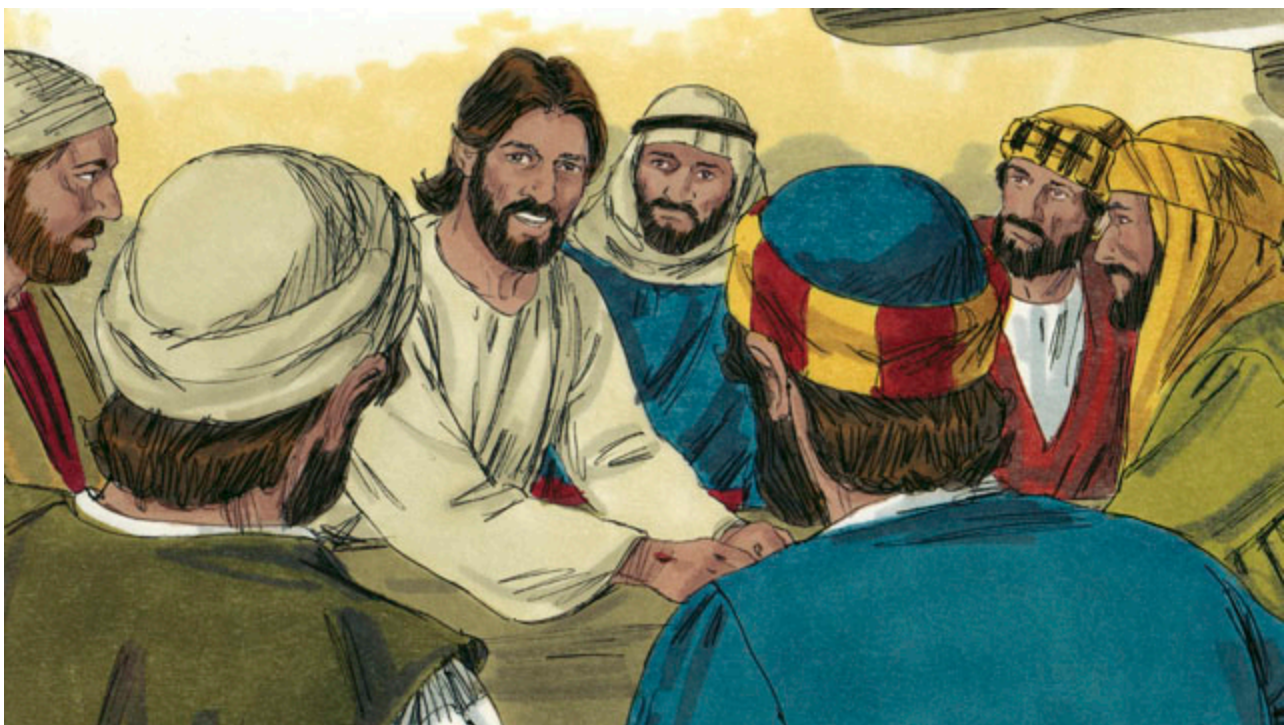
او وقت کی او ایکی کیشی پئرلرینه پئتیشدی لر، گنجیه آز قالیردی، اونلار عیسی نی قوناق چاغیر دیلار کی گنجیه اونلارینان قالسین، اودا اونلارینان بیر ائوه گیردی. او زامان کی گنجیه پئمگین سوفز سینین باشیندا اوئوردولار، عیسی چورکی گوئوردی شوکور ائلدی و اونی پارچالادی. بیردن گوزلری آچیلدی و بیردن اونی تانییدیلار. او دم عیسی اونلارین گوزوندن ایئدی.

او ایکی سی بیر بیرلرینه دئییلر: «او عیسایدی، بونا گوره کی موقدس کیتابین یازیلارین بیزه آچقلیاندا، اورگیمیز ایچیمیزده تریپیردی. «سونرا بیردن اورشلیم قایتدیالر و اوزامان کی پتیشدیالر شاگردلره دئییلر: «عیسی یاشیبیر! بیز اونو گورموشوک.»

او زامان کی باشلاری دانیشماقا قاریشمیشدی، بیردن عیسی اونلارا گورسندی و دئیدی: «سیزه سلامتلیک اولسون.!» شاگردلر فیکر ائلدیلر روح گوروللر، اما عیسی دئیدی: «نییه قورخدوز! شگکیز واردی کی من عیسی یام؟ منیم ائل آیاقما باخیین، روحلارین منیم کیمی بدئلری یوخدی.» و بونا گوره کی اونلارا بیلیندیرسین کی روح دبیر، اونلاردان ایستدیک اونا پنمک وئرسینلر کی پئسین. اونلار بیر تیکه بالیق وئردیلر و عیسی اونو پئدی.

عیسی دئی: «مَن سِیْزَه دِنْدِیم کی تانرینین سوزی منیم بَارْمَدَه نَّه دِئْسَه، گرک اُولونا .» سونرا عیسی اونلارا کومک ائلدی تا تانرینین سوزون یاخچی باشا دوشسونلر. او دئی: «چوخ اوزاق زامانلاردان، پیغمبرلرین کیتابلاریندا یازیلیمیشدیکى وَ عَدَسى وَ ثَرِیلَن مَسِیح گرک عَذَاب وَ رَحْمَت گورَه، اُولَه وَ اوچونجو گون اُولولردن دیر یَلْجاق.»

« پیغمبرلر هَمْدَه یازمیشدیلار کی منیم شاگیردلریم تانرینین سوزون دِیجَکَلَر، و هاممیا توبه ائلمَکَلَرینی دِیجَکَلَر. هر کیم کی توبه ائلییه، تانری گوناھلارینی باغشلی یاجاق. منیم شاگیردلریم بو خَبرین وئرمَسینی اورشلیمدن باشلییب، سونرا بوتون ائللَر و هر پَنْرَه گَنْدَجَکَلَر. سیز منیم هر دانیشیقِیما، ائلدیکَلَریمه و بوتون باشا گَلْنَلَریمه شاهیدسیز.»

عیسی قیرخ گون اۇلنلرین آراسیندان، دیریلندن سونرا ، دفعه لر اوزون شاگیردلرینه گورستدی. اۇ گینده بیر دفعه ۵۰۰ دن چوخ جماعته اوزون گورستدی. اۇ آیری یوللارینان شاگیردلرینه ثابت ائلدی که دیریدی و اونلارا تانرینین پادشاهلیقین درس وئیریدی.

عیسی شاگیردلرینه بویوردی: «تانری بوتون پئر و گوی اوزوندکیلری ایختیارین منه وئرییدی. بونا گوره گئدین و بوتون ائللری منیم شاگیردلریم ائلین و اونلارا آتا، اوغول و روح القدس آدینا تعمید وئرین و اونلارا درس وئرین و اونلارا اورگدین بوتون آمریلرینه کی سیزه وئرمیشم ایطاعت ائلسینلر. یادیز دا ساخلین کی من هر زامان سیزینن اولاجاقم.

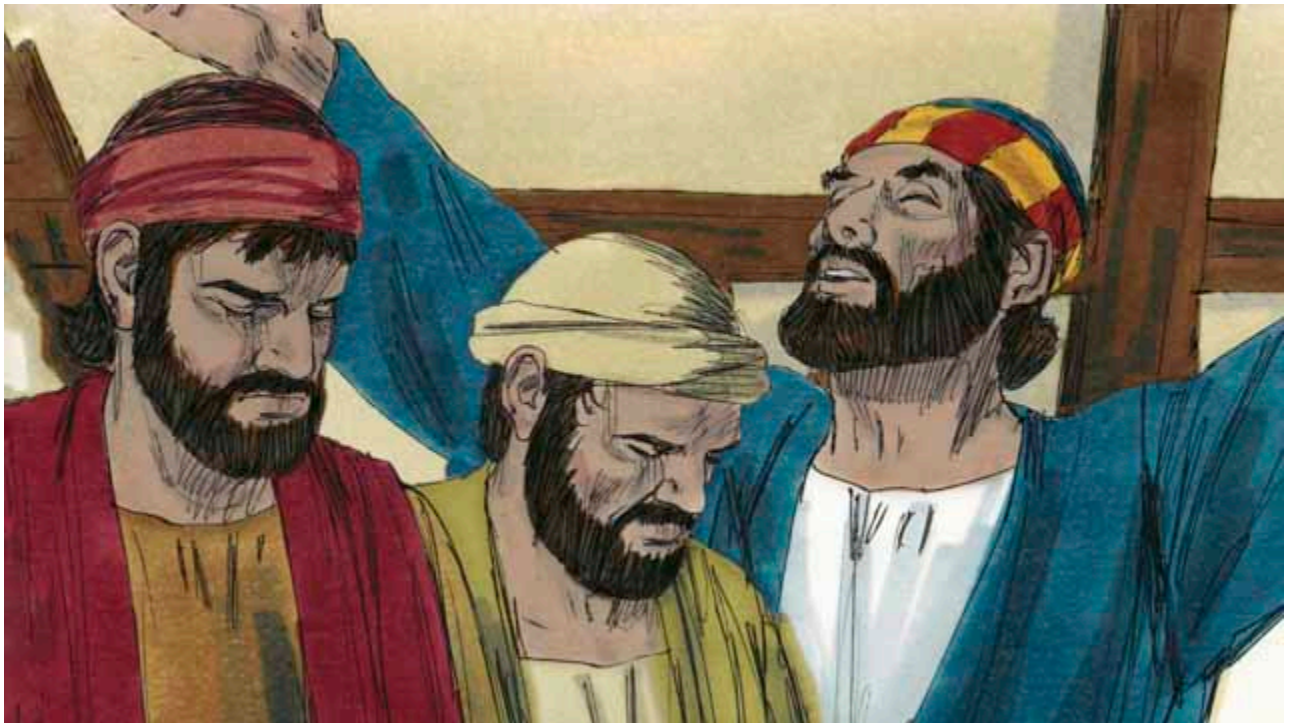
عیسی اۆلۆر آراسیندان دیریلندن قیرخ گون سونرا شاگیردلرینه بئله بویوردی: «اورشلیمده قالین تا آتام پاک و روح القدس گوندرب، سیزه گۆج وئرسین. « اوندان سونرا عیسی ، اونلارین گوزلرینین قاباغیندا گویه ساری گندیپ و بولوت دا یوخ اولدی. عیسی تانرینین ساغ ائلینده ائیلشدی تا هر شئییه حوکومت ائلسین. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیپ:

متی کیتابینین ۲۸ بولومی ۱۶ دن ۲۰ آیه لری مرقس کیتابینین ۱۶ بولومی ۱۲ دن ۲۰ آیه لری لوقا کیتابینین ۲۴ بولومی ۱۳ دن ۵۳ آیه لری یوحنا کیتابینین ۲۰ بولومی ۱۹ دن ۲۳ آیه لری اعمال کیتابینین ۱ بولومی ۱ دن ۱۱ آیه لری

۴۳- کلیسائین باشلانیشی

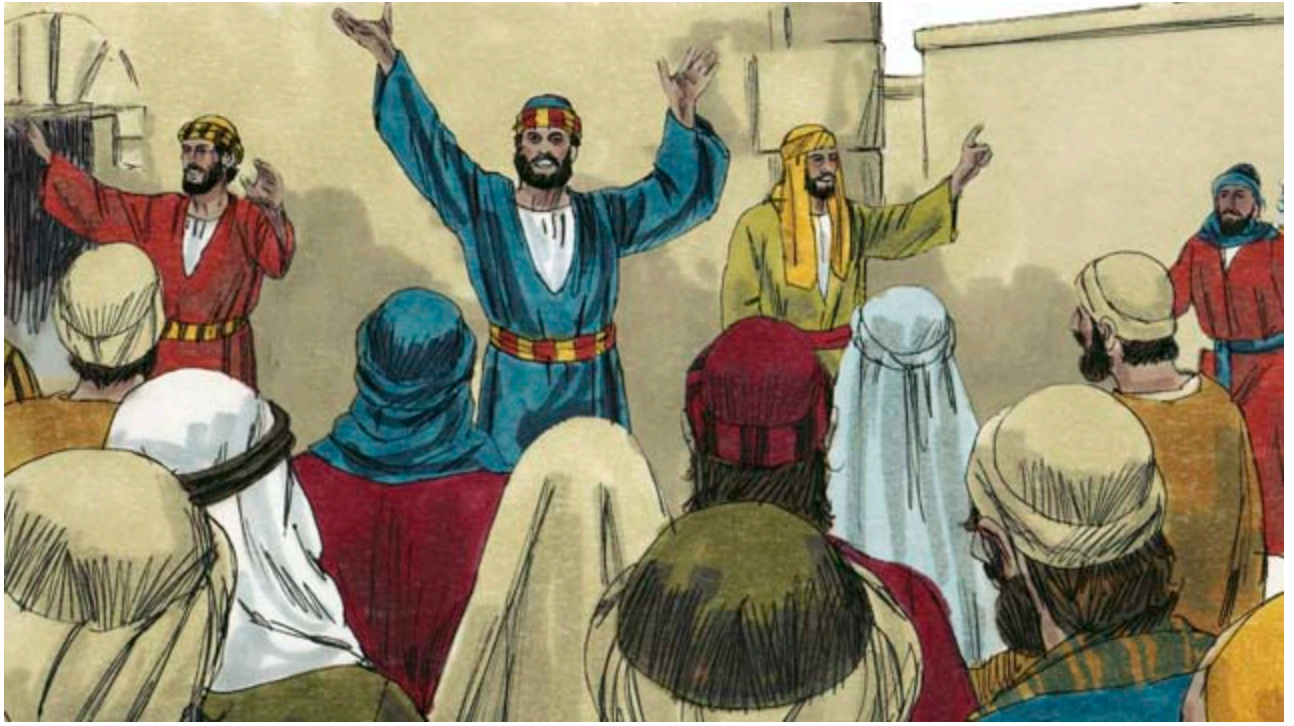
اوندان سونرا کی عیسی گویہ قایبئدی ، شاگردلر کی عیسی اونلارا امر ائلمیشدی، اورشلیمده قالدیلار. اینانجی اولانلار هر سیری بیر پئره یغیشیردیلار کی بیرلیکده دوعا ائلسیئر.

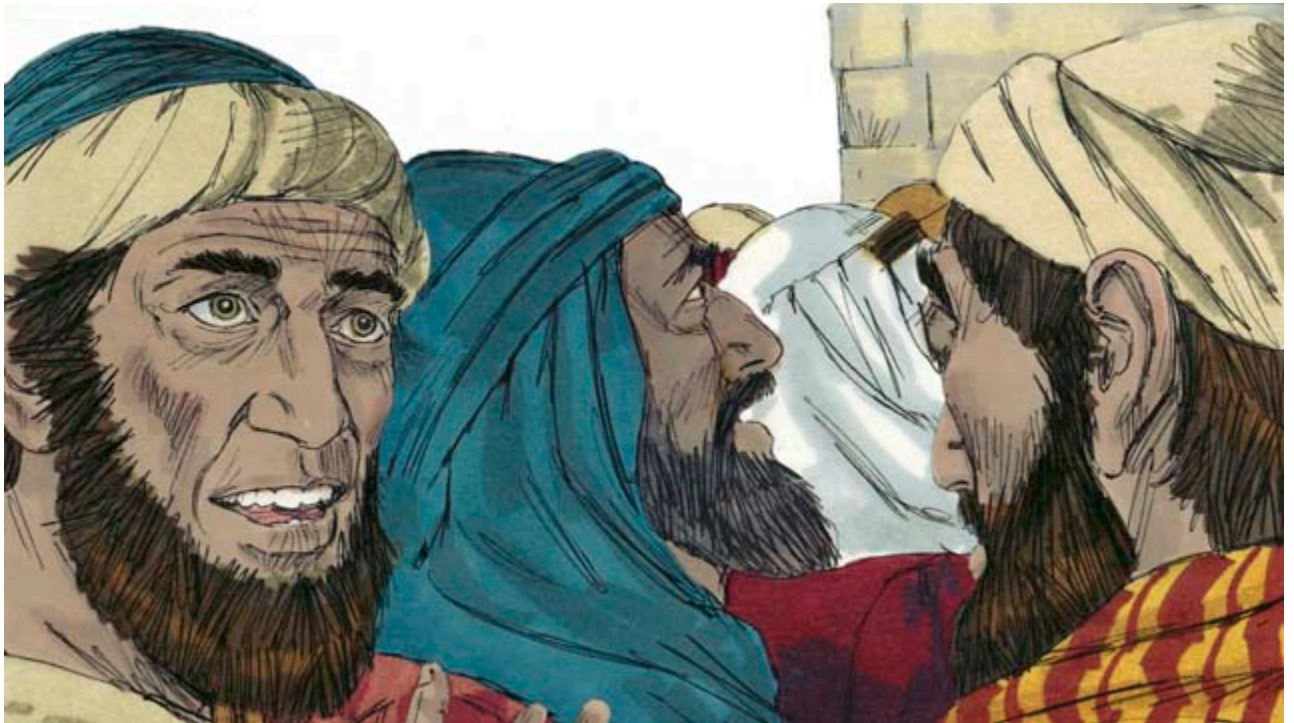
یهودلار هر ایل بیر یاددا قالان گونی کی آدی پنتیکاستیدی، اونی شادلیق توتوردولار کی پسخ بایرامین ائلمینجی گونو دی. پنتیکاست یهودلارین بوغدا حاصل گوتورمسینین بایرامیدی. اونلار دونیانین هر پئریندن اورشلیمه گلیردیئر و بو شادلیقی بیرلیکده توتوردولار. بو ایله، پنتیکاست شادلیقی، البیر بیر هفته عیسی نین گویہ قایبئتماقیندان سونرا باش وئردی.

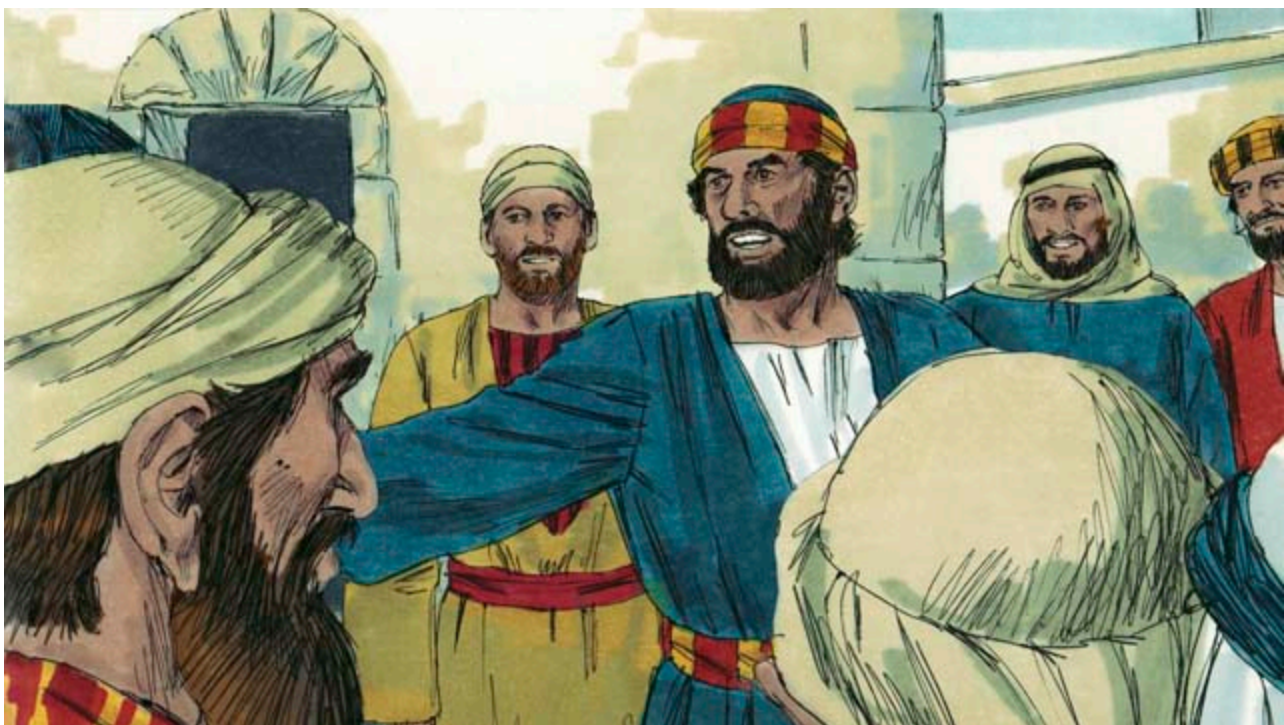
او زامانداكى اينانجى اولانلار بير پئره يغيشميشديلار، بيردن بير سس ائشيتديلر كى البير بتر پليغى دى. اوندان سونرا بير شئى اوت كيمين اولارين باشين اوستونده آلولاندى . او زاماندا هامى روح القدس دان دولى اولدولار و تانرينى او ديللرين كى بيلميرديلر عيادت ائلدیلر. روح القدس اولارا هر ديلده دانيشماغين گوجونى وئردى.

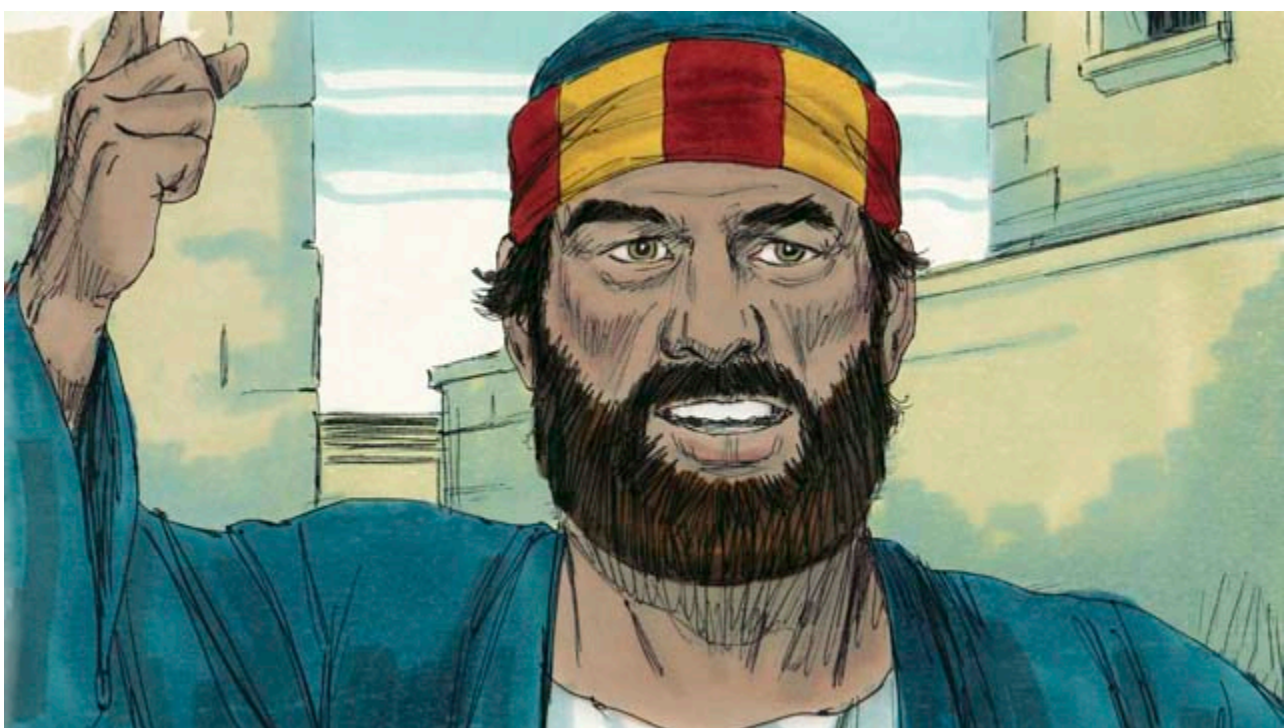
اوزامان دا کی جماعت اور شلیمه گلمیشدیئر، بو سسی انشیتدیئر، و بیر پئره یغیشدیئر تاگورئر نمئه اولوب. اونلار انشیتدیئر اینانجی اولانلار نجور تانرینین بویوک ایشلرین دییل لر، بو سوزلردن بئر حیرتده قالدیلار، چونکی اونلارین سوزون دوشونه بیلیردیئر. و اونلارین اولکنه سینده چوخلی دیلر واریدی، شاگیردلر ایسرائیلی دیئر و تکجه آرامی، عبرانی، و یونانی دیل دانیشا بیلیردیئر. اما انشیتدیئر کی شاگیردلر اونلارین آنا دیلرینده تانرینین ایشلرین آچیقلی بیلر.

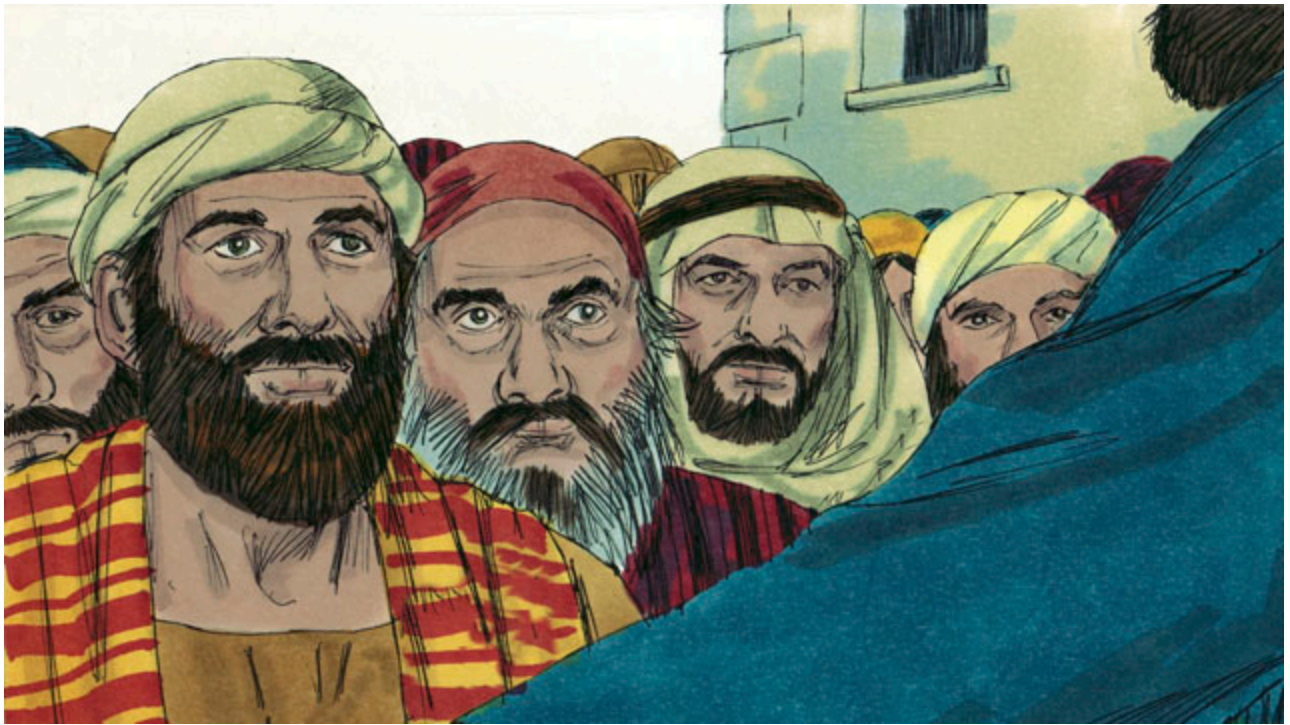
ایری آداملار دییردیئر شاگیردلر کئفلی اولوبلار. اما پترس دایاندی و اونلارا دندی: «قولاق آسین! بو جماعت کئفلی دئییلر! بلکه بو یونیل نبینین قاباقدان دئیگی کیمی کی تانری بویورموشدی: سون گونلرده من اوز روحومی تامام اینسلارا توگجاقام.»

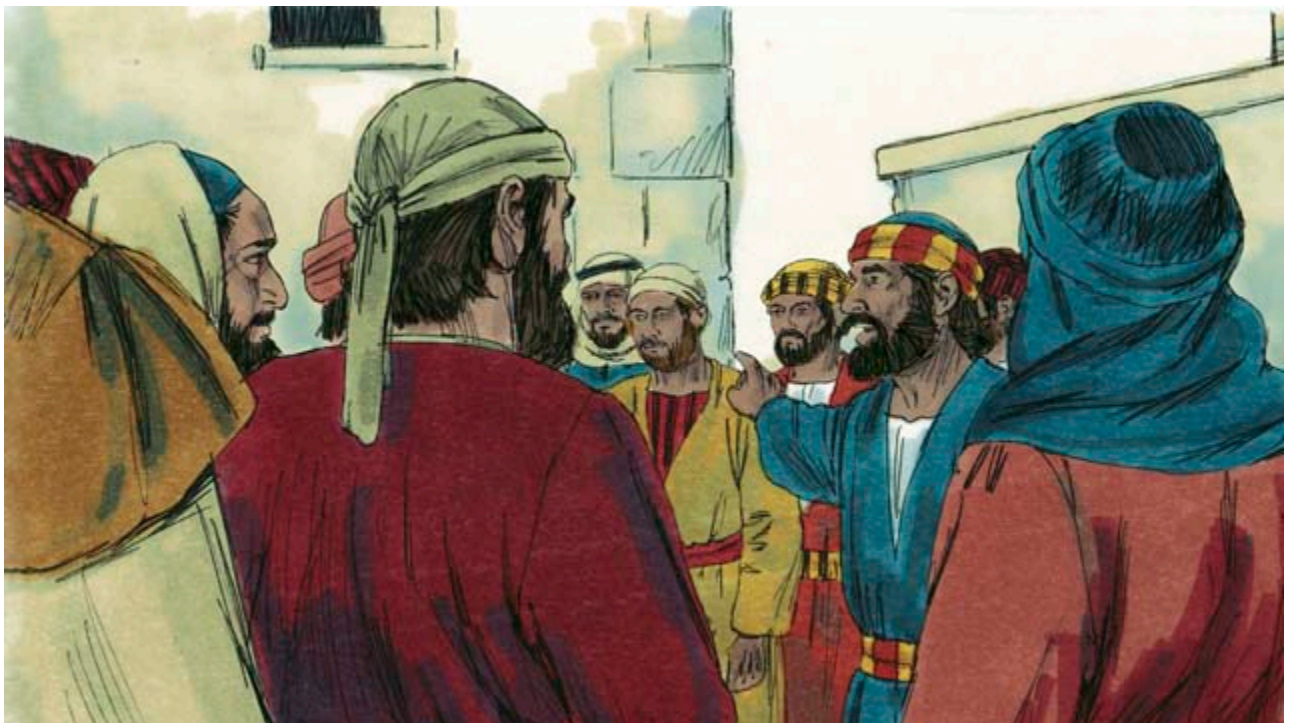
«ای اسرائیل ائلی، عیسی او کسی دی کی چوخ بویوک بیر ایشلر گوروردی کی اوزونی بیزلره تانیئدیر سین. او تانیرینین گؤجوله بویوک
بیر ایشلر گوروردی. سیز بونی بیلسیز کی، اونون ایشلرینه شاهیدیدیز، آما سیز اونی چارمیخا چئکدیز.»

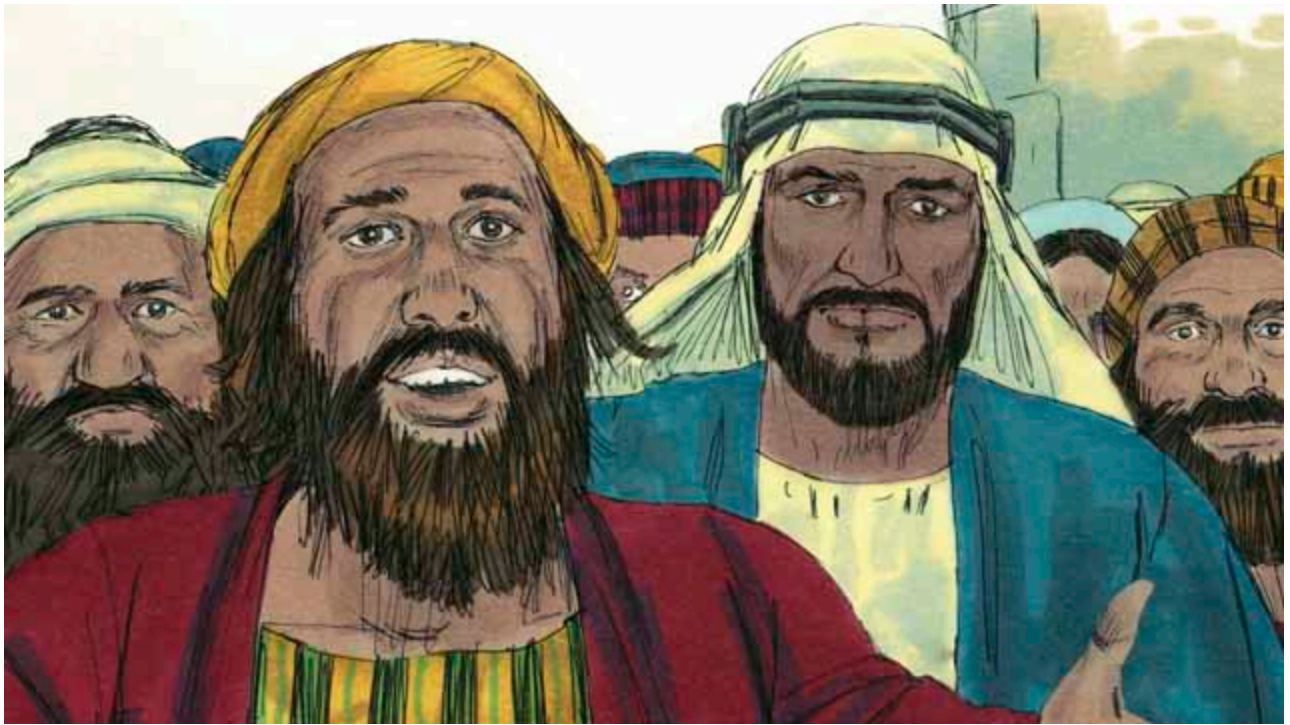
«عیسی اؤلدی، آما تانیری اونی اؤلولرین آراسیندان دیرئدی. بو همن او پیغمبرین دئدیگنین اولدو غو کیمی دی کی: سن قویماپاجاقسان
اوشاقین موقدس بدنی قبرده چورویه. بیز شاهدیک کی تانیری عیسی نی اؤلولر آراسیندان دیرئدی.»

تانری آتا، ایندیکى عیسی نى گۆى اۆزونون اوجا پئرينه يعنى اوز ساغ آئلينه اوتوردوب. عیسی دا اوجور كى وَ عده وئرمیشدى روح القدس بیزه بوللادی. بو ایشلریكى بوگون گوروسوز و ائشیدیسيز روح القدس ائلییر.

« سیز عیسی نى چار میخا چئکدیز، اما بونی بیلین کی، تانری اونى، تانری و مسیح سئچیئدی. »

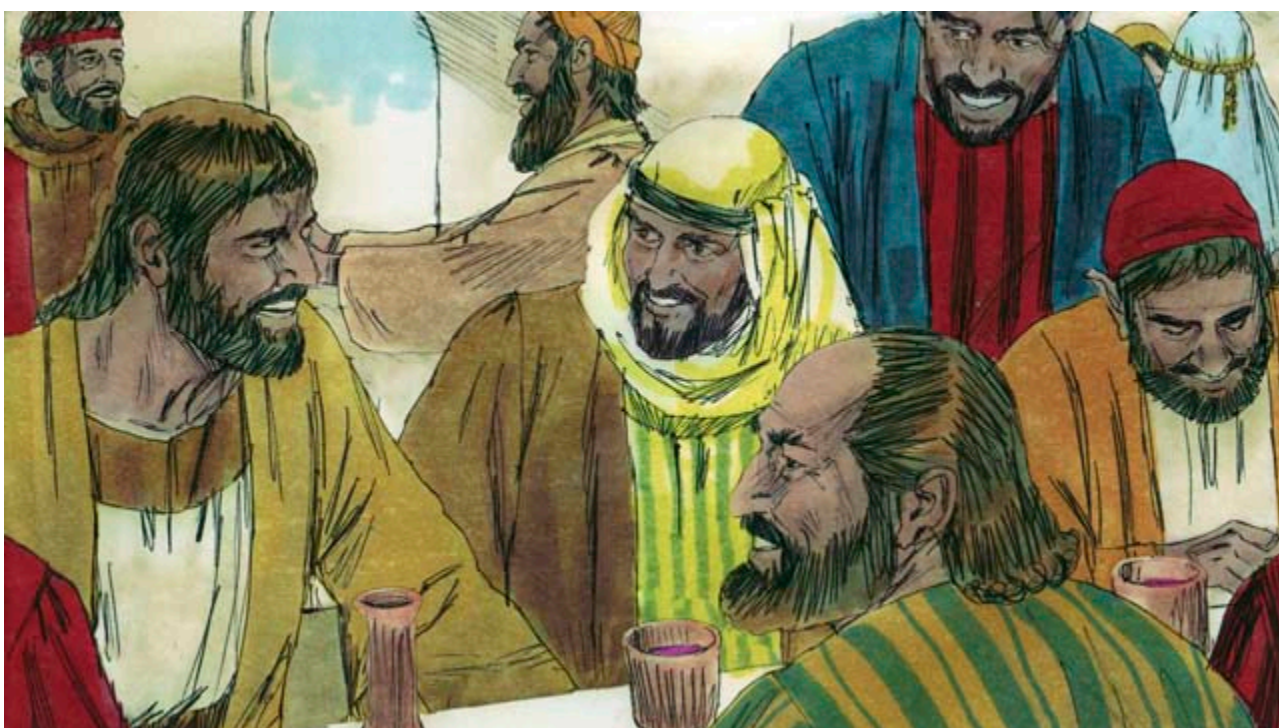
خَلْقِين اۋرگى پترسون سۈزون ئىشىدَن سونرا چوخ تىرىندى. بونا گۈره آيرى شاگيردلردن سۈروش دولار: « قارداشلار، ايندى گزك نَمَنه
ئىليياق؟ »

پترس جواب وئردى: « سىز هاممىز گوناھلاردان باغىشلانماقا ايحتىياجىز واردى. توبه ئىلييب و عيسى مسيح آدينا تعميد آلىن. اوندان سونرا
تائرى سىزه روح القدسى دا باغشلىيب و پاى وئىر جاق. »

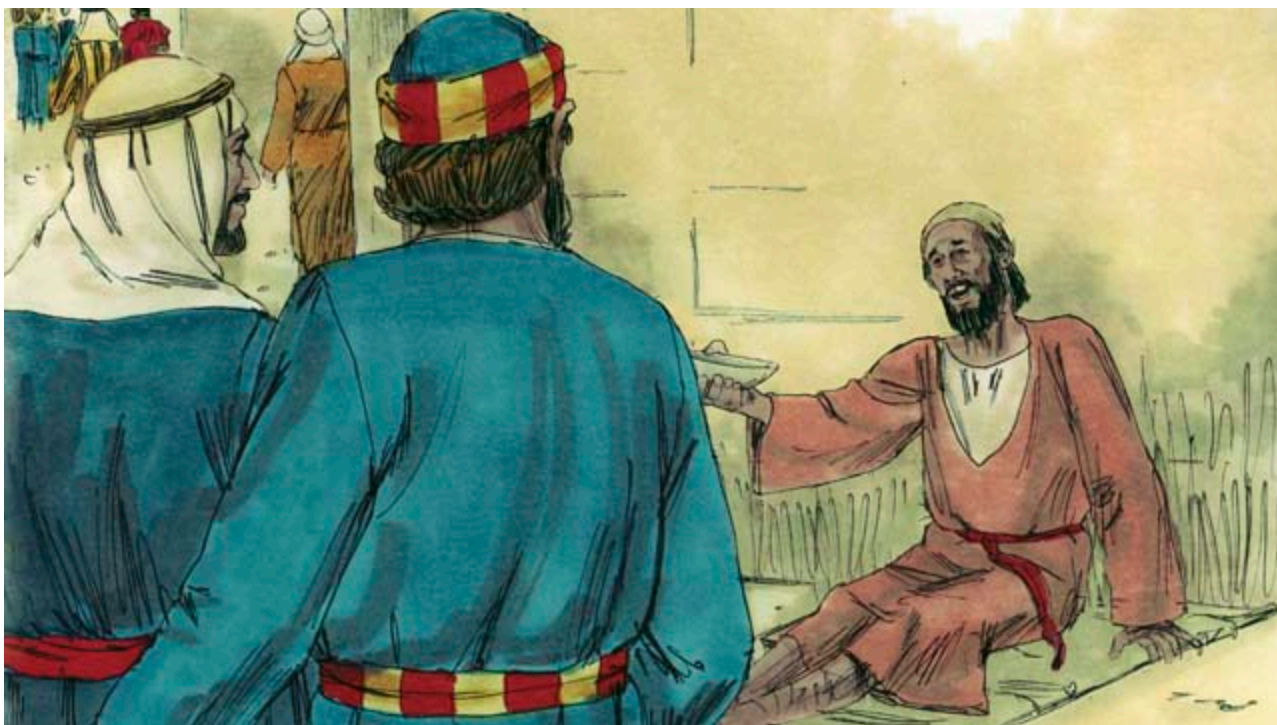
پتروسون سۆزونه اوچ مین اینسانا یاخین اینانج گئیردیله و عیسی نین شاگردی اولدولار، سو تعمیدی آلدیلار و اورشلم ده کی کلیسا داکی اینانجی اولانلار قوشولدولار.

اینانجی اولانلار هر زمان عیسی نین شاگردلرینین درسلرینه قولاقل آسیردیله، اولار بیر پئره بیغیشیب بیر بیرئن پئمک ییب و دوعا ائلیردیله. اولار بیر پئرده، تاترینی عیبادت ائلییردیله و هر کیم هر نئی واریدی اوبیرسیلرین بولوردی. جماعت اولارین بارسینده یاخشی سۆزلر دانیشیردیله و هر گون چوخلی آداملاردا اینانج گئیریردیله.

بو ناغیل موقّس کیتابین یازیلاریندان آیینیب: رسولارین اعمالینین کیتابینین ۱ بولومی ۱۲ دَن ۱۴ آیه لری و ۲ بولومی

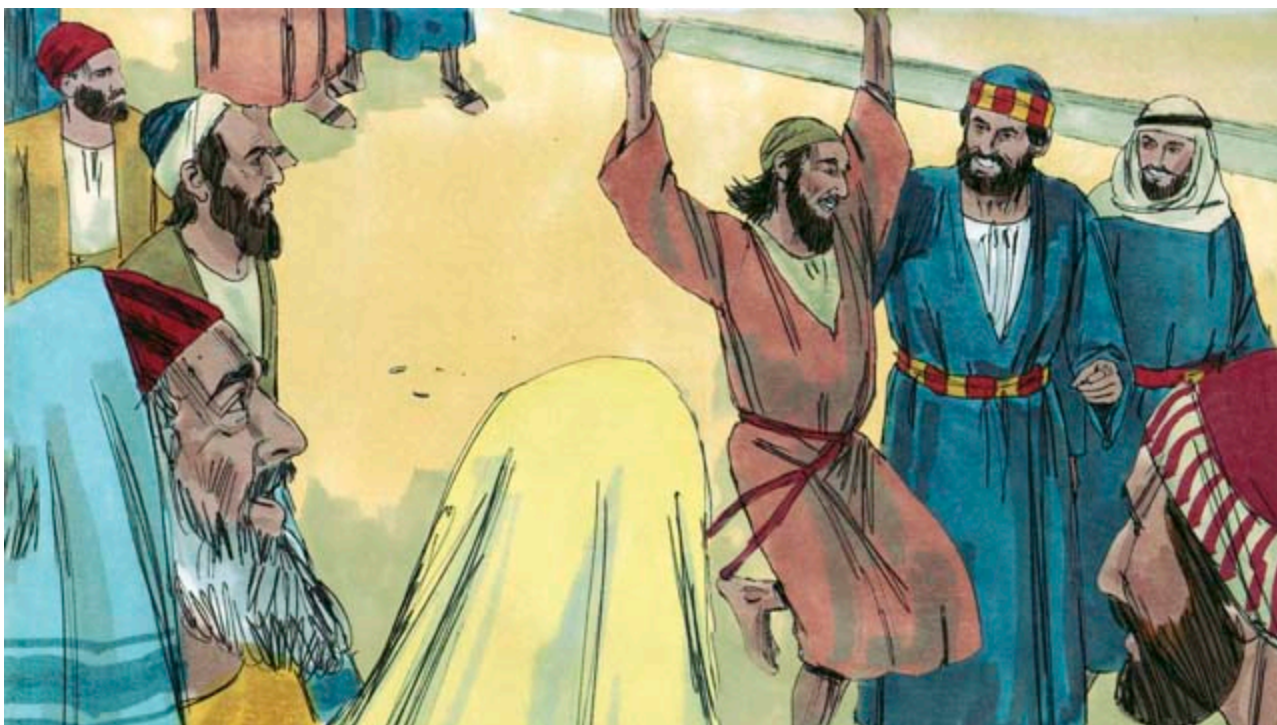
۴۴- پتروسین و یوحنا نین سبیلہ دیلتجی کیشینین شفا سی

بیر گون پترس و یوحنا مَعْبَدَه ساری گنډیر دیلر. دروازانین کناریندا بیر ایفلیجی گوردولرکی دیلنجیلیک ائیلیردی.

پترس او ایفلیج کیشیه باخیب و دندی: «منیم هنج پولوم یوخدی کی سنه وئرم. اما هر نئیم وار، سنه وئیرم. عیسی آدینا، قالخ و یول گئت!»

تانری او دم او آداما شفا وئردی. و او سئوئجک اونلارین اطرافیندا پئرمگه باشلیب، تانرینی عبادت ائلیردی. عبادت پئرنین حیطینده اولان جماعت، حیران قالمیشدیلار.

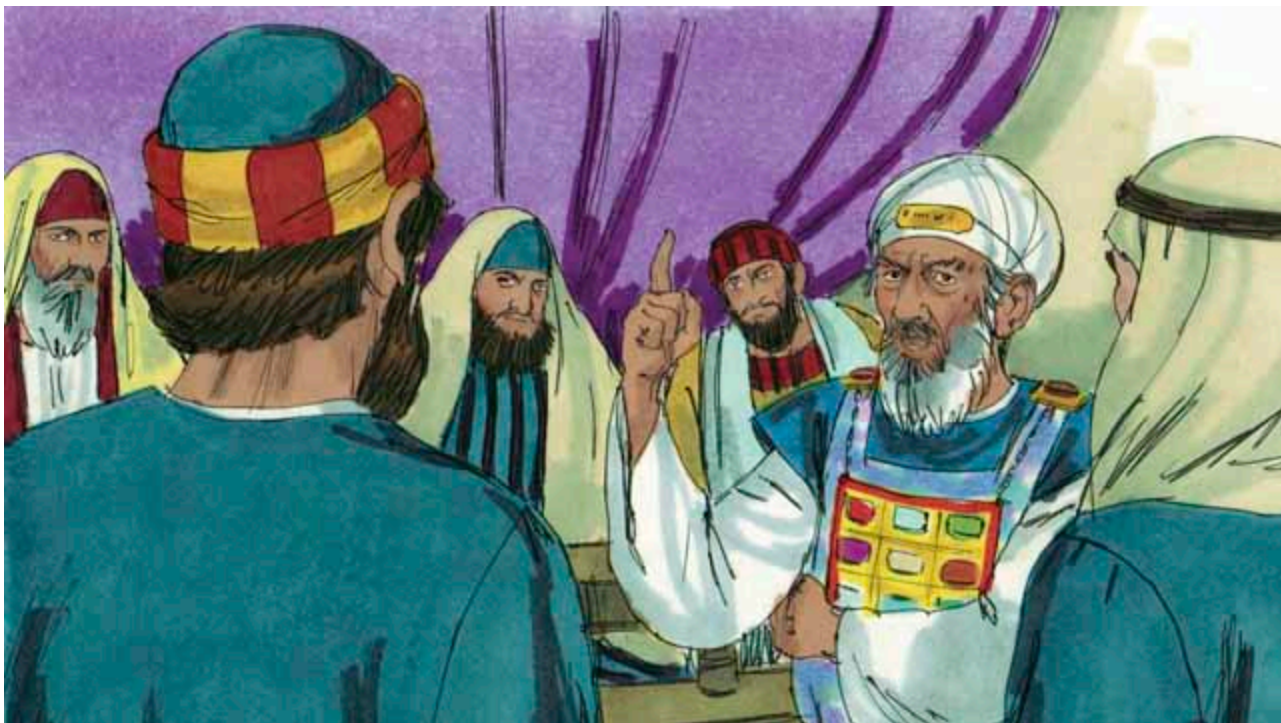
شفا تاپان کیشینی گورمک اوچون، بویوک جماعت تئز بیر پئره یغیشدیلار. پئرس او جماعتنه دئدی: «بو کیشینین شفا تاپاسیندان، حیران قالمایین. بیز بو کیشینی گؤجوموزه یا دین وارلیغیمیزا شفا وئرمیشیک. بئلکی بو عیسی نین گؤجودى کی اونی شفا وئریبدی، چون کی بیزیم اونا اینانجیمیز وار.»

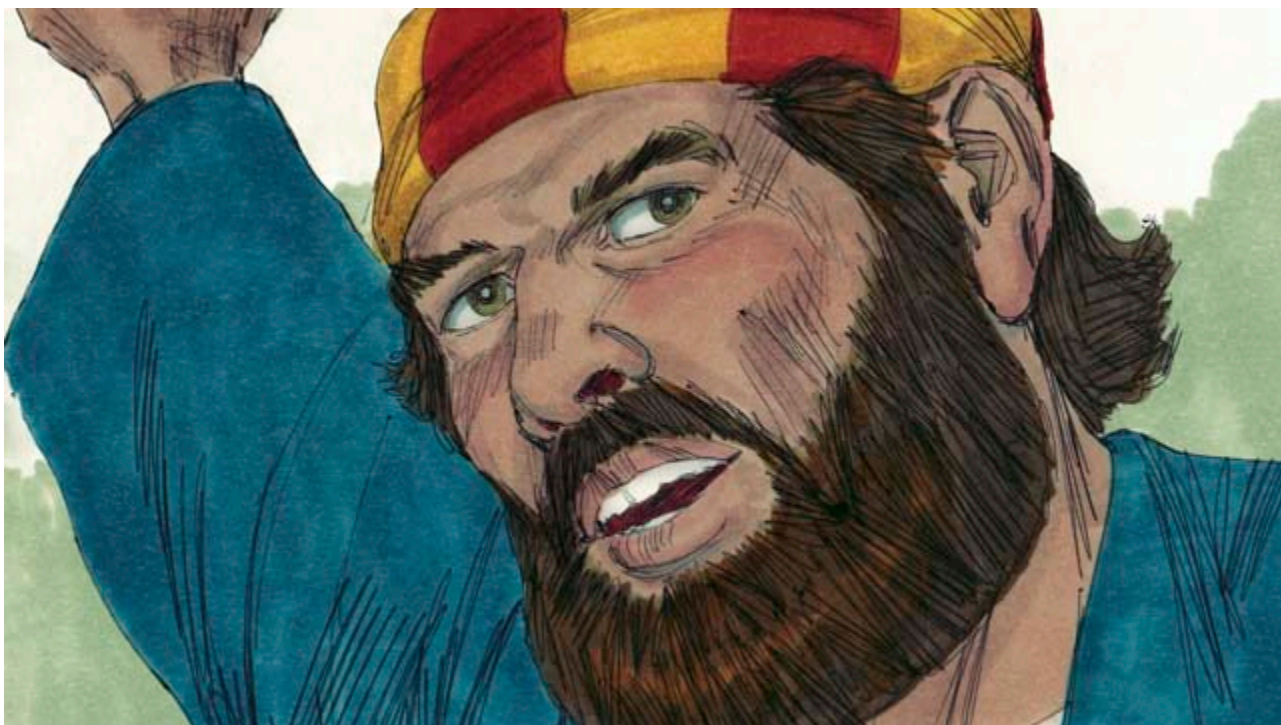
«سيز او گس لرسيز روم بويوك باشيندان ايسنديز كي عيسى نى اولدورسون. سيز هاميا جان وئرني اولدوردوز، اما تانرى اونى اولولر اراسيندان ديريندى. نه ائلدقيزى بيلمسزده، اما پيغمبر لرین قاباقدان دئديكلرينى پئرينه گئتيرديز كي مسيح گرک عذاب چكسين و اولسون. تانرى ايسنديكى بئله اولسون. ايندى توبه ائلين وتانريا دغرو قايددين كي او گوناھلاريزى تميزلسين.»

او وقت كي معبدن رهبرلرى پترس و يوحناين دانيشقلارين ائشيتديلر چوخ حيرصلنديلر. سونرا اونلارى توتوب و زيندانا آتديلار. اما اونلارين چوخلارى كي پترسون سوزون ائشيتديلر، اينانچ گئتيرديلر و اينانچ گيتيرنلرين سايبسى ۵۰۰۰ آداما پئنيشدى.

او بیرسی گون، یهودی رهبر لر، پتروس و یوحنا ایفلیج اولان آداملا، بیرلیکده، باش کاهینین و دینی رهبر لرین یانینا گئیردیلر. اونلار پتروس و یوحنادان سوروشدولار: «هانسی گوجون بو ایفلیج آدمی شفا وئردیز؟»

پتروس جواب وئردی: «بو کیشی کی سیزین قاباقیزدا دوروبدی عیسی نین گوجون شفا تاپیئدی. سیز عیسی نی چارمیخا چکدیز، اما تانری اونى گینده دیریندی! سیز اونى رد ائلدیز، اما عیسی نین گوجون سونرا آیری یول قورتولماقا یوخدی!»

دینی رهبرلر پتروسین و یوحنانین جَسارتیندن حیران قالدیلار ، چونکی اونلار ساوادیس و عادی اینسانلاریدیله. سونرا بوکیشی لر عیسی نین یانیندا اولدوقلارین خاطیرلادیله. سونرا اونلارا دئدیله: «اگر سیز عیسی نین باره سیندن خلْقین دانیشاسیز، سیزی چوخ آغیر جزا وئرجاییق.» اونلار پترسی و یوحنانی قورخودان دان سونرا وللیدیله.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب : رسولارین اعمالینین کیتابینین ۳ بولومی و ۴ بولومی ۲۲ آیه

۴۵- استيفان و فيليپس

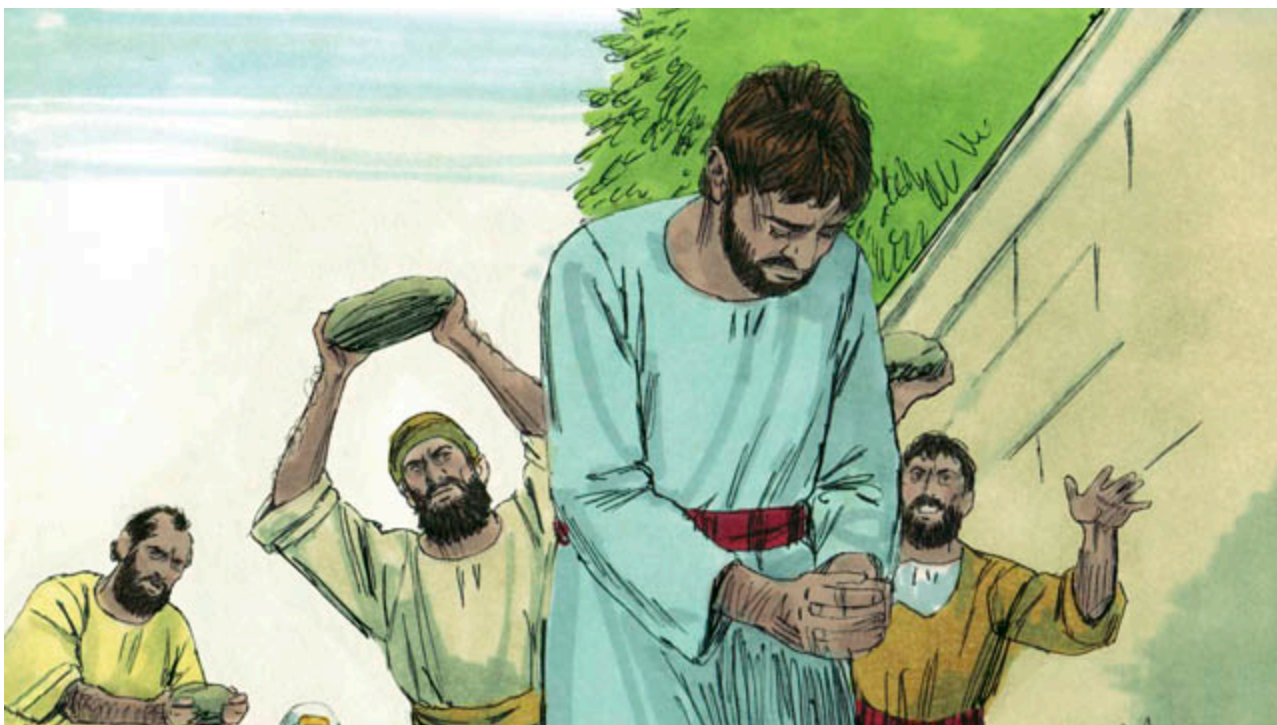
بیرینجی کیلیسانین رهبرلرین بیر، استیفان آدیندا بیر آدمی دی کی هامی اونا حرمت ائلییردی. روح القدس اونا گؤج و حکمت وئریشدی. استیفان چوخلی موعجزه لر ائلدی و چوخلاری اونون دانشیقارلریندان عیسی یا اینانچ گتیردی.

بیر گون کی استیفان عیسی نین باره سینده درس وئیریدی، بعضی یهودیلار کی عیسی یا اینانمیردی، استیفانان دیل به دیل اولدولار. اونلار چوخ حیرصئلندیلر و استیفانین باره سینده یالاندان، رهبرلره دندی لر: «اونون تانری و موسی نین باره سینده پیس دانشیقین، انشیئدیگ.» سونرا دینی رهبرلر، استیفانی توتوب و آیری دینی رهبرلرین و بویوک کاهنین یانینا آپاردیلار. سونرا چوخلی یالانچی گورنلر گئلیب و اونون باره سینده یالان دانشیدیلار.

بویوک کاهین استیفان دان سؤروشدى: «بو سۆزلر كى سئندن دىيىلر دوزدى؟!» استيفان بويوك كاهينين بو سۆزون جوابين دا، چوخ سۆزلر دئدى. او دئدى كى تانرى ايبراهيم دَن، عيسى نين زامانينا جاق، يهودو لار اوچون چوخ بويوك ايشلر گوردو اما بو جماعت نِچَه يول اوندان اؤز دؤندرييلر. و استيفان اونلارا دئدى: « سيز ديك باش، ائل سيز و تانرينين سؤزوندن باش دوندريسييز. سيز هَميشَه روح القدسى رد ائلميسييز اوجور كى آتالارميز بيزيم تانريميزى هر زامان رد ايلييب و اونون پيغمبرلرين اؤلدوروبلر. اما سيز اونلاردان داها پيس ايش گؤربوسوز ، سيز مسيحي اؤلدوربوسوز.»

او زامان کی دینی رهبر لر بو سؤزلری ائشیتدی لر چوخ حیرصُلنئیب، قولاقلارین توتوب و قیشقیردی لار. اونلار استیفانی شَهرین ائشیگینه آپاردیلار و اونی داشلادیلار تا اؤلسون.

استیفان جان وئرن زامان اوجا دان سسلدی: «ای عیسی! منیم روحومی قبول ائله.» او زامان دیز چوکوب و گئنه سسلدی: «ای تانری! بو گناهی اونلارین آياقینا یازما» و سونرا جان وئردی.

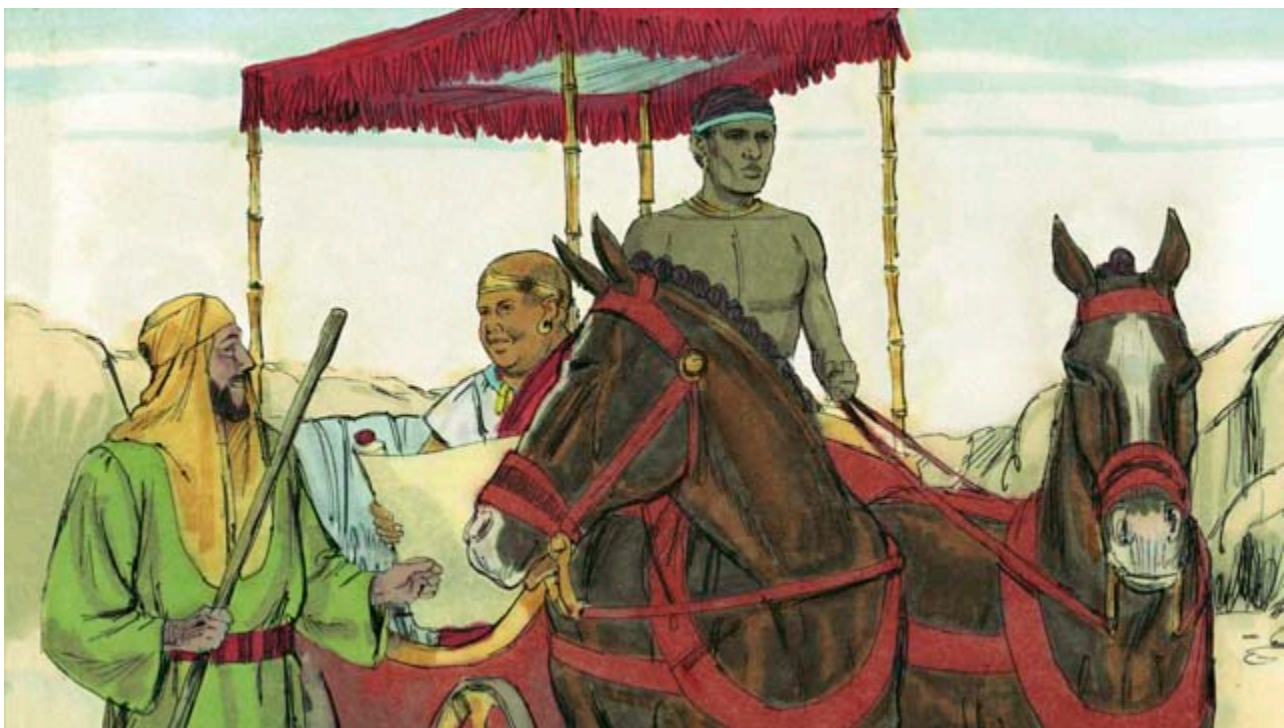
او گون اورشليم خَلقِنين چوخی، عیسی نین یولوندا اولانلاری اینجیتدیلر و ایناجی اولانلار، آیری بؤلگه لره قاچدیلار. اما بو باشا گلنلردن سونرا گینده، هر پئره گنديرديلر و عیسی دان دانی شیر دیلار.

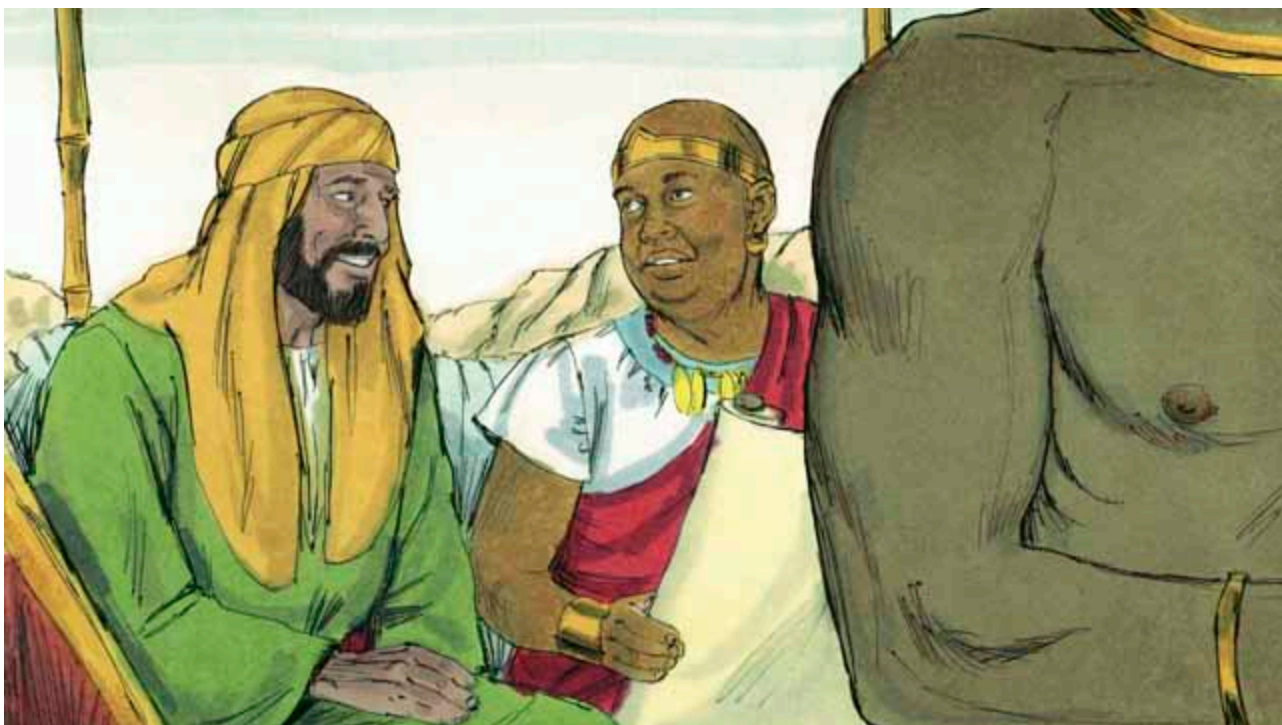
عیسی نین شاگیر دلریندن بیر ی فیلیپس آدیندا، چوخلی آیری ایناجی اولانلارینان، ظلمودن اورشلیمه قاچمیشدیلار، او سامیرییه گئتدی، اوردا عیسی نین بازه سینده دانی شدی و اوردا چوخلی اینسانلار قورتولدولار. سونرا بیر گون، بیر ملک تانرینین طرَیندن فیلیپسا امر ائلدی چولده بیر یولا گنتسین. او زامان کی او یولیدی، حبشنین موهم بیر مقامین گوردی کی اوز آرَسیئن گزماقا گنديردی. روح القدس فیلیپسا دندی کی او کیشینین یانینا گنده و اونونان دانی شا .

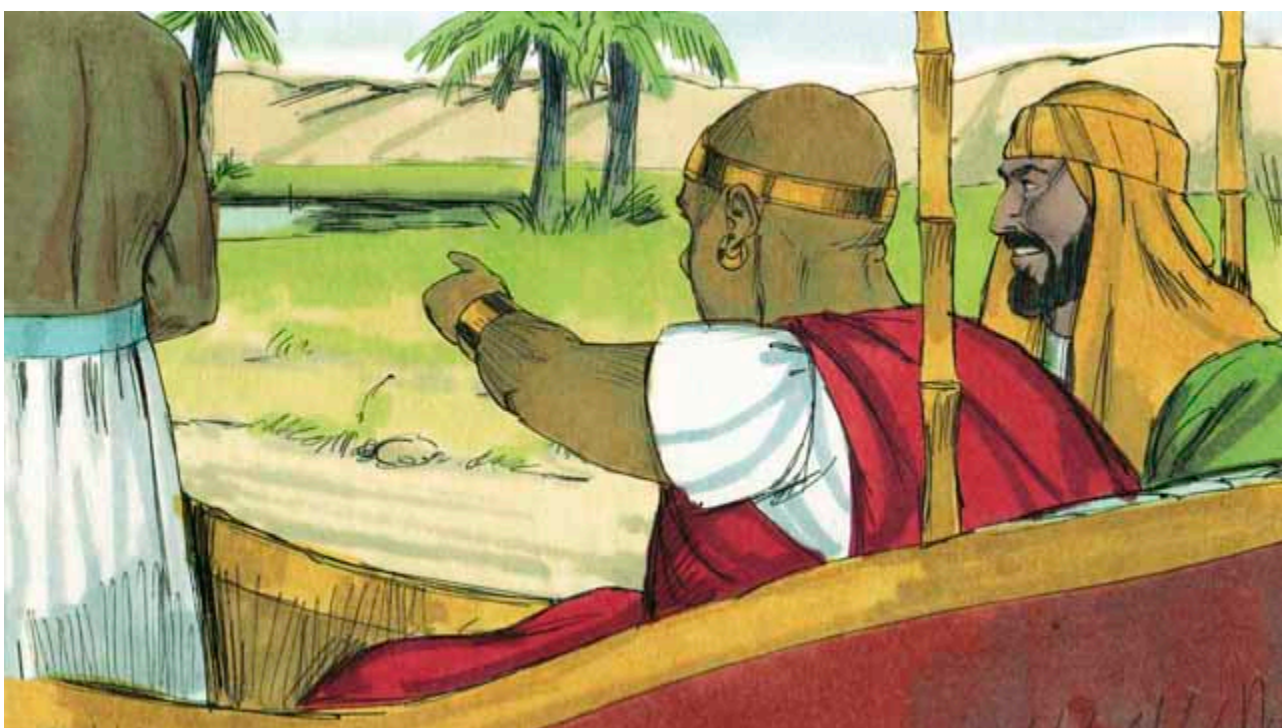
او زامان کی فیلیپس آر بی یہ یاخینلاشیدی، انشیددی کی، او کیشی اشعیا پیغمبرین کیتابین بیر بولومون اوخییر. او پئردہ دی کی دبیر: «او قویون کیمی کی قوربانلیقا آپاریلار و بیر قوزو کیمین اوز قیرخانینین یانیڈا سس سیژدی، هنج بیر سوز دئمدی. اونا حاق سیزلیق ائلدیلر و حرمت قویومادیلار. اونلار اونون جانین آلدیلار.»

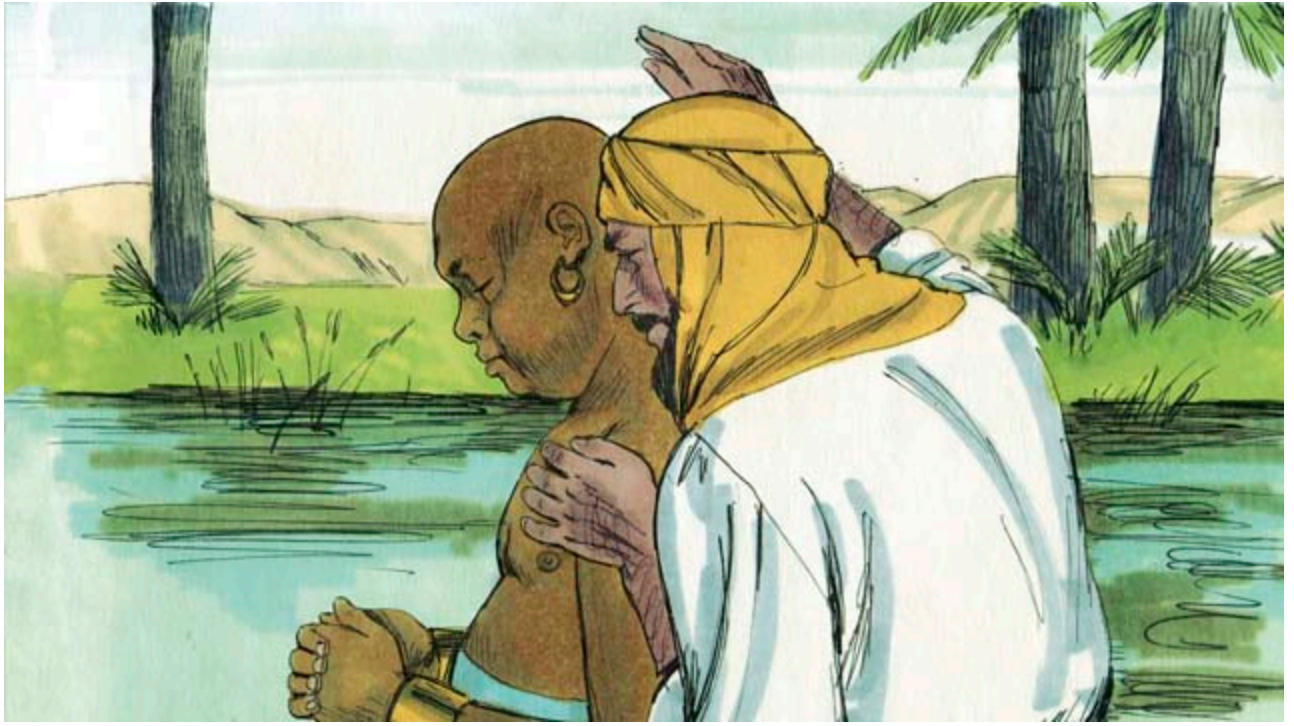
فیلیپس او حَبَشی آدمدان سوروشدی: «او خدوقونی باشا دوشور سن؟» حَبَشی جواب وئردی: «یوخ. من ائلییه بیلیمیرم باشا دوشم مگر کی بیرى منہ آچیقلیا یالواریرام گئل و منیم یانمدا ائیلش. اشعیا بونی اوز باره سینده دبیر، یا آیری کسین؟»

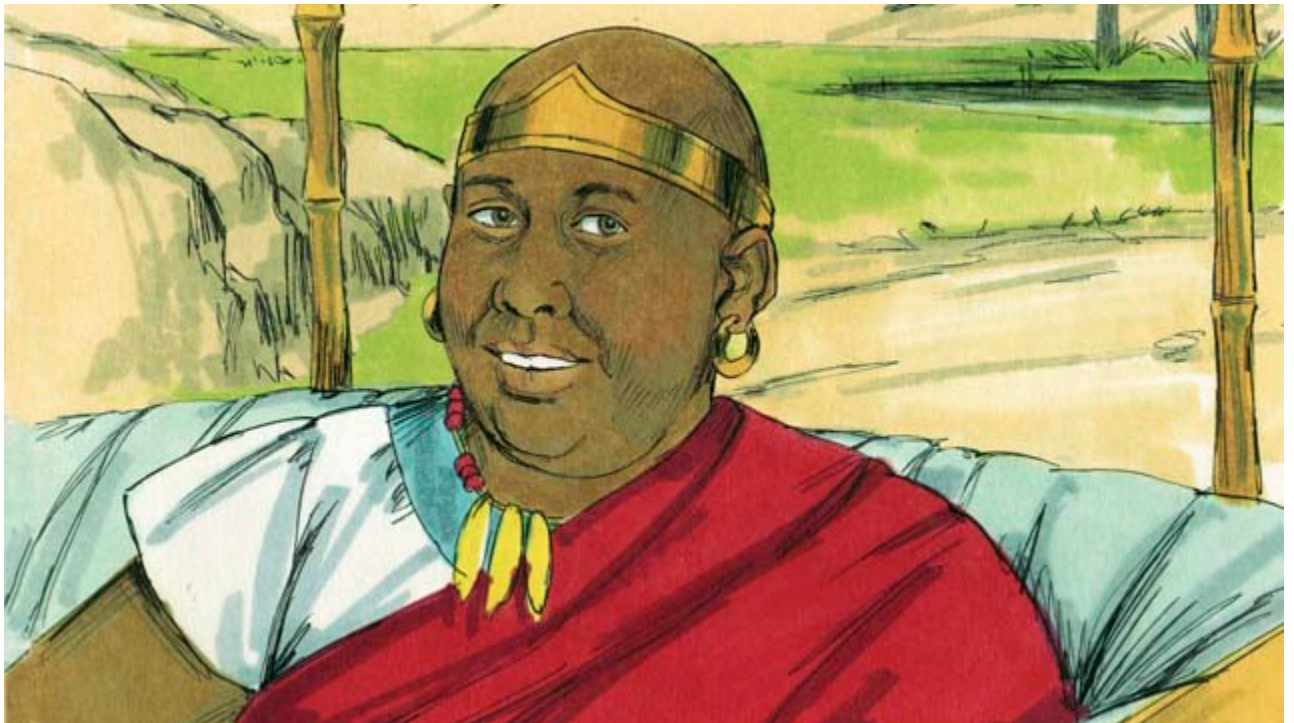
فیلیپس آرَبہ نین ایچیئہ گنڈی و اونون یانیندا ائیئشدی ،سونرا حَبشی یِه آچیقلادی کی، اَشعیا او بولومی عیسی نین بارَه سیندَه یازیدی. فیلیپس تانرینین سۆزولرینین چوخلی بولومونی اونا آچیقلادی و عیسی نین انجیلینین خَبرین اونا پئتیردی.

او حال دا کی فیلیپس و حَبشی کیشی گنڈیردیئر، بیر سو گولونَه پئتشدیلر. حَبشلی کیشی دئدی: «باخ گور بوردا سو وارا! اولا بیئر کی تَعْمید آلام؟» او زامان اۆز خیدمَتچی سینَه امر ائلدی آرَبہ نی ساخلا تَدیر سین.

بونا گورہ سوپون ایچیئہ گیردی لر و فیلیپس حبشلی کیشینی تعمید وئردی. او زامان کی سودان انشیکہ چیخدیلا ر، بیردن روح القدس فیلیپسی آیری یئزہ آپاردی. فیلیپس اوردا عیسی نین بازہ سیندہ دانیشماقا ایدامہ وئردی.

حبشلی کیشی اؤز یولون توتدی و ائویئہ ساری گئندی. او اؤرکدن چوخ سئوینیردی کی عیسی نی تانیمیشدی.

بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب: رسولارین اعمالین کیتابین ۶ دن ۸ بولومی

۴۶- پولس مسیحی اولور

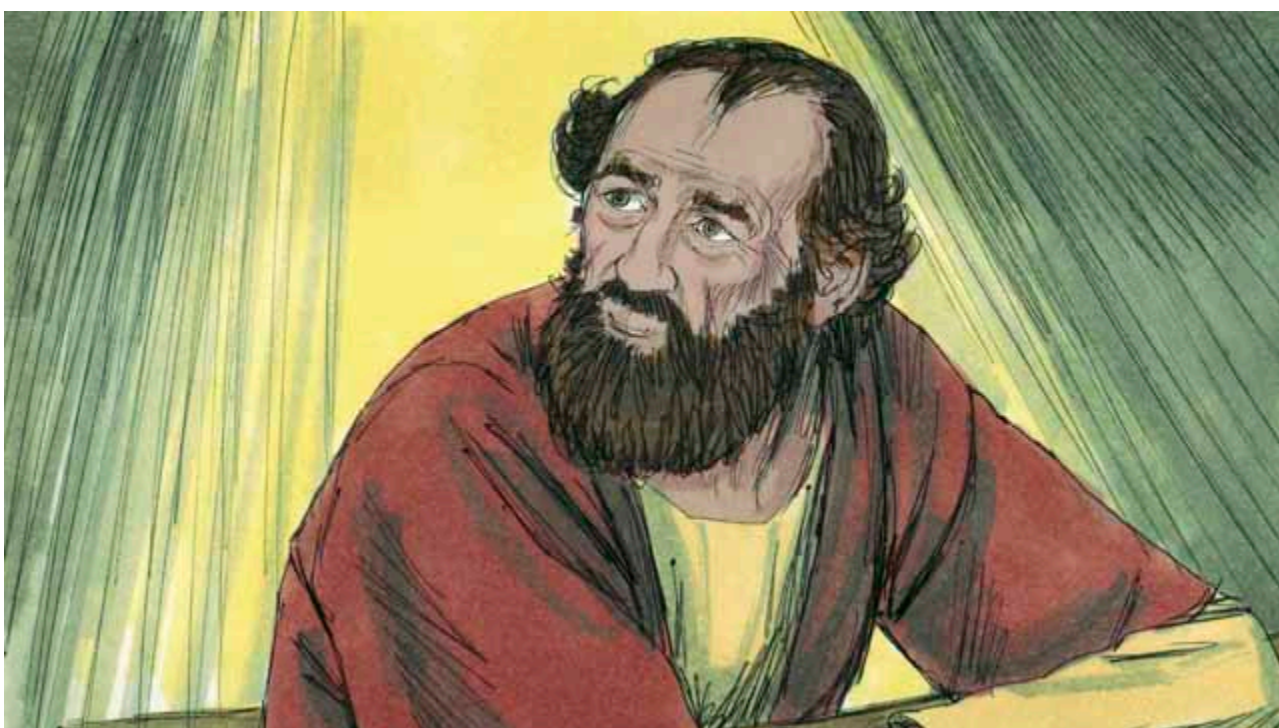
سولوس آدیندا بیر کیشی واریدی او جاونلیقدا استیفانی اؤلدورنده، یهودولارین پالتارلارین ساخلیردی و عیسی یا اینائمیردی. او مسیحی لری اینجیدیردی و اورشلیمده ائودن ائوه گئدیردی کی کیشی لر و آروادلاری توتوب و زیندانا سالسین. بویوک کاهین اونا دندی، دمشق شهرینه گئدیب اورانین مسیحی لرین توتوب و اورشلیمه قایتارسین.

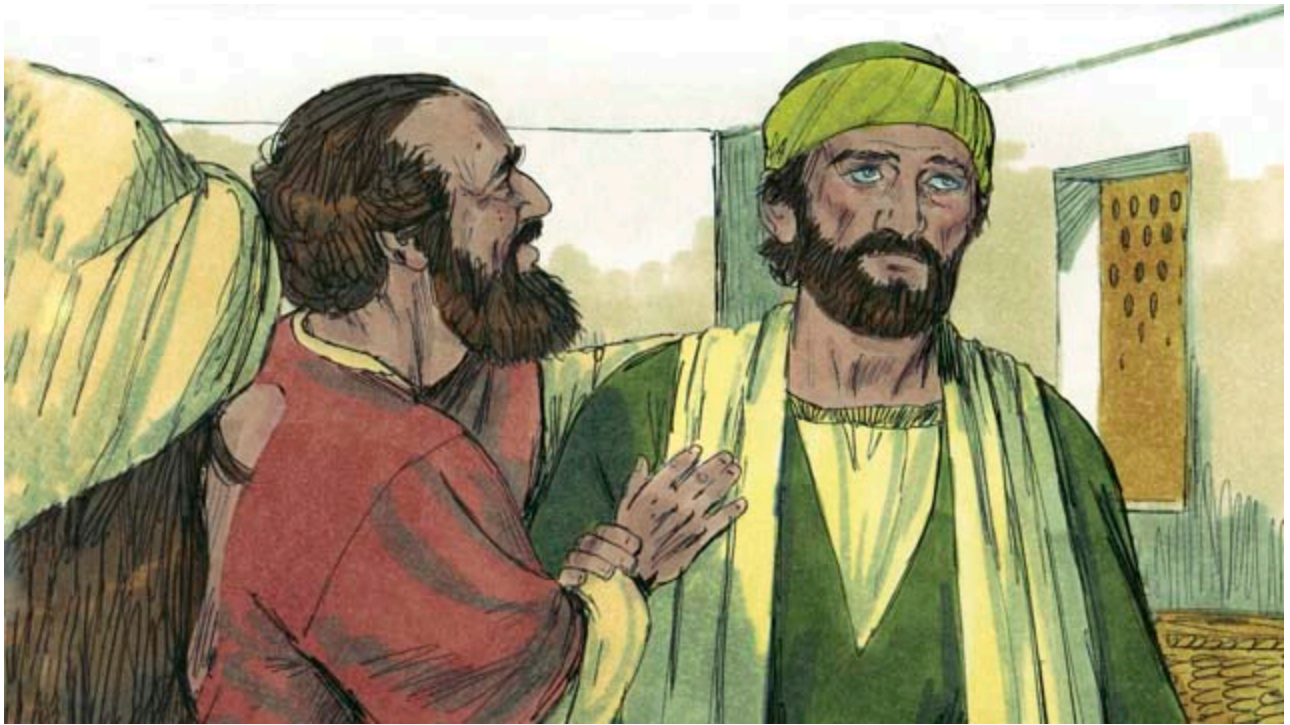
بونا گوره سولوس دمشق ساری یولا دوشدی. اورا پئتیشمیش دن قاباق، گوی اوزندن بیر پارلایان ایشیق اونون دورّه سین آلیب و او پئره دوشدی. سولس بیر سس انشیئدی کی اونا دندی: «شائول، شائول، نییه منه ظلم ائلییر سن؟» سولس سوروشدی: «آقام سن کیمن؟» عیسی اونا جواب وئردی: «من عیسی یام. او کی اونی اینجیدیر سن.»

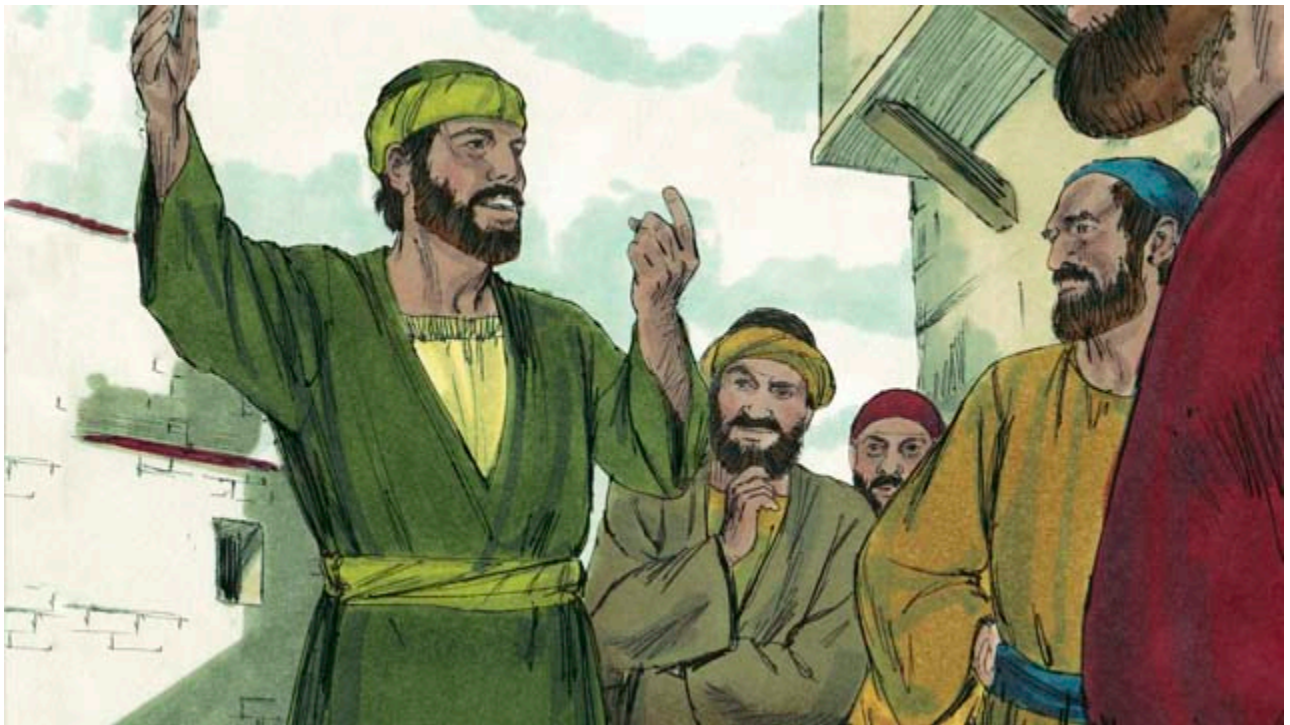
او وقت کی سولوس پیریندن قالخی ، گوزلری گورموردی . یولداشلاری اونی دَمَشَقَه ساری یولا سالدیلار. سولوس اوچ گون ، بیر شئی پئمَدی و ایچ مَدی.

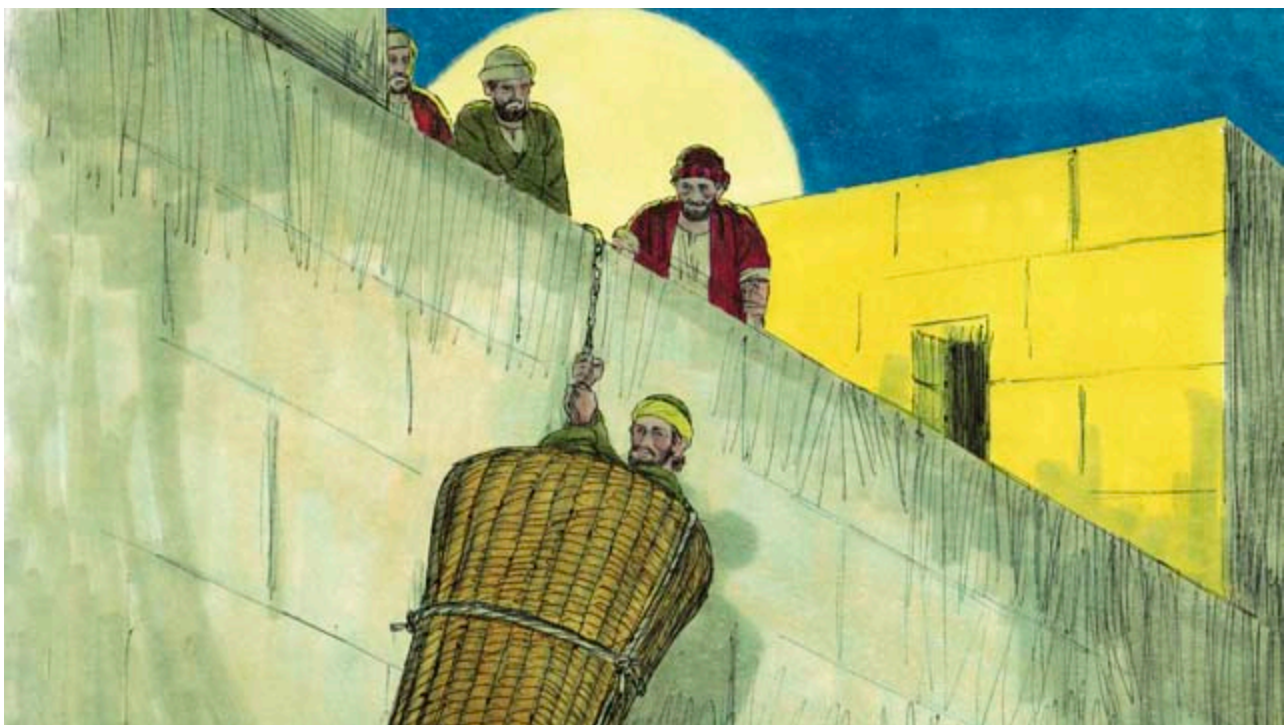
دمشق شَهَرینده ،حنانیا آدیندا بیر شاگیرد یاشییردی.تانری اونا بویردی:«گنت سولسون یاشادیقی ائوه .اَنَلَریوی اونو اوستونه گوی تا گینده گوزلری گورسون.»اما حنانیا دندی:«تانریم! ائشیتیمیشم بو کیشی اینانجی اولانلاری نجور اینجیدیر.»تانری جواب وئردی:«گنت،من اونی سَنچَمیشم تا منی یهودولارا و آیری اَنَلَر تانیئدیرا.او منیم آدیما خاطیر ،چوخلی اذییّت و موصیبت لر گورَجاق.»

سونرا حنانیا سولوسون یانینا گئندی و آنلرین أونون اوستونه گویدی و دندی: « او عیسی کی یولدا سته گورسندی ، منی گوندردی تا گوزلرین آچیلسین و روح القدسونان دُلاسان. » سولوس بیردن گینده گوزلری گوره بیلدی و حنانیا اونا تعمید وئردی. سونرا سولس یئمک بئدی و گوجی گینه قاییتدی.

سولس بیردن ،دمشقی یهودیلره دانیشماقی باشلادی و دیپردی:«عیسی تانرینین اوغلیدی!»یهودیلا چوخ حیران قالدیلار،چون کی او کیشی کی چالشیردی اینانجی اولانلاری آرادان آپار،ایندی اوزی عیسی یا اینانج گئتیریب! سولس یهودی لارینان دیل به دیل اولدی .او ایثبات ائلدی کی عیسی همن مسیح دی.

ئىچە گوندن سونرا، يهوديلار سولوسى اولدورمگين دوشوندىلر. اونلار بيرگىلىرى گوندرديلر تا شهرين دروازالاريندا اونی تاپيب و اولدورسونلر. اما سولوس اونلارين نييت لرین بيليب و يولداشلاری اونون قاچماقينا كومک ائلدیلر. بير گنجە اونی سبدە قويوب و شهرين دووارلاريندان آشاقى يا گوندرديلر. سولس دمشق دن قاچاندان سونرا ، عيسى نين باره سيندن دانيشماقنى ايدامه وئردى.

سولس اورشليمه گئتدى تا رسولارينان گوروشسون، اما اونلار، اوندان قورخدولار. او زامان بير اينانجى اولان ، پرنابا آديندا، سولسى رسولارين يانينا آپاردى. او اونلارا دئدى كى نجور سولس ، جيسارتينن دمشقىده دانيشيب. اوندان سونرا دى كى رسول لار سولسى قبول ائلدیلر .

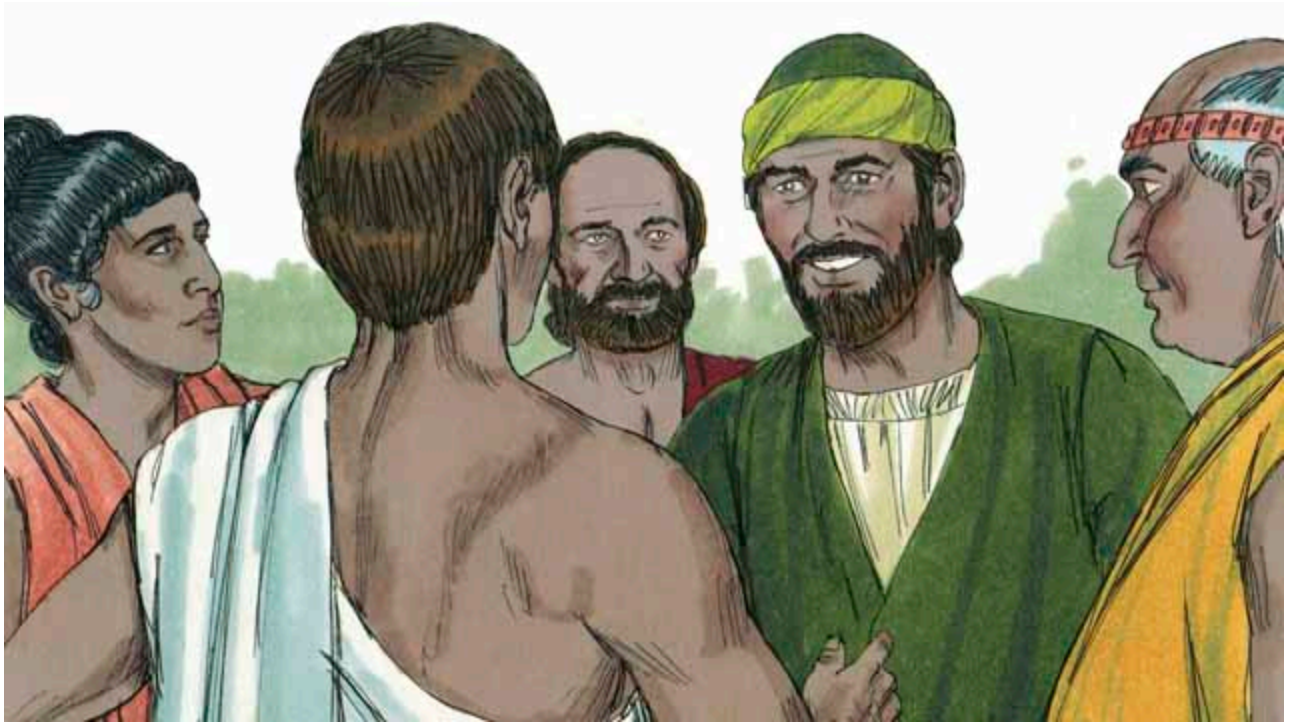
نچہ اینانجی اولانلار کی اورشلیمین ظلمونڈن قاجمیشڈیلار، بیر اوزاق شہرہ أنطاکیه آدیندا گنتدیئر و عیسی نین بارہ سیندہ دانیشڈیلار. أنطاکیه نین چوخ اہلی یہودی دئیوردی لر، اما بیرینجی دفعہ اینانڈیلار، یرنابا و سولس تڑہ اینانج گنتیئر نلر عیسی نین بارہ سیندہ اورگتہ و کیلیسانی گوجلندیرماق اوچون اورا گنتدیئر. مسیحہ اینانج اولانلار بیرینجی دفعہ أنطاکیه دہ «مسیحی» آدلانڈی لار.

بیرگون آنطاکیه مسیحی لری دوعا و اوروچا مشغول دو لار کی روح القدس اونلارا بویوردی « یرنابا و سولوس کی اونلاری بیر ایش گورمک اوچون چاغیرمیشام آیرین.» او زامان آنطاکیه کلیسای اوز آنلارین یرنابا و پولسون اوستونه قویوب و اونلارا دوعا ایلدیلر. سونرا اونلاری گوندریلر کی عیسی نین ، خوش خبرین آیری پئرده دانیشسینلار. یرنابا و سولوس دئیشیک ایللردن چوخ اینسانلارا درس وئردیلر و چوخلاری عیسی یا اینانچ گئتیردیلر. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینب:

رسولارین اعمالینین کیتابینین ۸ بولومی ۱ دن ۳ آیه لری ، ۹ بولومی ۱ دن ۳۱ آیه لری ، ۱۱ بولومی ، ۱۹ دن ۲۶ آیه لری ، ۱۳ بولومی ۱ دن ۱۴ آیه لری

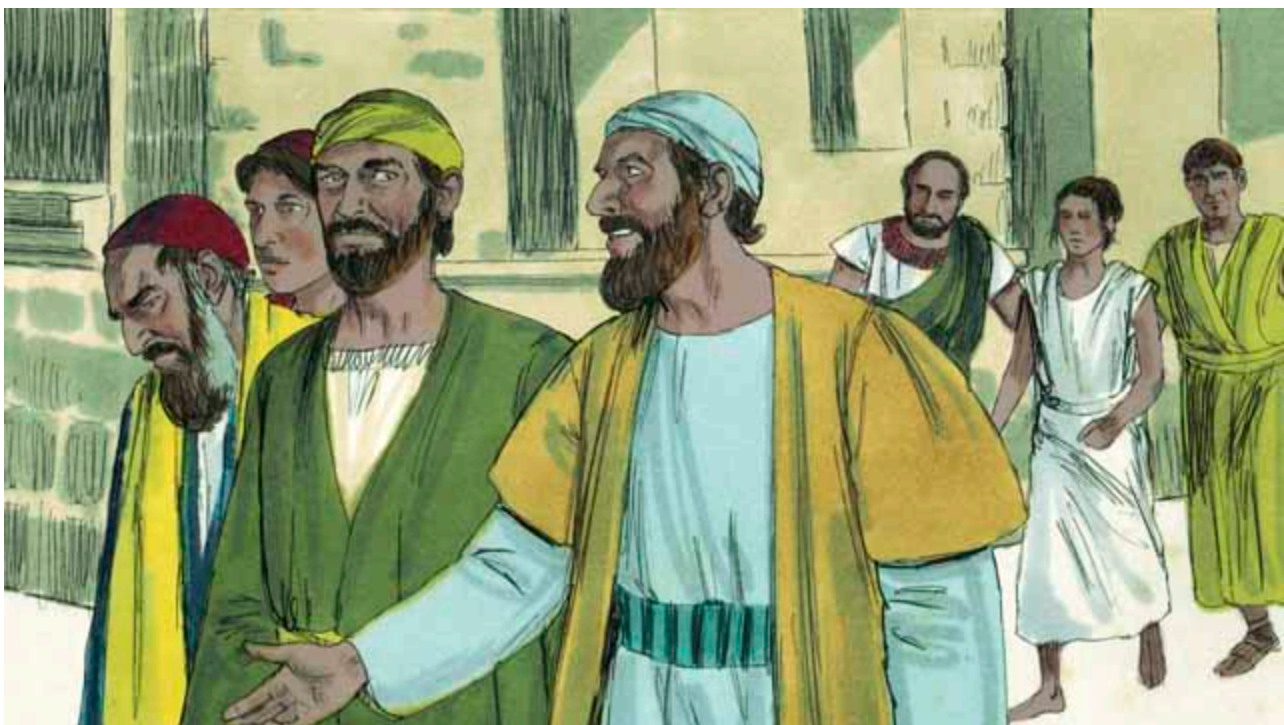
٤٧- پوئس و سيلاس فيليپي ده

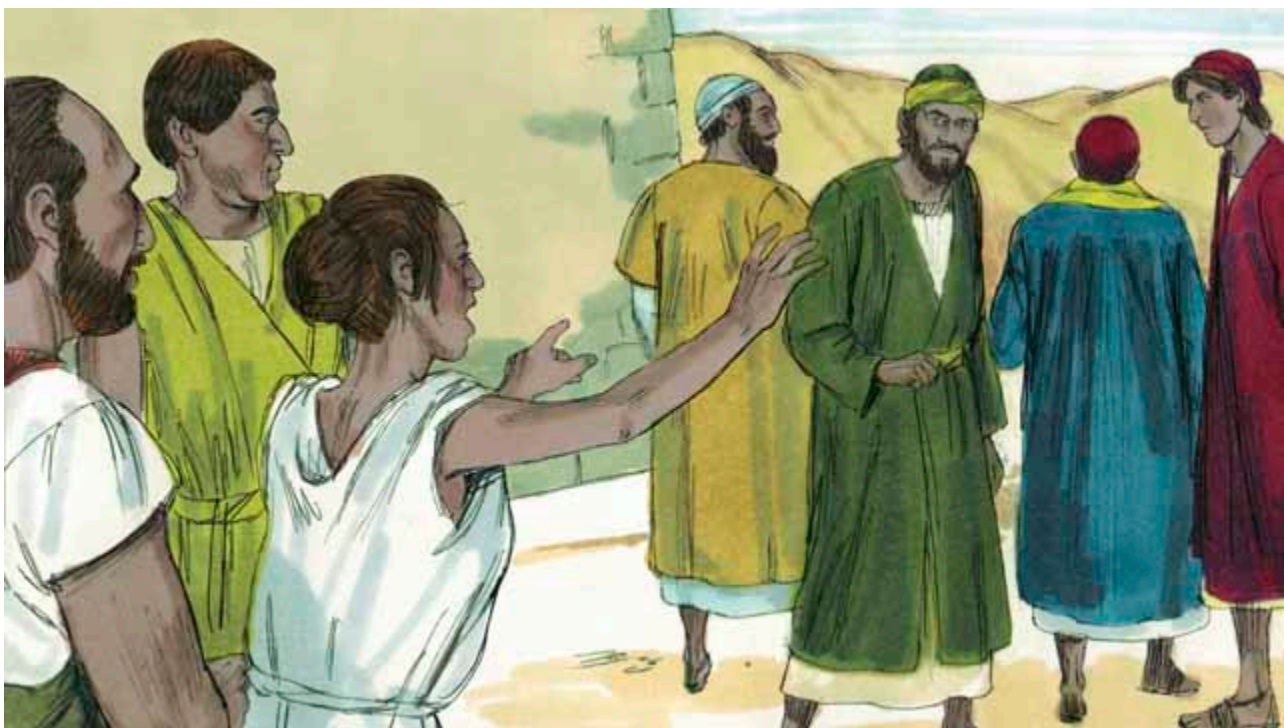
سولس بوتون رومون امپراتور لوقون باشا باشینی گنزن زامان، ایستدی کی اوز رومی آدینی کی پولسیدی ایشده. بیر گون پولس و یولداشی سیلاس، فیلیپی شهرینه گنتدی لر کی عیسی نین خوش خبرین وئرسینلر. اونلار بیر چائین قیراقینا کی شهرین انشیگیندیدی گنتدی لر. جماعت دوعا ائلمک اوچون اوردا بیر پتره بغیشیر دیلار و اوردا بیر لیدیا آدیندا آرواد کی تاجیردی تانیش اولدولار. او، تانرینی سئویردی و اونی عبادت ائلیردی.

تانری، لیدیا یا بیر گوج وئردی کی عیسی یا اینانج گنتیر سین. پولس و سیلاس اونو و عائله سینی سو تعمیدی وئردی لر. سونرا او، پولس و سیلاسی قوناق چاقیردی کی ائوینده قالسینلار و اونلاردا اونون یانیندا قالدیلار.

پولس و سيلاس چوخ زامانلاری یعنی يهودی لرین دوعا ائیلین پئرینه، گنڊیردیلر و خلقتن گوروشوردولر. اوردا بیر گنیز واریدی کی پیس روحا دوچار اولموشدی و هرگون اونلارین دالیسجاق گلیردی. بونا گوره گنیز پیس روحون کومگین له، خلقتن گلن گونلرینی دییردی و اوغیب دن دانیشیب، چوخ پول ائله گتیریردی و اونو ارباب لارینا وئریردی.

او زامان کی اونلار یول گنڊیردیلر، او گنیز اونلارین دالیجاق گنڊیردی و قیشقیریردی: «بو آقالار، اوجا تانرینین خیدمت چیسیدی لر. اونلار سیزه قورتولماقین یولون گورسده جاق لر. او چوخ گونلر بوجور ائیلیردی کی سونون دا پولسون صبری داشدی.

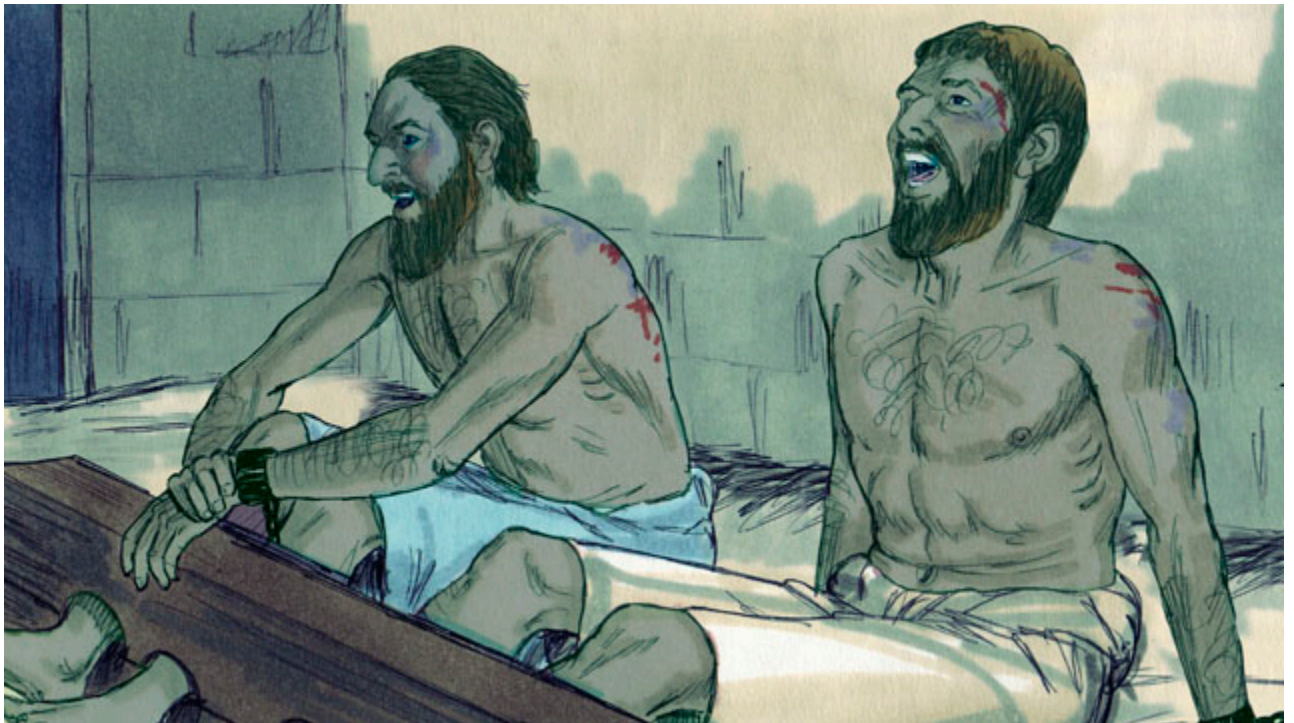
سونون دا بیر گون کی او گنیز قیشقیریدی، پولس اونا ساری باخیب و او پیس روحا کی او گنیزی آسیر ائلمیشدی، دئدی: «عیسی نین آدینا بو قیزین جسمیندن ائشیکه چیخ». پیس روح بیردن اونی بوشلادی.

او وقت کی گنیزین اربابلاری بو ایشلری گوردولر، چوخ حیرصئلندیلر. بو یعنی کی جماعت، قیزین اربابلارینا داها پول وئرمیردیلر، چون بیلیردیلر کی او گنیز پیس روحسوز دا، ائلییه بیلمزدی غیبندن دییه.

بونا گۆره او گنيزين اربابلاري، پولس و سيلاسي، رومون بويوك باشلارينين ياتينا آپارديلار. اونلار پولس و سيلاسي دويوب و زيندانا سالدیلار.

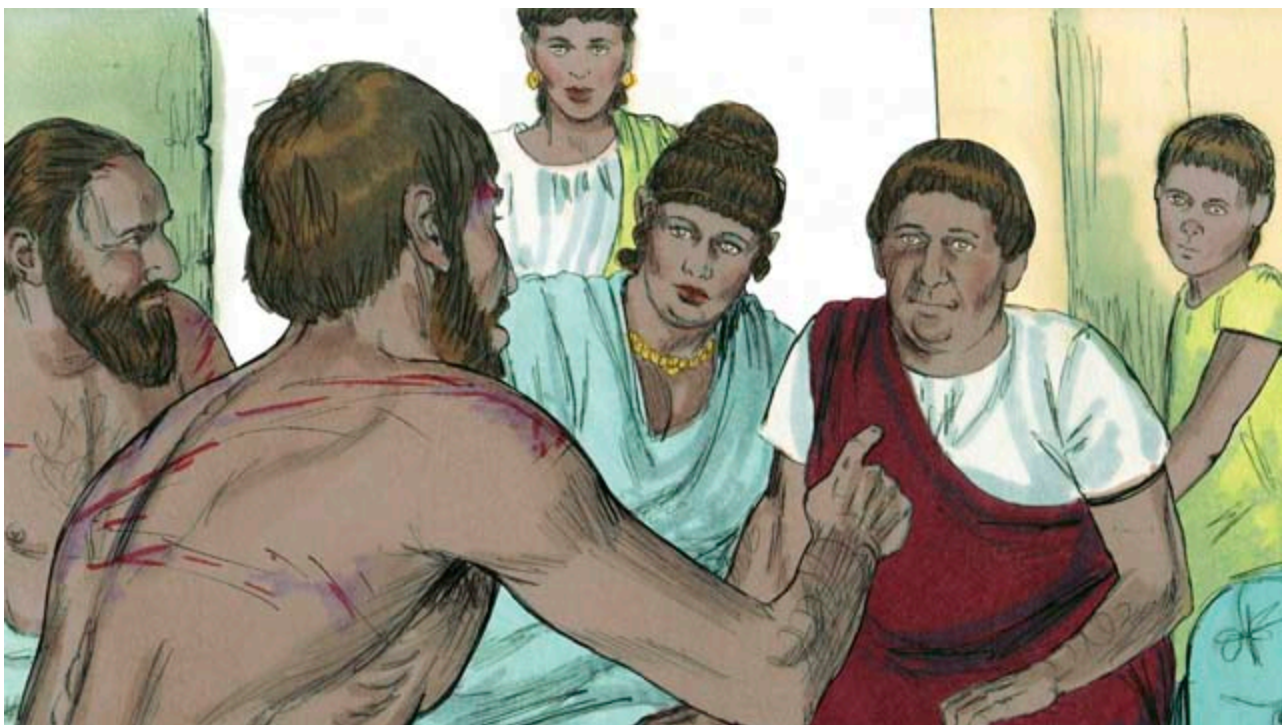
اونلار پولس و سيلاسي زيندانين لاپ چوخ گزمه اولان پئرينه سالدیلار و هم ده اونلارين آياقلارينا بويوك تخته باغلادیلار. بونا گۆره گننه بو حال دا، اونلار گنجه ياريسيندا تانري يا ماهني اوخوردولار.

بیردَن پتر بتر تیتیردی! زیندانی بون قاپیلاری آچیلدی و زیندانیلارین رنجیرلری آچیلیپ، پئره دوشدی.

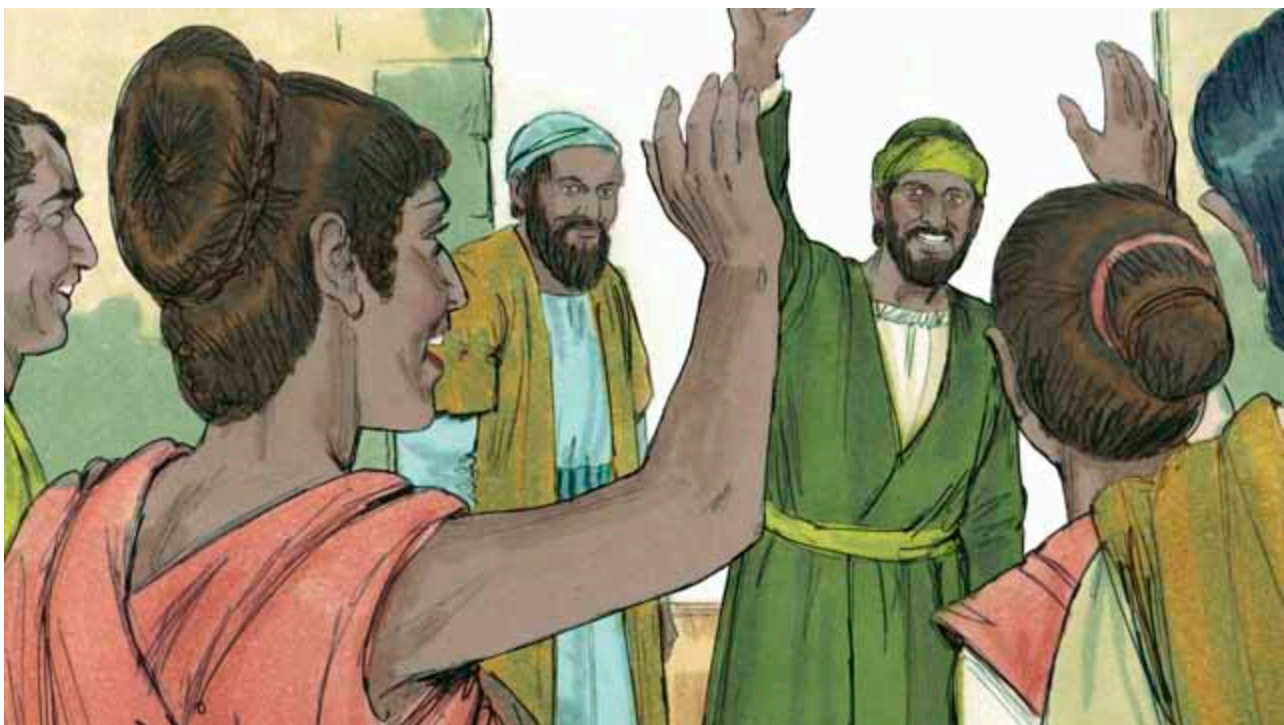
او زامان زیندانی گزمه چی سی اویاندی و گوردی کی زیندانی قاپیلاری آچیلیپ. دوشوندی کی بون زیندانیلار قاپیلار و رومون بویوک باشلاری قورخوسوندان کی اونلارین آنلین اؤلجک ، ایستدی اوزون اۆلدوره. اما پولس اونو گوردی و قیشقیردی: « اوزونه صدمه ویرما! بیز هاممیز بوردا ییق.»

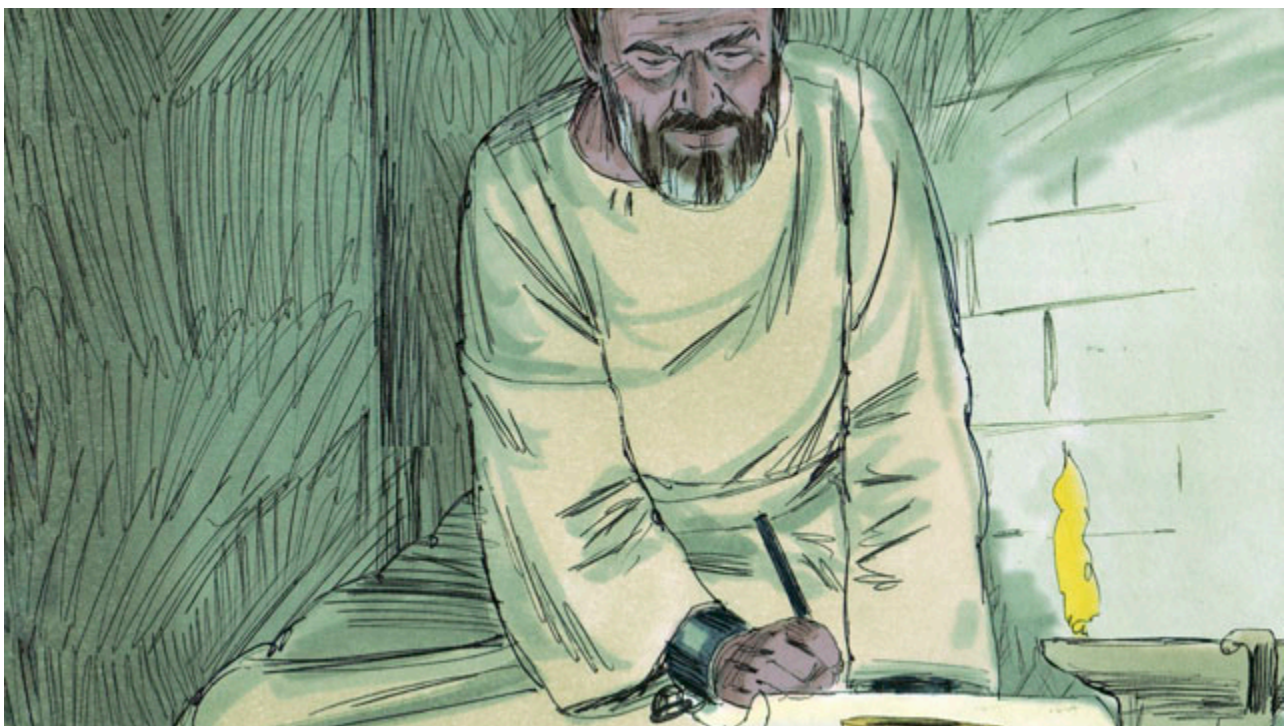
گزمه چي فُورخا فُورخا و تيترييه تيترييه پولس و سيلاسين يانينا گلدی و سؤروشدی: «نه ايش گُوروم کی قورتولوم؟!» پولس جواب وئردی: «تانريميز عيسي يا اينان . اوندان سونرا سن و عائله آن قورتولاجاقسيز». او زامان گزمه چي پولس و سيلاسی اوز ائوينه آپاردی و اونلارين يارالاريني يودی. پولوس هر کيمه کی او ائويدی ، عيسي نين خوش خبرين اونلارا دانیشدی.

او گزمه چي و بوتون عائله سی عيسي يا اينانديلار و پولس و سيلاس اونلاری سو تعمیدی وئردیلر. او زامان گزمه چي پولوس و سيالاسا يئمک وئردی و اونلار بيرليک ده شادليق ائلدیلر.

او بیر سی گون شَهرین رَهرلَری، پوُلُس و سیلاسی زیندان دان قورتاردیلار و اونلاردان ایستَدیلَر کی فیلیپی شَهرین دَن چبخسینلار پوُلُس و سیلاس لیدیَه نین و بَعْضی بولداشلارین گُورمَگیته گَنتدیلَر و سونرا شَهریدَن چبخدیَلار. عیسی نین خوش خَبری هَر پُردَه یابیلیردی و کیلیسا بوئوردی.

پوُلُس و آیری مسیحی رَهرلَر چوخ شَهرلَره دولانماق گَندیردیلَر. اونلار عیسی نین خوش خَبرین دانیشیب و اؤرگَندیردیلَر. اونلار هَمده چوخ نامه لَر یازدیلار کی کیلیسالار دا اینانجی اولانلارا اؤرگَندیب و اونلاری تشویق ائلسینلَر. بَعْضی بو نامه لر موقدس کیتابین، کیتابلارینا چؤرولدولَر. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب:

رسولارين اعمالين كيتابينين ۱۶ بولومى ۱۱ دَن ۴۰ آيه لرى

٤٨ - عيسى وَعَدَهُ سى وَثِرِلْن مَسِيحْدَى

او زامان کی تانری دونیایی یارائدی ، هر شئی کامیلیدی و گوناہ یو خودی. آدام و حوا بیر بیر لرین سئویر دیلر و تانرینیدا سئویر دیلر. هنج ناخوشلوق و اولوم یو خودی. بو همن دونیایی کی تانری ایستیردی .

شیطان ، بیر ایلان واسیطسیله کی باغیددی ، حوانان دانیشدی، چونکی ایستیردی اونی آلداتسین سونرا او و آدام گوناہ ائلدیلر. اونلارین ایطاعت سیزلیق سببیله ، بوتون اینسانلار اولومه محکوم اولدولار.

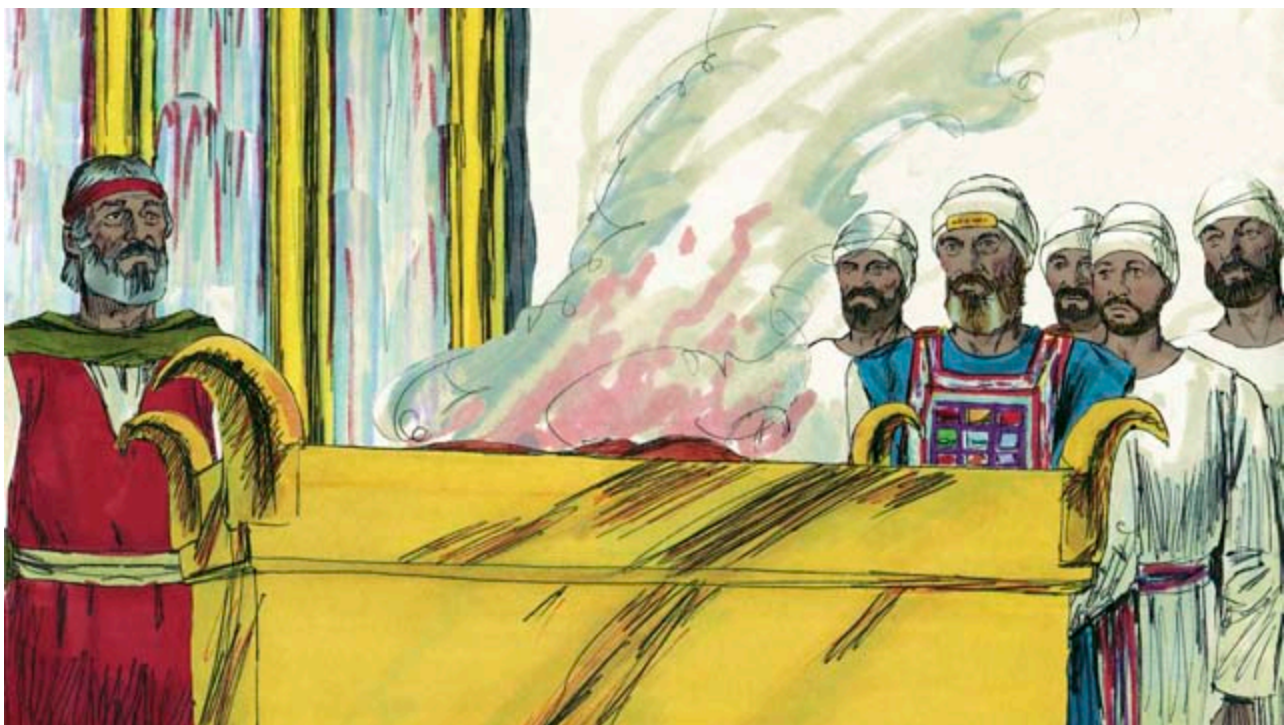
آدام و حوآنین گوناھینا گورہ چوخ قورخمالی بیر ایش باش وئردی . اونلار تانرینین دوشمنلری اولدولار. و نَتیجَسی ، او زاماندان ایندییه کیمین ، هامی گوناھ ائلییردیئر . هامی دونیا یا گئلن گوندن تانری یا دوشمنیدی لر . تانرینین و اینسانین آراسیندا دُستلوق و بیرلیک یوخیدی. اما تانری ایستیردی کی باریش اولسون.

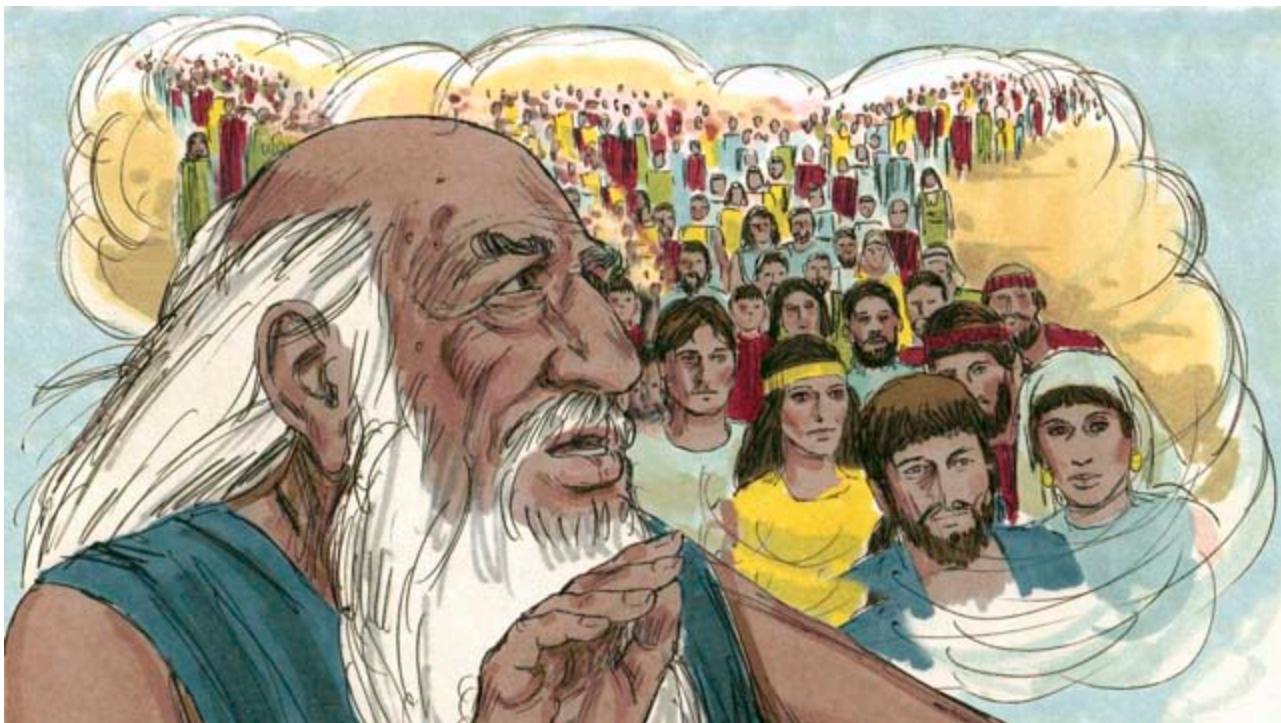
تانری سوز وئردی حوآنین نسلیندن بیر شیطانین باشینی اَزجک و شیطان دا اونون دابانین چالاجاق. بئلکی شیطان مسیحی اولدورجک ، اما تانری اونی گینده دیریدجک. اوندان کی وعدہ وئرلن مسیح شیطانین گوجون سونوناجاق آرادان آپاراجاق. اوزون ایللردن سونرا، تانری عیسی نین وعدہ وئرلمیش ، مسیح اولدوغونی اوَره چیخارتداجاق.

تانری نوحا بویوردی بیر گنمی تیکسین کی عائیلہ سین گوندردیگی توفاندان قورتارسین .بئلکی تانری اونا اینانجی اولانلاری قورتاردی.
بونا گورہ بوتون اینسانلار گوناھلارینا گورہ تانرینین، اولومونه لایق دیلار. آما تانری عیسی نی گوندردی کی هر کیمین اونا اینانجی
وار، قورتارسین.

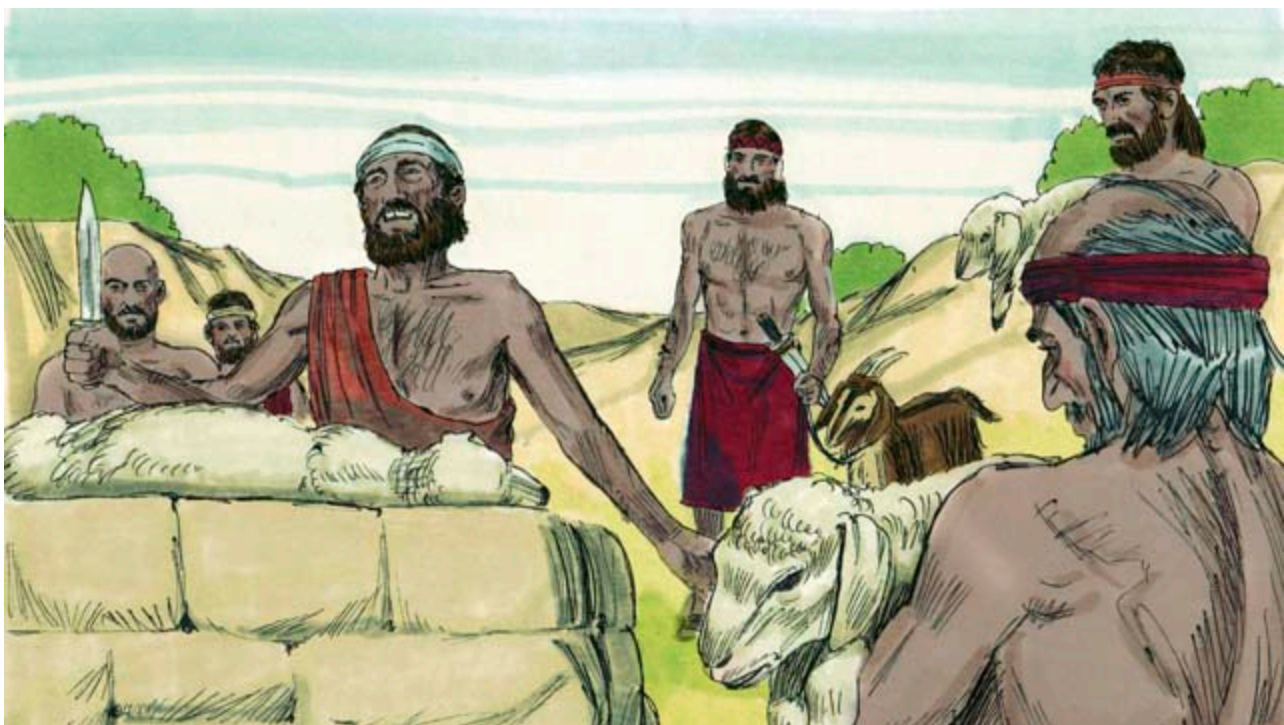
بوز ایللر بویی، کاهینلر اینسانلاری تانرینین یولوندا قوربان کسیردیلر. بو ایش خَلَقَه گورسَیدردی کی گوناہ ائلییب لَرَو تانرینین موجازاتی نا لایقَدیلر. اما او قوربانلیق لار خَلَقین گوناہلارین باغیشلاماقی نا سَبَب اولموردی. عیسی کاهین لَرین بویوکودی. او بیر ایشلر گوروردی کی او بیرسی کاهینلر ائلییه بیلمیردیلر. او بوتون اینسانلارین گوناہلاری اوچون قوربانلیقا، اؤزون قوربان ائلدی. او اینسانلارین بوتون گوناہ لارینا گُورَه موجازات اولماقی قَبول ائلدی. بونا گُورَه عیسی بویوک کاهیندی.

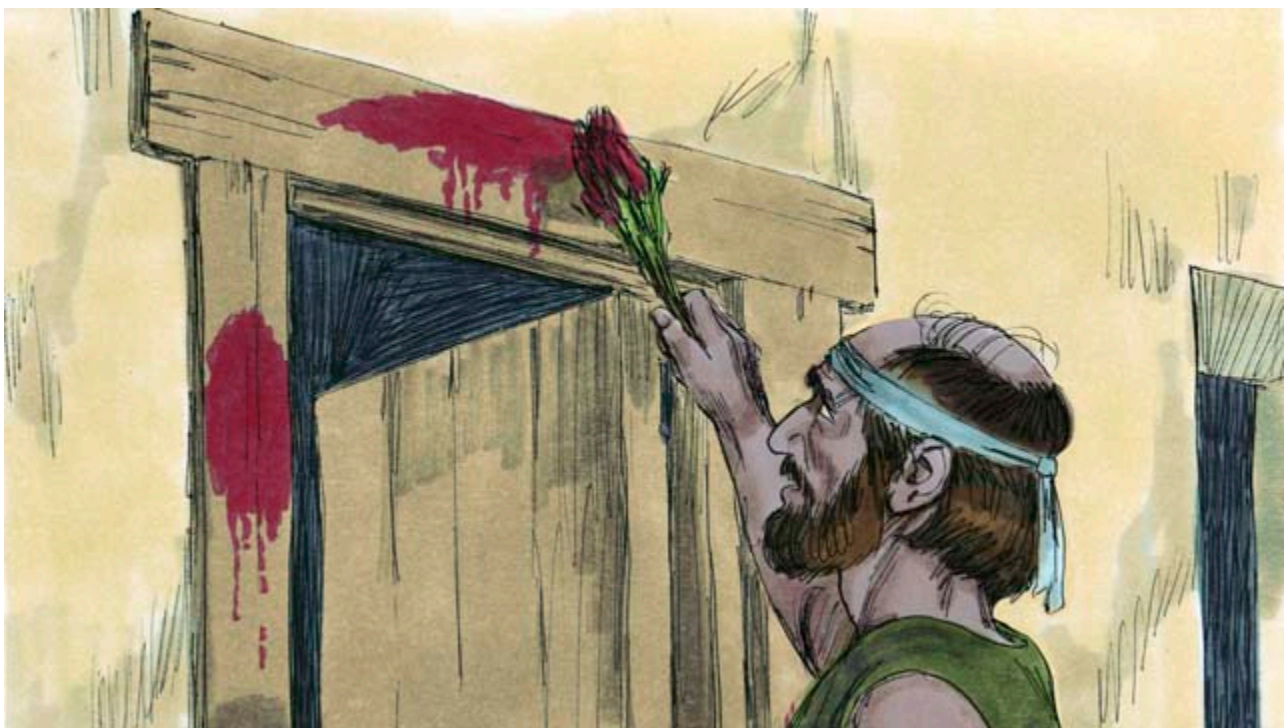
تائری ایبراهیم دئمیشدی: «سنین سَبِیْنَلَه بوتون دونیادا ائللرین هامیسی نا برکت وئر جاقام.» عیسی ایبراهیمین نسلیندن دی. تائری بوتون دونیانین اینسانلارین ایبراهیمین سَبِیْنَلَه برکت وئریر، چونکی هر کیم عیسی یا اینانیر، گوناھدان قورتولاجاق. او وقت کی بو اینسانلار عیسی یا اینانج گئتیریلر، تائری اونلاری ایبراهیمین نسلیندن بیلیر.

تائری ایبراهیمه بویوردی تا اوغلو ایسحاقی اونون اوچون قوربان ائلسین. اما تائری قوربانلیق اوچون بیر قوزو ایسحاقین پُرنیه گوندردی کی قوربان اولسون. بیز هاممیز گوناھلاریمیز اوچون اولمگه لاییق. اما تائری عیسی نی دونیایا باغیشلادی کی بیزیم پُرنیمیزه قوربان اولوب و اولسون. بو سَبِیْه عیسی تائرینین قوزوسو سئلنیر.

او زامان کی تانری سون بلانی میصره گوندردی، هر اسرائیل عائیلیسه بویوردی کی بیر قوزی قوربانلیق گسینلر. بو قوزی عیب سیز اولمالیدی. سونرا اونلار گرک اونون قانین ائوین قاپیسینین چرچوسینین یوخاریسینا و قیراقلارینا سپی دیلر. اوقانی تانری گورندن سونرا، او ائولردن گنجیب و عائیلنین ایلک او غلون اولدورمیجگدی، بو ایش اولاندان سونرا، تانری اونی پسخ آدلاندیردی.

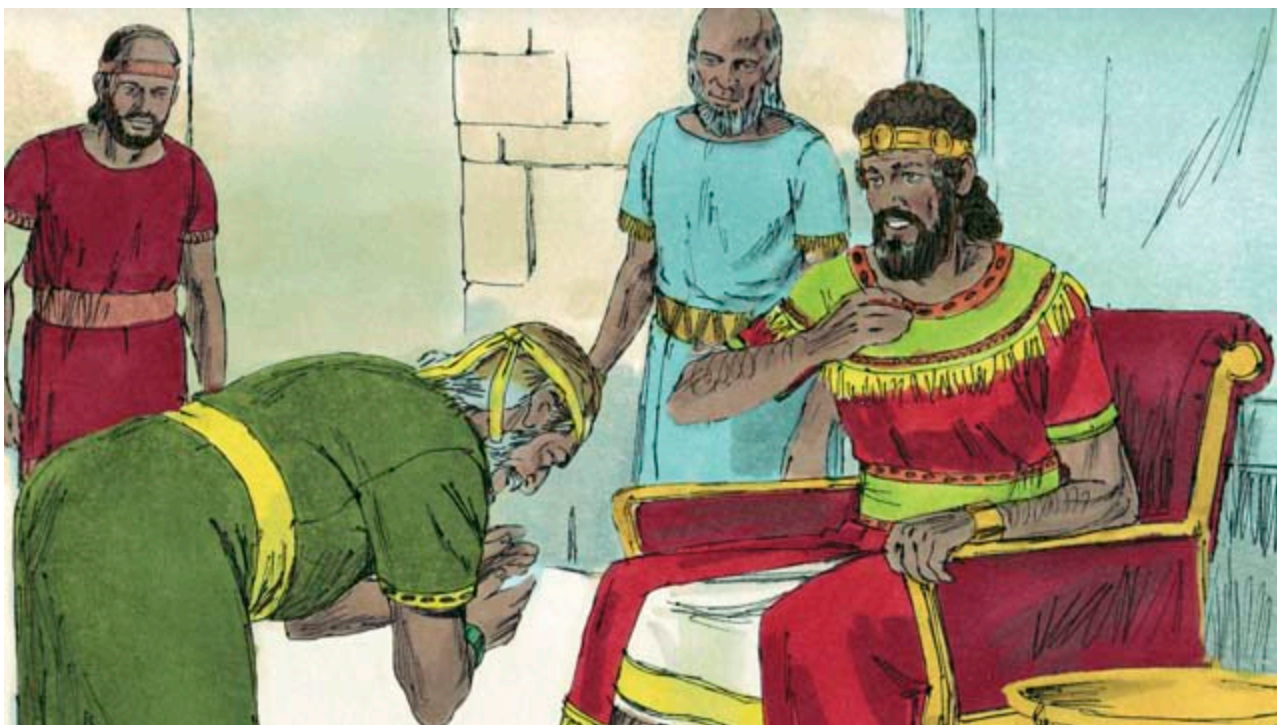
عیسی پسخ بایرامین قوزوسو کیمیدی. او هنج ایشتیباه ائلمیشدی و هنج وقت گوناہ ائلمدی. او پسخ بایرامین گونلرینده اولدی. او وقت کی بیر کس عیسی یا اینانیر، عیسی نین قانی، اونون گوناہینین جزاسین وئریر. بئله دئمک کی تانری، اونون جزاسین وئرمدن، اوندان گنجیر.

تانرى بنى اسرائيلين عہد باغلادى، چونكى اونلار تانرينين اوز سىچىدىكى خلقىدىكى تانرينين اوز ائلى اولسونلار. اما تانرى ايندى تزه بير عہد باغلادى كى هامىنين ائلى چاتا بيلسين. هر كيم هرائلدن و هر طايفادان ، اگر بو عہدى قبول ائلسنر، تانرينين ميللتينه قوشولولار. او عيسى يا اينانجى اولماقنى اوچون تانرينين ائلينه قوشولور.

موسى ، تانرينين سوزونى گوجونن ديين بير پيغمبريدى. اما عيسى پيغمبرلرين بويوكيدى. او تانريدى، بئلكى اونون ائلدىگى و دىدىگى، تانرينين آمريلرى و سوزلريدى. بونا گوره موقدس كىتاب عيسى نى تانرينين سوزونى سسلنديرير.

تانری داود پادشاهها سۆز وئرمیشدی کی اونو ئسلیندن بیرى ،پادشاه اولراق تانرینین خَلْقِنَه سونوناجاق حوکومت ائلیجاق. عیسی تانرینین اوغلو و وَعَدَه وئریلمیش مسیحدی و او داودون ئسلیندن دی کی سونوناجاق پادشاهلیق ائلییه بیئر.

داود ،ایسرائیل ائلینین پادشاهییدی، آما عیسی بوتون دونیانین پادشاهییدی! او گینه گئلجاق و دوزلوقونان و باریشینان سونونا قَدَر پادشاهلیق ائلیجاق. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آیینیب:

ياراديليش كيتابينين، ۱ و ۳، ۶، ۱۴، ۲۲ بولومى، چيخيش كيتابينين ۱۲ و ۲۰ بولومى، سموئيلين ايکينجى كيتابينين ۷ بولومى، عبرانيان
کيتابينين ۳ بولومى ۱ دَن ۶ آيه لرى، ۴ بولومى ۱۴ آيه، ۵ بولومى ۱۰ آيه، ۷ بولومى ۱۰ آيه، ۸ بولوم ۱۳ آيه، ۹ بولوم ۱۱ آيه، موکاشيفه
کيتابينين ۲۱ بولومى

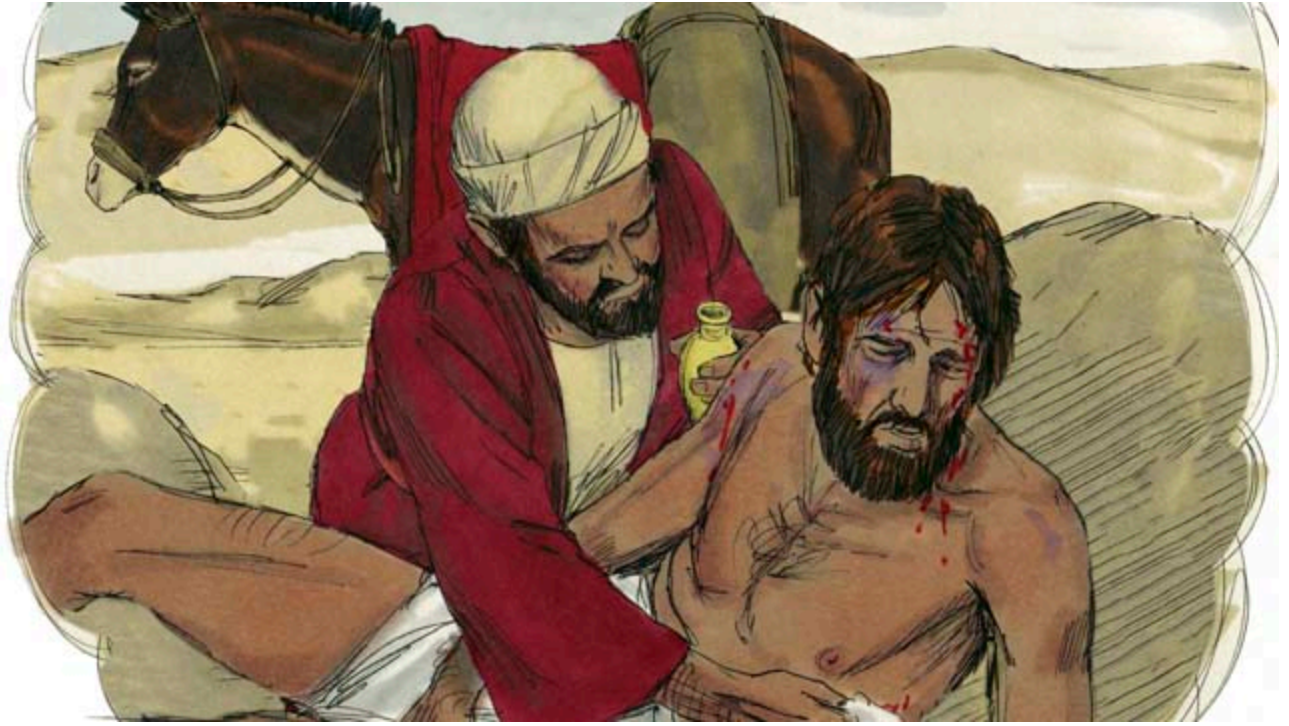
٤٩- تانينين تزه عهدي

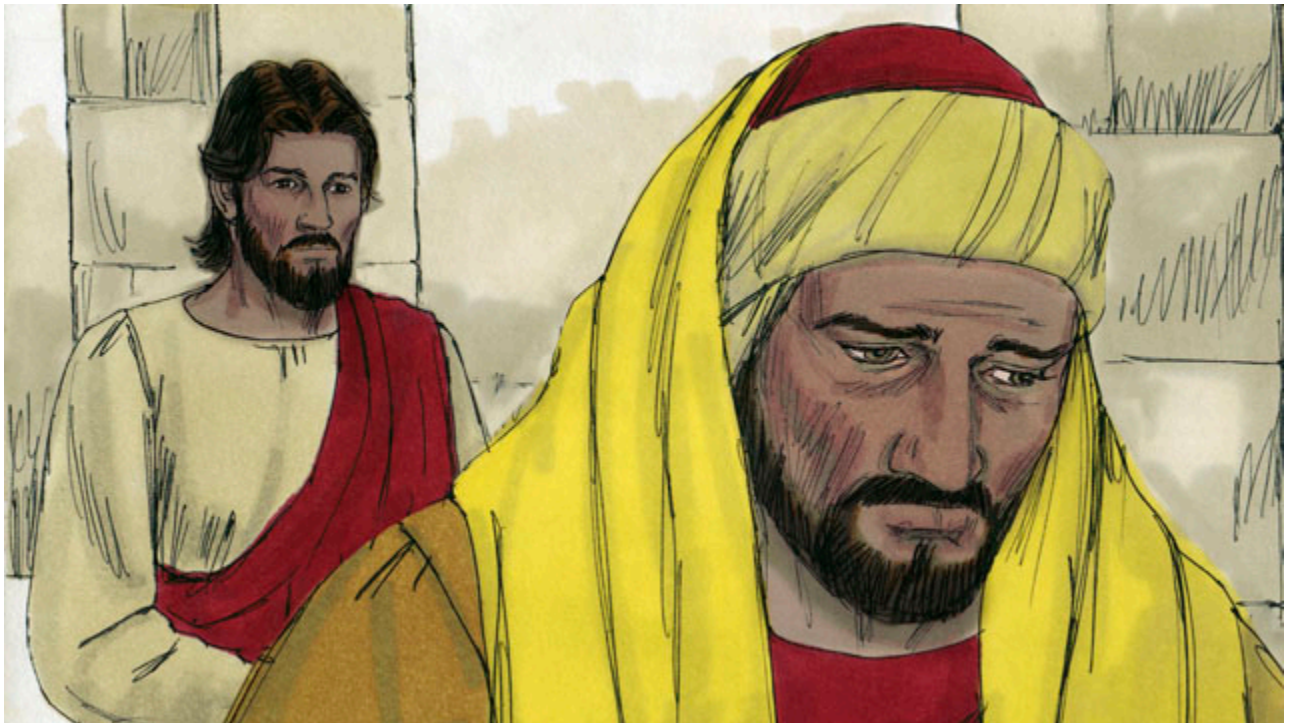
بیر مَلک، مَریم آدیندا بیر جوان قیزا دَندی کی او تانرینین اوغلون دونیایا گَنتیرجَک . او زامان کی مَریم باکیریدُی، روح القدس اوز نَفسین دَن اونا اوفر دَی و او بوئلی اولدی. او بیر اوغلان دوغدی . اونون آدین عیسی قوئیدی. بو اوز دَن ،عیسی هم تانریدی و هم اینساندی.

عیسی چوخ مُعجزه لر ائلدی گورستسین کی او تانری دی. او سویون اوزوئده یئری دی، توفانی یاتیرتدی، چوخ ناخوش لاری شفا وئردی،چوخ جان لاری پیس روح لاردان قورتاردی، اولولری دیریلندُی و بَش چورک و ایکی بالیقی بَرکت وئردی و اونلاری اوقدر چوخالندُی کی ۵۰۰۰ آدمی دوئوردی.

عیسی ھمدہ بیر بویوک معلیمی. اونون بوتون درس لری دوغرودی. هر نئی کی خلقه دیپردی گرک بو ایشلری گوریدی لر، چون او تانرینین اوغلیدی. درس لریندن بیر بویودی کی اوزگلری اوزوموز کیمین سنوک.

او ھمدہ اونلارا اورگندی کی تانرینی گرک هر بیر شیندن، وحتی وارلیق لارین ناندا چوخ سئوسین لر.

عیسی دندی کی تانرینین پادیشاهلیقین دا اولماق ، دونیانین هر شینندن دیرلی دی. تانرینین پادیشاهلیقینا گنتمک اوچون ، او گرک سیزی گوناھلاریزدان قورتارا.

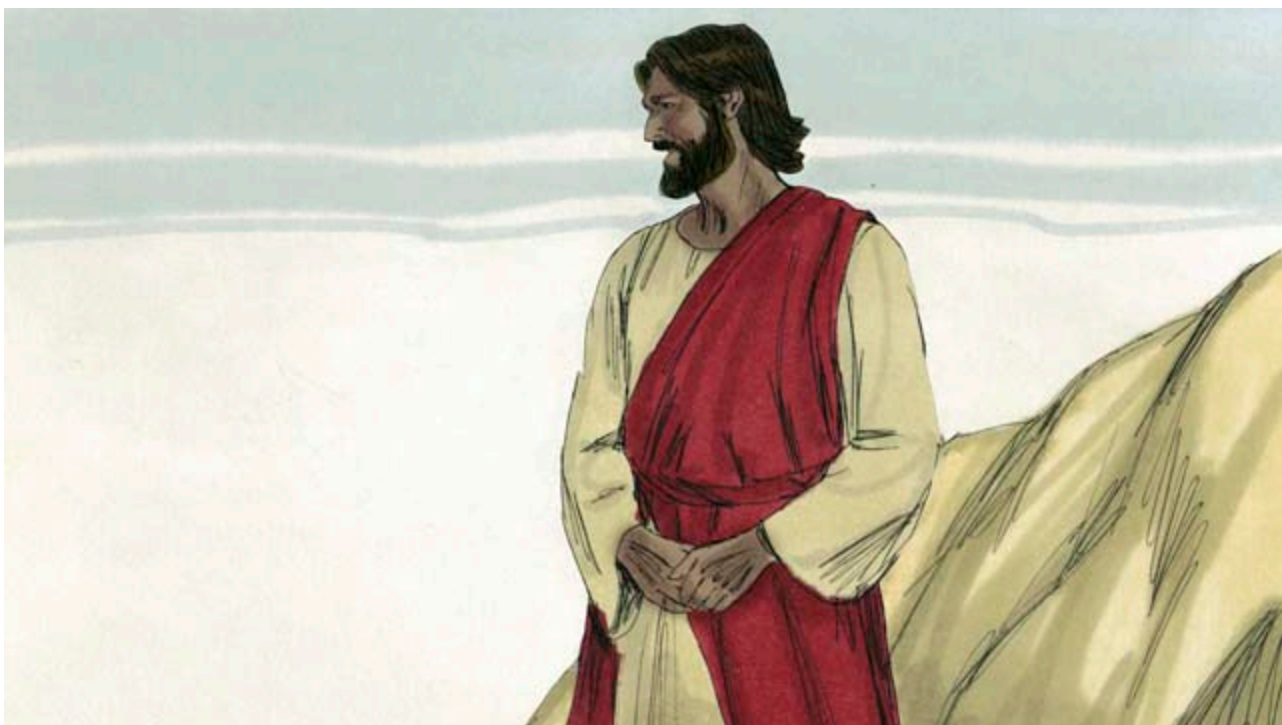
عیسی دندی کی بعضی اینسانلار اونی قبول ائلیجکئر، اوندان سونرا تانری اونلاری قورتاراجاق، اما هامی اونو قبول ائلمیجکئر. او بونو دا دندی کی بعضی اینسان لار یاخشی توپراق کیمیدیلر، چون عیسی نین خوش خبرین قبول ائلیب ، تانری اونلاری قورتاریر. بعضی لریده یولون قیراقیندا برک توپراق کیمیدی لر. تانرینین سوزی بیر یئرہ دوشموش توخوم کیمیدیر، اما هنج حاصل گننیرمیر. بونلار او اینسانلار دیلار کی عیسی نین سوزون قبول ائلمیرلر و تانرینین پادیشاهلیقینا گیرمک ایستمیرلر.

عیسی اونلارا اورگندی کی تانری گوناھکارلاری چوخ سئویر. او ایستیر کی اونلاری باغیشلا سین و اوز اولادلاری ائلسین.

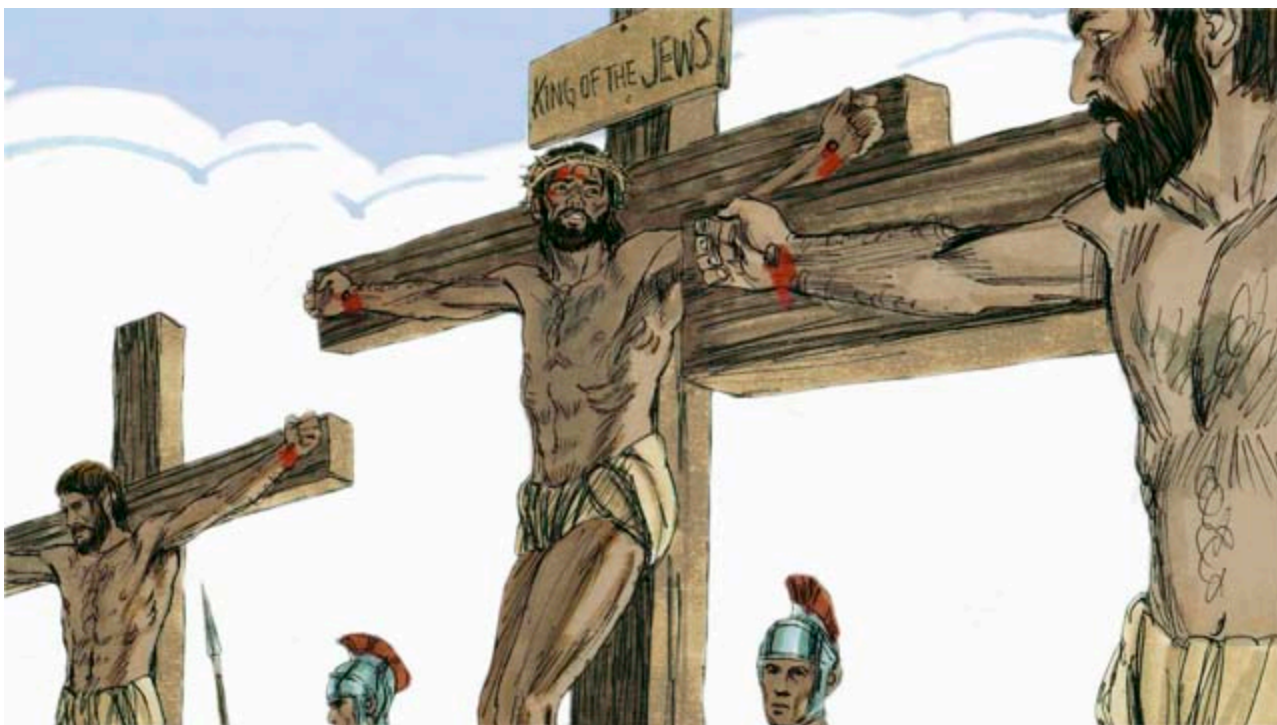
عیسی همده اونلارا یندی کی تانری گوناھدان آجیقی گئلیر. آدام و حوانین گوناھینا گوره، اونلارین نسل لَرینین هامیسی گوناھ ائلیللر. یونا گوره، هر کیم دونیادا گوناھ ائلییر، تانریدان ایریلییدی. هامیسی تانرینین دوشمنیدی لر.

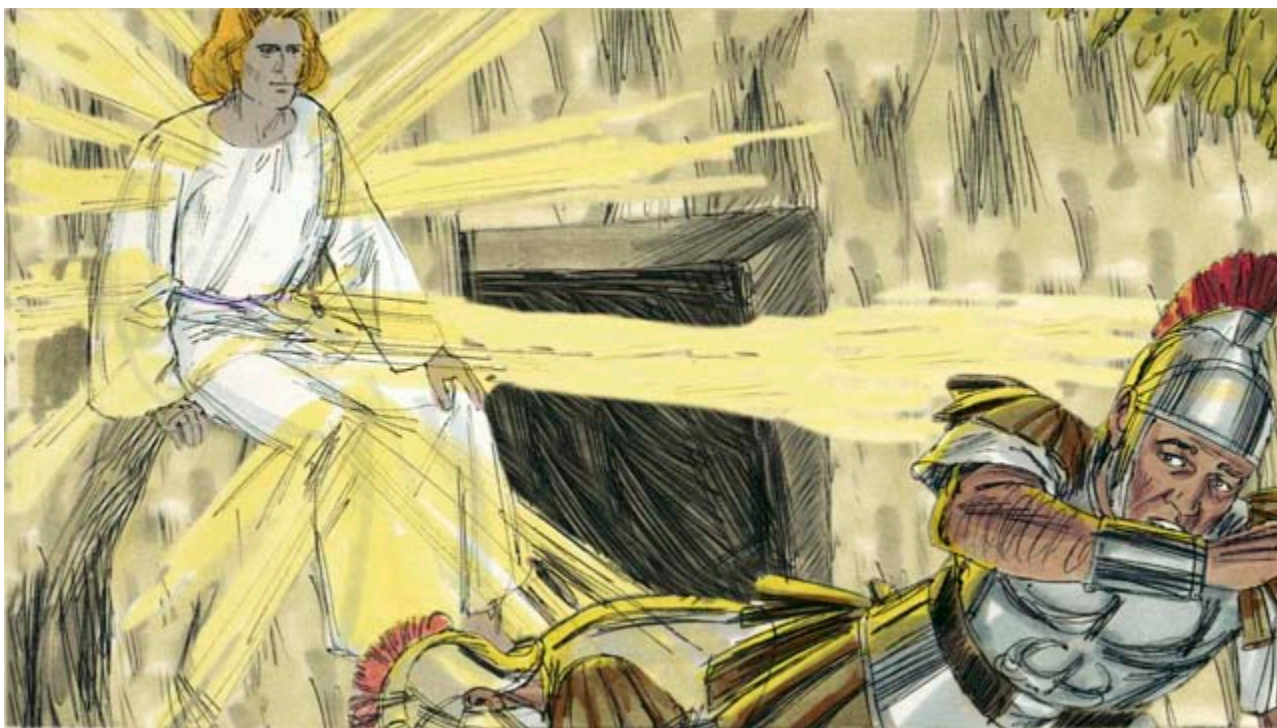
آما تانرى دونيانين بوتون اينسانلارينا بوجور مَحبت ائلدى كى تك اۋغلونو، عيسى مسيحي وئردى كى هر كيم اونا اينانچ گئتيره، اونون گوناھلارينا گورە جزا آلميا جاق، بئلكى سونونا قَدَر تانرىنان ياشيا جاق.

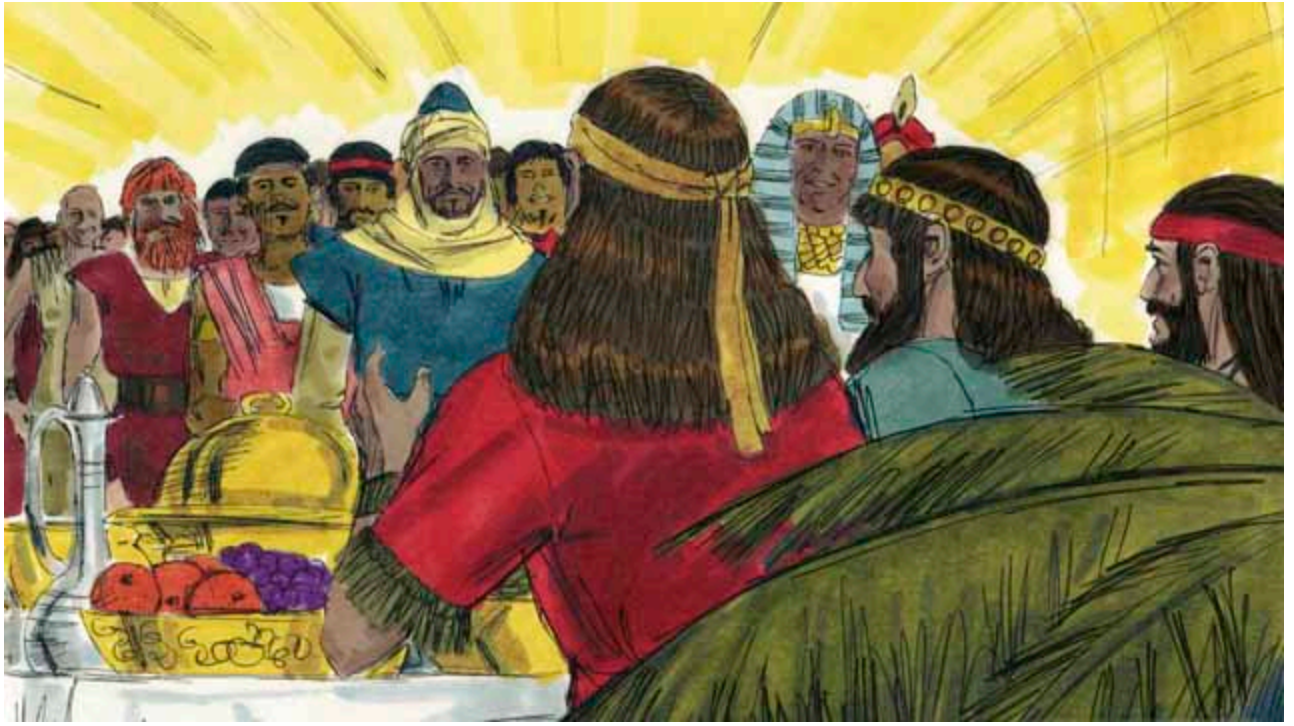
سيز گناھلاريزا گورە اولوم لاييق سيز. تانرىنين حَقى وار كى سيزە حيرصلئسين. آما عيسى چارمىخين اوستونه گئتدى و اولومين گوناھلارين جزاسين اۋزونە آلدى.

عیسی ھنچ وقت گوناہ ائلمدی، آما اینسانین گوناھینا گورہ، جزا آماقی قبول ائلدی. او آغیر جزانی کی اؤلومیدی بوینونا آلدی. بئلکی او سیزین و بو دونیادا هر کیمین گوناھلارینی یوماق اوچون کامیل بیر قوربانیدی . عیسی اوزون تانریا قوربانلیق اوچون پائی وئردی ، او اوزدن تانری بوتون گوناھلاری حتی اونا اینانچ گئتیرنلرینین دہ چوخ پیس گوناھلارینی دا باغشلییر.

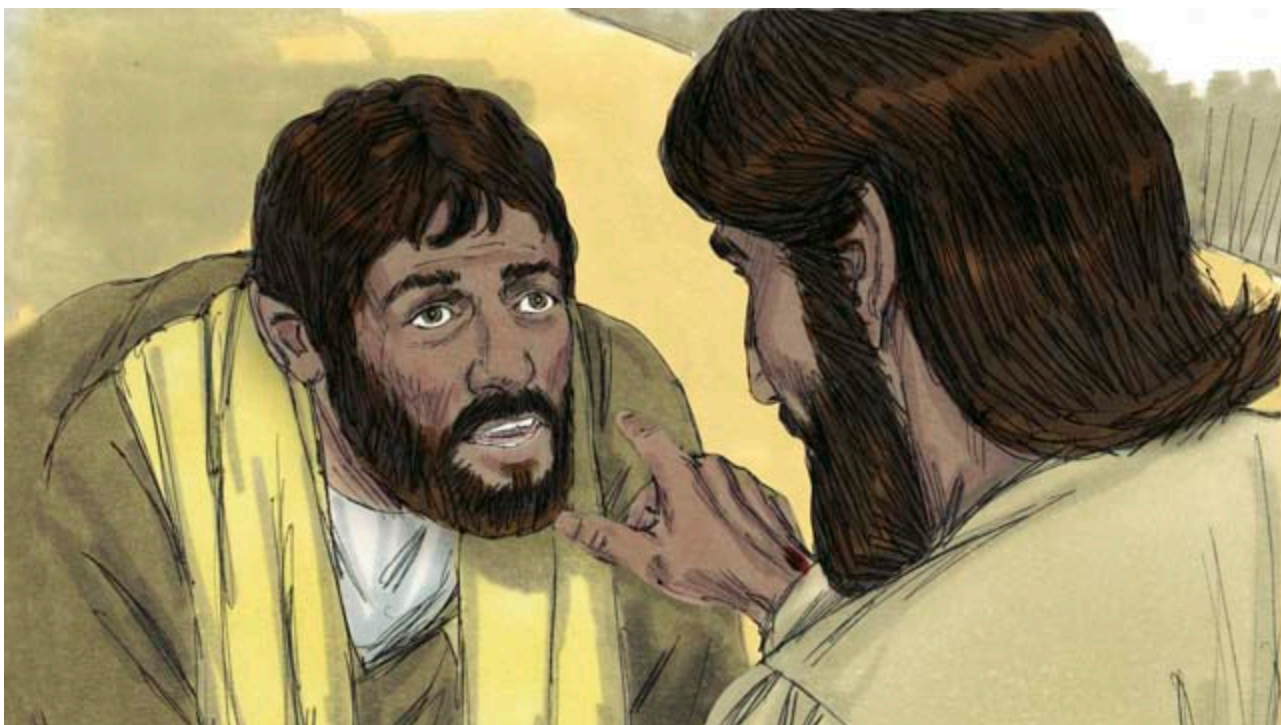
حتی سیزین یاخشى ایشلر یزدہ ائلیمز سیزی قورتارا. ھنچ ایش یو خودی کی اونون اوچون سیز ائلیہ بیلسیز تانرینان یولداشچیلیق ائلیسیز. اونون پئرنیہ ده گرک تانرینین اوغلو، عیسی مسیحہ، کی سیزین پئریزه چارمیخ اوستونده اولدی و تانری اونى اؤلومدن دیریتدی، اینانچ گئتیرسیز. اگر بو دوزلوقا اینانچ گئتیرسیز، تانری دا سیزین بوتون گناھلاریزى باغیشلیاجاق.

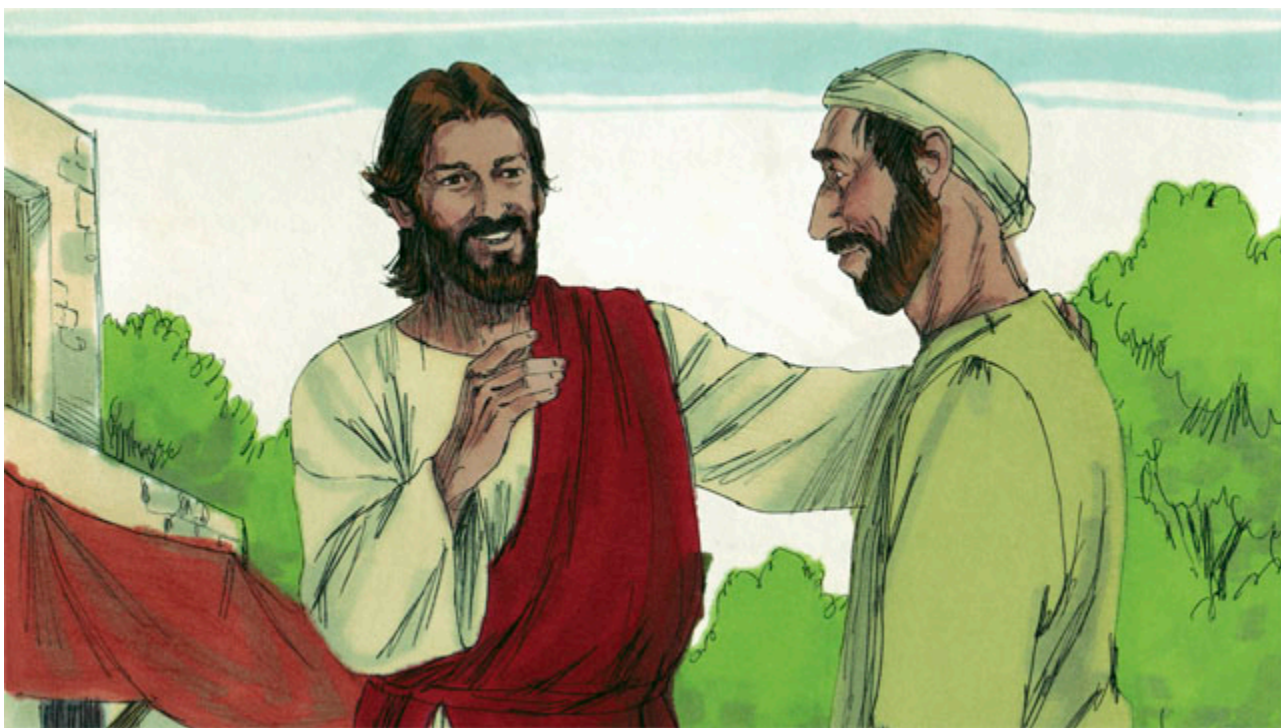
تانری هر کیمی عیسی یا اینانا و اونی تانری سی قبول ائلییه، قورتاراجاق. اما تانری هر کیم اونا اینانچ گنترمی یه، قورتارمایاجاق. موهوم دئییر کی یوخسول اولاسیز یا وارلی، کیشی اولاسیز یا آرواد، قوجا اولاسیز یا جوان و یا هارالی اولاسیز. تانری سیزی سئویر و ایستیر کی عیسی یا اینانسیز تا اودا ائلییه بیله سیزین یاخشی دوستلوقی اول.

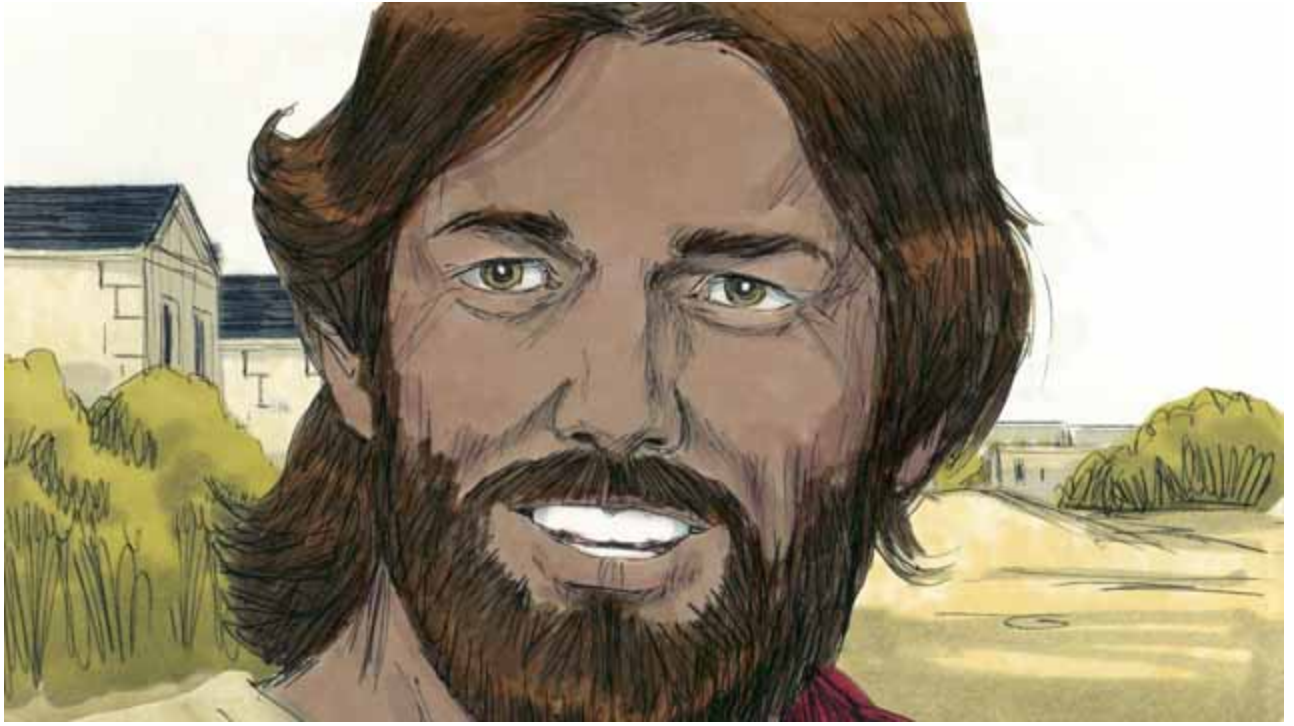
عیسی سیزی اونا اینانماسینا و تعمیدی آلاماسینا دعوت ائلییر. سیز عیسی نی وعده وئرلمیش مسیح و تانرینین تک اوغلی اولدوغونی اینانسیز؟ گونا کار اولدوغوزی و جزا آماقا لایق اولماقی اینانی سیز؟ عیسی نی سیزین گوناھلاریزین سیلینمسی اوچون چارمیخدا اولمسینی اینانی سیز؟

اگر عیسی یا و هر ایشینه کی سیزه ائلدی اینانچ گنتیر سیز، بونا گوره سیز مسیحی سیز! بوندان سونرا دا شیطان سیزه قارنللیق پادشاهلیقن دا حکومت ائلمز. ایندی تانری اوز پارلایان پادشاهلیقین دا سیزه حکومت ائلییر. تانری سیزه گوج وئریب کی کئچمیشده کی، کیمین گوناھ ائلمیسیز و سیزه دوز یولون یاشاماقین اؤرگدیب.

اگر مسیحی سیز، تانری سیزین گوناھلاریزی عیسی نین گوردوغی ایشه گوره باغیشلایب. ایندی تانری سیزی اوز یاخیین یولداشی ساییر نه دوشمنی.

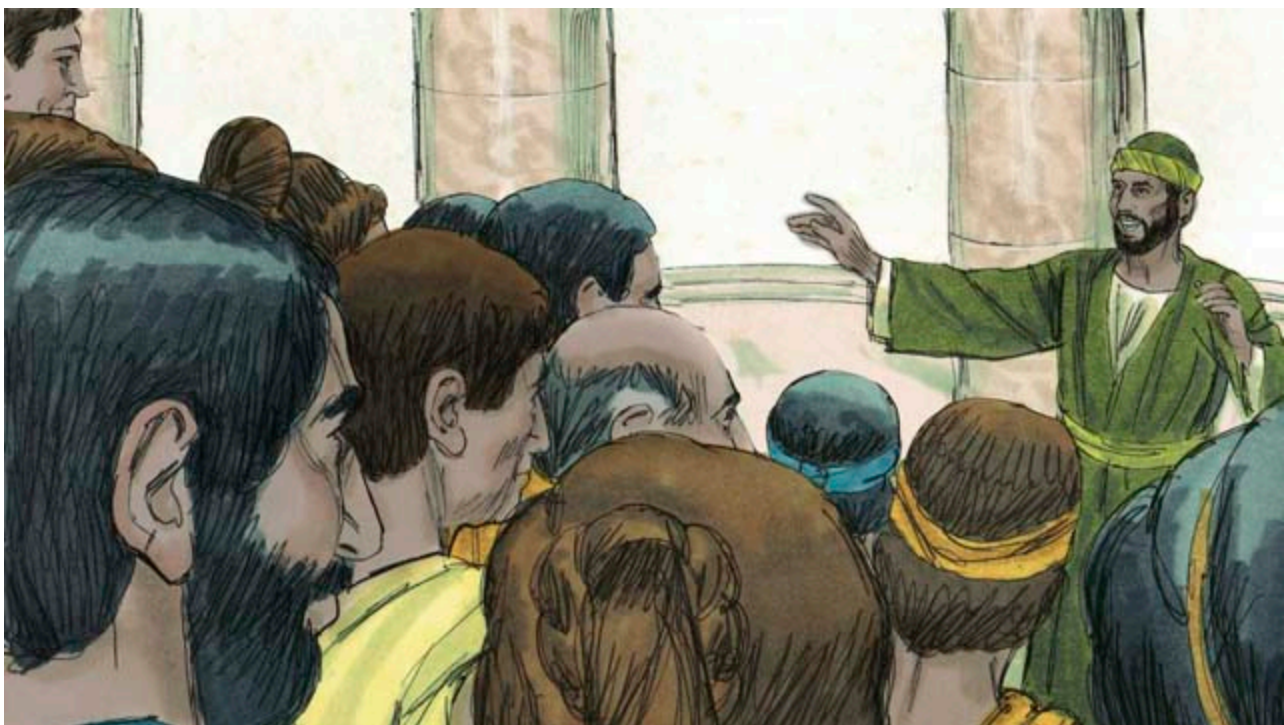
اگر تانرینین یولداشی و تانری عیسی یا خیدمت چی سیز، عیسی نین درس لرینه عمل ائلماقا سئوینجک سیز، دوز دی کی، مسیحی سیز، شیطان هلدۀ سیزی آلداتاجاق تا گوناہ ائلیسیز، اما تانری هر زامان اوز سوز لرینه وفالیدی. او بویورور اگر گوناہلاریزی دیله گنتیر سز، سیزی باغیشلییر و گؤج وئریر کی گوناہینان ساواشاسیز.

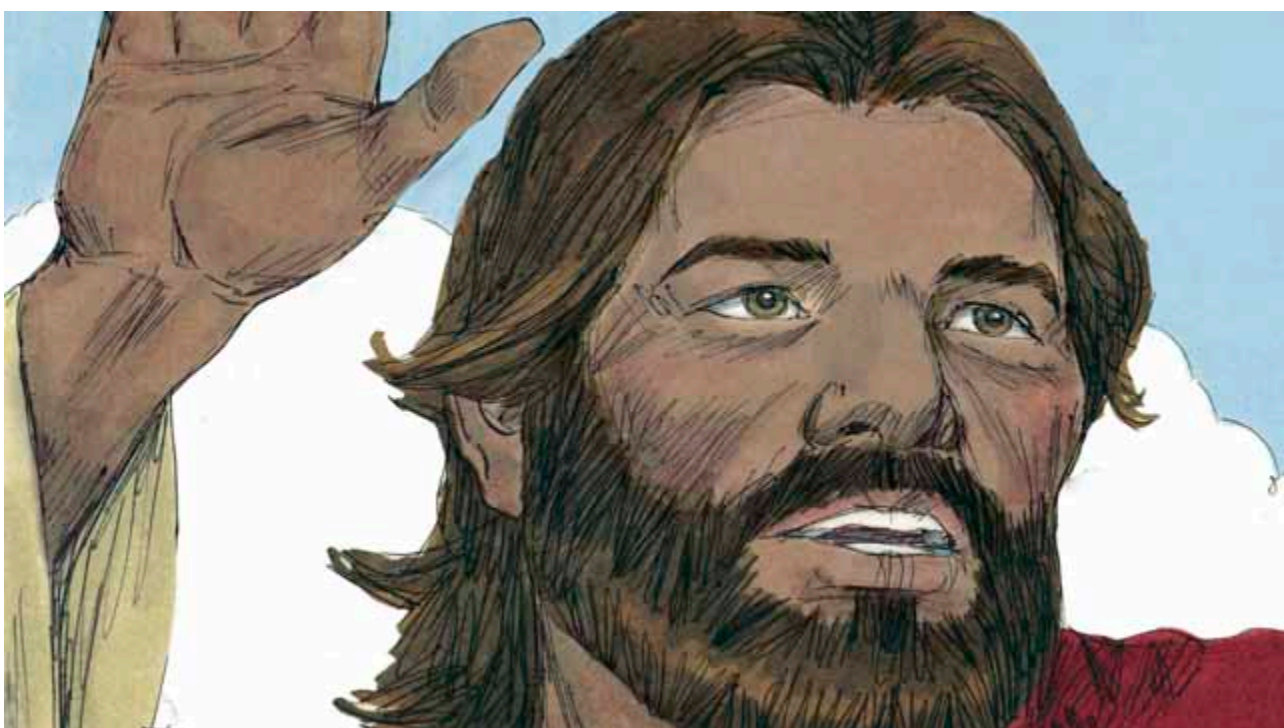
تانری سیزه دییر کی دوعا ائلیین و اونون سوزون اوخویون. او همده سیزه دییر کی آیری مسیحی لرینن اونی عیادت ائلیسیز و هر گسن دیسیز کی سیز لره نه ایش لر ائلیب. اگر بوتون بونلاری ائلیسیز، چوخ گؤجلی بیر یولداشلیق سیزین و تانرینین آراسیندا یاراناجاق. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب:

یارادیلش کیتابین ۳ بولومی، متی انجیلین ۱۳، ۱۴ بولومی لوقا انجیلین ۲ بولومی و ۱۰ بولومی ۲۵ دن ۳۷ آیه لری، یوحنا انجیلین ۳ بولومی ۱۶ آیه، پولوسون روم لارا ریساله سی ۳ بولومی ۲۱ دن ۲۶ آیه لری، ۵ بولومی ۱ دن ۱۱ آیه لری پولوسون کولسلولارا ریساله سی ۱ بولومی ۱۳ دن ۱۴ آیه لری یوحنانین بیرینجی ریساله سی ۱ بولومی ۵ دن ۱۰ آیه لری

۵۰- عیسیٰ قایدیر

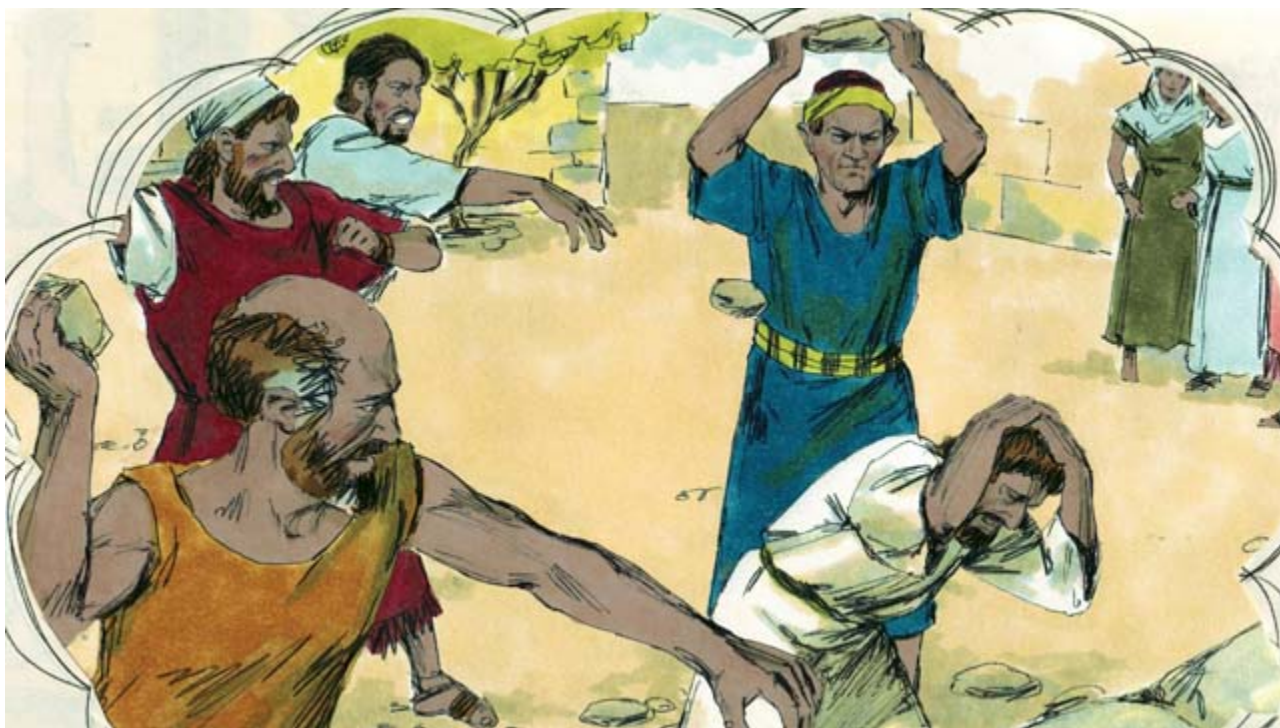
۲۰۰۰ ایلہ یاخین دی کی دونیادا چوخ اینسانلار عیسی مسیحین انجیلینین خوش خَبرین، انشیدیللر. کیلیسا بوئیومک حالیندیدی. عیسی سؤز وئردی کی دونیانین سونوندا قایداجاق. دوزدی کی عیسی هله گنلمیب ، اماو عده سیئه و فالی قالاجاق .

تائری بیزدن ایستیرکی مسیحین گلمسینی ،گوزلیبریک، بوجور یاشییاق کی موقدس اولاق و اونی حُرمت ائلییاق. او همدَه بیزدن ایستیرکی اونون پادیشاهلیقینین بارَه سیئده هرگسینن دانیشاق. او زامان کی مسیح پئر اوزونده یاشییردی ،بوجور بویوردی: «منیم شاگیردلریم تائرنین پادیشاه لیقینین خوش خبرینی بوتون دونیایا دانیشاجاق لار، و اوندادی کی سون اولاجاق .»

چوخ ائللر وارکی هله عیسی نین باره سینده ائشیت میبیلر. مسیح گوی اوزونه قاییتماق دان قاباق ، او مسیحی لره بویوردی کی بو خوش خیری بوتون اونلاری کی اونی هنج ائشیت میبیلر، پئتیر سینلر. عیسی بویوردی: «گندیین و بوتون میللتلری منیم شاگردلریم ائلیین ، چونکی اورگلرده زمی لر کیمی بیچیل مگه حاضیردلار.»

عیسی بونو دا دندی کی: «نوکر اوز آفاسیندان اوجا دئیر. اوجور کی دونیانین آقالاری مندن آجیق لاری گئلیردی. سیزلریده منه گوره شیگنجه ائلییب و اولدور جاق لار بو دونیادا عذاب چگجاق سیز اما گوجلای اورگیز اولسون، چونکی من، شیطان، کی بو دونیانین حاکیمیدی غالب اولموشام. اگر سونونا قدر منه وفالی قالاسیز، اوندادی کی تانری سیزی قورتاراجاق!»

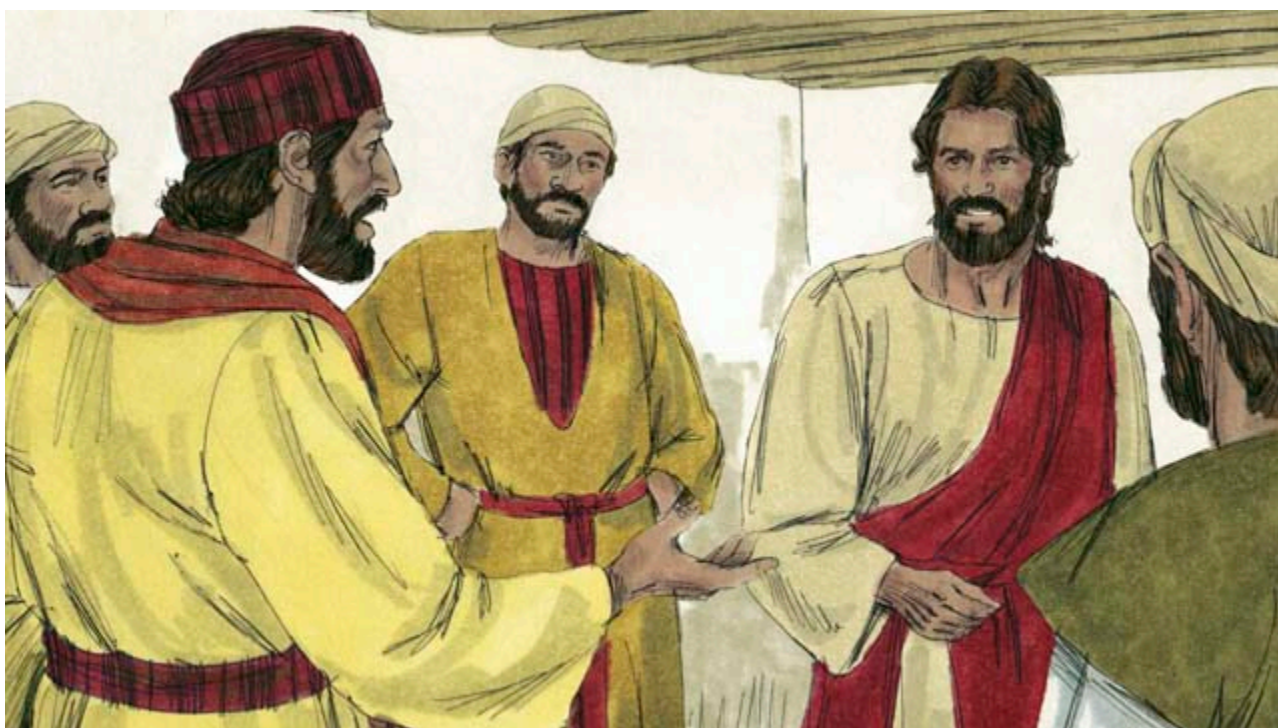
عيسى شاگردلرينه بير ناغيل دئدى ، كى اونلارا آچيقلاسين بو دونيانين سونوندا اينسانلارين باشينا نئلر گئلاجاق او بويوردى: «بير كيشى زَمى سينده ياخشى تُوخوم اكيب. او زامان كى يوخيدى دوشمن گليب بو غدا توخومون آراسينا اوت تُوخومى اكيب و اوز يولونا گئئدى.

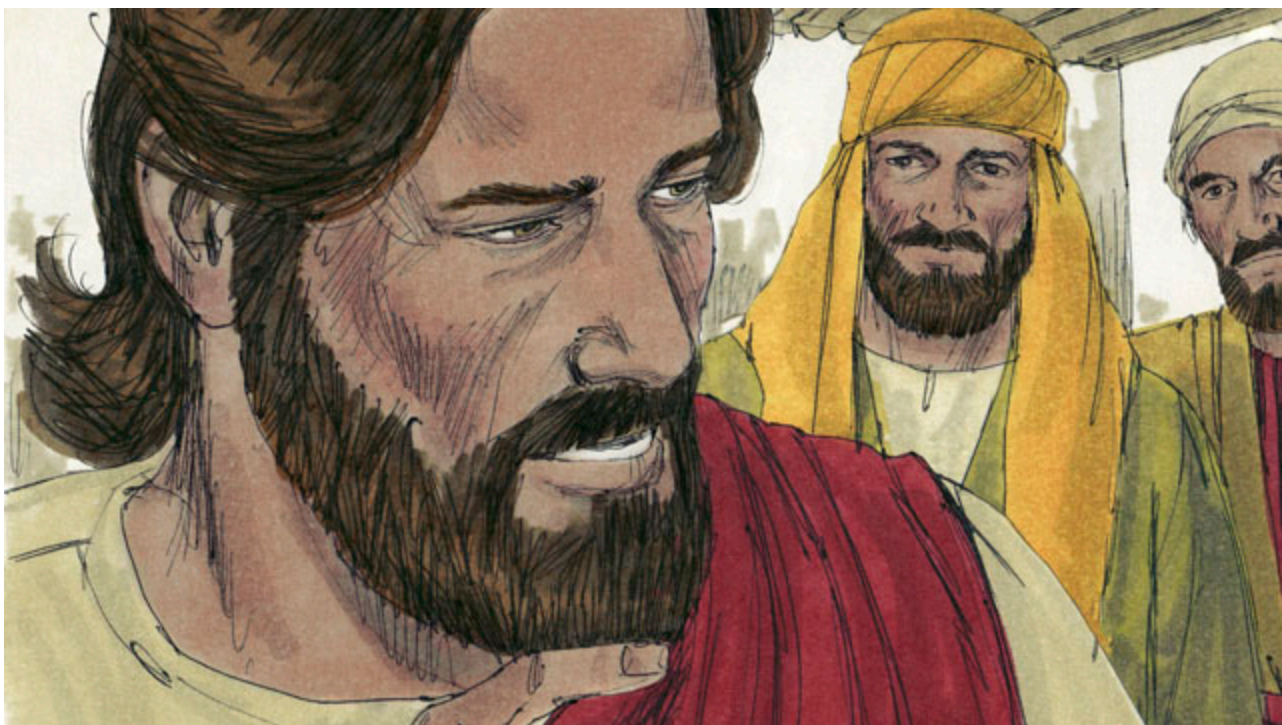
او وقت كى توخوم لار جوخردى لر ، او كيشينين ايشجى لرى دئديلر: «آقا، سيز بو پئرده ياخشى توخوم اگديز! نييه بونلارين آراسيندا اوت غلف لر چيخيپ؟» او كيشى جواب وئردى: «بو ايش منيم دوشمنلر يمين بيرينى آتليندن گله بيلر. دوشمنلر يمين بيرى بو ايشى گوروب.»

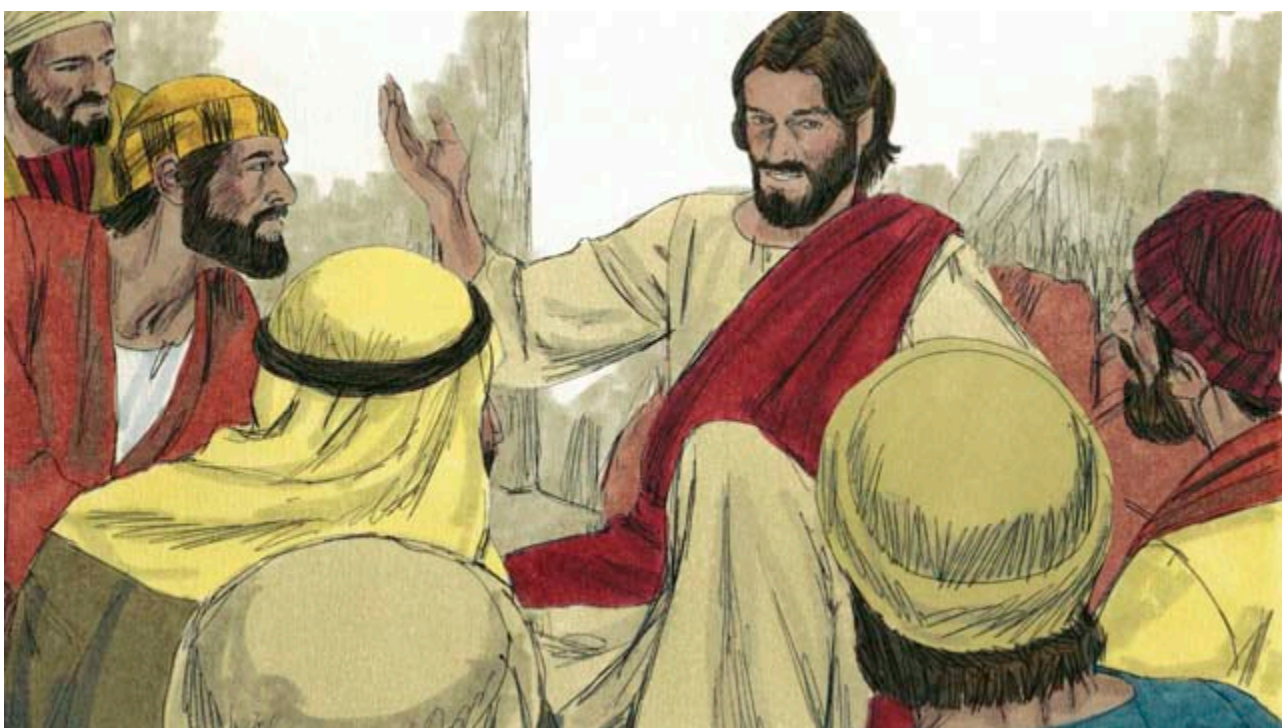
ایشچیلر آقالارینین جوابیندا دئدی: «اوٹ علف لری گرک پئرنیدن چیخارداق؟» آقا جواب وئردی: «یوخ، اگر بو ایشی گورسیز بعضی بوغдалاری دا اونلارینان ایشیگه چیخارداجاق سیز. اکینین بیچیل مَسینه قَدَر دایانین و سونرا اوٹ علف لری یغیب یاندیرین، اما بوغдалاری مَنیم اَنباریما گنتیرین.»

شاگیردلر بو ناغیلین معناسین باشا دوشمَدی لر و مسیحدَن بو ناغیلی آچیقلاماق ایستَدیلر. عیسی بو یوردی: «یاخشى توخومی اکن کیشى ، مسیحیدی. رَمى بو دونیادی و یاخشى توخوم ، او اینسانلاردیلار کی تانرینین پادشاهلیقین دادیلار.»

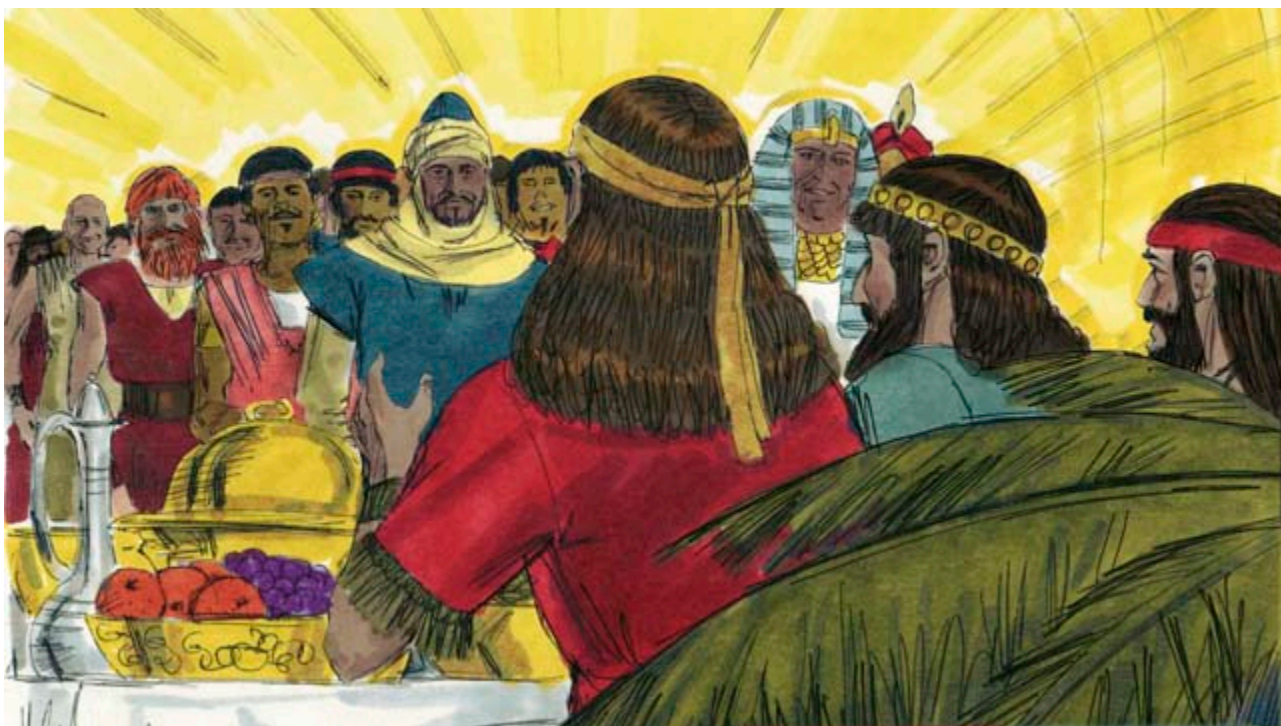
اوٹ غلف او آداملاردی لار کی شیطانی دیلار، یعنی پیسیدیئر. او کیشینین دوشمنی، اوٹ غلفی آگن همن ایلیسیدی . حاصلی فصلی
، دونیانین سونودی، و بیچین جیلر ده ملک لردیئر.

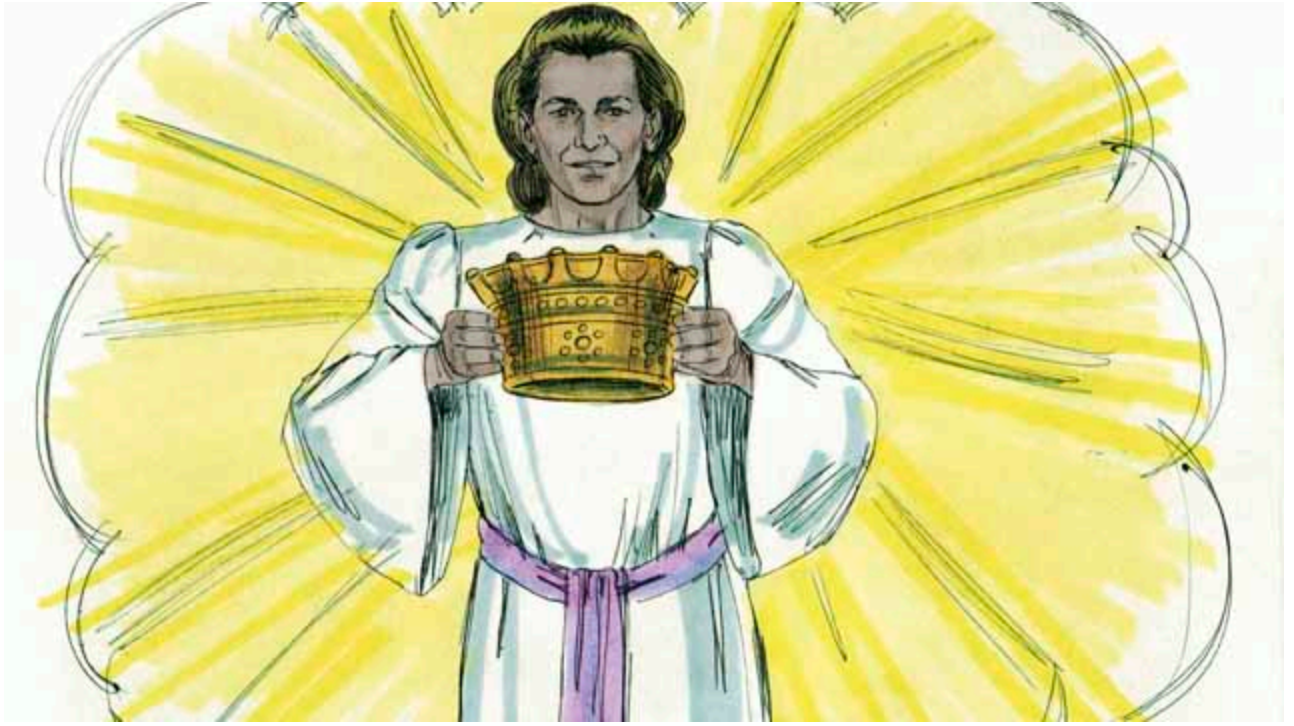
دونیا سونونا چاتان زامان، ملکر او اینسانلار کی شیطانی دیلار، بوتون دونیادان یغیشدیریپ و بیر اوتلی گو له آتاجاقلار. او پئر کی
اونلار عذاب و موصیبتینن قیشقیریپ آغلی یاجاقلار و دیشلرین بیریننه سورئاجاقلار. اما عیسی نین دالیسندا دورانلار گوش کیمین اوز
آتانین پادشاهلیقین دا، تانریا پارلایاجاق لار.

ھمدە عیسی دئدی کی دنیا سونونا گئلمدن قاباق پئر اوزونہ گینہ قاییداجاق. او اوجور کی پئر اوزون ترک ائلدی گینہ قاییداجاق ، یعنی بیرجیسمی اولاجاق و گوی اوزوندن بولوتلارینان گئلاجاق. او وقت کی عیسی قاییتسا ، اولن مسیحیلر ، اولولر آراسیندان دیریلجکلر و اونان گوی اوزوندہ گوروشجاق لار.

سونرا او مسیحیلر کی دیریدی لر ، گویہ فالخاقلار و اولوب دیریلیمیش مسیحی لرہ قوشولاجاق لار. اونلارین هامیسی عیسی نان اولاجاق لار و عیسی اوز ائللین یاشیجاق. اونلار بیرلیگده سونونا قدر باریش ایچینده یاشیجاق لار.

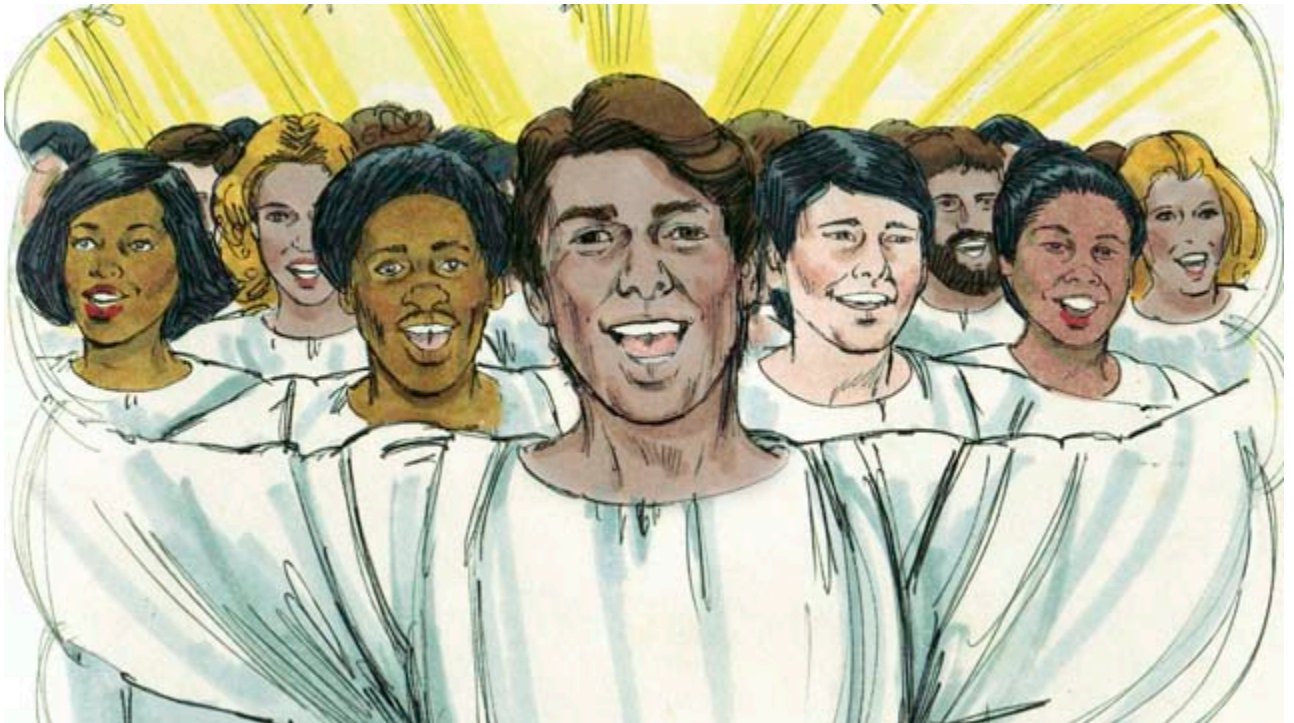
عیسی سۆز وئردی ، اونا اینانجی اولانا، تاج باغیشلیاجاق. اونلار تانریله بیرلیکده هر شئییه سونونا کیمی حوکومت ائلیجاقلار و امن و اماندا دینجلاق لار.

اما تانری عیسی یا اینانج گئتیرمیین لر ،موحاکیمه ائلیجاق.او اونلاری جهنمه اتاجاق.اورا بیر پئردی کی اونلار سونونا قدر آغلییب و دیشلرین بیر بیرینه سیخیش دیریپ و عذاب چگجاق لار.اوٹ کی هنج وقت سونموچاق و اونلاری یاندیراجاق و قوردقوشلار اونلاری یئمکنن دویمویاجاقلار.

او زامان کی عیسی قاییداجاق، شیطانی و حوکومتینی، هامیسین آرادان آپاراجاق. شیطان سونونا قَدَر ، اونلارینان کی تانرینین پُئریئَه
اونی ایطاعتِ اِئلدیلر، اُوردا پاناچاقلار.

آدام و حوانین ایطاعت سیزلیگی و گوناھین بو دونیا یا گنتیرمسی نین سَبَبیئَه گورَه، تانری دونیائی لَعنتِ اِئلدی و ایستدی اونو آرادان آپارا.
آما بیر گون تانری گووی و تَزَه بیر پُئرکی کامیلدی یاراداجاق.

عیسی و انون ائلی تَره پئردە یاشیاجاقلار، و او سونونا کیمین هر نه کی وار پادشاهلیق ائلیجاق . او اینسانلارین گوز یاشلارین سیلجاق.
 دای هنج غم اولمیاجاق و هنج کیم عذاب چکمیجاق و اونلار هنج وقت آغلامیجاقلار و هنج کیم ناخوش اولوب و اولمیجاق و پیس بیر
 شیئ اوردا اولمی یاجاق. و عیسی باریشینان و عیدالتینن اوز پادشاه لیقیندا حوکومت ائلیجاق . اوندان سونرا او اوز ائلیتن سونونا قَدَر
 قالاجاق. بو ناغیل موقدس کیتابین یازیلاریندان آلینیب:

متی انجیلینین ۱۳ بولومی ۲۴ دن ۴۲ آیه لری و ۲۲ بولومی ۱۳ آیه و ۲۴ بولومی ۱۴ آیه و ۲۸ بولومی ۱۸ آیه، یوحنا انجیلینین ۱۵
 بولومی ۲۰ آیه و ۱۶ بولومی ۳۳ آیه ، پولوسون تسالونیکلی لارا بیر اینجی ریساله سی ۴ بولومی ۱۳ آیه و ۵ بولومی ، موکاشیفه کیتابینین
 ۲ بولومی ۱۰